



# **STRATEGIA DE DEZVOLTARE A RAIONULUI**

**- SÎNGEREI -**

## CUPRINS

|                                                     |     |
|-----------------------------------------------------|-----|
| I. METODOLOGIE.....                                 | 5   |
| II. CADRUL DE REFERINȚĂ.....                        | 9   |
| 1. PREZENTAREA GENERALĂ A RAIONULUI.....            | 10  |
| 2. CADRUL NATURAL .....                             | 10  |
| 3. CARACTERISTICI DEMOGRAFICE ȘI SOCIALE .....      | 11  |
| 3.1. Caracteristici demografice .....               | 11  |
| 3.1.1. <i>Populație</i> .....                       | 11  |
| 3.1.2. <i>Forța de muncă</i> .....                  | 12  |
| 3.2. Caracteristici sociale.....                    | 18  |
| 3.2.1. <i>Educație</i> .....                        | 18  |
| 3.2.2. <i>Cultură, tineret și sport</i> .....       | 35  |
| 3.2.3. <i>Sănătate</i> .....                        | 53  |
| 3.2.4. <i>Asistența socială</i> .....               | 57  |
| 3.2.5. <i>Recreere, spații verzi</i> .....          | 65  |
| 3.2.6. <i>Siguranța și ordinea publică</i> .....    | 69  |
| 3.2.7. <i>Fondul locativ</i> .....                  | 73  |
| 4. DEZVOLTARE ECONOMICĂ .....                       | 75  |
| 4.1. Cadrul general.....                            | 75  |
| 4.2. Agricultură .....                              | 81  |
| 4.3. Domeniul sanitar-veterinar.....                | 83  |
| 5. AMENAJAREA TERITORIULUI .....                    | 86  |
| 5.1. Alimentarea cu apă.....                        | 86  |
| 5.2. Canalizare .....                               | 88  |
| 5.3. Alimentarea cu gaze naturale .....             | 89  |
| 5.4. Alimentarea cu energia electrică.....          | 89  |
| 5.5. Iluminatul public.....                         | 91  |
| 5.6. Telecomunicații .....                          | 91  |
| 5.6.1. <i>Telefonie fixă</i> .....                  | 91  |
| 5.6.2. <i>Rețeaua Internet</i> .....                | 93  |
| 5.6.3. <i>Televiziune</i> .....                     | 93  |
| 5.7. Infrastructură drumuri .....                   | 94  |
| 5.8 Transport mărfuri.....                          | 95  |
| 6. PROTECȚIA MEDIULUI ȘI FACTORI DE INFLUENȚĂ ..... | 106 |
| 6.1. Factori de poluare.....                        | 106 |
| 6.1.1. <i>Aer</i> .....                             | 106 |

|                                                                                                                                                                    |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 6.1.2. Sol .....                                                                                                                                                   | 107 |
| 6.1.3. Apă .....                                                                                                                                                   | 107 |
| 6.1.4. Flora și faună .....                                                                                                                                        | 108 |
| 6.2. Gestiunea deșeurilor .....                                                                                                                                    | 109 |
| 6.3. Situații excepționale și incendii .....                                                                                                                       | 110 |
| 7.COMPORTAMENTUL CONSUMATORILOR.....                                                                                                                               | 120 |
| III. RAIONUL SÎNGEREI ÎN CONTEXT INTERNAȚIONAL, NAȚIONAL ȘI REGIONAL .....                                                                                         | 142 |
| 1. REPUBLICA MOLDOVA - INDICATORI DESCRIPTIVI PE SECTOARE DE ACTIVITATE.....                                                                                       | 143 |
| 1.1. Industrie .....                                                                                                                                               | 143 |
| 1.2. Agricultură .....                                                                                                                                             | 144 |
| 1.3.Transporturi.....                                                                                                                                              | 145 |
| 1.4. Comunicații.....                                                                                                                                              | 146 |
| 1.5. Turism .....                                                                                                                                                  | 146 |
| 1.6. Comerț și servicii.....                                                                                                                                       | 147 |
| 1.7. Comerț extern.....                                                                                                                                            | 147 |
| 1.8. Nivelul de trai al populației .....                                                                                                                           | 149 |
| 1.9.Situația demografică.....                                                                                                                                      | 150 |
| 1.10.Sănătate.....                                                                                                                                                 | 151 |
| 1.11. Învățământ.....                                                                                                                                              | 151 |
| 1.12. Infracțiuni.....                                                                                                                                             | 153 |
| 2. CONTEXTUL INTERNAȚIONAL.....                                                                                                                                    | 154 |
| 2.1. Relația Uniunea Europeană – Republica Moldova.....                                                                                                            | 154 |
| 2.2. Relația România – Republica Moldova .....                                                                                                                     | 154 |
| 2.3. Parteneriatul Estic .....                                                                                                                                     | 155 |
| 2.4. Protocolul Adițional la Acordul de Parteneriat și Cooperare UE-Republica Moldova .....                                                                        | 157 |
| 2.5. Instrumente financiare pentru încurajarea măsurilor de dezvoltare în Republica Moldova .....                                                                  | 158 |
| 3. CONTEXTUL NAȚIONAL .....                                                                                                                                        | 162 |
| 3.1. Strategii naționale.....                                                                                                                                      | 162 |
| 3.1. 1. Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova 2020” .....                                                                                                    | 162 |
| 3.1.2. Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare 2011-2014.....                              | 163 |
| 3.2. Priorități și programe la nivel sectorial .....                                                                                                               | 164 |
| 3.2.1. Agricultură : Prioritățile strategice pentru activitățile Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova în anii 2011 – 2015..... | 164 |
| 3.2.2. Aparare: Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Apărării pentru perioada 2012-2014.....                                                         | 165 |
| 3.2.3. Economie: Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Economiei pentru perioada 2012-2014.....                                                       | 166 |

|                                                                                                                                                              |                              |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
| 3.2.4. Educație: Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Educației pentru perioada 2012-2014.....                                                 | 166                          |
| 3.2.5. Afaceri Interne: Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Afacerilor Interne pentru perioada 2012-2014.....                                 | 167                          |
| 3.2.6. Mediu: Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Mediului pentru perioada 2012-2014.....                                                     | 168                          |
| 3.2.7. Cultură: Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Culturii pentru perioada 2012-2014.....                                                   | 170                          |
| 3.2.8. Finanțe: Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Finanțelor pentru perioada 2012-2014.....                                                 | 170                          |
| 3.2.9. Protecție socială: Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei pentru perioada 2012-2014.....           | 171                          |
| 3.2.10. Tineret și Sport: Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerul Tineretului și Sportului pentru perioada 2012-2014.....                           | 171                          |
| 3.2.11. Transporturi: Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor pentru perioada 2012-2014 .....       | 172                          |
| 3.2.12. Tehnologia Informației: Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor pentru perioada 2012-2014 ..... | 172                          |
| 3.2.13. Sănătate: Strategia de Dezvoltare a Sistemului de Sanatate 2008-2017.....                                                                            | 173                          |
| 4. CONTEXTUL REGIONAL – REGIUNEA DE DEZVOLTARE NORD.....                                                                                                     | 174                          |
| 4.1. Scurtă descriere - Regiunea de Dezvoltare Nord.....                                                                                                     | 174                          |
| 4.2. Strategia de Dezvoltare Regională Nord.....                                                                                                             | 174                          |
| 4.2.1. Prioritatea 1. Reabilitarea infrastructurii fizice .....                                                                                              | 174                          |
| 4.2.2. Prioritatea 2. Susținerea dezvoltării sectorului privat și a pieței forței de muncă .....                                                             | 175                          |
| 4.2.3. Prioritatea 3. Îmbunătățirea factorilor de mediu și a atractivității turistice.....                                                                   | 175                          |
| IV. VIZIUNE DE DEZVOLTARE; OBIECTIVE; DIRECȚII DE ACȚIUNE                                                                                                    | Error! Bookmark not defined. |
| 1. VIZIUNEA DE DEZVOLTARE; OBIECTIVE; MĂSURI; SUBMĂSURI ȘI DIRECȚII DE ACȚIUNE.....                                                                          | 177                          |
| 2. PROIECTE SPECIFICE.....                                                                                                                                   | 182                          |
| 3. IERARHIZAREA DIRECȚIILOR DE ACȚIUNE/A PROIECTELOR .....                                                                                                   | 321                          |

Sursa imaginilor incluse în document:

- <http://www.singerei.md/md/index.php?art=55>
- [http://www.google.md/imgres?q=SINGEREI&um=1&hl=mo&client=firefox-a&hs=OQg&sa=N&rls=org.mozilla:en-US:official&tbnid=YI8cSpEhVrK6VM:&imgrefurl=http://www.singerei.md/md/index.php%3Fart%3D55&docid=EjlvCO\\_U1BIH\\_M&imgurl=http://www.singerei.md/files/fotocateg/AlbumSingerei-180.jpg&w=675&h=600&ei=7NiXT7bKJY6Rswa7q\\_2uAQ&zoom=1&iact=rc&dur=](http://www.google.md/imgres?q=SINGEREI&um=1&hl=mo&client=firefox-a&hs=OQg&sa=N&rls=org.mozilla:en-US:official&tbnid=YI8cSpEhVrK6VM:&imgrefurl=http://www.singerei.md/md/index.php%3Fart%3D55&docid=EjlvCO_U1BIH_M&imgurl=http://www.singerei.md/files/fotocateg/AlbumSingerei-180.jpg&w=675&h=600&ei=7NiXT7bKJY6Rswa7q_2uAQ&zoom=1&iact=rc&dur=)

[343&sig=114266391880873317018&page=2&tbnh=134&tbnw=150&start=19&ndsp=24&ved=1t:429,r:11,s:19,i:131&tx=74&ty=46&biw=1366&bih=635](https://www.google.com/search?q=Strategia+de+dezvoltare+a+raionul+Sîngerei+2012-2020&sig=114266391880873317018&page=2&tbnh=134&tbnw=150&start=19&ndsp=24&ved=1t:429,r:11,s:19,i:131&tx=74&ty=46&biw=1366&bih=635)

# I. METODOLOGIE

2012-2020

Metodologia de cercetare și analiză a urmat principiile realizării unei strategii de dezvoltare: principiul participativ, cel al conformității cu strategiile regionale și naționale și cel al unității de viziune. Metodologia a presupus parcurgerea următoarelor etape:

**Pasul 1 – Culegere date secundare**

**Pasul 2 – Culegere date primare**

**Pasul 3 – Mese rotunde cu oameni cheie din cadrul fiecărei comunități**

Pornind de la datele culese în prima etapă, au fost organizate discuții cu "persoane cheie" la nivelul fiecărei primării privind direcțiile de dezvoltare ale comunității și identificarea de proiecte punctuale pentru fiecare domeniu.

**Pasul 4 – Analiza**

Rezultatul acestei etape este un raport detaliat cu privire la starea de fapt a raionului și un prim draft al strategiei de dezvoltare.

**Pasul 5 – Strategia**

Activitatea 1 - dezbaterăa strategiei de dezvoltare cu reprezentanții administrației publice locale și a consilierilor (atelier de lucru de cca o zi, cu pauză de masă);

Activitatea 2 – ajustarea strategiei pornind de la rezultatele dezbaterii;

Activitatea 3 – informarea populației și a oamenilor cheie cu privire la elementele cheie ale strategiei;

Activitatea 4 – sesiune de dezbateră publică deschisă.

**Pasul 6 – Strategia finală**

**CULEGERE DATE SECUNDARE**

Realizarea cadrului de referință a presupus o analiză secundară realizată la sediul fiecărei Primării din Raion. Analiza a presupus două arii de cercetare:

- Analiza mediului economic și social;
- Analiza capacităților Administrației Publice Locale.

Pentru fiecare dintre aceste arii a fost conceput un formular de culegere de date. A urmat o etapă de instruire la sediul CR a secretarilor/primarilor din Primăriile rurale și a șefilor departamentelor administrative ale CL Sîngerei și CR Sîngerei. Au urmat vizitele în teritoriu unde au fost culese datele necesare.

Temele de cercetare urmărite pot fi consultate în Anexa 1.

Aceste date au fost completate cu informații culese de la instituțiile desconcentrate:

|                                                                   |
|-------------------------------------------------------------------|
| ➤ Agenția Teritorială pentru Ocuparea Forței de Muncă             |
| ➤ Biroul de Evidență și Documentare a Populației                  |
| ➤ Casa Teritorială de Asigurări Sociale                           |
| ➤ Centrul de Sănătate Publică Raional                             |
| ➤ Comisariatul de Poliție                                         |
| ➤ Inspectoratul Fiscal de Stat                                    |
| ➤ Inspectia Ecologică                                             |
| ➤ Inspectoratul Teritorial de Muncă                               |
| ➤ Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea tehnicii "INTEHAGRO" |
| ➤ Direcția Teritorială pentru Statistică                          |
| ➤ Direcția raională de supraveghere fitosanitară                  |
| ➤ Direcția Sanitar-Veterinară                                     |
| ➤ Direcția Situații Excepționale                                  |
| ➤ Centrul Zonal pentru Reproducția Animalelor                     |
| ➤ Centrul Poștal                                                  |
| ➤ Oficiul Cadastral Tertorial                                     |
| ➤ Poliția Rutieră                                                 |
| ➤ SA "Drumuri" Sîngerei                                           |
| ➤ SA "Apă Canal"                                                  |
| ➤ SA "MOLDTELECOM" Sîngerei                                       |
| ➤ SA "RED-NORD" filiala Sîngerei                                  |

Pentru validarea diverselor informații culese, și-au adus contribuția departamentele din Consiliul Raional:

|                                                      |
|------------------------------------------------------|
| ➤ Secția Administrație Publică                       |
| ➤ Secția Economie                                    |
| ➤ Secția Tineret și Sport                            |
| ➤ Secția Construcții, Gospodării Comunale și Drumuri |
| ➤ Secția Asistență Socială și Protecția Familiei     |
| ➤ Secția Cultură                                     |
| ➤ Secția Administrativ-financiară                    |
| ➤ Direcția Agricultură și Alimentație                |
| ➤ Direcția Generală Finanțe                          |
| ➤ Direcția Generală Învățământ Tineret și Sport      |
| ➤ Serviciu relații funciare și cadastru              |
| ➤ Arhitectul sef                                     |

În Anexa 2 sunt prezentate formularele de culegere a datelor secundare.

#### CULEGERE DATE PRIMARE

Concomitent colectării de date secundare a avut loc culegerea de date primare, având ca și scop măsurarea percepției populației raionului cu privire la calitatea vieții.

- Populația cercetată – persoane fizice cu vârsta de peste 18 ani din raionul Sîngerei;
- Unitatea de sondaj – gospodăria;
- Mărimea eșantionului – 900 de gospodării, câte 30 pentru fiecare comună și 200 de gospodării pentru orașul Sîngerei;
- Instrumentul de cercetare – chestionarul.



In Anexa 3 este prezentat formularul de culegere a datelor primare.

## II. CADRUL DE REFERINȚĂ

2012-2020

## 1. PREZENTAREA GENERALĂ A RAIONULUI

**Raionul :** Raionul Sîngerei este situat în regiunea de nord a Republicii Moldova. Centrul raional este reprezentat de orașul Sîngerei. Raionul se învecinează la nord cu raionul Drochia, la est cu raionul Florești, la sud cu raionul Telenești, respectiv la vest cu raionul Ungheni și la nord-vest cu raionul Fălești.

**Data fondării:** 11 noiembrie 1940

**Componentă:** 2 orașe și 68 de sate împărțite administrativ în 26 de primării

**Suprafața totală a raionului:** 1033 km<sup>2</sup>

## 2. CADRUL NATURAL

Din suprafața totală a raionului de 103300 ha, 54981 ha sau 53,22% din total suprafață sunt ocupate cu terenuri agricole; 11239 ha sau 10,87% din total suprafață reprezintă păduri și fișii forestiere, iar 48757 ha, respectiv 47,19% din suprafață este teren arabil.

**Resursele naturale** care se regăsesc la nivelul raionului sunt nisipul și argila.

**Râuri ale raionului, suprafață:** Raionul este străbătut de râurile Cubolta, Răut, Soloneț, Ciulucul Mare și Ciulucul de Mijloc. Apele de suprafață ocupă în total 3265 ha, ceea ce reprezintă 3,16% din suprafața raionului.

### Puncte tari și puncte slabe, cadrul natural

|                | PUNCTE TARI                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | PUNCTE SLABE                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| CADRUL NATURAL | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ 53,22% din suprafața totală a raionului este ocupată de terenuri agricole;</li> <li>✓ folosirea bazinelor acvatice pentru dezvoltarea pisciculturii;</li> <li>✓ resurse semnificative de nisip și argilă;</li> <li>✓ suprafața împădurită relativ mare – 10,87% din suprafața raionului.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ lipsa resurselor minerale cu valoare economică ridicată;</li> <li>✓ număr redus al ariilor naturale protejate de stat;</li> <li>✓ număr scăzut al monumentelor de pe teritoriul comunei.</li> </ul> |

### 3. CARACTERISTICI DEMOGRAFICE ȘI SOCIALE

#### 3.1. Caracteristici demografice

##### 3.1.1. Populație

Numărul populației raionului a scăzut cu 0,42% în perioada 2009-2011. Ponderea femeilor în totalul populației a rămas aproximativ aceeași în această perioadă, în 2011 fiind 51,16%. Densitatea populației raionului este 90 locuitori/km<sup>2</sup>.

**Numărul populației în raion, persoane**

|           | 01.01.<br>2009 | Pondere<br>(%) | 01.01.<br>2010 | Pondere<br>(%) | 01.01.<br>2011 | Pondere<br>(%) |
|-----------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Total     | 93800          | 100%           | 93670          | 100%           | 93403          | 100%           |
| ✓ Bărbați | 45745          | 48.76          | 45668          | 48.75          | 45622          | 48.84          |
| ✓ Femei   | 48055          | 51.24          | 48002          | 51.25          | 47781          | 51.16          |

Majoritatea populației din raion locuiește în mediul rural (aproximativ 80%). Ponderea populației urbane, respectiv rurale s-a menținut relativ constantă în perioada 2009-2011.

**Populația urbană și rurală în raion, persoane**

|         | 01.01.<br>2009 | Pondere<br>(%) | 01.01.<br>2010 | Pondere<br>(%) | 01.01.<br>2011 | Pondere<br>(%) |
|---------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Total   | 93800          | 100%           | 93670          | 100%           | 93403          | 100%           |
| ✓ Rural | 75000          | 79.95          | 74895          | 79.96          | 74638          | 79.91          |
| ✓ Urban | 18800          | 20.05          | 18775          | 20.04          | 18765          | 20.09          |

În ceea ce privește structura populației pe grupe de vârstă, în raionul Sîngerei, 20,92% sunt persoane sub vârsta aptă de muncă, 63,57% sunt persoane apte de muncă și un procent de 15,49% este reprezentat de vârstnici, persoane care depășesc vârsta aptă de muncă.

**Structura populației pe grupe de vârstă, 2011**

|                                                                               | 2011  |
|-------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Sub vârsta aptă de muncă (până la 16 ani), inclusiv                           | 19548 |
| ✓ 0-2 ani                                                                     | 3361  |
| ✓ 3-4 ani                                                                     | 2124  |
| ✓ 5-6 ani                                                                     | 2115  |
| ✓ 7-10 ani                                                                    | 4638  |
| ✓ 11-15 ani                                                                   | 7310  |
| Copii de vârstă preșcolară 3-7 ani                                            | 4239  |
| Copii de vârstă școlară 7-16 ani                                              | 11894 |
| Numărul persoanelor tinere în vârstă de 16-24 ani (inclusiv temporar absente) | 15851 |
| Numărul persoanelor tinere în vârstă de 18-35 ani (inclusiv temporar absente) | 26894 |
| În vârstă aptă de muncă, din care:                                            | 59383 |
| ✓ bărbați 16 – 61 ani                                                         | 31275 |
| ✓ femei 16-56 ani                                                             | 28108 |
| Peste vârsta aptă de muncă, din care:                                         | 14472 |

✓ în vârstă de 75 ani și mai mulți 4093

În perioada 2010-2011, natalitatea și mortalitatea au înregistrat scăderi de 6,59%, respectiv 2,34%. Au fost înregistrate cazuri de mortalitate infantilă - numărul lor a scăzut în 2011 față de 2010. Numărul căsătoriilor din aceeași perioadă a înregistrat o ușoară scădere.

#### Mișcarea naturală a populației, la începutul anului

| Perioada | Născuți<br>(persoane) | Decedați<br>(persoane) |                                   | Sporul<br>natural<br>la 1000 de<br>locuitori | Căsătorii<br>(număr) |
|----------|-----------------------|------------------------|-----------------------------------|----------------------------------------------|----------------------|
|          |                       | Total                  | inclusiv<br>copii până<br>la 1 an |                                              |                      |
| 2010     | 1213                  | 1151                   | 16                                | 0.66                                         | 636                  |
| 2011     | 1133                  | 1124                   | 14                                | 0.09                                         | 642                  |

### 3.1.2. Forța de muncă

Ponderea populației economic active în totalul populației raionului constituie 63,57%, în anul 2011. În anul 2010, populația ocupată reprezenta 10,44% din totalul populației, respectiv 16,40% din totalul populației active. Numărul șomerilor înregistrați la Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă în anul 2012 reprezintă 1,61% din totalul populației.

#### Gradul de ocupare a populației, la începutul anului, persoane

| Indicatori                                        | 2009  | Pondere<br>(%) | 2010  | Pondere<br>(%) | 2011  | Pondere<br>(%) |
|---------------------------------------------------|-------|----------------|-------|----------------|-------|----------------|
| Total populație din raion (r.2+r.5)               | 93800 | 100%           | 93670 | 100%           | 93403 | 100%           |
| Populația economic activă <sup>1</sup> , inclusiv | 58584 | 62.45          | 59672 | 63.70          | 59383 | 63.57%         |
| ✓ Populație ocupată în economie <sup>2</sup> ,    | 9230  | 9.84           | 9787  | 10.44          | N/A   | -              |
| ✓ Șomeri <sup>3</sup>                             | 1238  | 1.31           | 1376  | 1.46           | 1513  | 1.61           |
| Populație inactivă                                | 35216 | 37.54          | 33998 | 36.29          | 34020 | 36.42          |

#### Numărul populației angajate în muncă, la începutul anului (persoane)

| Anul      | 2008  | 2009 | 2010 |
|-----------|-------|------|------|
| Total     | 10021 | 9230 | 9787 |
| ✓ bărbați | 3868  | 3443 | 3973 |
| ✓ femei   | 6153  | 5787 | 5814 |

În perioada 2008-2010, numărul populației angajate în muncă a înregistrat o scădere de 2,33%. Se observă că femeile sunt majoritare în rândul angajaților, în anul 2010 acestea ocupând o pondere de 59,40% din total.

<sup>1</sup> Populație economic activă – persoane care constituie forța de muncă disponibilă, capabilă de muncă, incluzând populația ocupată și șomerii.

<sup>2</sup> Populație ocupată în economie – persoane care desfășoară o activitate economică sau socială producătoare de bunuri și servicii în scopul obținerii unor venituri în formă de salarii sau alte beneficii.

<sup>3</sup> Șomer – persoană în vârstă de muncă, care nu lucrează și este în căutarea unui loc de muncă.

**Numărul șomerilor, la începutul anului (persoane):**

| Anul    | 2009 | 2010 | 2011 |
|---------|------|------|------|
| Total   | 1238 | 1376 | 1513 |
| bărbați | 576  | 554  | 626  |
| femei   | 662  | 822  | 887  |

În ceea ce privește șomerii, numărul acestora a crescut în perioada 2009-2011 cu 22,21%. Femeile ocupă o pondere majoritară în rândul șomerilor, acestea reprezentând 58,62% din total.

**Structura șomerilor în funcție de nivelul de instruire**

|                                             | 2009 | 2010 | 2011 |
|---------------------------------------------|------|------|------|
| Studii primare                              | 33   | 66   | 72   |
| Studii gimnaziale                           | 424  | 526  | 567  |
| Studii liceale și medii de cultură generală | 215  | 273  | 298  |
| Studii secundare profesionale               | 395  | 374  | 407  |
| Studii colegiale                            | 101  | 66   | 77   |
| Studii superioare                           | 70   | 71   | 92   |

În general, cei mai mulți șomeri provin dintre cei care au absolvit gimnaziul, respectiv studii secundare profesionale. În anul 2011, aceștia reprezentau 64,37% din totalul persoanelor șomere.

**Structura șomerilor în funcție de vârstă**

|           | 2009 | 2010 | 2011 |
|-----------|------|------|------|
| 16-24 ani | 317  | 369  | 442  |
| 25-29 ani | 170  | 213  | 228  |
| 30-49 ani | 554  | 578  | 583  |
| 50-65 ani | 197  | 216  | 260  |

În funcție de intervalul de vârstă din care fac parte, cei mai mulți șomeri au fie între 16-24 ani (29,21% din total), fie între 30-49 ani (38,53% din total).

**Repartizarea populației ocupate pe principalele tipuri de activități economice, persoane**

| Anul                                                        | 2008  | 2009 | 2010 |
|-------------------------------------------------------------|-------|------|------|
| <b>Total</b>                                                | 10021 | 9230 | 9787 |
| Agricultură                                                 | 3670  | 2974 | 2775 |
| Industrie                                                   | 919   | 819  | 796  |
| Energie electrică și termică, gaze și ape                   | 42    | 41   | 49   |
| Construcții                                                 | 2     | 2    | 95   |
| Comerț                                                      | 468   | 447  | 891  |
| Hoteluri și restaurante                                     | 5     | 5    | 18   |
| Transport și comunicații                                    | 356   | 350  | 373  |
| Activități financiare                                       | 32    | 30   | 46   |
| Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii | 48    | 44   | 93   |
| Administrație publică                                       | 603   | 610  | 599  |
| Învățământ                                                  | 2709  | 2734 | 2778 |
| Sănătate și asistență socială                               | 939   | 941  | 989  |

|                 |     |     |     |
|-----------------|-----|-----|-----|
| Alte activități | 228 | 233 | 270 |
|-----------------|-----|-----|-----|

La nivelul raionului Sîngerei, cele mai multe persoane sunt angajate în agricultură. Totuși, în perioada 2008-2010, ponderea salariaților din domeniul agricol a scăzut de la 36,62% la 28,35% în total angajați în economie. În anul 2010, domeniile în care activau cei mai mulți angajați au fost, în afara sectorului agricol, următoarele: învățământ (28,38% din total angajați în economie), sănătate (10,10% din total angajați în economie), comerț (9,10% din total angajați în economie), industrie (8,13% din total angajați în economie), administrație publică (6,12% din total angajați în economie), respectiv transport și comunicații (3,81% din total angajați în economie). Cele mai semnificative variații din punctul de vedere al numărului de angajați au înregistrat sectoarele: construcții (creștere cu 4650%), tranzacții imobiliare (93,75%), comerț (creștere cu 90,38%), industrie (scădere cu 13,38%).

#### Salariul mediu lunar al unui salariat pe tipuri de activități, lei

|                                                                                                                 | 2008          | 2009          | 2010          |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|---------------|
| <b>Total</b>                                                                                                    | <b>1570,7</b> | <b>1772,6</b> | <b>1879,5</b> |
| Agricultură, silvicultură, economia vânatului                                                                   | 1329,4        | 1331,5        | 1413,1        |
| Pescuitul, piscicultura                                                                                         | -             | -             | 1074          |
| Industrie extractivă                                                                                            | -             | -             | -             |
| Industria prelucrătoare                                                                                         | 1552,5        | 1469,2        | 1547,3        |
| Energie electrică și termică, gaze și ape                                                                       | 2322,9        | 2721,8        | 2908,5        |
| Construcții                                                                                                     | 245,8         | 195,8         | 3100,3        |
| Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor, motocicletelor, a bunurilor casnice și personale | 1189,7        | 1074,7        | 1229,5        |
| Hoteluri și restaurante                                                                                         | 606,3         | 589,6         | 569,8         |
| Transport și comunicații                                                                                        | 3305,1        | 3161,5        | 2645,4        |
| Activități financiare                                                                                           | 2200          | 2348,1        | 2098,4        |
| Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii                                                     | 2224,1        | 2985,2        | 2704,8        |
| Administrație publică                                                                                           | 2144,6        | 2486          | 2621,5        |
| Învățământ                                                                                                      | 1349,6        | 1740          | 1950,3        |
| Sănătate și asistență socială                                                                                   | 2056,7        | 2381,8        | 2570,8        |
| Alte tipuri de activități                                                                                       | 910,8         | 1110,2        | 1197,7        |

În total economie, salariul mediu lunar a crescut în perioada 2008-2010 cu 19,66%. Sectoarele care înregistrează cel mai ridicat nivel al salariului mediu lunar sunt: construcții (3100,3 lei), energie electrică și termică, gaze și electricitate (2908,5 lei), tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii (2704,8 lei), transport și comunicații (2645,4 lei), administrație publică (2621,5 lei). Salariile cele mai scăzute se înregistrează în sectorul hotelier (569,8 lei), respectiv în domeniul pisciculturii (1074 lei).

#### Măsuri de stimulare a ocupării forței de muncă în perioada 2009-2011

| Direcția de activitate                                                             | 2009 | 2010 | 2011 |
|------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|
| Conclucrarea cu autoritățile administrației publice locale și unităților economice |      |      |      |
| <b>ședințe ale Consiliului Consultativ</b>                                         | 7    | 5    | 4    |
| <b>primării vizitate</b>                                                           | 37   | 38   | 37   |
| <b>unități economice vizitate</b>                                                  | 121  | 122  | 103  |
| Organizarea târgurilor locurilor de muncă                                          |      |      |      |
| <b>numărul târgurilor organizate</b>                                               | 2    | 3    | 5    |
| <b>numărul agenților economici prezenți la târg</b>                                | 14   | 12   | 8    |
| <b>numărul locurilor vacante prezentate la târg</b>                                | 122  | 233  | 257  |
| <b>numărul persoanelor participante la târg</b>                                    | 248  | 346  | 639  |

|                                                                            |     |     |     |
|----------------------------------------------------------------------------|-----|-----|-----|
| <b>numărul persoanelor angajate în urma târgurilor</b>                     | 82  | 90  | 123 |
| Organizarea seminariilor informative                                       |     |     |     |
| <b>Numărul seminariilor informative</b>                                    | 9   | 8   | 12  |
| <b>Numărul agenților economici participanți</b>                            | 60  | 40  | 59  |
| <b>Numărul șomerilor participanți la seminare</b>                          | 117 | 133 | 220 |
| Servicii de autoocupare                                                    |     |     |     |
| <b>mediere electronică</b>                                                 | 246 | 165 | 148 |
| <b>servicii telefonice</b>                                                 | 64  | 71  | 75  |
| Informarea populației și agenților economici privind piața forței de muncă |     |     |     |
| <b>prin intermediul radioului și televiziunii (locale, naționale)</b>      | 54  | 50  | 51  |
| <b>prin intermediul presei locale și republicane</b>                       | 28  | 45  | 40  |

În perioada 2009-2011, au fost luate măsuri la nivelul raionului pentru sprijinirea ocupării forței de muncă. În acest sens:

- au fost încheiate acorduri de colaborare cu autorități publice locale, respectiv unități economice
- au fost organizate târguri de locuri de muncă
- au fost organizate seminarii informative
- au fost prestate servicii de auto-ocupare (prin e-mail, telefonic etc.)
- au fost realizate informări în mass-media ale populației și agenților economici privind piața forței de muncă.

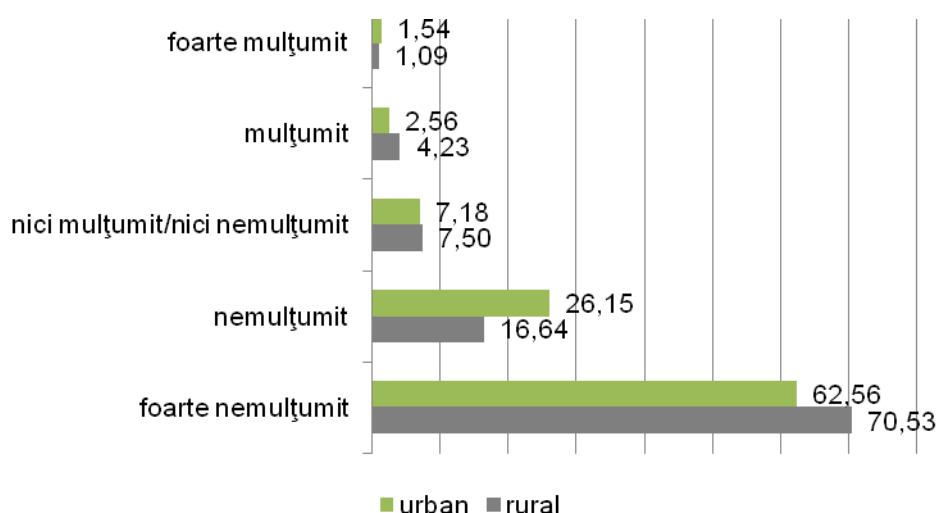
În perioada 2009-2011, se observă o creștere a numărului de târguri de locuri de muncă, a numărului de oferte de locuri vacante prezentate, precum și o creștere a numărului de participanți. În schimb, se constată o scădere a numărului agenților economici participanți de la un an la altul. Rezultatele târgurilor s-au îmbunătățit în timp, observându-se o creștere semnificativă a numărului de persoane care s-au angajat ca urmare a participării la târg. În vreme ce serviciile de autoocupare au înregistrat o scădere din punctul de vedere al numărului de beneficiari, campaniile de informare în rândul populației privind piața forței de muncă (prin seminarii sau prin campanii media) au sporit ca public-țintă atins.

#### Administrarea locurilor de muncă libere în perioada 2009-2011

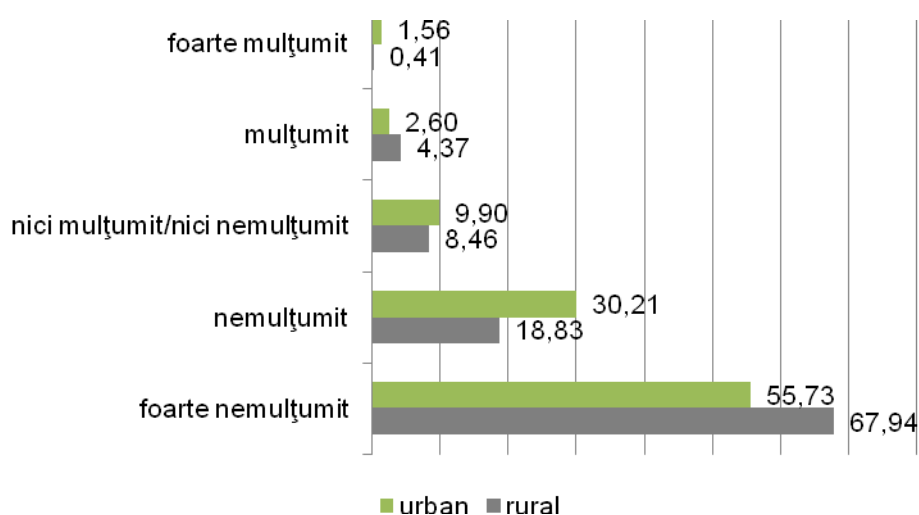
| Indicatori                                                               | 2009 | 2010 | 2011 |
|--------------------------------------------------------------------------|------|------|------|
| Numărul unităților economice care au prezentat oferte de locuri de muncă | 43   | 40   | 42   |
| Identificarea locurilor de muncă libere prin:                            |      |      |      |
| <b>Vizite la sediul angajatorului</b>                                    | 120  | 261  | 207  |
| <b>Comunicate de către angajatori</b>                                    | 118  | 93   | 180  |
| <b>Prezentarea angajatorului la agenție</b>                              | 129  | 88   | 86   |
| Număr total de locuri libere înregistrate, din care:                     | 367  | 442  | 473  |
| <b>pentru funcționari</b>                                                | 56   | 22   | 50   |
| <b>pentru muncitori</b>                                                  | 311  | 420  | 423  |
| <b>în unități, proprietate publică</b>                                   | 88   | 50   | 58   |
| <b>în unități, proprietate privată</b>                                   | 276  | 72   | 216  |
| <b>în unități, alte forme de proprietate</b>                             | 3    | 320  | 199  |

Se observă în perioada 2009-2011 o creștere a numărului locurilor libere înregistrate cu 28,88%. Printre acestea, se observă o preponderență a locurilor vacante pentru muncitori: în anul 2011, 89,42% din totalul locurilor de muncă libere erau adecvate pentru muncitori.



**Gradul de mulțumire față de ușurința în găsirea unui loc de muncă în raion**

În ceea ce privește ușurința în găsirea unui loc de muncă, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 39,17% în mediul urban și de 87,17% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural (5,32%), însă nu se înregistrează diferențe mari față de mediul urban, unde 4,1% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite de ușurința în găsirea unui loc de muncă.

**Gradul de mulțumire față de nivelul salariilor oferite de către angajatorii din raion**

Cu privire la nivelul salariilor oferite de către angajatori, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 85,94% în mediul urban și de 86,77% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural (4,78%), însă nu se înregistrează diferențe mari față de mediul urban, unde 4,16% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite de nivelul salariilor oferite de către angajatori.

## Puncte tari și puncte slabe, caracteristici demografice

| PUNCTE TARI    |                                                                                       | PUNCTE SLABE                                                                                                                       |  |
|----------------|---------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| POPULAȚIE      | ✓ mortalitate în scădere;                                                             | ✓ numărul populației a înregistrat o scădere de 0,42% din 2009 în 2011;                                                            |  |
|                | ✓ spor natural pozitiv.                                                               | ✓ 80% dintre locuitorii raionului locuiesc în mediul rural;                                                                        |  |
| FORȚA DE MUNCĂ |                                                                                       | ✓ natalitate în scădere;                                                                                                           |  |
|                |                                                                                       | ✓ soldul balanței de migrațiune este puternic negativ.                                                                             |  |
|                | ✓ salariul mediu lunar a crescut în perioada 2008-2010 cu 19,66%;                     | ✓ ponderea persoanelor apte de muncă este inferioară valorii înregistrate la nivel național – 63,57% față de 66%;                  |  |
|                | ✓ au fost luate măsuri de stimulare a ocupării forței de muncă în perioada 2009-2011. | ✓ rata redusă a populației ocupate, 32,77% din total populație activă, comparativ cu 48% valoarea indicatorului la nivel național; |  |
|                |                                                                                       | ✓ numărul șomerilor a crescut în perioada 2009-2011 cu 22,21%;                                                                     |  |
|                |                                                                                       | ✓ preponderența sectorului agricol ca domeniu de activitate al persoanelor angajate (28,35%);                                      |  |
|                |                                                                                       | ✓ număr mare al șomerilor neînregistrați, respectiv al angajaților la negru.                                                       |  |

## Gradul de mulțumire/nemulțumire, caracteristici demografice

| Aspecte                                                   | Urban     |             | Rural     |             |
|-----------------------------------------------------------|-----------|-------------|-----------|-------------|
|                                                           | Mulțumiți | Nemulțumiți | Mulțumiți | Nemulțumiți |
| Ușurința în găsirea unui loc de muncă în raion            | 4,1%      | 39,17%      | 5,32%     | 87,17%      |
| Nivelul salariilor oferite de către angajatorii din raion | 4,16%     | 85,94%      | 4,78%     | 86,77%      |

## 3.2. Caracteristici sociale

### 3.2.1. Educație

#### ➤ Educație preșcolară

În raionul Sîngerei în 2011, activează 44 de instituții preșcolare. Astfel, în fiecare comună activează câte o instituție preșcolară. Numărul acestora variază în funcție de numărul localităților din comună și populația acestora.

#### Instituții preșcolare după mediu urban/rural

|                                                                                         | 2008/2009    | 2009/2010    | 2010/2011    | 2011/2009 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|--------------|-----------|
| Instituții preșcolare, total din care:                                                  | <b>43</b>    | <b>44</b>    | <b>44</b>    | 2,33%     |
| ✓ <b>Urban</b>                                                                          | 5            | 5            | 5            | 0,00%     |
| ✓ <b>Rural</b>                                                                          | 38           | 39           | 39           | 2,63%     |
| Numărul de locuri din care:                                                             | <b>4372</b>  | <b>4111</b>  | <b>3923</b>  | -10,27%   |
| ✓ <b>Urban</b>                                                                          | 1056         | 1036         | 942          | -10,80%   |
| ✓ <b>Rural</b>                                                                          | 3316         | 3075         | 2981         | -10,10%   |
| Suprafața totală a tuturor încăperilor instituției preșcolare (m2) din care:            | <b>35919</b> | <b>34207</b> | <b>34056</b> | -5,19%    |
| ✓ <b>Urban</b>                                                                          | 9236         | 8948         | 8948         | -3,12%    |
| ✓ <b>Rural</b>                                                                          | 26683        | 25259        | 25108        | -5,90%    |
| Suprafața grupelor (vestiar, camera de jocuri, dormitor, veceu și bufet) (m2) din care: | <b>23584</b> | <b>22901</b> | <b>22861</b> | -3,07%    |
| ✓ <b>Urban</b>                                                                          | 6279         | 5993         | 5993         | -4,55%    |
| ✓ <b>Rural</b>                                                                          | 17305        | 16908        | 16868        | -2,53%    |
| Numărul de grupe din care:                                                              | <b>147</b>   | <b>151</b>   | <b>140</b>   | -4,76%    |
| ✓ <b>Urban</b>                                                                          | 37           | 38           | 38           | 2,70%     |
| ✓ <b>Rural</b>                                                                          | 110          | 112          | 102          | -7,27%    |
| Numărul copiilor din care:                                                              | <b>3116</b>  | <b>3159</b>  | <b>3039</b>  | -2,47%    |
| ✓ <b>Urban</b>                                                                          | 766          | 812          | 752          | -1,83%    |
| ✓ <b>Rural</b>                                                                          | 2350         | 2347         | 2287         | -2,68%    |
| Personal pedagogic                                                                      | <b>280</b>   | <b>289</b>   | <b>268</b>   | -4,29%    |
| ✓ <b>Urban</b>                                                                          | 70           | 75           | 73           | 4,29%     |
| ✓ <b>Rural</b>                                                                          | 210          | 214          | 195          | -7,14%    |

De asemenea, se poate menționa faptul că numărul de locuri în instituțiile preșcolare în anul 2011 a scăzut cu 10,27% față de anul 2008. Se mai identifică o scădere a suprafeței totale a tuturor încăperilor instituției preșcolare cu 5,19%, drept urmare a stării nesatisfăcătoare a acestora în ultimul an.

În perioada 2010-2011, instituțiile preșcolare din raion au fost frecventate de 3039 copii cu vârstă de 1-6 ani, aceștia reprezentând 50,64% din numărul total de copii din raion.

1587 de copii sau 89,1% în raport cu numărul copiilor existenți în raion (1781) sunt înscriși în grupele pregătitoare. Se identifică rata înaltă de frecventare a copiilor de 5-6 ani a grupelor pregătitoare în instituțiile Biruința, Pepeni, Biliceni Noi, Copăceni, Dobrogea Veche, Izvoare, Iezărenii Vechi, ș.a.

O pondere majoră o are instituționalizarea copiilor de 6 ani și constituie 96,3% din numărul total de copii în raion (811). În localitățile unde nu funcționează instituții preșcolare sunt organizate grupe de pregătire în cadrul gimnaziilor: Țăplești, Țambula, Coada Iazului, Trifănești, Valea Norocului, ș.a.

### Categorii de Instituții preșcolare

|                                                                                 | 2008/2009   | 2009/2010   | 2010/2011   | 2011/2009 |
|---------------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------|-------------|-----------|
| Instituții preșcolare, total din care:                                          | <b>43</b>   | <b>44</b>   | <b>44</b>   | 2,33%     |
| ✓ creșe-grădinițe                                                               | 18          | 18          | 14          | -22,22%   |
| ✓ grădinițe de copii                                                            | 23          | 24          | 27          | 17,39%    |
| ✓ școli-grădinițe                                                               | 2           | 2           | 3           | 50,00%    |
| Numărul de locuri, total, din care în:                                          | <b>4372</b> | <b>4111</b> | <b>3923</b> | -10,27%   |
| ✓ creșe-grădinițe                                                               | 2466        | 2445        | 1952        | -20,84%   |
| ✓ grădinițe de copii                                                            | 1826        | 1586        | 1871        | 2,46%     |
| ✓ școli-grădinițe                                                               | 80          | 80          | 100         | 25,00%    |
| Numărul copiilor, total, din care în:                                           | <b>3116</b> | <b>3159</b> | <b>3039</b> | -2,47%    |
| ✓ creșe-grădinițe                                                               | 1878        | 1871        | 1514        | -19,38%   |
| ✓ grădinițe de copii                                                            | 1198        | 1242        | 1452        | 21,20%    |
| ✓ școli-grădinițe                                                               | 40          | 46          | 73          | 82,50%    |
| Numărul copiilor, total, din care în instituții unde educația are loc în limba: | <b>3116</b> | <b>3159</b> | <b>3039</b> | -2,47%    |
| ✓ română                                                                        | 2816        | 2861        | 2723        | -3,30%    |
| ✓ rusă                                                                          | 300         | 298         | 316         | 5,33%     |
| Personal pedagogic                                                              | <b>280</b>  | <b>289</b>  | <b>268</b>  | -4,29%    |

De asemenea, în ultimii ani sunt deschise în raion 3 instituții de tipul „grădiniță – școală primară” în localitățile Alexeuca, Grigorești, Bocancea-Schit.

În anul 2010 au fost redeschise grupe de copii în instituțiile existente Bălășești, Flămânzeni, Grădinița nr.5 Sângerei în scopul cuprinderii copiilor în grupele pregătitoare.

Astfel, în anul 2011, în raion activează 14 creșe-grădinițe, 27 grădinițe de copii și 3 școli-grădinițe.

Însă, în urma acestor modificări privind instituțiile preșcolare, în raion rămân neinstituționalizați 189 copii de 6 ani. Examinând situația, se poate menționa faptul, că nu-s înscriși în grupele pregătitoare copiii din localitățile, unde lipsesc instituții preșcolare din cauza numărului mic de copii și nu e posibilă deschiderea grupelor de pregătire: Gura Oituz, Lipovanca, Tăura Nouă, Cotovca, Mărășești, Brejeni, Nicolaevca.

Printre cei care nu frecventează instituțiile preșcolare sunt circa 85 copii din familiile social vulnerabile (în fiecare localitate câte 1-3 copii).

### Frecvența copiilor în instituțiile preșcolare

|                                                  | 2008/2009 | 2009/2010 | 2010/2011 | 2011/2009 |
|--------------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Numărul de zile frecventate de copii             | 522302    | 511408    | 514214    | -1,55%    |
| Numărul de absențe, total, din care:             | 192874    | 197148    | 196487    | 1,87%     |
| ✓ pe caz de boală                                | 17547     | 28829     | 27294     | 55,55%    |
| <b>Rural</b>                                     | 11630     | 18518     | 17321     | 48,93%    |
| Zile de lucru ale instituției în decursul anului | 9959      | 10212     | 10101     | 1,43%     |

De asemenea, sunt identificate cazuri de absențe a copiilor de la grădinițe, acestea crescând cu 55,55% în anul 2011 față de 2009 pe caz de boală.

În ceea ce privește cele mai întâlnite cazuri de morbiditate la copii sunt prezentate în tabelul de mai jos.

#### Cazuri de morbiditate la copii

|                                                      | 2008/2009 | 2009/2010 | 2010/2011 | 2011/2009 |
|------------------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Afecțiuni, total, din care:                          | 1942      | 2549      | 2526      | 30,07%    |
| ✓ în mediul rural                                    | 1234      | 1691      | 1575      | 27,63%    |
| Dizenterie bacteriană                                | 3         | 0         | 2         | -33,33%   |
| ✓ în mediul rural                                    | 1         | 0         | 1         | 0,00%     |
| Enterite, colite și gastroenterite                   | 36        | 23        | 22        | -38,89%   |
| ✓ în mediul rural                                    | 10        | 17        | 10        | 0,00%     |
| Scarlatina                                           | 0         | 15        | 16        | -         |
| ✓ în mediul rural                                    | 0         | 14        | 16        | -         |
| Angină                                               | 395       | 383       | 452       | 14,43%    |
| ✓ în mediul rural                                    | 272       | 290       | 306       | 12,50%    |
| Gripa și infecții ale căilor respiratorii superioare | 625       | 1109      | 897       | 43,52%    |
| ✓ în mediul rural                                    | 354       | 689       | 515       | 45,48%    |
| Pneumonie                                            | 92        | 115       | 94        | 2,17%     |
| ✓ în mediul rural                                    | 52        | 59        | 59        | 13,46%    |
| Accidente, intoxicații, traume                       | 7         | 12        | 9         | 28,57%    |
| ✓ în mediul rural                                    | 7         | 6         | 0         | -100,00%  |
| Alte afecțiuni                                       | 784       | 892       | 1034      | 31,89%    |
| ✓ în mediul rural                                    | 538       | 616       | 668       | 24,16%    |

Se poate menționa faptul că în anul 2011 față de 2009, a scăzut cu 38,89% cazurile de enterite, colite și gastroenterite, cu 33,33% cazurile de dizenterie bacteriană. Însă în același timp, au crescut cu 43,52% cazurile de gripa și infecții ale căilor respiratorii superioare.

#### Nivelul de instruire a cadrelor pedagogice ale instituției preșcolare, 2011

| Indicatorii                | Total cadre, persoane | din care cu studii:   |                                  |                       | Atribuirea gradelor: |   |     |
|----------------------------|-----------------------|-----------------------|----------------------------------|-----------------------|----------------------|---|-----|
|                            |                       | superioare pedagogice | superioare incomplete pedagogice | medii de specialitate | superioare           | I | II  |
| Total, din care:           | 268                   | 67                    | 14                               | 165                   | 2                    | 6 | 108 |
| ✓ rural                    | 195                   | 44                    | 12                               | 122                   | 0                    | 3 | 67  |
| Șef, din care:             | 41                    | 19                    | 3                                | 19                    | 0                    | 6 | 13  |
| ✓ rural                    | 36                    | 16                    | 3                                | 17                    | 0                    | 3 | 11  |
| Educatori, din care:       | 202                   | 42                    | 10                               | 128                   | 0                    | 0 | 90  |
| ✓ rural                    | 143                   | 27                    | 8                                | 91                    | 0                    | 0 | 54  |
| Lucrător muzical din care: | 24                    | 5                     | 1                                | 18                    | 2                    | 0 | 5   |
| ✓ rural                    | 16                    | 1                     | 1                                | 14                    | 0                    | 0 | 2   |

În ceea ce privește cadrele pedagogice ale instituției preșcolare din raionul Sângerei, 75,37% dintre aceștia sunt educatori, 25% au studii superioare și cei mai mulți dintre aceștia, 40,29% au gradul științific II.

## ➤ Educație școlară

În raionul Sîngerei în perioada 2011-2012, activează 48 de instituții școlare. Astfel, se identifică faptul că în fiecare comună activează o școală/gimnaziu/liceu. De asemenea, se poate menționa că în anul 2012, numărul școlilor medii de cultură generală a scăzut cu 75%, și a școlilor primare cu 50%, însă în același timp a crescut numărul gimnaziilor cu 13,33% și a liceelor cu 10% comparativ cu anul 2009.

**Instituții de învățământ general**

|                                                                                | 2008/<br>2009 | 2009/<br>2010 | 2010/<br>2011 | 2011/<br>2012 | 2012/2009 |
|--------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|-----------|
| Școli de zi, gimnazii, licee, total                                            | 51            | 51            | 50            | 48            | -5,88%    |
| ✓ urban                                                                        | 5             | 5             | 5             | 5             | 0,00%     |
| ✓ rural                                                                        | 46            | 46            | 45            | 43            | -6,52%    |
| Școli primare, total                                                           | 6             | 6             | 5             | 3             | -50,00%   |
| ✓ urban                                                                        | 0             | 0             | 0             | 0             | -         |
| ✓ rural                                                                        | 6             | 6             | 5             | 3             | -50,00%   |
| Gimnazii, total                                                                | 30            | 32            | 33            | 34            | 13,33%    |
| ✓ urban                                                                        | 0             | 0             | 1             | 1             | -         |
| ✓ rural                                                                        | 30            | 32            | 32            | 33            | 10,00%    |
| Licee, total                                                                   | 10            | 10            | 10            | 10            | 0,00%     |
| ✓ urban                                                                        | 4             | 4             | 4             | 4             | 0,00%     |
| ✓ rural                                                                        | 6             | 6             | 6             | 6             | 0,00%     |
| Școli medii de cultură generală, total                                         | 4             | 2             | 1             | 1             | -75,00%   |
| ✓ urban                                                                        | 1             | 1             | 1             | 1             | 0,00%     |
| ✓ rural                                                                        | 3             | 1             | 0             | 0             | -100,00%  |
| Școli pentru copii cu deficiențe în dezvoltarea intelectuală sau fizică, total | 1             | 1             | 1             | 1             | 0,00%     |
| ✓ urban                                                                        | 0             | 0             | 0             | 0             | -         |
| ✓ rural                                                                        | 1             | 1             | 1             | 1             | 0,00%     |

**Numărul de elevi din instituții de învățământ general**

|                                                                                         | 2008/<br>2009 | 2009/<br>2010 | 2010/<br>2011 | 2011/<br>2012 | 2012/2009 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|-----------|
| Elevi în școli de zi, gimnazii, licee, total                                            | 12609         | 11924         | 11398         | 10886         | -13,66%   |
| ✓ urban                                                                                 | 2761          | 2647          | 2545          | 2446          | -11,41%   |
| ✓ rural                                                                                 | 9848          | 9277          | 8853          | 8440          | -14,30%   |
| Elevi în școli primare, total                                                           | 166           | 163           | 134           | 78            | -53,01%   |
| ✓ urban                                                                                 | 0             | 0             | 0             | 0             | -         |
| ✓ rural                                                                                 | 166           | 163           | 134           | 78            | -53,01%   |
| Elevi în gimnazii, total                                                                | 4810          | 4940          | 5091          | 5058          | 5,16%     |
| ✓ urban                                                                                 | 0             | 0             | 391           | 379           | -         |
| ✓ rural                                                                                 | 4810          | 4940          | 4700          | 4679          | -2,72%    |
| Elevi în licee, total                                                                   | 6232          | 5988          | 5806          | 5671          | -9,00%    |
| ✓ urban                                                                                 | 2323          | 2233          | 21545         | 2067          | -11,02%   |
| ✓ rural                                                                                 | 3909          | 3765          | 3652          | 3604          | -7,80%    |
| Elevi în școli medii de cultură generală, total                                         | 1315          | 740           | 282           | -             | -100,00%  |
| ✓ urban                                                                                 | 438           | 414           | 0             | -             | -100,00%  |
| ✓ rural                                                                                 | 877           | 326           | 282           | -             | -100,00%  |
| Elevi în școli pentru copii cu deficiențe în dezvoltarea intelectuală sau fizică, total | 86            | 83            | 85            | 79            | -8,14%    |

De asemenea, în anul 2012 se identifică o scădere a numărului de elevi atât din mediul rural (-14,30%), cât și urban (-11,41%) față de 2009.

În urma scăderii numărului de școli primare și constituirea unor noi gimnazii sau licee, are loc simultan și un transfer de elevi între aceste instituții, aceasta reflectându-se și în tabelul de mai sus.

În ceea ce privește repartizarea elevilor pe clase, 51,69% dintre aceștia urmează clasele 5-9, 35,49% urmează clasele 1-4 și doar 12,2% urmează clasele 10-12.

#### Repartizarea elevilor pe clase și sex

|                                                                                         | 2008/<br>2009 | 2009/<br>2010 | 2010/<br>2011 | 2011/<br>2012 | 2012/2009 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|-----------|
| Clasele pregătitoare, total                                                             | 126           | 91            | 88            | 58            | -53,97%   |
| ✓ băieți                                                                                | 67            | 51            | 42            | 24            | -64,18%   |
| ✓ fete                                                                                  | 59            | 40            | 46            | 34            | -42,37%   |
| Clasele 1-4, total                                                                      | 4368          | 4178          | 3992          | 3864          | -11,54%   |
| ✓ băieți                                                                                | 2242          | 2168          | 2041          | 1934          | -13,74%   |
| ✓ fete                                                                                  | 2126          | 2010          | 1951          | 1930          | -9,22%    |
| Clasele 1-4, cu cerințe educaționale speciale                                           | 11            | 15            | 2             | 11            | 0,00%     |
| Clasele 5-9, total                                                                      | 6860          | 6405          | 6016          | 5628          | -17,96%   |
| ✓ băieți                                                                                | 3480          | 3232          | 3015          | 2869          | -17,56%   |
| ✓ fete                                                                                  | 3380          | 3173          | 3001          | 2759          | -18,37%   |
| Clasele 5-9, cu cerințe educaționale speciale                                           | 26            | 41            | 15            | 17            | -34,62%   |
| Clasele 10-12, total                                                                    | 1255          | 1250          | 1302          | 1336          | 6,45%     |
| ✓ băieți                                                                                | 475           | 498           | 523           | 549           | 15,58%    |
| ✓ fete                                                                                  | 780           | 752           | 779           | 787           | 0,90%     |
| Elevi în școli medii de cultură generală, total                                         | 1315          | 740           | 282           | -             | -         |
| ✓ urban                                                                                 | 438           | 414           | 0             | -             | -         |
| ✓ rural                                                                                 | 877           | 326           | 282           | -             | -         |
| Elevi în școli pentru copii cu deficiențe în dezvoltarea intelectuală sau fizică, total | 86            | 83            | 85            | 79            | -8,14%    |

Un aspect important în sistemul educativ este faptul că, sunt încadrați în învățământ elevii cu deficiențe în dezvoltarea intelectuală/fizică sau cei cu cerințe educaționale speciale. Numărul acestora este în scădere în ultimii ani.

#### Studierea limbilor străine

|          | 2009/2010                                      |                                       | 2010/2011                                      |                                       | 2011/2012                                      |                                       | 2012-2009                                      |                                       |
|----------|------------------------------------------------|---------------------------------------|------------------------------------------------|---------------------------------------|------------------------------------------------|---------------------------------------|------------------------------------------------|---------------------------------------|
|          | Nr instituțiilor unde se predă limbile străine | Nr elevilor ce studiază limbi străine | Nr instituțiilor unde se predă limbile străine | Nr elevilor ce studiază limbi străine | Nr instituțiilor unde se predă limbile străine | Nr elevilor ce studiază limbi străine | Nr instituțiilor unde se predă limbile străine | Nr elevilor ce studiază limbi străine |
| Franceza | 42                                             | 7463                                  | 41                                             | 6560                                  | 38                                             | 6065                                  | -9,52%                                         | -8,73%                                |
| Engleza  | 22                                             | 3931                                  | 22                                             | 4361                                  | 24                                             | 4272                                  | 9,09%                                          | 8,67%                                 |
| Germana  | 2                                              | 114                                   | 2                                              | 126                                   | 2                                              | 117                                   | 0,00%                                          | 2,63%                                 |

Studierea limbilor străine se efectuează în peste 87,5% dintre instituțiile școlare existente în raion. În ultimul an de studii, 55,71% dintre elevi studiază limba franceză, 39,24% dintre elevi studiază limba engleză, 1,07% dintre elevi studiază limba germană.

De asemenea, se poate menționa că pe perioada 2009-2011, numărului elevilor care studiază engleza a crescut cu 8,67%, în timp ce numărul celor care studiază franceza scade cu 8,73%.

#### Repartizarea școlilor de zi, gimnaziilor, liceelor, după limba de studii

|                                                                            | 2008/2009 | 2009/2010 | 2010/2011 | 2011/2009 |
|----------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| <b>Numărul de școli de zi, gimnazii, licee unde limba de studii este:</b>  |           |           |           |           |
| ✓ română                                                                   | 38        | 38        | 38        | 0,00%     |
| ✓ rusă                                                                     | 8         | 8         | 7         | -12,50%   |
| ✓ română-rusă                                                              | 5         | 5         | 5         | 0,00%     |
| <b>Numărul de elevi în școli, gimnazii, licee, care studiază în limba:</b> |           |           |           |           |
| ✓ română                                                                   | 9983      | 9448      | 9011      | -9,74%    |
| ✓ rusă                                                                     | 727       | 680       | 675       | -7,15%    |
| ✓ română-rusă                                                              | 1899      | 1796      | 1712      | -9,85%    |

În ceea ce privește repartizarea instituțiilor școlare după limba de studii, pentru 76% dintre instituții este româna, pentru 14% este rusa și doar 10% dintre acestea se predă în două limbi (română și rusă).

#### Numărul cantinelor din raionul Sângerei

| Anul | Nr. școli | Nr. de cantine | Din ele funcționează | Capacitatea (nr. de locuri) | Dispon de: nr. unități |            |                   |                   |
|------|-----------|----------------|----------------------|-----------------------------|------------------------|------------|-------------------|-------------------|
|      |           |                |                      |                             | Apă caldă              | Canalizare | Utilaj frigorific | Utilaj tehnologic |
| 2010 | 51        | 51             | 50                   | 4429                        | 43                     | 47         | 48                | 49                |
| 2011 | 48        | 48             | 47                   | 4318                        | 45                     | 45         | 48                | 47                |

Toate instituțiile școlare din raion dispun de cantine, capacitatea acestora este de 4318 locuri. Aproximativ 93,75% beneficiază de conectare la apă și canalizare, însă toate cantinele dispun de utilaje tehnologice și frigorigere.

#### Numărul de elevi care se alimentează

| Anul | Numărul de elevi care se alimentează |     |        |       |          |       |       |
|------|--------------------------------------|-----|--------|-------|----------|-------|-------|
|      | cl.1-4                               | %   | cl.5-9 | %     | cl.10-12 | %     | TOTAL |
| 2010 | 4236                                 | 100 | 1661   | 26,1  | 160      | 13,2  | 5840  |
| 2011 | 3867                                 | 100 | 1802   | 40,65 | 181      | 17,75 | 5846  |

Numărul elevilor care se alimentează în cantinele școlare în anul 2011 este de 5846 elevi, ceea ce reprezintă 53,70% din totalul elevilor.

#### Instituții de învățământ secundar profesional

|                                                      | 2008/2009 | 2009/2010 | 2010/2011 | 2011/2009 |
|------------------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Numărul de instituții                                | 2         | 2         | 2         | 0,00%     |
| Numărul de elevi, total, din care studiază în limba: | 396       | 385       | 385       | -2,78%    |
| ✓ română                                             | 360       | 385       | 385       | 6,94%     |
| ✓ rusă                                               | 47        | 44        | 44        | -6,38%    |
| Înmatriculați                                        | 256       | 299       | 299       | 16,80%    |
| Absolvenți                                           | 180       | 292       | 292       | 62,22%    |
| Personal didactic                                    | 38        | 42        | 42        | 10,53%    |



Pe teritoriul raionului, pe parcursul anilor 2009-2011, activează două instituții secundare profesionale. Numărul absolvenților în anul 2011 a crescut cu 62,22% față de anul 2009.

### Școli pentru copii cu deficiențe în dezvoltarea intelectuală (auxiliare)

| Anul                  | 2008/2009 | 2009/2010 | 2010/2011 | 2011/2012 |
|-----------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Numărul de școli      | 1         | 1         | 1         | 1         |
| Numărul de clase 1-11 | 8         | 8         | 8         | 8         |
| Numărul de elevi      | 86        | 83        | 85        | 79        |

În raionul Sângerei, există o școală pentru copii cu deficiențe în dezvoltarea intelectuală. Aceasta este frecventată de 79 de copii, repartizați în 8 clase.

### Încăperile școlare

|                                                   | 2009/2010 |       |        | 2010/2011 |       |        | 2011/2012 |       |        |
|---------------------------------------------------|-----------|-------|--------|-----------|-------|--------|-----------|-------|--------|
|                                                   | Total     | Urban | Rural  | Total     | Urban | Rural  | Total     | Urban | Rural  |
| <b>Suprafața totală a încăperilor (m2)</b>        | 125183    | 20101 | 105082 | 125036    | 20100 | 104935 | 124084    | 20137 | 103947 |
| <b>Nr. de clase</b>                               | 925       | 158   | 767    | 911       | 158   | 753    | 901       | 158   | 743    |
| Numărul de școli ce dispun de cabinete didactice: |           |       |        |           |       |        |           |       |        |
| <b>Fizică</b>                                     | 30        | 5     | 25     | 28        | 5     | 23     | 29        | 5     | 24     |
| <b>Chimie</b>                                     | 26        | 5     | 21     | 27        | 5     | 22     | 27        | 5     | 22     |
| <b>Biologie</b>                                   | 20        | 5     | 15     | 20        | 5     | 15     | 21        | 5     | 16     |
| <b>Informatică</b>                                | 33        | 5     | 28     | 35        | 5     | 30     | 35        | 5     | 17     |
| <b>Limbi străine</b>                              | 23        | 5     | 18     | 21        | 5     | 16     | 22        | 5     | 30     |
| Numărul de școli ce dispun de:                    |           |       |        |           |       |        |           |       |        |
| <b>Ateliere de studiu</b>                         | 32        | 4     | 28     | 32        | 4     | 28     | 32        | 4     | 28     |
| <b>Sala sportivă</b>                              | 37        | 5     | 32     | 35        | 5     | 30     | 35        | 5     | 30     |
| <b>Bibliotecă</b>                                 | 45        | 5     | 40     | 45        | 5     | 40     | 45        | 5     | 40     |
| <b>Sala de lectură</b>                            | 20        | 3     | 17     | 20        | 3     | 17     | 23        | 3     | 20     |
| <b>Punct medical</b>                              | 25        | 5     | 20     | 25        | 5     | 20     | 27        | 5     | 22     |

În ceea ce privește cabinetele didactice din incinta școlilor, în anul 2011, 60,41% dintre instituțiile școlare dispun de cabinet specializat pentru fizică, 56,25% de cabinet specializat pentru chimie, 43,75% de cabinet specializat pentru biologie, 72,91% de cabinet specializat pentru informatică și 45,83% de cabinet specializat pentru limbi străine.

Dacă ne raportăm la alte încăperi din incinta instituțiilor școlare, putem menționa că 72,91% dintre instituțiile școlare din raionul Sângerei dispun de săli sportive, 93,75% de biblioteci și doar 56,25% de punct medical.

## Asigurarea cu calculatoare a instituțiilor școlare

|           |       | Anul                       | Clase de PC și de informați<br>că | Cabinete și clase pentru studierea altor obiecte | Bibliotec a școlară și sala de lecturi | Cancelaria profesorilor | Cabinete pentru administrația școlii | Altele | Total PC | PC cu acces la internet |
|-----------|-------|----------------------------|-----------------------------------|--------------------------------------------------|----------------------------------------|-------------------------|--------------------------------------|--------|----------|-------------------------|
| 2009/2008 | Total | NR de școli echipate cu PC | 32                                | 5                                                | 1                                      | 5                       | 16                                   | 3      | 48       | 37                      |
|           |       | Nr de PC                   | 364                               | 26                                               | 5                                      | 6                       | 22                                   | 9      | 432      | 123                     |
|           | Urban | NR de școli echipate cu PC | 5                                 | 1                                                | 0                                      | 0                       | 3                                    | 1      | 5        | 4                       |
|           |       | Nr de PC                   | 101                               | 14                                               | 0                                      | 0                       | 4                                    | 1      | 117      | 58                      |
|           | Rural | NR de școli echipate cu PC | 27                                | 1                                                | 1                                      | 5                       | 13                                   | 2      | 43       | 33                      |
|           |       | Nr de PC                   | 263                               | 15                                               | 5                                      | 6                       | 18                                   | 8      | 315      | 65                      |
| 2010/2009 | Total | NR de școli echipate cu PC | 36                                | 5                                                | 2                                      | 6                       | 21                                   | 4      | 48       | 38                      |
|           |       | Nr de PC                   | 458                               | 26                                               | 6                                      | 13                      | 31                                   | 11     | 545      | 158                     |
|           | Urban | NR de școli echipate cu PC | 5                                 | 2                                                | 1                                      | 0                       | 4                                    | 1      | 5        | 4                       |
|           |       | Nr de PC                   | 117                               | 12                                               | 1                                      | 0                       | 8                                    | 1      | 139      | 41                      |
|           | Rural | NR de școli echipate cu PC | 31                                | 3                                                | 1                                      | 6                       | 17                                   | 3      | 43       | 34                      |
|           |       | Nr de PC                   | 341                               | 14                                               | 5                                      | 13                      | 23                                   | 10     | 406      | 117                     |
| 2011/2010 | Total | NR de școli echipate cu PC | 36                                | 2                                                | 2                                      | 9                       | 20                                   | 4      | 48       | 35                      |
|           |       | Nr de PC                   | 457                               | 22                                               | 6                                      | 10                      | 31                                   | 4      | 530      | 171                     |
|           | Urban | NR de școli echipate cu PC | 5                                 | 1                                                | 1                                      | 0                       | 4                                    | 1      | 5        | 3                       |
|           |       | Nr de PC                   | 109                               | 11                                               | 1                                      | 0                       | 9                                    | 1      | 131      | 43                      |
|           | Rural | NR de școli echipate cu PC | 31                                | 1                                                | 1                                      | 9                       | 16                                   | 3      | 43       | 32                      |
|           |       | Nr de PC                   | 348                               | 11                                               | 5                                      | 10                      | 22                                   | 3      | 399      | 128                     |
| 2012/2011 | Total | NR de școli echipate cu PC | 36                                | 3                                                | 4                                      | 10                      | 26                                   | 2      | 46       | -                       |
|           |       | Nr de PC                   | 461                               | 23                                               | 8                                      | 22                      | 45                                   | 2      | 561      | -                       |
|           | Urban | NR de școli echipate cu PC | 5                                 | 1                                                | 1                                      | 0                       | 4                                    | 1      | 5        | -                       |
|           |       | Nr de PC                   | 111                               | 11                                               | 1                                      | 0                       | 10                                   | 1      | 134      | -                       |
|           | Rural | NR de școli echipate cu PC | 31                                | 2                                                | 3                                      | 10                      | 22                                   | 1      | 41       | -                       |
|           |       | Nr de PC                   | 350                               | 12                                               | 7                                      | 22                      | 35                                   | 1      | 427      | -                       |

|           |       |                            |        |         |         |         |         |        |        |   |
|-----------|-------|----------------------------|--------|---------|---------|---------|---------|--------|--------|---|
| 2012/2009 | Total | NR de școli echipate cu PC | 12,50% | -40,00% | 300,00% | 100,00% | 62,50%  | -33,3% | -4,17% | - |
|           |       | Nr de PC                   | 26,65% | -11,54% | 60,00%  | 266,67% | 104,55% | -77,7% | 29,86% | - |
|           | Urban | NR de școli echipate cu PC | 0,00%  | 0,00%   | -       | -       | 33,33%  | 0,0%   | 0,00%  | - |
|           |       | Nr de PC                   | 9,90%  | -21,43% | -       | -       | 150,00% | 0,0%   | 14,53% | - |
|           | Rural | NR de școli echipate cu PC | 14,81% | 100,00% | 200,00% | 100,00% | 69,23%  | -50,0% | -4,65% | - |
|           |       | Nr de PC                   | 33,08% | -20,00% | 40,00%  | 266,67% | 94,44%  | -87,5% | 35,56% | - |

Asigurarea cu calculatoare a instituțiilor școlare este una dintre prioritățile fiecărei școli/liceu din raionul Sîngerei. Numărul acestora este foarte mic raportat atât pe instituții, cât și pe numărul de copii din cadrul acestora. În anul 2012 față de 2009 numărul de școli echipate cu PC a scăzut cu 4,17%, în timp ce numărul de PC din instituții a crescut cu 29,86%.

Principala sursă de finanțare a instituțiilor o constituie mijloacele bugetare. La pregătirea instituțiilor de învățământ către anul de studii 2010 – 2011 au fost alocate mijloace bănești în sumă de 8 527 400 lei.

Anul 2010 a fost un an al realizării cu succes a obiectivelor propuse în asigurarea funcționării și dezvoltării instituțiilor de învățământ din raion.

- ✓ construcția cazangeriei și sistemului de încălzire la grădinița nr.1 Sîngerei;
- ✓ instalarea sistemului de încălzire la grădinița din Ciuciuieni;
- ✓ reparația gimnaziului Sloveanca;
- ✓ reparația capitală a sălii de sport din școala medie Flămînzani;
- ✓ procurat mobilier școlar și pentru ospătărie în gimnaziul Cotiujei Mici;
- ✓ reparație capitală grădinița din Mîndreștii Noi.

Consiliul raional a intervenit cu alocații suplimentare pentru buna funcționare a instituțiilor pentru:

- ✓ gazificarea gimnaziului Izvoare;
- ✓ gazificarea grădiniței Izvoare;
- ✓ reparația capitală a grădiniței Grigorăuca;
- ✓ reparația acoperișului grădinița și gimnaziu Cozești.
- ✓ mobilier școlar pentru ospătărie în gimnaziul Dumbrăvița.

Activitățile prioritare în crearea bunelor condiții de organizare și funcționare a procesului educațional au fost realizate pe perioada anilor 2007–2010 în asigurarea școlilor cu stingătoare, cazane pentru apă caldă, apă potabilă permanentă, canalizare.

Dacă în anul 2008 numai 29 de instituții preuniversitare dispuneau de cazane pentru apă caldă, în anul 2010 – 45 sunt asigurate. Dacă în 2008 – 29 instituții dispuneau de apă potabilă permanentă, în prezent dispun de apă potabilă toate instituțiile din raion.

În 2008 – 37 de instituții dispuneau de canalizare, în prezent în 45 instituții preuniversitare funcționează canalizarea. Totuși problema aceasta încă nu poate fi exclusă de la control.

La capitolul gazificare a demarat cu succes lucrările de conectare la gaze naturale a cazangeriilor din grădinița Biruința, gimnaziul din Heciul Vechi, grădinița din Izvoare, gimnaziul din Izvoare, grădinița din Drăgănești, LT. „V. Alecsandri” Drăgănești, grădinița din Coșcodeni, școala primară din Flămînzei, filiala gimnaziului din Heciul Nou, școala primară din Trifănești, grădinița din Biliceni Noi. În anul 2008 erau conectate la rețeaua cu gaze naturale 13 cazangerii din instituții preuniversitare și 8 cazangerii din grădinițe, în prezent sunt conectate 21 de cazangerii din instituții preuniversitare și 16 cazangerii din grădinițe.

În 2011 prin intermediul FISM-ului și-au finisat lucrările grădinița din Biruința, grădinița din lezărenii Vechi, grădinița din Flămînzei, grădinița din Chișcăreni, LT. „I. Creangă” Rădoia, continuă reparația la grădinița din Răzălăi. În curs de apărare a proiectelor sunt gimnaziul din Bursuceni și gimnaziul din lezărenii Vechi (construcția cazangeriei, unirea la rețeaua de gaze naturale). Școala primară din Flămînzei a realizat proiectul cu PRECORE în sumă de 60000 lei (schimbarea ușilor și ferestrelor la intrările din școală).

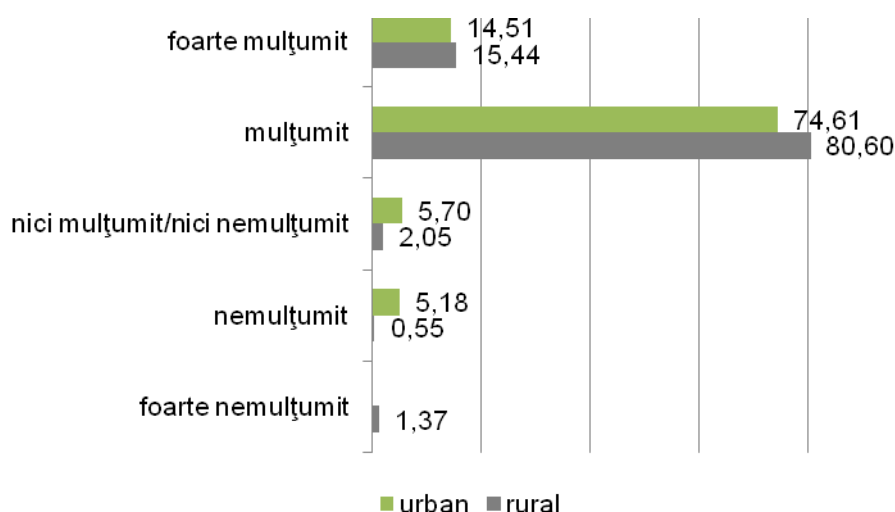
Este evident că pentru realizarea tuturor planurilor mijloacele financiare nu sunt suficiente, de aceea este absolut necesară colaborarea eficientă cu donatorii ce activează pe teritoriul RM.

În raionul Sîngerei activează 2 Centre de creație și agrement, o școală sportivă, unde sunt cuprinși 1950 copii. În centrele de creație din raion s-au organizat și s-au desfășurat pe parcursul anului întreg acțiuni de masă în vederea realizării următoarelor obiective:

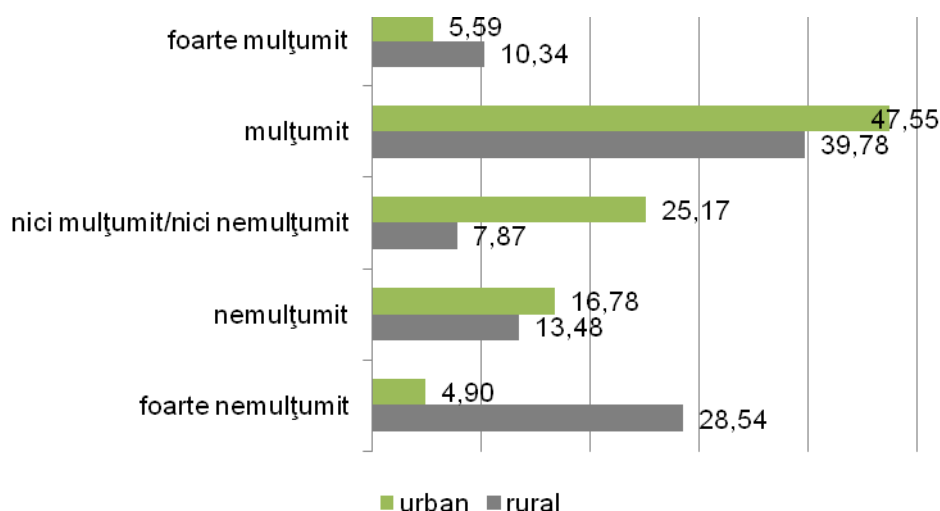
- stimularea interesului pentru afirmarea și valorizarea personală a elevilor în vederea autoperfecționării continue;
- cunoașterea și însușirea modalităților diverse de petrecere a timpului liber
- descoperirea frumosului din viață, natură, creație umană și statornicirea lui în lume;
- însușirea unor cunoștințe, norme de comportare specifice asigurării echilibrului dintre sănătatea individuală – sănătatea socială și a mediului;
- dezvoltarea abilităților de comunicare, cooperare, solidaritate;
- formarea deprinderilor de viață;

#### Învățământul complementar

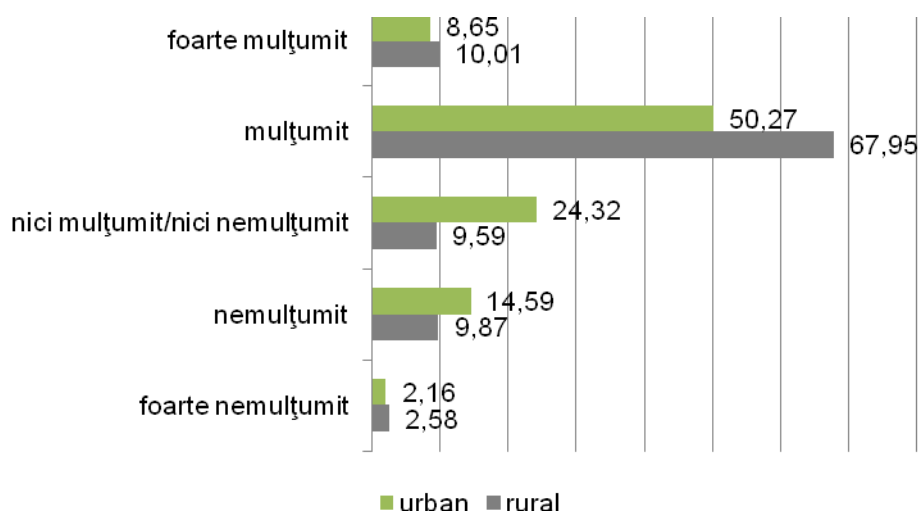
| Indicii                       | Anii școlari |           |           |
|-------------------------------|--------------|-----------|-----------|
|                               | 2008-2009    | 2009-2010 | 2010-2011 |
| <b>Centre de creație</b>      | 2            | 2         | 2         |
| <b>Școli sportive</b>         | 1            | 1         | 1         |
| <b>Total instituții</b>       | 3            | 3         | 3         |
| <b>Nr. elevilor în ele</b>    | 1967         | 1974      | 1950      |
| <b>Nr. de cadre didactice</b> | 62           | 60        | 60        |

**Gradul de mulțumire față de numărul de școli din raion**

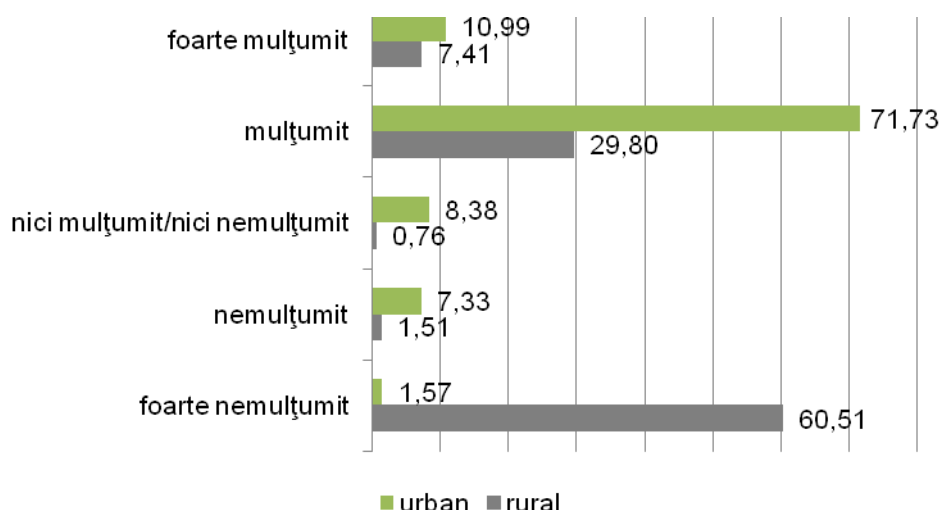
În ceea ce privește numărul de școli din raion, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 5,18% în mediul urban și de 1,92% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural, unde 96,04% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul urban, unde doar 89,12% dintre persoane se încadrează în această categorie.

**Gradul de mulțumire față de restructurarea rețelei școlare**

În ceea ce privește restructurarea rețelei școlare, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 21,68% în mediul urban și de 42,02% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul urban (53,14%), însă nu se înregistrează diferențe mari față de mediul rural, unde 50,12% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite de restructurarea rețelei școlare.

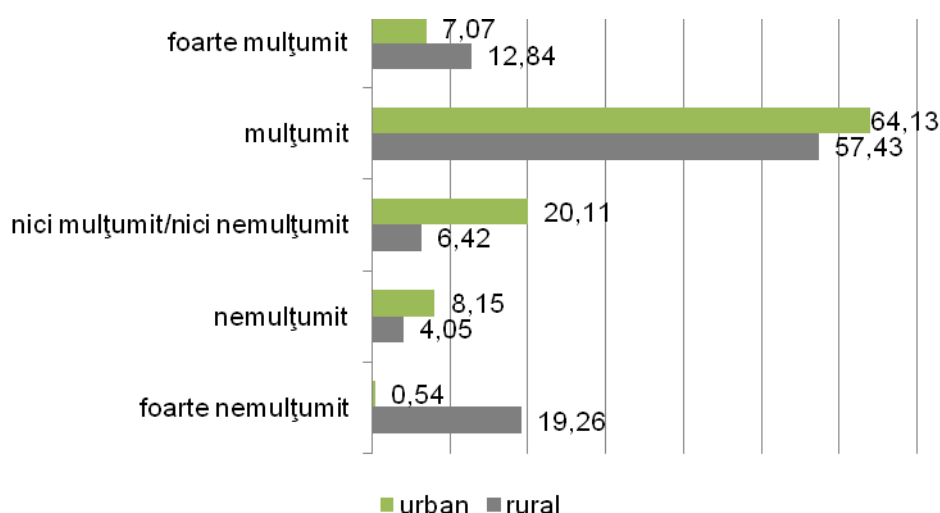
**Gradul de mulțumire față de dotările școlilor din raion**

În ceea ce privește dotarea școlilor din raion, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 16,75% în mediul urban și de 12,45% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural, unde 77,96% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul urban, unde doar 58,92% dintre persoane se încadrează în această categorie.

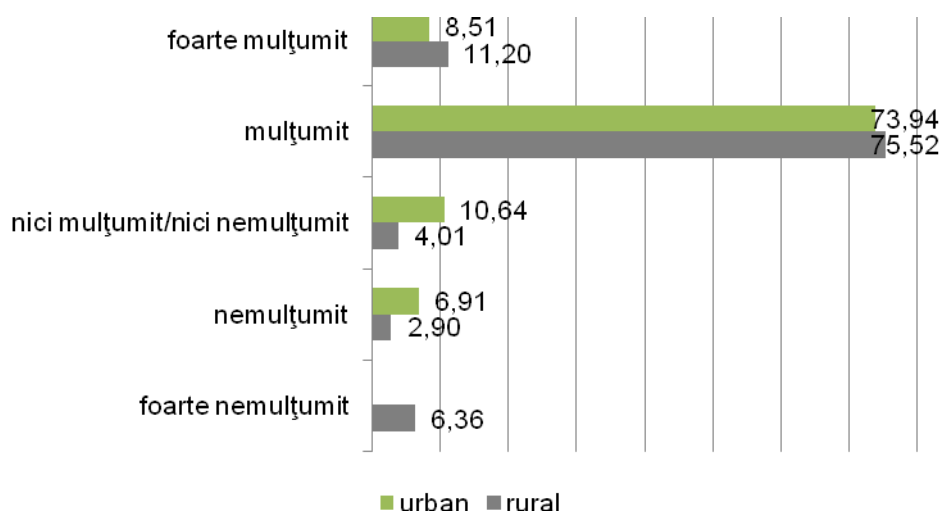
**Gradul de mulțumire față de numărul de licee din raion**

Cu privire la numărul de licee din raion, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 8,9% în mediul urban și de 62,02% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul urban, unde 82,72% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul rural, unde doar 37,21% dintre persoane se încadrează în această categorie.



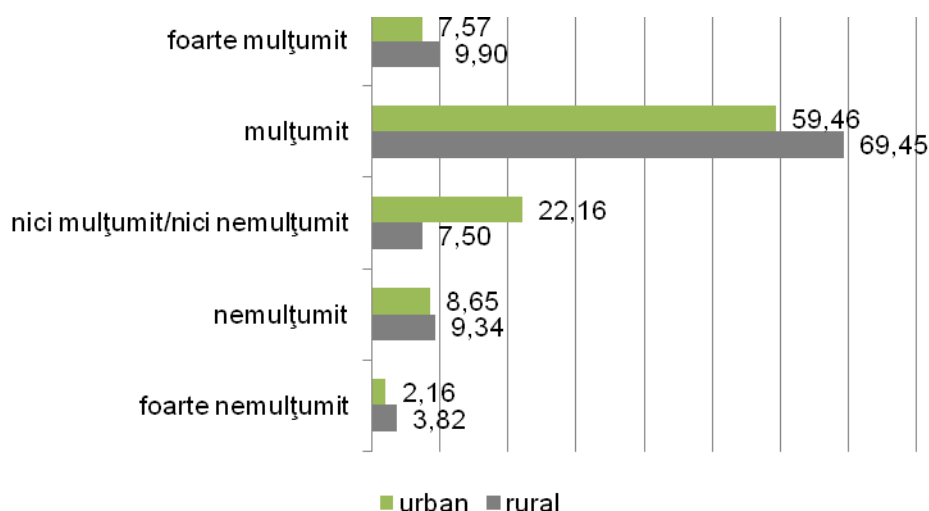
**Gradul de mulțumire față de dotările liceelor din raion**

În ceea ce privește dotările liceelor din raion, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 8,69% în mediul urban și de 23,31% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul urban (71,2%), însă nu se înregistrează diferențe mari față de mediul rural, unde 70,27% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite de dotările liceelor din oraș/comună.

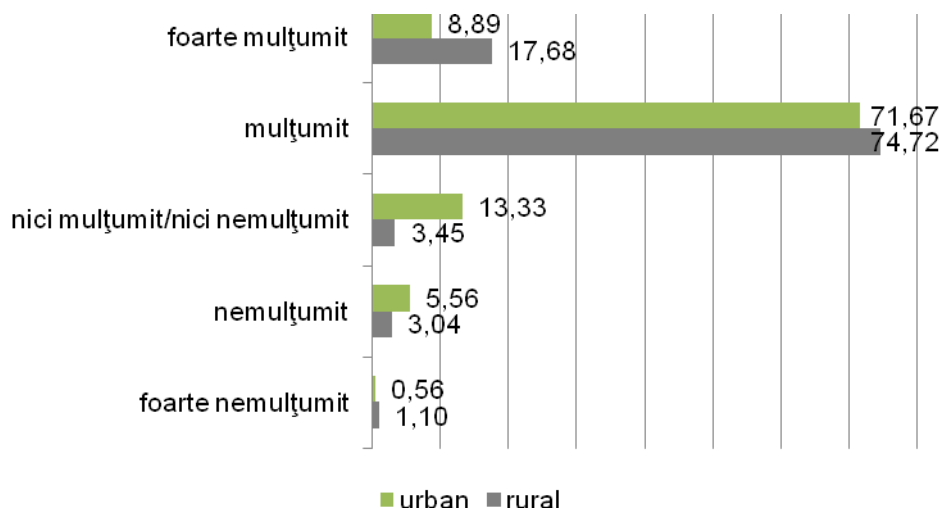
**Gradul de mulțumire față de numărul de grădinițe din raion**

Cu privire la numărul de grădinițe din raion, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 6,91% în mediul urban și de 9,26% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural (86,72%), însă nu se înregistrează diferențe mari față de mediul urban, unde 82,45% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite de numărul de grădinițe din oraș/comună.



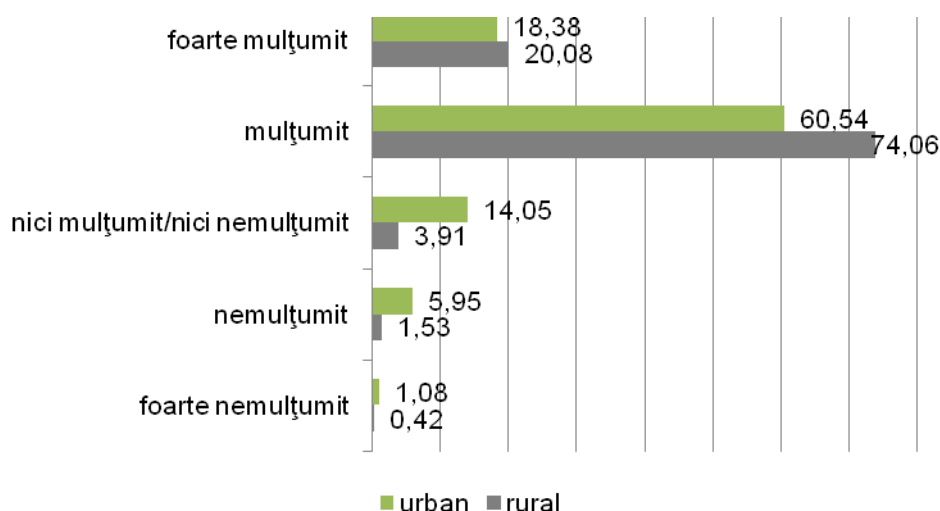
**Gradul de mulțumire față de dotările grădinițelor din raion**

Cu privire la dotările grădinițelor din oraș/comună, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 10,81% în mediul urban și de 13,16% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural, unde 79,35% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul urban, unde doar 67,03% dintre persoane se încadrează în această categorie.

**Gradul de mulțumire față de numărul de cadre didactice din raion**

Privitor la numărul de cadre didactice din raion, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 6,12% în mediul urban și de 4,14% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural, unde 92,4% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul urban, unde doar 80,56% dintre persoane se încadrează în această categorie.

## Gradul de mulțumire față de profesionalismul cadrelor didactice din raion



Cu privire la profesionalismul cadrelor didactice din oraș/comună, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 7,03% în mediul urban și de 1,95% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural, unde 94,14% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul urban, unde doar 78,92% dintre persoane se încadrează în această categorie.

## Puncte tari și puncte slabe, educație

| PUNCTE TARI         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | PUNCTE SLABE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| EDUCAȚIE PREȘCOLARĂ | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ existența a 44 de instituții preșcolare în raion;</li> <li>✓ 89,1% din numărul copiilor existenți în raion (1781) sunt înscriși în grupele pregătitoare;</li> <li>✓ deschiderea în raion a 3 instituții de tipul „grădiniță–școală primară”.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ scăderea numărului de locuri în instituțiile preșcolare cu 10,27%;</li> <li>✓ 50,64% din totalul copiilor cu vârstă de 1-6 ani frecventează grădinița;</li> <li>✓ 189 copii de 6 ani neinstituționalizați;</li> <li>✓ identificarea cazurilor de absențe a copiilor de la grădinițe, acestea crescând cu 55,55% pe caz de boală;</li> <li>✓ lipsa telefoanelor în unele grădinițe;</li> <li>✓ nu există spațiu suficient pentru derularea unor activități de calitate;</li> <li>✓ nu există suficientă implicare în proiecte și parteneriate educaționale;</li> <li>✓ în foarte multe unități mobilierul este vechi, inestetic;</li> <li>✓ nu se folosește material didactic diversificat;</li> </ul> |

## EDUCAȚIE ȘCOLARĂ

- ✓ necesitatea reparațiilor a sistemul de încălzire în 3 instituții preșcolare;
  - ✓ 7 instituții preșcolare necesită reparația sistemului de apă/canalizare;
  - ✓ starea nesatisfăcătoare a gemurilor și ușilor în 10 instituții preșcolare;
  - ✓ necesitatea reparațiilor încăperilor din 8 instituții preșcolare;
  - ✓ starea nesatisfăcătoare a exteriorului (acoperiș, gard, parc, teren) a 11 instituții preșcolare;
  - ✓ necesitatea reparațiilor curente în 9 instituții preșcolare;
- 
- ✓ în raionul Sângerei în activează 48 de instituții școlare;
  - ✓ studierea limbilor străine se efectuează în peste 87,5% dintre instituțiile școlare existente în raion;
  - ✓ toate instituțiile școlare din raion dispun de cantine;
  - ✓ 93,75% dintre cantine beneficiază de conectare la apă și canalizare;
  - ✓ 53,70% din totalul elevilor se alimentează în cantinele școlare;
  - ✓ în raion activează două instituții secundare profesionale;
  - ✓ existența unei școli pentru copii cu deficiențe în dezvoltarea intelectuală;
  - ✓ numărul de PC din instituții a crescut cu 29,86%;
  - ✓ activarea pe teritoriul raionului a 2 Centre de creație și agrement, o școală sportivă;
  - ✓ asigurarea alimentației elevilor din familii socio-vulnerabile;
  - ✓ participarea în proporție mai mare la conferirea gradelor didactice și la cursurile de perfecționare a profesorilor tineri;
  - ✓ s-a constatat o îmbunătățire a calității procesului de atestare în instituțiile preuniversitare și
- ✓ numărul școlilor medii de cultură generală a scăzut cu 75%;
  - ✓ numărul școlilor primare a scăzut cu 50%;
  - ✓ identificarea unei scăderi a numărului de elevi atât din mediul rural (-14,30%), cât și urban (-11,41%);
  - ✓ 56,25% dintre instituțiile școlare dispun de punct medical;
  - ✓ numărul de școli echipate cu PC a scăzut cu 4,17%;
  - ✓ existența unor școli, unde baza materială este foarte slabă;
  - ✓ numărul redus a materialelor, utilajelor pentru ateliere școlare;
  - ✓ grad scăzut de participare în diferite proiecte inițiate de Guvern și alte ONG;
  - ✓ lipsa calculatoarelor performante și aparate xerox, print;
  - ✓ spațiul școlar în unele instituții de învățământ au aspect învechit, baza materială este precară fiind uzată moral și fizic (gim Izvoare, gim Sacarovca, gim Mărinești, șc. pr. Bocancea-Schit, gim Tăura Veche, gim. Bursuceni);
  - ✓ mobilierul școlar este învechit, necesitând achiziționarea de mobilier nou;

- preșcolare;
- ✓ s-a constatat o responsabilitate vădită a calității prezentării documentației cadrelor didactice;
  - ✓ absența în unele școli a rețelei „Internet” – gim. Măgura, gim. Tăura Veche, gim. Chișcăreni);
  - ✓ 3 instituții școlare necesită reparația sistemului de încălzire/cazangeria;
  - ✓ 4 instituții școlare necesită reparația sistemului de apă/canalizare;
  - ✓ starea nesatisfăcătoare a geamurilor și ușilor din 10 instituții școlare;
  - ✓ necesitatea reparațiilor în încăperile școlare din 12 instituții școlare;
  - ✓ starea nesatisfăcătoare a exteriorului a 3 instituții;
  - ✓ necesitatea a reparațiilor curente în 18 instituții școlare.

#### Gradul de mulțumire/nemulțumire, educație

| ASPECTE                                       | Urban     |             | Rural     |             |
|-----------------------------------------------|-----------|-------------|-----------|-------------|
|                                               | Mulțumiți | Nemulțumiți | Mulțumiți | Nemulțumiți |
| Numărul de școli din raion                    | 89,12%    | 5,18%       | 96,04%    | 1,92%       |
| Restructurarea rețelei școlare                | 53,14%    | 21,68%      | 50,12%    | 42,02%      |
| Dotările școlilor din raion                   | 58,92%    | 16,75%      | 77,96%    | 12,45%      |
| Numărul de licee din raion                    | 82,72%    | 8,9%        | 37,21%    | 62,02%      |
| Dotările liceelor din raion                   | 71,2%     | 8,69%       | 70,27%    | 23,31%      |
| Numărul de grădinițe din raion                | 82,45%    | 6,91%       | 86,72%    | 9,26%       |
| Dotările grădinițelor din raion               | 67,03%    | 10,81%      | 79,35%    | 13,16%      |
| Numărul de cadre didactice din raion          | 80,56%    | 6,12%       | 92,4%     | 4,14%       |
| Profesionalismul cadrelor didactice din raion | 78,92%    | 7,03%       | 94,14%    | 1,95%       |

### 3.2.2. Cultură, tineret și sport

Infrastructura culturii din raionul Sîngerei este reprezentată de următoarele tipuri de instituții din comunele și orașele raionului:

#### Infrastructura culturii din raionul Sîngerei

| Indicatori                                         | 2011 |
|----------------------------------------------------|------|
| Case de cultură                                    | 48   |
| Biblioteci publice                                 | 48   |
| Formații artistice de amatori                      | 218  |
| Centre (atelieri) de meșteșuguri, meșteri populari | 3    |
| Instituții de învățământ artistic                  | 3    |

## Librării

1

Programele de dezvoltare culturală în teritoriu includ organizarea de manifestări culturale și participarea formațiilor artistice din diferite localități la concursurile și festivalurile raionale și naționale. Din aceste puncte de vedere, un aport considerabil îl aduc Casa raională de Cultură, organizația concertistică „Busuioc moldovenesc” și primăriile: Bursuceni, Bilicenii Vechi, Pepeni, Chișcăreni, Biruința, Drăgănești, Ciuciuieni, Prepelița, Coșcodeni și Cubolta.

## ✓ Case de cultură

În raionul Sîngerei sunt 48 de Case de Cultură, dintre care 2 sunt în mediul urban și 46 din mediul rural. Numărul total de locuri este de 13.470.

## Număr locuri și număr angajați în Casele de Cultură din raionul Sîngerei, 2011

| Mediu | Casa de cultură |              | Starea tehnică a clădirilor |                   |                    | Numărul de angajați |
|-------|-----------------|--------------|-----------------------------|-------------------|--------------------|---------------------|
|       | Nr.             | Nr. locuri   | Adaptate                    | Special amenajate | Necesită reparații |                     |
| Urban | 2               | 1150         | 0                           | 2                 | 0                  | 31                  |
| Rural | 46              | 12320        | 16                          | 30                | 14                 | 122                 |
| Total | <b>48</b>       | <b>13470</b> | <b>16</b>                   | <b>32</b>         | <b>14</b>          | <b>153</b>          |

Din totalul Caselor de Cultură, 16 clădiri sunt adaptate și 32 sunt special amenajate. 14 dintre cele 48 de clădiri necesită reparații.

În cele 48 de Case de Cultură își desfășoară activitatea 153 de angajați.

Pe parcursul anului 2011, în Casele de Cultură au fost organizate 1194 manifestări culturale, dintre care 31,7% au fost organizate pentru copii și adolescenți. La aceste manifestări au participat 226,4 mii de spectatori, dintre care 32,3% au participat la cele organizate pentru copii și adolescenți.

## Manifestări culturale organizate în raionul Sîngerei, 2011

| Mediu | Nr. manifestări | Pentru copii și adolescenți |             | Nr. spectatori | Pentru copii și adolescenți |             |
|-------|-----------------|-----------------------------|-------------|----------------|-----------------------------|-------------|
|       |                 | Total                       | % total     |                | Total                       | % total     |
| Urban | 88              | 21                          | 23,9        | 44,2           | 6,8                         | 15,4        |
| Rural | 1106            | 358                         | 32,4        | 182,2          | 66,36                       | 36,4        |
| Total | <b>1194</b>     | <b>379</b>                  | <b>31,7</b> | <b>226,4</b>   | <b>73,16</b>                | <b>32,3</b> |

În Casele de Cultură activează 218 formații de amatori cu 2738 membri. Dintre acestea 157 sunt formații pentru copii și adolescenți, având 2025 membri.

## Formațiuni de amatori în raionul Sîngerei, 2011

| Mediu | Total     |            | Pentru copii și adolescenți |         |            |         |
|-------|-----------|------------|-----------------------------|---------|------------|---------|
|       | Nr. total | Nr. membri | Nr. formațiuni              | % total | Nr. membri | % total |

|              |            |             |            |             |             |             |
|--------------|------------|-------------|------------|-------------|-------------|-------------|
| Urban        | 22         | 306         | 16         | 72,7        | 214         | 69,9        |
| Rural        | 196        | 2432        | 141        | 71,9        | 1811        | 74,5        |
| <b>Total</b> | <b>218</b> | <b>2738</b> | <b>157</b> | <b>72,0</b> | <b>2025</b> | <b>74,0</b> |

Din punctul de vedere al tipurilor de formațiuni de amatori, cele mai numeroase sunt formațiile de creație artistică: numărul lor este de 160, având 2030 membri. Dintre acestea, 117 sunt pentru copii. Există de asemenea în raion 50 de uniuni de amatori și cluburi după interese, cu un număr de 641 membri. Numărul cercurilor de creație tehnică și aplicativă este de 8 la nivelul raionului Sîngerei.

26 formații de creație artistică dețin titlul de colectiv artistic „model” cu 520 de membri, din ele 18 pentru copii și adolescenți cu 394 membri.

#### Tipuri de formațiuni de amatori în raionul Sîngerei, 2011

| Mediu        | Uniuni de amatori și cluburi după interese |            | Cercuri de creație tehnică și aplicativă |            | Formații de creație artistică |             | Formații artistice cu titlul model |            |
|--------------|--------------------------------------------|------------|------------------------------------------|------------|-------------------------------|-------------|------------------------------------|------------|
|              | Nr. total                                  | Nr. membri | Nr. total                                | Nr. membri | Nr. total                     | Nr. membri  | Nr. total                          | Nr. membri |
| Urban        | 2                                          | 40         | 0                                        | 0          | 20                            | 266         | 11                                 | 183        |
| Rural        | 48                                         | 601        | 8                                        | 67         | 140                           | 1764        | 15                                 | 337        |
| <b>Total</b> | <b>50</b>                                  | <b>641</b> | <b>8</b>                                 | <b>67</b>  | <b>160</b>                    | <b>2030</b> | <b>26</b>                          | <b>520</b> |

Din totalul formațiilor de creație artistică, 11,5% sunt preponderent ale minorităților: ucraineni, ruși, romi și alte etnii.

#### Formații de creație artistică în funcție de originea etnică preponderentă, 2011

| Originea etnică preponderentă | Nr. total  | % total | Nr. membri  | % total |
|-------------------------------|------------|---------|-------------|---------|
| Moldoveni                     | 137        | 85,6    | 1796        | 88,5    |
| Ucraineni                     | 13         | 8,1     | 165         | 8,1     |
| Ruși                          | 7          | 4,4     | 39          | 1,9     |
| Romi                          | 1          | 0,6     | 12          | 0,6     |
| Alte etnii                    | 2          | 1,3     | 18          | 0,9     |
| <b>TOTAL</b>                  | <b>160</b> |         | <b>2030</b> |         |

Din punctul de vedere al genului de activitate al formațiilor de creație artistică, peste 30% dintre ele sunt formații folclorice, peste 15% sunt ansambluri vocale și 10% sunt formații de muzică ușoară. Procentele cele mai mici sunt înregistrate în cazul ansamblurilor de muzică și dans, orchestrelor de muzică populară și tarafuri, coruri și fanfare.

#### Formații de creație artistică în funcție de genul de activitate, 2011

| Originea etnică preponderentă | Nr. total | % total | Nr. membri | % total |
|-------------------------------|-----------|---------|------------|---------|
|-------------------------------|-----------|---------|------------|---------|

|                                          |            |      |             |      |
|------------------------------------------|------------|------|-------------|------|
| Formații folclorice                      | 54         | 33,8 | 608         | 30,0 |
| Ansambluri de muzică și dans             | 2          | 1,3  | 22          | 1,1  |
| Ansambluri de dans popular               | 6          | 3,8  | 104         | 5,1  |
| Orchestre de muzică populară și tarafuri | 3          | 1,9  | 48          | 2,4  |
| Teatre dramatice                         | 5          | 3,1  | 99          | 4,9  |
| Teatre de satiră și umor                 | 5          | 3,1  | 26          | 1,3  |
| Coruri                                   | 4          | 2,5  | 206         | 10,1 |
| Fanfare                                  | 4          | 2,5  | 77          | 3,8  |
| Ansambluri vocale                        | 26         | 16,3 | 255         | 12,6 |
| Formații de muzică ușoară                | 16         | 10,0 | 149         | 7,3  |
| Ansambluri de dans sportiv               | 14         | 8,8  | 166         | 8,2  |
| Ansambluri de dans modern                | 6          | 3,8  | 70          | 3,4  |
| Alte genuri                              | 15         | 9,4  | 200         | 9,9  |
| <b>TOTAL</b>                             | <b>160</b> |      | <b>2030</b> |      |

În anul 2011 au fost fondate două formații artistice în raionul Sîngerei: Ansamblul Vocal în orașul Biruința și Ansamblul folcloric Rădoianca în localitatea Rădoia.

În anul 2011, 129 de formații artistice din raionul Sîngerei au participat la 24 de festivaluri / concursuri și au prezentat un număr de 165 spectacole.

#### Participarea la turnee / festivaluri, concursuri, 2011

| Turnee / festivaluri / concursuri | Nr. total |
|-----------------------------------|-----------|
| Formații participante             | 129       |
| Număr festivaluri / concursuri    | 24        |
| Număr spectacole prezentate       | 165       |

Secția de Cultură din cadrul Consiliului Raional Sîngerei a realizat un studiu pentru evaluarea situației căminelor culturale din raion, analizând 48 de cămine culturale din 26 de primării. Conform rezultatelor acestui studiu:

- în aproximativ 45% dintre comunele raionului există câte o singură locație pentru căminul cultural. Circa 20-25% dintre comune dispun de două, trei sau mai multe locații și 30% dintre satele raionului nu au nici o locație pentru cămin cultural;
- în aproximativ 15% dintre comunele raionului, locațiile căminelor culturale găzduiesc și alte instituții, cum ar fi: cabinet medical, lăptărie, firmă de cablu TV, poștă, bar;
- infrastructura căminelor culturale, cele mai multe construite între anii 1960-1980 și, de atunci încoace, renovate superficial este, în general, modestă;
- mai puțin de 50% dintre căminele culturale din raion sunt avizate și conduse de un director de cămin, așa cum ar trebui să se întâmple, potrivit Legii privind organizarea și funcționarea așezămintelor culturale;
- în circa 35% dintre comunele raionului, discoteca organizată în incinta căminului cultural este activitatea cea mai frecventă, profitabilă și, în același timp, contraversată;

- în aproximativ 55% dintre comunele raionului, incinta căminului cultural este închiriată periodic, pentru organizarea ceremoniilor locale (nunți, mese de pomenire, botezuri).
- ✓ *Biblioteci*

Rețeaua de biblioteci publice Sîngerei cuprinde 48 unități, din care în mediul rural sunt 44 de biblioteci, iar în mediul urban 4.

Din totalul acestor biblioteci, cu program deplin activează 43 biblioteci, iar restul de 3 activează cu jumătate de normă. În anul 2011, 2 biblioteci nu au activat din lipsă de cadre.

28 dintre biblioteci sunt amplasate în Casele de Cultură.

Suprafața totală ocupată de biblioteci este de 4095 m<sup>2</sup>. Numărul total al locurilor în sălile de lectură din bibliotecile publice este de 456.

#### Rețeaua de biblioteci publice, 2011

| Indicatori                      | 2011 |
|---------------------------------|------|
| Biblioteci publice raionale     | 1    |
| Biblioteci publice pentru copii | 1    |
| Biblioteci publice orășenești   | 2    |
| Biblioteci publice sătești      | 44   |
| TOTAL                           | 48   |

La finalul anului 2011, fondul de carte din rețeaua bibliotecilor publice era de 323 mii cărți, reprezentând 197,2 mii titluri. Analiza dinamicii dezvoltării colecțiilor bibliotecilor publice din rețea arată o scădere a volumului colecțiilor cu 3,1 mii cărți față de anul precedent. Această scădere se datorează casărilor publicațiilor în grafie chirilică și a celor deteriorate.

62% din totalul cărților sunt în limba română, restul fiind în limbile minorităților naționale, predominant în limba rusă. Dintre acestea 36,9% sunt în grafie chirilică.

#### Fond de carte existent, 2011

| Total (mii) | Titluri (mii) | Limba română (mii) | % total | Grafie chirilică (mii) | % total | Grafie latină (mii) | % total | Intrări colecții (mii) | Limba română (mii) | % total |
|-------------|---------------|--------------------|---------|------------------------|---------|---------------------|---------|------------------------|--------------------|---------|
| 323         | 197,2         | 200,1              | 62%     | 73,9                   | 36,9    | 126,2               | 63,1    | 5,8                    | 4,7                | 81      |

Pe parcursul anului 2011 colecțiile bibliotecilor publice din rețea s-au extins cu 5,8 mii cărți, cu 1,5 mii mai puțin ca în anul 2010. După criteriul lingvistic, 81% din intrări sunt în limba română.

Intrările de documente în colecțiile bibliotecilor publice din rețea s-au efectuat din 3 surse: buget, donații, recepționări de la cititori în schimbul celor pierdute. În anul 2011, bibliotecile publice au achiziționat din buget cărți noi și publicații seriale curente în valoare de 270,8 mii lei. O sursă de completare a fondului de carte au fost donațiile, care în anul de referință au însumat un număr de 722 exemplare în valoare de 7,3 mii lei.

În anul 2011 rețeaua de biblioteci din raionul Sîngerei a avut un număr de 30,3 mii utilizatori, dintre care 72,6% utilizatori activi. Copiii reprezintă 49,5% din totalul utilizatorilor și 55% din totalul utilizatorilor activi.

#### Utilizatori ai bibliotecilor, 2011



| Utilizatori (mii) |       |               |             | Utilizatori activi (mii) |               |             |       |                      |
|-------------------|-------|---------------|-------------|--------------------------|---------------|-------------|-------|----------------------|
| Total             | Copii | % utilizatori | % populație | total                    | % utilizatori | % populație | copii | % utilizatori activi |
| 30,3              | 15    | 49,5          | 32,4        | 22                       | 72,6          | 23,5        | 12,1  | 55                   |

În anul 2011, utilizatorii rețelei de biblioteci din raionul Sîngerei au făcut 222,2 mii vizite și 404,6 mii împrumuturi. La acești indicatori se adaugă și vizitele virtuale, care au atins un număr de 12,8 mii în anul 2011. 69,4% din totalul vizitelor au fost ale copiilor, iar împrumuturile realizate de copii sub 16 ani reprezintă 61,8% din totalul împrumuturilor. Și în ceea ce privește vizitele virtuale, procentul copiilor este important, fiind înregistrate peste 55% de vizite virtuale realizate de aceștia. Din totalul împrumuturilor din 2011, 75,8% au fost în limba română.

#### Vizite și împrumuturi în cadrul bibliotecilor, 2011

| Nr. vizite (mii) |       |          | Nr. vizite virtuale (mii) |       |                   | Nr. împrumuturi (mii) |              |               |               |               |              |                     |
|------------------|-------|----------|---------------------------|-------|-------------------|-----------------------|--------------|---------------|---------------|---------------|--------------|---------------------|
| total            | copii | % vizite | total                     | copii | % vizite virtuale | total                 | limba română | % împrumuturi | copii <16 ani | % împrumuturi | limba română | % împrumuturi copii |
| 222,2            | 154,3 | 69,4     | 12,8                      | 7,1   | 55,46             | 404,6                 | 306,7        | 75,8          | 250           | 61,8          | 204,2        | 81,7                |

În 2011, rețeaua de biblioteci din raionul Sîngerei, deține 304 abonamente la 49 publicații seriale, dintre care 44 sunt în limba română. În acestea sunt incluse 15 reviste și 34 ziare.

#### Publicații seriale, 2011

| Total | Limba română | Reviste | Ziare | Total abonamente |
|-------|--------------|---------|-------|------------------|
| 49    | 44           | 15      | 34    | 304              |

În ceea ce privește dotarea bibliotecilor, la sfârșitul anului 2011, 17 din cele 48 de biblioteci publice dețineau calculatoare. Dintre acestea, 14 biblioteci provin din mediul rural și 3 din mediul urban. În aceste 17 biblioteci publice funcționează 32 computere, din care 7 sunt conectate la Internet și 3 au fost achiziționate în 2011. De asemenea, în bibliotecile respective se găsesc 17 imprimante și 15 scannere.

#### Dotările rețelei de biblioteci, 2011

| Dotări                             | Nr. biblioteci |
|------------------------------------|----------------|
| Calculatoare                       | 17             |
| Calculatoare conectate la internet | 7              |
| Imprimante                         | 17             |
| Scannere                           | 15             |
| Rețea electrică                    | 45             |
| Încălzire cu gaz natural           | 6              |

|                                  |    |
|----------------------------------|----|
| Încălzire cu reșouri electrice   | 17 |
| Încălzire încălzire autonomă     | 2  |
| Încălzire cu sobe                | 10 |
| Nu se încălzesc în perioada rece | 11 |

În cadrul rețelei de biblioteci din raionul Sîngerei există 3 biblioteci care nu sunt conectate la rețeaua electrică și 11 care nu se încălzesc în perioada rece a anului.

Rețeaua de biblioteci din raionul Sîngerei dispune de o mediatecă formată în Biblioteca publică raională, bibliotecile din comuna Chișcăreni, comuna Bilicenii Vechi, orașul Sîngerei și Centrul pentru Tineret "Progres". Aici sunt create deprinderi de utilizare a resurselor informaționale prin: ore de cultură informațională, cursuri de studiere a limbilor moderne, imprimarea informației selectate, accesarea Internetului, scanarea documentelor.

În ceea ce privește activitățile bibliotecilor din raionul Sîngerei, acestea au fost organizate fie la nivel de raion, participând toate bibliotecile, fie la nivel local. În prima categorie de activități se pot aminti recitalurile de poezii („Drag îmi este graiul”, „De ziua ta, iubite profesor”, „Eminescu etern”), matineele literare („Vom ura, vom tot ura”) și Ziua ușilor deschise („În vizită la bibliotecă”).

#### Acțiunile bibliotecilor comunale, 2011

| Acțiune                        | Nr. |
|--------------------------------|-----|
| Seminarii informative          | 5   |
| Recitaluri de poezii           | 10  |
| Serate literare                | 6   |
| Concursuri de desene           | 4   |
| Mese rotunde                   | 5   |
| Victorine literare             | 5   |
| Matinee literare               | 4   |
| Prezentări și lansări de carte | 4   |
| Ziua ușilor deschise           | 4   |
| Buletine informative           | 4   |

În colaborare cu APL bibliotecile publice din comună au desfășurat următoarele activități: Hramurile comunelor, Sărbătorile Izvoarelor și Fântânilor din comună, Sărbătoarea vinului, Ziua sportului, Expoziția meșterilor populari „Frumosul pornește din inimă și din suflet”, Ziua copiilor, Sărbătoarea Națională „Ziua Republicii”, Sărbătoarea Națională „Limba noastră”, Ziua Internațională a Persoanelor cu Dizabilități, Săptămîna europeană a democrației, Ziua Internațională a Oamenilor în Etate.

✓ *Meșteșuguri artistice populare*

În raionul Sîngerei activează 166 meșteri populari. Dintre aceștia, 134 au participat în anul 2011 la expoziții – concurs în domenii diverse: prelucrarea artistică a lemnului (20), arta dantelei (8), broderie artistică (39), fernerie artistică (lucrări în fier - 4), țesuturi artistice (47), împletitul din fibre vegetale (15), confecționarea instrumentelor muzicale (1). Unul dintre acești meșteri este membru al Uniunii Meșterilor Populari.

În raionul Sîngerei există doar 3 centre de meșteșuguri. Două dintre aceste centre sunt situate în Chișcăreni și unul în Cozești.

#### Centre de meșteșuguri, 2011

| Acțiune                                      | Localitate |
|----------------------------------------------|------------|
| Atelier de suveniruri                        | Chișcăreni |
| Centrul de meșteșuguri populare              | Chișcăreni |
| Atelierul de prelucrare artistică a lemnului | Cozești    |

Centrele din Chișcăreni se ocupă de confecționarea suvenirurilor și confecționarea costumelor naționale, iar centrul din Cozești de prelucrarea artistică a lemnului.

- *Instituții de învățământ artistic extrașcolar*

Rețeaua instituțiilor de învățământ artistic vocațional din raionul Sîngerei include 3 instituții cu 5 filiale: Școala de Muzică din Chișcăreni cu 2 filiale (Coșcodeni, Dumbrăvița), Școala de Arte din orașul Sîngerei și Școala de Arte din orașul Biruința cu 3 filiale (Biliceni Vechi, Copăcenii, Rădoia).

#### Instituții de învățământ artistic extrașcolar, 2011

| Acțiune          | Nr. | Elevi | Pedagogi |
|------------------|-----|-------|----------|
| Școală de Muzică | 1   | 42    | 5        |
| Școală de Arte   | 2   | 296   | 32       |
| Total            | 3   | 338   | 37       |

Școala de Muzică Chișcăreni este amplasată în clădirea școlii vechi din localitate. În timpul rece a anului localul se încălzește de la sobă și cu reșouri electrice. Filiala Școlii de Muzică din Dumbrăvița este amplasată în Casa de Cultură și se încălzește de la soba aprovizionată cu agent termic 100% și reșouri electrice.

Școala de Arte Biruința își desfășoară activitatea în incinta Casei de Cultură, dispune de o suprafață de 100 m<sup>2</sup>, dintre care pentru instruire sunt repartizați 80 m<sup>2</sup>. În perioada rece a anului sălile de clasă se încălzesc de la cazangeria Casei de Cultură. Filialele Biliceni Vechi și Copăcenii se află în Casele de Cultură din localitățile.

Școala de Arte Sîngerei dispune de sediu propriu cu 2 nivele, suprafața totală e de 749,5 m<sup>2</sup> din care 666,4 m<sup>2</sup> sunt folosiți pentru spațiu de intruire.

Școala de Muzică este frecventată de 42 de elevi care sunt instruiți de 5 pedagogi, iar Școlile de Arte sunt frecventate de 296 de elevi care sunt instruiți de 32 de pedagogi.

- ✓ *Sport*

Baza tehnico-materială sportivă din raionul Sîngerei de la începutul anului 2011 era reprezentată de 3 stadioane, 114 terenuri sportive și 35 săli sportive.

#### Infrastructura sportului, 2011

| Mediu       | Nr. stadioane | Suprafața (m <sup>2</sup> ) | Numărul de locuri | Nr. terenuri sportive | Suprafața (m <sup>2</sup> ) | Nr. săli sportive | Suprafața (m <sup>2</sup> ) |
|-------------|---------------|-----------------------------|-------------------|-----------------------|-----------------------------|-------------------|-----------------------------|
| Rural       | 1             | 1,8                         | 1000              | 97                    | 121138                      | 27                | 5202                        |
| Urban       | 2             | 6,3                         | 4500              | 17                    | 15374                       | 8                 | 1674                        |
| Total raion | 3             | 8,1                         | 5500              | 114                   | 136512                      | 35                | 6876                        |

Suprafața totală a stadioanelor este de 8,1 m<sup>2</sup>, 2 dintre ele fiind situate în mediul urban și unul în mediul rural.

Infrastructura sportivă din mediul urban este reprezentată de 8 săli sportive și 17 terenuri sportive, iar cea din mediul rural este reprezentată de 27 săli sportive și 97 terenuri sportive.

În perioada 2009 – 2011 au fost reparate următoarele săli sportive : L.T. „Olimp” din orașul Sîngerei, L.T. „V.Aleksandri” din localitatea Drăgănești, L.T. „N.Casso” din localitatea Chișcăreni, L.T. „P.Halippa” din localitatea Cubolta, Șc.m. din localitățile Coșcodeni, Copăcenii, Dumbrăvița, Mîndreștii Noi, Sl.Chișcăreni, gim.Prepelița.

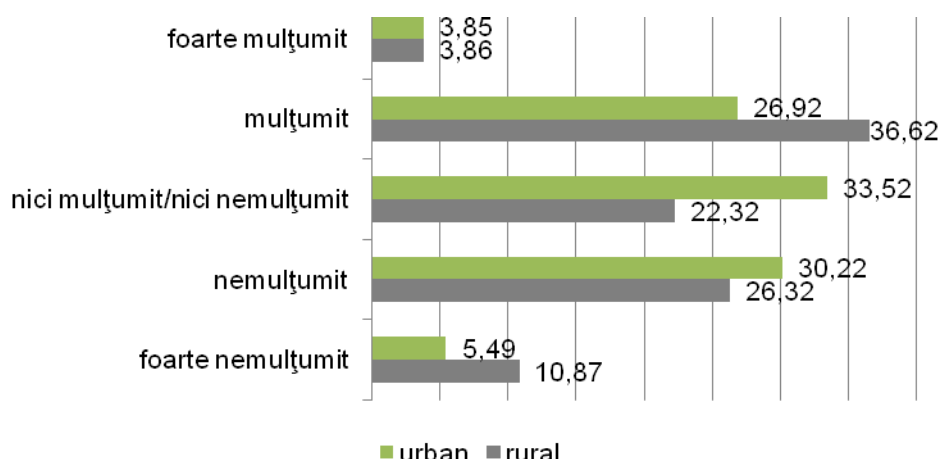
#### • Școala Sportivă Sîngerei

Pe parcursul anului de studiu 2010-2011 în Școala Sportivă s-au practicat 5 probe sportive: fotbal, haltere, lupta judo, șah și handbal. Acestea au activat în următoarele filiale. Chișcăreni, Bilicenii Vechi, Drăgănești, Flămînzani, Copăcenii, Prepelița și Grigorăuca. În această perioadă, numărul total de elevi ai Școlii Sportive a fost de 576, iar cadrele didactice au fost în număr de 17.

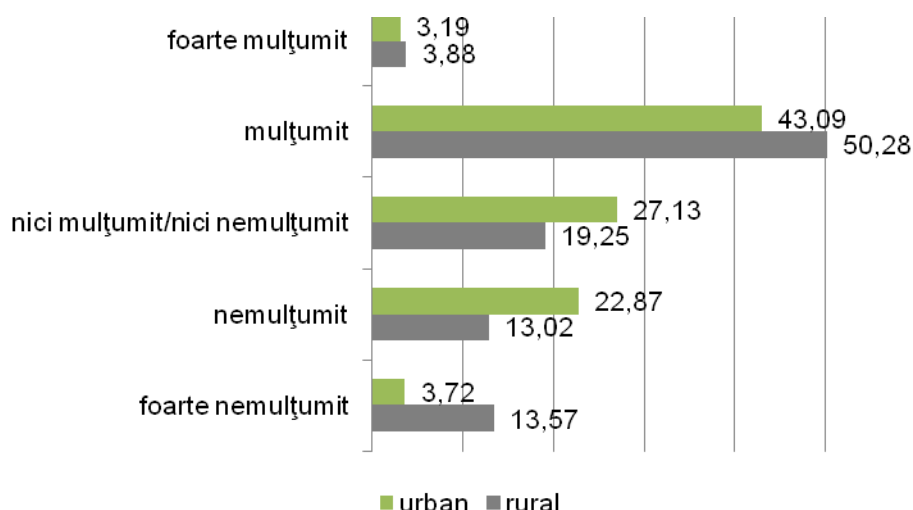
#### • Asociația de Fotbal din raionul Sîngerei a organizat în perioada 2009 – 2011 următoarele evenimente sportive:

1. Cupa raionului la fotbal cu participarea a 14 echipe: Dobrogea Veche, Steaua – Izărenii Vechi, Sîngerei Noi, FC Sîngerei, FC „Atletic Copăcenii”, Țambula, Rădoiaia, FC Pepeni, Victoria Sîngerei, Maiac – Mîndrești, Veris - Drăgănești, Spicul Chișcăreni, FC Cubolta, Rădoiaia)
2. Campionatul raional la fotbal cu participarea a 17 echipe unde au avut loc 246 de meciuri (Locul I – FC „Atletic –Copăcenii”, Locul II – „Victoria „Sîngerei”, Locul III – FC „Sîngerei”)
3. Participarea Școlii Sportive la campionatul Republicii Moldova, copii - juniori în aprilie - iunie și august - noiembrie 2011
4. Campionatul raional copii – iulie - august
5. Plenara Asociației de Fotbal
6. 32 de ședințe a comisiei tehnice și 5 ședințe a Prezidiului Asociației.

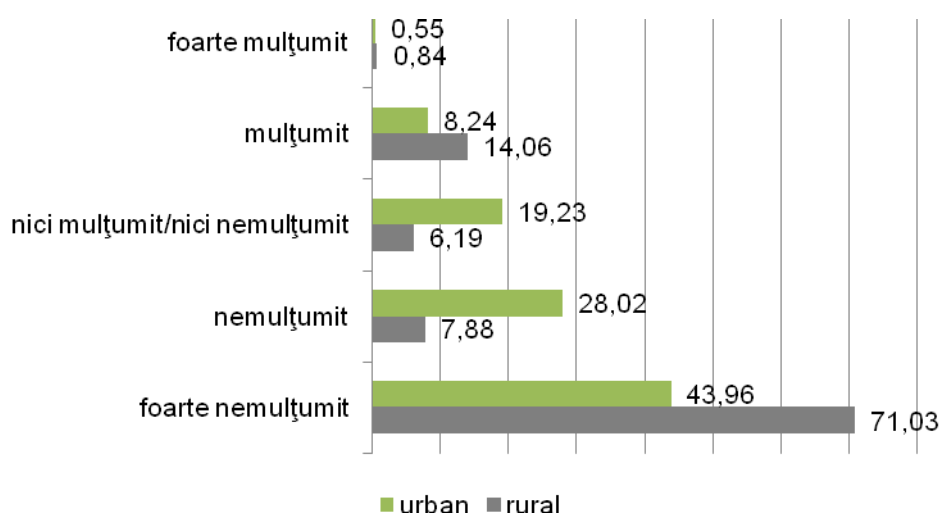
Secția Tineret și Sport a beneficiat constant de resurse financiare necesare pentru promovarea modului sănătos de viață, iar pentru anul 2012 se planifică majorarea resurselor financiare necesare pentru promovarea modului sănătos de viață. Respectiv a crescut și numărul persoanelor care practică sportul de la 3334 în 2008 la 4123 în 2011.

**Gradul de mulțumire față de diversitatea vieții culturale din raion**

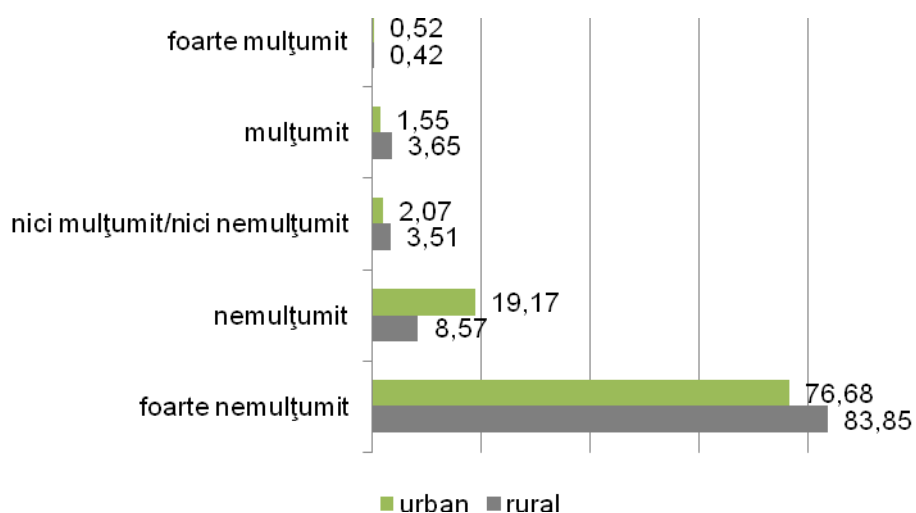
Cu privire la diversitatea vieții culturale din raion, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 35,71% în mediul urban și de 37,19% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural, unde 40,48% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul urban, unde doar 30,77% dintre persoane se încadrează în această categorie.

**Gradul de mulțumire față de numărul de monumente istorice din raion**

În ceea ce privește numărul de monumente istorice din oraș/comună, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 26,59% atât în mediul urban cât și în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural, unde 54,16% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul urban, unde doar 46,28% dintre persoane se încadrează în această categorie.

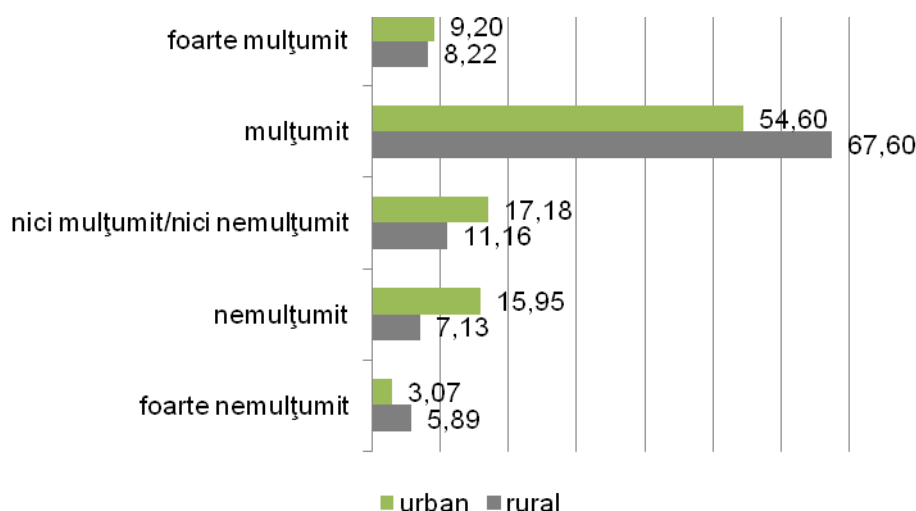
**Gradul de mulțumire față de numărul de muzee din raion**

Cu privire la numărul de muzee din raion, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 71,98% în mediul urban și de 78,91% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural, unde 14,9% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul urban, unde doar 8,79% dintre persoane se încadrează în această categorie.

**Gradul de mulțumire față de numărul de cinematografe din raion**

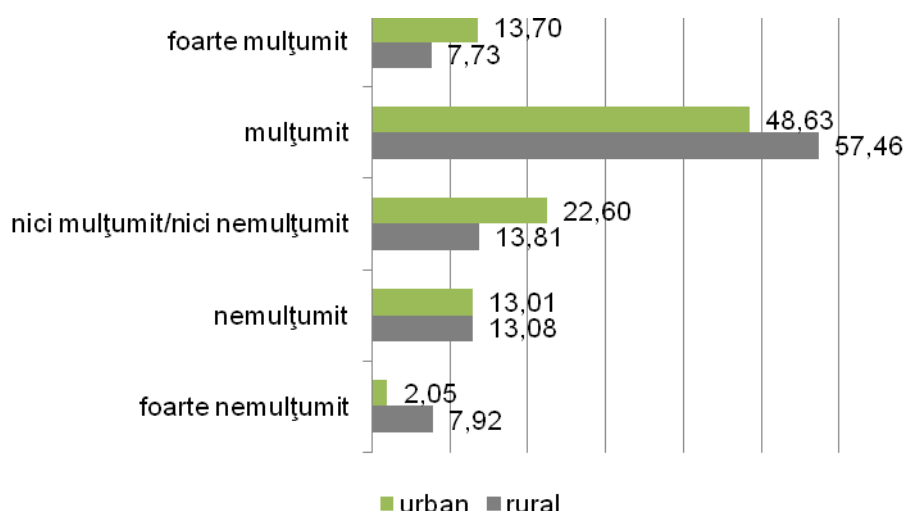
Privitor la numărul de cinematografe din oraș/comună, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 95,85% în mediul urban și de 92,42% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural (4,07%), însă nu se înregistrează diferențe mari față de mediul urban, unde 2,07% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite de numărul de cinematografe din oraș.

### Gradul de mulțumire față de numărul de cărți puse la dispoziție de Biblioteca publică din raion

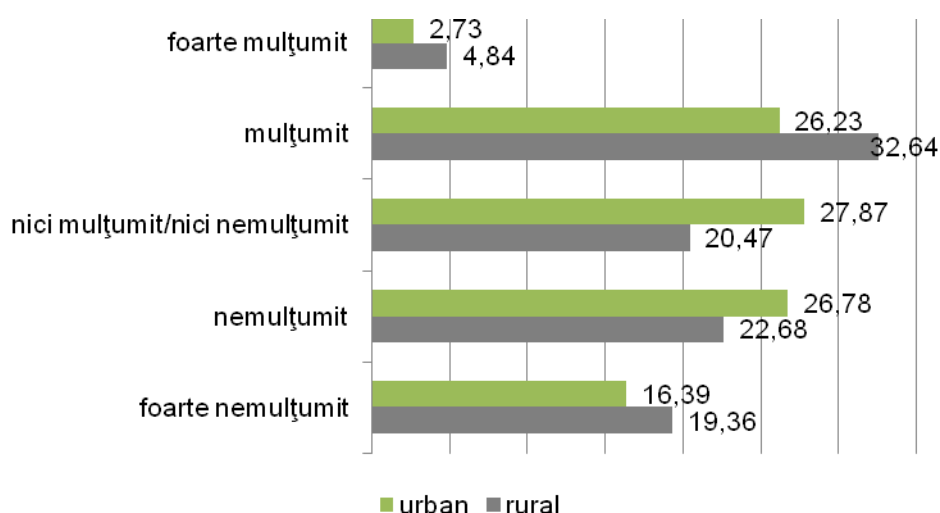


În ceea ce privește numărul de cărți puse la dispoziție de Biblioteca publică din oraș/comună, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 19,02% în mediul urban și de 13,02% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural, unde 75,82% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul urban, unde doar 63,8% dintre persoane se încadrează în această categorie.

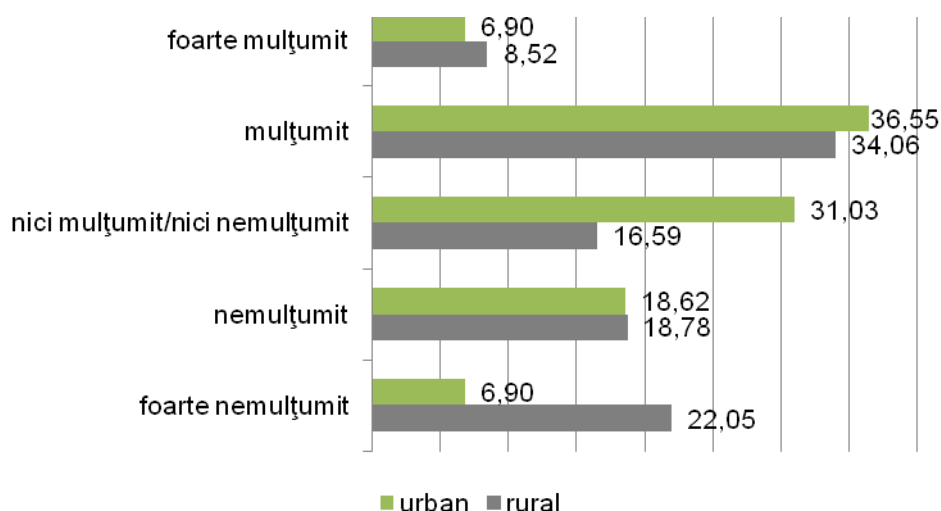
### Gradul de mulțumire față de numărul de cărți în limba română puse la dispoziție de Biblioteca publică din raion



În ceea ce privește numărul de cărți în limba română puse la dispoziție de Biblioteca publică din raion, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 15,06% în mediul urban și de 21% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural (65,19%), însă nu se înregistrează diferențe mari față de mediul urban, unde 62,33% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite de numărul de cărți în limba română puse la dispoziție de Biblioteca publică din raion.

**Gradul de mulțumire față de numărul de terenuri și săli de sport din raion**

Cu privire la numărul de terenuri și săli de sport din raion, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 43,17% în mediul urban și de 42,04% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural, unde 37,48% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul urban, unde doar 28,96% dintre persoane se încadrează în această categorie.

**Gradul de mulțumire față de performanțele sportive ale raionului**

În ceea ce privește performanțele sportive ale raionului, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 25,52% în mediul urban și de 40,83% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul urban (43,45%), însă nu se înregistrează diferențe mari față de mediul rural, unde 42,58% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite de performanțele sportive ale comunei.





## Puncte tari și puncte slabe cultură, tineret și sport

|                 | PUNCTE TARI                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | PUNCTE SLABE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-----------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| CASE DE CULTURĂ | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ existența a 48 de case de cultură (2 - mediul urban, 46 – mediul rural);</li> <li>✓ numărul important de manifestări culturale organizate (1194);</li> <li>✓ participarea localnicilor la manifestările culturale (226,4 mii spectatori);</li> <li>✓ existența formațiunilor de amatori (218, cu 2738 membri);</li> <li>✓ procentul important al formațiunilor de amatori pentru copii și adolescenți (72% din numărul total al formațiunilor);</li> <li>✓ diversitatea formațiilor de creație artistică, în funcție de genul de activitate (12 tipuri);</li> <li>✓ procentul important al formațiilor folclorice (33%), al ansamblurilor vocale (16,3%) și al formațiilor de muzică ușoară (10%) în totalul formațiilor artistice;</li> <li>✓ înființarea a 2 formații artistice în anul 2011;</li> <li>✓ numărul important de festivaluri / concursuri la care au participat formațiile artistice în 2011 (24);</li> <li>✓ numărul important de spectacole prezentate de formațiile artistice în 2011 (65);</li> <li>✓ numărul important de meșteri populari care activează în raion;</li> <li>✓ diversitatea meșteșugurilor;</li> <li>✓ participarea meșterilor la expoziții –concursuri.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ 14 Case de Cultură necesită reparații;</li> <li>✓ numărul redus de manifestări culturale organizate pentru copii și adolescenți (31,7% din totalul manifestărilor culturale);</li> <li>✓ lipsa atelierelor pentru realizarea meșteșugurilor artistice;</li> <li>✓ în majoritatea primăriilor nu există o evidență a căminelor culturale. Statisticile oficiale raionale ar trebui interpretate, cel mult, ca aproximări vagi ale situației reale (sursa: studiul Secției de Cultură);</li> <li>✓ infrastructura căminelor culturale, cele mai multe construite între anii 1960-1980 și, de atunci încoace, renovate superficial este, în general, modestă (sursa: studiul Secției de Cultură);</li> <li>✓ mai puțin de 50% dintre căminele culturale din raion sunt avizate și conduse de un director de cămin, așa cum ar trebui să se întâmple, potrivit Legii privind organizarea și funcționarea așezămintelor culturale (sursa: studiul Secției de Cultură);</li> <li>✓ lipsa la nivel local și raional a unor politici culturale coerente (sursa: studiul Secției de Cultură);</li> <li>✓ investițiile publice în formarea de profesioniști în domeniul resurselor umane sunt foarte mici (sursa: studiul Secției de Cultură);</li> <li>✓ existența doar a 3 centre de meșteșuguri;</li> <li>✓ existența unui program de activitate pentru anul 2012 al Secției de Cultură.</li> </ul> |

|            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| BIBLIOTECI | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ existența a 48 de biblioteci (4 - mediul urban, 44 – mediul rural);</li> <li>✓ intrările de colecții înregistrate în anul 2011 (5,8 mii cărți);</li> <li>✓ 81% din intrările de colecții sunt în limba română;</li> <li>✓ procentul de 72,6% al utilizatorilor activi din totalul persoanelor înscrise;</li> <li>✓ procentul important al copiilor în totalul utilizatorilor activi (55%) și procentul important al vizitelor (69,4%) și împrumuturilor făcute de aceștia (61,8%);</li> <li>✓ existența a 304 abonamente la 49 publicații seriale;</li> <li>✓ numărul important al vizitelor virtuale (12,8 mii);</li> <li>✓ existența mediatecii în 5 instituții culturale, unde sunt create deprinderi de utilizare a resurselor informaționale;</li> <li>✓ organizarea de activități la nivel raional și local.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ existența a 3 biblioteci care activează cu jumătate de normă;</li> <li>✓ existența a 2 biblioteci care nu au activat în 2011 datorită lipsei de cadre ;</li> <li>✓ numărul redus al locurilor în sălile de lectură din cadrul bibliotecilor;</li> <li>✓ procentul de doar 62% al cărților în limba română din totalul fondului de carte;</li> <li>✓ procentul de 36,9% din totalul cărților în limba română care sunt în grafie chirilică;</li> <li>✓ numărul redus al bibliotecilor care dețin calculatoare (17 din 48);</li> <li>✓ numărul redus al calculatoarelor conectate la internet (7);</li> <li>✓ numărul redus al echipamentelor informatice (17 imprimante și 15 scannere);</li> <li>✓ 11 biblioteci nu se încălzesc în perioada rece a anului;</li> <li>✓ 3 biblioteci nu sunt conectate la rețeaua electrică.</li> </ul> |
| SPORT      | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ prezența a 3 stadioane;</li> <li>✓ prezența terenurilor sportive (114);</li> <li>✓ prezența sălilor sportive (35);</li> <li>✓ prezența Școlii Sportive din Sîngerei;</li> <li>✓ practicarea a 5 probe sportive în cadrul Școlii Sportive din Sîngerei;</li> <li>✓ numărul important de elevi care frecventează Școala Sportivă din Sîngerei (576);</li> <li>✓ 17 cadre didactice din cadrul Școlii Sportive Sîngerei;</li> <li>✓ participarea Școlii Sportive din Sîngerei la concursuri raionale și naționale</li> <li>✓ organizarea de evenimente sportive de către Asociația de Fotbal din raionul Sîngerei.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ numărul redus de lucrări de reparații a sălilor sportive în perioada 2009 – 2011 (10) ;</li> <li>✓ slaba dezvoltare a infrastructurii sportive în mediul rural;</li> <li>✓ numărul redus al filialelor Școlii Sportive din Sîngerei în mediul rural (7).</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| I<br>EXTR  | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ existența a 3 instituții de învățământ artistic vocațional;</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ lipsa filialelor Școlii de Arte din Sîngerei în mediul rural ;</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

- ✓ numărul important de elevi care frecventează instituțiile de învățământ artistic vocațional (338);
- ✓ numărul important de pedagogi din cadrul instituțiilor de învățământ artistic vocațional (37);
- ✓ prezența formațiunilor de amatori și organizarea de activități extrașcolare culturale pentru copii și adolescenți;
- ✓ existența cercurilor în cadrul cărora se organizează atât activități extrașcolare culturale, cât și activități extrașcolare sportive.
- ✓ numărul redus al filialelor instituțiilor de învățământ artistic extrașcolar în mediu rural (2 filiale ale Școlii de Muzică din Chișcăreni și 3 filiale ale Școlii de Arte din orașul Biruința).

#### Gradul de mulțumire/nemulțumire, cultură, tineret și sport

| ASPECTE                                                              | Urban     |             | Rural     |             |
|----------------------------------------------------------------------|-----------|-------------|-----------|-------------|
|                                                                      | Mulțumiți | Nemulțumiți | Mulțumiți | Nemulțumiți |
| Diversitatea vieții culturale din comună                             | 30,77%    | 35,71%      | 40,48%    | 37,19%      |
| Numărul de monumente istorice                                        | 46,28%    | 26,59%      | 54,16%    | 26,59%      |
| Numărul de muzee din comună                                          | 8,79%     | 71,98%      | 14,9%     | 78,91%      |
| Numărul de cinematografe din comună                                  | 2,07%     | 95,85%      | 4,07%     | 92,42%      |
| Numărul de cărți puse la dispoziție de biblioteca publică din comună | 63,8%     | 19,02%      | 75,82%    | 13,02%      |
| Numărul de cărți în limba română                                     | 62,33%    | 15,06%      | 65,19%    | 21%         |
| Numărul de restaurante/cluburi din comună                            | 65,36%    | 17,88%      | 37,85%    | 48,89%      |
| Numărul de magazine din comună                                       | 84,82%    | 8,37%       | 90,46%    | 5,19%       |
| Numărul de locuri de joacă amenajate                                 | 6,22%     | 76,17%      | 16,05%    | 69,48%      |
| Numărul de terenuri și săli de sport                                 | 28,96%    | 43,17%      | 37,48%    | 42,04%      |
| Performanțele sportive ale comunei                                   | 43,45%    | 25,52%      | 42,58%    | 40,83%      |

#### Obiective strategice generale incluse în programul de activitate pentru 2012 al secției de cultură din cadrul consiliului raional Sîngerei sunt:

- creșterea confortului în Instituțiile culturale din raionul Sîngerei;
- creșterea numărului ofertanților culturali;
- informatizarea activității prin intermediul internetului;
- promovarea culturii raionului în arealul național și internațional;
- deschiderea unui muzeu (Casa-Memorială « Boierului Casso » din s. Chișcăreni – « Perlă a comunității ») ;
- extinderea Centrului Cultural « Frasîn » în localitatea Biliceni Vechi ;
- promovarea valorilor literare și a tinerilor talente în vederea păstrării tradițiilor și identității culturale;
- crearea și dezvoltarea unei imagini pozitive a bibliotecilor, care își asumă responsabilități sociale în comunitate;

- promovarea culturii informaționale pentru copii, părinți, cadre didactice în scopul cultivării cunoștințelor și abilităților necesare într-o societate a informației;
- stabilirea relațiilor de colaborare cu furnizorii de carte, societățile particulare, autorii;
- asistența de specialitate pentru biblioteci în vederea completării fondului de carte;
- soluționarea problemelor ce țin de instruirea bibliotecarilor;
- crearea condițiilor confortabile pentru utilizatori.

### 3.2.3. Sănătate

În raionul Sîngerei infrastructura medicală include:

- ✓ Spitalul Raional cu fondul general de 235 paturi în care funcționează 8 secții și 4 secții paraclinice.
- ✓ 1 centru al medicilor de familie, în componența căruia sunt
  - ✓ 17 Oficii ale Medicului de Familie;
  - ✓ 9 Centre de Sănătate;
  - ✓ 30 Oficii de Sănătate (puncte medicale);

Centrele medicale se află la balanța contabilă a Centrului Medicilor de Familie Sîngerei sau a Primăriilor.

#### Instituțiile medicale în componența Centrului Medicilor de Familie Sîngerei din Raionul Sîngerei

| Denumirea instituției medicale | Servicii prestate          | Număr de beneficiari | Distanța până la CMF (km) |
|--------------------------------|----------------------------|----------------------|---------------------------|
| CS Pepeni                      | Asistență medicală primară | 4415                 | 28                        |
| CS Bilicenii Vechi             |                            | 3089                 | 8                         |
| CS Coșcodeni                   |                            | 1077                 | 45                        |
| CS Drăgănești                  |                            | 2527                 | 18                        |
| CS Sîngerei Noi                |                            | 3345                 | 16                        |
| CS Rădoaia                     |                            | 4547                 | 14                        |
| CS Biruința                    |                            | 3094                 | -                         |
| CS Copăceni                    |                            | 2464                 | 20                        |
| CS Chișcăreni                  |                            | 4283                 | 21                        |

În sistemul de ocrotire a sănătății lucrează 128 de medici, revin astfel 13,7 medici la 10000 de locuitori.

Personalul medical mediu ce activează în cadrul centrelor medicale este în număr de 433, revin astfel 46,2 cadre medicale la 10000 de locuitori.

#### Personal medical, persoane Raionul Sîngerei

| Nr.                       | 2012 |
|---------------------------|------|
| 1. Medici                 | 128  |
| 2. Personal sanitar mediu | 433  |

În anul 2012 în cadrul Centrelor de Sănătate s-au înregistrat 16108 cazuri de boli ale aparatului respirator, ceea ce reprezintă 17,25% din totalul populației. De asemenea, o pondere considerabilă 3,31% este înregistrată și în rândul pacienților cu boli ale aparatului circulator.

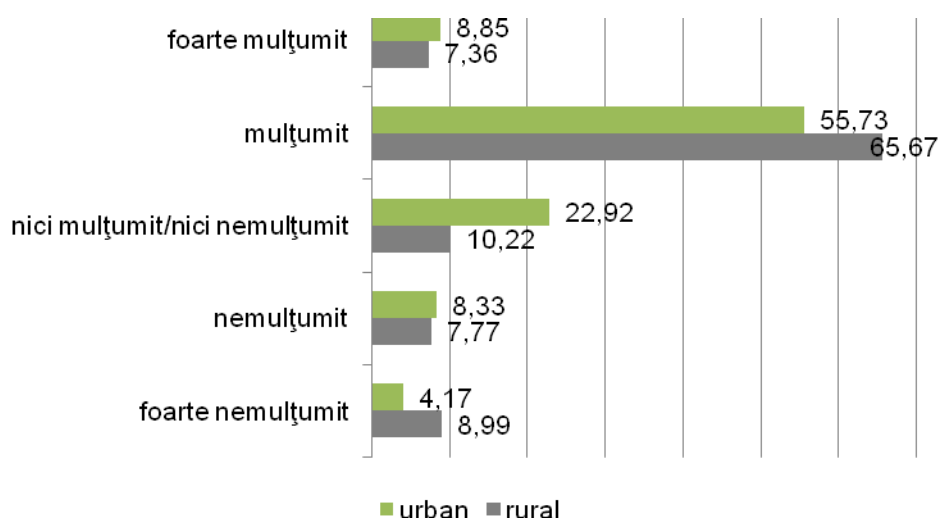
**Morbiditatea de diferite boli (total Centre de Sănătate raion Sîngerei)**

| Cauze                                                       | Nr. persoane<br>2010 | Nr. persoane<br>2011 | Pondere din total<br>populație/2011 |
|-------------------------------------------------------------|----------------------|----------------------|-------------------------------------|
| Diabet zaharat                                              | 191                  | 167                  | 0.18%                               |
| Boli cardiovasculare                                        | 2988                 | 3087                 | 3.31%                               |
| Tumori                                                      | 177                  | 205                  | 0.22%                               |
| Boli ale aparatului respirator                              | 11980                | 16108                | 17.25%                              |
| Boli ale aparatului digestiv                                | 2478                 | 2812                 | 3.01%                               |
| Traume, otrăviri și alte consecințe<br>ale cauzelor externe | 1627                 | 1509                 | 1.62%                               |
| Morbiditate generală                                        | 32340                | 37955                | 40.64%                              |

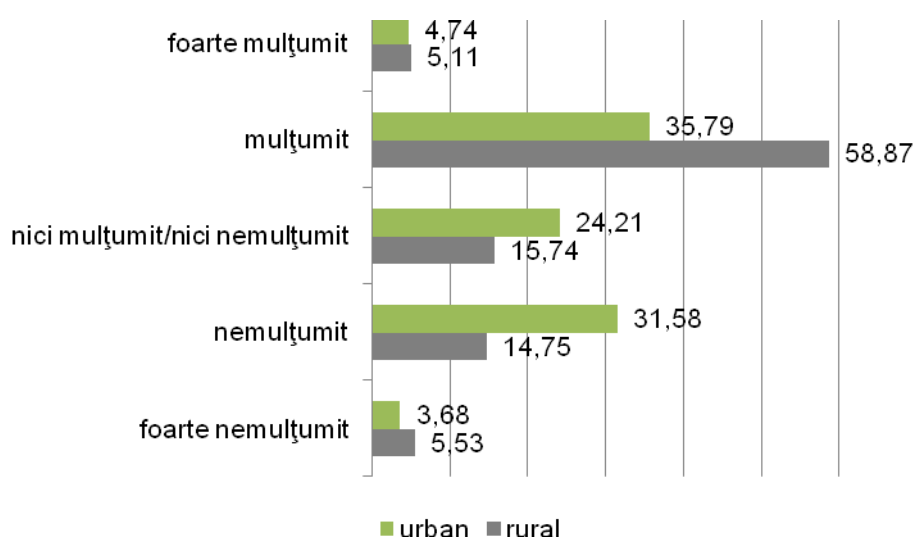
În cadrul raionului Sîngerei, au avut loc 1055 decese, dintre care 27,20% în rândul populației în vârstă aptă de muncă. Din totalul deceselor, cele mai multe au fost cauzate de bolile aparatului circulator, 65,02%.

**Mortalitatea de diferite boli înregistrată în raionul Sîngerei**

| Indicatori                           | Mortalitatea<br>generală | Mortalitatea populației în<br>vârstă aptă de muncă |
|--------------------------------------|--------------------------|----------------------------------------------------|
| Mortalitatea populației la domiciliu | 1055                     | 27.20%                                             |
| Bolile infecțioase și parazitare     | 14                       | 85.71%                                             |
| Tumori                               | 137                      | 51.09%                                             |
| Bolile sistemului nervos             | 15                       | 53.33%                                             |
| Bolile aparatului circulator         | 686                      | 11.52%                                             |
| Bolile aparatului respirator         | 28                       | 50.00%                                             |
| Bolile aparatului digestiv           | 53                       | 41.51%                                             |
| Malformații congenitale              | 3                        | 33.33%                                             |
| Traume și otrăviri                   | 82                       | 82.93%                                             |
| Alte cauze                           | 38                       | 50.00%                                             |

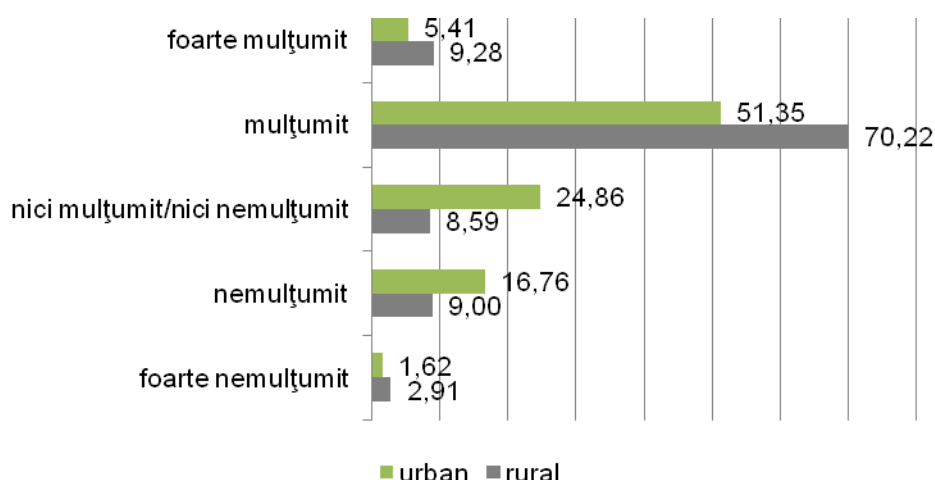
**Gradul de mulțumire față de numărul de spitale, policlinici, CMF/CS/OS din raion**

Cu privire la numărul de spitale, policlinici, CMF/CS/OS din raion, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 12,5% în mediul urban și de 16,76% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural, unde 73,03% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul urban, unde doar 64,58% dintre persoane se încadrează în această categorie.

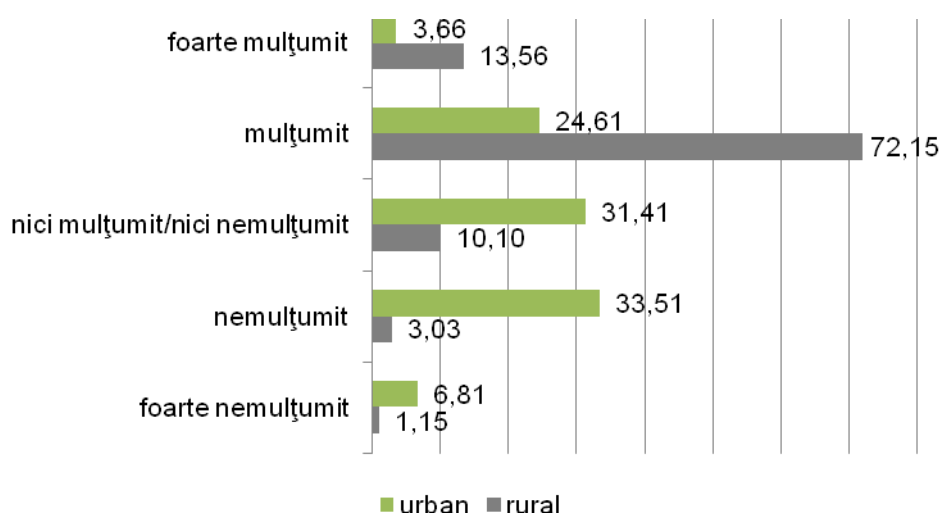
**Gradul de mulțumire față de dotările spitalelor/policlinicilor/CMF/CS/OS din raion**

Cu privire la dotările spitalelor/policlinicilor/CMF/CS/OS din raion, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 35,26% în mediul urban și de 20,28% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural, unde 63,98% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul urban, unde doar 40,53% dintre persoane se încadrează în această categorie.



**Gradul de mulțumire față de numărul de cadre medicale din raion**

Cu privire la numărul de cadre medicale din oraș/comună, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 18,38% în mediul urban și de 11,91% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural, unde 79,5% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul urban, unde doar 56,76% dintre persoane se încadrează în această categorie.

**Gradul de mulțumire față de profesionalismul cadrelor medicale din raion**

Cu privire la profesionalismul cadrelor medicale din raion, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 40,32% în mediul urban și de 4,18% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural, unde 85,71% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul urban, unde doar 28,27% dintre persoane se încadrează în această categorie.

## Puncte tari și puncte slabe, sănătate

|          | PUNCTE TARI |                                                                 | PUNCTE SLABE |                                                                                                                                                  |
|----------|-------------|-----------------------------------------------------------------|--------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|          |             |                                                                 |              |                                                                                                                                                  |
| SĂNĂTATE | ✓           | existența Spitalului Raional ;                                  | ✓            | în sistemul de ocrotire a sănătății lucrează 128 de medici, revin astfel 13,7 medici la 10000 de locuitori;                                      |
|          | ✓           | există un Centru al Medicilor de Familie care are în evidență : | ✓            | personalul medical mediu ce activează în cadrul centrelor medicale este în număr de 433, revin astfel 46,2 cadre medicale la 10000 la locuitori; |
|          |             | • 17 Oficii ale Medicului de Familie;                           |              |                                                                                                                                                  |
|          |             | • 9 Centre de Sănătate;                                         |              |                                                                                                                                                  |
|          |             | • 30 Oficii de Sănătate (puncte medicale);                      | ✓            | au avut loc 1055 decese, dintre care 27,20% în rândul populației în vârstă aptă de muncă.                                                        |

## Gradul de mulțumire/nemulțumire, sănătate

| ASPECTE                                       | Urban     |             | Rural     |             |
|-----------------------------------------------|-----------|-------------|-----------|-------------|
|                                               | Mulțumiți | Nemulțumiți | Mulțumiți | Nemulțumiți |
| Numărul de spitale/policlinici din comună     | 64,58%    | 12,5%       | 73,03%    | 16,76%      |
| Dotările spitalelor/policlinicilor din comună | 40,53%    | 35,26%      | 63,98%    | 20,28%      |
| Numărul de cadre medicale                     | 56,76%    | 18,38%      | 79,5%     | 11,91%      |
| Profesionalismul cadrelor medicale din comună | 28,27%    | 40,32%      | 85,71%    | 4,18%       |

## 3.2.4. Asistența socială

Furnizorul principal de asistență socială din cadrul Consiliului Raional Sângerei este Secția Asistență Socială și Protecția Familiei, astfel:

- **Serviciul asistență socială comunitară**

În cadrul *Serviciului Asistență Socială Comunitară* activează 31 asistenți sociali. Metoda principală de lucru a asistentului social comunitar este Managementul de caz, prin care asistenții sociali evaluează în complex nevoile individuale ale beneficiarului și întreprind acțiuni axate pe mobilizarea eforturilor persoanei și sporirea sprijinului din partea familiei și comunității în vederea depășirii situației dificile. Au fost deschise și înregistrate, în Registrul cazurilor referite spre serviciile sociale specializate, 134 de managementuri de caz.

- **Serviciul Îngrijire socială la domiciliu**

*Serviciul Îngrijire socială la domiciliu* este format din 78 lucrători sociali și 2 șefi serviciu. Pe parcursul perioadei raportate, un număr de 648 persoane au beneficiat de acest serviciu.

- **Protezare și ortopedie**

Prin intermediul *Serviciului Protezare și Ortopedie* au fost asigurate cu proteze, orteze, corsaje, pansamente, încălțăminte ortopedică specială, cârje, bastoane, alte mijloace de locomoție 535 persoane cu dizabilități.

- **Tratament sanatorial**

Pe parcursul anului au fost repartizate biletele de tratament sanatorial în centrele republicane de reabilitare a invalizilor și pensionarilor "Speranța" și „Victoria” pentru 219 persoane, dintre care 134 sunt persoane cu dizabilități și 85 pensionari.

În lista de așteptare la sanatoriul "Victoria" sînt înregistrate 190 persoane și la "Speranța" - 230 persoane.

- **Case de copii de tip familial (CCTF)**

În total în raion funcționează 5 Case de copii de tip familial, în care sunt plasați 19 copii.

- **Asistență parentală profesionistă**

În anul 2011, pentru prima dată în raion a fost implementat *Asistență parentală profesionistă* pentru copii. În familia asistentului parental profesionist din s. Evghenievca (Copăcenii) au fost plasați 2 copii.

- **Tutelă**

Au fost instituite 20 tutele temporare pentru copii ai căror părinți sînt plecați peste hotare.

- **Adopție**

Au fost pregătite două cupluri adoptive conform noilor cerințe și eliberate 2 atestate de adoptator;

- **Plasament**

- ✓ Pentru copii și cuplurile mamă-copil - la sfîrșitul lunii septembrie erau plasați în Centrul „Raza Soarelui” din or. Sîngerei 15 copii.
- ✓ Pentru adulți:
  - Centrul de zi și plasament temporar pentru persoane în etate și adulți cu dizabilități "Agape" de care beneficiază 127 persoane.
  - De asemenea, pe teritoriul comunei Drăgănești există un azil pentru persoane în etate „Sf. Gheorghe” în care sunt 28 beneficiari, ce beneficiază de plasament permanent, servicii medicale și sociale, asistență la igiena personală. Azilul are în prezent 19 angajați.

- **Odihnă de vară pentru copii**

Pe parcursul verii, prin intermediul Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, a fost organizată odihna de vară în taberele din următoarele regiuni:

- Tabăra „Speranța” s.Rădoaia, r.Sîngerei – 150 copii
- Tabăra „Prietenia” s.Rădoaia, r.Sîngerei – 131 copii

În total 281 copii.

- **Protecția Drepturilor copiilor**

În scopul protecției copiilor cu vârsta 0-5 ani, care prezintă risc sporit de deces la domiciliu din cauza iresponsabilității părinților, neglijență față de copii, condițiilor nesatisfăcătoare de trai, abuzului de alcool, violenței în familie, lipsei surselor financiare din cauza nedorinței părintelui de a munci, insuficiența sau lipsa resurselor de încălzire a locuinței, a produselor alimentare, etc au fost luate la evidență 189 familii în care cresc 208 copii.

• **Comisia raională pentru combaterea traficului de ființe umane**

În cadrul Raionului există comisii privind prevenirea traficului de ființe umane, combaterea violenței în familie și incluziune socială. În anul 2011 au fost discutate în cadrul ședințelor Echipei Multidisciplinare în cadrul Sistemului Național de Referire 17 potențiale victime și 2 victime ale TFU.

**Prestații sociale**

➤ **Ajutor social:**

- au fost procesate **4 712** cereri de ajutor social;
- suma totală spre plată (ajutor social) – **8 670 547 lei**;
- numărul total de familii beneficiare de ajutor social – **9 283**;
- suma totală spre plată (ajutor pentru perioada rece a anului) – **1 785 800 lei**;
- numărul total de familii beneficiare de ajutor pentru perioada rece a anului – **5 598**;
- numărul de persoane neangajate asigurate din contul bugetului de stat (polițe de asigurare medicală) – **680**.

➤ **Ajutor material:**

- A fost oferit ajutor material pentru **5 574 persoane**, în sumă de **2 820 700 lei**. Mărimea medie a unui ajutor material - **506 lei**.
- Inclusiv acordarea ajutoarelor materiale unice cu destinație specială următoarelor categorii de persoane social vulnerabile:
  - a) Invalizilor și familiilor participanților decedați în războiul din Afganistan – 16 persoane / 8000 lei, a câte 500 lei fiecărui beneficiar;
  - b) Invalizilor și familiilor participanților decedați în conflictul armat de pe Nistru – 13 / 6500, a câte 500 lei fiecărui beneficiar;
  - c) Participanților (invalizilor) și familiile participanților decedați la lucrările de lichidare a consecințelor catastrofei de la Cernobîl – 37 / 8500, a câte 500 lei fiecărui beneficiar;
  - d) Participanților celui de-al doilea război mondial, soților (soților) lor - 177 / 98000, a câte 500 lei fiecărui beneficiar;
  - e) Familiilor cu copii-1 iunie- 882 / 213400, a câte 200 lei fiecărui beneficiar; 1 septembrie – 719 / 251700, a câte 300 lei fiecărui beneficiar;
  - g) Persoane în etate-1 octombrie – 550 / 165000 a câte 300 lei fiecărui beneficiar și represați – 159 / 79500, a câte 500 lei fiecărui beneficiar.
  - h) către ziua internațională a persoanelor cu dizabilități – 3 decembrie – 1165 / 582500, a câte 500 lei fiecărui beneficiar.

**Compensații nominative pentru călătoria în transportul comun, urban și suburban**

| Nr. | Categorica      | anul 2011 |            |        |            |           |         |
|-----|-----------------|-----------|------------|--------|------------|-----------|---------|
|     |                 | Tr. I     |            | Tr. II |            | Trim. III |         |
|     |                 | Pers.     | Suma       | Pers.  | Suma       | Pers.     | Suma    |
| 1   | Invalizi gr. I  | 665       | 73 188,00  | 674    | 74 718,00  | 688       | 77 094  |
| 2   | Invalizi gr. II | 3 754     | 209 202,00 | 3 808  | 212 178,00 | 3863      | 219 216 |
| 3   | Copii inv       | 74        | 8 406,00   | 471    | 51876      | 475       | 52 344  |

|   |       |       |            |       |            |      |         |
|---|-------|-------|------------|-------|------------|------|---------|
| 4 | Total | 4 493 | 290 796,00 | 4 482 | 286 896,00 | 5026 | 348 754 |
|---|-------|-------|------------|-------|------------|------|---------|

Pe parcursul perioadei raportate au fost eliberate - 47 taloane de călătorie în țările membre ale CSI pentru veterani și invalizi de război.

În Raion Sîngerei sunt prezenți 194 copii tutelați. Doar 126 copii, 64,94% dintre copii tutelați primesc indemnizație de la SASP. Un număr semnificativ de familii doar cu mama 451 se regăsesc în Raionul Sîngerei. Din totalul familiilor monoparentale, 59,58% sunt familii cu mame solitare.

#### Numărul copiilor tutelați, adoptați și a familiilor monoparentale din Raion Sîngerei, 2011

| Copiii tutelați |                   | Copiii adoptați |                   | Num. Copiilor la întreținere de stat | Familii monoparentale |              |               |             |
|-----------------|-------------------|-----------------|-------------------|--------------------------------------|-----------------------|--------------|---------------|-------------|
| Cu indemnizație | Fără indemnizație | Cu indemnizație | Fără indemnizație |                                      | Mama decedată         | Tata decedat | Mame solitare | Mame minore |
| 126             | 68                | 38              | 5                 | 110                                  | 118                   | 451          | 864           | 17          |

În Raion Sîngerei în cele mai multe familii, tatăl este plecat la muncă peste hotare, 49,37%. Cele mai multe familii, 40,80%, au un singur copil.

#### Numărul părinților plecați peste hotare și a familiilor numeroase din Raionul Sîngerei, 2011

| Părinți plecați peste hotare |      |               | Familii numeroase |         |         |                      |
|------------------------------|------|---------------|-------------------|---------|---------|----------------------|
| Un părinte                   |      | Ambii părinți | 1 copil           | 2 copii | 3 copii | 4 și mai mulți copii |
| Mama                         | Tata |               |                   |         |         |                      |
| 846                          | 1714 | 912           | 4180              | 4178    | 1370    | 517                  |

La nivelul întregului Raion sunt înregistrate 80 de mama eroine.

Au fost semnalate 11 cazuri de victime ale TFU, dintre care 55.54% în rândul copiilor.

Pe întreg raionul sunt înregistrate 30 de cazuri de violență în familie dintre care 53,33% dintre ele asupra copiilor. Pe teritoriul comunei se întâlnesc 530 de copii, de 16-18 ani neîncadrați în învățatură.

Numărul mare al familiilor cu venituri mici din raion, 4014.

#### Situația copiilor social vulnerabili din Raionul Sîngerei, 2011

| Mame eroine | Copii victime a TFU | Violență în familie asupra copiilor | Maturi victime a TFU | Violență în familie între maturi | Num. copiilor neșcolarizați | Copiii 16-18 ani neîncadrați în învățatură | Num. familiilor cu venituri mici | Num. de familii cu ambii părinți invalizi | Num. familiilor cu ambii părinți pensionari |
|-------------|---------------------|-------------------------------------|----------------------|----------------------------------|-----------------------------|--------------------------------------------|----------------------------------|-------------------------------------------|---------------------------------------------|
| 80          | 6                   | 16                                  | 5                    | 14                               | 6                           | 530                                        | 4014                             | 42                                        | 5                                           |

Se regăsesc 172 de copii cu deficiențe diverse în raionul Sîngerei.

#### Situația copiilor cu dizabilități din raionul Sîngerei, 2011

| Instruire la domiciliu | Num de copii cu deficiențe diverse |     |             |         | Num de copii după grad de severitate |        |         |
|------------------------|------------------------------------|-----|-------------|---------|--------------------------------------|--------|---------|
|                        | auz                                | văz | locomotorii | mentale | Gr. I                                | Gr. II | Gr. III |
| 18                     | 13                                 | 10  | 43          | 106     | 146                                  | 231    | 68      |

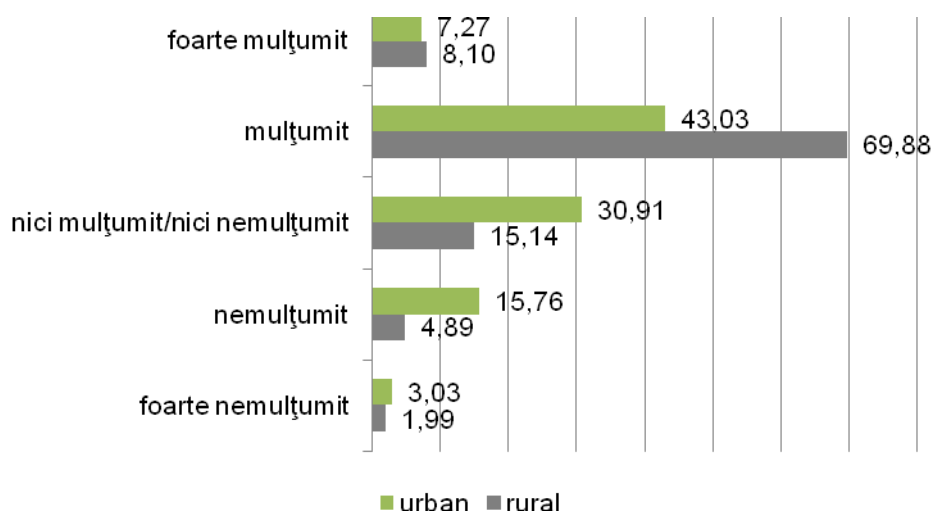
În anul 2011, la nivelul raionului s-au întâlnit 74 de cazuri de minori delicvenți, dintre care 29,72% folosesc băuturi alcoolice, iar 59,45% au săvârșit infracțiuni.

#### Servicii de protecție socială, 2011

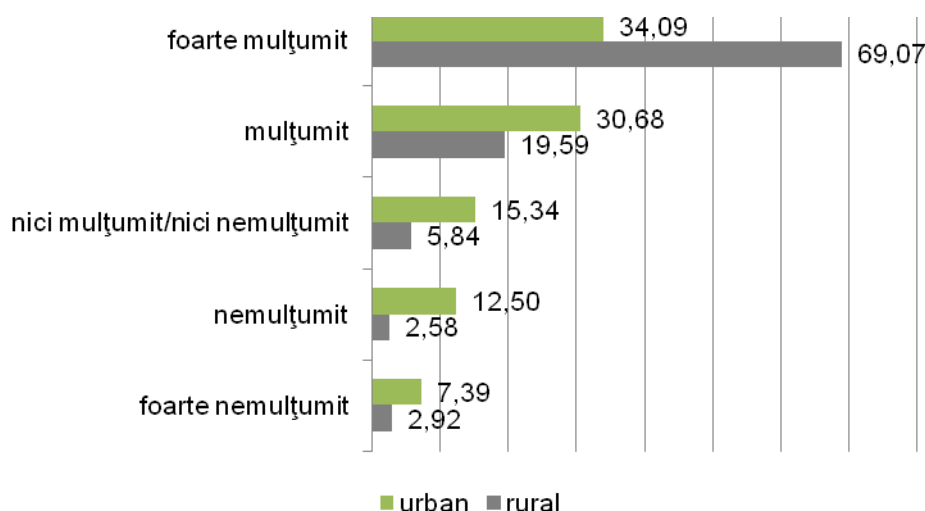
| Num. ONG active | Servicii de protecție socială a copiilor | Consiliul Local pentru Protecția Drepturilor copiilor |                |               | Ajutor social   |               | Familii needucogene |            | Num. de minori delicvenți  |                  |                              |                    |
|-----------------|------------------------------------------|-------------------------------------------------------|----------------|---------------|-----------------|---------------|---------------------|------------|----------------------------|------------------|------------------------------|--------------------|
|                 |                                          | Nr. de ședințe                                        | Num. de cazuri | Num. de copii | Num. de familii | Num. de copii | Num. familii        | Num. copii | folosesc băuturi alcoolice | folosesc droguri | care au săvârșit infracțiuni | care sînt judecați |
| 30              | 32                                       | 61                                                    | 69             | 140           | 812             | 1957          | 101                 | 176        | 22                         | 0                | 44                           | 8                  |

În cadrul Raionului Sîngerei, 16,18% din totalul populației este reprezentat de pensionari, iar 1,1% reprezintă ponderea persoanelor solitare din raionul Sîngerei.

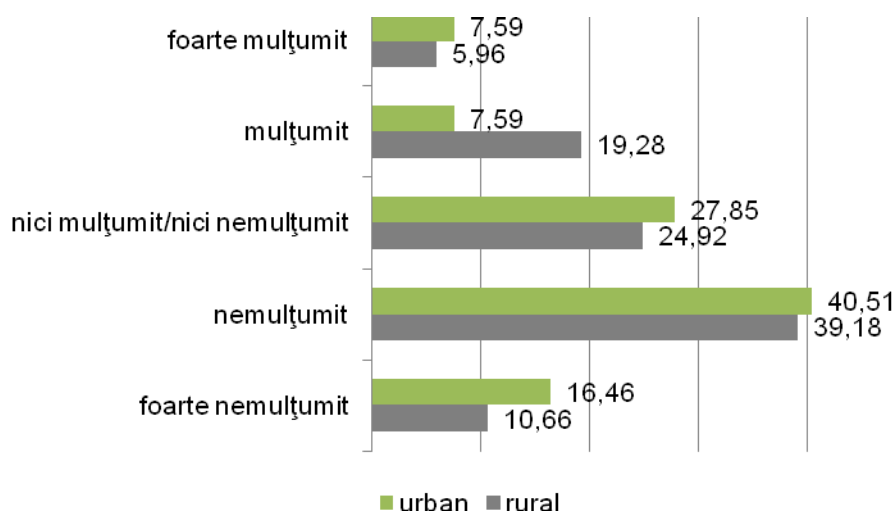
#### Gradul de mulțumire față de activitatea instituțiilor de asistență socială



În ceea ce privește activitatea instituțiilor de asistență socială, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 18,79% în mediul urban și de 6,88% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural, unde 77,98% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul urban, unde doar 50,3% dintre persoane se încadrează în această categorie.

**Gradul de mulțumire față de numărul de copii ai străzii/ceșetori din raion**

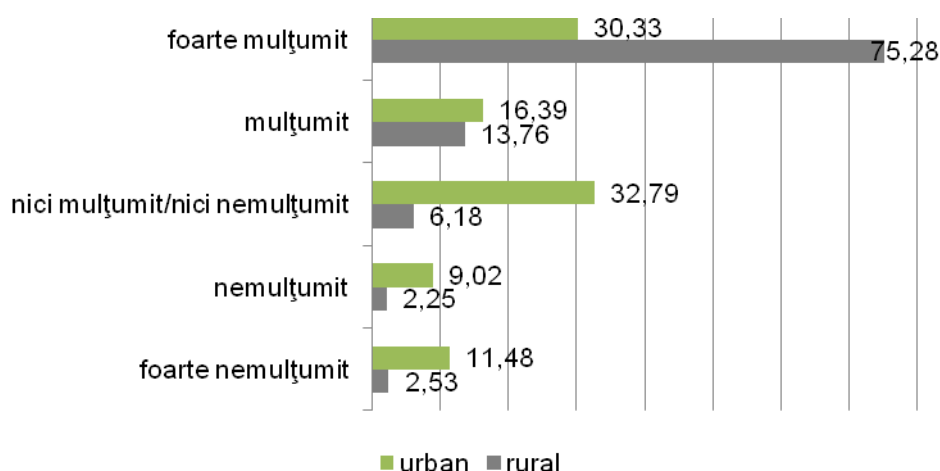
În ceea ce privește numărul de copii ai străzii/ceșetori din oraș/comună, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 19,89% în mediul urban și de 5,5% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural, unde 88,66% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul urban, unde doar 64,77% dintre persoane se încadrează în această categorie.

**Gradul de mulțumire față de numărul de copii din comună, care au părinții plecați la muncă în străinătate**

În ceea ce privește numărul de copii care au părinții plecați la muncă în străinătate, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 56,97% în mediul urban și de 49,84% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural, unde 25,24% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul urban, unde doar 15,18% dintre persoane se încadrează în această categorie.



## Gradul de mulțumire față de numărul cazurilor de trafic de persoane



Cu privire la numărul cazurilor de trafic de persoane, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 20,5% în mediul urban și de 4,78% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural, unde 89,04% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul urban, unde doar 46,72% dintre persoane se încadrează în această categorie.

## Puncte tari și slabe, asistență socială

|                   | PUNCTE TARI                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | PUNCTE SLABE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ASISTENȚA SOCIALĂ | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ prezența furnizorului de servicii sociale - Secția Asistență Socială și Protecția Familiei din cadrul Consiliului Raional Sângerei ;</li> <li>✓ există comisii privind prevenirea traficului de ființe umane, combaterea violenței în familie și incluziune socială;</li> <li>✓ repartizare biletelor de tratament sanatorial în centrele republicane de reabilitare a invalizilor și pensionarilor "Speranța" și "Victoria"</li> <li>✓ funcționează 5Case de copii de tip familial;</li> <li>✓ existența Centrului „Raza Soarelui” din unde sunt plasați 15 copii.</li> <li>✓ centrul de zi și plasament temporar pentru persoane în etate și adulți cu dizabilități "Agape" de care beneficiază 127 persoane;</li> <li>✓ existența Azilului pentru persoane în etate „Sf. Gheorghe” în care</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ au fost pregătite două cupluri adoptive conform noilor cerințe și eliberate 2 atestate de adoptator;</li> <li>✓ au fost luate la evidență 189 familii în care cresc 208 copii în scopul protecției copiilor cu vârsta 0-5 ani, care prezintă risc sporit de deces la domiciliu din cauza iresponsabilității părinților;</li> <li>✓ doar 126 copii, 64,94% dintre copii tutelați primesc indemnizație de la SASP;</li> <li>✓ sunt înregistrate 30 de cazuri de violență în familie dintre care 53,33% dintre ele asupra copiilor;</li> <li>✓ numărul mare al familiilor cu venituri mici, 4014;</li> <li>✓ Se regăsesc 172 de copii cu deficiențe diverse în raionul Sîngerei;</li> <li>✓ la nivelul raionului s-au întâlnit 66 de cazuri de minori delincvenți, dintre care 29,72% folosesc băuturi alcoolice, iar 59,45% au</li> </ul> |

- |                                                      |                                                                 |
|------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|
| sunt 28 beneficiari;                                 | săvârșit infracțiuni;                                           |
| ✓ organizarea taberelor de vară pentru 281 de copii. | ✓ 16,18% din totalul populației este reprezentat de pensionari. |

#### Gradul de mulțumire/nemulțumire, asistența socială

| ASPECTE                                                                       | Urban     |             | Rural     |             |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----------|-------------|-----------|-------------|
|                                                                               | Mulțumiți | Nemulțumiți | Mulțumiți | Nemulțumiți |
| Activitatea instituțiilor de asistență socială                                | 50,3%     | 18,79%      | 77,98%    | 6,88%       |
| Numărul de copii cerșetori din comună                                         | 64,77%    | 19,89%      | 88,66%    | 5,5%        |
| Numărul de copii din comună, care au părinții plecați la muncă în străinătate | 15,18%    | 56,97%      | 25,24%    | 49,84%      |
| Numărul cazurilor de trafic de persoane                                       | 46,72%    | 20,5%       | 89,04%    | 4,78%       |

#### 3.2.5. Recreere, spații verzi

În cadrul raionului Sîngerei sunt 871,18 ha păduri masive, 906,12 ha fâșii forestiere de protecție și 117,7 ha spații verzi.

#### Păduri, fâșii forestiere și spații verzi

|       | Păduri masive | Fâșii forestiere de protecție | Spații verzi |
|-------|---------------|-------------------------------|--------------|
| Urban | 83,02         | 91,38                         | 36,39        |
| Rural | 788,16        | 814,74                        | 81,31        |
| Total | <b>871,18</b> | <b>906,12</b>                 | <b>117,7</b> |

În ceea ce privește existența parcurilor, pe teritoriul raionului Sîngerei sunt 22 de parcuri. Cele mai multe dintre localități dispun de câte un parc. Sunt în această situație cele două orașe și 11 comune din raion. În 3 dintre comune sunt câte 2 parcuri (Bursuceni, Sîngerei Noi, Chișcăreni), iar în Prepețița sunt 3 parcuri.

9 dintre primării au declarat că parcurile pe care le au necesită amenajare.

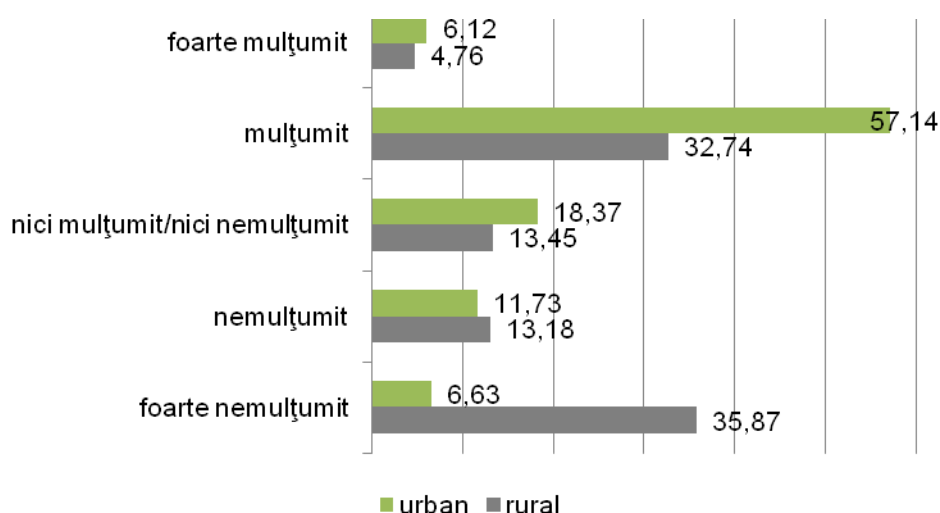
#### Numărul parcurilor

|                     | Nr. comune | Nr. orașe |
|---------------------|------------|-----------|
| <b>Nici un parc</b> | 9          | 0         |
| <b>1 parc</b>       | 11         | 2         |
| <b>2 parcuri</b>    | 3          | 0         |
| <b>3 parcuri</b>    | 1          | 0         |

Locuitorii raionului Sîngerei se bucură doar de 2 zone de agrement, una situată la periferia comunei Dumbrăvița și una la periferia orașului Biruința. Există de asemenea, două tabele pentru copii în sat Rădoaia: tabăra Speranța și tabăra Prietenia.

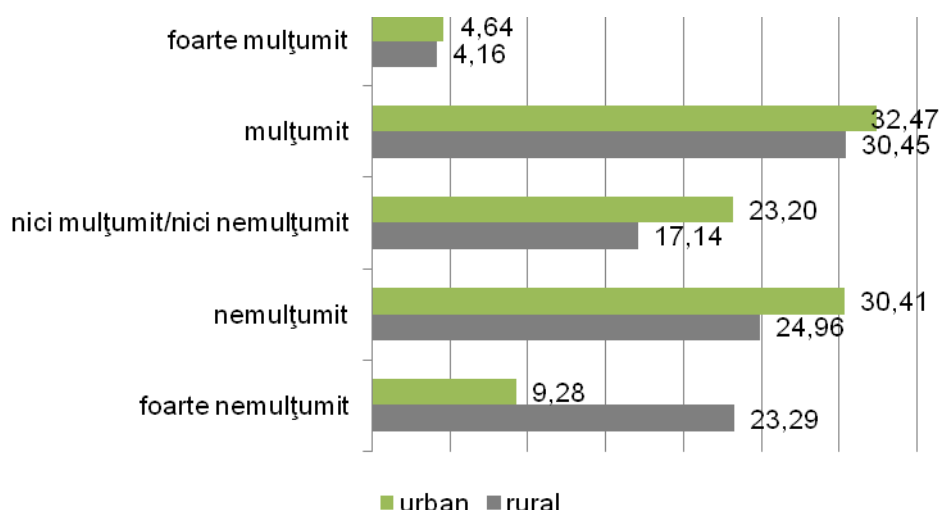
Locații de cazare turistică se găsesc în mediu rural, în ambele orașe. În mediul rural este înregistrată o singură locație de cazare, care dispune de 8 locuri, în comuna Chișcăreni.

## Gradul de mulțumire față de numărul de parcuri din raion

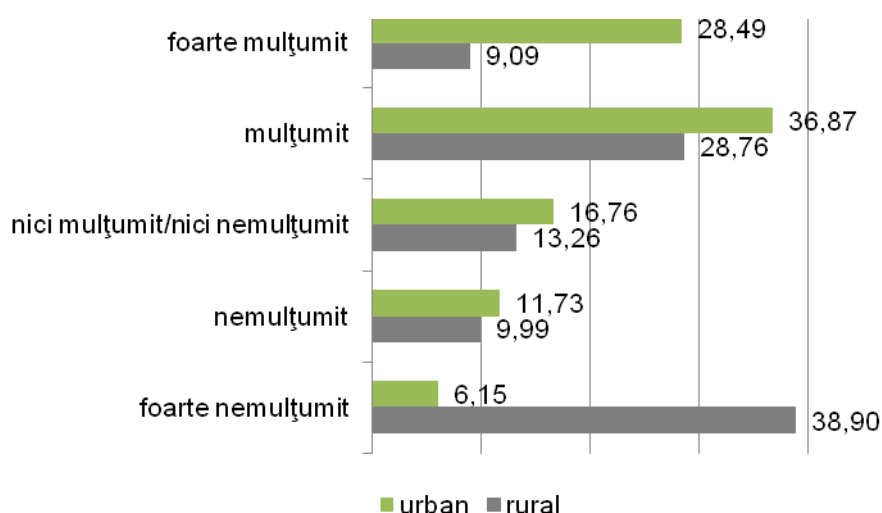


Cu privire la numărul de parcuri din raion, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 18,36% în mediul urban și de 49,05% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul urban, unde 63,26% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul rural, unde doar 37,5% dintre persoane se încadrează în această categorie.

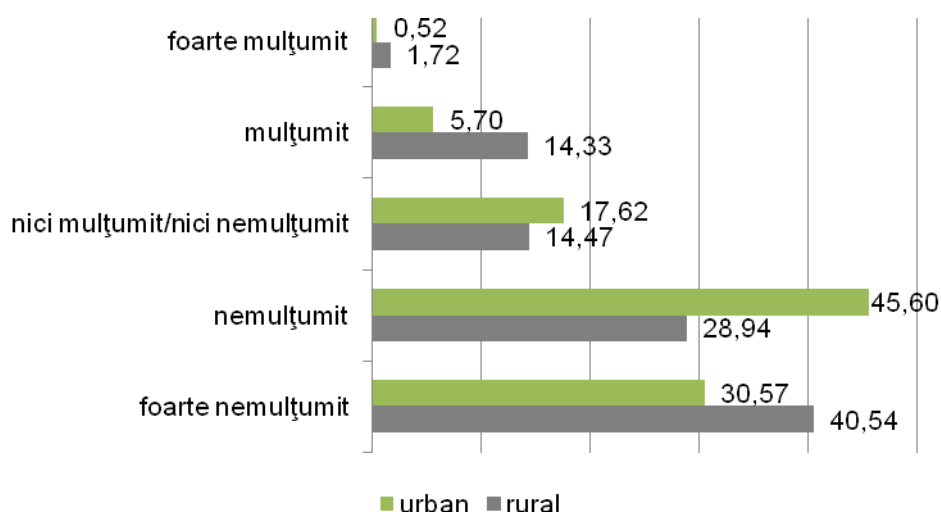
## Gradul de mulțumire față de modul în care sunt întreținute parcurile din raion



În ceea ce privește modul în care sunt întreținute parcurile din raion, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 39,69% în mediul urban și de 48,25% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul urban (37,11%), însă nu se înregistrează diferențe mari față de mediul rural, unde 34,61% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite de modul de întreținere a parcurilor din comună.

**Gradul de mulțumire față de numărul de restaurante/cluburi din raion**

Cu privire la numărul de restaurante / cluburi din raion, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 17,88% în mediul urban și de 48,89% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul urban, unde 65,36% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul rural, unde doar 37,85% dintre persoane se încadrează în această categorie.

**Gradul de mulțumire față de numărul de locuri de joacă amenajate din raion**

Privitor la numărul de locuri de joacă amenajate din raion, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 76,17% în mediul urban și de 69,48% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural, unde 16,05% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul urban, unde doar 6,22% dintre persoane se încadrează în această categorie.

## Puncte tari și puncte slabe, recreere, spații verzi

| PUNCTE TARI              |                                                   | PUNCTE SLABE                                                        |
|--------------------------|---------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|
| RECREERE<br>SPAȚII VERZI | ✓ existența a 22 de parcuri;                      | ✓ lipsa parcurilor în 9 dintre comune;                              |
|                          | ✓ existența a 3 zone de agrement;                 | ✓ numărul redus al locațiilor de cazare turistică;                  |
|                          | ✓ existența locațiilor de cazare în mediul urban. | ✓ necesitatea lucrărilor de amenajare a cel puțin 9 dintre parcuri. |

## Gradul de mulțumire/nemulțumire, recreere, spații verzi

| ASPECTE                                             | Urban     |             | Rural     |             |
|-----------------------------------------------------|-----------|-------------|-----------|-------------|
|                                                     | Mulțumiți | Nemulțumiți | Mulțumiți | Nemulțumiți |
| Numărul de parcuri din comună                       | 63,26%    | 18,36%      | 37,5%     | 49,05%      |
| Modul în care sunt întreținute parcurile din comună | 37,11%    | 39,69%      | 34,61%    | 48,25%      |
| Numărul de restaurante/cluburi din raion            | 84,82%    | 8,37%       | 90,46%    | 5,19%       |
| Numărul de locuri de joacă amenajate din raion      | 6,22%     | 76,17%      | 16,05%    | 69,48%      |

## 3.2.6. Siguranța și ordinea publică

Situația infracțiunilor și crimelor săvârșite în raionul Sîngerei în perioada 2010 – 2011 arată o creștere a numărului de persoane stabilite ca neplătitori de pensie alimentară (96 mai multe în 2011 față de 2010), a numărului de furturi (40 mai multe în 2011 față de 2010) și a numărului de crime săvârșite de minori (10 mai multe în 2011 față de 2010). În ceea ce privește înregistrarea unei scăderi a numărului de infracțiuni, aceasta poate fi observată în cazul drogurilor (16 cazuri mai puține în 2011 față de 2010) și ridicarea de arme (40 cazuri mai puține în 2011 față de 2010).

## Infracțiuni și crime săvârșite în raionul Sîngerei, 2010 - 2011

|                                    | Anul 2010 | Anul 2011 | 2011 vs. 2010 |
|------------------------------------|-----------|-----------|---------------|
| <b>Crime înregistrate</b>          | 391       | 416       | 25            |
| - excepțional de grave             | 1         | 0         | -1            |
| - deosebit de grave                | 8         | 11        | 3             |
| - grave                            | 68        | 48        | -20           |
| <b>Huliganism</b>                  | 13        | 16        | 3             |
| <b>Omoruri</b>                     | 3         | 3         | 0             |
| <b>Vătămări intenționate grave</b> | 11        | 5         | -6            |
| <b>Violuri</b>                     | 3         | 6         | 3             |
| <b>Țîlhării</b>                    | 6         | 3         | -3            |
| <b>Jafuri</b>                      | 13        | 9         | -4            |
| <b>Furturi</b>                     | 146       | 186       | 40            |
| <b>Escrocherii</b>                 | 7         | 7         | 0             |
| <b>Răpiri</b>                      | 7         | 4         | -3            |

|                                                        |     |     |     |
|--------------------------------------------------------|-----|-----|-----|
| Trafic de ființe umane                                 | 3   | 2   | -1  |
| Droguri                                                | 27  | 11  | -16 |
| Persoane stabilite în căutare                          | 37  | 29  | -8  |
| Persoane stabilite ca neplătitori de pensie alimentară | 38  | 134 | 96  |
| Accidente rutiere                                      | 47  | 55  | 8   |
| Ridicate arme                                          | 124 | 84  | -40 |
| Crime săvârșite de minori                              | 29  | 39  | 10  |

Indicii contravențiilor administrative arată că la nivelul raionului Sîngerei, în perioada 2008 – 2010 s-a redus numărul persoanelor care au primit avertizare sau amendă, precum și a celor care au fost private de anumite drepturi sau au fost supuse la arest administrativ. Cu toate acestea suma amenzilor aplicate a crescut în 2010 cu 968105 lei față de anul 2008.

#### Indicii principali ai contravențiilor administrative

|                                                        | 2008   | 2009    | 2010    | 2010 vs. 2008 |
|--------------------------------------------------------|--------|---------|---------|---------------|
| Numărul de persoane trase la răspundere administrativă | 11323  | 6015    | 4296    | -7027         |
| - avertizare                                           | 4904   | 1900    | 176     | -4728         |
| - amendă                                               | 5694   | 3807    | 4112    | -1582         |
| - privare de anumite drepturi                          | 165    | 83      | 6       | -159          |
| - arest administrativ                                  | 560    | 226     | 2       | -558          |
| Suma amenzii, mii lei                                  |        |         |         |               |
| - aplicate                                             | 770175 | 1013590 | 1738280 | 968105        |
| - încasate                                             | 335426 | 507130  | 720670  | 385244        |

În ceea ce privește numărul accidentelor rutiere, pe parcursul anului 2011 pe teritoriul raionului Sîngerei au fost înregistrate 168 accidente rutiere, dintre care 55 au fost soldate cu diferite vătămări corporale. În urma acestora 14 persoane au decedat și 62 au fost traumatizate.

Din punctul de vedere al cauzelor accidentelor rutiere, cele mai frecvente sunt excesul de viteză, inversiunea, ciocnirea frontală, tamponarea de pietoni și tamponarea cu obstacol înafara părții carosabile.

#### Cauzele accidentelor rutiere

| Cauze                                           | 2011 |
|-------------------------------------------------|------|
| Exces de viteză                                 | 19   |
| Tamponare de pietoni                            | 8    |
| Tamponare cu obstacol înafara părții carosabile | 8    |
| Ciocnire frontală                               | 9    |
| Inversiune                                      | 10   |
| Ciocnire laterală                               | 5    |

Cel mai mare număr de accidente rutiere s-au petrecut în orașul Sîngerei. În mediul rural, în comuna Pepeni și Sîngerei Noi sunt înregistrate cele mai multe accidente.

**Numărul accidentelor rutiere în funcție de localitate**

| Localitate     | Nr. accidente | Localitate     | Nr. accidente |
|----------------|---------------|----------------|---------------|
| Sîngerei       | 15            | Radoaia        | 2             |
| Pepeni         | 4             | Chișcăreni     | 2             |
| Sîngerei Noi   | 3             | Copăcenii      | 1             |
| Bălășești      | 2             | Cotiușeni Mici | 1             |
| Biliceni Vechi | 2             | Heciul Nou     | 1             |
| Mîndrești Noi  | 2             | Biruința       | 1             |
| Prepelița      | 2             |                |               |

În ceea ce privește perioada în care se produc cele mai multe accidente rutiere, în raionul Sîngerei acest tip de accidente sunt înregistrate mai ales în luna aprilie, în zilele de sâmbătă, în intervalul orar 18 – 24.

**Coordonatele celor mai multe accidente rutiere**

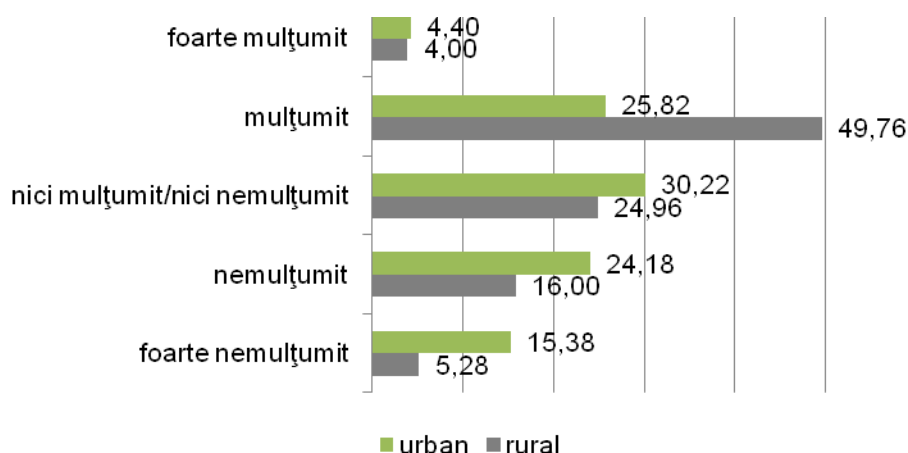
| Luni      | Nr. accidente | Zile      | Nr. accidente | Interval orar | Nr. accidente |
|-----------|---------------|-----------|---------------|---------------|---------------|
| Aprilie   | 10            | Sâmbătă   | 11            | 18 – 20       | 13            |
| Iulie     | 7             | Vineri    | 9             | 20 - 24       | 13            |
| Octombrie | 6             | Miercuri  | 7             | 00 - 06       | 9             |
| Decembrie | 6             | Joi       | 6             | Altul         | 3             |
| Noiembrie | 5             | Alte zile | 4             |               |               |
| Alte luni | 3/2           |           |               |               |               |

Planul de acțiuni pentru redresarea situației privind securitatea circulației rutiere a cuprins în anul 2011 mai multe acțiuni menite să dezvolte disciplina participanților la trafic: 67 lecții în colectivele de muncă, 109 lecții în instituțiile preșcolare și școlare, 48 articole publicate în presa locală. De asemenea, în colaborare cu filiala Uniunii Conducătorilor Auto din orașul Sîngerei au fost editate 5 buletine informative și repartizate la instituțiile de învățământ, primăriile raionului și întreprinderile auto și au fost realizate 11 emisiuni radio: 9 la Teleradio Moldova și 2 la postul de radio local Sănătatea.

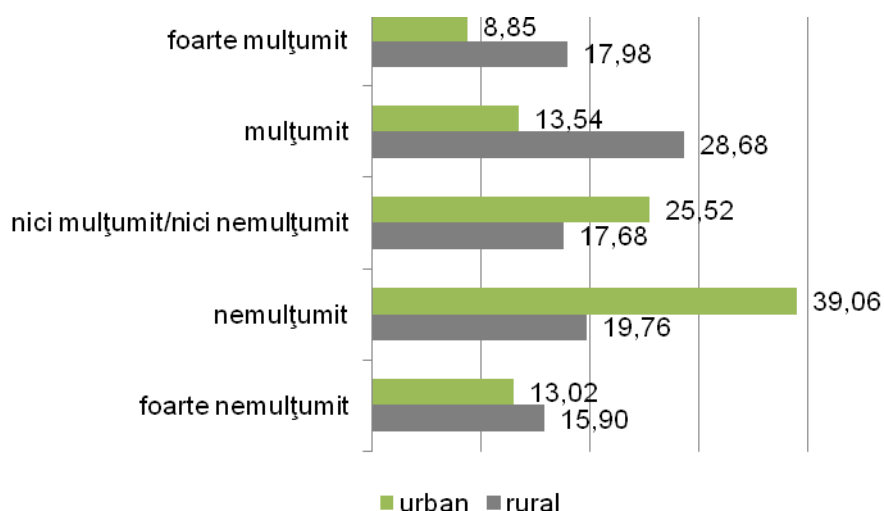
Nevoi identificate de poliția rutieră din Sîngerei:

- dotarea secției de poliție rutieră cu automobile noi echipate corespunzător;
- instalarea camerelor pe traseele rutiere;
- supravegherea rutieră (tehnică).



**Gradul de mulțumire față de activitatea poliției din raion**

În ceea ce privește activitatea poliției din raion, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 39,56% în mediul urban și de 21,28% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural, unde 53,76% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul urban, unde doar 30,22% dintre persoane se încadrează în această categorie.

**Gradul de mulțumire față de numărul de câini fără stăpân din raion**

Cu privire la numărul de câini fără stăpân, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 52,08% în mediul urban și de 35,66% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural, unde 46,66% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul urban, unde doar 22,39% dintre persoane se încadrează în această categorie.

**Puncte tari și puncte slabe, siguranța și ordinea publică**

|                                  | <b>PUNCTE TARI</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>PUNCTE SLABE</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>SIGURANȚA ORDINEA PUBLICĂ</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ scăderea numărului de cazuri de trafic de droguri;</li> <li>✓ scăderea numărului de cazuri de ridicare de arme;</li> <li>✓ scăderea numărului de persoane trase la răspundere administrativă (avertizare / amendă / privare de anumite drepturi / arest administrativ);</li> <li>✓ implementarea unui plan de acțiuni pentru redresarea situației privind securitatea circulației rutiere.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ creșterea numărului persoanelor stabilite ca neplătitori de pensie alimentară;</li> <li>✓ creșterea numărului de furturi;</li> <li>✓ creșterea numărului de crime săvârșite de minori;</li> <li>✓ numărul de accidente rutiere provocate de excesul de viteză.</li> </ul> |

**Gradul de mulțumire/nemulțumire, recreere, spații verzi**

| <b>ASPECTE</b>                         | <b>Urban</b>     |                    | <b>Rural</b>     |                    |
|----------------------------------------|------------------|--------------------|------------------|--------------------|
|                                        | <b>Mulțumiți</b> | <b>Nemulțumiți</b> | <b>Mulțumiți</b> | <b>Nemulțumiți</b> |
| Activitatea poliției din raion         | 53,76%           | 39,56%             | 30,22%           | 21,28%             |
| Numărul de câini fără stăpân din raion | 46,66%           | 52,08%             | 22,39%           | 35,66%             |

**3.2.7. Fondul locativ**

Suprafața totală a fondului locativ în 2010 era 2039086 m<sup>2</sup>, dintre care 16,8% în mediul urban și 83,2% în mediul rural. Din acesta, aproximativ 70% reprezintă suprafață locuibilă.

**Suprafața fondului locativ**

| <b>Indicatori</b>                     | <b>2008</b>    | <b>2009</b>    | <b>2010</b>    |
|---------------------------------------|----------------|----------------|----------------|
| Fond locativ (m <sup>2</sup> )        | <b>2034305</b> | <b>2040024</b> | <b>2039086</b> |
| ✓ urban                               | 338648         | 340317         | 343211         |
| ✓ rural                               | 1695657        | 1699707        | 1695875        |
| Suprafață locuibilă (m <sup>2</sup> ) | <b>1417492</b> | <b>1422131</b> | <b>1421768</b> |
| ✓ urban                               | 226298         | 228007         | 230033         |
| ✓ rural                               | 1191194        | 1194124        | 1191735        |

În raionul Sîngerei se găsesc 165 de blocuri de locuit și 28110 case de locuit individuale.

**Numărul blocurilor și caselor de locuit**

| <b>Indicatori</b>                        | <b>2010</b> |
|------------------------------------------|-------------|
| Numărul blocurilor de locuit             | 165         |
| Numărul caselor de locuit individuale    | 28110       |
| Suprafața totală a încăperilor de locuit | 2039086     |
| ✓ în blocuri de locuit                   | 172446      |

✓ în case de locuit individuale

1866640

În anul 2010 s-au dat în folosință case de locuit cu o suprafață totală de 6543 m<sup>2</sup>, cu 2788 m<sup>2</sup> mai mult decât în anul 2009. Creșterea înregistrată în 2010 față de 2009 a fost mai mare în mediul urban.

În 2010 au fost construite 66 case de locuit, cu o suprafață medie de 99,1 m<sup>2</sup>. În 2010 au fost construite cu 27 de case mai mult decât în 2009. Blocuri de locuințe nu au fost construite în perioada de referință.

#### Darea în folosință a caselor de locuit

| Indicatori                           | 2008  | 2009 | 2010 | 2010 vs. 2009 |
|--------------------------------------|-------|------|------|---------------|
| Total (mp)                           | 5180  | 3755 | 6543 | 2788          |
| ✓ urban                              | 2920  | 1080 | 2894 | 1814          |
| ✓ rural                              | 2260  | 2675 | 3649 | 974           |
| Numărul de case construite           | 48    | 39   | 66   | 27            |
| Suprafața medie a caselor construite | 107,9 | 96,3 | 99,1 | -             |

În ceea ce privește dotarea fondului locativ, la nivelul raionului Sîngerei, doar 12,6% dintre locuințe sunt conectate la sistemul de alimentare cu gaze naturale. Situația este ceva mai bună în ceea ce privește apeductul și canalizarea, situații în care ponderea suprafeței locuibile dotate este de 18,4%; cele mai multe locuințe nu dețin baie/duș.

#### Dotarea fondului locativ, 2010

| Pondere suprafeței locuibile dotate cu: | Total raion (%) | Urban (%) | Rural (%) |
|-----------------------------------------|-----------------|-----------|-----------|
| Apeduct                                 | 18,4            | 49,3      | 12,1      |
| Canalizare                              | 18,4            | 49,3      | 12,1      |
| Baie (duș)                              | 13,4            | 39,5      | 8,1       |
| Rețea de alimentare cu gaze naturale    | 12,6            | -         | -         |
| Sistem de alimentare cu apă caldă       | 12,8            | 36,2      | 8         |
| Mașini de gătit electrice               | 0,2             | 0,2       | 0,2       |

Ca și diferență între mediul urban și mediul rural, se poate observa că ponderea suprafeței locuibile dotate cu apeduct, canalizare, baie (duș) este mult mai mare decât cea înregistrată în mediul rural. În mediul rural, doar 12,1% din suprafața locuibilă este dotată cu apeduct și canalizare și doar 8% cu baie (duș).

#### Puncte tari și puncte slabe, fondul locativ

|                | PUNCTE TARI                                                                    | PUNCTE SLABE                                                                     |
|----------------|--------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|
| FONDUL LOCATIV | ✓ darea în folosință a unei suprafețe locuibile mai mari în 2010 față de 2009; | ✓ ponderea suprafeței locuibile dotate cu apeduct și canalizare este de 18,4%;   |
|                | ✓ construcția unui număr mai mare de apartamente în 2010 față de 2009.         | ✓ ponderea suprafeței locuibile dotate cu baie (duș) este de 13,4%;              |
|                |                                                                                | ✓ ponderea locuințelor conectate la rețeaua de gaze naturale este de doar 12,6%. |

## 4. DEZVOLTARE ECONOMICĂ

### 4.1. Cadrul general

În raionul Sîngerei sunt prezenți 9187 agenți economici, dintre care: 81,29% sunt gospodăriile țărănești, 9,5% sunt întreprinderi individuale, 4,38% sunt societăți cu răspundere limitată, 0,33% sunt cooperative, 0,28% societăți pe acțiuni.

#### Repartizarea agenților economici după forma organizatorico-juridică

| Agenți economici                                              | Total       | Din ele funcționează |
|---------------------------------------------------------------|-------------|----------------------|
| Total:                                                        | <b>9187</b> | -                    |
| <i>Întreprinderi cu drept de persoane fizice, inclusiv:</i>   | <b>8342</b> | -                    |
| ✓ întreprinderi individuale                                   | <b>873</b>  | 24,63%               |
| ✓ gospodării țărănești <sup>4</sup>                           | 7469        | -                    |
| <i>Întreprinderi cu drept de persoane juridice, inclusiv:</i> | <b>845</b>  | -                    |
| ✓ societăți pe acțiuni de tip închis                          | 14          | 78,57%               |
| ✓ societăți pe acțiuni de tip deschis                         | 12          | 41,67%               |
| ✓ societăți cu răspundere limitată                            | 403         | 89,33%               |
| ✓ cooperative de producție                                    | 17          | 70,59%               |
| ✓ cooperative de întreprinzător                               | 5           | 40,00%               |
| ✓ cooperative de consum                                       | 9           | 44,44%               |
| ✓ întreprinderi de arendă                                     | 1           | 0,00%                |
| ✓ întreprinderi de stat                                       | 30          | 43,33%               |
| ✓ întreprinderi municipale                                    | 12          | 66,67%               |
| ✓ instituții                                                  | 4           | 100,00%              |
| ✓ instituții publice                                          | 40          | 90,00%               |
| ✓ asociații obștești                                          | 146         | 8,90%                |
| ✓ asociații religioase                                        | 31          | 3,23%                |
| ✓ fundații                                                    | 2           | 50,00%               |
| ✓ syndicatele                                                 | 70          | 7,14%                |
| ✓ birou asociat de avocați                                    | 1           | 0,00%                |
| ✓ alte forme de asociații                                     | 37          | 16,22%               |
| ✓ biroul individual de avocații                               | 8           | 87,50%               |
| ✓ biroul notarial                                             | 3           | 100,00%              |

Pe teritoriul raionului activează cu patent în domeniul comerțului 1055 de întreprinderi, în timp de 308 își desfășoară activitatea în domeniul serviciilor.

#### Repartizarea patentelor pe gen de activitate

| Genul de activitate | 2011  |           |
|---------------------|-------|-----------|
|                     | Număr | Sumă      |
| • Comerț            | 1055  | 547809,68 |
| • Servicii          | 308   | 286816,13 |

În raion se regăsesc, de asemenea, întreprinderi cu capital străin. Volumul vânzărilor este menționat în tabelul de mai jos, acesta fiind peste 6 mil. pentru 2 dintre ele și aproximativ 5 mil. pentru a treia. De asemenea, pe teritoriul raionului își desfășoară activitatea 112 ONG-uri.

<sup>4</sup> Evidența se face la fiecare primărie în parte

## Lista întreprinderilor cu capital străin la 01.01.2010

| Denumirea      | Domeniul           | Volumul vânzărilor, lei (2011) | Număr de angajați |
|----------------|--------------------|--------------------------------|-------------------|
| Euroconfex     | Confecții haine    | 6762618                        | 133               |
| Logitex Future | Confecții haine    | 8679279                        | 103               |
| Floribel       | Creșterea florilor | 4950000                        | 38                |

În ceea ce privește numărul mediilor de angajați repartizați pe domeniu de activitate, putem menționa că ponderea cea mai mare este înregistrată în sectorul învățământului cu 31,73%, urmat de sectorul de agricultură, silvicultură, economia vânatului, pescuit cu 27,31%. Sectoarele cu cel mai mic număr de angajați sunt cele din domeniul tranzacțiilor imobiliare și hotelurilor și restaurantelor.

## Numărul mediu anual de angajați, persoane

|                                                                                                                                  | 2010        | Pondere (%) |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------|
| Total, inclusiv:                                                                                                                 | <b>8716</b> | -           |
| Agricultură, silvicultură, economia vânatului, pescuit                                                                           | 2380        | 27,31%      |
| Industrie prelucrătoare                                                                                                          | 616         | 7,07%       |
| Energie electrică și termică, gaze și apă                                                                                        | 40          | 0,46%       |
| Construcții                                                                                                                      | -           | -           |
| Comerț cu ridicata și amănuntul, repararea și întreținerea autovehiculelor și motocicletelor și a bunurilor personale și casnice | 662         | 7,60%       |
| Hoteluri și restaurante                                                                                                          | 7           | 0,08%       |
| Transport, depozitare și comunicații                                                                                             | 200         | 2,29%       |
| Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor                               | 42          | 0,48%       |
| Învățământ                                                                                                                       | 2766        | 31,73%      |
| Sănătate și asistență socială                                                                                                    | 981         | 11,26%      |
| Alte activități de servicii colective, sociale și personale                                                                      | 1022        | 11,73%      |

Salariu nominal mediu lunar al unui salariat în economie în 2010 se încadrează în intervalul 1165,5 lei - 5317,5 lei. Acesta a înregistrat o creștere majoră față de 2008 în sectorul de agricultură (cu 76,96%), sănătate (cu 72,28%) și sectorul de tranzacții imobiliare (cu 46,13%).

## Salariu nominal mediu lunar al unui salariat în economie, lei

|                                                                                                                                  | 2008          | 2009        | 2010          | 2010/2008 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-------------|---------------|-----------|
| Total, inclusiv:                                                                                                                 | <b>1575,1</b> | <b>2004</b> | <b>2330,5</b> | 47,96%    |
| Agricultură, silvicultură, economia vânatului, pescuit                                                                           | 1343,8        | 1635        | 2378,0        | 76,96%    |
| Industrie prelucrătoare                                                                                                          | 1530,8        | 1491,2      | 1923,9        | 25,68%    |
| Energie electrică și termică, gaze și apă                                                                                        | 2322,9        | 3104,9      | 2890,9        | 24,45%    |
| Construcții                                                                                                                      | -             | -           | 5317,5        | -         |
| Comerț cu ridicata și amănuntul, repararea și întreținerea autovehiculelor și motocicletelor și a bunurilor personale și casnice | 1246,6        | 1126,6      | 1404,2        | 12,64%    |
| Transport, depozitare și comunicații                                                                                             | 3301,1        | 3387,2      | 3996,3        | 21,06%    |
| Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor                               | 2224,1        | 2620,9      | 3250          | 46,13%    |
| Învățământ                                                                                                                       | 1349,1        | 2212        | 1898,9        | 40,75%    |
| Sănătate și asistență socială                                                                                                    | 2056,7        | 3607,2      | 3543,3        | 72,28%    |
| Alte activități de servicii colective, sociale                                                                                   | 908,1         | 1077,3      | 1165,5        | 28,34%    |



## Indicatorii principali în industrie conform categoriilor de agenți economici

|                                                                                    | 2009                                              |                                             |                                                 | 2010                                              |                                             |                                                 |
|------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|---------------------------------------------|-------------------------------------------------|---------------------------------------------------|---------------------------------------------|-------------------------------------------------|
|                                                                                    | Numărul de întreprinderi și sectoare de producere | Personalul mediu scriptic industrial, pers. | Valoarea producției în prețuri curente, mii lei | Numărul de întreprinderi și sectoare de producere | Personalul mediu scriptic industrial, pers. | Valoarea producției în prețuri curente, mii lei |
| <b>Industria total, inclusiv:</b>                                                  | <b>93</b>                                         | <b>1069</b>                                 | <b>115547,5</b>                                 | <b>101</b>                                        | <b>1012</b>                                 | <b>109821,3</b>                                 |
| ➤ Industria întreprinderilor cu activitatea industrială principală, din care:      | 53                                                | 952                                         | 110132,5                                        | 55                                                | 856                                         | 102243,6                                        |
| - pe întreprinderile mari cu activitatea industrială principală                    | 10                                                | 566                                         | 82056,8                                         | 11                                                | 627                                         | 84910                                           |
| - pe alte întreprinderi cu activitatea industrială principală                      | 43                                                | 386                                         | 28075,7                                         | 44                                                | 229                                         | 17333,6                                         |
| ➤ Industria întreprinderilor auxiliare, inclusiv gospodăriilor agricole, din care: | 40                                                | 117                                         | 5415                                            | 46                                                | 156                                         | 7577,7                                          |
| - industria întreprinderilor auxiliare                                             | 13                                                | 70                                          | 2556,3                                          | 18                                                | 110                                         | 4591,2                                          |
| - industria gospodăriilor agricole                                                 | 27                                                | 47                                          | 2858,7                                          | 28                                                | 46                                          | 2986,5                                          |

În ceea ce privește indicatorii principali în industrie, se identifică în anul 2010 o creștere a numărului de întreprinderi și sectoare de producere cu 8,6% față de 2009, în timp ce valoarea producției scade cu 4,95% în aceeași perioadă. De asemenea, în anul 2010 numărului de întreprinderi și sectoare de producere era reprezentat de 101 unități, dintre care 54,45% constituiau întreprinderile cu activitatea industrială principală și 45,54% cele auxiliare.

## Indicatorii principali în industrie pe tipuri de activități

|                                                     | Numărul de întreprinderi și sectoare de producere |           |            | Personalul mediu scriptic industrial, pers. |             |             | Valoarea producției în prețuri curente, mii lei |                 |                 |
|-----------------------------------------------------|---------------------------------------------------|-----------|------------|---------------------------------------------|-------------|-------------|-------------------------------------------------|-----------------|-----------------|
|                                                     | 2008                                              | 2009      | 2010       | 2008                                        | 2009        | 2010        | 2008                                            | 2009            | 2010            |
| <b>Industrie – TOTAL</b>                            | <b>96</b>                                         | <b>93</b> | <b>101</b> | <b>1091</b>                                 | <b>1069</b> | <b>1012</b> | <b>128339,8</b>                                 | <b>115547,5</b> | <b>109821,3</b> |
| <i>Industria prelucrătoare</i>                      | 79                                                | 79        | 83         | 1022                                        | 1019        | 931         | 123919,9                                        | 113121,3        | 105136          |
| Industria alimentară și a băuturilor                | 46                                                | 44        | 49         | 569                                         | 541         | 516         | 81950,7                                         | 79590,8         | 62045,3         |
| ➤ Producția, prelucrarea și conservarea cărnii și a | 4                                                 | 4         | 5          | 11                                          | 20          | 29          | 2514,6                                          | 10203,3         | 4196,8          |

|                                                                             |    |    |    |     |     |     |         |         |         |
|-----------------------------------------------------------------------------|----|----|----|-----|-----|-----|---------|---------|---------|
| produselor din carne                                                        |    |    |    |     |     |     |         |         |         |
| ➤ Prelucrarea și conservarea peștelui și a produselor din pește             | 1  | 1  | -  | 14  | 13  | -   | 375     | 318     | -       |
| ➤ Prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor                         | 2  | 2  | -  | 2   | 3   | -   | 881,9   | 1111,8  | -       |
| ➤ Fabricarea uleiurilor și a grăsimilor vegetale și animale                 | 7  | 6  | 8  | 16  | 13  | 17  | 96,3    | 135,9   | 133,6   |
| ➤ Fabricarea produselor de morărit                                          | 13 | 14 | 14 | 94  | 74  | 66  | 2333,7  | 2746,3  | 1719,4  |
| ➤ Fabricarea nutrețurilor gata pentru animale                               | 4  | 4  | 4  | 10  | 10  | 10  | 913     | 1053,5  | 1276,8  |
| ➤ Fabricarea pâinii și a produselor de patiserie proaspete                  | 6  | 6  | 8  | 67  | 82  | 73  | 6259,8  | 3746,1  | 5065,8  |
| ➤ Fabricarea băuturilor                                                     | 7  | 6  | 6  | 339 | 326 | 302 | 64714,1 | 56469,8 | 45964,6 |
| Fabricarea produselor textile                                               | 1  | 1  | -  | 2   | 2   | -   | 56,8    | 12,6    | -       |
| Fabricarea de articole de îmbrăcăminte; prepararea și vopsirea blănurilor   | 3  | 3  | 3  | 243 | 243 | 215 | 9714,4  | 10879   | 13517,8 |
| Prelucrarea lemnului și fabricarea articolelor din lemn                     | 3  | 2  | -  | 5   | 5   | -   | 179,9   | 239,6   | -       |
| Edituri, poligrafie și reproducerea materialelor informative                | 2  | 2  | -  | 7   | 7   | -   | 300,3   | 364,5   | -       |
| Industria Chimică                                                           | 1  | 1  | -  | 91  | 99  | -   | 9474    | 5082    | -       |
| Producția de articole din cauciuc și din material plastic                   | 5  | 7  | 7  | 52  | 63  | 65  | 18697,4 | 13536,7 | 14880,6 |
| Producția altor produse din materiale nemetalifere                          | 4  | 6  | 5  | 14  | 20  | 15  | 1357,1  | 855,8   | 1848,5  |
| ➤ Fabricarea elementelor din beton, ipsos și ciment                         | 3  | 5  | 4  | 7   | 13  | 10  | 617,6   | 656,6   | 933,1   |
| ➤ Tăierea, fasonarea și finisarea pietrei                                   | 1  | 1  | 1  | 7   | 7   | 5   | 739,5   | 199,3   | 915,4   |
| Fabricarea de mașini și echipamente                                         | 11 | 9  | 9  | 24  | 24  | 23  | 1750,3  | 2318    | 3307,4  |
| ➤ Fabricarea de mașini agricole                                             | 11 | 8  | 8  | 24  | 14  | 14  | 1750,3  | 1282,8  | 1157,4  |
| <i>Energia electrică și termică, gaze și apă</i>                            | 17 | 16 | 18 | 69  | 68  | 91  | 4419,9  | 4188,3  | 5769,8  |
| Producția și distribuția de energie electrică și termică, gaze și apă caldă | 2  | 2  | 1  | 19  | 18  | 17  | 2570    | 1762,1  | 2738,5  |
| ➤ Distribuția combustibilului gazos prin conducte                           | 2  | 2  | 1  | 19  | 18  | 17  | 2570    | 1762,1  | 2738,5  |
| Captarea, apei                                                              | 15 | 14 | 17 | 50  | 50  | 74  | 1849,9  | 2426,2  | 3031,3  |

Dacă însă vom lua în considerare indicatorii principali în industrie pe tipuri de activități, se poate menționa faptul că în anul 2010, ponderea cea mai mare din rândul întreprinderilor și



sectoarelor de producere este reprezentată de industria prelucrătoare (82,29%), inclusiv cea alimentară și a băuturilor (47,91%).

#### Structura investițiilor, mii lei

|                                           | 2009         | 2010         | 2010/2009    |
|-------------------------------------------|--------------|--------------|--------------|
| <b>Investiții TOTAL</b>                   | <b>127,9</b> | <b>131,9</b> | <b>3,13%</b> |
| <i>Inclusiv pe surse de finanțare:</i>    |              |              |              |
| Bugetul local                             | 12,8         | 27,77        | 116,95%      |
| Bugetul de stat                           | 7,8          | 2,66         | -65,90%      |
| Investiții străine                        | 14,6         | 10,77        | -26,23%      |
| Mijloace proprii                          | 83,8         | 55,36        | -33,94%      |
| <i>Inclusive pe forme de proprietate:</i> |              |              |              |
| Publică                                   | -            | 84,12        | -            |
| Private                                   | 1,4          | 39,78        | 2741,43%     |
| Mixta, fără participare străină           | 4,0          | 0,38         | -90,50%      |
| Străină                                   | -            | 0,68         | -            |
| Întreprinderi mixte                       | -            | 6,97         | -            |

Investițiilor pentru anul 2010 pot fi grupate atât pe *surse de finanțare*, din care 21,05% din bugetul local, 2,01% din bugetul de stat, 8,16% din investiții străine și 41,97% din mijloace proprii, cât și pe *forme de proprietate*, din care 63,77% proprietate publică, 30,15% proprietate privată, 0,28% proprietate mixtă, 0,52% din proprietate străină și 5,28% din întreprinderi mixte.

#### Principalele întreprinderi din raionul Sîngerei

| Nr. | Denumirea întreprinderi   | Domeniul de activitate                                  | Volumul vânzărilor 2009 | Volumul vânzărilor 2010 | 2010/2009 |
|-----|---------------------------|---------------------------------------------------------|-------------------------|-------------------------|-----------|
| 1   | SRL Gelibert              | Fabricarea apei minerale și a băuturilor răcoritoare    | 34599358                | 34826258                | 0,66%     |
| 2   | SRL Tecroma               | Producerea cărnii                                       | 15357159                | 24636532                | 60,42%    |
| 3   | SA Ghips Biruința         | Producerea ghipsului și comercializarea                 | 8346756                 | 14238371                | 70,59%    |
| 4   | SRL Multival Biruinta     | Fabricarea alcoolului etilic din materiale fermentate   | 8433390                 | 16964900                | 101,16%   |
| 5   | SRL Plastal Sîngerei-Noi  | Fabricarea articolelor din materiale plastice           | 8179662                 | 12007800                | 46,80%    |
| 6   | Verisvin                  | Fabricarea alcoolului etilic din materiale fermentate   | 7822404                 | 7625413                 | -2,52%    |
| 7   | SA Fabrica de Vin         | Fabricarea vinului                                      | 7456865                 | 11293831                | 51,46%    |
| 8   | SRL Bel Alco              | Fabricarea alcoolului etilic din materiale fermentate   | 6484045                 | 6178239                 | -4,72%    |
| 9   | Logitex Future Chișcareni | Fabricarea articolelor de lenjerie de corp              | 5914736                 | 8679279                 | 46,74%    |
| 10  | Panifcoop Sîngerei        | Fabricarea pâini și a produselor de patiserie proaspete | 4773734                 | 4859768                 | 1,80%     |
| 11  | SRL Euroconfex            | Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte                  | 4727481                 | 6862618                 | 45,16%    |
| 12  | SRL Alcolux               | Fabricarea băuturilor alcoolice                         | 2299276                 | 2340720                 | 1,80%     |
| 13  | Plast pat compani SRL     | Fabricarea produselor de patiserie                      | 4069494                 | 2376527                 | -41,60%   |
| 14  | SRL Colos                 | Fabricarea pâini și a produselor de patiserie proaspete | 9928500                 | 9540564                 | -3,91%    |

Conform tabelului de mai sus, se observă că majoritatea principalelor întreprinderi care își desfășoară activitatea pe teritoriul raionului Sîngerei sunt de fabricarea a alcoolului etilic din materiale fermentate (4) și a produselor de patiserie (3). Volumul vânzărilor pentru anul 2010 a înregistrat o creștere majoră pentru: SRL Multival Biruinta (cu 101,16%), SRL Tecroma (cu 60,42%) și SA Fabrica de Vin (cu 51,46%), în timp ce una dintre întreprinderi a înregistrat o scădere considerabilă a volumului de vânzări: Plast pat compani SRL (cu 41,6%).

## 4.2. Agricultură

Fondul funciar total al raionului pentru anul 2012 a fost de 103370,53 ha. Suprafața totală a terenurilor agricole este de 55473,639 ha (53,66% din suprafața totală), dintre care 89,36% teren arabil, 0,56% pășuni și 0,11% plantații forestiere.

Terenurile destinate protecției naturii, ocrotirii sănătății, activității recreative și ale zonelor verzi, constituie 23,793 ha, 0,023% din total fond funciar, iar terenurile fondului apelor constituie doar 2,32%.

### Fondul funciar la începutul anului, ha, 2012

| Categorii de terenuri                                                                                                                         | Nr. Dețin.   | Supr. Totală     | Inclusiv:         |               |                           |                 |                         |                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|------------------|-------------------|---------------|---------------------------|-----------------|-------------------------|------------------|
|                                                                                                                                               |              |                  | Arabil            | Pârloa<br>gă  | Plante<br>multianu<br>ale | Pășuni          | Plantații<br>forestiere | Teren sub<br>ape |
| Terenuri cu destinație agricolă                                                                                                               | 40822        | 55473,639        | 49574,562<br>9    | 162,95        | 4496.936<br>3             | 315,02          | 62,7                    | 14,39            |
| Terenurile destinate construcției caselor de locuit, clădirilor de menire social-culturală, altor construcții și amenajări, utilizări publice | 32771        | 7170,7288        | 3834,8772         | 0             | 965,3                     | 15,85           | 41,35                   | 5,97             |
| Terenurile destinate industriei, transportului, telecomunicațiilor                                                                            | 162          | 2440,0708        | 426,74            | 0             | 19,7                      | 769,52          | 47,45                   | 30,46            |
| Terenurile destinate protecției naturii, ocrotirii sănătății, activității recreative și ale zonelor verzi                                     | 5            | 23,793           | 0                 | 0             | 0                         | 5,53            | 5,22                    | 0                |
| Terenurile fondului silvic                                                                                                                    | 15           | 11578,64         | 24,48             | 0             | 110,36                    | 65,3            | 11046,34                | 72,64            |
| Terenurile fondului apelor                                                                                                                    | 15           | 2401,55          | 13,8              | 0             | 0                         | 27,39           | 0,14                    | 2359             |
| Terenurile fondului de rezervă                                                                                                                | 1            | 24282,1084       | 463,3701          | 69,68         | 282,24                    | 17406,57        | 627,6685                | 854              |
| <b>Total terenuri aflate în raionul Sîngerei</b>                                                                                              | <b>73791</b> | <b>103370,53</b> | <b>54337,8302</b> | <b>232,63</b> | <b>5874,5363</b>          | <b>18605,18</b> | <b>11830,87</b>         | <b>3336,46</b>   |

În raionul Sîngerei, tehnica agricolă numără 1893 utilaje, funcționale, folosite pentru prelucrarea terenurilor. Dintre acestea, 24,45% sunt tractoare, 4,64% combine, 14,89% semănători, 15,63% pluguri.

**Dotarea cu tehnică agricolă pe perioada 2009-2011**

| Tipul tehnicii agricole | 2009 | 2010 | 2011 | 2011/2009 |
|-------------------------|------|------|------|-----------|
| Combine                 | 81   | 87   | 88   | 8,64%     |
| Tractoare               | 429  | 452  | 463  | 7,93%     |
| Semănători              | 269  | 274  | 282  | 4,83%     |
| Cultivatori             | 209  | 220  | 231  | 10,53%    |
| Pluguri                 | 279  | 289  | 296  | 6,09%     |
| Stropitori              | 96   | 98   | 99   | 3,13%     |
| Remorci                 | 414  | 424  | 434  | 4,83%     |

**4.3. Domeniul sanitar-veterinar**

Pe teritoriul raionului Sîngerei activează 21 de întreprinderi individuale de medici veterinari de liberă practică, ce dispun de licență și își desfășoară activitatea în baza contractului cu Direcția raională Sîngerei. Aceștia execută pe teritoriul raionului:

- ✓ măsuri diagnostice a brucelozei, tuberculozei și leucozei enzootică a bovinelor;
- ✓ vaccinarea parțială contra antraxului la bovine, ovine, cabaline;
- ✓ vaccinarea porcinelor contra peștei clasice;
- ✓ vaccinarea păsărilor contra bolii Newcastle;
- ✓ vaccinarea câinilor contra rabiei.

În anul 2011, în raionul Sîngerei, efectivul de animale a crescut cu 50,93%, comparativ cu anul 2009. O creștere substanțială a înregistrat numărul de porcine în această perioadă, de aproximativ 3,3 ori. De asemenea și numărul bovine a crescut destul de mult, de aproximativ 1,4 ori. Doar numărul de caprine a scăzut cu 60,46%.

**Efectivul de animale pe categorii**

|          | 2009  | 2010  | 2011  | 2011/2009 |
|----------|-------|-------|-------|-----------|
| Bovine   | 10166 | 13247 | 14174 | 39,43%    |
| Porcine  | 12030 | 34310 | 39637 | 229,48%   |
| Ovine    | 36763 | 45373 | 48770 | 32,66%    |
| Caprine  | 12030 | 4130  | 4757  | -60,46%   |
| Cabaline | 1326  | 1687  | 1804  | 36,05%    |

Pe teritoriul raionului Sîngerei sunt amplasate 29 de ferme de animale (5 de bovine, 11 de porcine, 5 de ovine, 6 de păsări și 2 de iepuri) și sunt înregistrate 44 puncte de colectare a laptelui ( 27 puncte - SA Incomlac m.Bălți, 12 puncte - SA Fabrica de unt or.Florești și 6 puncte – SA Fabrica de brânzeturi Soroca). Cantitatea de lapte achiziționată total pe raion reprezintă 3031,140 tone.

În raion, de asemenea sunt amplasate 6 piețe Agricole/Agroalimentare, care sunt autorizate sanitar-veterinar și 3 neautorizate.

În anul 2011, pe teritoriul raionului sunt înregistrate, de asemenea, 2 abatoare, 3 puncte de sacrificare a animalelor și 2 unități de procesare a cărnii.

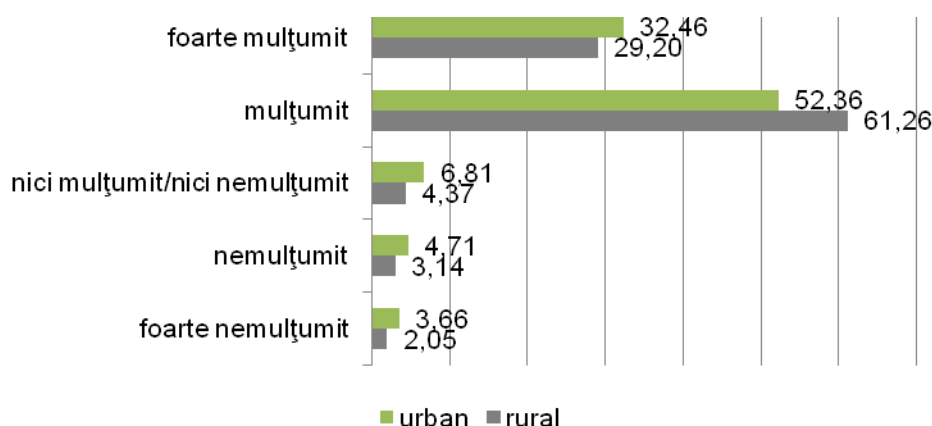
Informarea populației raionului cu privire la cerințele în domeniul întreținerii animalelor, păsărilor și evenimentele importante din sectorul animalier se face prin intermediul ziarelor raionale.

#### Recolta agricolă perioada 2009-2011

| Nr. | Denumirea producției agricole  | 2009         |                | 2010         |                | 2011         |                | 2011/2009    |                |
|-----|--------------------------------|--------------|----------------|--------------|----------------|--------------|----------------|--------------|----------------|
|     |                                | Volum (tone) | Recoltă (q/ha) | Volum (tone) | Recoltă (q/ha) | Volum (tone) | Recoltă (q/ha) | Volum (tone) | Recoltă (q/ha) |
| 1   | Cereale, leguminoase și rapiță | 27320        | 16,4           | 37907        | 21,5           | 27995        | 19,1           | 2,47%        | 16,46%         |
| 2   | Cereale și leguminoase         | 25400        | 17             | 37405        | 21,8           | 26287        | 20,3           | 3,49%        | 19,41%         |
| 3   | Grâu de toamnă                 | 17817        | 18,3           | 23792        | 23,3           | 21614        | 22,4           | 21,31%       | 22,40%         |
| 4   | Orz                            | 3345         | 18,5           | 4144         | 19,9           | 4236         | 17,7           | 26,64%       | -4,32%         |
| 5   | Rapiță                         | 1920         | 11,2           | 502          | 10,9           | 1708         | 11             | -11,04%      | -1,79%         |
| 6   | Porumb pentru boabe            | 2929         | 19,8           | 9322         | 35,7           | 17013        | 45,2           | 480,85%      | 128,28%        |
| 7   | Sfeclă de zahăr                | 10265        | 65,6           | 35972        | 308,5          | 28241        | 239,7          | 175,12%      | 265,40%        |
| 8   | Floarea soarelui               | 9105         | 11,8           | 17096        | 17,6           | 17585        | 17,2           | 93,14%       | 45,76%         |
| 9   | Soia                           | 706          | 5,9            | 2589         | 12,8           | 2248         | 13,8           | 218,41%      | 133,90%        |
| 10  | Tutun                          | 340          | 17,8           | 334          | 19,7           | 237          | 12,7           | -30,29%      | -28,65%        |
| 11  | Legume                         | 1457         | 83,7           | 1997         | 84,2           | 1587         | 108,6          | 8,92%        | 29,75%         |
| 12  | Fructe                         | 7042         | 45,9           | 4812         | 30,9           | 6524         | 42,1           | -7,36%       | -8,28%         |
| 13  | Struguri                       | 1136         | 43,7           | 208          | 9,9            | 658          | 30,6           | -42,08%      | -29,98%        |

În ceea ce privește recolta agricolă în 2011 a crescut cu 43,34% comparativ cu anul 2009. O creștere substanțială s-a înregistrat pentru volumul de soia, cu 218,41%, pentru sfeclă de zahăr cu 175,12% și pentru porumb pentru boabe cu 480,85%. În aceeași perioadă s-au identificat scăderi a volumului de producție pentru tutun cu 30,29%, struguri cu 42,08% și rapiță cu 11,04%.

#### Gradul de mulțumire față de numărul de magazine, supermarketuri, mall-uri din raion



În ceea ce privește numărul de magazine, supermarket-uri, mall-uri din raion, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 8,37% în mediul urban și de 5,19% în

mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural, unde 90,46% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul urban, unde doar 84,82% dintre persoane se încadrează în această categorie.

**Puncte tari și puncte slabe, dezvoltarea economică**

| PUNCTE TARI                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | PUNCTE SLABE                                                                                                                                                                                     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ prezența a 3 întreprinderi cu capital străin;</li> <li>✓ prezența a 1055 întreprinderi cu patent;</li> <li>✓ creșterea salariului nominal mediu lunar al unui angajat cu 47,96%, în 2010, față de anul 2008;</li> <li>✓ în anul 2010 se înregistrează o creștere a numărului de întreprinderi și sectoare de producere cu 8,6%;</li> <li>✓ creșterea contribuției bugetului local în surse de finanțare cu 116,95%;</li> <li>✓ existența în raion a 112 ONG;</li> <li>✓ prezența unui număr de 1893 utilaje agricole funcționale pe teritoriul raionului;</li> <li>✓ prezența a 21 de întreprinderi individuale de medici veterinari ce își desfășoară activitatea pe teritoriul raionului;</li> <li>✓ creșterea efectivului de bovine, porcine, ovine și cabaline, în perioada 2009-2011;</li> <li>✓ prezența a 29 de ferme de animale și 44 puncte de colectare a laptelui;</li> <li>✓ recolta agricolă în 2011 a crescut cu 43,34% comparativ cu anul 2009.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ scăderea contribuției investiții străine în surse de finanțare cu 26,23%;</li> <li>✓ scăderea efectivului de caprine, în perioada 2009-2011.</li> </ul> |

## 5. AMENAJAREA TERITORIULUI

### 5.1. Alimentarea cu apă

Populația din Raionul Sîngerei folosește următoarele surse de apă potabilă:

- ✓ Ape de suprafață: 8219 - fântâni, izvoare
- ✓ Ape subterane: 178

În prezent, în raion rețeaua de apă este întreținută de Primărie, ÎM “Apă-Canal”, ÎM “DPGCL” și AUAP. În total sunt aprovizionate 2 localități din mediul urban și 19 localități din mediul rural, conform tabelului de mai jos.

| Denumirea         | amplasarea      | nr. localităților deservite |       |
|-------------------|-----------------|-----------------------------|-------|
|                   |                 | urban                       | rural |
| 1. ÎM “Apă-Canal” | Or. Sîngerei    | 1                           | 1     |
| 2. ÎM “DPGCL”     | Or. Biruinta    | 1                           | -     |
| 3. AUAP           | Chișcăreni      | -                           | 2     |
| 4. AUAP           | Dumbravița      | -                           | 2     |
| 5. AUAP           | Drăgănești      | -                           | 1     |
| 6. AUAP           | Ciuciueni       | -                           | 1     |
| 7. AUAP           | Iezarenii Vechi | -                           | 1     |
| 8. Primăria       | Bălășești       | -                           | 2     |
| 9. Primăria       | Pepeni          | -                           | 2     |
| 10. Primăria      | Prepețița       | -                           | 2     |
| 11. Primăria      | Copăcenii       | -                           | 2     |
| 12. Primăria      | Cotiușeni Mici  | -                           | 1     |
| 13. Primăria      | Grigorașca      | -                           | 1     |
| 14. Primăria      | Tăura-Veche     | -                           | 1     |

În raionul Sîngerei sursele de alimentare cu apă potabilă nu sunt dotate cu stații de tratare a apei. În ceea ce privește calitatea apelor, 70% dintre fântâni conțin nitrați, iar 50% din sonde conțin amoniac.

#### Sursele de alimentare cu apă potabilă a raionului Sîngerei

| Surse apelor, unități |       |               | din care dotate cu stații de tratare a apei | Calitatea apelor-unități (potabile, tehnice)                 | Necesarul de apă, m3/24 h | Capacitatea surselor de aprovizionare, m3/24 h |
|-----------------------|-------|---------------|---------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|---------------------------|------------------------------------------------|
| Ape de suprafață      |       | Ape subterane |                                             |                                                              |                           |                                                |
| Fintini, izvoare      | Rîuri |               |                                             |                                                              |                           |                                                |
| 8219                  | -     | 178           | -                                           | 70% din fintini conțin nitrați; 50% din sonde conțin amoniac | 180 000                   | 240 000                                        |

Rețeaua de apă a Raionului Sîngerei are lungimea de 213,4 km. În perioada 2008-2011, au fost construite 11 unități, reprezentând 31,6 km. S-au realizat lucrări de renovare pentru 13,2 km de apeduct în aceeași perioadă. În prezent, funcționează 53,57% din rețeaua de apeduct, 168,4 km.

**Situația rețelei de apeduct, raion Sîngerei**

| Existente |       | Renovate<br>2008-2011 |      | Construite<br>2008-2011 |      | Funcționabile |       | Neutilizate |    |
|-----------|-------|-----------------------|------|-------------------------|------|---------------|-------|-------------|----|
| unități   | km    | un                    | km   | un                      | km   | un            | km    | un          | Km |
| 28        | 213,4 | 5                     | 13,2 | 11                      | 31,6 | 15            | 168,4 | 13          | 45 |

Există un proiect care vizează construcția Apeductul „ Bălți- Sîngerei” – este elaborată documentația de proiect nr. 7724 de către Institutul de Proiectări de Stat „IPROCOM” la comanda Agenției Construcții și Dezvoltare a Teritoriului a Republicii Moldova, finalizată la finele a. 2007, costul documentației de proiect constituie 729,2 mii lei, devizul de cost constituie 67 407, 82 mii lei, este efectuată expertiza ecologică, verificarea și expertizarea proiectului.

Apeductul este situat din 2 platforme A și B unite în rețea tehnologică unul cu altul și apeductul magistral spre or. Sîngerei, proiectat într-o țavă de PE cu lungimea totală de 22 816 m, inclusiv d 450 mm – 6593 m, d 400 mm – 9448 m, d 355 mm – 6775 m, la care vor fi conectate apeductele comunitare existente și care vor fi construite.

Platforma A a fost deja proiectată anterior și deja construită ( 60%) și este compusă din: 2 rezervoare cu capacitatea de 10 mii m<sup>3</sup> fiecare, stația de clorare, dispecerat, groapele apelor reziduale, rețele interne a platformei, rețele electrice interne și externe, situată în regiunea SRL”Floribel”, or. Bălți.

Platforma B este compusă din: stația de pompare, postul de control, groapa apelor reziduale, rețele interne a platformei, rețele electrice interne și externe, situată în s. Elizaveta.

## II. Urmează a fi conectate la apeduct următoarele localități:

### *I etapă – 8 localități*

1. or. Sîngerei – este elaborată documentația de proiect,
2. s. Sîngerei Noi - este elaborată documentația de proiect, costul documentației constituie 52,8 mii lei, costul lucrărilor constituie 1229,9 mii lei,
3. s. Marinești – face parte din proiectul s. Sîngerei Noi,
4. s. Biliceni Noi – nu este elaborată documentația de proiect,
5. s. Mîndreștii Noi – nu este elaborată documentația de proiect,
6. s. Heciul Nou – este elaborată documentația de proiect cu costul obiectului 13 412 mii lei,
7. s. Trifănești – nu are documentație de proiect,
8. s. Biliceni Vechi - nu are documentație de proiect.

### *II etapă- 4 localități*

1. s. Vrancești - - rețea de apeduct există și funcționează, este necesar de proiectat segmentul de conectare,
2. s. Brejeni – este elaborată documentația de proiect, costul obiectului constituie 1081 mii lei,
3. s. Cozești – nu este elaborată documentația de proiect,
4. s. Lipovanca - - nu este elaborată documentația de proiect.

La începutul anului 2012, 6 primării au elaborate proiecte pentru aprovizionare cu apă potabilă și canalizare conform tabelui de mai jos.



| Nr. | Primăria                 | Proiect                                                                                             | Lungimea rețelei | Cost proiect    |
|-----|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|-----------------|
| 1   | Primăria or. Sîngerei    | Proiect de renovare a rețelelor orășenești de apă potabilă                                          | 4350 m           | -               |
| 2   | Primăria or. Biruința    | Alimentarea cu apă și canalizare or. Biruința                                                       | 6200 m           | 2421,01 mii lei |
| 3   | Primăria c. Sîngerei Noi | Proiectul traseului de aprovizionare cu apă potabilă pentru localitățile Sîngerei, Noi și Mărinești | 28,0 km          | 1229,94 mii lei |
| 4   | Primăria c. Ciuciueni    | Proiectul apeductului de apă potabilă în s.Brejeni                                                  | 3096 m           | 1196,22 mii lei |
| 5   | Primăria Coșcodeni:      | c. Reconstrucția sistemului de aprovizionare cu apă a s.Coșcodeni                                   | 15,0 km          | 5200,0 mii lei  |
| 6   | Primăria Dumbrăvița      | c. Proiect de aprovizionare cu apă potabilă a s.Bocancea-Schit                                      | 3162 m           | -               |

## 5.2. Canalizare

Raionul Sîngerei dispune de 2 rețele centralizate de canalizare ce au o lungime de 27,1km și care deservesc pentru 6875 locuitori. Starea acestora este satisfăcătoare.

### Sistemul de canalizare, mediul urban

| Nr. d/o | Rețele de canalizare | localitatea  | gestionar       | capacitatea           |                  | Lungimea rețelelor, km | Starea tehnică |
|---------|----------------------|--------------|-----------------|-----------------------|------------------|------------------------|----------------|
|         |                      |              |                 | de proiect, mii m3/an | Reală, mii m3/an |                        |                |
| 1.      | Interne              | Or. Biruința | DPGCL           | 6000,0                | 13,3             | 17,7                   | satisfăcătoare |
| 2.      | interne              | Or. Sîngerei | ÎM „Apă – Canal | 600,0                 | 290,0            | 9,4                    | satisfăcătoare |

Pe teritoriul raionului se află 2 instalație de epurare în stare de funcționare. Acestea au o lungime de 4,5 km. Ambele instalații de epurare au o stare tehnică satisfăcătoare.

În mediul rural sunt 22 de stații de epurare care nu funcționează.

### Stații de epurare, raion Sîngerei

| Nr. d/o | Stațiile de epurare | localitatea  | gestionar       | capacitatea           |                  | Lungimea rețelelor, km | Starea tehnică |
|---------|---------------------|--------------|-----------------|-----------------------|------------------|------------------------|----------------|
|         |                     |              |                 | de proiect, mii m3/an | Reală, mii m3/an |                        |                |
| 1.      | mediu urban         | Or. Biruința | DPGCL           | 6000,0                | 13,3             | 4,0                    | satisfăcătoare |
| 2.      | mediu urban         | Or. Sîngerei | ÎM „Apă – Canal | 600,0                 | 290,0            | 0,5                    | satisfăcătoare |

Pe teritoriul raionului Sîngerei există 2 stații de pompare, ce au o lungime de 6,7 km. Starea tehnică a acestora este satisfăcătoare, respectiv bună, conform tabelului de mai jos.

| Nr. d/o | Stațiile depompare | localitatea  | gestionar       | capacitatea           |                  | Lungimea rețelelor, km | Starea tehnică |
|---------|--------------------|--------------|-----------------|-----------------------|------------------|------------------------|----------------|
|         |                    |              |                 | de proiect, mii m3/an | Reală, mii m3/an |                        |                |
| 1.      | Intermediară       | Or. Biruința | DPGCL           | -                     | 310,6            | 4,3                    | satisfăcătoare |
| 2.      | intermediară       | Or. Sîngerei | ÎM „Apă – Canal | 150,0                 | 140,0            | 2,4                    | bună           |

### 5.3. Alimentarea cu gaze naturale

În raionul Sîngerei sunt conectate la gaze naturale 24 localități – 56 obiecte sociale, inclusiv 25 școli și 18 grădinițe. Aceste localități au fost gazificate începând cu anul 2003, până în prezent.

În raionul Sîngerei urmează a fi construite 3 Gazoducte interrural de presiune înaltă, astfel:

1. Gazoduct interrural de presiune înaltă Antonovca – Romanovca – Pepeni care va avea o lungime de 16,2 km, unde vor fi conectate 13 localități. La această rețea vor fi conectate 1461 de gospodării, beneficiind un total de 9266 .
2. Gazoduct interrural de presiune înaltă Antonovca – Copăcenii – Petropavlovca – Mihailovca – Clișcăuți – Prepelița, cu o lungime de 21 km, la care vor fi conectate 6 localități. De această rețea de gazoduct vor beneficia 2199 de gospodării, un total de 6679 de persoane.
3. Gazoduct interrural de presiune înaltă Coșcodeni – Bursuceni, cu o lungime de 5,8 km, la care vor fi conectate 2 localități. Un total de 538 gospodării, respectiv 1540 de locuitori.

### 5.4. Alimentarea cu energia electrică

Asigurarea cu energie electrică este prestată de către SA „Red-Nord”. Lungimea rețelelor electrice constituie 941.78 km. Pe teritoriul comunei se află 864 posturi de transformatoare, din care 1,74% sunt cu termen de utilizare depășit. De asemenea, starea liniilor este una nesatisfăcătoare, majoritatea au fost instalate în jurul anilor 85 și în prezent necesită a fi înlocuite.

#### Indicatori

|                                                                       | 2012   |
|-----------------------------------------------------------------------|--------|
| Lungimea rețelei energetice (km)                                      | 941.78 |
| Numărul posturilor de transformatoare 10/0,4 kV                       | 864    |
| Ponderea posturilor de transformatoare cu termen de utilizare depășit | 1,74%  |
| Numărul consumatorilor, din care:                                     | 33399  |
| ➤ casnici                                                             | 32036  |
| ➤ non-casnici                                                         | 1363   |
| Gradul de echipare al locuințelor cu energie electrică (%)            | 94.75  |

Numărul total de consumatori afectați este 32820 și durata tuturor întreruperilor în anul 2011 a fost 71691 minute ( 1194,84 ore).

**Calitatea serviciului de distribuție și furnizare a energiei electrice, 2011**

|                                                                                                               | 2011  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Numărul consumatorilor finali afectați de întreruperile neprogramate în livrarea energiei electrice din care: | 32820 |
| ➤ în rețeaua de tensiune medie (10 kV)                                                                        |       |
| ✓ <i>FM - situații de forță majoră sau condiții meteorologice deosebite</i>                                   | 18356 |
| ✓ <i>IC - defecte în instalațiile consumatorilor;</i>                                                         | 6805  |
| ✓ <i>AT - acțiunile terților (inclusiv defecte ale instalațiilor operatorului de transport);</i>              | 4086  |
| ➤ în rețeaua de tensiune joasă (0,4 kV)                                                                       |       |
| ✓ <i>AC - alte cauze</i>                                                                                      | 11792 |
| Durata întreruperii în rețeaua de tensiune joasă, minute                                                      | 66870 |

În tabelul de mai jos este prezentat numărul consumatorilor casnici-510, deconectați de la rețeaua electrică la începutul anului. Motivul deconectărilor a fost neachitarea la timp a facturii. Ponderea persoanelor rămase cu datorii la începutul anului curent este 1,9%.

**Consumatori deconectați de la rețeaua electrică**

|                                        | 01.01.2012 |
|----------------------------------------|------------|
| Numărul consumatorilor deconectați     | 510        |
| Ponderea consumatorilor cu datorii (%) | 1,9%       |

În planul investițional pentru 2012 al companiei SA Red-Nord sunt prevăzute reparații/investiții în ceea ce privește rețeaua de alimentare cu energie electrică de pe teritoriul Raionului Sîngerei:

- urmează a fi înlocuite 15 transformatoare cu termenul de funcționare depășit;
- reconstrucția liniilor electrice pe 44,21 km;
- modernizarea bransamentelor- 1490 un;
- reparații capitale – 600km.

**5.5. Iluminatul public**

În raionul Sîngerei sunt 51,8 km de străzi iluminate. Majoritatea străzilor din cadrul raionului dispun de iluminat public doar în zona centrală a comunelor. În cadrul raionului 46,15% din comune, nu beneficiază de iluminat public.

**5.6. Telecomunicații****5.6.1. Telefonie fixă**

Pe teritoriul Raionului sunt 202,2 km de rețea, reprezentat de 13,33% în mediu urban și 86,70% în mediul rural. Capacitatea centralei telefoniei prin fir este utilizată în proporție de 95,26% în mediul urban și 96,59 în mediul rural. Doar 896 posturi de telefoane, 4,76%, au mai rămas libere în mediul urban și 3,41% în mediul rural.

Pentru Raionul Sîngerei sunt disponibile 23840 de posturile ale rețelei, 26,17% în mediul urban și 73,83% în mediul rural.

**Rețeaua de telefonie fixă, 2012**

|                                   | Capacitate CTA, telefonie prin fir |                         |        | Linia Fibră optică, km |
|-----------------------------------|------------------------------------|-------------------------|--------|------------------------|
|                                   | Echipată la 01.01.2012             | Utilizată la 01.01.2012 | Liberă |                        |
| Raionul Sîngerei                  | 23840                              | 22944                   | 896    | 202,2                  |
| Pondere în total rețea urbană (%) | 26.17                              | 25.91                   | 33.04  | 13.33                  |
| Pondere în total rețea rurală (%) | 73.83                              | 74.09                   | 66.96  | 86.70                  |

La începutul anului 2012 în Raionul Sîngerei existau 24845 beneficiari ai serviciilor de telefonie fixă, dintre care în mediul urban 98,44% sunt abonați la telefonie fixă tradițională și restul de 1,56% sunt abonați la telefonie fixă CDMA. În mediul rural 90,10% sunt abonați la telefonie fixă tradițională și restul de 9,9% sunt abonați la telefonie fixă CDMA.

Din totalul consumatorilor din mediul urban, 53,26% beneficiază de servicii suplimentare precum: fax - conectarea aparatului faximil, CDMA - Internet, parola la sunetele de ieșire și clip. Din totalul consumatorilor din mediul rural, 61,67% beneficiază de servicii suplimentare.

În prezent nu sunt înregistrate cereri nesatisfăcute în ceea ce privește conectarea la telefonie fixă sau prestarea serviciilor adăugătoare.

Prețul unui abonament se încadrează în intervalul 6-24 lei.

**Situația abonaților la rețeaua de telefonie fixă**

| Localitatea în care se află centrala                          | Nr. abonați 01.01.2012 |                |                    |
|---------------------------------------------------------------|------------------------|----------------|--------------------|
|                                                               | Telefonie fixă         |                | Servicii           |
|                                                               | tel. fixă tradițională | tel. fixă CDMA | serv. suplimentare |
| <b>Raionul Sîngerei</b>                                       | 22889                  | 1956           | 14814              |
| <b>Ponderi în total abonați din mediul urban Sîngerei (%)</b> | <b>25.97</b>           | <b>4.81</b>    | <b>21.71</b>       |
| <b>Ponderi în total abonați din mediul rural Sîngerei (%)</b> | <b>74.03</b>           | <b>95.19</b>   | <b>78.29</b>       |

Pentru Raionul Sîngerei, gradul de echipare este prezentat în tabelul de mai jos.

**Gradul de echipare a locuințelor cu telefonie fixă și internet, 2012**

| Localitatea                                            | Gradul de echipare |              |                        |
|--------------------------------------------------------|--------------------|--------------|------------------------|
|                                                        | tel. fixă (%)      | internet (%) | serv. suplimentare (%) |
| Raionul Sîngerei                                       | 90,02              | 20,52        | 55,69                  |
| Ponderi în total abonați din mediul urban Sîngerei (%) | 118,62             | 30,55        | 71,15                  |
| Ponderi în total abonați din mediul rural Sîngerei (%) | 83,6               | 18,3         | 52,2                   |

### 5.6.2. Rețeaua Internet

Capacitatea rețelei de internet xDSL a Raionului este utilizată în proporție de 84,20%. Se prognozează extinderea capacității la nivelul întregului raion cu 14,77% (1056 conexiuni).

Prețul unui abonament la internet variază în funcție de pachetul ales, între 150-240 lei.

#### Capacitatea rețelei de internet

| Localitatea                                            | Capacitate xDSL       |                      | Extinderea capacității xDSL |
|--------------------------------------------------------|-----------------------|----------------------|-----------------------------|
|                                                        | Montată la 01.01.2012 | Liberă la 01.01.2012 |                             |
| Raionul Sîngerei                                       | 6020                  | 1129                 | 1056                        |
| Ponderi în total abonați din mediul urban Sîngerei (%) | 35.15                 | 44.38                | 13.64                       |
| Ponderi în total abonați din mediul rural Sîngerei (%) | 64.85                 | 55.62                | 86.36                       |

Din totalul abonamentelor broad band la nivel raional:

- ✓ 89,20% sunt de tip individual;
- ✓ 10,80% sunt de tip CDMA;
- ✓ și cele mai multe, 82,83% sunt de tip xDSL.

#### Accesul la rețeaua de internet, 2012

| Localitatea      | Individual | CDMA | xDSL | Total |
|------------------|------------|------|------|-------|
| Raionul Sîngerei | 1164       | 141  | 6082 | 7387  |

### 5.6.3. Televiziune

**Raionul Sîngerei** nu dispune de posturi TV locale.

Orașului Sîngerei dispune de postul de radio PLUS FM care activează de 2 ani și transmite non-stop. Acesta are o arie de acoperire în peste 60 de localități. În programul de transmisie se difuzează emisiuni pe teme culturale, politice, sănătate. În cadrul radioului sunt angajate 3 persoane.

Nevoi identificate:

- ✓ mijloace materiale pentru întreținerea radioului;

Accesul la rețeaua de televiziune este oferit de companii precum: Focus Sat TV și TV Digitală Moldtelecom.

Prețul unui abonament variază în funcție de pachetul de servicii solicitat și operatorul de cablu ales, 20-80 lei lunar.

## 5.7. Infrastructură drumuri

Rețeaua de drumuri a Raionului Sîngerei este formată din drumuri publice de importanță națională și locală.

### Infrastructură drumuri nivel Raion Sîngerei

| Drumuri publice         | 2012 (km) |
|-------------------------|-----------|
| De importanță națională | 98,68     |
| De importanță locală    | 246,89    |
| Total drumuri publice   | 345,57    |

Raionul Sîngerei dispune de o rețea de drumuri naționale ce au o lungime de 98,68 km, inclusiv 76,96 km din beton asfaltic și 21,72 km din piatră spartă.

Drumurile locale din cadrul raionului însumează 246,89 km, inclusiv:

- ✓ 113,69 km din beton asfaltic - 46,04% din totalul drumurilor locale;
- ✓ 98,65 km din piatră spartă- 39,95% din totalul drumurilor locale;
- ✓ 33,75 km pământ profilat – 13,67% din totalul drumurilor locale;
- ✓ 0,8 km macadam bituminos – 0,32% din totalul drumurilor locale.

În raionul Sîngerei se găsesc următoarele rute auto:

- ✓ Balti-Soldanesti-Rîbnita – 8,8 km ;
- ✓ Balasesti-Sarateni – 37,5 km ;
- ✓ Chetrosu-Moara de Piatra-Cubolta – 10,3 km ;
- ✓ Floresti-Nicolaevca-Sîngerei – 19,2 km;
- ✓ Brest-Briceni-Chișinău-Tiraspol-Odesa – 22,8km.

### Lungimea drumurilor publice, în profil teritorial, 2012

| Drumuri publice total |        | din care          |                                    |                |                                     |
|-----------------------|--------|-------------------|------------------------------------|----------------|-------------------------------------|
|                       |        | Drumuri naționale | Din acestea cu îmbrăcăminte rigidă | Drumuri locale | Din acestea, cu îmbrăcăminte rigidă |
| Total RM              | 9344,4 | 3336,0            | 3336,0                             | 6008,4         | 5474,6                              |
| Sîngerei              | 346,1  | 99,2              | 99,2                               | 246,9          | 212,3                               |
| Pondere%              | 3,7    | 2,9               | 2,9                                | 4,1            | 3,87                                |

Sursa: Anuarul Statistic al Republicii Moldova, 2010

Drumurile locale necesită reparații. Din cauza stării nesatisfăcătoare a drumurilor, conectivitatea și atractivitatea localităților rurale este destul de redusă.

Bugetele reduse ale primăriilor nu permit reparația capitală a drumurilor ce traversează satele.

Lungimea totală a drumurilor din Raionul Sîngerei este de 346,1 km ceea ce reprezintă circa 3,7% din lungimea drumurilor pe țară.

Din totalul lungimii drumurilor, 2,9% revine drumurilor naționale, iar 4,1% din totalul lungimii

drumurilor sunt drumuri locale. 100% din totalul drumurilor naționale au îmbrăcăminte rigidă, ceea ce facilitează accesul. Drumurile cu îmbrăcăminte rigidă au o pondere de 85,98% din totalul drumurilor locale.

Cel mai apropiat nod de cale ferată se află în orașul Biruința.

Orașul Biruința este întretăiat de calea ferată Bălți-Slobodca, care unește două mari centre industriale Bălți și Râbnîța. La aproximativ 15 km de oraș trece automagistrala Chișinău-Bălți-Edineț.

## 5.8 Transport mărfuri

În anul 2010 agenții economici din Raionul Sîngerei au efectuat transporturi de marfuri - 501,3 mii tone, ce reprezintă o majorare față de anul 2008 cu 63,13%. Pentru transport ei au utilizat 641 de autocamioane. Autocamioanele au parcurs în total 3339,6 mii km.

### Serviciile prestate și utilizarea transportului auto de mărfuri ale agenților economici

|                                                           | 2008   | 2009   | 2010   |
|-----------------------------------------------------------|--------|--------|--------|
| Mărfuri transportate, total mii tone                      | 307.3  | 354.3  | 501.3  |
| Parcursul mărfurilor, mii tone, km                        | 5856.7 | 9592.2 | 17398  |
| Parcursul autocamioanelor, total mii km                   | 2728.9 | 2692.8 | 3339.6 |
| din care parcursul autocamioanelor cu încărcătură, mii km | 1256.6 | 1105.8 | 1536.7 |
| Numărul total de autocamioane, unități                    | 665    | 645    | 641    |

Întreprinderile specializate de transport auto au efectuat transportat de mărfuri 393,1 mii tone, ce constituie o majorare față de perioada respectivă a anului trecut cu 56,5%. Pentru transportul mărfurilor întreprinderile specializate au folosit 102 autocamioane. Parcursul mărfurilor transportate s-a mărit considerabil cu 183,94%

### Serviciile prestate și utilizarea transportului auto de mărfuri ale întreprinderilor specializate

|                                        | 2008  | 2009   | 2010    |
|----------------------------------------|-------|--------|---------|
| Mărfuri transportate, total mii tone   | 162   | 251.2  | 393.1   |
| Parcursul mărfurilor, mii tone, km     | 769.3 | 5864.9 | 16652.8 |
| Numărul total de autocamioane, unități | 77    | 93     | 102     |

În anul 2010 au fost transportați 460,8 mii pasageri, numărul călătorilor transportați cu autobuze și microbuze pe trasele de folosință generală, a scăzut față de anul 2008 cu 24,38%.

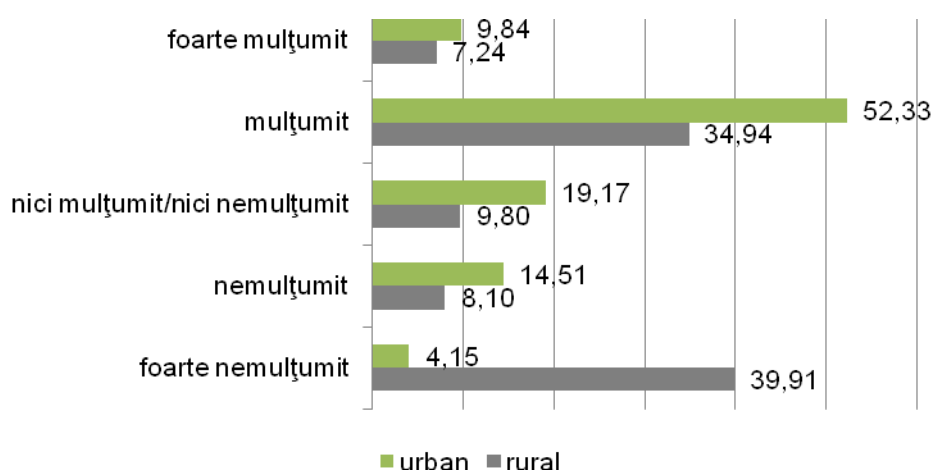
Se folosesc, 50 de autobuze și microbuze, iar distanța medie de transport al călătorilor este de 15,8 km, mai mare cu 11,26% față de anul precedent.



## Situția pasagerilor transportați

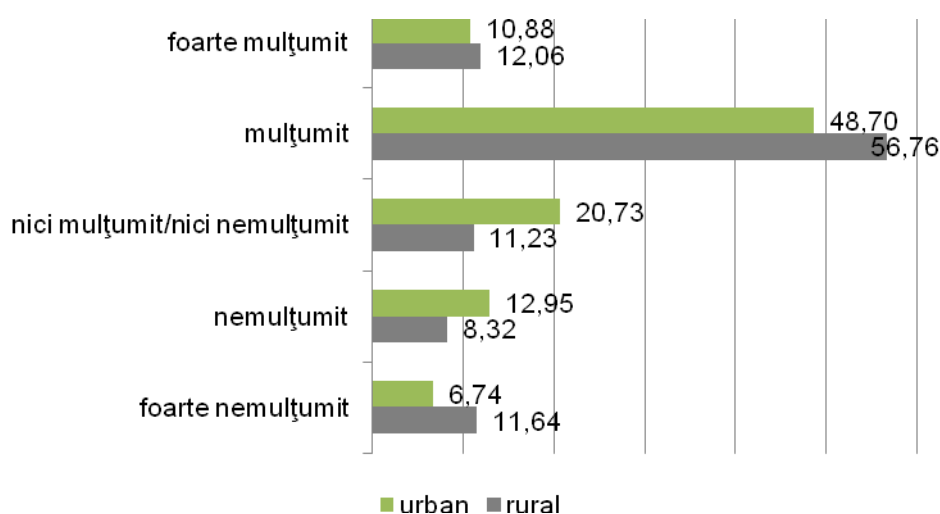
|                                                       | 2008   | 2009   | 2010   |
|-------------------------------------------------------|--------|--------|--------|
| <b>Călători transportați, mii persoane</b>            | 609.4  | 461.2  | 460.8  |
| <b>Parcursul calatorilor, mii călători, km</b>        | 8615.9 | 6552.6 | 7275.3 |
| <b>Parcursul autobuzelor și microbuzelor, mii km</b>  | 477.5  | 338.9  | 353.7  |
| <b>Distanța medie de transport al călătorilor, km</b> | 14.1   | 14.2   | 15.8   |
| <b>Numărul autobuzelor și microbuzelor, unități</b>   | 58     | 46     | 50     |

## Gradul de mulțumire față de extinderea rețelei de alimentare cu apă din raion



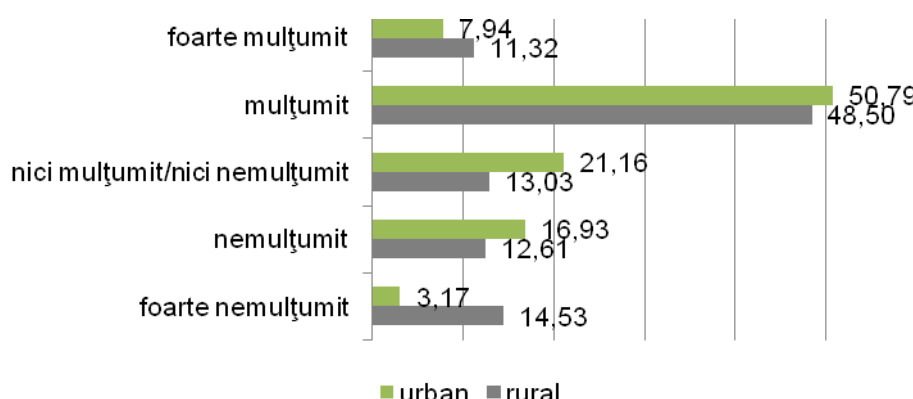
Cu privire la extinderea rețelei de alimentare cu apă, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 18,66% în mediul urban și de 48,01% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul urban, unde 62,17% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul rural, unde doar 42,18% dintre persoane se încadrează în această categorie.

## Gradul de mulțumire față de calitatea apei din rețeaua publică



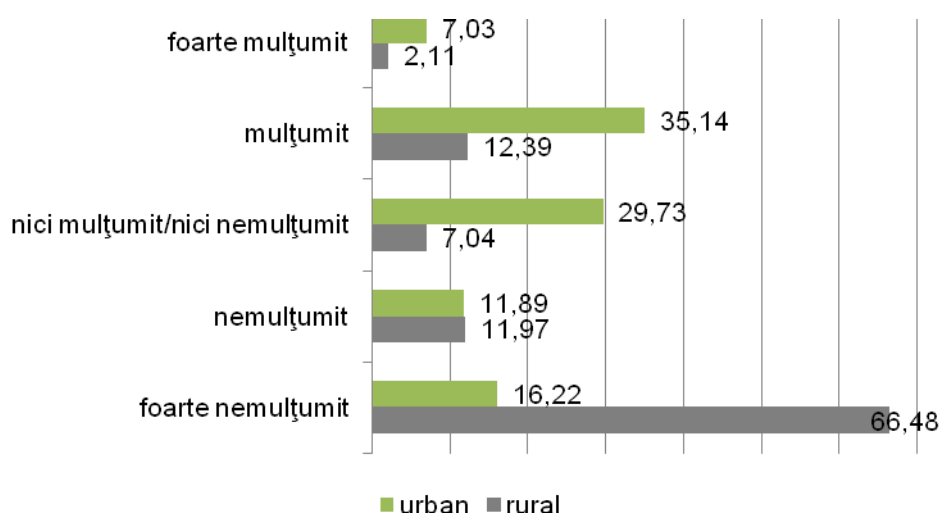
Cu privire la calitatea apei din rețeaua publică, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 19,69% în mediul urban și de 19,96% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural, unde 68,82% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul urban, unde doar 59,58% dintre persoane se încadrează în această categorie.

**Gradul de mulțumire față de modul de funcționare a rețelei de apeduct (întreruperi, pierderi)**

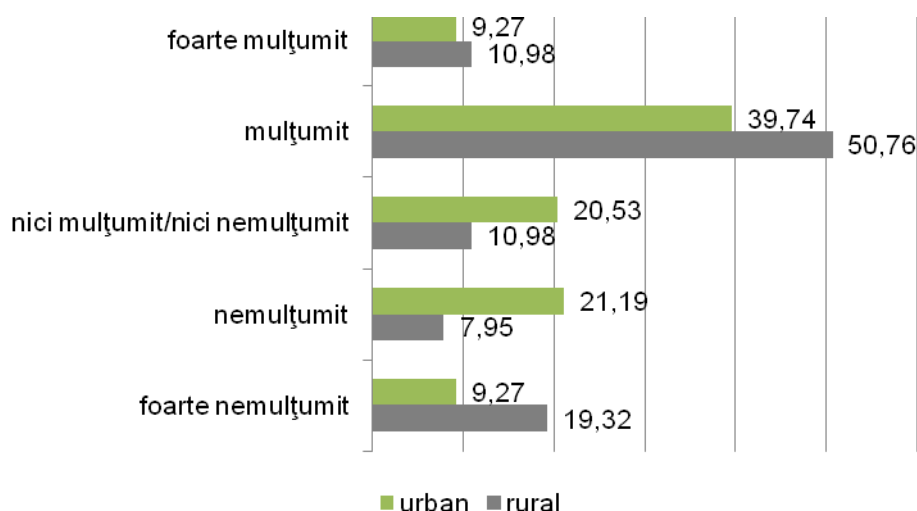


În ceea ce privește modul de funcționare a rețelei de apeduct, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 20,1% în mediul urban și de 27,14% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural (59,82%), însă nu se înregistrează diferențe mari față de mediul urban, unde 58,73% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite de nivelul salariilor oferite de către angajatori.

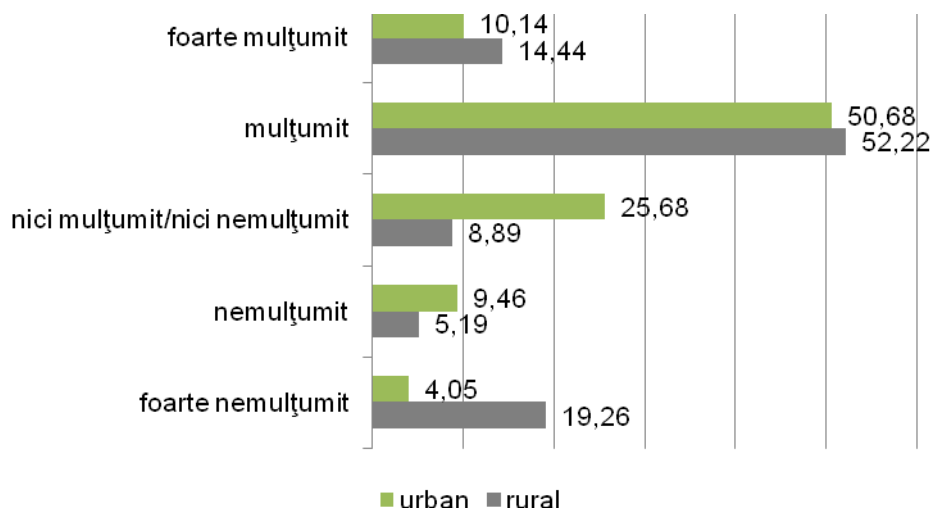
**Gradul de mulțumire față de extinderea rețelei de alimentare cu gaz din raion**



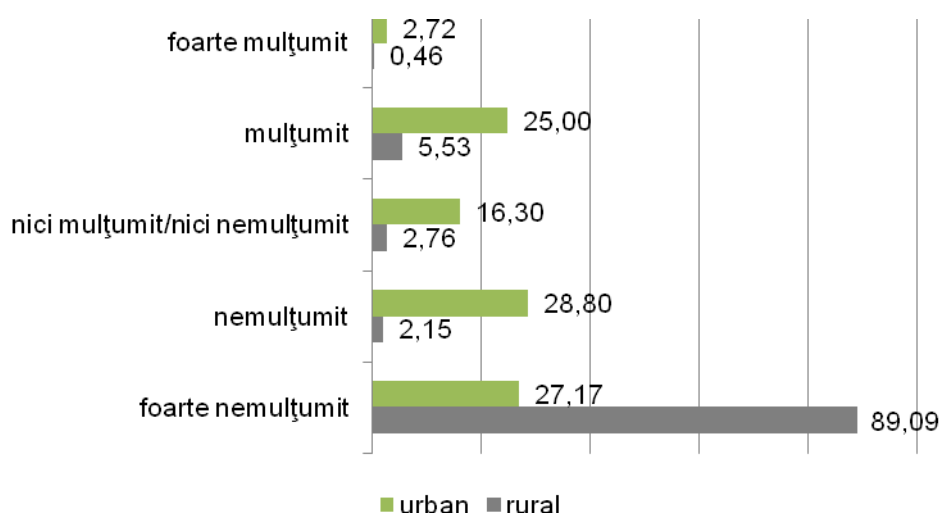
Cu privire la extinderea rețelei de alimentare cu gaz, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 28,11% în mediul urban și de 78,45% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul urban, unde 42,07% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul rural, unde doar 14,5% dintre persoane se încadrează în această categorie.

**Gradul de mulțumire față de presiunea gazului în rețea**

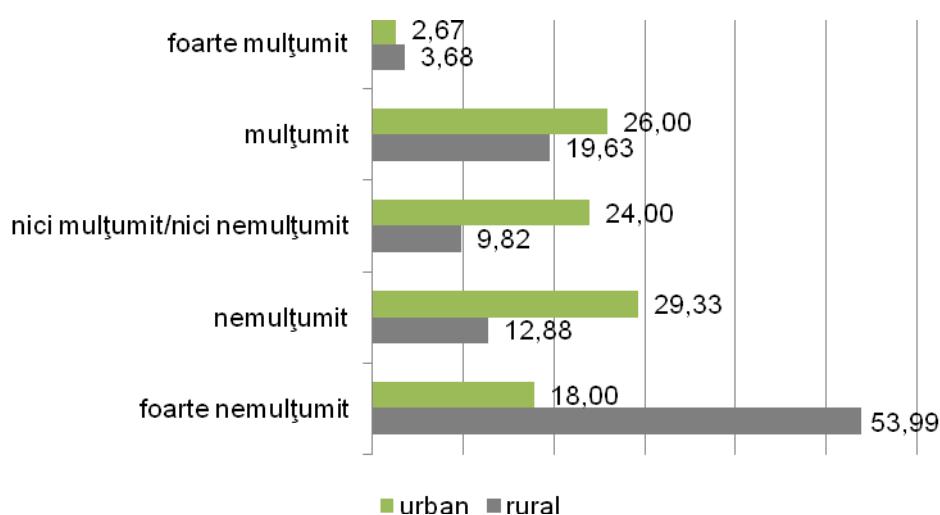
Cu privire la presiunea gazului în rețea, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 30,46% în mediul urban și de 27,27% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural, unde 61,74% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul urban, unde doar 49,01% dintre persoane se încadrează în această categorie.

**Gradul de mulțumire față de modul de funcționare a rețelei de alimentare cu gaz (întreruperi, pierderi)**

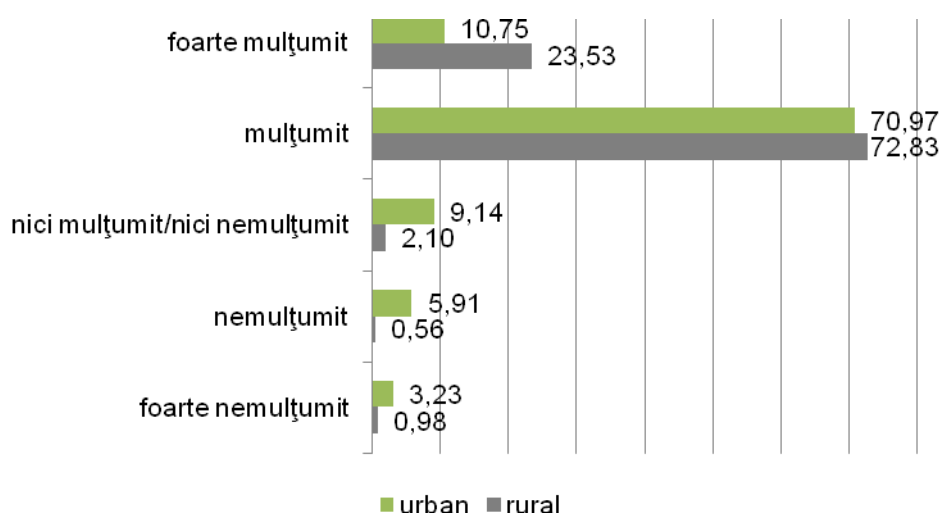
Cu privire la modul de funcționare a rețelei de alimentare cu gaz, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 13,51% în mediul urban și de 24,45% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural, unde 66,66% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul urban, unde doar 60,82% dintre persoane se încadrează în această categorie.

**Gradul de mulțumire față de extinderea rețelei de canalizare din raion**

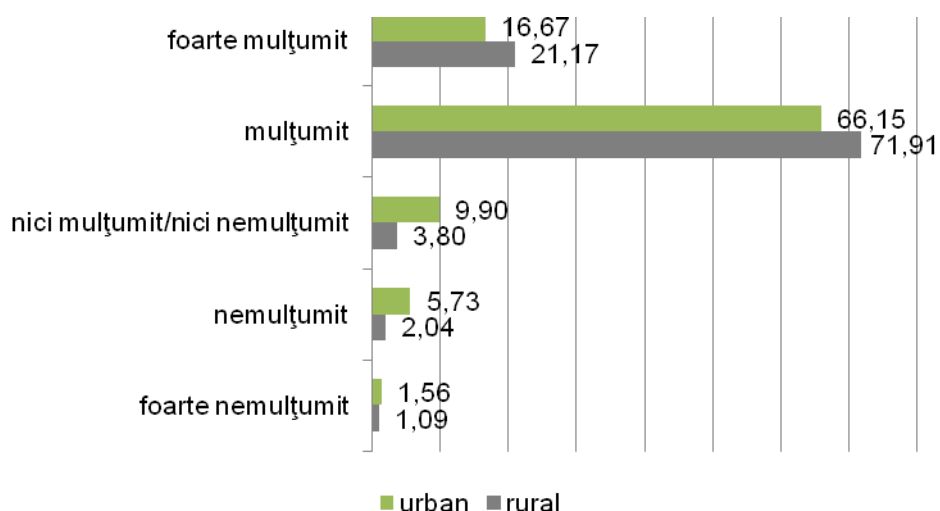
Cu privire la extinderea rețelei de canalizare, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 55,97% în mediul urban și de 91,24% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul urban, unde 27,72% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul rural, unde doar 5,99% dintre persoane se încadrează în această categorie.

**Gradul de mulțumire față de modul de funcționare a rețelei de canalizare**

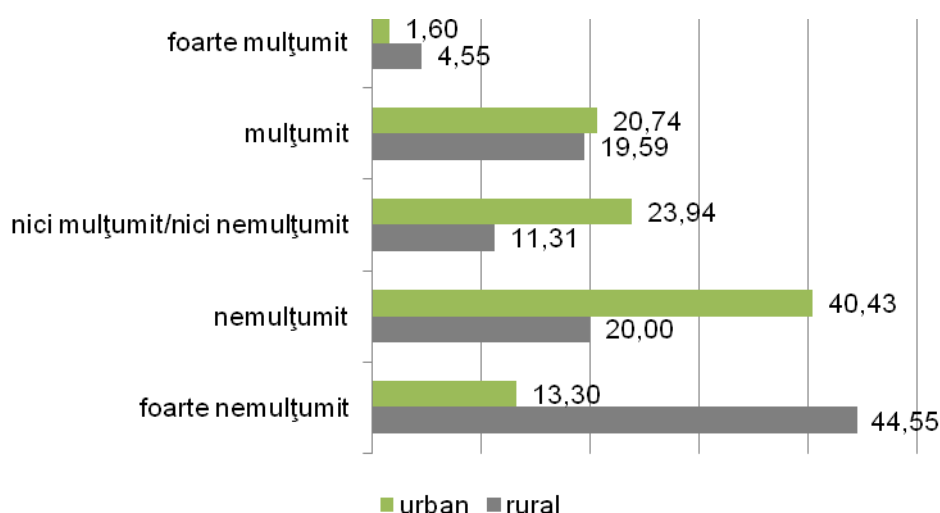
În ceea ce privește modul de funcționare a rețelei de canalizare, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 47,33% în mediul urban și de 66,87% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul urban, unde 28,67% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul rural, unde doar 23,31% dintre persoane se încadrează în această categorie.

**Gradul de mulțumire față de gradul de extindere al rețelei electrice din raion**

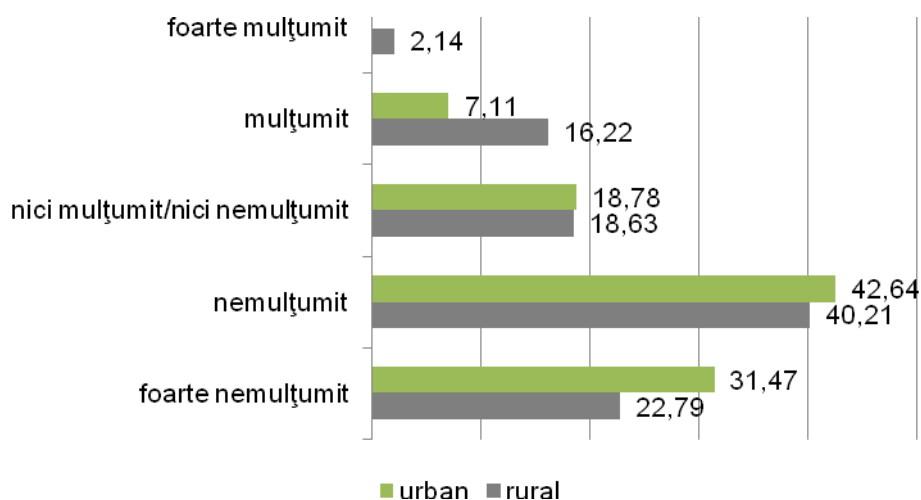
În ceea ce privește modul de extindere a rețelei electrice, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 9,14% în mediul urban și de 1,54% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural, unde 96,36% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul urban, unde doar 81,72% dintre persoane se încadrează în această categorie.

**Gradul de mulțumire față de modul de funcționare a rețelei electrice**

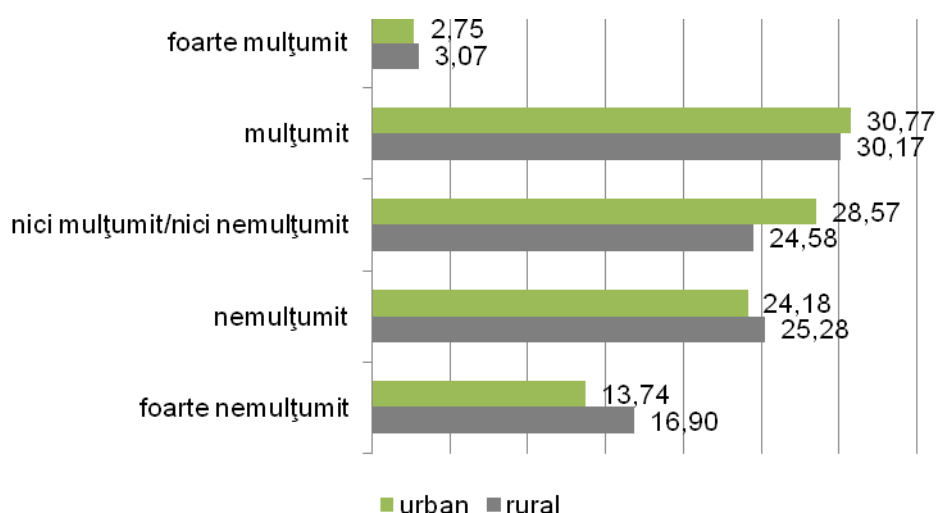
În ceea ce privește modul de funcționare a rețelei electrice, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 7,29% în mediul urban și de 3,13% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural, unde 93,08% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul urban, unde doar 82,82% dintre persoane se încadrează în această categorie.

**Gradul de mulțumire față de iluminatul public**

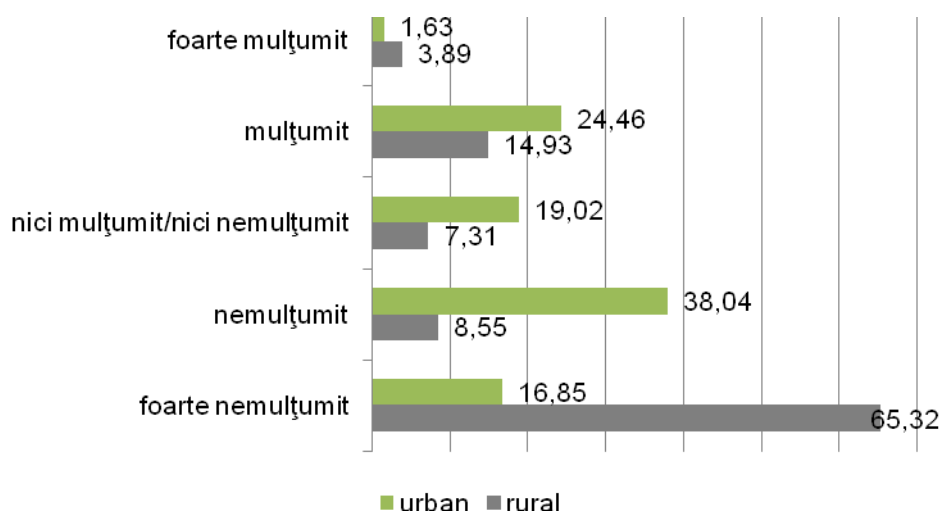
Cu privire la iluminatul public, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 53,73% în mediul urban și de 64,55% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural (24,14%), însă nu se înregistrează diferențe mari față de mediul urban, unde 22,34% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite de iluminatul public.

**Gradul de mulțumire față de modul în care sunt asfaltate/întreținute străzile/drumurile**

Privitor la modul în care sunt asfaltate/întreținute străzile/drumurile, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 74,11% în mediul urban și de 63% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural, unde 18,36% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul urban, unde doar 7,11% dintre persoane se încadrează în această categorie.

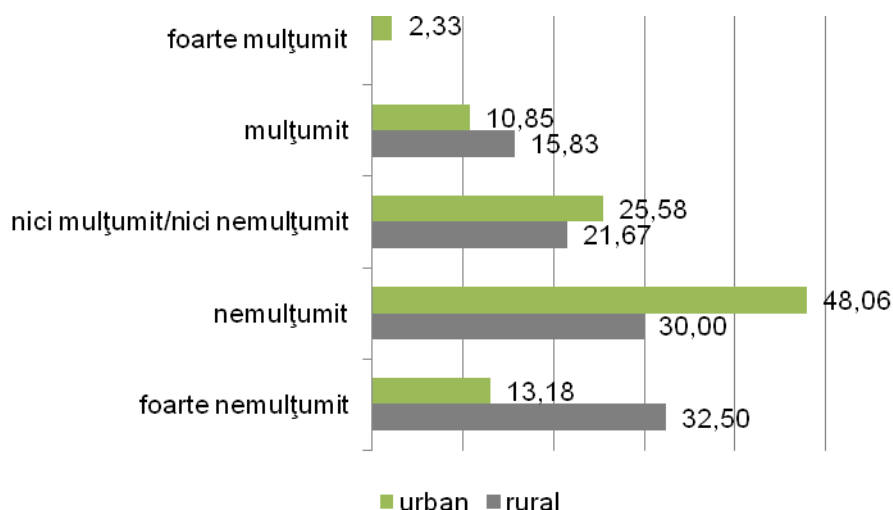
**Gradul de mulțumire față de vizibilitatea marcajelor pietonale, semnelor de circulație**

În ceea ce privește vizibilitatea marcajelor pietonale, semnelor de circulație, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 37,92% în mediul urban și de 42,18% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul urban (33,52%), însă nu se înregistrează diferențe mari față de mediul rural, unde 33,24% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite de vizibilitatea marcajelor pietonale și semnelor de circulație.

**Gradul de mulțumire față de numărul spațiilor de parcare**

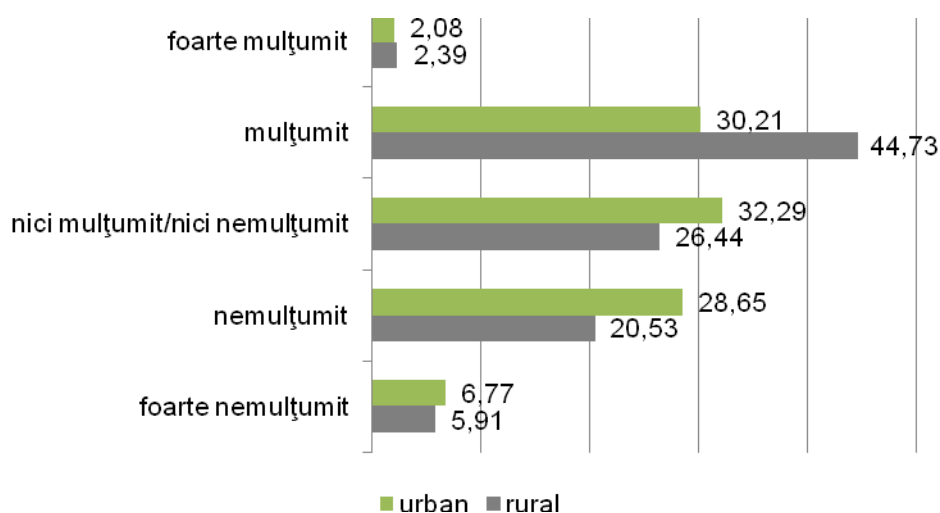
Cu privire la numărul spațiilor de parcare, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 54,89% în mediul urban și de 73,87% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul urban, unde 26,09% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul rural, unde doar 18,82% dintre persoane se încadrează în această categorie.

### Gradul de mulțumire față de izolarea termică al blocurilor din comună (dacă este cazul)



Cu privire la izolarea termică a blocurilor, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 61,24% în mediul urban și de 62,50% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural (15,83%), însă nu se înregistrează diferențe mari față de mediul urban, unde 13,18% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite de izolarea termică a blocurilor.

### Gradul de mulțumire față de aspectul exterior al clădirilor publice din raion



În ceea ce privește aspectul exterior al clădirilor publice, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 35,42% în mediul urban și de 26,44% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural, unde 47,12% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul urban, unde doar 32,29% dintre persoane se încadrează în această categorie.



## Puncte tari și puncte slabe, amenajarea teritoriului

| PUNCTE TARI                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | PUNCTE SLABE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ prezența în cadrul raionului Sîngerei a 8219 - <i>fântâni, izvoareși 178 - Ape subterane;</i></li> <li>✓ există un proiect care vizează construcția Apeductul „ Bălți- Sîngerei”- urmează a fi conectate la apeduct I etapa 8 localități,II etapă 4 localități;</li> <li>✓ la începutul anului 2012, 6 primării au elaborate proiecte pentru aprovizionare cu apă potabilă și canalizare;</li> <li>✓ există 2 rețele centralizate de canalizare ce au o lungime de 27,1km și care deservesc pentru 6875 locuitori din mediul urban;</li> <li>✓ pe teritoriul raionului se află 2 instalație de epurare în stare de funcționare;</li> <li>✓ există 2 stații de pompare, ce au o lungime de 6,7 km;</li> <li>✓ existența proiectului de gazificare a comunelor din raion;</li> <li>✓ în raionul Sîngerei sunt conectate la gaze naturale 24 localități – 56 obiecte sociale, inclusiv 25 școli și 18 grădinițe;</li> <li>✓ existența a 864 posturi de transformatoare;</li> <li>✓ 94,75% din totalul de gospodării sunt conectate la rețeaua electrică;</li> <li>✓ în planul investițional pentru 2012 al companiei SA Red-Nord sunt prevăzute reparații/investiții în ceea ce privește rețeaua de alimentare cu energie electrică de pe teritoriul Raionului Sîngerei;</li> <li>✓ în raionul Sîngerei sunt 51,8 km de străzi iluminate;</li> <li>✓ în anul 2011 nu au existat cereri nesatisfăcute în ceea ce privește conectarea la rețeaua de telefonie fixă;</li> <li>✓ Orașului Sîngerei dispune de postul de radio PLUS FM</li> <li>✓ rețeaua de drumuri naționale are o lungime de 98,68 km, inclusiv din beton 21,72 km;</li> <li>✓ drumurile locale din cadrul raionului insumează 246,89 km;</li> <li>✓ 100% din totalul drumurilor naționale au îmbrăcăminte rigidă.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ beneficiază de rețeaua de apă 2 localități din mediul urban și 19 localități din mediul rural;</li> <li>✓ în raionul Sîngerei sursele de alimentare cu apă potabilă nu sunt dotate cu stații de tratare a apei;</li> <li>✓ în ceea ce privește calitatea apelor, 70% dintre fântâni conțin nitrați, iar 50% din sonde conțin amoniac;</li> <li>✓ în prezent, funcționează 53,57% din rețeaua de apeduct, 168,4 km;</li> <li>✓ în mediul rural sunt 22 de stații de epurare care nu funcționează;</li> <li>✓ lipsa rețelei centralizate de canalizare în mediul rural;</li> <li>✓ 1,74%% dintre transformatoare sunt cu termen de utilizare depășit;</li> <li>✓ starea liniilor electrice este una nesatisfăcătoare;</li> <li>✓ durata tuturor întreruperilor în anul 2011 a fost 71691 minute ( 1194,84 ore);</li> <li>✓ străzilor din cadrul raionului dispun de iluminat public doar în zona centrală a comunelor, 46,15% din comune, nu beneficiază de iluminat public;</li> <li>✓ capacitatea centralei telefoniei prin fir este utilizată în proporție de 95,26% în mediul urban și 96,59 în mediu rural ;</li> <li>✓ Raionul Sîngerei nu dispune de posturi TV locale;</li> <li>✓ gradul de echipare al locuințelor cu rețea Internet, în raion este doar 20,52%;</li> <li>✓ drumurile locale necesită reparație;</li> <li>✓ drumurile cu îmbrăcăminte rigidă au o pondere de 85,98% din totalul drumurilor locale.</li> <li>✓ numărul călătorilor transportați cu autobuze și microbuze pe trasele de folosință generală, a scăzut față de anul 2008 cu 24,38%.</li> </ul> |

- ✓ întreprinderile specializate de transport auto au efectuat transportat de mărfuri 393,1 mii tone, ce constituie o majorare față de perioada respectivă a anului trecut cu 56,5%.

## 6. PROTECȚIA MEDIULUI ȘI FACTORI DE INFLUENȚĂ

### 6.1. Factori de poluare

#### 6.1.1. Aer

În raionul Sîngerei, sunt prezente un număr de 113 cazangerii, dintre care 27,4% sunt în mediul urban. În ceea ce privește amplasarea acestor cazangerii, cele mai multe (peste 40%) sunt situate în instituții de învățământ școlar. Un număr semnificativ de cazangerii sunt situate în instituțiile de învățământ preșcolar (15%), în cadrul agenților economici (14,2%) și în administrația publică (12,4%).

Număr cazangeriilor, 2011

| VARIANTE    |                                                   | NR. CAZANGERII | % DIN TOTAL |
|-------------|---------------------------------------------------|----------------|-------------|
| Mediu       | urban                                             | 31             | 27,4        |
|             | rural                                             | 82             | 72,6        |
| Amplasare   | administrație publică                             | 14             | 12,4        |
|             | cazangerie generală                               | 1              | 0,9         |
|             | firmе                                             | 16             | 14,2        |
|             | instituții de cultură                             | 4              | 3,5         |
|             | instituții de instruire / activități extrașcolare | 2              | 1,8         |
|             | instituții de învățământ preșcolar                | 17             | 15,0        |
|             | instituții de învățământ școlar                   | 48             | 42,5        |
|             | instituții de sănătate                            | 9              | 8,0         |
|             | cărbune                                           | 64             | 56,6        |
| Combustibil | gaze                                              | 30             | 26,5        |
|             | păcură motorină                                   | 7              | 6,2         |
|             | paie                                              | 3              | 2,7         |
| TOTAL       |                                                   | 113            |             |

Peste 50% dintre aceste cazangerii folosesc ca și combustibil cărbunele, iar peste 25% folosesc gazele.

Volumul de emisii al cazangeriilor în aerul atmosferic, 2011

| Cazangerii                                          |                         | Total raion |
|-----------------------------------------------------|-------------------------|-------------|
| Cantitatea de combustibil utilizat, anul 2011, tone | <i>comb. solid</i>      | 1436        |
|                                                     | <i>păcură/ Motorină</i> | 2700        |
|                                                     | <i>gaze naturale</i>    | 670779      |
| Volumul emisiilor de noxe, (tone/an)                |                         | 83,771      |
| Controlate / Sancțiuni/ Recomandări                 |                         | 19 / 1 / 63 |
| Lichidate / Reamenajate pe parcursul anului 2011    |                         | 0 / 13      |

La nivelul raionului Sîngerei, volumul de emisii al cazangeriilor în aerul atmosferic este de 83,771 tone / an. Din totalul cazangeriilor, în anul 2011 au fost controlate 19, una a primit sancțiuni și au fost primite 63 de recomandări. Numărul cazangeriilor reamenajate în anul 2011 este de 13.

### 6.1.2. Sol

La sfârșitul anului 2011, suprafața terenurilor agricole erodate în raionul Sîngerei era de 20932 ha, dintre care:

- ✓ 18,45% este puternic erodată;
- ✓ 27,69% are un grad mediu al erodării;
- ✓ 53,86% este slab erodată.

Suprafața râpelor din raionul Sîngerei este de 788,81 ha, iar suprafața alunecărilor de teren din raionul Sîngerei este de 2207,94 ha.

**Suprafața terenurilor deteriorate și erodate, 2011**

| Primăria         | Suprafața terenurilor agricole erodate (ha) |       |          | Suprafața râpelor (ha) | Suprafața alunecărilor de teren (ha) |
|------------------|---------------------------------------------|-------|----------|------------------------|--------------------------------------|
|                  | slab                                        | mediu | puternic |                        |                                      |
| Raionul Sîngerei | 11274                                       | 5797  | 3861     | 788,81                 | 2207,94                              |

În raionul Sîngerei se aplică îngrășăminte minerale și organice, totalul pe anul 2011 fiind de 4950 chintale.

Din punctul de vedere al lucrărilor de protecție a solurilor, în anul 2011 în raionul Sîngerei nu au fost efectuate astfel de lucrări, nu au fost create fâșii de protecție și nu au avut loc nici plantații forestiere.

### 6.1.3. Apă

În raionul Sîngerei există 215 bazine acvatice care au o suprafață totală de 1605,36 ha. Dintre acestea 53,5% sunt în arendă. Peste 85% dintre ele sunt situate pe cursul de apă. Din punctul de vedere al utilizării, cele mai multe bazine acvatice se utilizează pentru piscicultură (48,8%) sau sunt destinate utilizării generale (47,4%). 2,3% dintre bazinele acvatice sunt folosite pentru irigare, iar 1,4% sunt folosite în scopuri antierozionale.

**Starea bazinelor acvatice, 2011**

| VARIANTE                                                                     |                  | NR. BAZINE | % DIN TOTAL |
|------------------------------------------------------------------------------|------------------|------------|-------------|
| Deținător                                                                    | Arendă           | 115        | 53,5        |
|                                                                              | APL              | 100        | 46,5        |
| Amplasare                                                                    | Pe cursul de apă | 192        | 89,3        |
|                                                                              | Lateral          | 23         | 10,7        |
| Utilizare                                                                    | Piscicultură     | 105        | 48,8        |
|                                                                              | Generală         | 102        | 47,4        |
|                                                                              | Irigare          | 5          | 2,3         |
|                                                                              | Antierozionale   | 3          | 1,4         |
| Starea barajului                                                             | Satisfăcătoare   | 196        | 91,2        |
|                                                                              | Avariata         | 19         | 8,8         |
| Starea bazinului (înnămolit, uscat, acoperit cu vegetație, satisfăcător, ha) | < 10%            | 17         | 9,1         |
|                                                                              | 10 - 20%         | 87         | 46,5        |
|                                                                              | 21 - 30%         | 38         | 20,3        |
|                                                                              | 31 - 50%         | 32         | 17,1        |
| Starea fișiei riverine de                                                    | Există           | 149        | 69,3        |
|                                                                              | Lipsește         | 60         | 27,9        |

|                                   |              |                     |      |
|-----------------------------------|--------------|---------------------|------|
| protecție                         | Împădurită   | 6                   | 2,8  |
| Starea instalațiilor hidrotehnice | Lipsește     | 19                  | 8,8  |
|                                   | Satisfăcător | 163                 | 75,8 |
|                                   | Avariata     | 33                  | 15,3 |
| Starea evacuatorului de fund      | Funcționează | 131                 | 60,9 |
|                                   | Avariata     | 84                  | 39,1 |
| TOTAL                             |              | 215 bazine acvatice |      |
| SUPRAFAȚĂ                         |              | 1605,36 ha          |      |

În ceea ce privește starea bazinelor acvatice, situația se prezintă astfel:

- ✓ pentru 91,2% dintre bazine, barajul este într-o stare satisfăcătoare;
- ✓ 66,8% dintre bazine prezintă un grad de înnămolire de 10 – 30%, iar 17,1% sunt înnămolite în proporție de peste 30%. 3 dintre bazine sunt uscate în întregime;
- ✓ 69,3% dintre bazine dețin fâșie riverină de protecție; peste 27,9% dintre bazine aceasta lipsește;
- ✓ pentru 75,8% dintre bazine, instalațiile hidrotehnice sunt într-o stare satisfăcătoare; 15,3% dintre bazine au însă instalațiile avariate;
- ✓ pentru 60,9% dintre bazine evacuatorul de fund funcționează în condiții normale; 39,1% dintre bazine au însă evacuatorul de fund avariata.

Complexul de Epurare a Apelor Uzate din raionul Sîngerei este format din 24 de stații de epurare. Dintre acestea, doar 2 sunt conectate la RED și funcționează. Restul sunt deconectate și distruse / avariate sau în reconstrucție.

#### 6.1.4. Flora și faună

În raionul Sîngerei există 12 arii naturale care sunt protejate de Stat. Acestea sunt situate în 9 dintre localitățile din raion:

- ✓ Afloriment în blocul Soloneț, Bălășești;
- ✓ Rezervor de apă de pe Ciuluc, Prepețița;
- ✓ Complex de solonețuri și cernoziomuri solonetizate ale zonei de silvostepă, Ciuciueni;
- ✓ Sector de stepă a Bălților, Iezărenii Vechi;
- ✓ Parcul din Cubolta;
- ✓ Lunca cu predominarea ierbii-cîmpului gigantic și Lunca cu predominarea golomățului, Drăgănești
- ✓ Lunca cu firuțăși Luncă cu iarba cîmpului, Bursuceni;
- ✓ Lunca cu puccineliși Lunca cu iarba cîmpului stoloniferă, Dumbrăvița;
- ✓ Lunca cu păiuș, Chișcăreni

Doar pentru două dintre aceste arii protejate s-au instalat borne de hotar și panouri informative.

În ceea ce privește lucrările de plantare a culturilor silvice pe perioada anului 2011, primăriile din raionul Sîngerei au sădit 5,03 mii arbori / arbuști.

## 6.2. Gestiunea deșeurilor

În raionul Sîngerei există 68 depozite de deșeuri, dintre care doar 2 sunt autorizate: cel din orașul Sîngerei și cel din orașul Biruința. De asemenea, toate depozitele sunt pentru deșeuri menajere și animaliere. Excepție fac depozitele din orașul Sîngerei și localitatea Vrănești care sunt destinate și deșeurilor industriale.

**Starea depozitelor de deșeuri, 2011**

|                                            | VARIANTE     | NR. DEPOZITE | % DIN TOTAL |
|--------------------------------------------|--------------|--------------|-------------|
| Anul punerii în funcțiune                  | 1960 - 1970  | 37           | 55,22       |
|                                            | 1970 - 1980  | 24           | 35,82       |
|                                            | 1980 - 1990  | 6            | 8,96        |
| Gradul de utilizare                        | 20 - 30%     | 3            | 4,48        |
|                                            | 40 - 50%     | 26           | 38,81       |
|                                            | 50 - 60%     | 24           | 35,82       |
|                                            | > 60%        | 14           | 20,90       |
| Suprafața                                  | 0,3 - 0,5 ha | 20           | 29,41       |
|                                            | 0,6 - 0,7 ha | 18           | 26,47       |
|                                            | 0,8 - 0,9 ha | 12           | 17,65       |
|                                            | 1 - 2 ha     | 18           | 26,47       |
| Grosimea stratului de deșeuri înhumate (m) | <= 0,5 m     | 26           | 38,24       |
|                                            | 0,6 - 0,9 m  | 23           | 33,82       |
|                                            | 1 - 1,5 m    | 14           | 20,59       |
|                                            | > 1,5 m      | 5            | 7,35        |
| TOTAL                                      |              | 68 depozite  |             |
| SUPRAFAȚĂ                                  |              | 52,5 ha      |             |

În ceea ce privește anul în care aceste depozite au fost puse în funcțiune, peste 50% dintre bazine datează din perioada 1960 – 1970, iar peste 30% dintre ele datează din perioada 1970 – 1980. Doar depozitul autorizat din orașul Biruința a fost pus în funcțiune în anul 2012.

74,63% dintre depozite au o suprafață cuprinsă între 40 – 60%, iar 72,06% au o grosime a stratului de deșeuri înhumate de până la 0,9 m.

### 6.3. Situații excepționale și incendii

Numărul situații excepționale întâlnite în ultimii trei ani în raionul Sîngerei s-a redus de la 6 în anul 2009 la 3 în anul 2011. În ceea ce privește numărul de incendii, acesta se menține în jurul numărului de 60 în perioada 2009 – 2011.

**Situațiile excepționale și incendii**

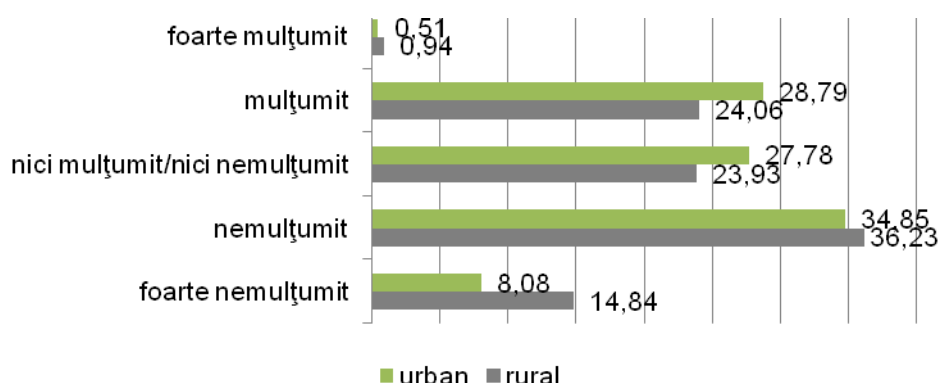
|                | 2009     |      | 2010     |      | 2011     |      |
|----------------|----------|------|----------|------|----------|------|
| Raion Sîngerei | Incendii | S.E. | Incendii | S.E. | Incendii | S.E. |
|                | 61       | 6    | 63       | 5    | 62       | 3    |

În ceea ce privește forțele de protecție civilă, în raionul Sîngerei sunt formate: grupa de salvare, grupa de mecanizare, grupa de cercetare generală, grupa de cercetare și observare, grupa de stingere a incendiilor, echipa de transmisiuni, grupa de menținere a ordinii publice, echipa sanitară și echipa de deservire a adăpostului. Numărul cel mai mare de membri sunt în grupele de salvare.

**Forțele de protecție civilă, 2011**

| RAIONUL SÎNGEREI                     |            |             |
|--------------------------------------|------------|-------------|
|                                      | Nr. Grupă  | Nr. membri  |
| Grupa de salvare                     | 67         | 1407        |
| Grupa de mecanizare                  | 15         | 270         |
| Grupa de cercetare generală          | 37         | 370         |
| Grupa de cercetare și observare      | 61         | 244         |
| Grupa de stingere a incendiilor      | 42         | 168         |
| Echipa de transmisiuni               | 39         | 351         |
| Grupa de menținere a ordinii publice | 40         | 640         |
| Echipa sanitară                      | 31         | 744         |
| Echipa de deservire a adăpostului    | 63         | 252         |
| <b>TOTAL</b>                         | <b>395</b> | <b>4446</b> |

**Gradul de mulțumire față de curățenia străzilor din raion**



În ceea ce privește curățenia străzilor din raion, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 42,93% în mediul urban și de 51,07% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul urban (29,3%), însă nu se

înregistrează diferențe mari față de mediul rural, unde 25% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite de curățenia străzilor din comună.

#### **6.4. Schimbări climatice**

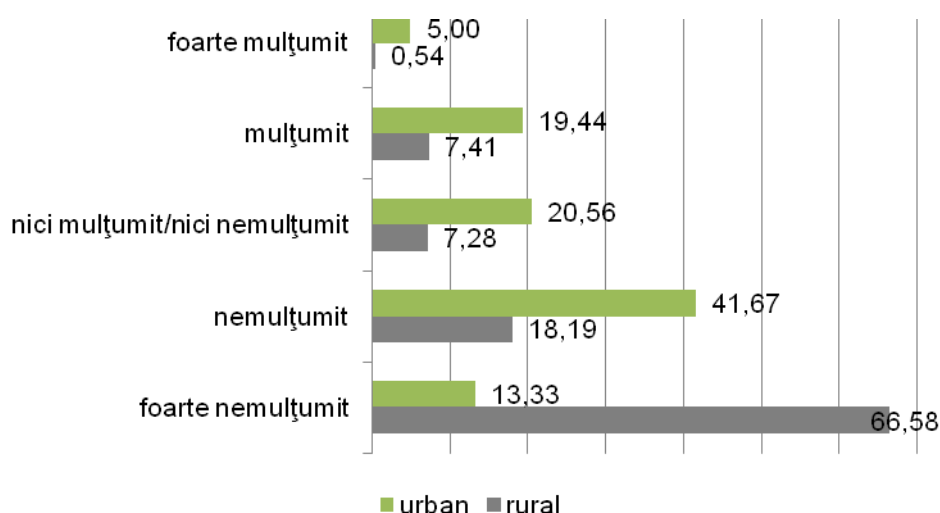
RM este extrem de vulnerabilă la schimbarea climei. Conform celei de a 3-a Comunicări Naționale a RM către Convenția cadru a ONU cu privire la Schimbarea climei (2013) și Raportul Național de Dezvoltare Umană 2009/2010, se prevede că în viitor impactul schimbărilor climatice asupra diferitor aspecte economice, sociale și de mediu se va intensifica. În aspect sectorial, impactul schimbărilor climatice asupra agriculturii prezintă o preocupare deosebită, agricultura fiind o sursă majoră de venit pentru o mare parte a populației RM. Peste o jumătate din populația țării locuiește în zonele rurale și circa o treime din forța de muncă este angajată în agricultură.

Strategia Națională de Adaptare la Schimbări Climatice a Republicii Moldova prevede măsuri pe criteriul sectorial, delimitând 6 sectoare prioritare ale economiei naționale, mai vulnerabile la schimbările climatice: agricultura, sănătatea, silvicultura, energetică, transporturile și infrastructura drumurilor, resursele de apă. Pentru fiecare dintre aceste sectoare Strategia prevede măsuri generale de adaptare la schimbările climatice.

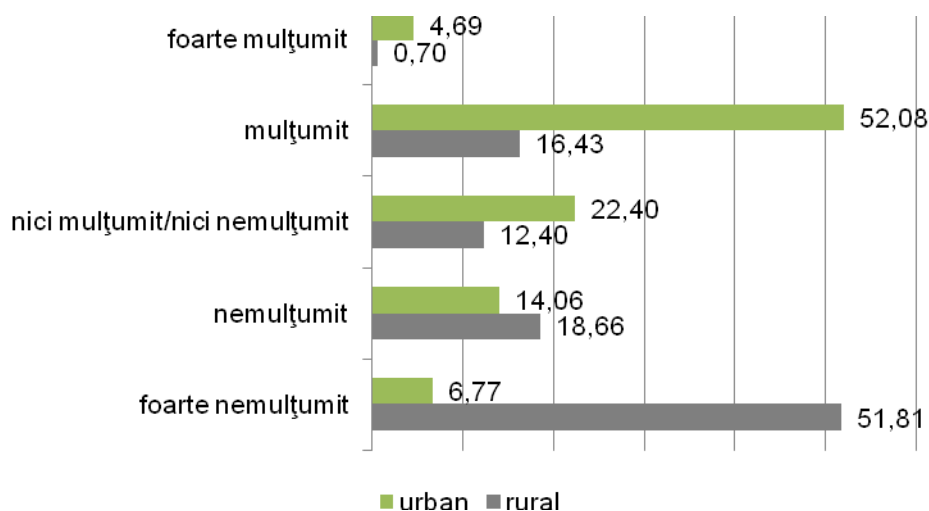
În raionul Sîngerei au fost atestate cele mai ridicate temperaturi în ultimii 20 de ani, astfel, se propune un șir de măsuri de adaptare la schimbări climatice care vor diminua impactul schimbărilor climatice și va crește potențialul raionului de a face față în perioadele valurilor de căldură/frig, de secetă sau inundații. Măsurile vor fi propuse pentru sectoarele menționate în Strategia Națională de Adaptare la schimbări climatice, și anume pentru sectorul agricol, sectorul energetic, sectorul forestier, sănătate, sectorul transporturilor și infrastructurii drumurilor și pentru gestionarea adecvată a resurselor de apă în raion.

Măsurile propuse pentru raion și proiectele sînt incluse în capitolul IV. VIZIUNE DE DEZVOLTARE; OBIECTIVE; DIRECȚII DE ACȚIUNE (punctul 2. Proiecte specifice).

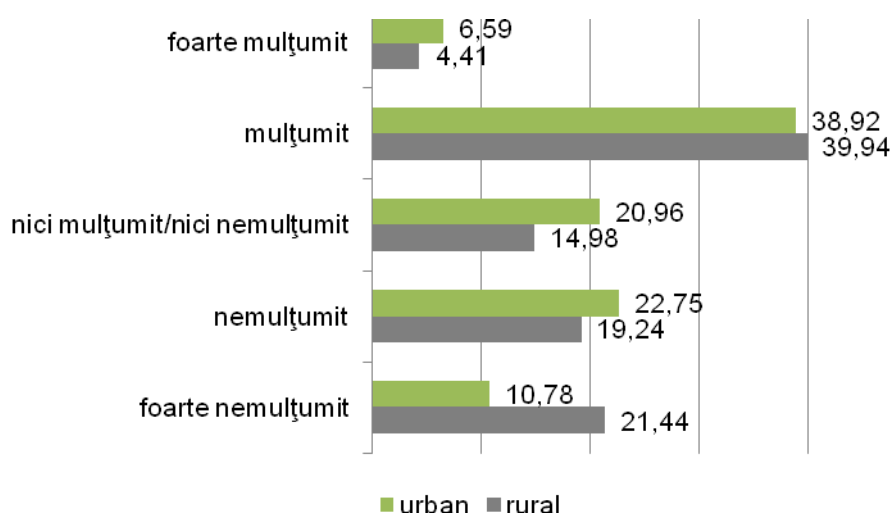


**Gradul de mulțumire față de numărul de coșuri de gunoi/pubele pe stradă**

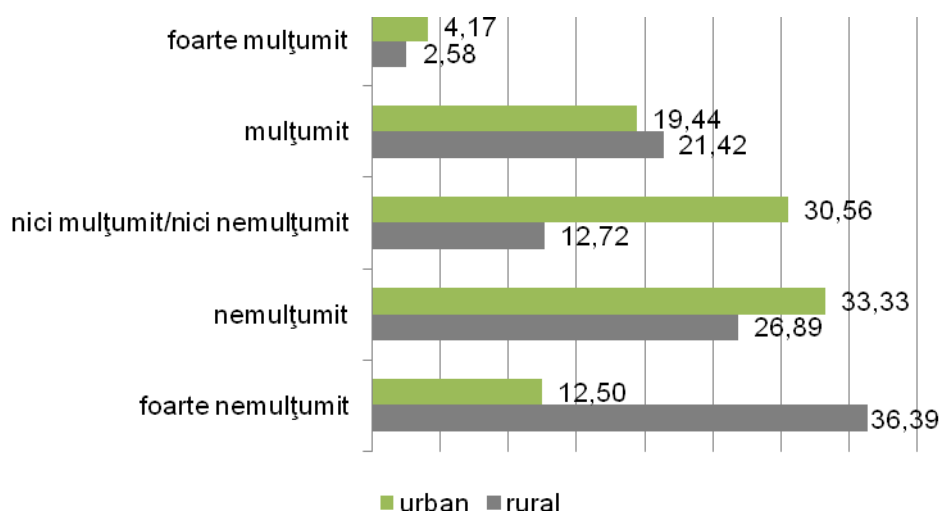
Cu privire la numărul de coșuri de gunoi/pubele pe stradă, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 55% în mediul urban și de 84,77% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul urban, unde 24,44% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul rural, unde doar 7,95% dintre persoane se încadrează în această categorie.

**Gradul de mulțumire față de frecvența de colectare a gunoiului**

În ceea ce privește frecvența de colectare a gunoiului, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 20,83% în mediul urban și de 70,47% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul urban, unde 56,77% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul rural, unde doar 17,13% dintre persoane se încadrează în această categorie.

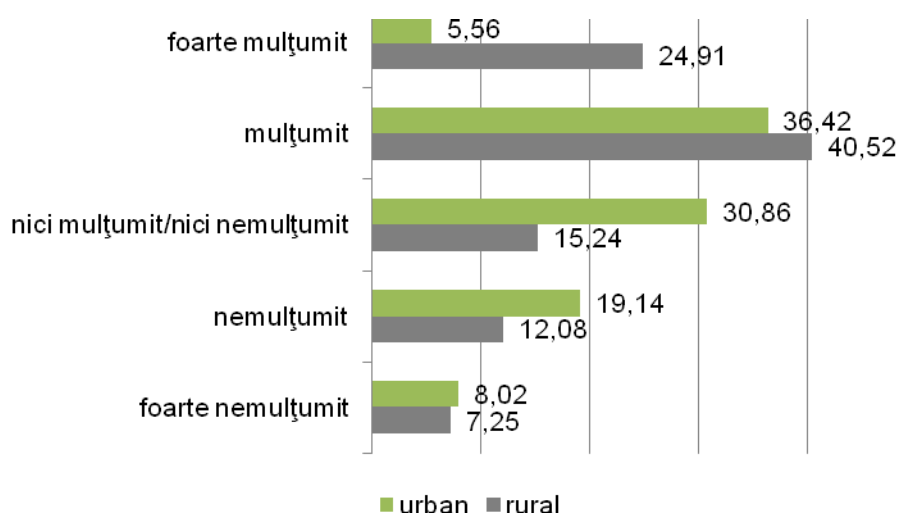
**Gradul de mulțumire față de amplasamentul gropii de gunoi a raionului**

Privitor la amplasamentul gropii de gunoi, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 33,53% în mediul urban și de 40,68% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul urban (45,51%), însă nu se înregistrează diferențe mari față de mediul rural, unde 44,35% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite de curățenia străzilor din comună.

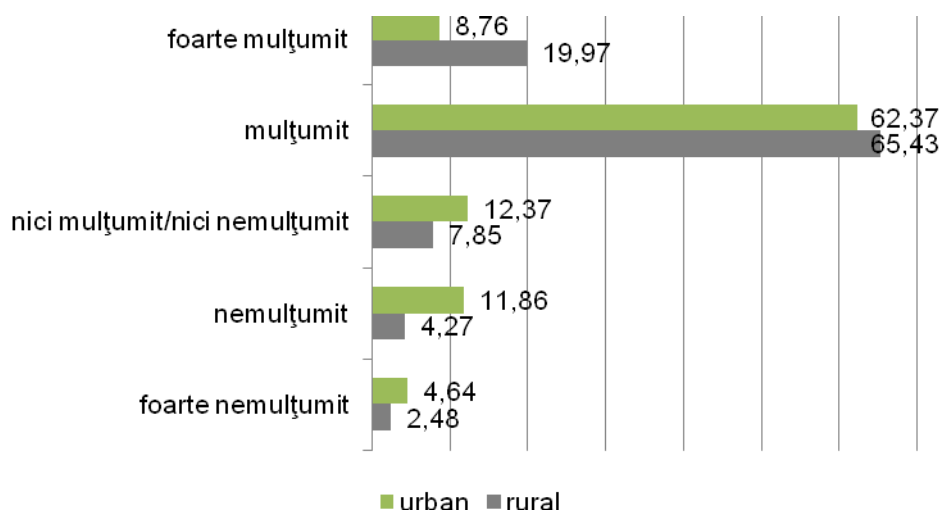
**Gradul de mulțumire față de modul de gestionare a gropii de gunoi**

Cu privire la modul de gestionare a gropii de gunoi, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 45,83% în mediul urban și de 63,28% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural (24%), însă nu se înregistrează diferențe mari față de mediul urban, unde 23,61% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite de curățenia străzilor din oraș.



**Gradul de mulțumire față de nivelul de noxe datorat autovehiculelor**

În ceea ce privește nivelul de noxe datorat autovehiculelor, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 27,16% în mediul urban și de 19,33% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural, unde 65,42% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul urban, unde doar 41,98% dintre persoane se încadrează în această categorie.

**Gradul de mulțumire față de zgomotul din raion**

Cu privire la zgomotul din oraș / comună, procentul persoanelor nemulțumite și foarte nemulțumite este de 16,5% în mediul urban și de 6,75% în mediul rural. Gradul de mulțumire referitor la acest aspect este mai mare în mediul rural, unde 85,4% dintre persoane se declară mulțumite și foarte mulțumite, față de mediul urban, unde doar 71,13% dintre persoane se încadrează în această categorie.

## Puncte tari și puncte slabe, protecția mediului

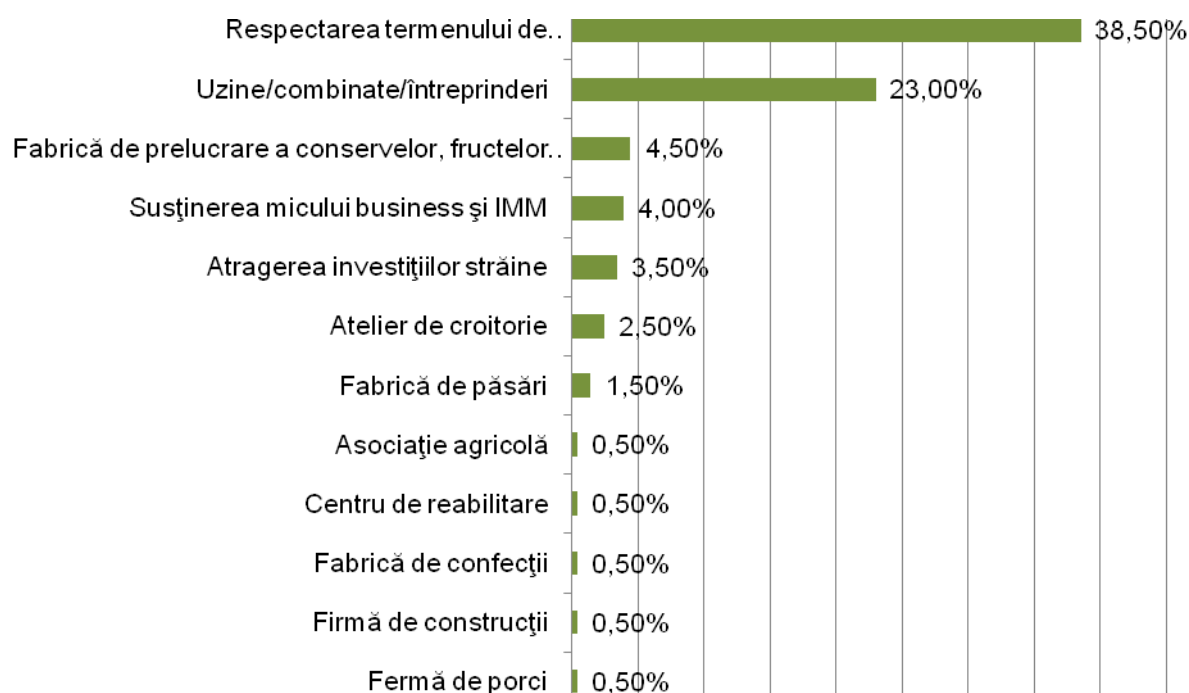
|                                   | PUNCTE TARI                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | PUNCTE SLABE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| AER                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ respectarea limitelor legislației de către întreprinderile poluante;</li> <li>✓ reamenajarea a 13 cazangerii în anul 2011</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ prezența emisiilor de noxe ale cazangeriilor;</li> <li>✓ numărul redus al controalelor în anul 2011 pentru cazangerii;</li> <li>✓ nesupunerea unui proces de purificare (captare) a volumului de emisii de poluanți ale unora dintre sursele staționare;</li> <li>✓ lipsa instalațiilor de epurare pentru unele surse fixe de poluare.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                  |
| SOLURI                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ aplicarea moderată a îngrășămintelor minerale și organice.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ neefectuarea lucrărilor de protecție a solurilor în anul 2011;</li> <li>✓ ponderea de peste 18% a suprafeței agricole puternic erodate;</li> <li>✓ suprafața de peste 2000 ha a alunecărilor de teren.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| APA                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ starea satisfăcătoare a barajului pentru 91,2% dintre bazinele acvatice;</li> <li>✓ prezența fâșiei riverine de protecție pentru 69,3% dintre bazinele acvatice;</li> <li>✓ starea satisfăcătoare a instalațiilor hidrotehnice pentru 75,8% dintre bazinele acvatice;</li> <li>✓ funcționarea în condiții satisfăcătoare pentru 60,9% dintre bazinele acvatice.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ gradul de 10 – 30% de înnămolire a 66,8% dintre bazinele acvatice;</li> <li>✓ gradul de peste 30% de înnămolire a 17,1% dintre bazinele acvatice;</li> <li>✓ lipsa fâșiei riverine de protecție pentru 27,9% dintre bazinele acvatice;</li> <li>✓ starea avariata a instalației hidrotehnice pentru 15,3% dintre bazinele acvatice;</li> <li>✓ starea avariata a evacuatorului de fund pentru 39,1% dintre bazinele acvatice;</li> <li>✓ numărul de stații de epurare din cadrul complexului de epurare a apelor deconectate de la RED.</li> </ul> |
| GESTIUNEA DEȘEURILOR              | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ existența a câte un depozit pentru deșeurile menajere și animaliere în fiecare localitate;</li> <li>✓ existența a trei depozite autorizate;</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ numărul foarte redus al depozitelor de deșeuri autorizate;</li> <li>✓ numărul mare de ani de când depozitele de deșeuri funcționează fără autorizație.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| ARII NATURALE PROTEJATE           | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ existența a 9 arii naturale protejate de stat;</li> <li>✓ realizarea de lucrări de plantare a culturilor silvice în fiecare comună din raion.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ numărul foarte redus de lucrări specifice ariilor protejate: borne de hotar și panouri informative.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| INCENDII ȘI SITUAȚII EXCEPȚIONALE | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ scăderea numărului de situații excepționale în ultimii trei ani;</li> <li>✓ menținerea unui număr constant de incendii;</li> <li>✓ existența grupelor pentru protecția civilă.</li> </ul>                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |



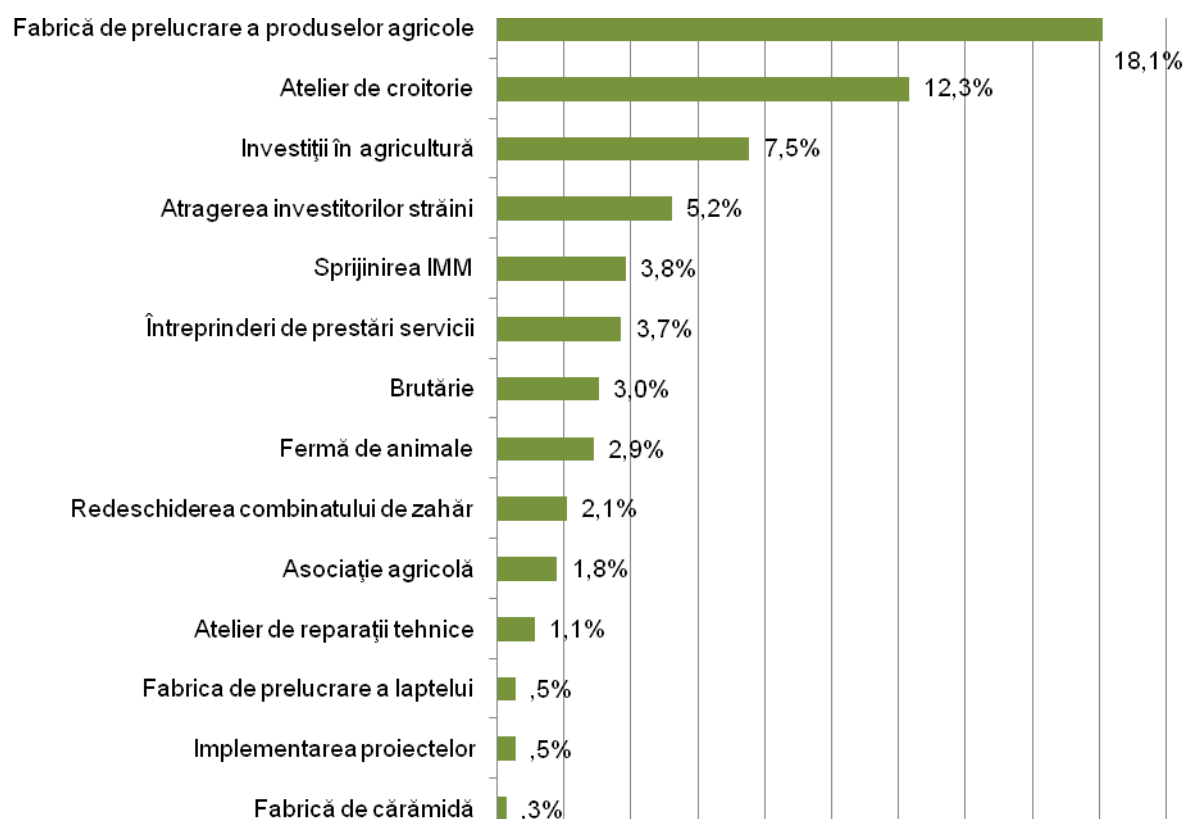
## Gradul de mulțumire/nemulțumire, protecția mediului

| ASPECTE                                     | Urban         |               | Rural         |               |
|---------------------------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
|                                             | Mulțumiți     | Nemulțumiți   | Mulțumiți     | Nemulțumiți   |
| Curățenia străzilor                         | 29,3%         | <b>42,93%</b> | 25%           | <b>51,07%</b> |
| Numărul de coșuri de gunoi/pubele pe stradă | 24,44%        | <b>55%</b>    | 7,95%         | <b>84,77%</b> |
| Frecvența de colectare a gunoiului          | <b>56,77%</b> | 20,83%        | 17,13%        | <b>70,47%</b> |
| Amplasamentul gropii de gunoi a comunei     | <b>45,51%</b> | <b>33,53%</b> | <b>44,35%</b> | 40,68%        |
| Modul de gestionare a gropii de gunoi       | 23,61%        | <b>45,83%</b> | 24%           | <b>63,28%</b> |
| Nivelul de noxe datorat autovehiculelor     | <b>41,98%</b> | 27,16%        | <b>65,42%</b> | 19,33%        |
| Zgomotul din comună                         | <b>71,13%</b> | 16,5%         | <b>85,4%</b>  | 6,75%         |

## Soluțiile pentru crearea locurilor de muncă nivel urban



Soluțiile pentru crearea locurilor de muncă identificate de locuitorii din mediul urban al raionului sunt: respectarea termenului de pensionare / încurajarea tinerilor specialiști și crearea de uzine / combine / întreprinderi.

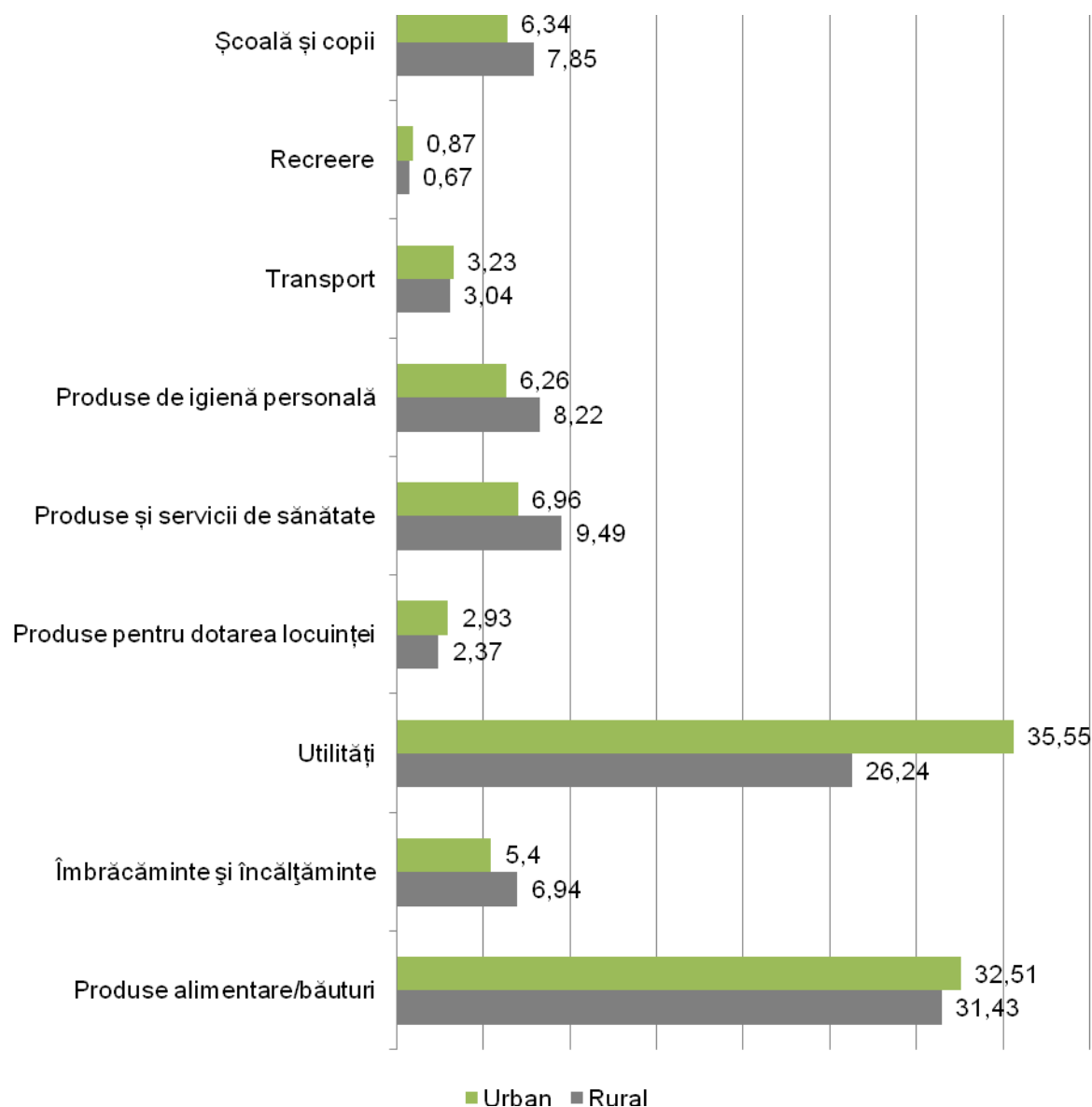
**Soluțiile pentru crearea locurilor de muncă nivel rural**

Soluțiile pentru crearea locurilor de muncă identificate de locuitorii din mediul rural al raionului sunt: înființarea unei fabrici de prelucrare a produselor agricole, deschiderea atelierelor de croitorie, investiții în agricultură și atragerea investitorilor străini.

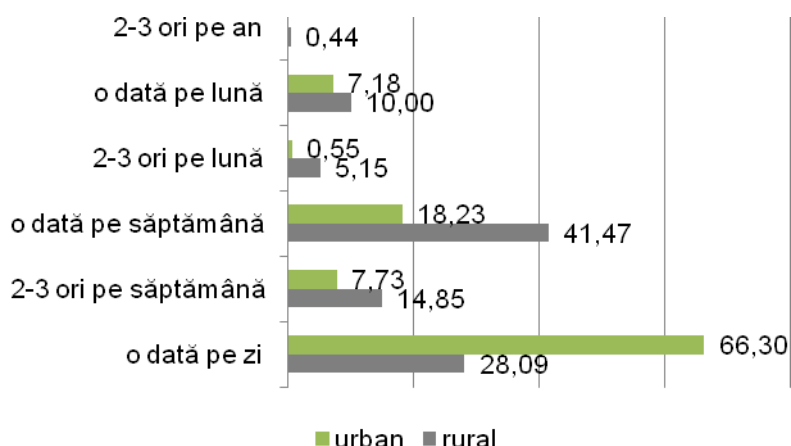


## 7.COMPORTAMENTUL CONSUMATORILOR

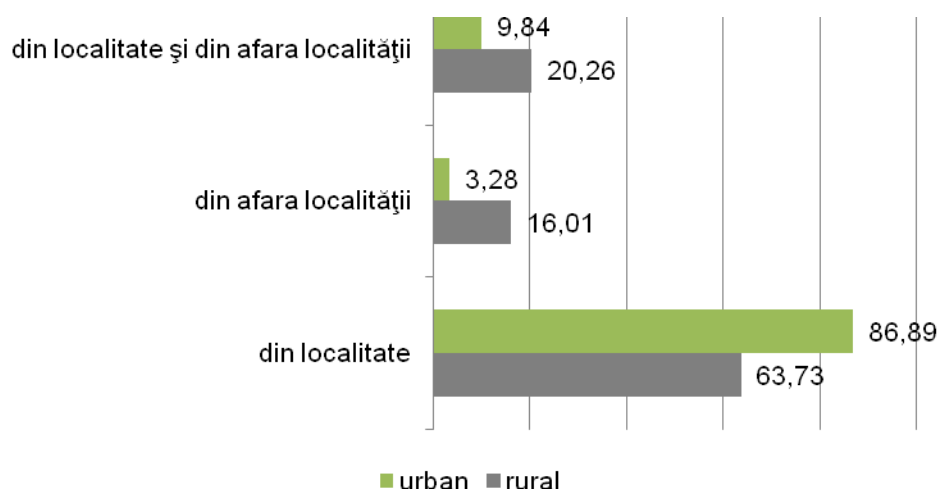
Cheltuielile gospodăriei pe categorii de produse



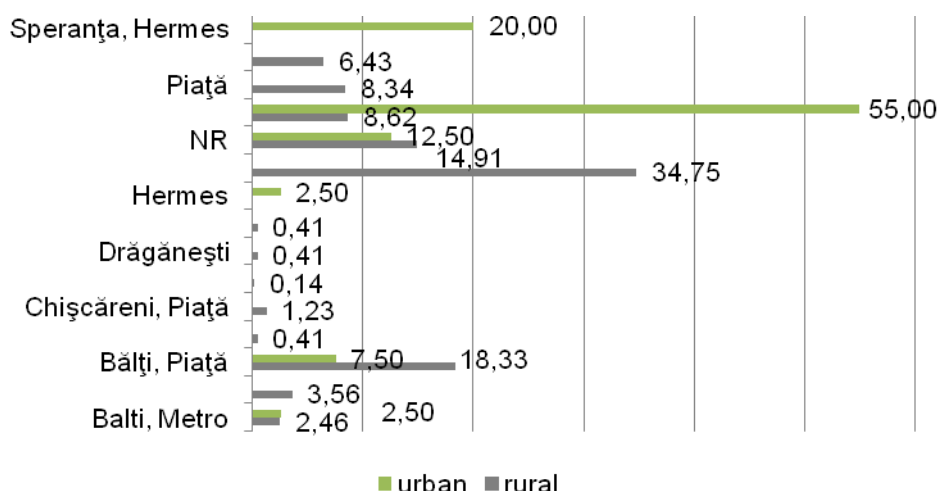
În ceea ce privește repartizarea bugetului gospodăriei, locuitorii din mediul urban realizează cheltuieli mai mari comparativ cu locuitorii din mediul rural în ceea ce privește utilitățile, transportul și produsele alimentare / băuturi. Locuitorii din mediul rural realizează cheltuieli mai mari cu îmbrăcăminte / încălțăminte, sănătatea, igiena personală și pentru copii - școală.

**Frecvența achiziționării produselor alimentare/băuturi**

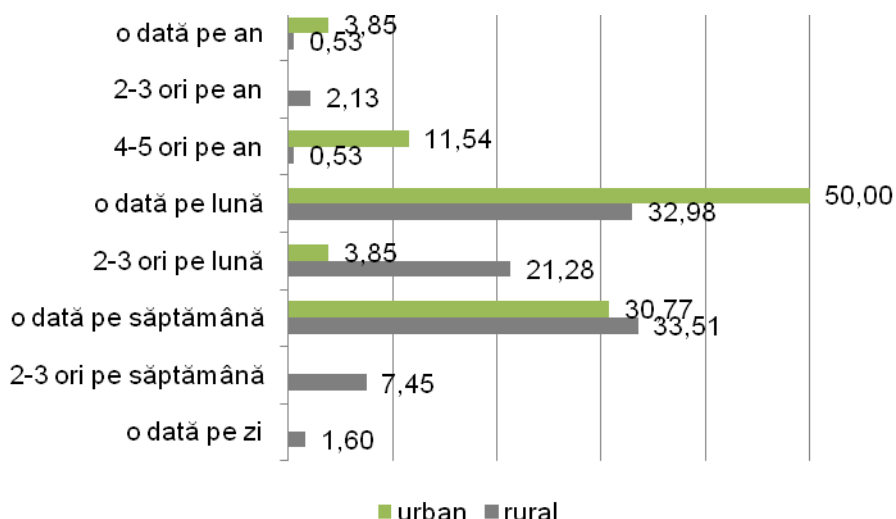
În ceea ce privește produsele alimentare / băuturile, acestea sunt achiziționate de către locuitorii mediului rural preponderent o dată pe săptămână (42,47%) și o dată pe zi de către cei din mediul urban (66,30%).

**Locația de unde se achiziționează de obicei produsele alimentare/băuturile**

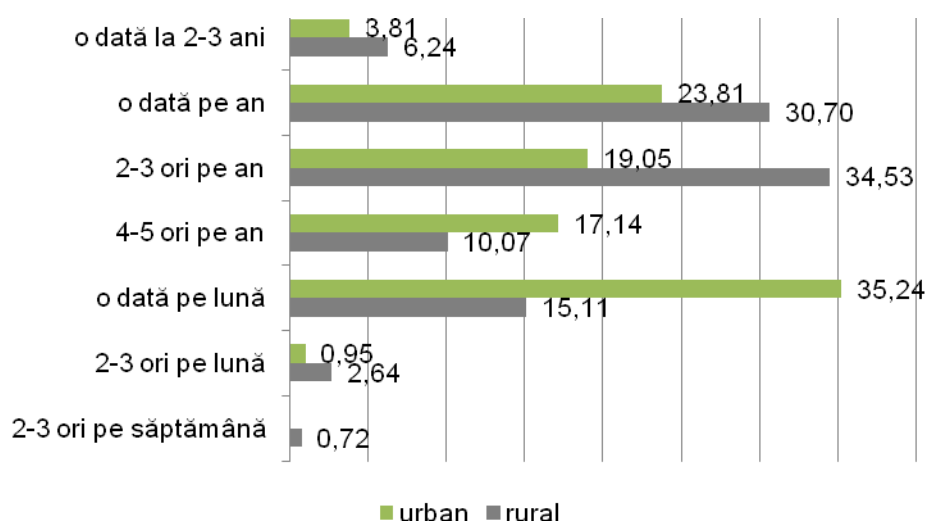
În ce privește locația de achiziționare de obicei a produselor alimentare/băuturilor, ponderea persoanelor care cumpără aceste produse în localitatea de reședință este mai mare în mediul urban față de mediul rural (86,89% față de 63,73%).

**Locația exactă de unde se achiziționează de obicei produsele alimentare/băuturile**

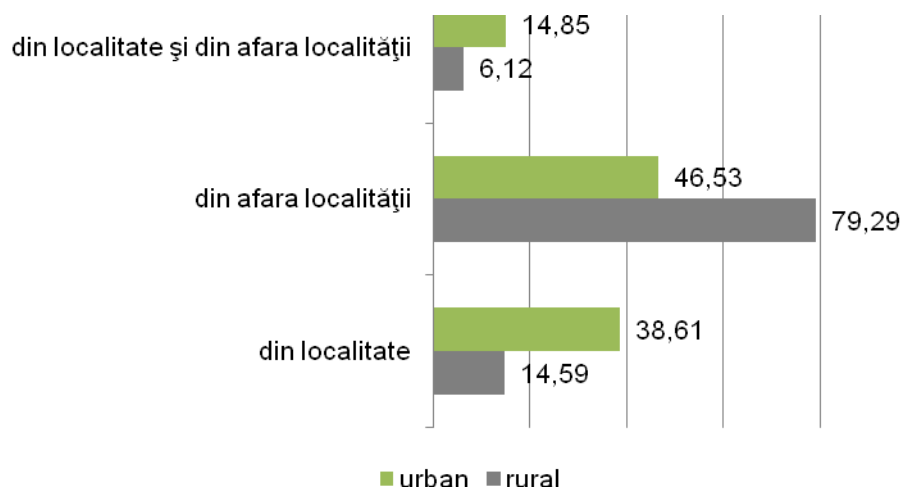
Cei mai mulți locuitori din mediu rural achiziționează de obicei produse alimentare / băuturi din magazinul Hermes (34,75%) și de la piața din Bălți (18,33), în timp ce locuitorii din mediu urban achiziționează aceste produse din piața din localitate (55%) și magazinele Speranța și Hermes (20%).

**Frecvența de deplasare în afara localității pentru achiziția produselor alimentare / băuturilor**

Cei mai mulți locuitori din mediu rural se deplasează în afara localității pentru achiziția produselor alimentare / băuturilor o dată pe lună (50%), în timp ce locuitorii din mediul urban se deplasează în afara localității pentru achiziția acestor produse o dată pe săptămână (33,51%).

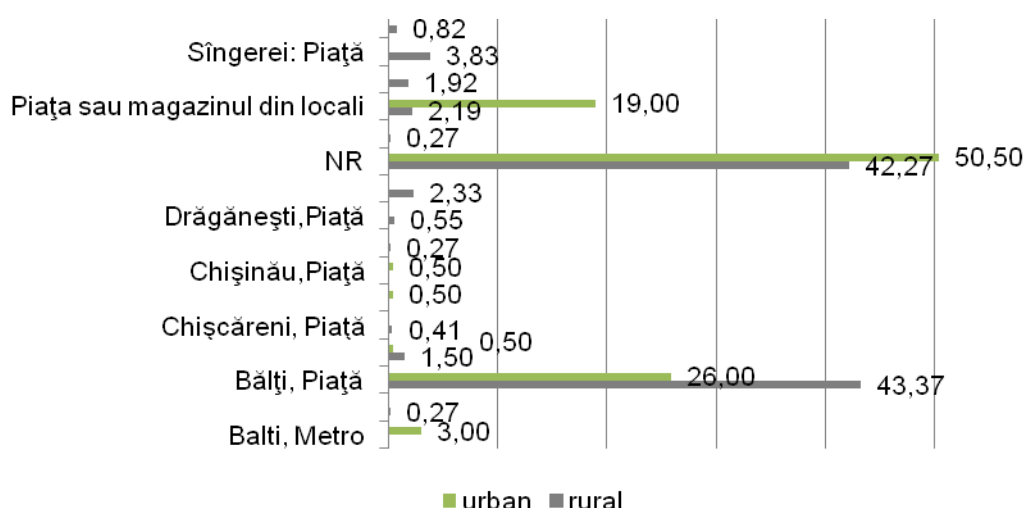
**Frecvența de achiziționare a îmbrăcăminte și încălțăminte**

În ceea ce privește îmbrăcămintea și încălțăminte, acestea sunt achiziționate de către locuitorii mediului rural preponderent de 2-3 ori pe an (34,53%) și o dată pe lună de către cei din mediul urban (35,24%).

**Locul de unde achiziționează de obicei articolele de îmbrăcăminte și încălțăminte**

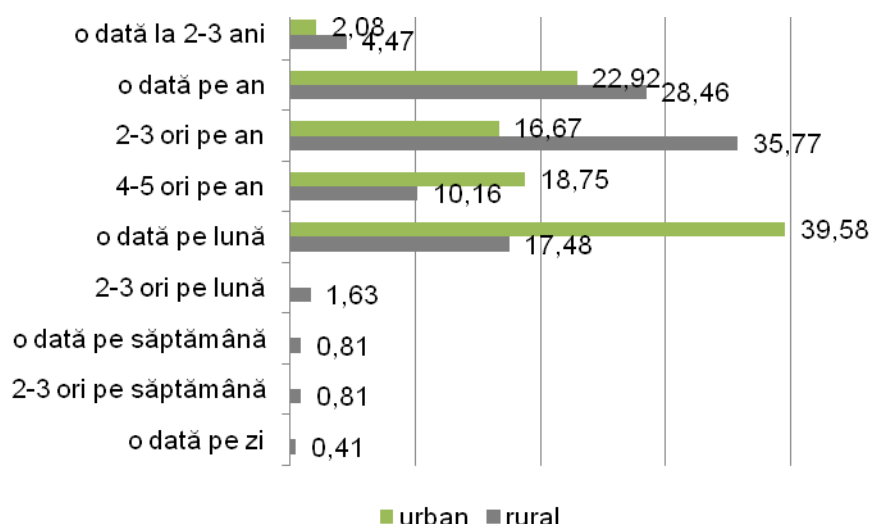
În ce privește locația de achiziționare de obicei a îmbrăcăminte și încălțăminte, ponderea persoanelor care cumpără aceste produse din afara localității este mai mare în mediul rural față de mediul urban (79,29% față de 46,53%).

### Locația exactă de unde se achiziționează de obicei articolele de îmbrăcăminte și încălțăminte



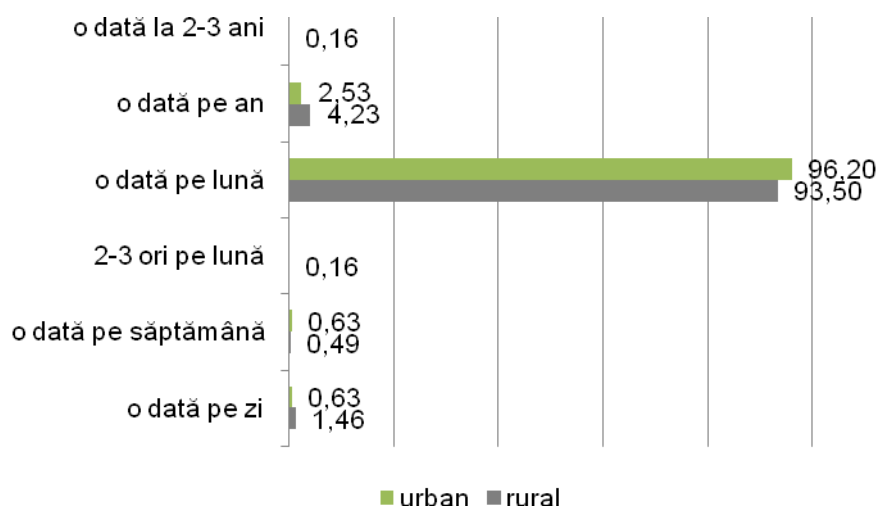
Cei mai mulți locuitori din mediu rural achiziționează de obicei îmbrăcăminte și încălțăminte de la piața de la Bălți (43,37%) și de la piața din Sîngerei (3,83%), în timp ce locuitorii din mediu urban achiziționează aceste produse din piața din Bălți (26%) și piața sau magazinul din localitate (19%).

### Frecvența de deplasare în afara localității pentru achiziția de îmbrăcăminte și încălțăminte



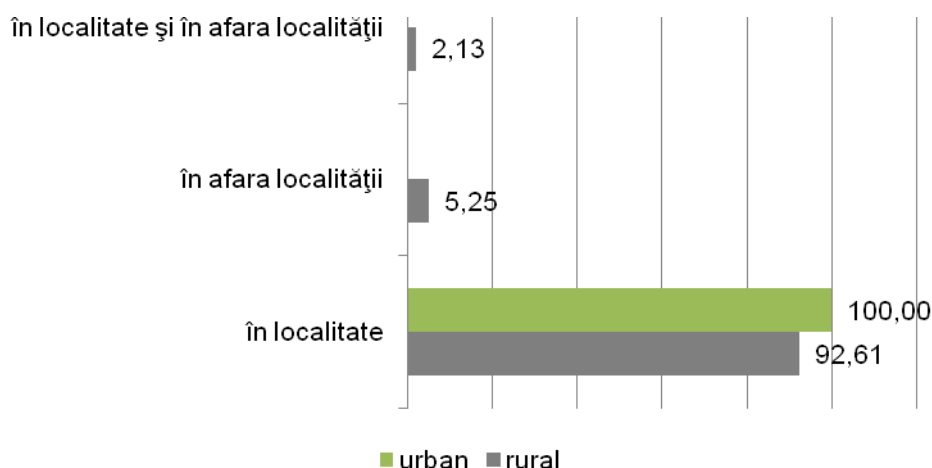
Cei mai mulți locuitori din mediu rural se deplasează în afara localității pentru achiziția de îmbrăcăminte și încălțăminte de 2-3 ori pe an (35,77%), în timp ce locuitorii din mediul urban se deplasează în afara localității pentru achiziția acestor produse o dată pe lună (39,58%).

## Frecvența plăților pentru utilități

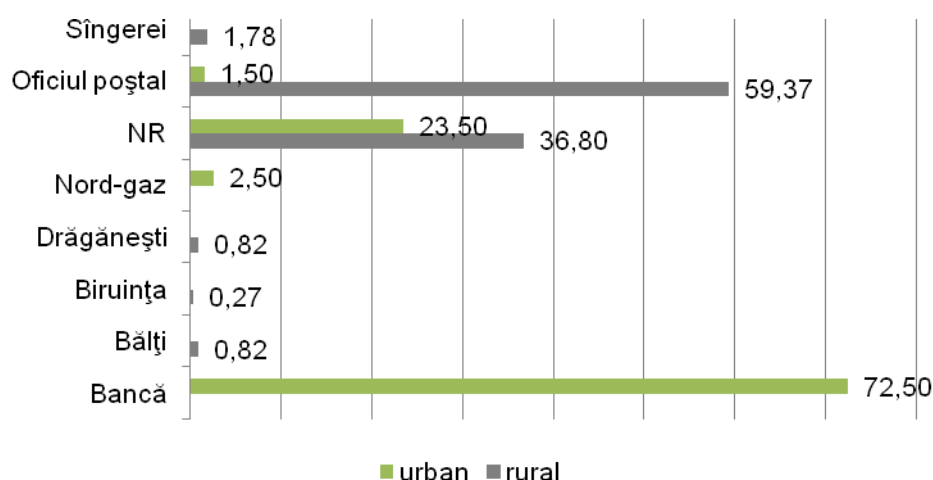


În ceea ce privește plata pentru utilități, acestea sunt plătite de către locuitorii mediului urban preponderent o dată pe lună (96,20%) și tot o dată pe lună de către cei din mediul rural (93,50%).

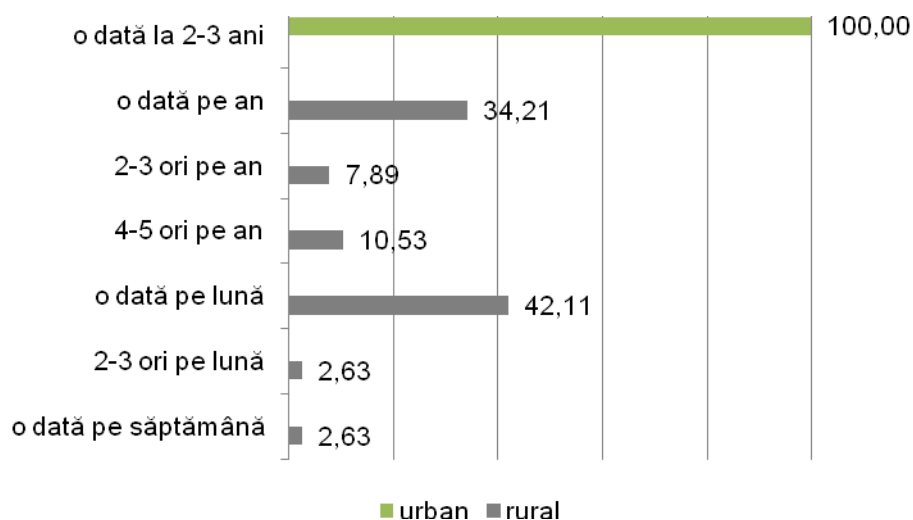
## Locația în care se plătește de obicei utilitățile



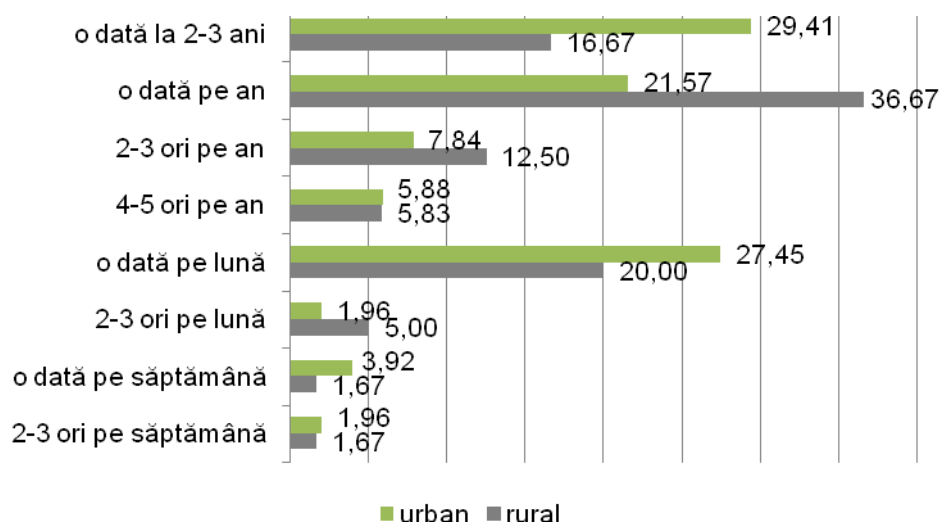
În ce privește locația de plată de obicei a utilităților, ponderea persoanelor care cumpără aceste produse din localitate este mai mare în mediul urban față de mediul rural (100% față de 92,61%).

**Locația exactă în care se plătește de obicei utilitățile**

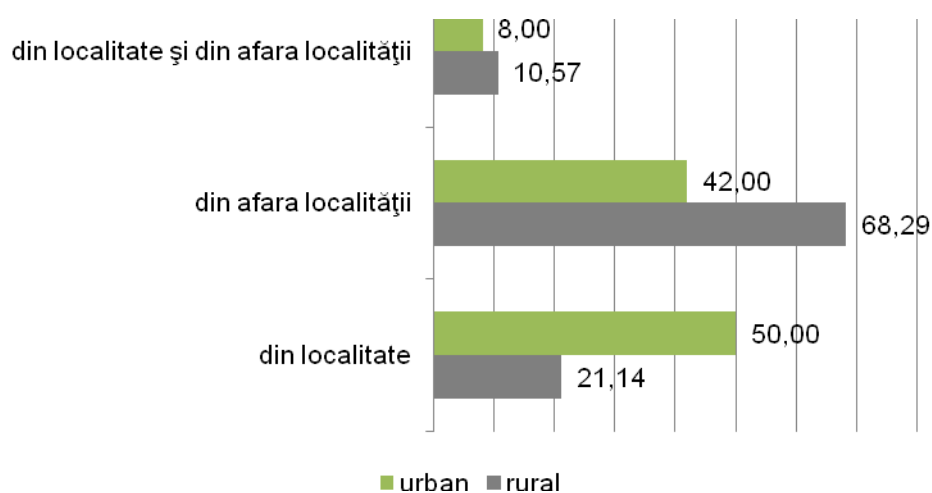
Cei mai mulți locuitori din mediu rural plătesc utilitățile la oficiul poștal (59,37%) și la Sîngerei (1,78%), în timp ce locuitorii din mediu urban plătesc utilitățile la bancă (72,50%) și la nord gaz (2,50%).

**Frecvența de deplasare în afara localității pentru achiziția acestor produse/servicii**

Cei mai mulți locuitori din mediu rural se deplasează în afara localității pentru achiziția acestor produse / servicii o dată pe lună (42,11%), în timp ce locuitorii din mediul urban se deplasează o dată la 2-3 ani (100%) în afara localității pentru achiziția acestor produse/servicii.

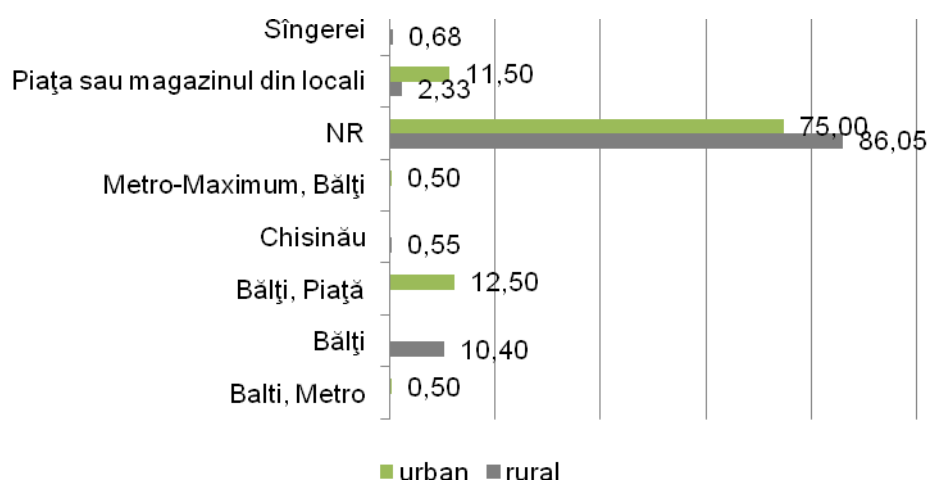
**Frecvențe de achiziționare a produselor pentru dotarea locuinței**

În ceea ce privește produsele pentru dotarea locuinței, acestea sunt achiziționate de către locuitorii mediului urban preponderent o dată la 2-3 ani (29,41%) și o dată pe an de către cei din mediul rural (36,67%).

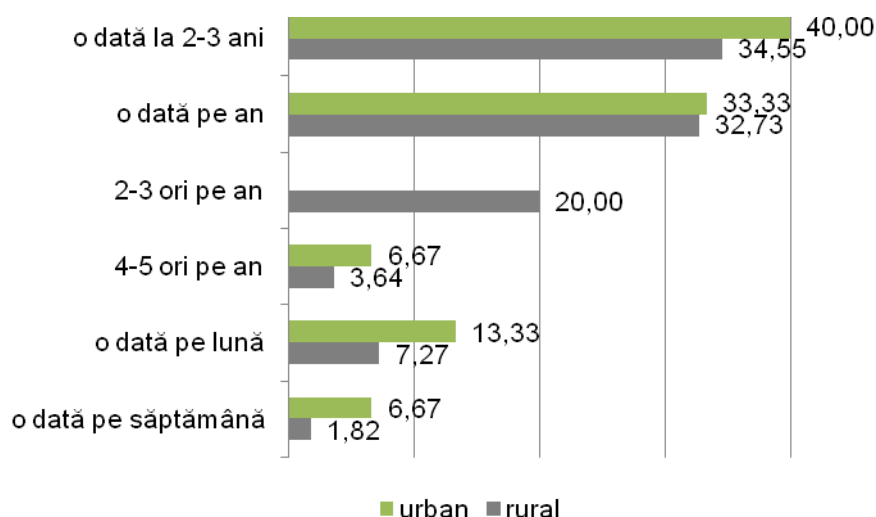
**Locația de unde achiziționează de obicei produsele pentru dotarea locuinței**

În ce privește produsele pentru dotarea locuinței, ponderea persoanelor care achiziționează aceste produse din afara localității este mai mare în mediul rural (68,29%) față de mediul urban (50%) care achiziționează aceste produse din localitate.

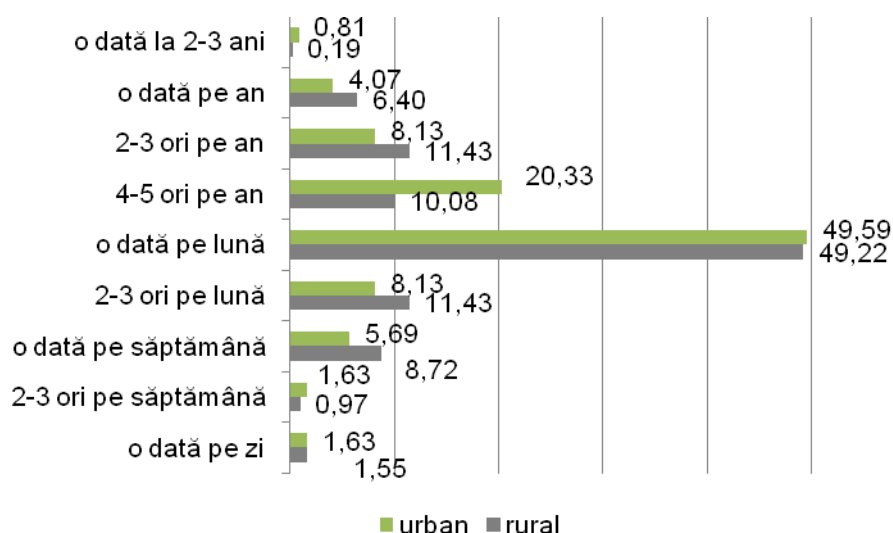


**Locația exactă de unde se achiziționează de obicei produsele pentru dotarea locuinței**

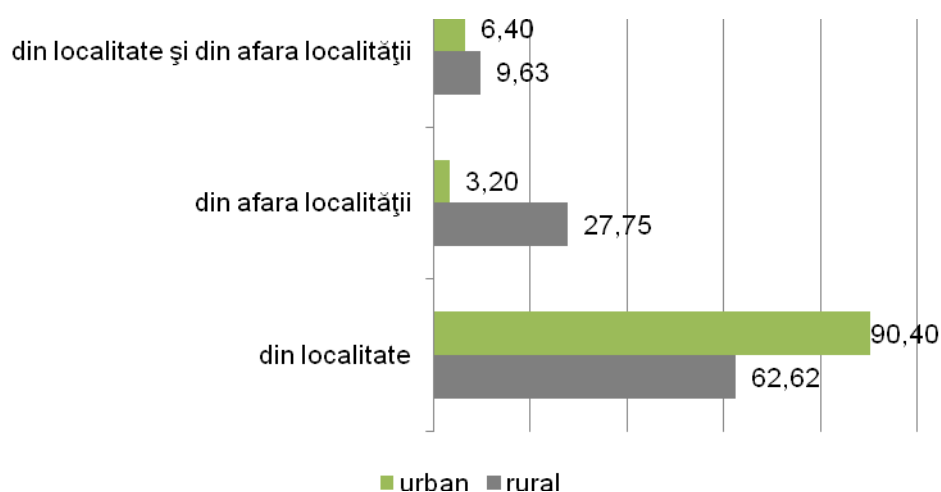
Cei mai mulți locuitori din mediu rural achiziționează de obicei produse pentru dotarea locuinței de la Bălți (10,40%) și de la piața sau magazinul din localitate (2,33%), în timp ce locuitorii din mediu urban achiziționează aceste produse din piața din Bălți (12,50%) și piața sau magazinul din localitate (11,50%).

**Frecvența de deplasare în afara localității pentru achiziția acestor produse/servicii**

Cei mai mulți locuitori din mediu rural se deplasează în afara localității pentru achiziția acestor produse / servicii o dată la 2-3 ani (34,55%), în timp ce locuitorii din mediul urban se deplasează o dată la 2-3 ani (40%) în afara localității pentru achiziția acestor produse/servicii.

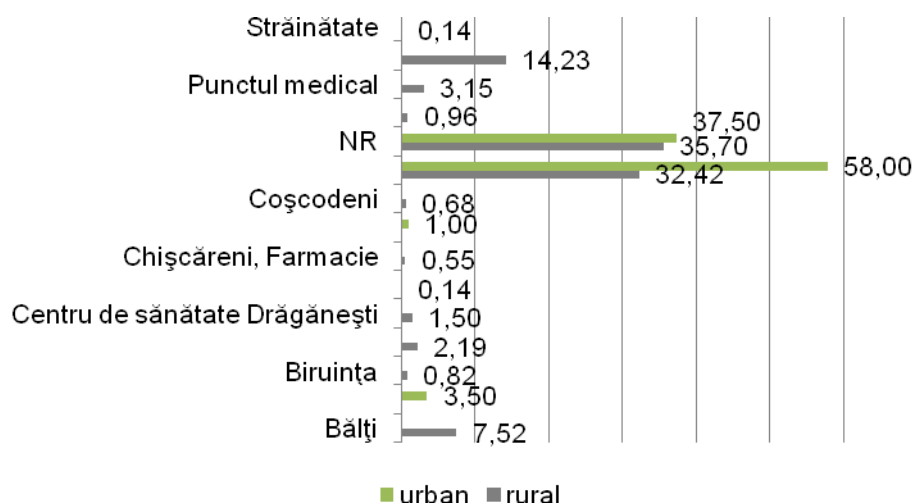
**Frecvența de alocare a banilor pentru sănătate**

În ceea ce privește banii pentru sănătate, aceștia sunt alocați de către locuitorii mediului rural preponderent o dată pe luna (49,22%) și tot o dată pe lună de către cei din mediul urban (49,59%).

**Locația de unde se achiziționează de obicei medicamente/unde se află prestatorul serviciului de sănătate**

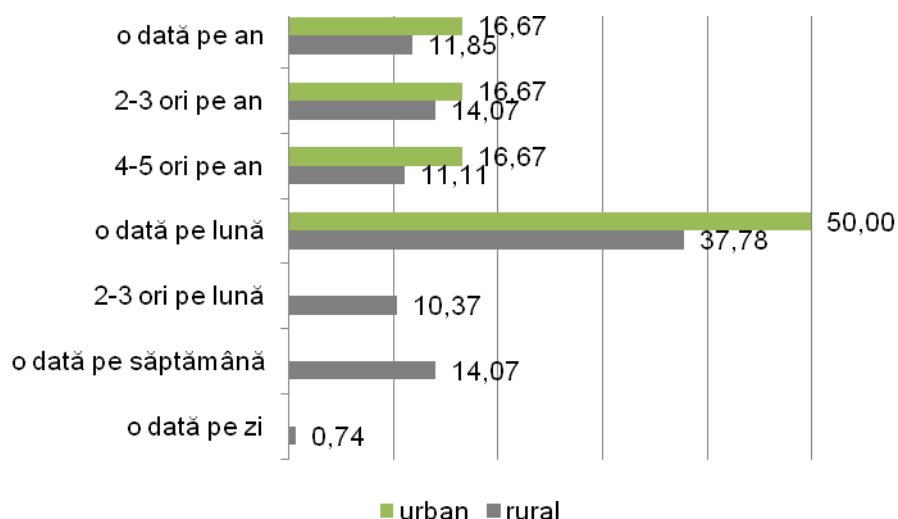
În ce privește medicamentele și unde se află prestatorul serviciului de sănătate, ponderea persoanelor care achiziționează aceste produse din localitate este mai mare în mediul urban (90,40%) față de mediul rural (62,62%).

**Locația exactă de unde se achiziționează de obicei medicamente/unde se află prestatorul serviciului de sănătate**

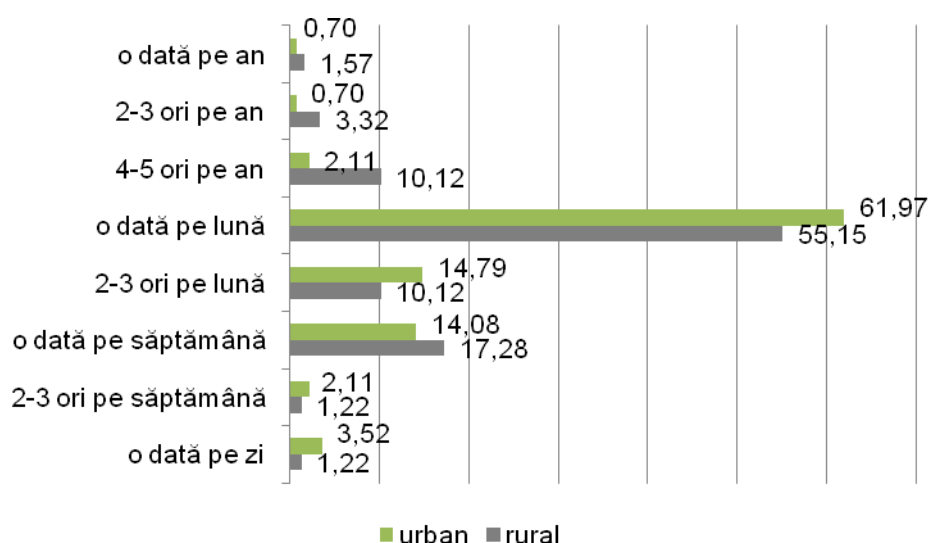


Cei mai mulți locuitori din mediu rural achiziționează de obicei medicamente din străinătate (14,23%) și de la Bălți (7,52%), în timp ce locuitorii din mediu urban achiziționează aceste produse din Biruința (3,50%) și în Coșcodeni (1,00%).

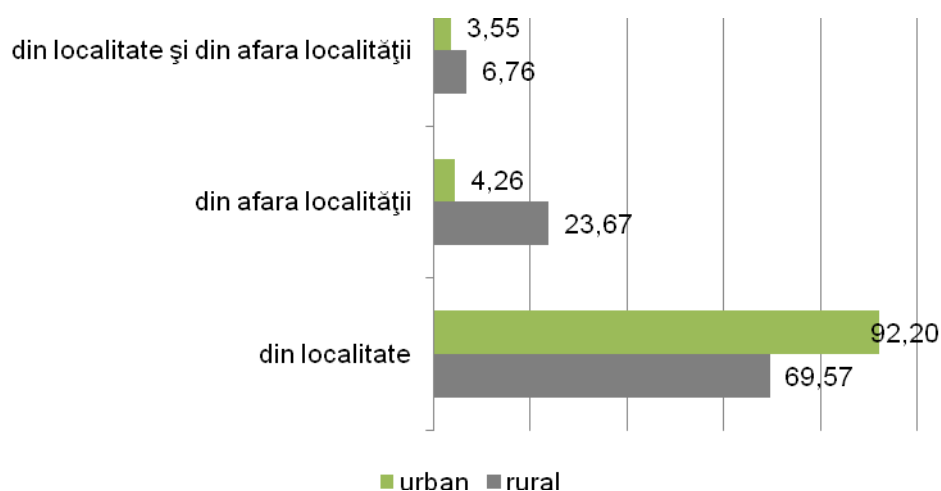
**Frecvența de deplasare în afara localității pentru achiziția de medicamente / servicii de sănătate**



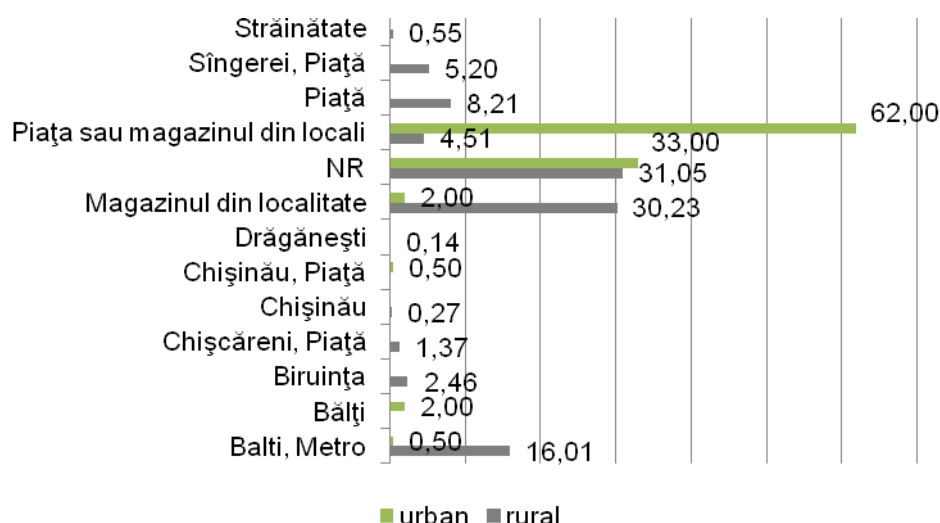
Cei mai mulți locuitori din mediu rural se deplasează în afara localității pentru achiziția de medicamente / servicii de sănătate o dată pe lună (37,78%), în timp ce locuitorii din mediul urban se deplasează o dată pe lună (50%) în afara localității pentru achiziția de medicamente / servicii de sănătate.

**Frecvența de achiziționare a produselor de igienă personală**

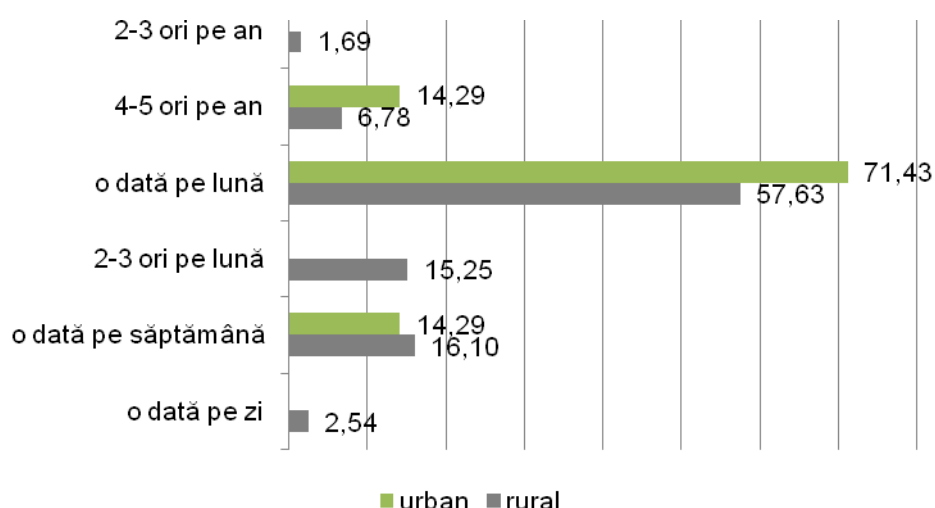
În ceea ce privește produsele de igienă personală, acestea sunt achiziționate de către locuitorii mediului urban preponderent o dată pe lună (61,97%) și tot o dată pe lună de către cei din mediul rural (55,15%).

**Locația de unde se achiziționează de obicei produsele de igienă personală**

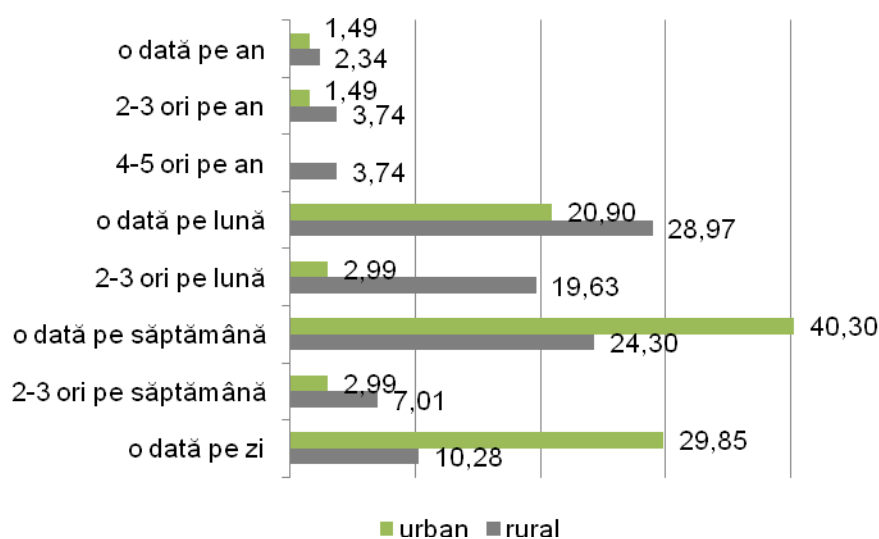
În ce privește locația de achiziționare de obicei a produselor de igienă personală, ponderea persoanelor care cumpără aceste produse în localitatea de reședință este mai mare în mediul urban față de mediul rural (92,20% față de 69,57%).

**Locația exactă de unde se achiziționează de obicei produsele de igienă personală**

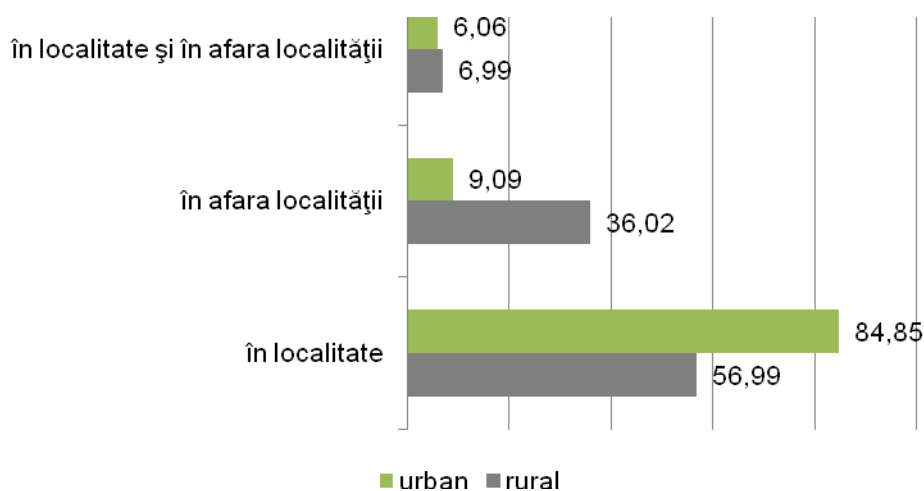
Cei mai mulți locuitori din mediu rural achiziționează de obicei produse de igienă personală de la magazinul din localitate (30,23%) și de la Bălți și Metro (16,01%), în timp ce locuitorii din mediu urban achiziționează aceste produse de igienă personală din piața sau magazinul din localitate (62,00%) și de la Bălți (2%).

**Frecvența de deplasare în afara localității pentru achiziția de produse de igienă personală**

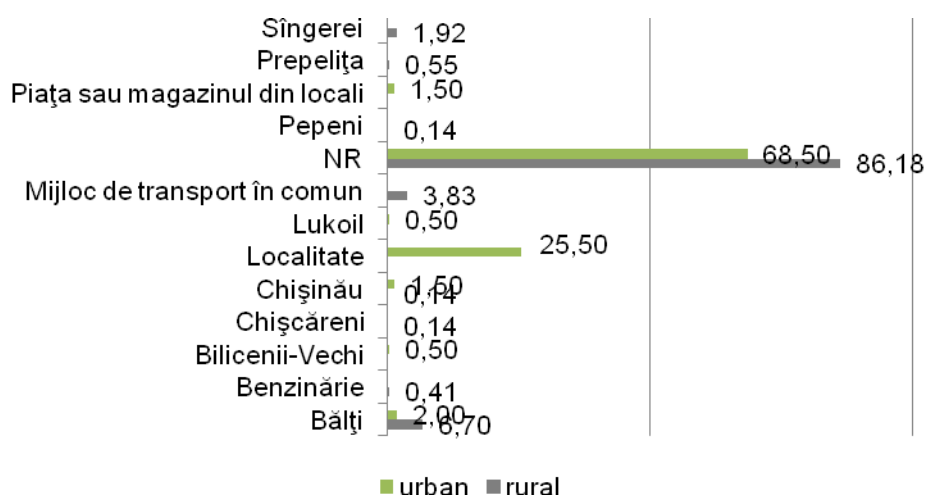
Cei mai mulți locuitori din mediu rural se deplasează în afara localității pentru achiziția de produse de igienă personală o dată pe lună (57,83%), în timp ce locuitorii din mediul urban se deplasează o dată pe lună (71,43%) în afara localității pentru achiziția de produse de igienă personală.

**Frecvența de alocare a banilor pentru transport**

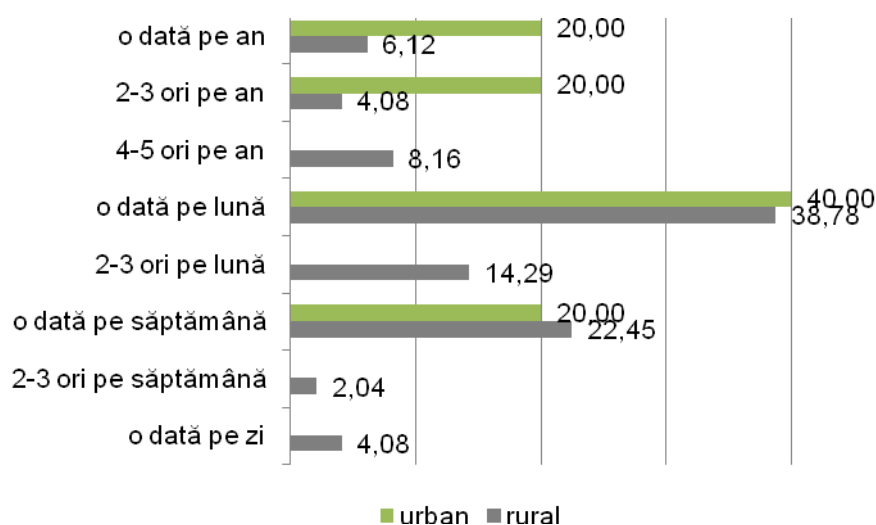
În ceea ce privește banii pentru transport, aceștia sunt alocați de către locuitorii mediului rural preponderent o dată pe luna (28,97%) și o dată pe săptămână de către cei din mediul urban (40,30%).

**Locația de unde se plătește de obicei serviciile de transport**

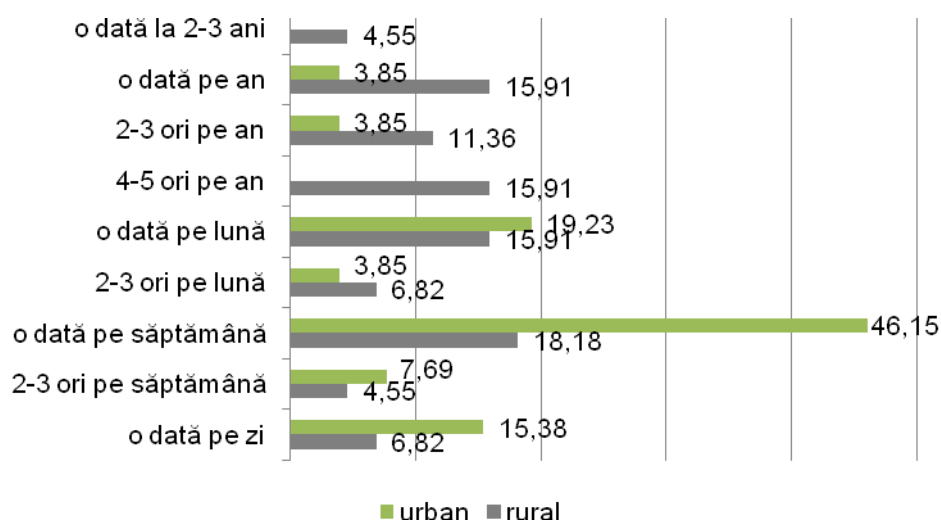
În ce privește serviciile de transport, ponderea persoanelor care plătesc aceste servicii din localitate este mai mare în mediul urban (84,85%) față de mediul rural (56,99%).

**Locația exactă de unde se plătesc de obicei serviciile de transport**

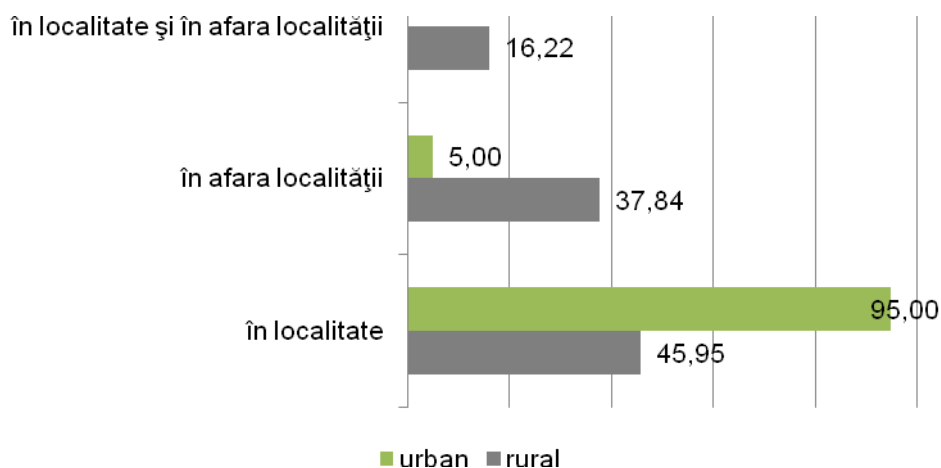
Cei mai mulți locuitori din mediu rural plătesc de obicei serviciile de transport de la Bălți (6,70%) și din mijlocul de transport în comun (3,83%), în timp ce locuitorii din mediu urban plătesc serviciile de transport în localitatea de reședință (25%) și în orașul Bălți (2%).

**Frecvența de deplasare în afara localității pentru achiziționarea acestor servicii/produse**

Cei mai mulți locuitori din mediu rural se deplasează în afara localității pentru achiziția serviciilor de transport o dată pe lună (38,78%), în timp ce locuitorii din mediul urban se deplasează tot o dată pe lună (40%) în afara localității pentru achiziția serviciilor de transport.

**Frecvența de alocare a banilor pentru recreere**

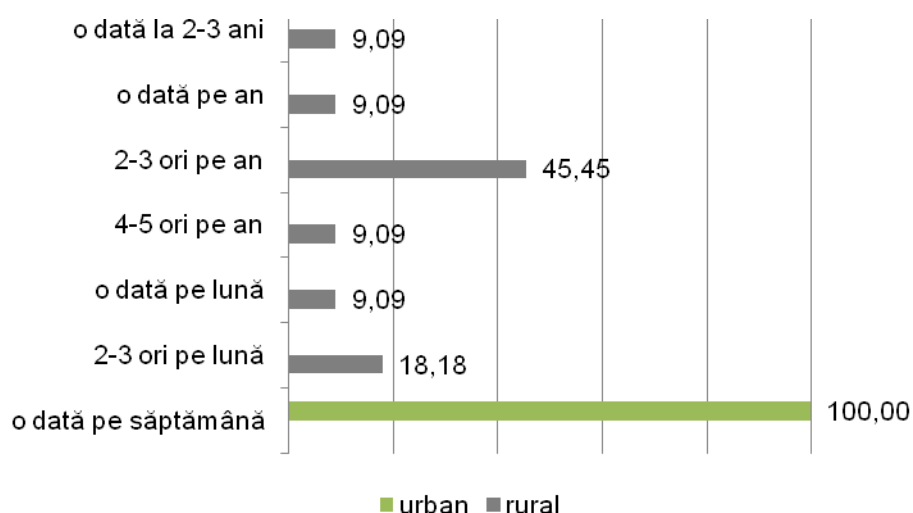
În ceea ce privește banii pentru recreere, aceștia sunt alocați de către locuitorii atât din mediul rural o dată pe luna (18,18%), cât și cei din mediul urban (46,15%).

**Locația de unde se plătește de obicei serviciile de recreere**

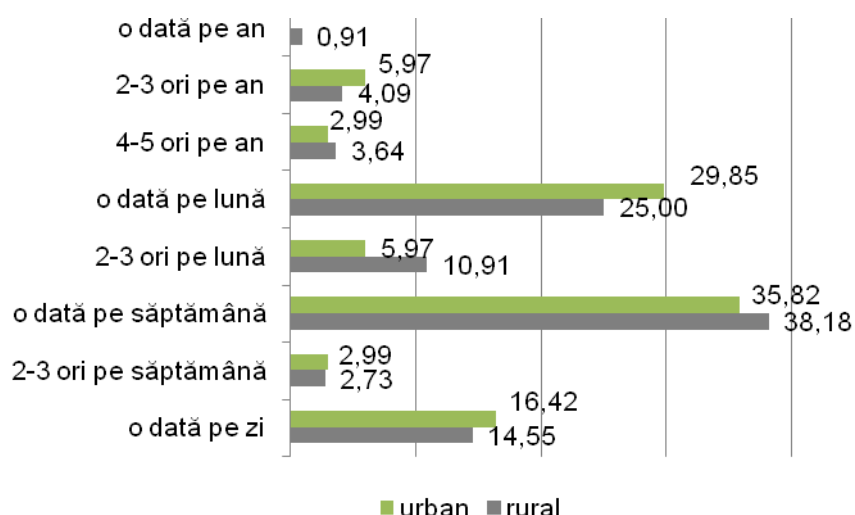
În ce privește serviciile de recreere, ponderea persoanelor care plătesc aceste servicii din localitate este mai mare în mediul urban (95%) față de mediul rural (45,95%).





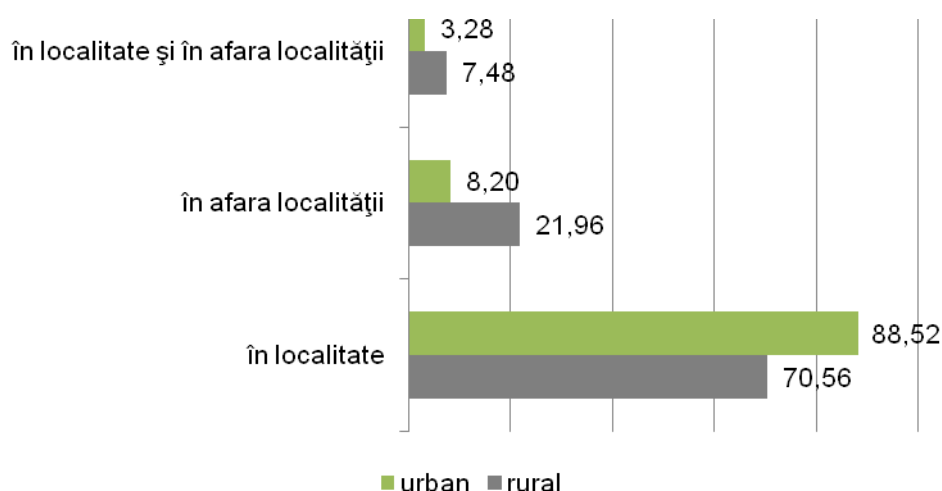
**Frecvența de deplasare în afara localității pentru achiziția acestor produse/servicii**

Cei mai mulți locuitori din mediu rural se deplasează în afara localității pentru achiziția serviciilor de recreere de 2-3 ori pe an (45,45%), în timp ce locuitorii din mediul urban se deplasează o dată pe săptămână (100%) în afara localității pentru achiziția serviciilor de recreere.

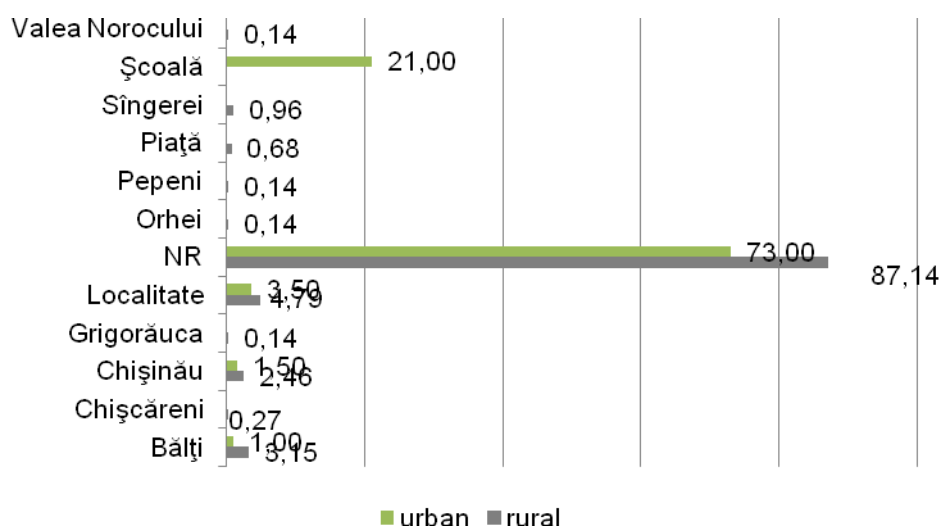
**Frecvența de alocare a banilor pentru copii**

În ceea ce privește banii pentru copii, aceștia sunt alocați de către locuitorii atât din mediul rural o dată pe săptămână (38,18%), cât și cei din mediul urban (35,82%).



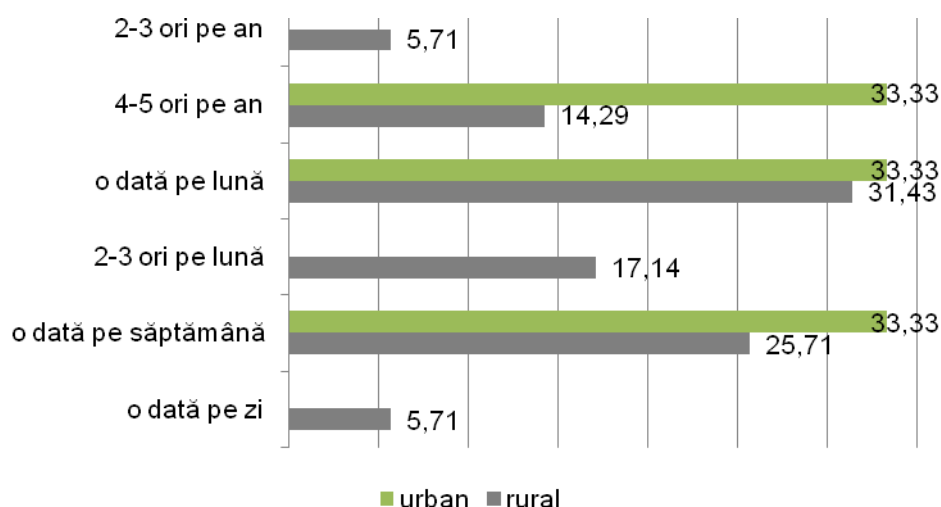
**Locația unde se plătesc de obicei produsele / serviciile pentru copii**

În ce privește serviciile pentru copii, ponderea persoanelor care plătesc aceste servicii din localitate este mai mare în mediul urban (88,52%) față de mediul rural (70,56%).

**Locația exactă în care sunt plătite de obicei produsele / serviciile pentru copii**

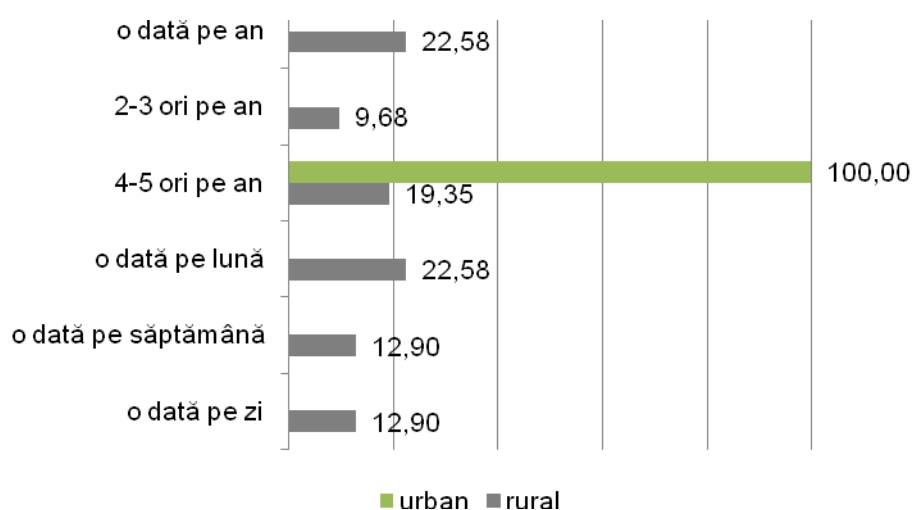
Cei mai mulți locuitori din mediu rural plătesc de obicei serviciile pentru copii în localitatea de reședință (4,79%) și de la Bălți (3,15%), în timp ce locuitorii din mediu urban plătesc serviciile pentru copii la școală (21%) și în localitatea de reședință (3,50%).

### Frecvența de deplasare în afara localității pentru achiziția de produse / servicii pentru copii

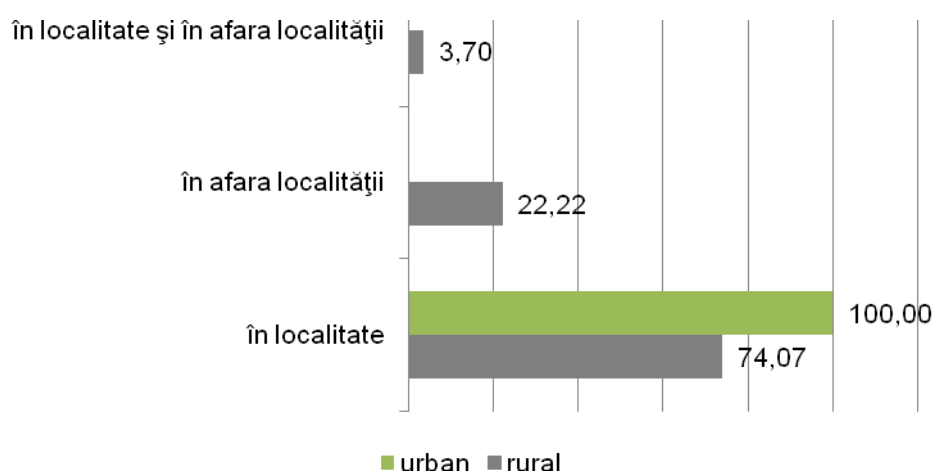


Cei mai mulți locuitori din mediu rural se deplasează în afara localității pentru achiziția de produse și servicii pentru copii o dată pe lună (31,43%), în timp ce locuitorii din mediul urban se deplasează în proporție egală o dată pe săptămână, o dată pe lună și de 4-5 ori pe an (33,33%) în afara localității pentru achiziția de produse și servicii pentru copii.

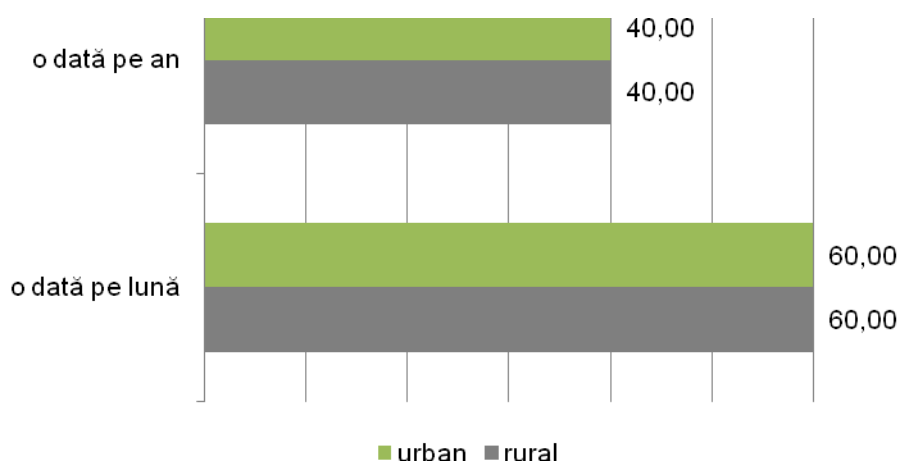
### Frecvența de alocare a banilor pentru alte tipuri de cheltuieli



În ceea ce privește banii pentru alte tipuri de cheltuieli, aceștia sunt alocați de către locuitorii din mediul rural o dată pe lună și pe an (22,58%), iar pentru cei din mediul urban de 4-5 ori pe an (100%).

**Locația de achiziționare de obicei a altor tipuri de produse/servicii**

În ce privește alte tipuri de produse/servicii, ponderea persoanelor care achiziționează de obicei aceste servicii din localitate este mai mare în mediul urban (100%) față de mediul rural (74,07%).

**Frecvența de deplasare în afara localității pentru achiziția altor tipuri de produse / servicii**

Cei mai mulți locuitori atât din mediul rural cât și cei din mediul urban se deplasează în afara localității pentru achiziția altor tipuri de produse și servicii o dată pe lună (60%).

# III. RAIONUL SÎNGEREI ÎN CONTEXT INTERNAȚIONAL, NAȚIONAL ȘI REGIONAL

2012-2020

## 1. REPUBLICA MOLDOVA - INDICATORI DESCRIPTIVI PE SECTOARE DE ACTIVITATE

Republica Moldova e situată în partea centrală a Europei, în nord-estul Balcanilor, pe un teritoriu de 33843,5 km<sup>2</sup>. Capitala – orașul Chișinău și este împărțită în 6 regiuni de dezvoltare – Nord, Centru, Sud, UTA Găgăuzia, Transnistria și municipiul Chișinău. La nord, est și sud este înconjurată de Ucraina, iar la vest – separată de România de râul Prut. Lungimea totală a hotarului național constituie 1389 km, inclusiv 939 km – cu Ucraina, 450 km – cu România.

În continuare a fost realizată o sinteză a indicatorilor descriptivi a situației din Republica Moldova pe sectoare de activitate. Menționăm ca datele prezentate sunt preluate din Raportul anual 2011- “Situația social-economică a Republicii Moldova în anul 2011”, realizat de Biroul Național de Statistică.

### 1.1. Industrie

În anul 2011 întreprinderile industriale de toate formele de proprietate au fabricat producție în valoare de 33048,0 mil. lei (în prețuri curente). Indicele volumului producției industriale în raport cu anul 2010 a constituit 107,4%. În luna decembrie 2011 în raport cu luna decembrie 2010 acest indice a marcat 96,3%.

Ponderea **producției livrate** pe piața externă de către întreprinderile nominalizate în anul 2011 a constituit 31,4% din totalul producției industriale (în anul 2010 – 30,5%) și respectiv pe piața internă – 68,6% (în anul 2010 – 69,5%).

Situația din sectorul industrial al economiei este determinată preponderent de activitatea întreprinderilor din industria prelucrătoare, cărora în anul 2011 le-au revenit 84,3% din valoarea totală a producției. Nivelul producției realizate de către aceste întreprinderi a crescut cu 8,9% față de anul 2010.

Industria alimentară și a băuturilor în ansamblu a înregistrat o creștere a volumului de producție cu 1,3%, în special la: producția, prelucrarea și conservarea cărnii și a produselor din carne – cu 11,7%; fabricarea băuturilor – cu 8,0%; fabricarea produselor lactate – cu 2,1%.

Întreprinderile din industria extractivă au obținut producție cu 17,1% mai mult, decât în anul 2010.

La majorarea volumului producției industriale au contribuit în special întreprinderile cu următoarele activități de industrie: producția de aparatură și instrumente medicale, de precizie, optice a crescut cu 42,5%, producția de mașini și aparate electrice – cu 41,7%, fabricarea de mașini și echipamente – cu 24,6%, producția de piei, de articole din piele și fabricarea încălțămintei – cu 16,9%, fabricarea hârtiei și cartonului – cu 15,2%, fabricarea de articole de îmbrăcăminte – cu 11,6%, producția de mobilier – cu 9,0%, fabricarea produselor textile – cu 7,9%, fabricarea produselor de tutun – cu 6,2%, fabricarea produselor din



minerale nemetalifere (fabricarea sticlei, elementelor din beton, ipsos și ciment etc.) – cu 5,9%, producția de articole din cauciuc și din material plastic – cu 2,5% etc.

Sectorul energetic în anul de raport a marcat o descreștere cu 4,6%, inclusiv: aprovizionarea cu aburi și apă caldă – cu 5,6%, producția și distribuția energiei electrice – cu 4,0%.

Datele în profil pe regiuni de dezvoltare atestă faptul concentrării activităților industriale în proporție de peste 61 la sută în municipiul Chișinău, 21,4% – în regiunea Nord și 11,3% – în regiunea Centru. Regiunea Sud și UTA Găgăuzia dețin cele mai mici ponderi în totalul producției pe țară, respectiv 3,2% și 2,9%. În cadrul regiunilor de dezvoltare cea mai mare pondere a producției livrate pe piața externă o dețin întreprinderile situate pe teritoriul UTA Găgăuzia – 67,7%, urmate de regiunea de dezvoltare Sud – cu 64,7% și Centru – cu 44,5%.

## 1.2. Agricultură

**Producția globală agricolă** în gospodăriile de toate categoriile (întreprinderile agricole, gospodăriile țărănești (de fermier) și gospodăriile populației) în anul 2011, conform datelor prealabile, a însumat 22120 mil. lei (în prețuri curente), marcând o creștere cu 4,6% (în prețuri comparabile), față de anul 2010. Majorarea producției globale agricole în anul 2011 a fost determinată în general de creșterea producției vegetale cu 6,7%, producția animală fiind în creștere moderată de 0,4%.

Analiza impactului diferitor tipuri de producție asupra ritmului de creștere a volumului fizic al producției agricole în anul 2011 față de anul 2010 indică, că influență mai semnificativă a avut-o creșterea producției de struguri (cu 24,6%), cartofi (cu 25,4%), floarea soarelui (cu 10,8%), fructe, nuci și pomușoare (cu 15,4%), legume (cu 8,0%), cereale și leguminoase boabe (cu 2,6%), care a generat majorarea producției globale agricole, corespunzător, cu 3,0%, cu 1,2%, cu 0,8%, cu 0,6%, cu 0,5% și cu 0,5%. În anul 2011 ponderea producției vegetale în total producția agricolă a constituit 68% (în anul 2010 – 66%), din care de cereale și leguminoase boabe – 18,5% (18,8%), culturi tehnice – 12,0% (12,9%), cartofi, legume și bostănoase – 13,7% (12,9%), fructe, nuci și pomușoare – 4,3% (3,9%), struguri – 14,5% (12,1%).

Producției animale i-a revenit 32% (în anul 2010 – 34%), din care de vite și păsări – 18,9% (18,9%), lapte – 9,2% (10,2%), ouă – 3,7% (4,0%).

### Fetotehnie

Analiza roadei medii la 1 hectar a principalelor culturi agricole în întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești (de fermier) în profil teritorial indică, că cea mai înaltă roadă medie față de cea pe țară la majoritatea culturilor a fost înregistrată în gospodăriile regiunii de dezvoltare Nord și anume: de cereale și leguminoase pentru boabe (cu excepția porumbului) – cu 7,9%, de porumb pentru boabe – 15,5%, de orz – cu 6,3%, floarea soarelui – cu 14,1%, de cartofi – cu 1,5%, de fructe și pomușoare – cu 22,8%. Totodată, cea mai înaltă roadă medie la 1 hectar de legume de câmp a fost înregistrată în regiunea de dezvoltare Sud (cu 33,7%), de struguri (cu 17,0%) – în municipiul Chișinău, de tutun (cu 12,4%) și culturi bostănoase (cu 30,4%) – în UTA Găgăuzia.

### Zootehnie

În întreprinderile agricole producția (creșterea) de vite și păsări a crescut cu 4%. Majorarea producției (creșterii) vitelor și păsărilor a avut loc datorită măririi producției (creșterii) a porcinelor (cu 20%) și bovinelor (cu 2%). Volumul de creștere a vitelor și păsărilor s-a majorat în regiunile de dezvoltare ale țării: UTA Găgăuzia – cu 41% și Centru – cu 4%. Totodată, s-a înregistrat micșorarea volumului de creștere a vitelor și păsărilor în întreprinderile agricole din regiunile de dezvoltare: municipiul Chișinău – cu 9%, Nord – cu 2% și Sud – cu 0,7%.

Vînzarea animalelor și păsărilor pentru sacrificare în întreprinderile agricole s-a majorat cu 9%.

Volumul de vînzare a vitelor și păsărilor a crescut în regiunile de dezvoltare: UTA Găgăuzia – cu 28%, Centru – cu 11%, Sud – cu 10%, totodată, în municipiul Chișinău și regiunea de dezvoltare Nord s-a micșorat cu cîte 7%.

### 1.3.Transporturi

În anul 2011 **întreprinderile de transport feroviar, auto, fluvial și aerian au transportat mărfuri** în volum de 9843,3 mii tone, cu 16,8% mai mult față de anul precedent. Majorarea volumelor de mărfuri transportate a fost condiționată de creșterea acestora la întreprinderile de transport aerian (+23,0%), feroviar (+18,2%), fluvial (+17,2%) și auto (+15,6%).

**Parcursul mărfurilor** în perioada de referință a totalizat 3620,5 mil. tone-km, cu 11,7% mai mult față de anul 2010. Creșterea parcursului mărfurilor a fost înregistrată în transportul fluvial (+30,1%), feroviar (+24,7%), auto (+6,2%) și aerian (+3,2%).

În anul 2011 întreprinderile de transport auto<sup>1</sup> au transportat 5139,9 mii tone de mărfuri, cu 15,6% mai mult față de anul anterior. Ponderi considerabile în volumul total de mărfuri transportate cu transportul auto revin întreprinderilor din municipiul Chișinău (52,3%), regiunile Nord (26,4%) și Centru (14,8%).

În anul 2011, comparativ cu anul precedent, s-a majorat numărul de **pasageri transportați** cu transportul public (+1,4%). Creșterea s-a realizat pe seama majorării numărului de pasageri transportați cu autobuze și microbuze (+8,2%), cu transportul aerian (+7,9%) și fluvial (+3,2%).

Cu autobuze și microbuze în anul 2011 au fost transportați 114,7 mil. pasageri, cu 8,2% mai mult decît în anul anterior.

Ponderi semnificative în numărul total de pasageri transportați cu autobuze și microbuze dețin agenții transportatori din municipiul Chișinău (62,7%), regiunile Nord (14,6%) și Centru (13,9%).

## 1.4. Comunicații

**Servicii de comunicații.** În anul 2011, comparativ cu anul precedent, a sporit numărul coletelor

expediate (de 2,2 ori), corespondenței poștale (+6,7%), pensiilor, subvențiilor și indemnizațiilor plătite prin intermediul oficiilor poștale (+2,1%). Totodată, s-a diminuat numărul de expedieri a telegramelor (-20,5%), ziarelor și revistelor (-8,7%), mandatelor poștale și telegrafice (-2,5%).

Numărul de convorbiri telefonice, realizate prin rețeaua telefonică fixă, în anul 2011 s-a redus cu 9,3% față de anul anterior, pe seama diminuării numărului de convorbiri internaționale (-13,7%) și interurbane (-8,7%).

Pe parcursul anilor 2000–2011 s-a menținut tendința de creștere a numărului de posturi telefonice principale, în special în localitățile rurale.

## 1.5. Turism

**Capacitatea și frecventarea structurilor de primire turistică colective ccu funcțiunii de cazare**

Numărul structurilor de cazare turistică colective existente la 31 decembrie 2011 a fost de 247 unități, din care pe stele au fost clasificate 41 de hoteluri și moteluri, 13 vile turistice și 12 pensiuni turistice și agroturistice.

În anul 2011 capacitatea de cazare turistică în funcțiune a structurilor de primire turistică colective a constituit 4379,9 mii locuri-zile, majorându-se cu 1,3% în raport cu anul precedent. În totalul capacității de cazare turistică în funcțiune hotelurile și motelurile dețineau o pondere de 31,1%, taberele de vacanță pentru elevi – 28,1%, structurile de întremare – 15,1%, vilele turistice, satele de vacanță și alte structuri de odihnă – 14,8%, căminele pentru vizitatori – 5,5%, pensiunile turistice și agroturistice – 5,4%. Structurile de cazare turistică colective în anul 2011 au fost frecventate de 248,3 mii de turiști, din care 173,3 mii de turiști moldoveni (69,8% din total) și 75,0 mii de turiști străini (30,2%).

Ponderi mai însemnate în numărul total de turiști străini cazați la structurile de primire turistică colective le-au revenit turiștilor din România (21,5%), Federația Rusă (10,5%), Ucraina (9,6%), Italia (5,9%), Statele Unite ale Americii (5,9%), Germania (5,2%), Turcia (3,7%), Franța (2,8%), Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (2,5%), Polonia (2,5%), Suedia (1,9%), Israel (1,8%), Bulgaria (1,6%), Republica Cehă (1,5%) și Olanda (1,4%).

În anul 2011 indicele de utilizare netă al capacității de cazare turistică în funcțiune pe total structuri de primire turistică colective a constituit 32,2%, inclusiv la structuri de întremare – 64,6%, la cămine pentru vizitatori – 53,9%, la tabere de vacanță pentru elevi – 45,4%, la pensiuni turistice și agroturistice – 15,7%, la hoteluri și moteluri – 14,9%, la vile turistice, sate de vacanță și alte structuri de odihnă – 8,3%.

### **Turismul organizat de agențiile de turism și turooperatori**

În anul 2011 agențiile de turism și turooperatorii au acordat servicii turistice la 184,6 mii de turiști și excursioniști, cu 14,2% mai mult decât în anul 2010.

În anul 2011 numărul de turiști și excursioniști, participanți la turismul receptor, emițător și intern a fost în creștere față de anul 2010, respectiv cu 20,5%, cu 16,1% și cu 6,1%.

Din cei 10,8 mii de turiști și excursioniști străini, care au vizitat Republica Moldova în anul 2011 și au beneficiat de serviciile agențiilor de turism și turooperatorilor, 54,6% au sosit în scopuri de odihnă, recreere și agrement, 40,1% – de afaceri și profesionale și 5,3% – de tratament.

Prin intermediul agențiilor de turism și turooperatorilor în anul 2011 au plecat în străinătate 136,1 mii de turiști și excursioniști, cu 16,1% mai mult comparativ cu anul 2010. Majoritatea cetățenilor moldoveni au plecat în străinătate în scopuri de odihnă, recreere și agrement (97,5%).

### **1.6. Comerț și servicii**

În luna decembrie 2011 **volumul cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu amănuntul** a crescut cu 16,3% (în prețuri comparabile) față de luna precedentă și cu 22,3%, comparativ cu luna decembrie 2010.

În luna decembrie 2011, **volumul cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de servicii de piață prestate populației** a înregistrat o creștere de 11,4% (în prețuri comparabile) față de luna precedentă și o scădere de 6,4%, comparativ cu luna decembrie 2010.

În luna decembrie 2011 **indicele valoric al cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de servicii de piață prestate în special întreprinderilor** a înregistrat o creștere de 17,3% (în prețuri curente) față de luna precedentă și de 4,5%, comparativ cu luna decembrie 2010.

### **1.7. Comerț extern**

#### **Export de mărfuri**

În anul 2011 exporturile de mărfuri au totalizat 2221,6 mil. dolari SUA, volum superior celui realizat în anul precedent cu 44,1%. Reexporturile de mărfuri în anul 2011 au constituit 1006,4 mil. dolari SUA sau 45,3% din volumul total al exporturilor. Comparativ cu anul 2010 reexporturile de mărfuri s-au majorat cu 66,0%, contribuind astfel la creșterea pe total exporturi cu 26,0%.

Exporturile de mărfuri destinate țărilor Uniunii Europene (UE-27) au însumat 1087,8 mil. dolari SUA (cu 49,2% mai mult față de anul 2010), deținând o cotă de 49,0% în total exporturi (47,3% în anul 2010).

Țările CSI au fost prezente în exporturile Moldovei cu o pondere de 41,4% (în anul 2010 – 40,5%), ce corespunde unei valori de 919,3 mil. dolari SUA. Exporturile de mărfuri către aceste țări s-au majorat cu 47,3%, comparativ cu anul 2010.

Analiza evoluției exporturilor pe țări relevă, că majorarea livrărilor către Federația Rusă (+54,8%), România (+52,8%), Italia (+45,9%), Ucraina (+67,1%), Polonia (+83,9%), Germania (+47,4%).

Din totalul exporturilor: 22,9% exporturi de articole manufacturate diverse, 20,1% exporturi de produse alimentare și animale vii, 14,8% exporturi de mașini și echipamente pentru transporturi, 12,8% exporturi de materiale brute necomestibile, exclusiv combustibili, 9,6% exporturi de mărfuri manufacturate, 9,4% exporturi de băuturi și tutun, 5,6% exporturi de produse chimice și produse derivate, 3,5% exporturi de uleiuri, grăsimi și ceruri de origine animală sau vegetală.

### **Import de mărfuri**

Importurile de mărfuri realizate în luna decembrie 2011 au însumat 535,0 mil. dolari SUA, cu 8,1% mai mult față de luna anterioară și cu 21,6% comparativ cu luna decembrie 2010.

În anul 2011 importurile au totalizat 5191,6 mil. dolari SUA, volum superior celui realizat în anul anterior cu 34,7%.

Importurile din țările Uniunii Europene (UE-27) s-au cifrat la 2256,6 mil. dolari SUA (cu 32,4% mai mult decât în anul 2010), deținând o pondere de 43,5% în total importuri (44,2% în anul 2010).

Importurile de mărfuri provenite din țările CSI au avut o valoare de 1713,4 mil. dolari SUA (cu 36,3% mai mare decât în anul 2010), care echivalează cu o cotă de 33,0% în total importuri (32,6% în anul 2010).

Analiza evoluției importurilor pe țări relevă, că majorarea livrărilor din Federația Rusă (+40,3%), România (+48,5%), Turcia (+78,3%), Ucraina (+21,3%), Germania (+34,4%).

Pe grupe de mărfuri au sporit importurile de combustibili minerali, lubrifianți și materiale derivate (+47,3%), mașini și echipamente pentru transport (+43,8%), mărfuri manufacturate, clasificate mai ales după materia primă (+32,2%), produse chimice și produse derivate (+29,3%), articole manufacturate diverse (+27,8%), produse alimentare și animale vii (+22,1%), materiale brute necomestibile, exclusive combustibili (+24,8%), favorizând astfel creșterea pe total importuri cu 34,5%.

## 1.8. Nivelul de trai al populației

### Veniturile disponibile ale populației.

Conform datelor Cercetării Bugetelor Gospodăriilor Casnice, veniturile disponibile ale populației în trimestrul III 2011 au constituit 1475,6 lei lunar în medie pe o persoană, fiind în creștere cu 12% față de același trimestru al anului precedent. În termeni reali (cu ajustarea la indicele prețurilor de consum) veniturile au înregistrat o creștere de 2,9%.

Plățile salariale reprezintă cea mai importantă sursă de venit, dar cu o contribuție mai mică în formarea veniturilor totale disponibile, 42,3% față de 45,6% în trimestrul III 2010. Veniturile obținute din activitatea individuală agricolă au înregistrat o pondere de 10,1% (+2 puncte procentuale), iar cele din activitatea individuală non-agricolă – de 8,8% (+2,2 puncte procentuale). O sursă importantă în formarea veniturilor gospodăriilor rămân a fi transferurile bănești din afara țării (remitențele), contribuția acestora fiind de 16% sau cu 1,1 puncte procentuale mai puțin față de trimestrul III 2010.

Mediul de reședință este un factor care determină mărimea veniturilor populației. Se constată, că în medie unei persoane din mediul urban îi revine lunar mai mult cu 424,6 lei (32,8%) decât unei persoane din mediul rural. Totodată, populația din mediul urban beneficiază de venituri preponderent din salarii (55,4%) și prestații sociale (15,8%). În cazul populației din mediul rural, câștigurile salariale constituie doar 29,5%, restul veniturilor au la bază activitatea individuală agricolă (18,3%) și la fel prestațiile sociale (20,0%).

Populația rurală în comparație cu cea urbană este dependentă într-o proporție mai mare de transferurile din afara țării, ponderea acestora în venituri fiind de 20,4% față de 11,4% în cazul populației din mediul urban.

### Cheltuielile de consum ale populației

Cheltuielile medii lunare de consum ale populației în trimestrul III 2011 au constituit 1612,8 lei lunar în medie pe o persoană, fiind în creștere cu 10,2% față de același trimestru din anul precedent. În termeni reali (cu ajustarea la indicele prețurilor de consum) populația a cheltuit în medie cu 1,3% mai mult comparativ cu trimestrul III 2010.

### Remunerarea muncii

În anul 2011 câștigul salarial nominal brut mediu din economia națională (unitățile sectorului real cu numărul de 4 și mai mulți salariați și toate instituțiile bugetare, indiferent de numărul de salariați) a constituit 3193,9 lei și s-a mărit față de anul 2010 în valoare nominală cu 11,6%, salariul real (ajustat la indicele prețurilor de consum) – cu 3,7%.

### Pensii

Conform datelor preliminare a Casei Naționale de Asigurări Sociale, numărul pensionarilor



aflați la evidența organelor de protecție socială la 1 ianuarie 2012 a constituit 638,6 mii persoane sau cu 11,4 mii persoane mai mult comparativ cu 1 ianuarie 2011.

### **Piața forței de muncă**

Conform datelor Anchetei Forței de Muncă, în trimestrul III 2011 populația economic activă a Republicii Moldova a constituit 1347,2 mii persoane. Rata de activitate a populației de 15 ani și peste (proporția populației active de 15 ani și peste în populația totală în vîrstă de 15 ani și peste) a constituit 45,3%, atingînd valori mai înalte în rîndul populației masculine – 48,3%, în comparație cu rata pentru femei – 42,6%. Ratele de activitate pe medii au înregistrat următoarele valori: urban – 48,1%, rural – 43,2%. Cea mai înaltă rată de activitate (67,3%) s-a înregistrat în categoria de vîrstă 35-39 ani.

Populația ocupată era de 1276,2 mii persoane. Repartiția pe sexe relevă că ponderea bărbaților în total populație ocupată (50,2%) a fost practic egală cu cea a femeilor (49,8%). Mediului rural i-au revenit 55,7% și celui urban – 44,3%. Rata de ocupare a populației de 15 ani și peste (proporția populației ocupate în populația de 15 ani și peste) a fost de 42,9%. La bărbați fiind mai înaltă decît la femei (respectiv 45,5% și 40,6%). Rata de ocupare în mediul rural (41,6%) a fost mai mică decît cea din mediul urban (44,7%). Cea mai înaltă rată de ocupare (64,9%) s-a înregistrat la persoanele de 40-44 ani.

Numărul șomerilor, conform definiției Biroului Internațional al Muncii (BIM), a fost de 71 mii persoane. Rata șomajului (proporția șomerilor BIM în populația activă) a înregistrat la nivel de țară valoarea de 5,3%. La bărbați a atins valoarea de 5,7% și la femei – 4,8%. Continuă să se mențină disparități semnificative între rata șomajului în mediul urban (7,1%) și cel rural (3,7%).

### **Șomajul înregistrat**

Conform datelor Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, la 1 ianuarie 2012 în căutarea unui loc de muncă se aflau 38,8 mii *șomeri înregistrați*, fiecare al unsprezecelea fiind disponibilizat de la unitățile economice. Din numărul total de șomeri, 53 la sută o constituie femeile.

Peste 11% din șomerii înregistrați beneficiază de ajutor de șomaj, mărimea medie a căruia în luna decembrie 2011 a fost de 952,9 lei. La un loc liber de muncă, anunțat de către întreprinderi, reveneau în medie 12 șomeri.

## **1.9. Situația demografică**

Conform datelor preliminare, numărul populației stabile a Republicii Moldova la 1 ianuarie 2012 a constituit 3559,5 mii persoane, inclusiv populația urbană – 1485,7 mii persoane, populația rurală – 2073,8 mii persoane.

Conform datelor preliminare, în anul 2011 s-a înregistrat o scădere a numărului nașcuților-vii cu 3,2%, rata natalității constituind 11,0 nașcuți-vii la 1000 locuitori.

Structura mortalității pe clase ale cauzelor de deces relevă, că cele mai multe decese (57,5%) au drept cauză bolile aparatului circulator, tumorile maligne constituie 14,5%, bolile aparatului digestiv – 9,1%, accidentele, intoxicațiile și traumele – 7,8%, bolile aparatului respirator – 4,8%, alte clase – 6,3%. Rata nupțialității în anul 2011 a constituit 7,3 căsătorii la

1000 locuitori, numărul căsătoriilor fiind în scădere cu 2,2%, iar rata divorțialității a alcătuit 3,1 divorțuri la 1000 locuitori, numărul divorțurilor a fost în scădere cu 3,3% față de anul 2010.

Potrivit informației prezentate de Ministerul Afacerilor Interne, în anul 2011 permis de ședere (permanentă și temporară) au primit 2704 cetățeni străini și 654 repatriați.

### 1.10. Sănătate

Conform informației preliminare a Ministerului Sănătății, morbiditatea populației pe unele boli infecțioase în anul 2011 se caracterizează prin majorarea cazurilor de îmbolnăviri prin infecții acute ale căilor respiratorii cu localizări multiple, fiind înregistrate 225,9 mii cazuri față de 150,9 mii cazuri în anul 2010. Totodată, pe parcursul anului 2011 au fost înregistrate mai multe cazuri de varicelă (10,5 mii cazuri față de 6,6 mii cazuri în anul 2010), infecții intestinale acute (18,5 mii cazuri față de 17,8 mii), dar și de tuberculoză a organelor respiratorii.

În anul 2011 la 100 mii populație revin în medie 6,4 mii cazuri de morbidității prin infecții respiratorii acute, cel mai mare nivel al incidenței fiind înregistrat în municipiile Bălți și Chișinău, respectiv 11,2 mii cazuri și 9,2 mii cazuri la 100 mii populație. În aspect teritorial, se evidențiază raioanele: Strășeni – 8,5 mii cazuri la 100 mii populație, Criuleni – 7,8 mii, Sîngerei – 7,7 mii, Telenești – 7,6 mii cazuri etc. În cazul copiilor morbiditatea prin infecții respiratorii acute s-a majorat de la 92,2 mii cazuri în anul 2010 pînă la 136,4 mii cazuri în anul 2011. Cele mai multe cazuri de îmbolnăviri au fost înregistrate în municipiile Chișinău – 41,1 mii cazuri și Bălți – 11,7 mii cazuri, raioanele: Strășeni – 5,5 mii, Sîngerei – 5,2 mii, Ialoveni – 4,4 mii, Criuleni – 4,1 mii cazuri.

Numărul purtătorilor virusului imunodeficienței umane (VIH) în anul 2011 a constituit 496 persoane sau cu 39 cazuri mai mult comparativ cu anul 2010. Totodată, au fost înregistrate 252 cazuri de boală SIDA, iar la 100 mii populație revin în medie 13,9 cazuri de HIV.

### 1.11. Învățământ

#### Învățământul primar și secundar general.

La începutul anului de studii 2011/12, rețeaua instituțiilor de învățământ primar și secundar general era constituită din 1460 școli, gimnazii și licee. După forma de organizare a studiilor distingem 3 instituții de învățământ seral și 1457 – de zi. Învățământul de zi este organizat în 83 școli primare, 829 gimnazii, 497 licee, 19 școli medii de cultură generală și 29 școli pentru copii cu deficiențe în dezvoltarea intelectuală sau fizică.

În învățământul primar și secundar general în anul de studii 2011/12 au fost cuprinși 380,2 mii elevi, cu 3,8% mai puțin decît în anul de studii precedent. Comparativ cu anul de studii 2007/08 acest indicator s-a diminuat cu 17,5%, iar numărul populației din grupa de vîrstă 7-18 ani – cu 13,8%.

Din numărul total de absolvenți ai învățământului gimnazial (41,5 mii) din anul 2011, practic fiecare al doilea (46,9%) își continuă studiile în licee, 21,7% studiază în instituții de învățământ secundar profesional, iar 16,6% – în instituții de învățământ mediu de specialitate.



**Învățământul seral**

În anul de studii 2011/12, în cadrul celor 3 instituții studiază 1198 persoane sau 0,3% din numărul total al elevilor din învățământul primar și secundar general. Acest tip de învățământ este accesibil doar în mun. Chișinău.

**Învățământul secundar profesional**

În anul de studii 2011/12 numărul instituțiilor de învățământ secundar profesional constituie 70 unități (inclusiv 2 instituții private), cu 5 unități mai puțin comparativ cu perioada anilor 2007-2010. Numărul de elevi din învățământul secundar profesional este în continua descreștere, înregistrând 20,3 mii elevi la începutul anului de studii 2011/12 față de 24,5 mii în 2007/08.

**Învățământul mediu de specialitate**

În anul de studii 2011/12 învățământul mediu de specialitate este organizat în 48 colegii, inclusiv 42 colegii de stat și 6 colegii nestatale. Numărul de elevi a constituit 31,4 mii persoane, fiind înregistrată o reducere cu 0,7 mii persoane (cu 2,2%) față de anul de studii precedent. Majoritatea elevilor au fost înscriși în colegiile de stat, 29,2 mii persoane (93,0%) față de 2,2 mii persoane în instituțiile nestatale.

**Învățământul superior**

În anul de studii 2011/12, rețeaua învățământului superior este formată din 34 unități, inclusiv 19 instituții de stat, din care 2 unități realizează numai studii de masterat și 15 instituții nestatale, cu 1 instituție mai mult față de anul de studii 2010/11.

Pe parcursul ultimilor ani numărul de studenți<sup>3</sup> este în continuă descreștere, constituind 103,9 mii persoane la începutul anului de studii 2011/12 față de 122,9 mii în 2007/08.

Majoritatea studenților erau înscriși în instituțiile de stat (81,7% în anul de studii 2011/12). Ca și în cazul colegiilor în ultimii 5 ani a crescut ponderea studenților care urmează studiile din contul bugetului, de la 26,4% în 2007/08 până la 34,3% în 2011/12.

În anul de studii 2011/12, din totalul studenților înscriși în învățământul superior, 71 la sută urmează studiile la zi.

### 1.12. Infracțiuni

Conform informației Ministerului Afacerilor Interne, în anul 2011 au fost înregistrate 35,1 mii infracțiuni sau cu 5,2% mai mult față de anul precedent, iar față de anul 2007 – cu 44,2%. Din numărul total de infracțiuni înregistrate, 1003 cazuri (3%) revin celor excepțional de grave și deosebit de grave, iar 6,1 mii cazuri (17,2%) – celor grave.

În anul 2011, comparativ cu anul precedent au fost înregistrate mai multe cazuri de infracțiuni contra familiei și a minorilor (de 2,9 ori), în special fiind înregistrate 478 cazuri de violență în familie, față de 62 cazuri în anul 2010. De asemenea au fost înregistrate mai multe infracțiuni economice (cu 31,4%), contra securității și a ordinii publice (cu 19,6%), dar și a celor contra patrimoniului (cu 6,8%).

În anul 2011 au fost relevate 19,1 mii persoane care au comis crime sau cu 2,5 mii persoane mai mult comparativ cu anul precedent, ce prezintă o majorare de 14,9 la sută. Se constată o creștere semnificativă a infractorilor care anterior au comis infracțiuni (cu 57,4%). Numărul persoanelor care au comis infracțiuni în stare de ebrietate și în grup s-au majorat, respectiv cu 27,3% și cu 20,0%. De asemenea, au fost înregistrate mai multe cazuri cu implicarea minorilor și femeilor în săvârșirea crimelor.

În anul 2011 au fost înregistrate 2825 accidente rutiere, numărul acestora fiind în descreștere cu 3,6% față de anul precedent. În urma accidentelor rutiere și-au pierdut viața 433 persoane, inclusiv 36 copii; paralel fiind înregistrate 3543 persoane traumatizate, din care 622 copii.

## 2. CONTEXTUL INTERNAȚIONAL

### 2.1. Relația Uniunea Europeană – Republica Moldova

Prin programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova “Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare” este susținut faptul că integrarea europeană este un deziderat fundamental al politicii interne și externe a Republicii Moldova. Realizarea plenară a acestui obiectiv va permite ancorarea țării într-un sistem de securitate, stabilitate și prosperitate, guvernat de valorile democratice și respectul față de libertățile fundamentale ale omului. Totodată, asumarea și implementarea cu responsabilitate a angajamentelor ce rezultă din parcursul european reprezintă cea mai eficientă modalitate de a realiza modernizarea țării sub aspect politic, economic, social.

Asistența UE pentru Republica Moldova are un impact în toate sferele vieții din țară, cetățenii moldoveni beneficiind în mod direct de aceasta. Ajutorul în cazul dezastrelor naturale (sprijin pentru victimele secetelor și inundațiilor), reabilitarea drumurilor, modernizarea flotei de troleibuze din Chișinău, îmbunătățirea alimentării cu apă și sprijinul pentru măsuri de consolidare a încrederii în regiunea transnistreană a Republicii Moldova sunt doar câteva exemple. În 2012 s-a semnat Acordul de finanțare a Republicii Moldova din partea Comisiei Europene în mărime de 14 milioane euro pentru demararea primei faze de implementare a Programului Complex de Consolidare Instituțională. Prin acțiune instituțiile vizate vor beneficia de suport în elaborarea și revizuirea politicilor naționale, a legislației primare și secundare în domeniul reformei administrației publice, justiției și afacerilor interne, creării Zonei de Comerț Liber Aprofundat și Cuprinzător cu Uniunea Europeană.

UE este de departe cel mai mare donator din Republica Moldova, îndeplinindu-și în prezent angajamentul de asistență pentru Republica Moldova de „550 milioane de euro pentru perioada 2010-2013, angajament care include 273 de milioane de euro din pachetul bilateral *Instrumentul european de vecinătate și parteneriat*”<sup>5</sup>. Acest lucru face Republica Moldova unul dintre cei mai mari beneficiari de asistență în general și cel mai mare beneficiar de asistență per capita din vecinătatea Uniunii Europene.

### 2.2. Relația România – Republica Moldova

În anul 1991, România a fost primul stat care a recunoscut independența Republicii Moldova. În numai câteva zile de la eveniment au fost semnate acorduri pentru stabilirea de legături diplomatice. Deja din 1991, România a început donarea de cărți pentru bibliotecile din Moldova și de manuale pentru școli și a început să ofere burse pentru studenții din Moldova pentru a studia în limba română la licee și universități din România. Pe parcursul ultimului deceniu relațiile economice dintre Republica Moldova și România s-au dezvoltat ascendent

<sup>5</sup> EURO EAST website – Pachet de Presa – 13.05.2011 ([http://www.enpi-info.eu/maineast.php?id=247&id\\_type=3&lang\\_id=450](http://www.enpi-info.eu/maineast.php?id=247&id_type=3&lang_id=450))

Valoarea schimburilor comerciale dintre Romania si Republica Moldova a atins, in 2011, un nivel record, de 950 milioane de dolari<sup>6</sup>.

În data de 3 martie 2012 are loc Ședință de guvern comună România - Republica Moldova cu scop de a pune la punct strategii commune privind intergrarea Republici Moldova în Uniunea Eurorpeana. În cadrul întâlnirii au fost semnate următoarele documente:

- **Acordul de cooperare pentru acordarea de sprijin reciproc în cazul producerii unor dezastre** - Documentul reglementează principiile și modalitățile tehnice de desfășurare a acțiunilor de prognozare, prevenire, pregătire, protecție și intervenție, în scopul localizării, limitării și înlăturării efectelor calamităților naturale, avariilor industriale și/sau ale catastrofelor.
- **Acord de colaborare în domeniul dezvoltării regionale** - Acordul prevede cooperarea celor două părți în elaborarea cadrului juridic în domeniul construcțiilor și dezvoltării regionale și armonizarea acestuia cu reglementările UE, precum și realizarea de schimburi de experiență în domeniul funcționării instituțiilor și organismelor de implementare a politicii de dezvoltare regională.
- **Acord bilateral privind regimul juridic al mormintelor de război** - Reglementează situația mormintelor militarilor români căzuți pe câmpurile de luptă în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, înhumați în peste 240 de cimitire militare aflate pe teritoriul Republicii Moldova și care, în mare parte, au fost desființate după anul 1945. Vor fi identificate, reconstruite și amenajate aceste locuri de înhumare, astfel încât eroilor de război români să li se poată acorda onorurile cuvenite.
- **Documente bilaterale în domeniul muncii și securității sociale**

În cadrul Ședinței au fost discutate despre viitoarele colaborări Romania-Moldova în domeniul protecției mediului, infrastructurii, agriculturii, sănătății, energiei electrice și gazelor naturale. De asemenea, experții din Ministerul Finantelor Publice din România vor acorda expertiză colegilor din Republica Moldova, în procesul de reformă instituțională.

### 2.3. Parteneriatul Estic

În decembrie 2008, Comisia Europeană a prezentat o propunere pentru crearea Parteneriatul Estic (PE) - o dimensiune specifică de est a Politicilor Europene de Vecinătate pentru menținerea relațiilor cu Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Republica Moldova și Ucraina.

Parteneriatul estic include două căi: bilaterale și multilaterale. Calea bilaterală este concepută pentru a crea o relație mai strânsă între UE și fiecare dintre țările partenere. Aceasta include îmbunătățirea relațiilor contractuale față de acorduri de asociere, liberalizarea vizelor într-un mediu sigur, cooperare pentru consolidarea securității energetice a partenerilor și a UE și sprijin pentru economia și politicile sociale destinate să reducă disparitățile în cadrul fiecărei țări partenere și dincolo de granițe. Calea multilaterală prevede un nou cadru de cooperare și schimbul de bune practici.

În luna mai 2009 la Praga, a fost lansat Parteneriatul Estic (PE) cu scopul ambițios de a pune în aplicare o asociere politică și integrare economică între UE și partenerii săi

<sup>6</sup><http://www.financiarul.ro/2012/03/05/schimburile-comerciale-intre-romania-si-r-moldova-au-fost-in-2011-de-950-milioane-de-dolari/>

răsăriteni. Acest lucru ar presupune noi acorduri de asociere, inclusiv zonele profunde și cuprinzătoare de liber schimb și integrarea progresivă în economia UE. Aceasta ar permite, de asemenea, facilitarea călătoriilor în UE, prin liberalizarea treptată a vizelor, însoțită de măsuri de combatere a migrației ilegale.

*Obiectivele Parteneriatului estic sunt:*

1. Politic și economic, să apropie țările partenere de UE.
2. Promovarea securității, stabilității și a bunei guvernări.
3. Facilitarea parteneriatului între organizațiile societății civile cu guvernele partenere.
4. Încurajarea contactelor între oameni prin liberalizarea regimului de vize pe termen lung, pe bază individuală și în condițiile stabilite.
5. Îmbunătățirea securității energetice.
6. Promovarea reformelor în diverse sectoare și protecție a mediului ambiant.

Din grupul celor șase state din Parteneriatul Estic, Republica Moldova are atitudinea cea mai favorabilă față de UE și de asemenea economia cea mai orientată către Uniune. Cel mai important element al cadrului juridic al dialogului Republica Moldova – Uniunea Europeană instituit prin Parteneriatul Estic îl constituie **Acordul de Asociere**. Pe parcursul celor 8 runde de negocieri pe care avut loc până în prezent s-a reușit finalizarea provizorie a negocierilor pe toate subiectele legate de Dialogul Politic și Reforme, Cooperare în domeniul Politicii Externe și de Securitate. Capitolul Justiție, Libertate și Securitate

## **2.4. Protocolul Adițional la Acordul de Parteneriat și Cooperare UE-Republica Moldova**

Acordul de Parteneriat și Cooperare (APC) dintre UE și RM a intrat în vigoare în iulie 1998 pentru o perioadă de zece ani și are ca scop crearea unui cadru juridic și instituțional pentru relațiile dintre Moldova și UE.

Obiectivele principale ale APC sînt următoarele:

- Continuarea dialogului politic;
- Promovarea comerțului și investițiilor;
- Cooperarea în domeniul legislativ, economic, social, financiar și cultural;
- Susținerea eforturilor Moldovei de a consolida democrația, a dezvolta economia și a finaliza tranziția la economia de piață.

**Protocolul Adițional la Acordul de Parteneriat și Cooperare UE-Republica Moldova**, document semnat în data de 30 septembrie 2010 prin care instituțiilor naționale din Republica Moldova vor avea posibilitatea să participe la inițiativele UE. Acestea din urmă vor contribui la promovarea și implementarea reformelor în conformitate cu principiile și valorile europene în multiple domenii (știință, transport, cultură, mediu, economie, justiție, sănătate, combaterea corupției etc.), vor consolida cadrul instituțional, vor dezvolta cooperarea între parteneri din diverse țări și vor facilita schimbul de experiență și acumularea de noi practici.

Semnarea Protocolului Adițional la Acordul de Parteneriat și Cooperare este un pas important în procesul de apropiere a Republicii Moldova de Uniunea Europeană. Acest Protocol va permite Republicii Moldova să participe la diverse programe și agenții comunitare, cum ar fi Programul Cadru 7: domeniul cercetării, vama, sănătatea, competitivitatea, transporturile, inovațiile și comunicațiile. Aceste programe sînt foarte

importante pentru cooperarea RM-UE și vor fortifica și mai mult relația dintre Moldova și statele comunitare.

## 2.5. Instrumente financiare pentru încurajarea masurilor de dezvoltare în Republica Moldova

Principalele instrumente financiare de asistență pentru Republicii Moldova sunt:



**Programul Cadru 7(PC7)** este unul din instrumentele principale ce stau la baza creării Spațiului European de Cercetare. Acest spațiu de cercetare este deschis pentru cercetătorii din întreaga lume. Astfel, prin intermediul PC7, Republica Moldova poate participa, în proiecte științifice de colaborare cu țările membre ale Uniunii Europene, dar și statele asociate la PC7, cele din urmă participând în PC7 pe picior de egalitate cu statele membre ale UE. Republica Moldova poate participa în calitate de țară terță (third country) și face parte din categoria ICPC (International Cooperation Partner Country) - "țări partenere pentru colaborarea internațională", ceea ce îi permite să obțină finanțare de la Comisia Europeană în cadrul proiectelor PC7.



**Sida** **SIDA - Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională** este în Moldova din 1996. Obiectivul SIDA este de a acorda suportul necesar pentru accesarea în Europa și implementarea Planului de Acțiune a Politicii de Vecinătate ca modalitate de a promova creșterea economică și reducerea sărăciei. În anul 2012 a lansat programul de granturi „Inovații împotriva sărăciei” pentru dezvoltarea produselor, serviciilor și sistemelor de piață de care beneficiază oamenii din țările slab dezvoltate



**Banca Mondială** este o organizație internațională ce oferă asistență financiară și tehnică țărilor în curs de dezvoltare din întreaga lume. Misiunea Băncii Mondiale este reducerea sărăciei și îmbunătățirea calității vieții prin promovarea creșterii pentru crearea oportunităților economice și oferirea asistenței celor săraci. Contribuie la dezvoltarea programului de grant-uri "Ameliorarea Competitivității" ce are ca scop încurajarea întreprinderilor din Republica Moldova să-și dezvolte cu succes afacerile, să-și consolideze pozițiile pe piață și să îmbunătățească abilitățile profesionale ale angajaților.



**Fundația Soros-Moldova** este o organizație neguvernamentală, nonprofit și apolitică, înființată în anul 1992 de către filantropul George Soros în scopul promovării valorilor societății deschise în Moldova. Fundația contribuie la democratizarea societății prin elaborarea și implementarea unor programe în diverse domenii, cum ar fi: mass-media, politici culturale, reforma judiciară, administrația publică și bunagovernare, societate civilă, sănătate publică și integrare europeană. Lansează în anul 2012 „Programul de granturi pentru ONG-uri privind prevenirea și diminuarea fenomenului discriminării în Republica Moldova”.



**EIDHR** Inițiativa Europeană pentru Democrație și promovarea Drepturilor Omului ce are ca obiectiv consolidarea respectului pentru drepturile omului și libertățile fundamentale în țările și regiunile în care acestea sunt cel mai expuse riscului.





**Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ)** este o organizație internațională care oferă soluții viabile, de perspectivă, pentru dezvoltarea economică, socială și ecologică în lumeaglobalizată. GIZ susține reformele complexe, procesele de schimbare și ajută la îmbunătățirea condițiilor de trai și a perspectivelor. Agenția a fost creată în 1975. GIZ implementează proiecte de dezvoltare din numele Ministerului Federal de Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ) și alte Ministere Federale, precum și pentru alte instituții și organizații internaționale.

Toate activitățile noastre sunt orientate spre îmbunătățirea durabilă a condițiilor de trai și a perspectivelor oamenilor. Promovarea cooperării între Guvernul Germaniei și Guvernul Republicii Moldova a început în 1994. De atunci, au fost implementate un șir de proiecte importante de dezvoltare, care au avut drept scop facilitarea procesului de tranziție de la o economie planificată la cea de piață. În prezent, GIZ implementează 8 proiecte în Moldova.



**Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD)** folosește investițiile pentru a susține dezvoltarea economiei de piață și a democrației în 27 de țări. BERD oferă finanțări de proiecte pentru bănci, întreprinderi industriale și comerciale, adresându-se atât noilor inițiative, cât și companiilor deja existente. De asemenea, BERD colaborează și cu societăți din sectorul public pentru a sprijini privatizarea acestora, restructurarea întreprinderilor de stat și îmbunătățirea serviciilor municipale sau comunale.



**USAID - Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltarea Internațională** acordă milioane de dolari americani sub forma de asistență tehnică, axându-se preponderent asupra următoarelor direcții: privatizarea sectorului funciar și energetic, necesități din domeniul sănătății și cel umanitar, dezvoltarea antreprenoriatului și reforma sectorului financiar.



**Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare – Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare** este partenerul Moldovei în realizarea Obiectivelor de Dezvoltare a Țării prin acordarea unei expertize de talie mondială și serviciilor de implementare a proiectelor. Una din strategiile principale ale biroului PNUD este angajarea autorităților guvernamentale și a factorilor de decizie într-un dialog continuu, menit să atingă dezvoltarea durabilă a țării.



Republica Moldova a aderat la **Fondul Internațional pentru Dezvoltare Agricolă (IFAD)** în anul 1996. În prezent, Guvernul Republicii Moldova în cooperare cu IFAD realizează mai multe Programe ce au ca scop diminuarea sărăciei și dezvoltarea economică în mediul rural. Programele date oferă posibilitatea de dezvoltare a afacerilor prin acordare decedite la condiții avantajoase. De asemenea, se oferă consultanță necesară pentru obținerea creditelor și dezvoltarea / inițierea afacerilor.





**InfoDev** este un program special al Băncii Mondiale și agențiilor internaționale de dezvoltare care s-au focusat asupra modului de utilizare a tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) în combaterea sărăciei și promovarea oportunităților economice în țările în curs de dezvoltare.



**CRDF - Fundația de Cercetări Civile și Dezvoltare a SUA** este o organizație non-profit creată în 1995 de către Fundația Națională de Științe și autorizată de către Congresul Statelor Unite. Acest parteneriat public-privat promovează colaborarea științifică și tehnică internațională, facilitează accesul la asistența financiară, resurse tehnice și traininguri.



**BSEC - Organizația de Cooperarea țărilor din regiunea economică a Mării Negre** a fost creată la 25 iunie 1992 de către 11 țări: Albania, Armenia, Azerbaidjan, Bulgaria, Georgia, Grecia, Republica Moldova, România, Rusia, Turcia și Ucraina. Secretariatul permanent al Organizației BSEC a fost stabilit la Istanbul. Unul din obiectivele BSEC este de a susține crearea unui mediu de afaceri încurajator și de a sprijini cooperarea IMM din regiunea BSEC.



**Consiliul de Cooperare Regională** promovează cooperarea reciprocă și integrarea europeană și euro-atlantică din Europa de Sud-Est în scopul dezvoltării economice și sociale în regiune. Consiliul de Cooperare Regională a fost lansat oficial la 27 februarie 2008, în calitate de succesor al Pactului de Stabilitate pentru Europa de Sud-Est. RCC se concentrează pe șase domenii prioritare: dezvoltare economică și socială, energie și infrastructură, justiție și afaceri interne, securitate și cooperare, construirea de capital uman și cooperare parlamentară.



**SES** este un fond german de cooperare internațională, care oferă asistență prin intermediul a circa 7500 de experți SES care lucrează pe bază de voluntariat, oferind asistență întreprinderilor mici și mijlocii în peste 50 de sectoare diferite. Experții SES sunt dispuși să le împărtășească beneficiarilor expertiza profesională, ajutând atât prin sfaturi, cât și prin fapte. Experții SES lucrează în primul rând cu întreprinderile mici și mijlocii, dar și cu organizații internaționale.



**PUM – Agenție de Consultanță din Olanda**, care oferă asistență prin intermediul experților voluntari cu experiența profesională de peste 30 ani. Experții PUM lucrează împreună cu IMM și organizații beneficiare, oferindu-le experiența și cunoștințele în diferite domenii de activitate.



**OECD – Organizația pentru Cooperare Economică și Dezvoltare** este un forum unic format din 30 de țări care lucrează împreună întru promovarea dezvoltării

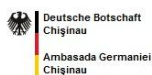
economice durabile, crearea noilor locuri de muncă, îmbunătățirea nivelului de trai, menținerea stabilității financiare etc.



**Departamentul de Dezvoltare Internațională (DFID)** este o structură a Guvernului britanic responsabilă cu promovarea dezvoltării internaționale. Programul DFID în Republica Moldova este orientat spre susținerea țării în îmbunătățirea guvernării și a cadrului instituțional în vederea reducerii sărăciei; promovarea unei dezvoltări durabile orientate spre cei săraci; consolidarea contribuției Regatului Unit la soluționarea conflictelor și stabilirea relațiilor pașnice. Volumul programului DFID de asistență tehnică bilaterală pentru Moldova a constituit, începând cu anul 1991 și pînă în prezent, peste 20 mln. lire sterline. Programul DFID pentru Moldova este administrat din Regatul Unit prin intermediul Ambasadei Britanice la Chișinău.



**Ambasada Statelor Unite în Republica Moldova** lansează anual un concurs de microproiecte privitor la dezvoltarea capacității și durabilității organizațiilor non-guvernamentale în Moldova. Sesiunea este dedicată exclusiv ONG-urilor.



**Ambasada Germaniei la Chișinău** lansează anual un concurs de microproiecte pentru ONG-uri. Câștigătorii sesiunii trebuie să conceapă proiecte care să realizeze un impact pozitiv asupra necesităților de bază ale tuturor păturilor sociale, în mod special acolo unde este nevoie de ele: în instituții sociale cum ar fi școli, grădinițe sau orfelinate.

### 3. CONTEXTUL NAȚIONAL

Republica Moldova este un stat situat în sud-estul Europei, între România (vest) și Ucraina (est) și este împărțită în 6 regiuni de dezvoltare – Nord, Centru, Sud, UTA Găgăuzia, Transnistria și municipiul Chișinău.

#### 3.1. Strategii naționale

##### 3.1. 1. Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova 2020”

Creșterea economică din Republica Moldova, în tandem cu tendința de reducere a sărăciei, sunt strâns corelate cu fluxul de remitențe și consumul generat de acestea din urmă. Câștigurile din munca moldovenilor aflați peste hotarele țării au alimentat venitul disponibil al gospodăriilor casnice, conducând astfel la majorarea cererii agregate de consum. Constrânsă de capacitățile limitate de producție autohtonă, această cerere a fost satisfăcută în mare măsură de importurile de bunuri și servicii. Bugetul public național a beneficiat pe urma acestei situații, însă balanța comercială a evoluat în direcția unui deficit comercial alarmant.

Pe lângă faptul că creșterea economică bazată pe consum și remitențe expune economia țării către o serie de vulnerabilități, există un pericol și mai mare asociat acestui model de creștere economică – faptul că volumul remitențelor va începe să scadă la un moment dat. Actualmente, migrația decimează familiile cetățenilor din Republica Moldova. Dacă nu se va acționa ferm întru crearea unor condiții adecvate de muncă și trai în Republica Moldova, reîntregirea familiilor de migranți se va produce în afara hotarelor țării. Moment care va genera declinul remitențelor.

Din cele expuse se profilează două concluzii:

**Prima concluzie** ține de faptul că ritmul de creștere economică va fi dificil de menținut, ceea ce, în absența unei schimbări structurale a parametrilor economiei naționale, se dovedește a fi inacceptabil din perspectiva agendei de dezvoltare a Republicii Moldova.

**Cea de-a doua concluzie** se referă la schimbarea propriu-zisă a modelului de creștere economică și anume: necesitatea renunțării la modelul de creștere bazat pe consumul alimentat de remitențe în favoarea unui model dinamic bazat pe atragerea investițiilor străine și locale, precum și dezvoltarea industriilor exportatoare de bunuri și servicii.

În această ordine de idei, în data de 17.10.2011 a fost validat proiectul Strategiei Naționale de Dezvoltare “Moldova 2020” ce are ca obiectivul de bază accelerarea creșterii economice și reducerea sărăciei.

Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova 2020” își propune să susțină o creșterea economică sustenabilă pe termen lung.

Creșterea economică, oriunde s-ar produce, se bazează pe trei piloni – factori ai funcției de producție, și anume acumularea factorilor de producție - capital și muncă, și gradul de productivitate a acestora care include oricare alți parametri, cum ar fi: tehnologii, guvernare eficientă, abilități etc. Prin Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova 2020”, Guvernul Republicii Moldova a făcut o previziune privind creșterea economică a Republicii Moldova.

În acest sens au fost identificate, în Strategie, 7 probleme critice transpuse sub aspectul unor obiective strategice pe termen lung.

1. Racordarea sistemului educațional la cerințele pieței forței de muncă în scopul sporirii productivității forței de muncă și majorării ratei de ocupare în economie.
2. Investiții publice în infrastructura de drumuri naționale și locale în scopul diminuării cheltuielilor de transport și sporirii vitezei de acces.
3. Diminuarea costurilor finanțării prin intensificarea concurenței în sectorul financiar și dezvoltarea instrumentelor de management al riscurilor.
4. Ameliorarea climatului de afaceri prin optimizarea cadrului de reglementare și prin aplicarea tehnologiilor informaționale în serviciile publice destinate mediului de afaceri și cetățenilor.
5. Diminuarea consumului de energie prin sporirea eficienței energetice și utilizarea surselor regenerabile de energie.
6. Sustenabilitatea financiară a sistemului de pensii întru asigurarea unei rate adecvate de înlocuire a salariilor.
7. Sporirea calității și eficienței actului de justiție și combaterea corupției întru asigurarea echității pentru toți cetățenii.

Optica prezentei Strategii este de a produce un impact economico-social pe fiecare din dimensiunile problematice nominalizate mai sus. Efectul cumulat al soluționării problemelor vizate constă în eliminarea barierelor critice care împiedică valorificarea optimală a factorilor de producție. Această abordare face posibilă prioritizarea domeniilor de intervenție ale statului și supunerea acestora unui obiectiv bine definit al Strategiei: **accelerarea creșterii economice și, implicit reducerea sărăciei.**

### **3.1.2. Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare 2011-2014**

Programul de activitate al Guvernului „Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare” oferă cadrul de politici de guvernare a Republicii Moldova pentru perioada 2011-2014.

Prezentul Program este expresia continuității în îndeplinirea angajamentelor asumate de Guvernului față de cetățeni și de partenerii externi ai Republicii Moldova.

Astfel, viziunea strategică a programului propus o constituie creșterea bunăstării populației, care se va axa pe două obiective majore ale Guvernului:

- creșterea nivelului de trai al cetățenilor;
- integrarea europeană.

Unul dintre principiile de activitate importante va fi transformarea succeselor la nivel macro, obținute în ultima perioadă, în beneficii palpabile pentru fiecare cetățean în parte. Astfel, Programul de activitate al Guvernului, în ansamblul său, urmărește crearea unui nivel înalt de bunăstare a cetățenilor Republicii Moldova, precum și realizarea altor transformări importante în societate, care, în totalitatea lor, ar accelera integrarea Republicii Moldova în Uniunea Europeană.

Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare 2011-2014 a fost conceput pe următoarele obiective:

- **Integrarea europeană;**
- **Reintegrarea țării;**
- **Politică externă eficientă și echilibrată;**
- **Supremația legii;**
- **Combaterea sărăciei și servicii publice de calitate;**
- **Creștere economică durabilă;**
- **Descentralizarea puterii;**

În vederea realizării acestor obiective mari, Guvernul își propune să întreprindă o serie de acțiuni pentru protecția socială a cetățenilor, dezvoltarea economiei, consolidarea statului de drept, creșterea numărului locurilor de muncă, dezvoltarea relațiilor cu partenerii externi, atragerea investițiilor, eliminarea vizelor și alte acțiuni care au ca finalitate o viață mai bună pentru populația Republicii Moldova.

### **3.2. Priorități și programe la nivel sectorial**

#### **3.2.1. Agricultură : Prioritățile strategice pentru activitățile Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova în anii 2011 – 2015**

În următorii ani, Ministerul Agriculturii își propune să susțină în dezvoltarea utilizării materiilor prime agricole pentru producerea de energie. Pe baza experienței din multe țări europene, Republica Moldova, își propune să dezvolte această direcție prin care agricultorii pot utiliza produsele de origine vegetală și animală în scopuri energetice, iar întreprinderile nou-formate de prelucrare a acestor materii prime pentru producerea de energie curată, verde.

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova a adoptat următoarele priorități pe termen mediu:

- Implementarea reformei siguranței alimentelor;
- Restructurarea și modernizarea sectorului vitivinicol;
- Susținerea dezvoltării unei infrastructuri de piață moderne;
- Implementarea agriculturii conservative;
- Reforma sectorului de producere a cărnii și laptelui;
- Susținerea dezvoltării producției de energie regenerabilă din deșeuri agricole;
- Reorganizarea resurselor existente de educație și cercetare;
- Reorganizarea sistemului de subvenții în agricultură;
- Implementarea sistemelor informaționale de bază pentru susținerea funcționării lanțului alimentară;
- Suport în dezvoltarea Agriculturii cu Valoare Adăugată;

### 3.2.2. Aparare: Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Apărării pentru perioada 2012-2014

Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Apărării pentru perioada 2012-2014 este un document prin care se asigură prioritizarea diverselor obiective, reflectate în numeroasele documente de politici, precum și identificarea lacuneor în metodele pe care le va utiliza Ministerul Apărării în vederea atingerii obiectivelor sale.

Ministerul Apărării, prin Programul de Dezvoltare Strategică, își propune realizarea următoarelor priorități:

- Elaborarea documentelor cadru pentru desfășurarea reformei;
- Asigurarea controlului civil și democratic asupra sectorului de apărare națională;
- Instituirea unui cadru de planificare al apărării bazat pe capabilități;
- Armonizarea cadrului juridic și normativ din domeniu la angajamentele asumate și la noile provocări și sarcini;
- Dezvoltarea aspectelor de interoperabilitate militară;
- Eficientizarea cooperării interdepartamentale în vederea consolidării potențialului de apărare;
- Dezvoltarea capacităților de colectare și analiză a informației în scopul apărării naționale;
- Consolidarea cooperării pe plan extern la nivel bilateral și multilateral;
- Îmbunătățirea gradului de transparență în procesul decizional;
- Instituționalizarea sistemului de mobilizare și instruire a rezerviștilor;
- Profesionalizarea graduală a Armatei Naționale;
- Dezvoltarea efectivului de sergenți și subofițeri;
- Instituționalizarea conceptului capabilităților operaționale;
- Dezvoltarea capacităților Centrului de Perfecționare Continuă în domeniul operațiunilor de menținere a păcii;
- Eficientizarea managementului de personal;
- Dezvoltarea sistemului de cercetare, comandă și control a spațiului aerian;
- Consolidarea securității internaționale prin angajarea în operațiuni de menținere a păcii, cu mandatul ONU, UE sau OSCE;
- Implementarea conceptului capabilităților instituționale conform procesului de e-guvernare
- Dezvoltarea capacităților logistice și îmbunătățirea condițiilor de securitate a armamentului și munițiilor;
- Reglementarea și coordonarea activității în domeniul învățămîntului militar și pregătirii cadrelor militare.

### 3.2.3. Economie: Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Economiei pentru perioada 2012-2014

Ministerului Economiei are misiunea de a promova creșterea economică calitativă și durabilă pentru asigurarea prosperității tuturor cetățenilor Republicii Moldova.

Prin **Programul de Dezvoltare Strategică pentru perioada 2012-2014**, Ministerul Economiei a identificat priorități pe termen mediu în domeniul său de activitate, după cum urmează:

- Asigurarea creșterii economice durabile;
- Sporirea competitivității economiei naționale;
- Cooperarea economică cu Uniunea Europeană;
- Eliminarea constrîngerilor de ordin administrativ pentru mediul de afaceri;
- Promovarea exporturilor și atragerea investițiilor;
- Asigurarea dezvoltării IMM și facilitarea accesului la finanțe;
- Asigurarea securității energetice și promovarea eficienței energetice în sectoarele economiei;
- Dezvoltarea relațiilor bilaterale și a colaborării cu organisme internaționale;
- Dezvoltarea durabilă a comerțului interior;
- Asigurarea unui nivel înalt de protecție a consumatorilor;
- Armonizarea integrală a reglementărilor tehnice naționale cu cele europene și implementarea acestora la nivelul cerințelor din domeniile economiei naționale;
- Asigurarea cadrului normativ-tehnic adecvat, corelat cu practicile europene, care să stabilească cerințele de securitate pentru activitățile desfășurate în domeniul securității industriale;
- Dezvoltarea unui sector industrial al economiei bazat pe tehnologii avansate scientintensive, eficient și competitiv, racordat la standardele europene;
- Implementarea metodelor progresiste de deetatzare și administrare a proprietății publice, inclusiv dezvoltarea și valorificarea mecanismului de parteneriat public-private.

În vederea respectării acestor priorități, Ministerul Economiei își propune realizarea de programe pentru îmbunătățirea mediului fiscal, promovarea exportului, creșterea investițiilor, construirea unei infrastructuri de suport în afaceri și alte acțiuni menite să îmbunătățească mediul economic din Republica Moldova.

### 3.2.4. Educație: Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Educației pentru perioada 2012-2014

Ministerul Educației este organul de specialitate al administrației publice centrale care elaborează și promovează politica de stat în domeniul educației și formării profesionale, racordată la tendințele naționale și internaționale moderne de dezvoltare social-economică, cu misiunea de a asigura accesul la educație pentru toți cetățenii Republicii Moldova pe parcursul întregii vieți.

Prin **Programul de Dezvoltare Strategică pentru perioada 2012-2014**, Ministerul Educației a identificat priorități pe termen mediu în domeniul său de activitate, după cum urmează:

- Extinderea serviciilor de educație și dezvoltare timpurie a copilului;



- Asigurarea condițiilor necesare/optime pentru extinderea accesului la educație de bază;
- Promovarea educației incluzive și dezvoltarea alternativelor educaționale;
- Sporirea nivelului de pregătire profesională în învățământul vocațional/tehnic;
- Integrarea învățământului superior în spațiul european;
- Extinderea și diversificarea sistemului de instruire al adulților;
- Diversificarea și dezvoltarea relațiilor de colaborare cu statele lumii și organizațiile internaționale în vederea promovării dezideratelor de integrare europeană;
- Eficientizarea procedurilor de organizare și desfășurare a evaluărilor rezultatelor școlare la toate treptele de școlaritate;
- Implementarea Tehnologiilor Informaționale și Comunicaționale în educație.

Pentru respectării acestor priorități, Ministerul Educației își propune realizarea de programe pentru îmbunătățirea mediului educațional și introducerea de noi metode de învățământ.

### **3.2.5. Afaceri Interne: Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Afacerilor Interne pentru perioada 2012-2014**

Ministerul Afacerilor Interne are misiunea de a exercita funcțiile administrației publice centrale în domeniul siguranței publice, protecției frontierei, protecției civile, gestionării situațiilor excepționale, controlului procesului de migrație și altor domenii atribuite.

Prin **Programul de Dezvoltare Strategică pentru perioada 2012-2014**, Ministerul Afacerilor Interne a identificat priorități pe termen mediu în domeniul său de activitate, după cum urmează:

- Ralierea sistemului afacerilor interne la standardele Uniunii Europene de securitate, guvernate de valorile democratice și respect față de libertățile fundamentale ale omului, în vederea realizării cu succes a negocierilor pe marginea Acordului de Asociere;
- Edificarea statului de drept prin reformarea structurală și procedurală a sistemului de drept pentru a garanta atragerea investițiilor, combaterea criminalității și corupției, protecția drepturilor omului;
- Dezvoltarea infrastructurii și capacităților subdiviziunilor de afaceri interne în raioanele de est ale țării în vederea creării condițiilor reale de reintegrare a regiunii transnistrene în spațiul economic, social și informațional al Republicii Moldova, garantării drepturilor și libertăților cetățenilor din localitățile din stînga Nistrului;
- Sporirea eforturilor de prevenire și combatere a factorilor criminogeni, inclusiv lichidarea grupărilor criminale organizate ce activează atît pe teritoriul Republicii Moldova, cît și pe teritoriul altor țări, distrugerea bazei tehnico-materiale a acestor grupări;
- Protejarea intereselor cetățenilor moldoveni peste hotare prin consolidarea relațiilor de bună vecinătate și parteneriatele strategice atît cu Uniunea Europeană, Ucraina, SUA, cît și cu țările Comunității Statelor Independente;
- Implementarea sistemelor automatizate pentru prestarea serviciilor electronice cetățenilor și reducerea factorului uman;
- Introducerea bugetării pe programe.

În vederea respectării acestor priorități, Ministerul Afacerilor Interne își propune realizarea de programe pentru consolidarea capacităților în domeniul managementului politicilor publice, în vederea eficientizării activității MAI și subdiviziunilor subordonate, modernizarea metodelor de prevenire și combatere a infracționalității în vederea reducerii victimizării populației și garantării ordinii de drept, acordarea serviciilor transparente și accesibile tuturor categoriilor



de migranți, în vederea asigurării drepturilor și libertăților fundamentale ale acestora, dezvoltarea capacităților de asigurare și restabilire a ordinii publice și alte acțiuni.

### 3.2.6. Mediu: Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Mediului pentru perioada 2012-2014

Ministerul Mediului are misiunea de a asigura realizarea prerogativelor constituționale ale Guvernului prin elaborarea, promovarea și implementarea politicii statului în domeniul protecției mediului și utilizării raționale a resurselor naturale, managementului deșeurilor, folosirii și protecției subsolului, hidroameliorației, gospodăririi resurselor de apă, aprovizionării cu apă și canalizare, reglementării activităților nucleare și radiologice, controlului ecologic de stat, hidrometeorologiei și monitoringului calității mediului.

Prin **Programul de Dezvoltare Strategică pentru perioada 2012-2014**, Ministerul Mediului a identificat priorități pe termen mediu în domeniul său de activitate, după cum urmează:

- Asigurarea durabilității mediului;
- Asigurarea unui cadru adecvat (instituțional, administrativ, politic și legal) pentru protecția mediului și utilizarea durabilă a resurselor naturale, armonizat la legislația și standardele UE în domeniu;
- Asigurarea prevenirii poluării mediului înconjurător și reducerii impactului negativ al activității economice asupra mediului, resurselor naturale și sănătății populației prin integrarea cerințelor de protecție a mediului în politicile sectoriale ale economiei naționale;
- Asigurarea accesului populației la surse sigure de apă și sisteme de canalizare îmbunătățite;
- Îmbunătățirea sistemului de gestionare a deșeurilor, substanțelor chimice toxice și a poluanților organici persistenti în scopul reducerii cantității și a impactului acestora asupra mediului înconjurător, inclusiv prin crearea infrastructurii de colectare, depozitare și de prelucrare/distrugere a lor ;
- Creșterea gradului de împădurire a teritoriului Republicii Moldova, inclusiv prin împădurirea terenurilor agricole degradate;
- Extinderea și dezvoltarea ariilor naturale protejate de stat, asigurarea protecției și conservării biodiversității;
- Asigurarea gestionării, asanării și protejării fondului acvatic, inclusiv a bazinelor râurilor Prut și Nistru prin intermediul colaborării multilaterale în acest domeniu;
- Promovarea energiei regenerabile în baza biomasei, energiei solare și eoliene, instalațiilor cu ciclu închis de utilizare a apelor și a producerii mai pure prin utilizarea tehnologiilor nonpoluante;
- Reducerea riscurilor și protecția împotriva dezastrelor naturale prin modernizarea și eficientizarea sistemului național de monitoring a stării și evoluției condițiilor hidrometeorologice și a calității mediului;
- Extindere și dezvoltarea cooperării internaționale în domeniul protecției mediului înconjurător;
- Creșterea nivelului de informare, educație și cultură ecologică a cetățenilor prin promovarea campaniilor și acțiunilor naționale de educare și sensibilizare pentru ecologie și dezvoltare durabilă.

Pentru respectării acestor priorități, Ministerul Mediului își propune realizarea de programe pentru îmbunătățirea politicilor și managementului în domeniul protecției mediului.

Este important de menționat **Strategia Națională de Adaptare la Schimbări Climatice a Republicii Moldova până în 2020** care prevede măsuri pe criteriul sectorial, delimitând 6 sectoare prioritare ale economiei naționale, mai vulnerabile la schimbările climatice: agricultura, sănătatea, silvicultura, energetică, transporturile și infrastructura drumurilor, resursele de apă. Pentru fiecare dintre aceste sectoare Strategia prevede măsuri generale de adaptare la schimbările climatice.



### **3.2.7. Cultură: Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Culturii pentru perioada 2012-2014**

Ministerul Culturii, în conformitate cu actele legislative și normative, este responsabil de elaborarea și promovarea politicilor în următoarele domenii: arte profesionale (literatura, teatru, muzica, coreografie, arte plastice, cinematografie, circ), învățământul artistic și industrii culturale, patrimoniu cultural și arte vizuale, arta populară, meșteșuguri artistice (artizanat), activitatea artistică de amatori, cultura scrisă.

Prin Programul de Dezvoltare Strategică pentru perioada 2012-2014, Ministerul Culturii a identificat priorități pe termen mediu în domeniul său de activitate, după cum urmează:

- Dezvoltarea culturii;
- Salvagardarea patrimoniului național și asigurarea accesului larg a cetățenilor la valorile culturale;
- Promovarea valorilor culturale naționale ca parte componentă a patrimoniului cultural european.

În vederea respectării acestor priorități, Ministerul Culturii își propune elaborarea de politici în domeniul culturii și realizarea de programe menite să îmbunătățească managementul în instituțiile din domeniul culturii.

### **3.2.8. Finanțe: Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Finanțelor pentru perioada 2012-2014**

Ministerul Finanțelor este organul central de specialitate responsabil de dezvoltarea și fortificarea politicii în domeniul finanțelor publice, gestiunea fluxurilor bugetare, inițierea, menținerea și consolidarea evidenței tranzacțiilor bugetare, proiectarea și producerea aplicațiilor informatice și instrumentelor, care vor fi utilizate de către autoritățile/instituțiile bugetare, pentru evidența și gestiunea fondurilor publice, administrarea datoriei de stat, garanțiilor de stat și recreditării de stat.

Misiunea Ministerului constă în elaborarea și implementarea politicii statului în domeniul finanțelor publice.

Prin Programul de Dezvoltare Strategică pentru perioada 2012-2014, Ministerul Finanțelor a identificat priorități pe termen mediu în domeniul său de activitate, după cum urmează:

- Creștere economică durabilă și echilibrată;
- Servicii publice de calitate;
- Descentralizarea puterii.

Pentru respectării acestor priorități, Ministerul Finanțelor își propune elaborarea de politici și management în domeniul bugetar-fiscal realizarea de programe pentru îmbunătățirea metodelor de administrarea a veniturilor bugetului public național.

### **3.2.9. Protecție socială: Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei pentru perioada 2012-2014**

Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei are misiunea de a asigura realizarea prerogativelor constituționale ale Guvernului Republicii Moldova, privind elaborarea, promovarea și realizarea politicii statului în domeniul muncii și protecției sociale.

Prin Programul de Dezvoltare Strategică pentru perioada 2012-2014, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a identificat priorități pe termen mediu în domeniul său de activitate, după cum urmează:

1. Sporirea accesului populației la măsurile promovate pe piața muncii prin implementarea politicilor active, eficiente și bine orientate;
2. Perfecționarea continuă a sistemului de salarizare a anagjaților din economia națională;
3. Sporirea nivelului de protecție socială a persoanelor asigurate;
4. Susținerea adecvată a persoanelor vulnerabile prin direcționarea eficientă a asistenței sociale și prevenirea excluziunii sociale;
5. Asigurarea accesului populației la servicii sociale de calitate;
6. Asigurarea incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități;
7. Creșterea calității vieții familiilor cu copii și copiilor aflați în dificultate prin asigurarea unui mediu protector familial;
8. Promovarea egalității șanselor pe plan politic și social-economic prin asigurarea afirmării femeilor.

Pentru respectării acestor priorități, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei își propune elaborarea de politici și dezvoltarea de programe în domeniul protecției muncii și protecției sociale.

### **3.2.10. Tineret și Sport: Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Tineretului și Sportului pentru perioada 2012-2014**

Ministerul Tineretului și Sportului are misiunea de a elabora și implementa politicile naționale în domeniul tineretului și sportului, orientarea strategică de dezvoltare și modernizare continuă a sistemului instituțional din domeniu, de a crea condiții de participare a tinerilor în viața politică, economică, socială și culturală a țării și de a promova sportului la nivel național și internațional.

Prin Programul de Dezvoltare Strategică pentru perioada 2012-2014, Ministerul Tineretului și Sportului a identificat prioritatea pe termen mediu în domeniul său de activitate, și anume crearea condițiilor pentru realizarea plină a potențialului tinerilor în viața politică, socială, economică și culturală a țării și promovarea unui mod de viață sănătos.

În vederea respectării acestei priorități, Ministerul Tineretului și Sportului își propune elaborarea de programe menite să asigure un management eficient în domeniul tineretului, culturii fizice, sportului, să consolideze capacități în vederea sporirii nivelului de participare a tinerilor la dezvoltarea socio-economică a țării prin asigurarea oportunităților

egale și condițiilor adecvate pentru tineri și să creeze condiții optime în vederea perfecționării, dezvoltării și funcționării sistemului național de cultură fizică și sport.

### **3.2.11. Transporturi: Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor pentru perioada 2012-2014**

Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor are misiunea de asigurare realizarea prerogativelor constituționale ale Guvernului privind elaborarea, promovarea și implementarea politicii statului în domeniul transporturilor (feroviar, aviație civilă, auto, naval) și infrastructurii drumurilor prin transpunerea în viață, în baza legilor republicii și decretelor Președintelui Republicii Moldova a acestora.

Prin Programul de Dezvoltare Strategică pentru perioada 2012-2014, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor a identificat priorități pe termen mediu în domeniul său de activitate, după cum urmează:

- Liberalizarea și dezvoltarea piețelor de transport;
- Promovarea Republicii Moldova ca țară de tranzit și alinierea transportului autohton la condițiile europene de transport;
- Restabilirea și dezvoltarea căilor navigabile interne ale Republicii Moldova;
- Gestionarea responsabilă și eficientă a sistemului de transport, dezvoltarea și modernizarea transportului de mărfuri și pasageri conform standardelor europene;
- Dezvoltarea transportului naval, extinderea flotei comerciale navale și dezvoltarea continuă a sistemului de porturi multimodale în Republica Moldova;
- Asigurarea procesului de integrare europeană și implementarea standardelor UE în domeniul transporturilor și infrastructurii drumurilor.

Pentru respectării acestor priorități, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor își propune elaborarea de politici și dezvoltarea de programe menite să reformeze transportul din Republica Moldova și să fortifice rolul autorităților responsabile.

### **3.2.12. Tehnologia Informație: Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor pentru perioada 2012-2014**

Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor are misiunea de a asigura dezvoltarea durabilă a tehnologiei informației și comunicațiilor.

Prin Programul de Dezvoltare Strategică pentru perioada 2012-2014, Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor a identificat priorități pe termen mediu în domeniul său de activitate, după cum urmează:

- Economie națională bazată pe infrastructura tehnologiei informației și comunicațiilor modernă;
- Tehnologiile informației și comunicațiile accesibile tuturor cetățenilor.

În vederea respectării acestei priorități, Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor își propune elaborarea de programe menite să creeze o infrastructură a Tehnologiei Informației și Comunicațiilor eficientă și competitivă și să realizeze incluziunea digitală a populației.

### **3.2.13. Sănătate: Strategia de Dezvoltare a Sistemului de Sanatate 2008-2017**

Ministerul Sănătății are misiunea de îmbunătăți sănătatea publică prin consolidarea sistemului de sănătate, asigurarea accesului echitabil la servicii de sănătate de calitate și cost-eficiente, protecția împotriva riscurilor financiare asociate cu serviciile de sănătate, îmbunătățirea receptivității sistemului la necesitățile, preferințele și așteptările adecvate ale populației, precum și de a susține și promova intervențiile de prevenție, protecție, promovare a sănătății și prin oferirea posibilităților de alegere a unui mod de viață sănătos.

Prin implementarea Strategia de Dezvoltare a Sistemului de Sanatate, Ministerul Sănătății își propune crearea unui sistem de sanătate care să asigure:

- a) echitate în alocarea resurselor și accesul populației la servicii de sanătate;
- b) servicii centrate pe pacient, satisfacția reală a utilizatorilor pentru serviciile de sanătate;
- c) servicii de sanătate de calitate, la cel mai bun raport cost-calitate;
- d) responsabilități clar definite ale tuturor partilor implicate în procesul de prestare a serviciilor de sanătate.

În vederea realizării obiectivelor de mai sus, Ministerul Sănătății își propune elaborarea de programe menite să protejeze cetățenii de riscurile financiare în accederea spre serviciile de sănătate și să reducă inegalitățile în utilizarea și distribuirea serviciilor de sănătate.

## 4. CONTEXTUL REGIONAL – REGIUNEA DE DEZVOLTARE NORD

### 4.1. Scurtă descriere - Regiunea de Dezvoltare Nord

Regiunea de Dezvoltare Nord este situată în partea de Nord a Republicii Moldova. Ea se învecinează la Nord și la Est cu Ucraina, la Vest cu România, la Sud-Est cu raionul Camenca (Regiunea de Dezvoltare Transnistria), la Sud cu raioanele Ungheni, Telenesti și Soldănesti. În componența Regiunii de Dezvoltare Nord intră municipiul Bălți, 11 raioane (Briceni, Edineti, Donduseni, Drochia, Fălești, Florești, Glodeni, Ocnița, Rascani, Sangerei, Soroca), cu o suprafață de circa 10.014 km<sup>2</sup> (1 001 394ha), ceea ce reprezintă aproximativ 29,6% din suprafața totală a Republicii Moldova. Populația regiunii la 1.01.2009 a constituit aproximativ 967 mii persoane (25% din populația țării), inclusiv populație urbană 305 mii persoane (32% din totalul pe regiune).

Dezvoltarea Regiunii Nord, ca și a celorlalte regiuni de dezvoltare, este influențată de factori externi. Politicile implementate la nivel național influențează atât performanța economică, mulți agenți economici din regiune fiind înregistrați la Chisinău, cât și calitatea serviciilor publice prestate la nivel local.

### 4.2. Strategia de Dezvoltare Regională Nord

Strategia de Dezvoltare Regională Nord este un document elaborat de Agenția de Dezvoltare Nord și prezintă contextual actual, prioritățile și măsurile de implementare a politicii de dezvoltare regională în cadrul Regiunii de Dezvoltare Nord. Totodată în el este fixat cadrul instituțional și legal, precum și noi idei de proiecte, care ar contribui la redresarea economiei, la îmbunătățirea mediului și la ridicarea nivelului de trai a cetățenilor din regiune.

Prin Strategia de Dezvoltare Regională Nord au fost stabilite următoarele priorități pe termen mediu:

- Reabilitarea infrastructurii fizice;
- Susținerea dezvoltării sectorului privat și a pieței forței de muncă;
- Îmbunătățirea factorilor de mediu și a atractivității turistice.

#### 4.2.1. Prioritatea 1. Reabilitarea infrastructurii fizice

**Context:** Deficiențele de investiții în infrastructura publică în ultimele decenii au dus la deteriorarea semnificativă a drumurilor, sistemelor de apă și canalizare, sistemelor de aprovizionare cu gaze, etc., fapt ce afectează în mod fundamental competitivitatea atât la nivel național, cât și la cel regional.

**Măsuri propuse prin Strategia de Dezvoltare Regională Nord:**

- Extinderea și reabilitarea sistemelor de aprovizionare cu apă și canalizare.
- Reconstrucția, reabilitarea și amenajarea drumurilor regionale, în special a drumurilor care se conectează la artere naționale și la alte porțiuni de drumuri renovate.
- Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor aeroportuare ale aeroporturilor de la Bălți și Mărculești.
- Stimularea activităților transfrontaliere prin sporirea investițiilor în crearea punctelor de trecere dintre Moldova și România, aflate pe teritoriul Regiunii de Dezvoltare Nord

#### **4.2.2. Prioritatea 2. Susținerea dezvoltării sectorului privat și a pieței forței de muncă**

**Context:** Peste 60% din populația regiunii este amplasată în localități rurale, și este preocupată în primul rând de asigurarea necesităților de consum ale gospodăriei, și doar apoi de generarea unor venituri adiționale.

##### **Măsuri propuse prin Strategia de Dezvoltare Regională Nord:**

- Dezvoltarea formării continue. Sprijin pentru calificarea și recalificarea profesională a populației ocupate din mediul rural.
- Stimularea IMM prin dezvoltarea serviciilor de informare și consultare pentru IMM (industrie, servicii, turism etc.) și susținerea creării incubatoarelor tehnologice și aplicării tehnologiilor inovative (frigidere, sere, industria de prelucrare etc.)
- Sprijinirea întreprinderilor cu potențial de export, care implementează standardele internaționale de calitate.
- Stimularea asocierii și cooperării tuturor actorilor din sectorul agroindustrial, în scopul asigurării echității în relația dintre producătorii de materie primă, procesatori și comercianți.

#### **4.2.3. Prioritatea 3. Îmbunătățirea factorilor de mediu și a atractivității turistice**

**Context:** Starea de mediu afectează în mod direct confortul populației și atractivitatea regiunii. În prezent, deșeurile solide și lichide sunt gestionate în mod nesustenabil, ducând la degradarea resurselor și înrăutățirea sănătății populației. În regiune, doar localitățile urbane sunt dotate cu stații de epurare a apelor uzate, dar și în aceste localități ele funcționează în mod necorespunzător.

##### **Măsuri propuse prin Strategia de Dezvoltare Regională Nord:**

- Sporirea accesului la informația de mediu și promovarea educației ecologice.
- Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor solide, inclusiv colectarea separată, reciclarea și crearea poligoanelor moderne de stocare a deșeurilor nereciclabile.
- Sporirea securității ecologice în regiune, prin promovarea activităților de stopare a degradării solurilor și elaborarea unor programe de anticipare și răspuns la stări extreme de vreme.
- Reabilitarea edificiilor turistice și promovarea integrării lor în circuitele turistice internaționale.



## **IV. VIZIUNE DE DEZVOLTARE; OBIECTIVE; DIRECȚII DE ACȚIUNE**

**2012-2020**

## 1. VIZIUNEA DE DEZVOLTARE; OBIECTIVE; MĂSURI; SUBMĂSURI ȘI DIRECȚII DE ACȚIUNE

Analiza situației actuale a raionului Sîngerei a scos în evidență faptul că raionul ocupă un loc important la nivel regional și la nivel național în domeniul agriculturii, însă este slab dezvoltat în celelalte domenii economice. Efectul cel mai resimțit de populație este lipsa locurilor de muncă, rata șomajului la nivelul raionului fiind de aproximativ 11%. La acesta se adaugă și nivelul redus al salariilor, salariul mediu lunar la nivelul raionului Sîngerei reprezentând doar 66,62% din salariul mediu pe economie.

În acest context, agricultura este ocupația de bază și principala sursă de venit a locuitorilor raionului. Peste 79% din populația raionului este stabilită în mediul rural, acest procent fiind mai mare cu 15% față de indicatorul la nivel regional și cu 21% față de indicatorul la nivel național. Preocuparea pentru agricultură reiese și din nivelul producției agricole, atât în cadrul gospodăriilor țărănești, cât și în cadrul întreprinderilor agricole. În ceea ce privește gospodăriile țărănești, raionul Sîngerei ocupă locul 4 la nivelul regiunii de Nord și locul 6 la nivel național pentru producția de cereale, leguminoase boabe și floarea soarelui. Iar în ceea ce privește întreprinderile agricole, raionul Sîngerei ocupă locul 5 atât la nivel regional, cât și la nivel național.

Având în vedere locul important pe care agricultura îl ocupă în ocupația oamenilor, ponderea mare a populației în mediul rural, producția agricolă realizată la nivelul raionului și forța de muncă disponibilă la nivel de raion, în general, și în domeniul agriculturii, în special, **viziunea de dezvoltare pentru perioada 2012 – 2020** este transformarea raionului Sîngerei într-un pol regional de dezvoltare agro – industrială.

Creșterea nivelului de trai prin dezvoltarea susținută a economiei raionale reprezintă **obiectivul general** al strategiei de dezvoltare pentru perioada 2012 – 2020. Pentru atingerea acestui obiectiv general se au în vedere:

- creșterea și semnalizarea strategică a atractivității raionului în rândul investitorilor;
- formarea de capacități administrative conforme standardelor și procedurilor europene;
- dezvoltarea durabilă a potențialului uman;
- infrastructura modernă pentru o economie competitivă și un standard de viață ridicat.

Pentru fiecare dintre aceste obiective strategice-au stabilit măsuri specifice care acoperă toate aspectele importante pentru dezvoltarea raionului Sîngerei. Acestea sunt prezentate în tabelul de mai jos.

## VIZIUNE: SÎNGEREI – POL REGIONAL DE DEZVOLTARE AGRO – INDUSTRIALĂ

|                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Obiectivul general - Creșterea continuă a nivelului de trai prin dezvoltarea susținută a economiei raionale                           |
| Obiectivul strategic 1. Creșterea și semnalizarea strategică a atractivității raionului în rândul investitorilor                      |
| Măsura 1.1. Realizarea de acțiuni pentru semnalizarea strategică a raionului pe plan intern și extern                                 |
| Măsura 1.2. Formarea de capacități pentru dezvoltarea sectorului agro-industrial                                                      |
| Măsura 1.3. Dezvoltarea sectorului de servicii                                                                                        |
| Măsura 1.4. Încurajarea antreprenoriatului local                                                                                      |
| Măsura 1.5. Dezvoltarea industriei materialelor de construcție                                                                        |
| Măsura 1.6. Dezvoltarea industriei textile                                                                                            |
| Măsura 1.7. Dezvoltarea infrastructurii în turism                                                                                     |
| <b>Măsura 1.8. Adaptarea la schimbările climatice a sectorului agricol</b>                                                            |
| Obiectivul strategic 2. Formarea de capacități administrative conforme standardelor și procedurilor europene                          |
| Măsura 2.1. Formarea continuă a personalului                                                                                          |
| Măsura 2.2. Îmbunătățirea metodelor de recrutare de personal în cadrul aparatelor de stat                                             |
| Măsura 2.3. Introducerea în statele de personal de noi posturi în conformitate cu nevoile instituțiilor                               |
| Măsura 2.4. Îmbunătățirea condițiilor de muncă                                                                                        |
| Măsura 2.5. Consolidarea și dezvoltarea capacității de relaționare instituțională la nivel local, regional, național și internațional |
| Măsura 2.6. Diversificarea căilor de comunicare cu cetățenii și promovarea serviciilor APL                                            |
| Măsura 2.7. Promovarea serviciilor oferite de Administrația Publică Locală                                                            |
| Măsura 2.8. Actualizarea și gestionarea eficientă a evidenței statistice                                                              |
| Obiectivul strategic 3. Dezvoltarea durabilă a potențialului uman                                                                     |
| Măsura 3.1. Dezvoltarea sistemului educațional și promovarea principiului de învățare continuă                                        |
| Submăsura 3.1.1. Modernizarea infrastructurii de învățământ                                                                           |
| Direcție de acțiune 3.1.1.1. Reparații curente/capitale a clădirilor și amenajarea teritoriului                                       |
| Direcție de acțiune 3.1.1.2. Racordarea la sistemul de servicii publice                                                               |
| Direcție de acțiune 3.1.1.3. Dotarea cu echipamente informatice și materiale didactice a instituțiilor de învățământ                  |
| Direcție de acțiune 3.1.1.4. Dotarea cu mijloace de transport școlar                                                                  |

|                                                                                                                                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Submăsura 3.1.2. Dezvoltarea fondului de carte în grafie latină                                                                 |
| Submăsura 3.1.3. Atragerea cadrelor didactice calificate în instituțiile de învățământ                                          |
| Submăsura 3.1.4. Dezvoltarea programelor de învățare continuă                                                                   |
| Măsura 3.2. Dezvoltarea activităților extra-școlare                                                                             |
| Măsura 3.3 Mobilizarea societății civile                                                                                        |
| Măsura 3.4. Promovarea de comportamente civice responsabile                                                                     |
| Măsura 3.5. Dezvoltarea de parteneriate                                                                                         |
| Măsura 3.6. Dezvoltarea culturii                                                                                                |
| Submăsura 3.6.1. Atragerea de specialiști în instituțiile culturale                                                             |
| Submăsura 3.6.2. Modernizarea infrastructurii culturale                                                                         |
| Direcție de acțiune 3.6.2.1. Reparația/construcția caselor de cultură și a spațiilor adiacente                                  |
| Direcție de acțiune 3.6.2.2. Racordarea la sistemul de servicii publice                                                         |
| Direcție de acțiune 3.6.2.3. Dotarea cu mobilier, mijloace tehnice specifice și costume tradiționale a instituțiilor de cultură |
| Submăsura 3.6.3. Identificarea și promovarea patrimoniului cultural                                                             |
| Submăsura 3.6.4. Dezvoltarea fondului de carte în grafie latină                                                                 |
| Măsura 3.7. Dezvoltarea fondului locativ pentru tineri                                                                          |
| Obiectivul strategic 4. Infrastructură modernă pentru o economie competitivă și un standard de viață ridicat                    |
| Măsura 4.1. Modernizarea infrastructurii de transport                                                                           |
| Submăsura 4.1.1. Reabilitarea drumurilor din raion                                                                              |
| Submăsura 4.1.2. Îmbunătățirea sistemului de semnalizare și control al traficului rutier                                        |
| Submăsura 4.1.3. Dezvoltarea și modernizarea rețelei de transport public                                                        |
| Submăsura 4.1.4. Reabilitarea zonelor pietonale și a spațiilor de parcare                                                       |
| Măsura 4.2. Asigurarea accesului la sistemul de utilități publice                                                               |
| Submăsura 4.2.1. Racordarea la sistemul de apă și canalizare                                                                    |
| Submăsura 4.2.2. Racordarea la rețeaua de gaze naturale                                                                         |
| Submăsura 4.2.3. Extinderea rețelei de iluminat public                                                                          |
| Submăsura 4.2.4. Reabilitarea rețelei de curent electric                                                                        |
| Submăsura 4.2.5. Îmbunătățirea accesului la rețelele de telefonie mobilă                                                        |
| Măsura 4.3. Serviciile de sănătate de calitate                                                                                  |
| Submăsura 4.3.1. Modernizarea infrastructurii de sănătate                                                                       |
| Direcție de acțiune 4.3.1.1. Reparații curente/capitale a clădirilor și amenajarea teritoriului                                 |
| Direcție de acțiune 4.3.1.2. Racordarea la sistemul de servicii publice                                                         |
| Direcție de acțiune 4.3.1.3. Dotarea cu echipamente informatice, tehnice și mobilier a instituțiilor                            |

|                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Direcție de acțiune 4.3.1.4. Dotarea cu ambulanțe                                                             |
| Submăsura 4.3.2. Atragerea cadrelor medicale calificate în instituțiile de sănătate                           |
| Submăsura 4.3.3. Diversificare serviciilor medicale                                                           |
| Măsura 4.4. Serviciile de asistență socială de calitate                                                       |
| Submăsura 4.4.1. Dezvoltarea serviciilor de asistență socială                                                 |
| Submăsura 4.4.2. Modernizarea infrastructurii de asistență socială                                            |
| Direcție de acțiune 4.4.2.1. Dotarea cu echipamente informatice și tehnice a instituțiilor                    |
| Direcție de acțiune 4.4.2.2. Dotarea cu transport                                                             |
| Măsura 4.5. Dezvoltarea serviciilor publice                                                                   |
| Măsura 4.6. Dezvoltarea și diversificarea serviciilor de sport și agrement                                    |
| Măsura 4.7. Servicii de ordine și siguranță publică de calitate                                               |
| Submăsura 4.7.1. Modernizarea infrastructurii                                                                 |
| Direcție de acțiune 4.7.1.1. Înființarea de sedii separate pentru poliție/ reparația sediului central raional |
| Direcție de acțiune 4.7.1.2. Dotarea cu echipamente IT                                                        |
| Direcție de acțiune 4.7.1.3. Dotarea ofițerilor cu echipamente specifice                                      |
| Direcție de acțiune 4.7.1.4. Dotarea cu transport                                                             |
| Măsura 4.8. Protecția mediului                                                                                |
| Submăsura 4.8.1. Dezvoltarea sistemului de management integrat al deșeurilor                                  |
| Submăsura 4.8.2. Dezvoltarea infrastructurii tehnice pentru diminuarea efectelor poluării aerului             |
| Submăsura 4.8.3. Gestionarea și protejarea fondului acvatic                                                   |
| Submăsura 4.8.4. Extinderea lucrărilor de împădurire pe teritoriul raionului                                  |
| Submăsura 4.8.5. Promovarea și utilizarea surselor de energie alternativă                                     |
| Măsura 4.9. Urbanism                                                                                          |
| Submăsura 4.9.1. Amenajarea parcurilor                                                                        |
| Submăsura 4.9.2. Reabilitarea termică a blocurilor                                                            |
| Măsura 4.10. Dezvoltarea unui sistem eficient pentru gestionarea situațiilor excepționale                     |



## 2. PROIECTE SPECIFICE

**Măsura 1.1. Realizarea de acțiuni pentru semnalizarea strategică a raionului pe plan intern și extern**

**Obiectivul național:** Accelerarea creșterii economice și implicit reducerea sărăciei, Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova 2020”

Asigurarea creșterii economice durabile, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Economiei pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional:** Susținerea dezvoltării sectorului privat și a pieței forței de muncă, Strategia de Dezvoltare Regională Nord

**Surse potențiale de finanțare:** Consiliul Raional

| Proiect                                                                                                           | Locație  | Termen de inițiere | Indicatori                                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|--------------------|---------------------------------------------------|
| Realizarea unui plan de promovare a raionului de nivel național și internațional                                  | Sîngerei | 2012               | Planul de promovare                               |
| Susținerea măsurilor și propunerilor Consiliului Raional în cadrul Parlamentului și a Reprezentanților Guvernului | Sîngerei | 2012               | Număr măsuri și propuneri                         |
| Realizare de materiale video privind industria activă în raionul Sîngerei                                         | Sîngerei | 2012               | Număr de materiale video                          |
| Realizarea unei pagini web pentru promovarea raionului pe sectoare de activitate                                  | Sîngerei | 2012               | Un site<br>Număr de vizualizări                   |
| Înfrățirea localităților din raionul Sîngerei cu cele din Uniunea Europeană                                       | Sîngerei | 2012               | Numărul de acorduri de înfrățire între localități |

**Măsura 1.2. Formarea de capacități pentru dezvoltarea sectorului agro-industrial****Obiectivul național:**

Creștere economică durabilă – Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare 2011-2014;

Sporirea competitivității economiei naționale, Eliminarea constrângerilor de ordin administrativ pentru mediul de afaceri – Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Economiei pentru perioada 2012-2014;

Implementarea agriculturii conservative, Reforma sectorului de producere a cărnii și laptelui, Restructurarea și modernizarea sectorului vitivinicol - Prioritățile strategice pentru activitățile Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova în anii 2011 – 2015

**Obiectiv regional:** Susținerea dezvoltării sectorului privat și a pieței forței de muncă - Stimularea asocierii și cooperării tuturor actorilor din sectorul agroindustrial, în scopul asigurării echității în relația dintre producătorii de materie primă, procesatori și comercianți, Strategia de Dezvoltare Regională Nord

**Surse potențiale de finanțare:** Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), Fondul Internațional pentru Dezvoltare Agricolă (IFAD), SIDA - Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională, Banca Mondială, USAID - Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltarea Internațională, RCC – Consiliul de Cooperare Regională, Senior Experten Services (SES), OECD – Organizația pentru Cooperare Economică și Dezvoltare

| Proiect                            | Locație         | Termen de inițiere | Indicatori                                                                                                                      |
|------------------------------------|-----------------|--------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Centrul Logistic Agro – Industrial | orașul Sîngerei | 2013               | Suprafața Centrului Logistic Agro – Industrial<br>Numărul categoriilor de servicii oferite<br>Numărul locurilor de muncă create |
| Deschiderea unei piețe agricole    | orașul Sîngerei | 2015               | Suprafața pieței agricole<br>Numărul producătorilor agricoli beneficiari<br>Numărul locurilor de muncă create                   |



|                                                           |                     |      |                                                                                                     |
|-----------------------------------------------------------|---------------------|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Deschiderea unei fabrici de conserve din legume și fructe | orașul Sîngerei     | 2015 | Capacitatea de producție<br>Valoarea producției realizate<br>Numărul locurilor de muncă create      |
| Deschiderea unui punct de prelucrare a pielicelelor       | orașul Sîngerei     | 2017 | Capacitatea de producție<br>Valoarea producției realizate<br>Numărul locurilor de muncă create      |
| Deschiderea unui punct de colectare a laptelui            | comuna Chișcăreni   | 2013 | Capacitatea de colectare<br>Numărul producătorilor beneficiari<br>Numărul locurilor de muncă create |
| Deschiderea unui punct de colectare a laptelui            | comuna Grigorăuca   | 2013 | Capacitatea de colectare<br>Numărul producătorilor beneficiari<br>Numărul locurilor de muncă create |
| Deschiderea unui punct de colectare a laptelui            | comuna Izvoare      | 2013 | Capacitatea de colectare<br>Numărul producătorilor beneficiari<br>Numărul locurilor de muncă create |
| Deschiderea unui punct de colectare a laptelui            | comuna Copăcenii    | 2013 | Capacitatea de colectare<br>Numărul producătorilor beneficiari<br>Numărul locurilor de muncă create |
| Deschiderea unui punct de colectare a laptelui            | comuna Drăgănești   | 2013 | Capacitatea de colectare<br>Numărul producătorilor beneficiari<br>Numărul locurilor de muncă create |
| Deschiderea unui punct de colectare a laptelui            | orașul Sîngerei     | 2012 | Capacitatea de colectare<br>Numărul producătorilor beneficiari<br>Numărul locurilor de muncă create |
| Deschiderea unui punct de colectare a laptelui            | comuna Ciuciuieni   | 2013 | Capacitatea de colectare<br>Numărul producătorilor beneficiari<br>Numărul locurilor de muncă create |
| Deschiderea unei ferme de animale                         | comuna Sîngerei Noi | 2014 | Suprafața fermei<br>Capacitatea fermei<br>Numărul locurilor de muncă create                         |

|                                               |                   |      |                                                                                                |
|-----------------------------------------------|-------------------|------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Deschiderea unei ferme de animale             | comuna Bălășești  | 2013 | Suprafața fermei<br>Capacitatea fermei<br>Numărul locurilor de muncă create                    |
| Deschiderea unei ferme de animale             | comuna Coșcodeni  | 2013 | Suprafața fermei<br>Capacitatea fermei<br>Numărul locurilor de muncă create                    |
| Deschiderea unei ferme de animale             | comuna Izvoare    | 2015 | Suprafața fermei<br>Capacitatea fermei<br>Numărul locurilor de muncă create                    |
| Deschiderea unei ferme de animale             | sat Rădoaia       | 2013 | Suprafața fermei<br>Capacitatea fermei<br>Numărul locurilor de muncă create                    |
| Deschiderea unei mini ferme avicole           | comuna Copăceni   | 2015 | Suprafața fermei<br>Capacitatea fermei<br>Numărul locurilor de muncă create                    |
| Deschiderea unui punct de colectare a vitelor | comuna Dumbrăvița | 2014 | Capacitatea punctului<br>Numărul locurilor de muncă create                                     |
| Redeschiderea fabricii de vinificație         | comuna Bursuceni  | 2013 | Capacitatea de producție<br>Valoarea producției realizate<br>Numărul locurilor de muncă create |
| Deschiderea unei oloinițe                     | comuna Bursuceni  | 2014 | Capacitatea de producție<br>Valoarea producției realizate<br>Numărul locurilor de muncă create |
| Deschiderea unei oloinițe                     | comuna Copăceni   | 2014 | Capacitatea de producție<br>Valoarea producției realizate<br>Numărul locurilor de muncă create |
| Deschiderea unui abator de păsări             | comuna Bursuceni  | 2015 | Capacitatea abatorului<br>Numărul locurilor de muncă create                                    |
| Deschiderea unei mori                         | comuna Izvoare    | 2014 | Capacitatea de producție<br>Valoarea producției realizate                                      |

|                                                                                                                                                                                                                    |                        |      |                                                                                                                          |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Deschiderea unei mori                                                                                                                                                                                              | comuna Cotiujenii Mici | 2014 | Numărul locurilor de muncă create<br>Capacitatea de producție<br>Valoarea producției realizate                           |
| Deschiderea unei întreprinderi de mezeluri                                                                                                                                                                         | comuna Heciul Nou      | 2015 | Numărul locurilor de muncă create<br>Capacitatea de producție<br>Valoarea producției realizate                           |
| Construirea de sere agricole                                                                                                                                                                                       | comuna Pepeni          | 2014 | Numărul locurilor de muncă create<br>Suprafața serei<br>Diversitatea producției obținute<br>Valoarea producției obținute |
| Dezvoltarea culturilor de tutun                                                                                                                                                                                    | sat Rădoaia            | 2013 | Numărul locurilor de muncă create<br>Suprafața culturilor<br>Valoarea producției obținute                                |
| Deschiderea unei fabrici de conserve de legume                                                                                                                                                                     | comuna Biliceni Noi    | 2014 | Numărul locurilor de muncă create<br>Capacitatea de producție<br>Valoarea producției realizate                           |
| Reînnoirea tehnicii agricole în gospodăriile agricole anual 15% pînă la 100%                                                                                                                                       | raionul Sîngerei       | 2013 | Numărul locurilor de muncă create<br>Numărul de utilaje noi                                                              |
| Dezvoltarea sistemelor de irigație prin introducerea sistemelor moderne de irigare de marca „Bauer” și restabilirea sistemelor vechi de irigare pe baza construcției Apeductului Soroca-Bălți perioda de realizare | raionul Sîngerei       | 2013 | Lungimea rețelei de irigație                                                                                             |
| Introducerea obligativității desfășurării activității în baza asolamentelor din punct de vedere științific și practicilor înaintate                                                                                | raionul Sîngerei       | 2013 | Suprafața cultivată în baza asolamentelor                                                                                |
| Susținerea informațională a gospodăriilor agricole, care paralel cu activitatea în agricultură, vor                                                                                                                | raionul Sîngerei       | 2013 | Ferme noi deschise<br>Numărul de animale                                                                                 |

desfășura și construcția fermelor de animale pentru a produce produse de origine animalieră

Susținerea informațională a agenților economici din agricultură în problemele de atragere a investițiilor

raionul Sîngerei

2013

Valoarea investițiilor în agricultură

Defrișarea livezilor și viilor delăsate din perioada de privatizare pe suprafața respectivă de 576 ha și 288 ha și sădirea noilor plantații clasice, intensive și superintensive

raionul Sîngerei

2013

Suprafa de livezi/vii nou sădite

Modernizarea și mărirea volumului de producere a crupelor în gospodăriile agricole cointeresate

raionul Sîngerei

2013

Volumul de crupe

**Măsura 1.3. Dezvoltarea sectorului de servicii****Obiectivul național:**

Creștere economică durabilă - Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare 2011-2014

Sporirea competitivității economiei naționale, Eliminarea constrângerilor de ordin administrativ pentru mediul de afaceri

- Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Economiei pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional:** Susținerea dezvoltării sectorului privat și a pieței forței de muncă - Strategia de Dezvoltare Regională Nord

**Surse potențiale de finanțare:** Consiliul Raional, Parteneriat public – privat, SIDA - Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), USAID - Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltarea Internațională, RCC – Consiliul de Cooperare Regională, Senior Experten Services (SES), OECD – Organizația pentru Cooperare Economică și Dezvoltare

| Proiect                                                                                                                       | Locație             | Termen de inițiere | Indicatori                                                                                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|--------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Înființarea unei case de deservire (atelier servicii: reparații tehnice)                                                      | orașul Biruința     | 2013               | Numărul de ateliere<br>Diversitatea serviciilor oferite<br>Numărul de întreprinzători beneficiari<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unei case de deservire (atelier servicii: reparații electrocasnice, reparații încălțăminte, atelier de croitorie) | comuna Chișcăreni   | 2013               | Numărul de ateliere<br>Diversitatea serviciilor oferite<br>Numărul de întreprinzători beneficiari<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unei case de deservire (atelier servicii: atelier de croitorie)                                                   | comuna Cubolta      | 2013               | Numărul de ateliere<br>Diversitatea serviciilor oferite<br>Numărul de întreprinzători beneficiari<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unei case de deservire (atelier servicii: atelier de croitorie, frizerie)                                         | comuna Sîngerei Noi | 2013               | Numărul de ateliere<br>Diversitatea serviciilor oferite<br>Numărul de întreprinzători beneficiari<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unei case de deservire (atelier servicii: frizerie, reparații încălțăminte, atelier de croitorie)                 | comuna Țambula      | 2013               | Numărul de ateliere<br>Diversitatea serviciilor oferite                                                                                |

|                                                                                                                                                        |                        |      |                                                                                                                                                                                                                                              |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Înființarea unei case de deservire (atelier servicii: atelier de croitorie)                                                                            | comuna Bălășești       | 2013 | Numărul de întreprinzători beneficiari<br>Numărul de locuri de muncă create<br>Numărul de ateliere<br>Diversitatea serviciilor oferite<br>Numărul de întreprinzători beneficiari<br>Numărul de locuri de muncă create<br>Numărul de ateliere |
| Înființarea unei case de deservire (atelier servicii: atelier de croitorie)                                                                            | comuna Bursuceni       | 2013 | Diversitatea serviciilor oferite<br>Numărul de întreprinzători beneficiari<br>Numărul de locuri de muncă create<br>Numărul de ateliere                                                                                                       |
| Înființarea unei case de deservire (atelier servicii: atelier de croitorie, frizerie, reparații electronice, reparații încălțăminte)                   | comuna Coșcodeni       | 2013 | Diversitatea serviciilor oferite<br>Numărul de întreprinzători beneficiari<br>Numărul de locuri de muncă create<br>Numărul de ateliere                                                                                                       |
| Înființarea unei case de deservire (atelier servicii: frizerie, reparații încălțăminte, atelier de croitorie)                                          | comuna Izvoare         | 2013 | Diversitatea serviciilor oferite<br>Numărul de întreprinzători beneficiari<br>Numărul de locuri de muncă create<br>Numărul de ateliere                                                                                                       |
| Înființarea unei case de deservire (atelier servicii: atelier de croitorie)                                                                            | sat Rădoaia            | 2013 | Diversitatea serviciilor oferite<br>Numărul de întreprinzători beneficiari<br>Numărul de locuri de muncă create<br>Numărul de ateliere                                                                                                       |
| Înființarea unei case de deservire (atelier servicii: frizerie, atelier de croitorie, reparații încălțăminte, spălătorie, consultații juridice, notar) | comuna Copăceni        | 2013 | Diversitatea serviciilor oferite<br>Numărul de întreprinzători beneficiari<br>Numărul de locuri de muncă create<br>Numărul de ateliere                                                                                                       |
| Înființarea unei case de deservire (atelier servicii: frizerie, reparații încălțăminte, atelier de croitorie, reparații electrocasnice)                | comuna Cotiușenii Mici | 2013 | Diversitatea serviciilor oferite<br>Numărul de întreprinzători beneficiari<br>Numărul de locuri de muncă create<br>Numărul de ateliere                                                                                                       |
| Înființarea unei case de deservire (atelier servicii: frizerie, reparații încălțăminte, atelier de croitorie, reparații electrocasnice)                | comuna Drăgănești      | 2013 | Diversitatea serviciilor oferite<br>Numărul de întreprinzători beneficiari<br>Numărul de locuri de muncă create<br>Numărul de ateliere                                                                                                       |
| Înființarea unei case de deservire (atelier servicii: atelier de croitorie, frizerie, salon de înfrumusețare)                                          | comuna Dumbrăvița      | 2013 | Diversitatea serviciilor oferite<br>Numărul de întreprinzători beneficiari<br>Numărul de locuri de muncă create                                                                                                                              |

|                                                                                                                                                     |                        |      |                                                                                                                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Înființarea unei case de deservire (atelier servicii: atelier de croitorie, frizerie, reparații încălțăminte, reparații electrocasnice, spălătorie) | comuna Prepelița       | 2013 | Numărul de ateliere<br>Diversitatea serviciilor oferite<br>Numărul de întreprinzători beneficiari<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unei case de deservire (atelier servicii: atelier de croitorie, frizerie, reparații încălțăminte, reparații electrocasnice)             | comuna Alexândreni     | 2013 | Numărul de ateliere<br>Diversitatea serviciilor oferite<br>Numărul de întreprinzători beneficiari<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unei case de deservire (frizerie, reparații electrocasnice)                                                                             | comuna Ciuciuieni      | 2013 | Numărul de ateliere<br>Diversitatea serviciilor oferite<br>Numărul de întreprinzători beneficiari<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unei case de deservire (atelier servicii: atelier de croitorie, reparații electrocasnice)                                               | comuna Iezărenii Vechi | 2013 | Numărul de ateliere<br>Diversitatea serviciilor oferite<br>Numărul de întreprinzători beneficiari<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unei case de deservire (atelier servicii: frizerie)                                                                                     | comuna Biliceni Vechi  | 2013 | Numărul de ateliere<br>Diversitatea serviciilor oferite<br>Numărul de întreprinzători beneficiari<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unei case de deservire (atelier servicii: atelier de croitorie, frizerie, reparații încălțăminte, reparații electrocasnice)             | comuna Biliceni Noi    | 2013 | Numărul de ateliere<br>Diversitatea serviciilor oferite<br>Numărul de întreprinzători beneficiari<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unei case de ceremonii                                                                                                                  | comuna Cubolta         | 2014 | Numărul de încăperi<br>Capacitatea încăperilor<br>Numărul de locuri de muncă create                                                    |
| Înființarea unei case de ceremonii                                                                                                                  | comuna Sîngerei Noi    | 2014 | Numărul de încăperi<br>Capacitatea încăperilor<br>Numărul de locuri de muncă create                                                    |
| Înființarea unei întreprinderi de servicii de prelucrare a pământului                                                                               | comuna Biliceni Vechi  | 2014 | Numărul<br>Numărul beneficiarilor<br>Numărul de locuri de muncă create                                                                 |

**Măsura 1.4. Încurajarea antreprenoriatului local****Obiectivul național:**

Creștere economică durabilă - Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare 2011-2014

Sporirea competitivității economiei naționale, Eliminarea constrângerilor de ordin administrativ pentru mediul de afaceri

- Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Economiei pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional:** Susținerea dezvoltării sectorului privat și a pieței forței de muncă - Stimularea IMM prin dezvoltarea serviciilor de informare și consultare pentru IMM (industrie, servicii, turism etc.) și susținerea creării incubatoarelor tehnologice și aplicării tehnologiilor inovative (frigidere, sere, industria de prelucrare etc.)

Strategia de Dezvoltare Regională Nord

**Surse potențiale de finanțare:** Consiliul Raional, Parteneriat public - privat, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), USAID - Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltarea Internațională, RCC – Consiliul de Cooperare Regională, Senior Experten Services (SES), PUM – Agenție de Consultanță din Olanda, OECD – Organizația pentru Cooperare Economică și Dezvoltare

| Proiect                                                                                                                           | Locație               | Termen de inițiere | Indicatori                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|--------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Inițierea unei centre de informare pentru tinerii întreprinzători / cei care vor să deschidă o afacere                            | orașul Sîngerei       | 2012               | Numărul centrelor de informare                                                                                                                                             |
| Programe de instruire pentru întreprinzători                                                                                      | orașul Sîngerei       | 2012               | Numărul programelor de instruire<br>Diversitatea domeniilor în care se fac programele de instruire<br>Numărul întreprinzătorilor care participă la programele de instruire |
| Punerea la dispoziție a spațiilor pentru desfășurarea activității întreprinzătorilor                                              | comuna Cotiujeii Mici | 2012               | Numărul spațiilor ocupate<br>Suprafața spațiilor ocupate<br>Numărul întreprinzătorilor beneficiari                                                                         |
| Punerea la dispoziție a spațiilor pentru desfășurarea activității întreprinzătorilor (spațiile comerciale existente, neutilizate) | orașul Sîngerei       | 2012               | Numărul spațiilor ocupate<br>Suprafața spațiilor ocupate<br>Numărul întreprinzătorilor beneficiari                                                                         |
| Implementarea unor programe de încurajare a întreprinzătorilor (condiții lejere pentru obținerea                                  | raionul Sîngerei      | 2012               | Numărul de programe<br>Numărul întreprinzătorilor beneficiari                                                                                                              |



creditelor, facilități, protecție)

### Măsura 1.5. Dezvoltarea industriei materialelor de construcție

**Obiectivul național:** Creștere economică durabilă - Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare 2011-2014

Sporirea competitivității economiei naționale, Eliminarea constrângerilor de ordin administrativ pentru mediul de afaceri

Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Economiei pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional:** Susținerea dezvoltării sectorului privat și a pieței forței de muncă - Sprijinirea întreprinderilor cu potențial de export, care implementează standardele internaționale de calitate, Strategia de Dezvoltare Regională Nord

**Surse potențiale de finanțare:** Consiliul Raional, Consiliul Local, Parteneriat public - privat, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), USAID - Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltarea Internațională, RCC – Consiliul de Cooperare Regională, Senior Experten Services (SES), OECD – Organizația pentru Cooperare Economică și Dezvoltare

| Proiect                                                        | Locație                | Termen de inițiere | Indicatori                                                                                     |
|----------------------------------------------------------------|------------------------|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Conectarea la gaz a fabricii de producere a betonului asfaltic | orașul Sîngerei        | 2012               | Capacitatea de producție<br>Valoarea producției realizate<br>Numărul locurilor de muncă create |
| Deschiderea unei fabrici de cărămidă                           | comuna Alexăndreni     | 2014               | Capacitatea de producție<br>Valoarea producției realizate<br>Numărul locurilor de muncă create |
| Deschiderea unui magazin de materiale de construcții           | comuna Bilicenii Vechi | 2013               | Capacitatea de producție<br>Valoarea producției realizate<br>Numărul locurilor de muncă create |

**Măsura 1.6. Dezvoltarea industriei textile**

**Obiectivul național:** Creștere economică durabilă - Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare 2011-2014

Sporirea competitivității economiei naționale, Eliminarea constrângerilor de ordin administrativ pentru mediul de afaceri

Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Economiei pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional:** Susținerea dezvoltării sectorului privat și a pieței forței de muncă - Sprijinirea întreprinderilor cu potențial de export, care implementează standardele internaționale de calitate, Strategia de Dezvoltare Regională Nord

**Surse potențiale de finanțare:** Consiliul Raional, Consiliul Local, Parteneriat public – privat, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), USAID - Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltarea Internațională, RCC – Consiliul de Cooperare Regională, Senior Experten Services (SES), OECD – Organizația pentru Cooperare Economică și Dezvoltare

| Proiect                                                                                       | Locație         | Termen de inițiere | Indicatori                                                                                     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Deschiderea fabricii de țesut covoare de lână                                                 | orașul Sîngerei | 2014               | Capacitatea de producție<br>Valoarea producției realizate<br>Numărul locurilor de muncă create |
| Atragerea de investitori în domeniul confecțiilor și deschiderea unor mini linii de producție | orașul Sîngerei | 2012               | Capacitatea de producție<br>Valoarea producției realizate<br>Numărul locurilor de muncă create |

**Măsura 1.7. Dezvoltarea infrastructurii în turism**

**Obiectivul național:** Creștere economică durabilă - Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare 2011-2014

Sporirea competitivității economiei naționale, Eliminarea constrângerilor de ordin administrativ pentru mediul de afaceri

Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Economiei pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional:** Îmbunătățirea factorilor de mediu și a atractivității turistice - Reabilitarea edificiilor turistice și promovarea integrării lor în circuitele turistice internaționale, Strategia de Dezvoltare Regională Nord

**Surse potențiale de finanțare:** Consiliul Raional, Consiliul Local, Parteneriat public - privat, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), USAID - Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltarea Internațională, RCC – Consiliul de Cooperare Regională, Senior Experten Services (SES), OECD – Organizația pentru Cooperare Economică și Dezvoltare

| Proiect                                                                                                                      | Locație          | Termen de inițiere | Indicatori                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|--------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| Dezvoltarea turismului rural prin amenajarea bisericilor incluse în traseul stabilit prin Planul de Amenajare a Teritoriului | raionul Sîngerei | 2015               | Numărul de biserici amenajate                                                     |
| Dezvoltarea turismului rural prin înființarea de locații de cazare                                                           | raionul Sîngerei | 2015               | Numărul de locații de cazare înființate<br>Numărul de locuri de cazare înființate |
| Promovarea turismului rural                                                                                                  | raionul Sîngerei | 2016               | Numărul de campanii / acțiuni de promovare<br>Numărul de turiști                  |
| Promovarea rutei turistice vitivinicole Chișinău – Bălți (trece prin Sîngerei)                                               | raionul Sîngerei | 2016               | Numărul de campanii / acțiuni de promovare<br>Numărul de turiști                  |
| Dezvoltarea turismului cultural prin amenajarea conacului de la Cubolta                                                      | raionul Sîngerei | 2016               | Numărul de lucrări de amenajarea realizate                                        |
| Formarea și intruirea de ghizi locali pentru promovarea turismului local                                                     | raionul Sîngerei | 2016               | Numărul de ghizi locali instruiți                                                 |

**Măsura 1.8. Adaptarea la schimbările climatice a sectorului agricol**

**Obiectivul național:** Creștere economică durabilă - Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare 2011-2014

Sporirea competitivității economiei naționale, Eliminarea constrângerilor de ordin administrativ pentru mediul de afaceri

Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Economiei pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional:** Îmbunătățirea factorilor de mediu și a atractivității turistice - Reabilitarea edificiilor turistice și promovarea integrării lor în circuitele turistice internaționale, Strategia de Dezvoltare Regională Nord

**Surse potențiale de finanțare:** Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), Fondul Internațional pentru Dezvoltare Agricolă (IFAD), SIDA - Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională, Banca Mondială, USAID - Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltarea Internațională, RCC – Consiliul de Cooperare Regională, Senior Experten Services (SES), OECD – Organizația pentru Cooperare Economică și Dezvoltare

| Proiect                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Locație          | Termen de inițiere | Indicatori |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|--------------------|------------|
| Introducerea unor soiuri noi de viță de vie și pomi fructiferi, reieșind din condițiile climei actuale și specificul dezvoltării sectorului agrar al raionului.                                                                                                                                                                                                        | raionul Sîngerei | 2016               |            |
| Implementarea măsurilor tehnice moderne de protejare a culturilor în special multianuale, de fenomenele meteorologice nefavorabile (grindină, polei, îngheț, etc.).                                                                                                                                                                                                    | raionul Sîngerei | 2016               |            |
| Aplicarea noilor tehnologii orientate spre stabilitatea structurii și reducerea eroziunii solului, conservarea umidității în sol, prin extinderea fâșiilor forestiere pe terenurile degradate și a plantațiilor multianuale pe arealele ce au devenit a fi favorabile în urma creșterii favorabilității condițiilor de iernare ca consecință a schimbărilor climatice. | raionul Sîngerei | 2016               |            |
| Întreprinderea unor măsuri de protecție a                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                  |                    |            |

infrastructurii de irigare contra inundațiilor.

Dezvoltarea sectorului zootehnic prin creșterea animalelor mai rezistente la variabilitatea climatică înregistrată în ultimii ani, micșorarea importului animalelor vii pentru creștere, care nu rezistă la temperaturile raionului

raionul Sîngerei

2016

**Măsura 2.1. Formarea continuă a personalului**

**Obiectivul național:** Asigurarea accesului echitabil al populației la studii de formare profesională și de formare profesională continuă; Restructurarea profundă a administrației publice centrale în vederea creării unui cadru instituțional eficient, funcțional și durabil, dedicat supremației legii și acordării unor servicii publice calitative populației – Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare 2011-2014

**Obiectiv regional:** Susținerea dezvoltării sectorului privat și a pieței forței de muncă - Stimularea asocierii și cooperării tuturor actorilor din sectorul agroindustrial, în scopul asigurării echității în relația dintre producătorii de materie primă, procesatori și comercianți, Strategia de Dezvoltare Regională Nord

**Surse potențiale de finanțare:** Consiliul Raional, Consiliile Locale, Fundația Soros – Moldova, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD), Departamentul de Dezvoltare Internațională (DFID)

| Proiect                                                       | Locație          | Termen de inițiere | Indicatori                                                                    |
|---------------------------------------------------------------|------------------|--------------------|-------------------------------------------------------------------------------|
| Instruirea personalului în domeniul utilizării calculatorului | orașul Biruința  | 2012               | Numărul de programe de instruire<br>Numărul de reprezentanți ai APL instruiți |
| Instruirea personalului în domeniul utilizării calculatorului | comuna Bursuceni | 2012               | Numărul de programe de instruire<br>Numărul de reprezentanți ai APL instruiți |
| Instruirea personalului în domeniul utilizării calculatorului | comuna Coșcodeni | 2012               | Numărul de programe de instruire<br>Numărul de reprezentanți ai APL instruiți |
| Instruirea personalului în domeniul utilizării calculatorului | comuna Izvoare   | 2012               | Numărul de programe de instruire<br>Numărul de reprezentanți ai APL instruiți |
| Instruirea personalului în domeniul utilizării calculatorului | sat Rădoaia      | 2012               | Numărul de programe de instruire<br>Numărul de reprezentanți ai APL instruiți |

|                                                                     |                       |      |                                                                               |
|---------------------------------------------------------------------|-----------------------|------|-------------------------------------------------------------------------------|
| Instruirea personalului în domeniul utilizării calculatorului       | comuna Copăceni       | 2012 | Numărul de programe de instruire<br>Numărul de reprezentanți ai APL instruiți |
| Instruirea personalului în domeniul utilizării calculatorului       | comuna Cotiușeni Mici | 2012 | Numărul de programe de instruire<br>Numărul de reprezentanți ai APL instruiți |
| Instruirea personalului în domeniul utilizării calculatorului       | comuna Drăgănești     | 2012 | Numărul de programe de instruire<br>Numărul de reprezentanți ai APL instruiți |
| Instruirea personalului în domeniul utilizării calculatorului       | comuna Dumbrăvița     | 2012 | Numărul de programe de instruire<br>Numărul de reprezentanți ai APL instruiți |
| Instruirea personalului în domeniul utilizării calculatorului       | comuna Prepelița      | 2012 | Numărul de programe de instruire<br>Numărul de reprezentanți ai APL instruiți |
| Instruirea personalului în domeniul utilizării calculatorului       | orașul Sîngerei       | 2012 | Numărul de programe de instruire<br>Numărul de reprezentanți ai APL instruiți |
| Instruirea personalului în domeniul reglementării regimului funciar | orașul Biruința       | 2012 | Numărul de programe de instruire<br>Numărul de reprezentanți ai APL instruiți |
| Instruirea personalului în domeniul reglementării regimului funciar | comuna Drăgănești     | 2012 | Numărul de programe de instruire<br>Numărul de reprezentanți ai APL instruiți |
| Instruirea personalului în domeniul contabilității                  | orașul Biruința       | 2012 | Numărul de programe de instruire<br>Numărul de reprezentanți ai APL instruiți |
| Instruirea personalului în domeniul contabilității                  | comuna Chișcăreni     | 2012 | Numărul de programe de instruire<br>Numărul de reprezentanți ai APL instruiți |
| Instruirea personalului în domeniul contabilității                  | comuna Drăgănești     | 2012 | Numărul de programe de instruire<br>Numărul de reprezentanți ai APL instruiți |
| Instruirea personalului în domeniul contabilității                  | orașul Sîngerei       | 2012 | Numărul de programe de instruire<br>Numărul de reprezentanți ai APL           |

|                                                                   |                        |      |                                                                                  |
|-------------------------------------------------------------------|------------------------|------|----------------------------------------------------------------------------------|
| Instruirea personalului în domeniul contabilității                | comuna Iezărenii Vechi | 2012 | instruiți<br>Numărul de programe de instruire<br>Numărul de reprezentanți ai APL |
| Instruirea personalului în domeniul cadastral                     | comuna Chișcăreni      | 2012 | instruiți<br>Numărul de programe de instruire<br>Numărul de reprezentanți ai APL |
| Instruirea personalului în domeniul cadastral                     | comuna Grigorăuca      | 2012 | instruiți<br>Numărul de programe de instruire<br>Numărul de reprezentanți ai APL |
| Instruirea personalului în domeniul cadastral                     | comuna Izvoare         | 2012 | instruiți<br>Numărul de programe de instruire<br>Numărul de reprezentanți ai APL |
| Instruirea personalului în domeniul relațiilor cu publicul        | orașul Sîngerei        | 2012 | instruiți<br>Numărul de programe de instruire<br>Numărul de reprezentanți ai APL |
| Instruirea personalului în domeniul fiscal                        | comuna Grigorăuca      | 2012 | instruiți<br>Numărul de programe de instruire<br>Numărul de reprezentanți ai APL |
| Instruirea personalului pentru folosirea programului VIP Secretar | comuna Grigorăuca      | 2012 | instruiți<br>Numărul de programe de instruire<br>Numărul de reprezentanți ai APL |
| Instruirea personalului pentru limba engleză                      | comuna Bursuceni       | 2012 | instruiți<br>Numărul de programe de instruire<br>Numărul de reprezentanți ai APL |
| Instruirea personalului pentru limba engleză                      | comuna Copăcenii       | 2012 | instruiți<br>Numărul de programe de instruire<br>Numărul de reprezentanți ai APL |
| Instruirea personalului pentru limba engleză                      | comuna Cotiușenii Mici | 2012 | instruiți<br>Numărul de programe de instruire<br>Numărul de reprezentanți ai APL |
| Instruirea personalului pentru limba engleză                      | comuna Drăgănești      | 2012 | instruiți<br>Numărul de programe de instruire<br>Numărul de reprezentanți ai APL |
| Instruirea personalului pentru limba engleză                      | orașul Sîngerei        | 2012 | instruiți<br>Numărul de programe de instruire                                    |



Numărul de reprezentanți ai APL  
instruiți**Măsura 2.2. Îmbunătățirea metodelor de recrutare de personal în cadrul aparatelor de stat****Obiectivul național:**

Dezvoltarea unui serviciu public meritocratic, format din funcționari publici re-crutați, evaluați și promovați în baza calităților profesionale și performanței în îndeplinirea sarcinilor de serviciu - Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare 2011-2014

**Obiectiv regional: -**

**Surse potențiale de finanțare:** Consiliul Raional, Consiliile Locale

| Proiect                                                                                                                   | Locație        | Termen de inițiere | Indicatori                                                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------|
| Evaluarea și îmbunătățirea procedurii actuale de recrutare în cadrul instituțiilor publice                                | raion Sîngerei | 2012               | Numărul de modificări                                                              |
| Formarea de specialiști în domeniul resurselor umane în cadrul instituțiilor publice                                      | raion Sîngerei | 2012               | Numărul de specialiști formați                                                     |
| Identificarea și exploatarea surselor potențiale de specialiști în resurse umane și atragerea lor în instituțiile publice | raion Sîngerei | 2012               | Numărul de surse potențiale<br>Numărul de colaborări în cadrul surselor respective |

**Măsura 2.3. Introducerea în statele de personal de noi posturi în conformitate cu nevoile instituțiilor****Obiectivul național:**

Restructurarea profundă a administrației publice centrale în vederea creării unui cadru instituțional eficient, funcțional și durabil, dedicat supremației legii și acordării unor servicii publice calitative populației; Dezvoltarea unui serviciu public meritocratic, format din funcționari publici re-crutați, evaluați și promovați în baza calităților profesionale și performanței în îndeplinirea sarcinilor de serviciu.

Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare 2011-2014

**Obiectiv regional: -**

**Surse potențiale de finanțare:** Consiliul Raional, Consiliul Local,

| Proiect                                                             | Locație             | Termen de inițiere | Indicatori                                                         |
|---------------------------------------------------------------------|---------------------|--------------------|--------------------------------------------------------------------|
| Înființarea unui post de polițist                                   | comuna Chișcăreni   | 2013               | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unui post pentru specialist în managementul proiectelor | comuna Chișcăreni   | 2013               | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unui post pentru specialist în managementul proiectelor | comuna Grigorăuca   | 2013               | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unui post pentru specialist în managementul proiectelor | comuna Sîngerei Noi | 2013               | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unui post pentru specialist în managementul proiectelor | comuna Cubolta      | 2013               | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unui post pentru specialist în managementul proiectelor | comuna Țambula      | 2013               | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unui post pentru specialist în managementul proiectelor | comuna Tăura Veche  | 2013               | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unui post pentru specialist în managementul proiectelor | comuna Alexăndreni  | 2013               | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |

|                                                                   |                     |      |                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------|---------------------|------|--------------------------------------------------------------------|
| Înființarea unui post pentru jurist                               | comuna Chișcăreni   | 2013 | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unui post pentru jurist                               | comuna Tăura Veche  | 2013 | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unui post pentru evidența militară                    | comuna Chișcăreni   | 2013 | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unui post pentru protecția civilă                     | comuna Chișcăreni   | 2013 | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unui post de pădurar                                  | comuna Chișcăreni   | 2013 | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unui post pentru responsabil tineret și sport         | comuna Cubolta      | 2013 | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unui post pentru responsabil tineret și sport         | comuna Sîngerei Noi | 2013 | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unui post pentru responsabil tineret și sport         | comuna Heciul Nou   | 2013 | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unui post pentru administrator                        | comuna Sîngerei Noi | 2013 | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unui post pentru responsabil recrutare                | comuna Sîngerei Noi | 2013 | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unui post pentru responsabil recrutare                | comuna Heciul Nou   | 2013 | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unui post pentru responsabil întreprinderi municipale | comuna Sîngerei Noi | 2013 | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unui post de organizator evenimente                   | comuna Țambula      | 2013 | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unei unități de protecție civilă și evidență militară | comuna Bursuceni    | 2013 | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |

**Măsura 2.4. Îmbunătățirea condițiilor de muncă****Obiectivul național:**

Restructurarea profundă a administrației publice centrale în vederea creării unui cadru instituțional eficient, funcțional și durabil, dedicat supremației legii și acordării unor servicii publice calitative populației - Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare 2011-2014

**Obiectiv regional:** -Reabilitarea infrastructurii fizice, Strategia de Dezvoltare Regională Nord

**Surse potențiale de finanțare:** Consiliul Raional, Banca Mondială, Fundația Soros – Moldova, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD), Departamentul de Dezvoltare Internațională (DFID)

| Proiect                                                                    | Locație              | Termen de inițiere | Indicatori                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------|----------------------|--------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| Dotarea cu echipamente informatice (videoproiector)                        | orașul Biruința      | 2013               | Numărul de videoproiectoare                                                           |
| Dotarea cu echipamente informatice (scanner, videoproiector)               | comuna Chișcăreni    | 2013               | Numărul de scannere<br>Numărul de videoproiectoare<br>Numărul de faxuri               |
| Dotarea cu echipamente informatice (fax, scanner, copiator și imprimantă)  | comuna Cubolta       | 2013               | Numărul de scannere<br>Numărul de copiatoare<br>Numărul de imprimante                 |
| Dotarea cu echipamente informatice (calculatoare, videoproiector)          | comuna Grigorăuca    | 2013               | Numărul de calculatoare<br>Numărul de videoproiectoare<br>Numărul de videoproiectoare |
| Dotarea cu echipamente informatice (videoproiector, scanner, fax)          | comuna Sîngereii Noi | 2013               | Numărul de scannere<br>Numărul de faxuri<br>Numărul de calculatoare                   |
| Dotarea cu echipamente informatice (calculator, scanner, fax)              | comuna Țambula       | 2013               | Numărul de scannere<br>Numărul de faxuri                                              |
| Dotarea cu echipamente informatice (calculatoare, scanner, videoproiector) | comuna Tăura Veche   | 2013               | Numărul de calculatoare<br>Numărul de scannere                                        |

|                                                                                     |                        |      |                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Dotarea cu echipamente informatice (calculatoare, videoproiector)                   | comuna Bursuceni       | 2013 | Numărul de videoproiectoare<br>Numărul de calculatoare<br>Numărul de videoproiectoare                                                                                           |
| Dotarea cu echipamente informatice (calculatoare, videoproiector, multifuncționale) | comuna Izvoare         | 2013 | Numărul de calculatoare<br>Numărul de videoproiectoare<br>Numărul de multifuncționale                                                                                           |
| Dotarea cu echipamente informatice (calculatoare, telefoane)                        | sat Rădoia             | 2013 | Numărul de calculatoare<br>Numărul de telefoane                                                                                                                                 |
| Dotarea cu echipamente informatice (calculatoare, copiatoare)                       | comuna Cotiușeni Mici  | 2013 | Numărul de calculatoare<br>Numărul de copiatoare                                                                                                                                |
| Dotarea cu echipamente informatice (calculatoare, copiatoare, imprimante)           | comuna Drăgănești      | 2013 | Numărul de calculatoare<br>Numărul de copiatoare<br>Numărul de imprimante                                                                                                       |
| Dotarea cu echipamente informatice (calculatoare, copiatoare, imprimante)           | orașul Sîngerei        | 2013 | Numărul de calculatoare<br>Numărul de copiatoare<br>Numărul de imprimante                                                                                                       |
| Dotarea cu echipamente informatice (calculatoare, videoproiector)                   | comuna Heciul Nou      | 2013 | Numărul de calculatoare<br>Numărul de videoproiectoare                                                                                                                          |
| Dotarea cu echipamente informatice (calculatoare, videoproiector)                   | comuna Ciuciuieni      | 2013 | Numărul de calculatoare<br>Numărul de videoproiectoare                                                                                                                          |
| Dotarea cu echipamente informatice (videoproiector)                                 | comuna Iezărenii Vechi | 2013 | Numărul de videoproiectoare                                                                                                                                                     |
| Dotarea cu echipamente informatice (videoproiector)                                 | comuna Biliceni Noi    | 2013 | Numărul de videoproiectoare                                                                                                                                                     |
| Achiziția echipamentelor de protecție civilă și a echipamentelor sanitare           | comuna Biliceni Noi    | 2013 | Numărul de echipamente de protecție civilă<br>Numărul echipamentelor sanitare<br>Numărul instituțiilor dotate cu echipamentele de protecție civilă și a echipamentelor sanitare |

|                                                |                       |      |                                                                              |
|------------------------------------------------|-----------------------|------|------------------------------------------------------------------------------|
| Conectarea primăriei la internet               | comuna Cotiujeii Mici | 2013 | Numărul de calculatoare din primărie conectate la internet                   |
| Achiziția unui soft BIP Secretar               | comuna Ciuciuieni     | 2013 | Softul BIP Secretar achiziționat                                             |
| Schimbarea mobilierului în incinta primăriei   | comuna Sîngerei Noi   | 2013 | Numărul de persoane din cadrul primăriei care utilizează softul BIP Secretar |
| Schimbarea mobilierului în incinta primăriei   | comuna Tăura Veche    | 2013 | Numărul de piese de mobilier schimbate                                       |
| Schimbarea mobilierului în incinta primăriei   | comuna Bălășești      | 2013 | Numărul de reprezentanți APL care folosesc piesele de mobilier schimbate     |
| Schimbarea mobilierului în incinta primăriei   | sat Rădoaia           | 2013 | Numărul de piese de mobilier schimbate                                       |
| Schimbarea mobilierului în incinta primăriei   | comuna Copăcenii      | 2013 | Numărul de reprezentanți APL care folosesc piesele de mobilier schimbate     |
| Schimbarea mobilierului în incinta primăriei   | comuna Alexăndrenii   | 2013 | Numărul de piese de mobilier schimbate                                       |
| Schimbarea mobilierului în incinta primăriei   | comuna Ciuciuieni     | 2013 | Numărul de reprezentanți APL care folosesc piesele de mobilier schimbate     |
| Dotarea cu panouri informative (pentru afișaj) | comuna Izvoare        | 2012 | Numărul de panouri informative                                               |
| Dotarea cu panouri informative (pentru afișaj) | comuna Ciuciuieni     | 2012 | Numărul de panouri informative                                               |
| Dotarea cu aer condiționat                     | comuna Bălășești      | 2014 | Nr. de aparate instalate                                                     |
|                                                |                       |      | Nr. de încăperi dotate cu aer condiționat                                    |

|                                                |                     |      |                                                                       |
|------------------------------------------------|---------------------|------|-----------------------------------------------------------------------|
| Dotarea cu aer condiționat                     | comuna Coșcodeni    | 2014 | Nr. de aparate instalate<br>Nr. de încăperi dotate cu aer condiționat |
| Dotarea cu aer condiționat                     | comuna Izvoare      | 2014 | Nr. de aparate instalate<br>Nr. de încăperi dotate cu aer condiționat |
| Dotarea cu aer condiționat                     | sat Rădoaia         | 2014 | Nr. de aparate instalate<br>Nr. de încăperi dotate cu aer condiționat |
| Reparația curentă a primăriei                  | orașul Biruința     | 2015 | Numărul de lucrări realizate<br>Suprafața reparată                    |
| Reparația curentă a primăriei                  | comuna Tăura Veche  | 2016 | Numărul de lucrări realizate<br>Suprafața reparată                    |
| Reparația curentă a primăriei                  | comuna Bălășești    | 2016 | Numărul de lucrări realizate<br>Suprafața reparată                    |
| Reparația curentă a primăriei                  | comuna Cotiușeni    | 2016 | Numărul de lucrări realizate<br>Suprafața reparată                    |
| Reparația curentă a primăriei                  | comuna Drăgănești   | 2016 | Numărul de lucrări realizate<br>Suprafața reparată                    |
| Reparația curentă a primăriei                  | comuna Sîngerei Noi | 2016 | Numărul de lucrări realizate<br>Suprafața reparată                    |
| Reparația curentă a primăriei                  | comuna Prepelești   | 2016 | Numărul de lucrări realizate<br>Suprafața reparată                    |
| Reparația acoperișului primăriei               | comuna Chișcăreni   | 2016 | Suprafața acoperișului reparat<br>Suprafața reparată                  |
| Reparația acoperișului primăriei               | comuna Copăceni     | 2016 | Suprafața acoperișului reparat<br>Suprafața reparată                  |
| Reparația sălii de înregistrare a căsătoriilor | comuna Țambula      | 2016 | Numărul de lucrări realizate<br>Suprafața reparată                    |
| Reparația capitală a primăriei                 | comuna Țambula      | 2016 | Numărul de lucrări realizate<br>Suprafața reparată                    |
| Reparația capitală a primăriei                 | comuna Bursuceni    | 2016 | Numărul de lucrări realizate<br>Suprafața reparată                    |

|                                                                  |                        |      |                                                          |
|------------------------------------------------------------------|------------------------|------|----------------------------------------------------------|
| Reparația capitală a primăriei                                   | sat Rădoaia            | 2016 | Numărul de lucrări realizate<br>Suprafața reparată       |
| Reparația capitală a primăriei                                   | orașul Sîngerei        | 2016 | Numărul de lucrări realizate<br>Suprafața reparată       |
| Reparația capitală a primăriei                                   | comuna Ciuciuieni      | 2016 | Numărul de lucrări realizate<br>Suprafața reparată       |
| Reparația capitală a primăriei                                   | comuna Iezărenii Vechi | 2016 | Numărul de lucrări realizate<br>Suprafața reparată       |
| Reparația capitală a primăriei (parter)                          | comuna Alexăndreni     | 2016 | Numărul de lucrări realizate<br>Suprafața reparată       |
| Reparația acoperișului primăriei                                 | comuna Bilicenii Vechi | 2015 | Suprafața reparată<br>Suprafața sediului                 |
| Găsirea unui sediu propriu                                       | comuna Prepelița       | 2016 | Numărul de încăperi ale sediului<br>Accesul la utilități |
| Amenajarea / reparația sălii de festivități din cadrul primăriei | comuna Copăcenii       | 2016 | Numărul de lucrări realizate<br>Suprafața reparată       |
| Amenajarea / reparația sălii de festivități din cadrul primăriei | comuna Dumbrăvița      | 2016 | Numărul de lucrări realizate<br>Suprafața reparată       |
| Construcția unui gard în jurul primăriei                         | comuna Țambula         | 2016 | Lungimea gardului construit                              |
| Construcția / amenajarea unui grup sanitar în cadrul primăriei   | comuna Țambula         | 2012 | Numărul grupurilor sanitare construite / amenajate       |
| Construcția / amenajarea unui grup sanitar în cadrul primăriei   | comuna Cotiușenii Mici | 2012 | Numărul grupurilor sanitare construite / amenajate       |
| Construcția / amenajarea unui grup sanitar în cadrul primăriei   | comuna Prepelița       | 2012 | Numărul grupurilor sanitare construite / amenajate       |
| Construcția / amenajarea unui grup sanitar în cadrul primăriei   | comuna Heciul Nou      | 2012 | Numărul grupurilor sanitare construite / amenajate       |
| Construcția / amenajarea unui grup sanitar în cadrul primăriei   | comuna Bilicenii Noi   | 2012 | Numărul grupurilor sanitare construite / amenajate       |



|                                                                |                        |      |                                                                      |
|----------------------------------------------------------------|------------------------|------|----------------------------------------------------------------------|
| Construcția / amenajarea unui grup sanitar în cadrul primăriei | sat Rădoaia            | 2012 | Numărul grupurilor sanitare construite / amenajate                   |
| Construcția / amenajarea unui grup sanitar în cadrul primăriei | comuna Chișcăreni      | 2012 | Numărul grupurilor sanitare construite / amenajate                   |
| Amenajarea terenului din jurul primăriei                       | comuna Sîngerei Noi    | 2012 | Suprafața terenului amenajat                                         |
| Amenajarea terenului din jurul primăriei                       | sat Rădoaia            | 2012 | Suprafața terenului amenajat                                         |
| Amenajarea terenului din jurul primăriei                       | comuna Iezărenii Vechi | 2012 | Suprafața terenului amenajat                                         |
| Schimbarea / reparația sistemului de încălzire                 | comuna Chișcăreni      | 2012 | Numărul de încăperi încălzite                                        |
| Schimbarea / reparația sistemului de încălzire                 | comuna Grigorăuca      | 2012 | Numărul de încăperi încălzite                                        |
| Schimbarea / reparația sistemului de încălzire                 | comuna Alexăndreni     | 2012 | Numărul de încăperi încălzite                                        |
| Schimbarea / reparația sistemului de încălzire                 | comuna Heciul Nou      | 2012 | Numărul de încăperi încălzite                                        |
| Schimbarea / reparația sistemului de canalizare                | comuna Sîngerei Noi    | 2012 | Lungimea sistemului de canalizare schimbat / reparat                 |
| Schimbarea / reparația sistemului de canalizare                | comuna Cotiujeii Mici  | 2012 | Lungimea sistemului de canalizare schimbat / reparat                 |
| Schimbarea / reparația sistemului de canalizare                | comuna Drăgănești      | 2012 | Lungimea sistemului de canalizare schimbat / reparat                 |
| Schimbarea / reparația sistemului de canalizare                | comuna Ciuciuieni      | 2012 | Lungimea sistemului de canalizare schimbat / reparat                 |
| Conectarea la sistemul de canalizare și apă                    | comuna Cubolta         | 2012 | Numărul de instituții care au acces la sistemul de canalizare și apă |
| Conectarea la sistemul de canalizare și apă                    | comuna Cubolta         | 2012 | Numărul de instituții care au acces la sistemul de canalizare și apă |
| Conectarea la sistemul de canalizare și apă                    | comuna Coșcodeni       | 2012 | Numărul de instituții care au acces la sistemul de canalizare și apă |

|                                                                                                           |                        |      |                                                                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|------|----------------------------------------------------------------------|
| Conectarea la sistemul de canalizare și apă                                                               | comuna Cotiușenii Mici | 2012 | Numărul de instituții care au acces la sistemul de canalizare și apă |
| Conectarea la sistemul de canalizare și apă                                                               | comuna Prepeșța        | 2012 | Numărul de instituții care au acces la sistemul de canalizare și apă |
| Conectarea la sistemul de canalizare și apă                                                               | comuna Heciul Nou      | 2012 | Numărul de instituții care au acces la sistemul de canalizare și apă |
| Conectarea la sistemul de canalizare și apă                                                               | comuna Ciuciuieni      | 2012 | Numărul de instituții care au acces la sistemul de canalizare și apă |
| Conectarea la sistemul de canalizare și apă                                                               | comuna Iezărenii Vechi | 2012 | Numărul de instituții care au acces la sistemul de canalizare și apă |
| Conectarea la rețeaua de gaze naturale                                                                    | comuna Cubolta         | 2012 | Numărul de instituții care au acces la rețeaua de gaze naturale      |
| Conectarea la rețeaua de gaze naturale                                                                    | comuna Coșcodeni       | 2012 | Numărul de instituții care au acces la rețeaua de gaze naturale      |
| Conectarea la rețeaua de gaze naturale                                                                    | orașul Sîngerei        | 2012 | Numărul de instituții care au acces la rețeaua de gaze naturale      |
| Conectarea la rețeaua de gaze naturale                                                                    | comuna Bilicenii Noi   | 2012 | Numărul de instituții care au acces la rețeaua de gaze naturale      |
| Dotarea cu un mijloc de transport pe care să îl folosească toate instituțiile din comună pentru deplasări | comuna Drăgănești      | 2012 | Numărul instituțiilor care pot beneficia de mijlocul de transport    |
| Construcția unei anexe a Primăriei                                                                        | comuna Ciuciuieni      | 2012 | Numărul de deplasări realizate<br>Suprafața anexei construite        |

#### **Măsura 2.5. Consolidarea și dezvoltarea capacității de relaționare instituțională la nivel local, regional, național și internațional**

##### **Obiectivul național:**

Promovarea cooperării și consolidării teritoriale a unităților administrativ-teritoriale. Încurajarea inițiativei la nivel local/regional și promovarea culturii de coopera-re între autoritățile publice centrale și locale. - Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova Integrarea

Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare 2011-2014

**Obiectiv regional: -****Surse potențiale de finanțare:** Consiliul Raional, Consiliile locale

| Proiect                                                          | Locație                             | Termen de inițiere | Indicatori                                                                                         |
|------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|--------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Încheierea de colaborări cu instituții de la nivel local         | toate comunele și orașele din raion | 2012               | Numărul de colaborări<br>Număr de probleme rezolvate / proiecte implementate în urma colaborărilor |
| Încheierea de colaborări cu instituții de la nivel regional      | toate comunele și orașele din raion | 2012               | Numărul de colaborări<br>Număr de probleme rezolvate / proiecte implementate în urma colaborărilor |
| Încheierea de colaborări cu instituții de la nivel național      | toate comunele și orașele din raion | 2012               | Numărul de colaborări<br>Număr de probleme rezolvate / proiecte implementate în urma colaborărilor |
| Încheierea de colaborări cu instituții de la nivel internațional | toate comunele și orașele din raion | 2012               | Numărul de colaborări<br>Număr de probleme rezolvate / proiecte implementate în urma colaborărilor |

**Măsura 2.6. Diversificarea căilor de comunicare cu cetățenii și promovarea serviciilor APL****Obiectivul național:**

Economie națională bazată pe infrastructura tehnologiei informației și comunicațiilor modernă; Tehnologiile informației și comunicațiile accesibile tuturor cetățenilor - Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor pentru perioada 2012-2014

Transformarea Republicii Moldova într-un stat modern, performant, interactiv în baza utilizării tehnologiei informației și comunicațiilor - Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare 2011-2014

**Obiectiv regional: -**

**Surse potențiale de finanțare:** Consiliul Raional, Consiliul Local, Fundația Soros – Moldova, Departamentul de Dezvoltare Internațională (DFID)

| Proiect                              | Locație           | Termen de inițiere | Indicatori                                                                                                                               |
|--------------------------------------|-------------------|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Înființarea unui post de radio local | orașul Biruința   | 2017               | Numărul de emisiuni difuzate<br>Programul de difuzare<br>Aria de difuzare<br>Numărul de ascultători<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unui post de radio local | comuna Cubolta    | 2017               | Numărul de emisiuni difuzate<br>Programul de difuzare<br>Aria de difuzare<br>Numărul de ascultători<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unui post de radio local | comuna Grigorăuca | 2017               | Numărul de emisiuni difuzate<br>Programul de difuzare<br>Aria de difuzare<br>Numărul de ascultători<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unui post de radio local | comuna Copăcenii  | 2017               | Numărul de emisiuni difuzate<br>Programul de difuzare<br>Aria de difuzare                                                                |

|                                      |                       |      |                                         |
|--------------------------------------|-----------------------|------|-----------------------------------------|
|                                      |                       |      | Numărul de ascultători                  |
|                                      |                       |      | Numărul de locuri de muncă create       |
|                                      |                       |      | Numărul de emisiuni difuzate            |
|                                      |                       |      | Programul de difuzare                   |
|                                      |                       |      | Aria de difuzare                        |
|                                      |                       |      | Numărul de ascultători                  |
|                                      |                       |      | Numărul de locuri de muncă create       |
|                                      |                       |      | Numărul de emisiuni difuzate            |
|                                      |                       |      | Programul de difuzare                   |
|                                      |                       |      | Aria de difuzare                        |
|                                      |                       |      | Numărul de ascultători                  |
|                                      |                       |      | Numărul de locuri de muncă create       |
|                                      |                       |      | Numărul de emisiuni difuzate            |
|                                      |                       |      | Programul de difuzare                   |
|                                      |                       |      | Aria de difuzare                        |
|                                      |                       |      | Numărul de ascultători                  |
|                                      |                       |      | Numărul de locuri de muncă create       |
|                                      |                       |      | Numărul de emisiuni difuzate            |
|                                      |                       |      | Programul de difuzare                   |
|                                      |                       |      | Aria de difuzare                        |
|                                      |                       |      | Numărul de ascultători                  |
|                                      |                       |      | Numărul de locuri de muncă create       |
|                                      |                       |      | Numărul de emisiuni difuzate            |
|                                      |                       |      | Programul de difuzare                   |
|                                      |                       |      | Aria de difuzare                        |
|                                      |                       |      | Numărul de telespectatori               |
|                                      |                       |      | Numărul de locuri de muncă create       |
|                                      |                       |      | Numărul de panouri publicitare          |
|                                      |                       |      | Numărul de zone în care sunt amplasate  |
|                                      |                       |      | Numărul de firme care apelează la acest |
|                                      |                       |      | gen de promovare                        |
| Înființarea unui post de radio local | comuna Cotiujeii Mici | 2017 |                                         |
| Înființarea unui post de radio local | comuna Dumbrăvița     | 2017 |                                         |
| Înființarea unui post de radio local | comuna Prepelița      | 2017 |                                         |
| Înființarea unui post de radio local | comuna Biliceni Noi   | 2017 |                                         |
| Reparația sediului radioului local   | orașul Sîngerei       | 2014 |                                         |
| Înființarea televiziunii locale      | orașul Sîngerei       | 2015 |                                         |
| Amplasarea panourilor publicitare    | orașul Sîngerei       | 2013 |                                         |

**Măsura 2.7. Promovarea serviciilor oferite de Administrația Publică Locală****Obiectivul național:**

Economie națională bazată pe infrastructura tehnologiei informației și comunicațiilor modernă; Tehnologiile informației și comunicațiile accesibile tuturor cetățenilor - Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor pentru perioada 2012-2014

Transformarea Republicii Moldova într-un stat modern, performant, interactiv în baza utilizării tehnologiei informației și comunicațiilor.

Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare 2011-2014

**Obiectiv regional: -**

**Surse potențiale de finanțare:** Consiliul raional, Consiliul local, ONG, Parteneriat public – privat

| Proiect                         | Locație                  | Termen de inițiere | Indicatori                                                                                                                   |
|---------------------------------|--------------------------|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Crearea paginii WEB a primăriei | orașul Biruința          | 2012               | Categoriile de informații prezentate<br>Numărul de acțiuni ale APL promovate<br>Numărul de vizitatori<br>Numărul de accesări |
| Crearea paginii WEB a primăriei | comuna Grigorăuca        | 2012               | Categoriile de informații prezentate<br>Numărul de acțiuni ale APL promovate<br>Numărul de vizitatori<br>Numărul de accesări |
| Crearea paginii WEB a primăriei | comuna Țambula           | 2012               | Categoriile de informații prezentate<br>Numărul de acțiuni ale APL promovate<br>Numărul de vizitatori<br>Numărul de accesări |
| Crearea paginii WEB a primăriei | sat Rădoaia              | 2012               | Categoriile de informații prezentate<br>Numărul de acțiuni ale APL promovate<br>Numărul de vizitatori<br>Numărul de accesări |
| Crearea paginii WEB a primăriei | comuna Cotiușeni<br>Mici | 2012               | Categoriile de informații prezentate<br>Numărul de acțiuni ale APL promovate<br>Numărul de vizitatori<br>Numărul de accesări |
| Crearea paginii WEB a primăriei | comuna Heciul Nou        | 2012               | Categoriile de informații prezentate<br>Numărul de acțiuni ale APL promovate<br>Numărul de vizitatori<br>Numărul de accesări |

**Măsura 2.8. Actualizarea și gestionarea eficientă a evidenței statistice**

**Obiectivul național:** Transformarea Republicii Moldova într-un stat modern, performant, interactiv în baza utilizării tehnologiei informației și comunicațiilor - Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare 2011-2014

**Obiectiv regional:** -

**Surse potențiale de finanțare:** Consiliul Raional, Consiliile Locale

| Proiect                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Locație                    | Termen de inițiere | Indicatori                                                                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|--------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| <p>Realizarea unui demers către Autoritățile Publice Naționale în vederea reformării sistemul de evidență statistică care să prevadă:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• stabilirea și implementarea unei proceduri unitare de centralizare a evidenței statistice</li> <li>• actualizarea anuală a procedurii unitare de centralizare a evidenței statistice</li> <li>• realizarea unui plan al întâlnirilor periodice între responsabilii de evidența statistică</li> <li>• stabilirea unei proceduri de arhivare a evidențelor statistice</li> <li>• încorporarea registrelor într-un sistem informatizat</li> <li>• realizarea unui site al Direcției Teritoriale de de Statistică cu informații complete și actualizate</li> </ul> | Consiliul Raional Sîngerei | 2012               | Numărul de întâlniri realizate cu Autoritățile Publice Naționale competente |

**Măsura 3.1. Dezvoltarea sistemului educațional și promovarea principiului de învățare continuă****Submăsura 3.1.1. Modernizarea infrastructurii de învățământ**

Direcție de acțiune 3.1.1.1. Reparații curente/capitale a clădirilor și amenajarea teritoriului

**Obiectivul național:** Asigurarea condițiilor necesare/optime pentru extinderea accesului la educație de bază, Crearea de condiții optime în vederea perfecționării, dezvoltării și funcționării sistemului național de cultură fizică și sport, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Educației pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional:-**

**Surse potențiale de finanțare:** Ambasada Germaniei la Chișinău, Consiliul de Cooperare Regională, Consiliul Raional, Consiliul Local, Direcția Generală de Înfățăământ și Sport, FISM

| Proiect                                                     | Locație             | Termen de inițiere | Indicatori                          |
|-------------------------------------------------------------|---------------------|--------------------|-------------------------------------|
| Schimbarea ușilor la liceul din Pepeni                      | comuna Pepeni       | 2014               | Numărul de uși schimbate            |
| Schimbarea geamurilor și ușilor la grădinița din Nicolaevca | comuna Chișcăreni   | 2014               | Numărul de geamuri și uși schimbate |
| Schimbarea geamurilor și ușilor gimnaziului                 | comuna Heciul Nou   | 2014               | Numărul de geamuri și uși schimbate |
| Schimbarea geamurilor și ușilor din liceu                   | comuna Sîngerei Noi | 2014               | Numărul de geamuri și uși schimbate |
| Schimbarea geamurilor și ușilor din grădiniță               | comuna Izvoare      | 2016               | Numărul de geamuri și uși schimbate |
| Schimbarea geamurilor și ușilor din grădinița "Îngerașul,,  | comuna Chișcăreni   | 2015               | Numărul de geamuri și uși schimbate |
| Schimbarea geamurilor și ușilor din grădinița "Aurașul"     | comuna Chișcăreni   | 2016               | Numărul de geamuri și uși schimbate |
| Schimbarea geamurilor și ușilor din gimnaziul din Bălășești | comuna Bălășești    | 2014               | Numărul de geamuri și uși           |



|                                                                  |                        |      | schimbate                                    |
|------------------------------------------------------------------|------------------------|------|----------------------------------------------|
| Schimbarea geamurilor și ușilor din gimnaziul „Iurie Bodiu”      | comuna Coșcodeni       | 2014 | Numărul de geamuri și uși schimbate          |
| Schimbarea geamurilor la grădinița din Copăcenii (clădirea nouă) | comuna Copăcenii       | 2014 | Numărul de geamuri schimbate                 |
| Schimbarea geamurilor gimnaziului Heciul Vechi                   | comuna Alexăndrenii    | 2014 | Numărul de geamuri schimbate                 |
| Schimbarea geamurilor gimnaziului Alexăndrenii                   | comuna Alexăndrenii    | 2014 | Numărul de geamuri schimbate                 |
| Schimbarea geamurilor din liceul „Nicolae Casso”                 | comuna Chișcărenii     | 2013 | Numărul de geamuri schimbate                 |
| Schimbarea geamurilor din grădinița din Țiplețești               | comuna Alexăndrenii    | 2014 | Numărul de geamuri schimbate                 |
| Schimbarea geamurilor din grădinița din Heciul Vechi             | comuna Alexăndrenii    | 2015 | Numărul de geamuri schimbate                 |
| Schimbarea geamurilor din grădinița din Grigorești               | comuna Alexăndrenii    | 2016 | Numărul de geamuri schimbate                 |
| Schimbarea geamurilor din grădinița “Romanița”                   | comuna Cubolta         | 2013 | Numărul de geamuri schimbate                 |
| Schimbarea geamurilor din gimnaziul din Prepelița                | comuna Prepelița       | 2014 | Numărul de geamuri schimbate                 |
| Schimbarea acoperișului liceului                                 | comuna Cubolta         | 2014 | Suprafața de acoperiș schimbată              |
| Schimbarea acoperișului grădiniței “Aurașul”                     | comuna Chișcărenii     | 2014 | Suprafața de acoperiș schimbată              |
| Schimbarea acoperișului gimnaziului Țiplețești                   | comuna Alexăndrenii    | 2013 | Suprafața de acoperiș schimbat               |
| Schimbarea acoperișului gimnaziului                              | comuna Țambula         | 2013 | Suprafața de acoperiș schimbată              |
| Schimbarea acoperișului grădiniței “Romanița”                    | comuna Cubolta         | 2014 | Suprafața de acoperiș schimbată              |
| Reparație capitală în grădinița “Miorița”                        | comuna Coșcodeni       | 2017 | Suprafața reparată<br>Numărul beneficiarilor |
| Reparație capitală a grădiniței                                  | comuna Bilicenii Vechi | 2014 | Suprafața reparată<br>Numărul beneficiarilor |
| Reparație capitală a gimnaziului din Bursuceni                   | comuna Bursuceni       | 2016 | Suprafața reparată<br>Numărul beneficiarilor |

|                                                               |                        |      |                                              |
|---------------------------------------------------------------|------------------------|------|----------------------------------------------|
| Reparație capitală a clădirii claselor primare                | orașul Biruința        | 2014 | Suprafața reparată<br>Numărul beneficiarilor |
| Reparație capitală a blocului II al gimnaziului din Sloveanca | comuna Bălășești       | 2014 | Suprafața reparată<br>Numărul beneficiarilor |
| Reparația sălii de sport din liceul „Nicolae Casso”           | comuna Chișcăreni      | 2014 | Suprafața reparată<br>Numărul beneficiarilor |
| Reparația podelei din incinta grădiniței                      | comuna Ciuciuieni      | 2014 | Suprafața reparată                           |
| Reparația holului și pereților exteriori ai liceului          | comuna Sîngereii Noi   | 2014 | Suprafața reparată                           |
| Reparația grupurilor sanitare din incinta gimnaziilor         | comuna Alexăndreni     | 2014 | Suprafața reparată                           |
| Reparația grădiniței din satul Sloveanca                      | comuna Bălășești       | 2014 | Suprafața reparată                           |
| Reparația gardurilor din gimnazii                             | comuna Copăcenii       | 2014 | Lungimea gardurilor                          |
| Reparația gardului de la grădinițe                            | comuna Copăcenii       | 2014 | Lungimea gardului                            |
| Reparația gardului de la grădiniță                            | comuna Iezărenii Vechi | 2014 | Lungimea gardului                            |
| Reparația fațadei grădinițelor                                | comuna Prepelița       | 2014 | Suprafața reparată                           |
| Reparația exteriorului școlii                                 | comuna Iezărenii Vechi | 2014 | Suprafața reparată                           |
| Reparația clădirii grădiniței din Heciul Vechi                | comuna Alexăndreni     | 2014 | Suprafața reparată<br>Numărul beneficiarilor |
| Reparația clădirii grădiniței din Grigorești                  | comuna Alexăndreni     | 2014 | Suprafața reparată<br>Numărul beneficiarilor |
| Reparația clădirii gimnaziului Grigorăuca                     | comuna Grigorăuca      | 2014 | Suprafața reparată<br>Numărul beneficiarilor |
| Reparația clădirii gimnaziului din Izvoare                    | comuna Izvoare         | 2014 | Suprafața reparată<br>Numărul beneficiarilor |

|                                                                  |                        |      |                                              |
|------------------------------------------------------------------|------------------------|------|----------------------------------------------|
| Reparația capitală a grădiniței de Mîndreștii Noi                | comuna Biliceniei Noi  | 2014 | Suprafața reparată<br>Numărul beneficiarilor |
| Reparația capitală a blocului sanitar din incinta liceului       | comuna Cubolta         | 2013 | Suprafața reparată<br>Numărul beneficiarilor |
| Reparația cantinelor din incinta gimnaziilor                     | comuna Alexăndreni     | 2014 | Suprafața reparată<br>Numărul beneficiarilor |
| Reparația blocului alimentar din incinta gimnaziului             | comuna Ciuciuieni      | 2014 | Suprafața reparată<br>Numărul beneficiarilor |
| Reparația acoperișului școlii                                    | comuna Iezărenii Vechi | 2014 | Suprafața de acoperiș reparată               |
| Reparația acoperișului gimnaziului din Dumbrăvița                | comuna Dumbrăvița      | 2014 | Suprafața de acoperiș reparată               |
| Reparația acoperișului școlii primare din Bocancea Schit         | comuna Dumbrăvița      | 2014 | Suprafața de acoperiș reparată               |
| Reparația sălilor de grupă din grădinița "Romanița"              | comuna Cubolta         | 2014 | Numărul de sălilor de grupă reparate         |
| Renovarea fațadei gimnaziului din Bălășești                      | comuna Bălășești       | 2014 | Suprafața renovată                           |
| Renovarea cantinei liceului „Nicolae Casso”                      | comuna Chișcăreni      | 2014 | Suprafața renovată                           |
| Renovarea blocului alimentar/bucătăria                           | comuna Sîngerei Noi    | 2014 | Suprafața renovată                           |
| Realizarea termoizolării grădinițelor                            | orașul Sîngerei        | 2014 | Suprafața izolată                            |
| Modernizarea spațiului sanitar din liceu                         | comuna Pepeni          | 2014 | Suprafața modernizată                        |
| Modernizarea sălilor sportive din cadrul grădinițelor            | orașul Sîngerei        | 2014 | Suprafața modernizată                        |
| Modernizarea blocului alimentar la grădinița din Nicolaevca      | comuna Chișcăreni      | 2014 | Suprafața modernizată                        |
| Modernizarea blocului alimentar din grădinița "Arașul"           | comuna Chișcăreni      | 2014 | Suprafața modernizată                        |
| Modernizarea blocului alimentar din grădinița "Îngerașul,"       | comuna Chișcăreni      | 2014 | Suprafața modernizată                        |
| Finisarea reparațiilor din incinta clădirii destinate grădiniței | comuna Țambula         | 2014 | Suprafața reparată                           |
| Extinderea grădiniței din Heciul Nou prin construcția unui       | comuna Heciul Nou      | 2014 | Suprafața construită                         |

|                                                                         |                        |      |                                                |
|-------------------------------------------------------------------------|------------------------|------|------------------------------------------------|
| corp anexă                                                              |                        |      |                                                |
| Crearea unui depozit pentru păstrare alimentelor                        | comuna Iezărenii Vechi | 2018 | Suprafața depozitului                          |
| Construirea unei săli de sport                                          | comuna Bilicenii Vechi | 2018 | Suprafața construită                           |
| Construirea unei grădinițe în Trifănești                                | comuna Heciul Nou      | 2013 | Suprafața construită                           |
| Construcția unui pavilion de vara de dimensiuni mari și 2 mai mici      | sat Rădoaia            | 2015 | Pavilioanele<br>Dotările necesare              |
| Construcția unui grup sanitar în grădiniță                              | comuna Izvoare         | 2012 | Grupul sanitar                                 |
| Construcția unui gard în jurul terenului de sport                       | comuna Bălăsești       | 2016 | Lungimea gardului                              |
| Construcția unui gard în jurul liceului                                 | comuna Sîngerei Noi    | 2016 | Lungimea gardului                              |
| Construcția unui gard în jurul grădiniței din Țiplețești                | comuna Alexăndreni     | 2016 | Lungimea gardului                              |
| Construcția unui gard în jurul grădiniței din Heciul Vechi              | comuna Alexăndreni     | 2016 | Lungimea gardului                              |
| Construcția unui gard în jurul grădiniței din Grigorești                | comuna Alexăndreni     | 2016 | Lungimea gardului                              |
| Construcția unui gard în jurul grădiniței                               | comuna Izvoare         | 2016 | Lungimea gardului                              |
| Construcția unui gard în jurul grădiniței                               | comuna Heciul Nou      | 2016 | Lungimea gardului                              |
| Construcția unui gard în jurul gimnaziului Țiplețești                   | comuna Alexăndreni     | 2016 | Lungimea gardului                              |
| Construcția unui gard în jurul gimnaziului din Grigorăuca               | comuna Grigorăuca      | 2016 | Lungimea gardului                              |
| Construcția unui gard în jurul gimnaziului din Cozești                  | comuna Grigorăuca      | 2016 | Lungimea gardului                              |
| Construcția unui gard în jurul gimnaziului                              | comuna Tăura Veche     | 2016 | Lungimea gardului                              |
| Construcția unor săli de sport în gimnaziile din Bălăsești și Sloveanca | comuna Bălăsești       | 2013 | Suprafața construită<br>Numărul beneficiarilor |
| Construcția unei sălii festive în cadrul gimnaziului Cotiujenii Mici    | comuna Cotiujenii Mici | 2013 | Suprafața construită<br>Numărul beneficiarilor |
| Construcția unei săli sportive performante în incinta liceului          | orașul Biruința        | 2013 | Suprafața construită                           |

|                                                                             |                        |      |                                                |
|-----------------------------------------------------------------------------|------------------------|------|------------------------------------------------|
| Construcția unei săli de sport în gimnaziu                                  | comuna Ciuciuieni      | 2013 | Numărul beneficiarilor<br>Suprafața construită |
| Construcția unei săli de balet pentru cercul de dansuri în incinta liceului | orașul Biruința        | 2013 | Numărul beneficiarilor<br>Suprafața construită |
| Construcția grupului sanitar în grădinițe                                   | comuna Chișcareni      | 2013 | Suprafața construită                           |
| Construcția grupului sanitar în gimnazii                                    | comuna Izvoare         | 2013 | Suprafața construită                           |
| Izolarea termică a fațadei clădirii Gimnaziului "V. Merenciuc"              | comuna Bilicenii Vechi | 2013 | Suprafață izolată                              |
| Amenajarea unui teren sportiv pentru grădinițe                              | comuna Prepelița       | 2015 | Suprafața amenajată                            |
| Amenajarea unui teren sportiv în incinta liceului                           | comuna Cubolta         | 2015 | Suprafața amenajată                            |
| Amenajarea unui teren sportiv în incinta gimnaziului                        | comuna Tăura Veche     | 2015 | Suprafața amenajată                            |
| Amenajarea unui teren de joacă la grădinițe                                 | comuna Drăgănești      | 2015 | Suprafața amenajată<br>Dotările efectuate      |
| Amenajarea unui teren de joacă la grădinițe                                 | comuna Prepelița       | 2015 | Suprafața amenajată<br>Dotările efectuate      |
| Amenajarea unui teren de joacă în incinta grădiniței din Țiplețești         | comuna Alexăndreni     | 2015 | Suprafața amenajată<br>Dotările efectuate      |
| Amenajarea unui teren de joacă în incinta grădiniței din Izvoare            | comuna Izvoare         | 2015 | Suprafața amenajată<br>Dotările efectuate      |
| Amenajarea unui teren de joacă în incinta grădiniței din Heciul Vechi       | comuna Alexăndreni     | 2015 | Suprafața amenajată<br>Dotările efectuate      |
| Amenajarea unui teren de joacă în incinta grădiniței din Grigorești         | comuna Alexăndreni     | 2015 | Suprafața amenajată<br>Dotările efectuate      |

|                                                                  |                        |      |                                           |
|------------------------------------------------------------------|------------------------|------|-------------------------------------------|
| Amenajarea unui teren de joacă în incinta grădiniței „Îngerașul” | orașul Biruința        | 2015 | Suprafața amenajată<br>Dotările efectuate |
| Amenajarea unui teren de joacă în incinta grădiniței ”Miorița”   | comuna Coșcodeni       | 2015 | Suprafața amenajată<br>Dotările efectuate |
| Amenajarea unui teren de joacă în incinta grădiniței ”Aurașul”   | comuna Chișcăreni      | 2015 | Suprafața amenajată<br>Dotările efectuate |
| Amenajarea unui teren de joacă în incinta grădiniței             | comuna Țambula         | 2015 | Suprafața amenajată<br>Dotările efectuate |
| Amenajarea unui teren de joacă în incinta grădiniței             | comuna Tăura Veche     | 2015 | Suprafața amenajată<br>Dotările efectuate |
| Amenajarea unui teren de joacă în incinta grădiniței             | comuna Bursuceni       | 2015 | Suprafața amenajată<br>Dotările efectuate |
| Amenajarea unui teren de joacă în incinta grădiniței             | comuna Copăcenii       | 2015 | Suprafața amenajată<br>Dotările efectuate |
| Amenajarea unui teren de joacă în incinta grădiniței             | comuna Heciul Nou      | 2015 | Suprafața amenajată<br>Dotările efectuate |
| Amenajarea unui teren de joacă în incinta grădiniței             | comuna Ciuciuieni      | 2015 | Suprafața amenajată<br>Dotările efectuate |
| Amenajarea unui teren de joacă în incinta grădiniței             | comuna Iezărenii Vechi | 2015 | Suprafața amenajată<br>Dotările efectuate |
| Amenajarea unui teren de joacă în incinta grădiniței             | comuna Biliceni Vechi  | 2015 | Suprafața amenajată<br>Dotările efectuate |
| Amenajarea teritoriului în cadrul grădiniței                     | comuna Biliceni Vechi  | 2015 | Suprafața amenajată                       |
| Amenajarea unui depozit pentru păstrare alimentelor              | comuna Iezărenii Vechi | 2016 | Suprafața depozitului                     |

|                                                                          |                        |      |                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------|------------------------|------|--------------------------------------------------|
| Amenajarea unui depozit de păstrare a legumelor și fructelor             | comuna Heciul Nou      | 2016 | Capacitatea depozitului<br>Suprafața depozitului |
| Amenajarea unui bloc alimentar în grădiniță                              | comuna Țambula         | 2015 | Capacitatea depozitului<br>Suprafața amenajată   |
| Amenajarea unei săli pentru festivități în incinta grădiniței "Romanița" | comuna Cubolta         | 2015 | Numărul beneficiarilor<br>Suprafața amenajată    |
| Amenajarea unei săli pentru festivități în incinta gimnaziului           | comuna Tăura Veche     | 2016 | Numărul beneficiarilor<br>Suprafața amenajată    |
| Amenajarea unei săli de sport în gimnaziul Cotiujeii Mici                | comuna Cotiujeii Mici  | 2016 | Numărul beneficiarilor<br>Suprafața amenajată    |
| Amenajarea unei săli de sport în cadrul grădiniței din Heciul Nou        | comuna Heciul Nou      | 2016 | Suprafața amenajată                              |
| Amenajarea unei săli de festivități în cadrul grădiniței din Heciul Nou  | comuna Heciul Nou      | 2017 | Suprafața amenajată                              |
| Amenajarea unei săli de bucătărie și cantină în cadrul gimnaziului       | comuna Chișcăreni      | 2014 | Suprafața amenajată<br>Numărul beneficiarilor    |
| Amenajarea unei încăperi pentru grupa mijlocie                           | comuna Ciuciuieni      | 2013 | Suprafața amenajată<br>Numărul beneficiarilor    |
| Amenajarea unei încăperi pentru grupa de creșă                           | comuna Bilicenii Vechi | 2013 | Suprafața amenajată<br>Numărul beneficiarilor    |
| Amenajarea toaletelor la școala primară din Bocancea Schit               | comuna Dumbrăvița      | 2013 | Suprafața amenajată                              |
| Amenajarea toaletelor la gimnaziu din Dumbrăvița                         | comuna Dumbrăvița      | 2013 | Suprafața amenajată                              |
| Amenajarea toaletelor în grădinița de la Bocancea Schit                  | comuna Dumbrăvița      | 2013 | Suprafața amenajată                              |

|                                                                |                     |      |                                          |
|----------------------------------------------------------------|---------------------|------|------------------------------------------|
| Amenajarea terenurilor sportive la grădinițe                   | comuna Drăgănești   | 2013 | Suprafața amenajată                      |
| Amenajarea terenurilor sportive din incinta grădinițelor       | comuna Bălășești    | 2014 | Suprafața amenajată<br>Dotările necesare |
| Amenajarea terenurilor sportive ale gimnaziilor                | comuna Prepelita    | 2015 | Suprafața amenajată                      |
| Amenajarea terenurilor din jurul grădinițelor                  | comuna Prepelita    | 2015 | Suprafața amenajată                      |
| Amenajarea terenului din jurul grădiniței din Nicolaevca       | comuna Chișcăreni   | 2015 | Suprafața amenajată                      |
| Amenajarea terenului din jurul grădiniței "Îngerașul,"         | comuna Chișcăreni   | 2015 | Suprafața amenajată                      |
| Amenajarea terenului din jurul grădiniței "Aurașul"            | comuna Chișcăreni   | 2015 | Suprafața amenajată                      |
| Amenajarea terenului din jurul gimnaziului                     | comuna Chișcăreni   | 2015 | Suprafața amenajată                      |
| Amenajarea terenului de sport din incinta liceului             | comuna Pepeni       | 2015 | Suprafața amenajată                      |
| Amenajarea grupurilor sanitare în gimnazii                     | comuna Prepelita    | 2013 | Suprafața amenajată                      |
| Amenajarea grupurilor sanitare în ambele grădinițe             | comuna Biliceni Noi | 2013 | Suprafața amenajată                      |
| Amenajarea bucătăriilor în cadrul grădinițelor                 | comuna Copăceni     | 2013 | Suprafața amenajată                      |
| Amenajarea unei săli de sport în incinta grădiniței "Romanița" | comuna Cubolta      | 2017 | Suprafața amenajată                      |
| Amenajarea terenului din fața gimnaziului din Grigorăuca       | comuna Grigorăuca   | 2015 | Suprafața amenajată                      |
| Amenajarea terenului din fața gimnaziului din Grigorăuca       | comuna Grigorăuca   | 2015 | Suprafața amenajată                      |
| Amenajarea terenului din fața gimnaziului din Cozești          | comuna Grigorăuca   | 2015 | Suprafața amenajată                      |
| Amenajarea terenului din fața gimnaziului din Cozești          | comuna Grigorăuca   | 2015 | Suprafața amenajată                      |

### OBIECTIVUL STRATEGIC 3. DEZVOLTAREA DURABILĂ A POTENȚIALULUI UMAN

#### Măsura 3.1. Dezvoltarea sistemului educațional și promovarea principiului de învățare continuă

##### Submăsura 3.1.1. Modernizarea infrastructurii de învățământ

Direcție de acțiune 3.1.1.2. Racordarea la sistemul de servicii publice

**Obiectivul național:** Asigurarea condițiilor necesare/optime pentru extinderea accesului la educație de bază, Crearea de condiții optime în



vederea perfecționării, dezvoltării și funcționării sistemului național de cultură fizică și sport, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Educației pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional:** Reabilitarea infrastructurii fizice, Strategia de Dezvoltare Regională Nord

**Surse potențiale de finanțare:** Ambasada Germaniei la Chișinău, Consiliul de Cooperare Regională, Consiliul Raional, Consiliul Local, Direcția Generală de Înfățășământ și Sport, FISM

| Proiect                                                                          | Locație                | Termen de inițiere | Indicatori                                    |
|----------------------------------------------------------------------------------|------------------------|--------------------|-----------------------------------------------|
| Racordarea la rețeaua de alimentare cu apă a grădiniței                          | comuna Grigorăuca      | 2013               | Numărul beneficiarilor                        |
| Racordarea la rețeaua de alimentare cu apă a grădiniței                          | comuna Țambula         | 2013               | Numărul beneficiarilor                        |
| Racordarea la rețeaua de alimentare cu apă a grădiniței din Mărinești            | comuna Sîngerei Noi    | 2013               | Numărul beneficiarilor                        |
| Racordarea la rețeaua de energie electrică a grădiniței                          | comuna Țambula         | 2014               | Numărul beneficiarilor                        |
| Racordarea la rețeaua de gaze naturale a ospătărie a gimnaziului din Alexăndreni | comuna Alexăndreni     | 2014               | Numărul beneficiarilor                        |
| Racordarea la sistem de canalizare a ambelor grădinițe                           | comuna Biliceni Noi    | 2015               | Numărul beneficiarilor                        |
| Racordarea la sistem de canalizare a gimnaziilor                                 | comuna Alexăndreni     | 2015               | Numărul beneficiarilor                        |
| Racordarea la sistem de canalizare a gimnaziului                                 | comuna Heciul Nou      | 2015               | Numărul beneficiarilor                        |
| Racordarea la sistem de canalizare a gimnaziului                                 | comuna Iezărenii Vechi | 2015               | Numărul beneficiarilor                        |
| Racordarea la sistem de canalizare a grădiniței                                  | comuna Țambula         | 2016               | Numărul beneficiarilor                        |
| Racordarea la sistem de canalizare a grădiniței "Arașul"                         | comuna Chișcareni      | 2016               | Numărul beneficiarilor                        |
| Racordarea la sistem de canalizare a grădiniței "Îngerașul,,                     | comuna Chișcareni      | 2016               | Numărul beneficiarilor                        |
| Racordarea la sistem de canalizare a grădiniței din Mărinești                    | comuna Sîngerei Noi    | 2016               | Numărul beneficiarilor                        |
| Racordarea la sistem de canalizare a grădiniței din Nicolaevca                   | comuna Chișcareni      | 2016               | Numărul beneficiarilor                        |
| Racordarea la sistem de canalizare a grădiniței din Țiplețești                   | comuna Alexăndreni     | 2016               | Numărul beneficiarilor                        |
| Racordarea la sistem de canalizare a liceului                                    | comuna Pepeni          | 2015               | Numărul beneficiarilor                        |
| Racordarea la sistem de încălzire a grădiniței                                   | comuna Țambula         | 2014               | Numărul beneficiarilor<br>Suprafața încălzită |
| Racordarea la sistem de încălzire a grădiniței "Arașul"                          | comuna Chișcareni      | 2014               | Numărul beneficiarilor<br>Suprafața încălzită |
| Racordarea la sistem de încălzire a grădiniței "Îngerașul,,                      | comuna Chișcareni      | 2014               | Numărul beneficiarilor<br>Suprafața încălzită |

|                                                                                     |                    |      |                                                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|------|--------------------------------------------------------|
| Racordarea la sistem de încălzire a grădiniței din Nicolaevca                       | comuna Chișcareni  | 2014 | Numărul beneficiarilor<br>Suprafața încălzită          |
| Racordarea la sistemul de alimentare cu apă și sistemul de canalizare a gimnaziilor | comuna Izvoare     | 2015 | Numărul beneficiarilor                                 |
| Realizarea termoizolării instituțiilor școlare                                      | orașul Sîngerei    | 2017 | Numărul beneficiarilor                                 |
| Renovarea cazangeriei din gimnaziul Bălășești                                       | comuna Bălășești   | 2017 | Numărul beneficiarilor                                 |
| Renovarea sistemului de încălzire prin calorifere din cadrul gimnaziului            | comuna Alexăndreni | 2017 | Numărul beneficiarilor                                 |
| Repararea apeductului din gimnaziul Prepelița                                       | comuna Prepelița   | 2016 | Numărul beneficiarilor<br>Lungimea apeductului reparat |
| Repararea apeductului din interiorului grădiniței                                   | orașul Birunța     | 2016 | Numărul beneficiarilor                                 |
| Repararea rețelei de energie electrică a grădiniței                                 | comuna Ciuciuieni  | 2017 | Numărul beneficiarilor                                 |
| Repararea rețelei de energie electrică din cadrul gimnaziului                       | comuna Ciuciuieni  | 2017 | Numărul beneficiarilor                                 |
| Repararea sistemului de canalizare din gimnaziu                                     | comuna Chișcareni  | 2014 | Numărul beneficiarilor                                 |
| Repararea sistemului de iluminat al gimnaziului Prepelița                           | comuna Prepelița   | 2016 | Numărul beneficiarilor                                 |
| Schimbarea cazanelor din gimnaziu                                                   | comuna Cubolta     | 2016 | Numărul beneficiarilor                                 |
| Schimbarea sistemului de încălzire a grădinițelor (biomasă)                         | comuna Alexăndreni | 2015 | Numărul beneficiarilor<br>Suprafața încălzită          |
| Schimbarea sistemului de încălzire în gimnaziul Grigorăuca                          | comuna Grigorăuca  | 2015 | Numărul beneficiarilor<br>Suprafața încălzită          |
| Schimbarea sistemului de încălzire în grădiniță                                     | comuna Grigorăuca  | 2015 | Numărul beneficiarilor<br>Suprafața încălzită          |

**Măsura 3.1.Dezvoltarea sistemului educațional și promovarea principiului de învățare continuă****Submăsura 3.1.1. Modernizarea infrastructurii de învățământ**

Direcție de acțiune 3.1.1.3. Dotarea cu echipamente informatice, mobilier și materiale didactice a instituțiilor de învățământ

**Obiectivul național:** Asigurarea condițiilor necesare/optime pentru extinderea accesului la educație de bază, Crearea de condiții optime în vederea perfecționării, dezvoltării și funcționării sistemului național de cultură fizică și sport, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Educației pentru perioada 2012-2014

Implementarea Tehnologiilor Informaționale și Comunicaționale în educație,Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Educației pentru perioada 2012-2014

Promovarea instrumentarului TIC și implementarea lui pentru o mai bună guvernare, educație și cercetare, sănătate publică, diversificare a conținutului electronic și digitalizare a patrimoniului cultural, dezvoltare a comerțului electronic, Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare 2011-2014

**Obiectiv regional:-**

**Surse potențiale de finanțare:**Ambasada Germaniei la Chișinău,Consiliul de Cooperare Regională, Consiliul Raional, Consiliul Local, Direcția Generală de Învățământ și Sport, FISM

| Proiect                                                                                                      | Locație                | Termen de inițiere | Indicatori                       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|--------------------|----------------------------------|
| Achiziționarea unei mașină de cusut în atelierul de educație tehnologică fete (conectată la un soft dedicat) | comuna Iezărenii Vechi | 2020               | Mașina de cusut<br>Software      |
| Amenajarea avizierelor / panourilor informative în cadrul gimnaziului                                        | comuna Cotiujeii Mici  | 2014               | Avizierul și panourile instalate |
| Amenajarea și dotarea unui cabinet metodic pentru profesori (cancelarie)                                     | comuna Cotiujeii Mici  | 2014               | Cabinetul metodic                |
| Amenajarea unei săli de lectură în cadrul gimnaziului                                                        | comuna Drăgănești      | 2014               | Sala de lectură                  |
| Amenajarea unui cabinet metodic pentru învățători (cancelarie) în cadrul școlii primare din Bocancea Schit   | comuna Dumbrăvița      | 2014               | Cabinetul metodic                |
| Asigurarea cu instrumente muzicale (combină muzicală, pian, acordeon) a gimnaziilor                          | comuna Grigorăuca      | 2019               | Numărul de instrumente muzicale  |
| Asigurarea cu instrumente muzicale a gimnaziului                                                             | comuna Cotiujeii Mici  | 2019               | Numărul de instrumente muzicale  |

|                                                                        |                        |      |                                             |
|------------------------------------------------------------------------|------------------------|------|---------------------------------------------|
| Asigurarea cu inventar sportiv a sălii de sport din cadrul gimnaziului | comuna Iezărenii Vechi | 2014 | Inventarul sportiv                          |
| Asigurarea cu materiale didactice a gimnaziului                        | comuna Sîngerei Noi    | 2014 | Numărul de manuale<br>Echipamentul didactic |
| Asigurarea cu materiale didactice a gimnaziului și liceului            | comuna Chișcareni      | 2014 | Numărul de manuale<br>Echipamentul didactic |
| Asigurarea cu materiale didactice a grădiniței                         | comuna Cubolta         | 2014 | Numărul de manuale<br>Echipamentul didactic |
| Asigurarea cu materiale didactice a grădiniței "Romanița"              | comuna Sîngerei Noi    | 2014 | Numărul de manuale<br>Echipamentul didactic |
| Asigurarea cu materiale didactice a grădiniței "Aurașul"               | comuna Chișcareni      | 2014 | Numărul de manuale<br>Echipamentul didactic |
| Asigurarea cu materiale didactice a grădiniței "Îngerașul,,            | comuna Chișcareni      | 2014 | Numărul de manuale<br>Echipamentul didactic |
| Asigurarea cu materiale didactice a grădiniței din Nicolaevca          | comuna Chișcareni      | 2014 | Numărul de manuale<br>Echipamentul didactic |
| Asigurarea cu materiale didactice a grădiniței din Slobozia Măgura     | comuna Bursuceni       | 2014 | Numărul de manuale<br>Echipamentul didactic |
| Asigurarea cu materiale didactice a liceului                           | comuna Sîngerei Noi    | 2014 | Numărul de manuale<br>Echipamentul didactic |
| Asigurarea cu materiale didactice necesar noii grădinițe               | comuna Țambula         | 2012 | Numărul de manuale<br>Echipamentul didactic |
| Asigurarea cu materiale didactice a gimnaziilor                        | comuna Grigorăuca      | 2014 | Numărul de manuale<br>Echipamentul didactic |
| Asigurarea cu materiale didactice a gimnaziilor                        | comuna Prepelița       | 2014 | Numărul de manuale<br>Echipamentul didactic |
| Asigurarea cu materiale didactice a gimnaziului                        | comuna Iezărenii Vechi | 2014 | Numărul de manuale<br>Echipamentul didactic |
| Asigurarea cu materiale didactice a grădiniței                         | comuna Grigorăuca      | 2014 | Numărul de manuale<br>Echipamentul didactic |
| Asigurarea cu materiale didactice a grădiniței                         | comuna Drăgănești      | 2014 | Numărul de manuale<br>Echipamentul didactic |
| Asigurarea cu materiale didactice a grădiniței                         | comuna Iezărenii Vechi | 2014 | Numărul de manuale<br>Echipamentul didactic |
| Asigurarea cu materiale didactice a grădinițelor                       | comuna Cotiușeni Mici  | 2014 | Numărul de manuale<br>Echipamentul didactic |
| Asigurarea cu materiale didactice a grădinițelor                       | comuna Prepelița       | 2014 | Numărul de manuale                          |

|                                                                                            |                        |      |                         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|------|-------------------------|
| Asigurarea cu materiale didactice a grădinițelor                                           | orașul Sîngerei        | 2014 | Echipamentul didactic   |
| Asigurarea cu materiale didactice a grădinițelor din Dumbrăvița și Bocancea Schit          | comuna Dumbrăvița      | 2014 | Numărul de manuale      |
| Asigurarea cu materiale didactice a liceelor                                               | orașul Sîngerei        | 2014 | Echipamentul didactic   |
| Asigurarea cu materiale didactice a școlilor                                               | orașul Sîngerei        | 2014 | Numărul de manuale      |
| Asigurarea cu mobilierul a grădiniței                                                      | comuna Țambula         | 2012 | Echipamentul didactic   |
| Dotare cu material didactic a școlii din Bilicenii Vechi                                   | comuna Bilicenii Vechi | 2014 | Mobilierul schimbat     |
| Dotare cu material didactic a școlii din Coada Iazului                                     | comuna Bilicenii Vechi | 2014 | Numărul de manuale      |
| Dotarea cu inventar sportiv a sălilor de sport din cadrul instituțiilor școlare            | comuna Alexăndreni     | 2014 | Echipamentul didactic   |
| Dotarea bibliotecii din liceu cu calculatoare                                              | comuna Drăgănești      | 2014 | Numărul de manuale      |
| Dotarea bibliotecii din liceu cu mobilier pentru cărți și pentru vizitatori                | comuna Drăgănești      | 2014 | Echipamentul didactic   |
| Dotarea blocului alimentar/bucătăria cu utilajele specifice                                | comuna Sîngerei Noi    | 2014 | Echipamentul didactic   |
| Dotarea blocului alimentar/bucătăria cu utilajele specifice                                | comuna Țambula         | 2014 | Inventarul sportiv      |
| Dotarea bucătăriei cu utilajele necesare                                                   | comuna Cotiujeii Mici  | 2014 | Numărul de calculatoare |
| Dotarea bucătăriilor în cadrul grădinițelor cu utilajele specifice                         | comuna Cotiujeii Mici  | 2014 | Mobilierul achiziționat |
| Amenajarea cabinelor de duș și a vestiarelor în sala de sport a gimnaziului din Grigorăuca | comuna Grigorăuca      | 2014 | Numărul de utilaje      |
| Amenajarea cabinelor de duș și a vestiarelor în liceul N. Casso                            | comuna Chișcăreni      | 2014 | Numărul de utilaje      |
| Amenajarea cabinelor de duș și a vestiarelor în liceul Olimp                               | orașul Sîngerei        | 2014 | Numărul utilajelor      |
| Amenajarea cabinelor de duș și a vestiarelor în liceul D. Cantemir                         | orașul Sîngerei        | 2014 | Numărul de utilaje      |
| Amenajarea cabinelor de duș și a vestiarelor în liceul A. Russo                            | comuna Sîngerei Noi    | 2014 | Suprafața amenajată     |
| Amenajarea cabinelor de duș și a vestiarelor în liceul Luceafărul                          | orașul Biruința        | 2014 | Numărul de beneficiari  |

|                                                                               |                        |      |                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------|------------------------|------|-----------------------------------------------|
| Amenajarea cabinelor de duș și a vestiarelor în liceul Ion Creangă            | sat Rădoia             | 2014 | Suprafața amenajată<br>Numărul de beneficiari |
| Amenajarea cabinelor de duș și a vestiarelor în liceul V. Alecsandri          | comuna Drăgănești      | 2014 | Suprafața amenajată<br>Numărul de beneficiari |
| Dotarea cu calculatoare a laboratoarelor de informatică                       | comuna Iezărenii Vechi | 2014 | Numărul de calculatoare                       |
| Dotarea cu calculatoare a laboratorului de informatică                        | comuna Biliceni Noi    | 2014 | Numărul de calculatoare                       |
| Dotarea cu calculatoare a laboratorului de informatică din cadrul gimnaziului | comuna Heciul Nou      | 2014 | Numărul de calculatoare                       |
| Dotarea cu echipament sportiv a grădinițelor                                  | comuna Prepețița       | 2014 | Echipamentul sportiv                          |
| Dotarea cu echipament sportiv a grădinițelor                                  | comuna Iezărenii Vechi | 2014 | Echipamentul sportiv                          |
| Dotarea cu echipament sportiv a gimnaziilor                                   | comuna Prepețița       | 2014 | Echipamentul sportiv                          |
| Dotarea cu echipament sportiv a grădiniței                                    | orașul Biruința        | 2014 | Echipamentul sportiv                          |
| Dotarea cu echipament sportiv a școlilor                                      | orașul Sîngerei        | 2014 | Echipamentul sportiv                          |
| Dotarea cu echipament sportiv a școlilor                                      | orașul Sîngerei        | 2014 | Echipamentul sportiv                          |
| Dotarea cu echipamente IT (un calculator, o imprimantă) a grădiniței          | comuna Grigorauca      | 2014 | Numărul de echipamente IT                     |
| Dotarea cu echipamente IT a gimnaziilor                                       | comuna Bursuceni       | 2014 | Numărul de echipamente IT                     |
| Dotarea cu echipamente IT a gimnaziului                                       | comuna Coșcodeni       | 2014 | Numărul de echipamente IT                     |
| Dotarea cu echipamente IT a gimnaziului                                       | comuna Drăgănești      | 2014 | Numărul de echipamente IT                     |
| Dotarea cu echipamente IT a gimnaziului                                       | comuna Dumbrăvița      | 2014 | Numărul de echipamente IT                     |
| Dotarea cu echipamente IT a gimnaziului din Sloveanca                         | comuna Bălășești       | 2014 | Numărul de echipamente IT                     |
| Dotarea cu echipamente IT a grădiniței                                        | comuna Sîngerei Noi    | 2014 | Numărul de echipamente IT                     |
| Dotarea cu echipamente IT a grădiniței                                        | comuna Drăgănești      | 2014 | Numărul de echipamente IT                     |
| Dotarea cu echipamente IT a grădiniței                                        | comuna Prepețița       | 2014 | Numărul de echipamente IT                     |
| Dotarea cu echipamente IT a grădinițelor                                      | orașul Sîngerei        | 2014 | Numărul de echipamente IT                     |
| Dotarea cu echipamente IT a grădinițelor                                      | comuna Heciul Nou      | 2014 | Numărul de echipamente IT                     |
| Dotarea cu echipamente IT a grădinițelor                                      | comuna Biliceni Noi    | 2014 | Numărul de echipamente IT                     |
| Dotarea cu echipamente IT a liceului                                          | orașul Biruința        | 2014 | Numărul de echipamente IT                     |
| Dotarea cu echipamente IT a liceului                                          | comuna Cubolta         | 2014 | Numărul de echipamente IT                     |
| Dotarea cu echipamente IT a sălilor de clasă în cadrul gimnaziului            | comuna Cotiușeni Mici  | 2014 | Numărul de echipamente IT                     |

|                                                                                        |                        |      |                           |
|----------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|------|---------------------------|
| Dotarea cu echipamente IT a școlii primare din Bocancea Schit                          | comuna Dumbrăvița      | 2014 | Numărul de echipamente IT |
| Dotarea cu echipamente IT a școlilor                                                   | comuna Bilicenii Vechi | 2014 | Numărul de echipamente IT |
| Dotarea cu echipamente IT și aparataj sonor a gimnaziilor                              | comuna Prepelița       | 2014 | Numărul de echipamente IT |
| Dotarea cu inventar a terenurilor sportive din grădinițe                               | comuna Copăcenii       | 2014 | Inventarul sportiv        |
| Dotarea cu inventar specific a atelierelor din gimnaziu (pentru fete și băieți)        | comuna Țambula         | 2014 | Inventarul specific       |
| Dotarea cu inventar specific a atelierelor pentru fete                                 | comuna Cubolta         | 2014 | Inventarul specific       |
| Dotarea cu inventar sportiv a gimnaziului                                              | comuna Chișcareni      | 2014 | Inventarul sportiv        |
| Dotarea cu inventar sportiv a liceului „Nicolae Casso”                                 | comuna Chișcareni      | 2014 | Inventarul sportiv        |
| Dotarea cu inventar sportiv a liceului Ion Creangă                                     | sat Rădoaia            | 2014 | Inventarul sportiv        |
| Dotarea cu inventar sportiv a liceului V. Alecsandri                                   | comuna Drăgănești      | 2014 | Inventarul sportiv        |
| Dotarea cu inventar sportiv a liceului A. Agafie –                                     | comuna Pepeni          | 2014 | Inventarul sportiv        |
| Dotarea cu inventar sportiv a sălii de sport din gimnaziu                              | comuna Țambula         | 2014 | Inventarul sportiv        |
| Dotarea cu inventar sportiv a sălii de sport din liceu                                 | comuna Sîngerei Noi    | 2014 | Inventarul sportiv        |
| Dotarea cu inventarul sportiv a liceului                                               | orașul Birunța         | 2014 | Inventarul sportiv        |
| Dotarea cu jocuri/jucării pentru copii a grădiniței                                    | comuna Izvoare         | 2014 | Numărul de jocuri/jucării |
| Dotarea cu jocuri/jucării pentru copii a grădiniței                                    | comuna Drăgănești      | 2014 | Numărul de jocuri/jucării |
| Dotarea cu jocuri/jucării pentru copii a grădiniței                                    | comuna Iezărenii Vechi | 2014 | Numărul de jocuri/jucării |
| Dotarea cu jocuri/jucării pentru copii a grădinițelor                                  | orașul Sîngerei        | 2014 | Numărul de jocuri/jucării |
| Dotarea cu jocuri/jucării pentru copii a grădinițelor                                  | comuna Bilicenii Noi   | 2014 | Numărul de jocuri/jucării |
| Dotarea cu jocuri/jucării pentru copii a grădinițelor din Dumbrăvița și Bocancea Schit | comuna Dumbrăvița      | 2014 | Numărul de jocuri/jucării |
| Dotarea cu materiale didactice a gimnaziului din Dumbrăvița                            | comuna Dumbrăvița      | 2014 | Numărul de manuale        |
| Dotarea cu materiale didactice a școlii primare din Bocancea Schit                     | comuna Dumbrăvița      | 2014 | Echipamentul didactic     |
| Dotarea cu mobilier a bibliotecii din cadrul gimnaziului                               | comuna Cotiușenii Mici | 2014 | Numărul de manuale        |
| Dotarea cu mobilier a laboratoarelor de informatică                                    | comuna Iezărenii Vechi | 2014 | Echipamentul didactic     |
| Dotarea cu mobilier a sălii festive în cadrul gimnaziului din Cotiușenii Mici          | comuna Cotiușenii Mici | 2014 | Mobilierul instalat       |
| Dotarea cu mobilier a sălilor de curs din cadrul gimnaziului                           | comuna Drăgănești      | 2014 | Mobilierul achiziționat   |



|                                                                                                                         |                        |      |                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|------|--------------------------|
| Dotarea cu mobilier a sălilor de curs din cadrul liceului                                                               | comuna Drăgănești      | 2014 | Mobilierul achiziționat  |
| Dotarea cu mobilier a sălilor de curs din cadrul școlii primare din Bocancea Schit                                      | comuna Dumbrăvița      | 2014 | Mobilierul achiziționat  |
| Dotarea cu un calculator a fiecărei săli de studiu                                                                      | comuna Ciuciuieni      | 2014 | Numărul de calculatoare  |
| Dotarea cu utilaje a bucătăriei și ospătăriei (uscător, ventilator, frigider, dulap special, mașini de tocat)           | comuna Izvoare         | 2014 | Numărul utilaje          |
| Dotarea gimnaziilor cu echipament specific educației tehnologice                                                        | orașul Sîngerei        | 2014 | Echipamentul specific    |
| Dotarea laboratoarelor de chimie și fizică ale gimnaziilor cu ustensilele necesare                                      | comuna Izvoare         | 2014 | Numărul ustensilelor     |
| Dotarea laboratoarelor de chimie și fizică cu ustensilele necesare                                                      | orașul Birunța         | 2014 | Numărul ustensilelor     |
| Dotarea laboratoarelor de chimie și fizică cu ustensilele necesare ale gimnaziului din Grigorăuca                       | comuna Grigorăuca      | 2014 | Numărul ustensilelor     |
| Dotarea laboratoarelor de chimie și fizică cu ustensilele necesare ale gimnaziului din Cozești                          | comuna Grigorăuca      | 2014 | Numărul ustensilelor     |
| Dotarea laboratoarelor de chimie și fizică cu ustensilele necesare ale liceului                                         | comuna Sîngerei Noi    | 2014 | Numărul ustensilelor     |
| Dotarea laboratoarelor de chimie și fizică din cadrul gimnaziilor cu ustensilele necesare                               | orașul Sîngerei        | 2014 | Numărul ustensilelor     |
| Dotarea laboratoarelor de chimie și fizică din cadrul liceelor cu ustensilele necesare                                  | orașul Sîngerei        | 2014 | Numărul ustensilelor     |
| Dotarea laboratoarelor de chimie, fizică și geografie din cadrul gimnaziului cu ustensilele necesare                    | comuna Ciuciuieni      | 2014 | Numărul ustensilelor     |
| Dotarea laboratoarelor de fizică, chimie, biologie în cadrul gimnaziului cu ustensile necesare                          | comuna Dumbrăvița      | 2014 | Numărul ustensilelor     |
| Dotarea laboratoarelor de fizică, chimie, biologie, educație tehnologică din cadrul gimnaziului cu ustensilele necesare | comuna Cotiujeii Mici  | 2014 | Numărul ustensilelor     |
| Dotarea liceelor cu echipament specific educației tehnologice                                                           | orașul Sîngerei        | 2014 | Echipamentul specific    |
| Dotarea unei cabine de duș în sala sportivă din Mîndreștii Noi                                                          | comuna Biliceni Noi    | 2014 | Cabina de duș            |
| Dotarea unei săli de gimnastică                                                                                         | comuna Iezărenii Vechi | 2014 | Dotările efectuate       |
| Echipare cu softuri educaționale a laboratoarelor de informatică                                                        | comuna Iezărenii Vechi | 2014 | Numărul de softuri       |
| Instalarea unor cabine de duș în sala de sport a gimnaziului din Cozești                                                | comuna Grigorăuca      | 2014 | Numărul cabinelor de duș |
| Instalarea unor cabine de duș pe timp de vară în incinta                                                                | comuna Grigorăuca      | 2014 | Numărul de beneficiari   |



grădiniței

|                                                                                   |                        |      |                                     |
|-----------------------------------------------------------------------------------|------------------------|------|-------------------------------------|
| Mărirea numărului de calculatoare în sălile de gimnaziu                           | comuna Sîngerei Noi    | 2014 | Numărul de calculatoare             |
| Mărirea numărului de calculatoare în sălile de gimnaziu                           | comuna Țambula         | 2014 | Numărul de calculatoare             |
| Mărirea numărului de calculatoare în sălile de liceu                              | comuna Sîngerei Noi    | 2014 | Numărul de calculatoare             |
| Modernizarea sălilor sportive din cadrul gimnaziilor                              | orașul Sîngerei        | 2014 | Dotările efectuate                  |
| Modernizarea sălilor sportive din cadrul liceelor                                 | orașul Sîngerei        | 2014 | Dotările efectuate                  |
| Schimbarea echipamentelor IT în școli                                             | orașul Sîngerei        | 2014 | Numărul de echipamente IT schimbate |
| Schimbarea echipamentelor IT în școli                                             | orașul Sîngerei        | 2014 | Numărul de echipamente IT schimbate |
| Schimbarea mobilierului a licee                                                   | orașul Sîngerei        | 2014 | Mobilierul schimbat                 |
| Schimbarea mobilierului din gimnaziu                                              | comuna Sîngerei Noi    | 2014 | Mobilierul schimbat                 |
| Schimbarea mobilierului din incinta gimnaziului                                   | comuna Iezărenii Vechi | 2014 | Mobilierul schimbat                 |
| Schimbarea mobilierului din incinta grădiniței                                    | comuna Ciuciuieni      | 2014 | Mobilierul schimbat                 |
| Schimbarea mobilierului din incinta grădiniței                                    | comuna Iezărenii Vechi | 2014 | Mobilierul schimbat                 |
| Schimbarea mobilierului din incinta grădiniței "Aurașul"                          | comuna Chișcareni      | 2014 | Mobilierul schimbat                 |
| Schimbarea mobilierului din incinta grădiniței "Îngerașul,,                       | comuna Chișcareni      | 2014 | Mobilierul schimbat                 |
| Schimbarea mobilierului din incinta grădiniței din Grigorești                     | comuna Alexăndreni     | 2014 | Mobilierul schimbat                 |
| Schimbarea mobilierului din incinta grădiniței din Heciul Vechi                   | comuna Alexăndreni     | 2014 | Mobilierul schimbat                 |
| Schimbarea mobilierului din incinta grădiniței din Nicolaevca                     | comuna Chișcareni      | 2014 | Mobilierul schimbat                 |
| Schimbarea mobilierului din incinta grădiniței din Țiplețești                     | comuna Alexăndreni     | 2014 | Mobilierul schimbat                 |
| Schimbarea mobilierului din incinta grădinițelor                                  | comuna Drăgănești      |      | Mobilierul schimbat                 |
| Schimbarea mobilierului din incinta grădinițelor                                  | orașul Sîngerei        | 2014 | Mobilierul schimbat                 |
| Schimbarea mobilierului din incinta grădinițelor din Dumbrăvița și Bocancea Schit | comuna Dumbrăvița      | 2014 | Mobilierul schimbat                 |
| Schimbarea mobilierului din incinta școlilor                                      | comuna Bilicenii Vechi | 2014 | Mobilierul schimbat                 |
| Schimbarea mobilierului din liceu                                                 | comuna Cubolta         | 2014 | Mobilierul schimbat                 |
| Schimbarea mobilierului din liceu                                                 | comuna Sîngerei Noi    | 2014 | Mobilierul schimbat                 |
| Schimbarea mobilierului gimnaziului                                               | comuna Chișcareni      | 2014 | Mobilierul schimbat                 |
| Schimbarea mobilierului în gimnaziul din Grigorăuca                               | comuna Grigorăuca      | 2014 | Mobilierul schimbat                 |

|                                                            |                       |      |                     |
|------------------------------------------------------------|-----------------------|------|---------------------|
| Schimbarea mobilierului în școli                           | orașul Sîngerei       | 2014 | Mobilierul schimbat |
| Schimbarea mobilierului la ambele grădinițe                | comuna Biliceni Noi   | 2014 | Mobilierul schimbat |
| Schimbarea mobilierului la două dintre grupe din grădiniță | comuna Biliceni Vechi | 2014 | Mobilierul schimbat |

**Măsura 3.1.Dezvoltarea sistemului educațional și promovarea principiului de învățare continuă****Submăsura 3.1.1. Modernizarea infrastructurii de învățământ**

Direcție de acțiune 3.1.1.4. Dotarea cu mijloace de transport școlar

**Obiectivul național:** Asigurarea condițiilor necesare/optime pentru extinderea accesului la educație de bază, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Educației pentru perioada 2012-2014**Obiectiv regional:** Susținerea dezvoltării sectorului privat și a pieței forței de muncă, Strategia de Dezvoltare Regională Nord**Surse potențiale de finanțare:** Ambasada Germaniei la Chișinău, Consiliul de Cooperare Regională, Consiliul Raional, Consiliul Local, Direcția Generală de Înfățășământ și Sport, FISM

| Proiect                                                                                      | Locație                | Termen de inițiere | Indicatori                              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|--------------------|-----------------------------------------|
| Asigurarea cu transport școlar a liceului „Nicolae Casso”                                    | comuna Chișcareni      | 2014               | Transportul școlar<br>Numărul de locuri |
| Asigurarea cu transport școlar a gimnaziului                                                 | comuna Țambula         | 2014               | Transportul școlar<br>Numărul de locuri |
| Asigurarea cu transport școlar a instituțiilor școlare                                       | comuna Bălășești       | 2014               | Transportul școlar<br>Numărul de locuri |
| Asigurarea cu transport școlar a instituțiilor școlare                                       | comuna Izvoare         | 2014               | Transportul școlar<br>Numărul de locuri |
| Asigurarea cu transport școlar a școlii primare din Bocancea Schit                           | comuna Dumbrăvița      | 2014               | Transportul școlar<br>Numărul de locuri |
| Asigurarea cu transport școlar a gimnaziului                                                 | comuna Drăgănești      | 2014               | Transportul școlar<br>Numărul de locuri |
| Asigurarea cu transport școlar a instituțiilor școlare                                       | comuna Alexăndreni     | 2014               | Transportul școlar<br>Numărul de locuri |
| Asigurarea cu transport școlar a copiilor din Trifănești                                     | comuna Heciul Nou      | 2014               | Transportul școlar<br>Numărul de locuri |
| Asigurarea cu transport școlar pentru copiii din Brejeni și Cozești la școala din Ciuciuieni | comuna Ciuciuieni      | 2014               | Transportul școlar<br>Numărul de locuri |
| Asigurarea cu transport școlar                                                               | comuna Iezărenii Vechi | 2014               | Transportul școlar<br>Numărul de locuri |

**Măsura 3.1. Dezvoltarea sistemului educațional și promovarea principiului de învățare continuă****Submăsura 3.1.2. Dezvoltarea fondului de carte în grafie latină**

**Obiectivul național:** Asigurarea condițiilor necesare/optime pentru extinderea accesului la educație de bază, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Educației pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional:** Susținerea dezvoltării sectorului privat și a pieței forței de muncă, Strategia de Dezvoltare Regională Nord

**Surse potențiale de finanțare:** Ambasada Germaniei la Chișinău, Consiliul de Cooperare Regională, Consiliul Raional, Consiliul Local, Direcția Generală de Înfățășământ și Sport, FISM

| Proiect                                                                                                | Locație                | Termen de inițiere | Indicatori      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|--------------------|-----------------|
| Achiziția de cărți în grafie latină pentru bibliotecile din gimnazii                                   | comuna Prepeleța       | 2014               | Fondul de carte |
| Achiziția de cărți în grafie latină pentru bibliotecile din gimnazii din gimnaziu Dumbrăvița           | comuna Dumbrăvița      | 2014               | Fondul de carte |
| Achiziția de cărți în grafie latină pentru bibliotecile din gimnazii din școala primară Bocancea Schit | comuna Dumbrăvița      | 2014               | Fondul de carte |
| Achiziția de cărți în grafie latină pentru biblioteca din gimnaziu                                     | comuna Drăgănești      | 2014               | Fondul de carte |
| Achiziția de cărți în grafie latină pentru biblioteca din gimnaziu                                     | comuna Cotiușenii Mici | 2014               | Fondul de carte |

**Măsura 3.1. Dezvoltarea sistemului educațional și promovarea principiului de învățare continuă****Submăsura 3.1.3. Atragerea cadrelor didactice calificate în instituțiile de învățământ**

**Obiectivul național:** Asigurarea condițiilor necesare/optime pentru extinderea accesului la educație de bază, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Educației pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional:-**

**Surse potențiale de finanțare:** Ambasada Germaniei la Chișinău, Consiliul de Cooperare Regională, Consiliul Raional, Consiliul Local, Direcția Generală de Înfățăământ și Sport, FISM

| Proiect                                                             | Locație           | Termen de inițiere | Indicatori                          |
|---------------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------|-------------------------------------|
| Atragerea cadrelor didactice calificate                             | comuna Prepelița  | 2013               | Numărul cadrelor didactice angajate |
| Atragerea cadrelor didactice calificate                             | orașul Sîngerei   | 2013               | Numărul cadrelor didactice angajate |
| Atragerea cadrelor didactice calificate în predarea limbii engleze  | comuna Drăgănești | 2013               | Numărul cadrelor didactice angajate |
| Atragerea cadrelor didactice calificate în predarea limbii franceze | comuna Drăgănești | 2013               | Numărul cadrelor didactice angajate |

**Măsura 3.1. Dezvoltarea sistemului educațional și promovarea principiului de învățare continuă****Submăsura 3.1.4. Dezvoltarea programelor de învățare continuă**

**Obiectivul național:** Asigurarea congruenței între educația formală, non-formală și cea informală, Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare 2011-2014

**Obiectiv regional:** Dezvoltarea formării continue, Strategia de Dezvoltare Regională Nord

**Surse potențiale de finanțare:** Ambasada Germaniei la Chișinău, Consiliul de Cooperare Regională, Consiliul Raional, Consiliul Local, Direcția Generală de Înfățășământ și Sport, FISM

| Proiect                                                                  | Locație           | Termen de inițiere | Indicatori                                    |
|--------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------|-----------------------------------------------|
| Înființarea de centre de orientare profesională                          | orașul Sîngerei   | 2014               | Numărul de centre<br>Numărul de beneficiari   |
| Organizarea de cercuri de educației tehnologice în domeniul agriculturii | comuna Dumbrăvița | 2014               | Numărul de cercuri<br>Numărul de beneficiari  |
| Organizarea programelor de specializare/perfecționare pentru adulți      | raionul Sîngerei  | 2014               | Numărul de programe<br>Numărul de beneficiari |

**Măsura 3.2. Dezvoltarea activităților extra-școlare**

**Obiectivul național:** Crearea de condiții optime în vederea perfecționării, dezvoltării și funcționării sistemului național de cultură, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Tineretului și Sportului pentru perioada 2012-2014

Diversificarea și intensificarea educației extra-curriculare, Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare 2011-2014

**Obiectiv regional:-**

**Surse potențiale de finanțare:** Ambasada Germaniei la Chișinău, Consiliul de Cooperare Regională, Consiliul Raional, Consiliul Local, Direcția Generală de Înfățășământ și Sport, FISM

| Proiect                                                                                                             | Locație               | Termen de inițiere | Indicatori                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|--------------------|----------------------------------------------|
| Organizarea cercurilor sportive pentru copii și adolescenți: fotbal, tenis de masă, volei, handbal, baschet, trântă | comuna Cotuienii Mici | 2015               | Numărul de cercuri<br>Numărul de beneficiari |
| Organizarea cercurilor sportive pentru copii și adolescenți                                                         | comuna Tăura Veche    | 2015               | Numărul de cercuri<br>Numărul de beneficiari |
| Organizarea cercurilor sportive pentru copii și adolescenți                                                         | orașul Birunța        | 2015               | Numărul de cercuri<br>Numărul de beneficiari |
| Organizarea cercurilor sportive pentru copii și adolescenți în Vrancești                                            | orașul Sîngerei       | 2015               | Numărul de cercuri<br>Numărul de beneficiari |
| Organizarea unei secții sportive de volei                                                                           | comuna Prepelița      | 2015               | Numărul de beneficiari                       |
| Organizarea cercurilor de dans pentru copiii și adolescenți                                                         | comuna Copăcenii      | 2015               | Numărul de cercuri<br>Numărul de beneficiari |
| Organizarea cercurilor de dans pentru copiii și adolescenți                                                         | comuna Cotuienii Mici | 2015               | Numărul de cercuri<br>Numărul de beneficiari |
| Organizarea cercurilor de dans pentru copiii și adolescenți                                                         | comuna Prepelița      | 2015               | Numărul de cercuri<br>Numărul de beneficiari |
| Organizarea cercurilor de dans pentru copiii și adolescenți                                                         | comuna Dumbrăvița     | 2015               | Numărul de cercuri                           |

|                                                                                    |                        |      |                        |
|------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|------|------------------------|
| Organizarea cercurilor artistice muzicale și dramatice pentru copii și adolescenți | comuna Copăcenii       | 2015 | Numărul de beneficiari |
| Organizarea cercurilor artistice muzicale și dramatice pentru copii și adolescenți | comuna Cotiușenii Mici | 2015 | Numărul de cercuri     |
| Organizarea cercurilor de croșetare și manifestări culturale                       | comuna Cubolta         | 2015 | Numărul de beneficiari |
| Organizarea cercurilor de meșteșuguri artisanale                                   | orașul Sîngerei        | 2015 | Numărul de cercuri     |
| Organizarea cercurilor -măini dibace pentru copii și adolescenți                   | comuna Copăcenii       | 2015 | Numărul de beneficiari |
| Organizarea cercurilor de țesut și prelucrarea lânii                               | comuna Tăura Veche     | 2015 | Numărul de cercuri     |
| Organizarea cercurilor vocal instrumental                                          | orașul Sîngerei        | 2015 | Numărul de beneficiari |
| Deschiderea unei școli de muzică în Sîngerei Noi                                   | comuna Sîngerei Noi    | 2015 | Numărul de cercuri     |
|                                                                                    |                        |      | Numărul de beneficiari |



**Măsura 3.3. Conștientizarea cu privire la drepturile omului și principiul egalității de șanse**

**Obiectivul național:** Edificarea statului de drept prin reformarea structurală și procedurală a sistemului de drept pentru a garanta atragerea investițiilor, combaterea criminalității și corupției, protecția drepturilor omului, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Afacerilor Interne pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional -**

**Surse potențiale de finanțare:** EIDHR, Departamentul de Dezvoltare Internațională (DFID), Ambasada Statelor Unite în Republica Moldova, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare – Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, Fundația Soros Moldova, Banca Mondială

| Proiect                                                                                    | Locație          | Termen de inițiere | Indicatori                                                                          |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|--------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|
| Promovarea activităților ONG-urilor locale și atragerea de voluntari din rândul populației | raionul Sîngerei | 2012               | Numărul de campanii<br>Numărul de persoane informate<br>Numărul de voluntari atrași |
| Organizarea campaniilor de informare cu privire la drepturile omului                       | raionul Sîngerei | 2012               | Numărul de campanii<br>Numărul de participanți                                      |
| Organizarea campaniilor de informare cu privire la principiul egalității de șanse          | raionul Sîngerei | 2012               | Numărul de campanii<br>Numărul de participanți                                      |

**Măsura 3.4.Promovarea de comportamente civice responsabile**

**Obiectivul național:** Edificarea statului de drept prin reformarea structurală și procedurală a sistemului de drept pentru a garanta atragerea investițiilor, combaterea criminalității și corupției, protecția drepturilor omului, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Afacerilor Interne pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional:-**

**Surse potențiale de finanțare:** EIDHR, Ambasada Statelor Unite în Republica Moldova, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare – Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, Fundația Soros Moldova, Banca Mondială

| Proiect                                                                                                                                 | Locație           | Termen de inițiere | Indicatori                                                                          |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|
| Promovarea activităților ONG-urilor locale și atragerea de voluntari din rândul populației                                              | raionul Sîngerei  | 2012               | Numărul de campanii<br>Numărul de persoane informate<br>Numărul de voluntari atrași |
| Organizarea de campanii de informare și conștientizare a populației privind păstrarea curățeniei și respectarea ordinii publice         | raionul Sîngerei  | 2012               | Numărul de campanii<br>Numărul de participanți                                      |
| Atragerea de voluntari și organizarea grupurilor de voluntari care să asigure prestarea de servicii sociale la domiciliu pentru bătrâni | comuna Dumbrăvița | 2012               | Numărul de voluntari atrași                                                         |
| Formarea unei gărzi de voluntari pentru menținerea ordinii publice                                                                      | sat Rădoia        | 2012               | Numărul de voluntari atrași                                                         |

**Măsura 3.5.Dezvoltarea de parteneriate**

**Obiectivul național:**Accelerarea creșterii economice și implicit reducerea sărăciei,Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova 2020”

**Obiectiv regional:** -

**Surse potențiale de finanțare:** EIDHR, Ambasada Statelor Unite în Republica Moldova, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare – Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, Fundația Soros Moldova, Banca Mondială

| Proiect                                                                                            | Locație          | Termen de inițiere | Indicatori                                         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|--------------------|----------------------------------------------------|
| Organizarea de sesiuni periodice de informare cu privire la linii de finanțare deschise pentru ONG | raionul Sîngerei | 2012               | Numărul de sesiuni<br>Numărul de participanți      |
| Dezvoltarea parteneriatelor dintre instituții publice și ONG în vederea implementării proiectelor  | raionul Sîngerei | 2012               | Numărul de parteneriate<br>Numărul de participanți |
| Încheierea de colaborări cu ONG naționale și internaționale                                        | raionul Sîngerei | 2012               | Numărul de colaborări<br>Numărul de participanți   |

**Măsura 3.6. Dezvoltarea culturii****Submăsura 3.6.1. Atragerea de specialiști în instituțiile culturale****Obiectivul național:** Dezvoltarea culturii, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Culturii pentru perioada 2012-2014**Obiectiv regional:-****Surse potențiale de finanțare:** Consiliul Raional, Consiliul Local

| Proiect                                                                                                                                                                        | Locație               | Termen de inițiere | Indicatori                                                         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|--------------------|--------------------------------------------------------------------|
| Înființarea unui post de conducător artistic / specialist pentru Casa de Cultură                                                                                               | comuna Heciul Nou     | 2013               | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unui post de conducător artistic / specialist pentru Casa de Cultură                                                                                               | comuna Bursuceni      | 2013               | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unui post de conducător artistic / specialist pentru Casa de Cultură                                                                                               | sat Rădoaia           | 2013               | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unui post de conducător artistic / specialist pentru Casa de Cultură                                                                                               | comuna Copăcenii      | 2013               | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unui post de conducător artistic / specialist pentru Casa de Cultură                                                                                               | comuna Cotiușeni Mici | 2013               | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unui post de conducător artistic / specialist pentru Casa de Cultură                                                                                               | comuna Dumbrăvița     | 2013               | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unui post de conducător artistic / specialist pentru Casa de Cultură                                                                                               | comuna Prepelița      | 2013               | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unui post de conducător artistic / specialist pentru Casa de Cultură                                                                                               | comuna Tăura Veche    | 2013               | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unui post de bibliotecar                                                                                                                                           | comuna Tăura Veche    | 2012               | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |
| Înființarea unui cabinet metodic în Casa Raională de Cultură, format din: metodist superior, metodist pentru activitatea copiilor, regizor, metodist pe activitatea artistică. | orașul Sîngerei       | 2012               | Numărul de posturi înființare<br>Numărul de locuri de muncă create |

**Măsura 3.6. Dezvoltarea culturii****Submăsura 3.6.2. Modernizarea infrastructurii culturale**

Direcție de acțiune 3.6.2.1. Reparația/construcția caselor de cultură și a spațiilor adiacente

**Obiectivul național:** Dezvoltarea culturii, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Culturii pentru perioada 2012-2014

Restabilirea activității și infrastructurii culturale, în special în zonele rurale, Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare 2011-2014

**Obiectiv regional:** Reabilitarea infrastructurii fizice, Strategia de Dezvoltare Regională Nord

**Surse potențiale de finanțare:** Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, Consiliul de Cooperare Regională, Consiliul Raional, Consiliul Local

| Proiect                                                     | Locație             | Termen de inițiere | Indicatori                          |
|-------------------------------------------------------------|---------------------|--------------------|-------------------------------------|
| Schimbarea ușilor și geamurilor a bibliotecii din Vrancești | orașul Sîngerei     | 2015               | Numărul de geamuri și uși schimbate |
| Schimbarea geamurilor și ușilor Casei de Cultură            | comuna Tăura Veche  | 2015               | Numărul de geamuri schimbate        |
| Termoizolarea bibliotecii orășenești                        | orașul Sîngerei     | 2015               | Numărul de geamuri schimbate        |
| Schimbarea acoperișului Casei de Cultură                    | comuna Tăura Veche  | 2015               | Suprafața acoperișului schimbat     |
| Schimbarea acoperișului Casei de Cultură                    | comuna Sîngerei Noi | 2015               | Suprafața acoperișului schimbat     |
| Schimbarea geamurilor din Casa de Cultură                   | comuna Grigorăuca   | 2015               | Numărul de geamuri schimbate        |
| Schimbarea acoperișului Casei de Cultură                    | comuna Grigorăuca   | 2015               | Suprafața acoperișului schimbat     |
| Reparația acoperișului bibliotecii orășenești               | orașul Sîngerei     | 2015               | Suprafața acoperișului schimbat     |

|                                                               |                        |      |                                    |
|---------------------------------------------------------------|------------------------|------|------------------------------------|
| Reparații curente a bibliotecii                               | comuna Cotiujeii Mici  | 2015 | Suprafața reparată                 |
| Reparații capitale ale clădirii Casei de Cultură din Izvoare  | comuna Izvoare         | 2019 | Suprafața reparată                 |
| Reparație curentă a clădirii Casei de Cultură din Pepeni      | comuna Pepeni          | 2019 | Suprafața reparată                 |
| Reparație capitală a Casei de Cultură din Tăura Nouă          | comuna Tăura Veche     | 2019 | Suprafața reparată                 |
| Reparație capitală a Casei de Cultură din Sloveanca           | comuna Bălășești       | 2019 | Suprafața reparată                 |
| Reparație capitală a Casei de Cultură din Bălășești           | comuna Bălășești       | 2019 | Suprafața reparată                 |
| Reparație capitală a Casei de Cultură                         | comuna Cubolta         | 2019 | Suprafața reparată                 |
| Reparația ușilor și geamurilor Casei de Cultură din Vrancești | orașul Sîngerei        | 2014 | Numărul de uși și geamuri reparate |
| Reparația podelei din incinta Casei de Cultură                | comuna Ciuciuieni      | 2015 | Suprafața reparată                 |
| Reparația interiorului și exteriorului Casei de Cultură       | comuna Grigorăuca      | 2019 | Suprafața reparată                 |
| Reparația Caselor de Cultură                                  | comuna Alexăndreni     | 2019 | Suprafața reparată                 |
| Reparația Casei de Cultură din Coadă Iazului                  | comuna Bilicenii Vechi | 2019 | Suprafața reparată                 |
| Reparația Casei de Cultură                                    | orașul Birunța         | 2019 | Suprafața reparată                 |
| Reparația Casei de Cultură                                    | comuna Sîngerei Noi    | 2019 | Suprafața reparată                 |
| Reparația capitală a Căminului Cultural din Bilicenii Noi     | comuna Bilicenii Noi   | 2019 | Suprafața reparată                 |
| Reparația capitală a Caselor de Cultură                       | comuna Prepelița       | 2019 | Suprafața reparată                 |
| Reparația capitală a Casei de Cultură Raionale                | orașul Sîngerei        | 2019 | Suprafața reparată                 |
| Reparația capitală a Casei de Cultură                         | comuna Chișcareni      | 2019 | Suprafața reparată                 |
| Reparația capitală a Casei de Cultură                         | comuna Copaceni        | 2019 | Suprafața reparată                 |
| Reparația capitală a Casei de Cultură                         | comuna Cotiujeii Mici  | 2019 | Suprafața reparată                 |
| Reparația capitală a bibliotecii din Dumbrăvița               | comuna Dumbrăvița      | 2019 | Suprafața reparată                 |
| Reparația încăperii bibliotecii din s.Octeabriscoe            | comuna Țambula         | 2019 | Suprafața reparată                 |
| Reparații capitale ale clădirii                               | comuna Ciuciuieni      | 2019 | Suprafața reparată                 |

|                                                                                              |                        |      |                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|------|------------------------------------------------|
| Reparația acoperișului Casei de Cultură din Slobozia Chișcăreni                              | comuna Chișcăreni      | 2019 | Suprafața acoperișului reparat                 |
| Renovarea fațadei bibliotecii orășenești                                                     | orașul Sîngerei        | 2019 | Suprafața renovată                             |
| Renovarea clădirii bibliotecii                                                               | comuna Bursuceni       | 2019 | Suprafața renovată                             |
| Renovarea Căminului Cultural                                                                 | comuna Heciul Nou      | 2019 | Suprafața renovată                             |
| Renovarea Casei de Cultură din Rădoaia                                                       | sat Rădoaia            | 2019 | Suprafața reparată                             |
| Renovarea bibliotecilor școlare                                                              | comuna Alexăndreni     | 2019 | Suprafața reparată                             |
| Renovarea bibliotecii din Pepeni                                                             | comuna Pepeni          | 2019 | Suprafața renovată                             |
| Reconstrucția încăperii pentru Casa de Cultură din s.Octeabriscoe                            | comuna Țambula         | 2019 | Suprafața reparată                             |
| Reconstrucția Casei de Cultură din Mărășești                                                 | comuna Cubolta         | 2019 | Suprafața reparată                             |
| Înființarea unui centru de informație alături de biblioteca de copii din Slobozia Chișcăreni | comuna Chișcăreni      | 2019 | Centru de informare                            |
| Înființarea sălilor de lectură în incinta bibliotecii din Țiplești                           | comuna Alexăndreni     | 2014 | Numărul beneficiarilor                         |
| Înființarea sălilor de lectură în incinta bibliotecii din Țiplești                           | comuna Alexăndreni     | 2014 | Numărul beneficiarilor                         |
| Identificarea unei clădiri speciale pentru biblioteca din Petrovca                           | comuna Copăcenii       | 2014 | Suprafața clădirii                             |
| Construirea unei Case de Cultură                                                             | comuna Iezărenii Vechi | 2014 | Suprafața construită<br>Numărul beneficiarilor |
| Construcția unui gard în jurul Casei de Cultură din Slobozia Chișcăreni                      | comuna Chișcăreni      | 2018 | Lungimea gardului                              |
| Construcția unei case de cultură în satul Valea Norocului                                    | comuna Izvoare         | 2019 | Suprafața construită<br>Numărul beneficiarilor |
| Construcția unei Case de Cultură                                                             | comuna Țambula         | 2019 | Suprafața construită<br>Numărul beneficiarilor |
| Construcția unei Case de Cultură                                                             | comuna Heciul Nou      | 2019 | Suprafața construită<br>Numărul beneficiarilor |
| Construcția unei anexe la Case de Cultură pentru sala de dans și discotecă                   | comuna Chișcăreni      | 2019 | Suprafața construită<br>Numărul beneficiarilor |

|                                                                 |                       |      |                           |
|-----------------------------------------------------------------|-----------------------|------|---------------------------|
| Construcția cazangeriei Casei de Cultură                        | comuna Sîngerei Noi   | 2013 | Suprafața construită      |
| Amenajarea unui grup sanitar în Casa de Cultură                 | comuna Cotiujeii Mici | 2014 | Suprafața amenajată       |
| Amenajarea unui grup sanitar în Casa de Cultură                 | comuna Ciuciuieni     | 2014 | Suprafața amenajată       |
| Amenajarea unor săli de lectură în biblioteci                   | comuna Țambula        | 2014 | Suprafața amenajată       |
| Amenajarea teritoriului din jurul Casei de Cultură Raionale     | orașul Sîngerei       | 2014 | Suprafața amenajată       |
| Amenajarea teritoriului din jurul Casei de Cultură              | comuna Chișcăreni     | 2014 | Suprafața amenajată       |
| Amenajarea terenului din jurul Casei de Cultură                 | sat Rădoaia           | 2014 | Suprafața amenajată       |
| Amenajarea terenului din jurul Casei de Cultură                 | comuna Cotiujeii Mici | 2014 | Suprafața amenajată       |
| Amenajarea sălii de lectură în biblioteca din Coadă Iazului     | comuna Biliceni Vechi | 2014 | Suprafața amenajată       |
| Amenajarea grupuri sanitare în Casele de Cultură                | comuna Prepelița      | 2013 | Numărul beneficiarilor    |
| Amenajarea grupuri sanitare în Casele de Cultură                | comuna Prepelița      | 2014 | Suprafața amenajată       |
| Înființarea unui muzeu de etnografie la Chișcăreni              | comuna Chișcăreni     | 2013 | Suprafața construită      |
|                                                                 |                       |      | Numărul de obiecte expuse |
|                                                                 |                       |      | Numărul beneficiarilor    |
| Deschiderea unui muzeu în interiorul Casei de Cultură Prepelița | comuna Prepelița      | 2013 | Suprafața construită      |
|                                                                 |                       |      | Numărul de obiecte expuse |
|                                                                 |                       |      | Numărul beneficiarilor    |
| Deschiderea unui muzeu în interiorul Casei de Cultură           | comuna Heciul Nou     | 2013 | Suprafața construită      |
|                                                                 |                       |      | Numărul de obiecte expuse |
|                                                                 |                       |      | Numărul beneficiarilor    |
| Deschiderea muzeului orașului în cadrul bibliotecii Orășenești  | orașul Sîngerei       | 2013 | Suprafața construită      |
|                                                                 |                       |      | Numărul de obiecte expuse |
|                                                                 |                       |      | Numărul beneficiarilor    |

## Măsura 3.6. Dezvoltarea culturii



**Submăsura 3.6.2. Modernizarea infrastructurii culturale**

Direcție de acțiune 3.6.2.2. Racordarea la sistemul de servicii publice

**Obiectivul național:** Dezvoltarea culturii, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Culturii pentru perioada 2012-2014**Obiectiv regional:** -Reabilitarea infrastructurii fizice**Surse potențiale de finanțare:** Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, Consiliul de Cooperare Regională, Consiliul Raional, Consiliul Local

| Proiect                                                               | Locație                | Termen de inițiere | Indicatori                                    |
|-----------------------------------------------------------------------|------------------------|--------------------|-----------------------------------------------|
| Reparația sistemului de încălzire a Casei de Cultură                  | comuna Cotiujenii Mici | 2013               | Numărul beneficiarilor                        |
| Renovarea rețelei electrice în interiorul Caselor de Cultură          | comuna Prepelița       | 2013               | Numărul beneficiarilor                        |
| Racordarea la rețeaua electrică a bibliotecii din Țiplețești          | comuna Alexandreni     | 2013               | Numărul beneficiarilor                        |
| Renovarea instalațiilor electrice a Casei de Cultură                  | comuna Cotiujenii Mici | 2013               | Numărul beneficiarilor                        |
| Racordarea la sistemul de încălzire Caselor de Cultură                | comuna Cubolta         | 2013               | Numărul beneficiarilor                        |
| Racordarea la sistemul de încălzire a celor 2 biblioteci              | comuna Izvoare         | 2013               | Numărul beneficiarilor                        |
| Racordarea la sistemul de încălzire a Caselor de Cultură              | comuna Dumbrăvița      | 2013               | Numărul beneficiarilor                        |
| Racordarea la sistemul de încălzire a Caselor de Cultură              | comuna Prepelița       | 2013               | Numărul beneficiarilor                        |
| Racordarea la sistemul de încălzire a Caselor de Cultură              | comuna Ciuciuieni      | 2013               | Numărul beneficiarilor                        |
| Racordarea la sistemul de încălzire a Casei de Cultură din Drăgănești | comuna Drăgănești      | 2013               | Numărul beneficiarilor                        |
| Racordarea la sistemul de încălzire a Casei de Cultură din Chișcăreni | comuna Chișcăreni      | 2013               | Numărul beneficiarilor                        |
| Racordarea la sistemul de încălzire a bibliotecilor                   | comuna Grigorăuca      | 2013               | Numărul beneficiarilor<br>Suprafața încălzită |
| Racordarea la sistemul de încălzire a bibliotecilor                   | comuna Sîngereii Noi   | 2013               | Numărul beneficiarilor<br>Suprafața încălzită |
| Racordarea la sistemul de încălzire a bibliotecii                     | comuna Țambula         | 2013               | Numărul beneficiarilor<br>Suprafața încălzită |
| Racordarea la sistemul de încălzire a bibliotecii                     | comuna Heciul Nou      | 2013               | Numărul beneficiarilor<br>Suprafața încălzită |

|                                                                               |                        |      |                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------|------------------------|------|-----------------------------------------------|
| Racordarea la sistemul de încălzire a bibliotecii                             | comuna Bilicenii Noi   | 2013 | Numărul beneficiarilor<br>Suprafața încălzită |
| Racordarea la sistemul de încălzire a bibliotecii                             | comuna Ciuciuieni      | 2013 | Numărul beneficiarilor<br>Suprafața încălzită |
| Racordarea la sistemul de încălzire a bibliotecii                             | comuna Bilicenii Vechi | 2013 | Numărul beneficiarilor<br>Suprafața încălzită |
| Racordarea la sistemul de canalizare/apă/wc a Casei de Cultură din Chișcăreni | comuna Chișcăreni      | 2013 | Numărul beneficiarilor                        |
| Racordarea la sistemul de canalizare a Caselor de Cultură                     | comuna Ciuciuieni      | 2013 | Numărul beneficiarilor                        |
| Racordarea la sistemul de canalizare a Casei de Cultură                       | sat Rădoaia            | 2013 | Numărul beneficiarilor                        |
| Racordarea la sistemul de canalizare a Casei de Cultură                       | comuna Coșcodeni       | 2013 | Numărul beneficiarilor                        |
| Racordarea la sistemul de canalizare a bibliotecii                            | comuna Bilicenii Vechi | 2013 | Numărul beneficiarilor                        |
| Racordarea la sistemul de aprovizionare cu apă a bibliotecii                  | comuna Bilicenii Vechi | 2013 | Numărul beneficiarilor                        |
| Racordarea la rețeaua electrică a bibliotecii din s. Oteabriscoe              | comuna Țambula         | 2013 | Numărul beneficiarilor                        |

**Măsura 3.6. Dezvoltarea culturii****Submăsura 3.6.2. Modernizarea infrastructurii culturale**

Direcție de acțiune 3.6.2.3. Dotarea cu mobilier, mijloace tehnice specifice și costume tradiționale a instituțiilor de cultură

**Obiectiv național:** Tehnologiile informației și comunicațiile accesibile tuturor cetățenilor, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului

Tehnologiei Informației și Comunicațiilor pentru perioada 2012-2014

Dezvoltarea culturii, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Culturii pentru perioada 2012-2014

Promovarea instrumentarului TIC și implementarea lui pentru o mai bună guvernare, educație și cercetare, sănătate publică, diversificare a conținutului electronic și digitalizare a patrimoniului cultural, dezvoltare a comerțului electronic, Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare 2011-2014

**Obiectiv regional:-**

**Surse potențiale de finanțare:** Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, Consiliul de Cooperare Regională, Consiliul Raional, Consiliul Local

| Proiect                                                               | Locație                | Termen de inițiere | Indicatori          |
|-----------------------------------------------------------------------|------------------------|--------------------|---------------------|
| Schimbarea mobilierului din incinta Casei de Cultură Raionale         | orașul Sîngerei        | 2014               | Mobilierul schimbat |
| Schimbarea mobilierului din incinta Casei de Cultură din Vrancești    | orașul Sîngerei        | 2014               | Mobilierul schimbat |
| Schimbarea mobilierului din incinta Casei de Cultură din Heciul Vechi | comuna Alexăndreni     | 2014               | Mobilierul schimbat |
| Schimbarea mobilierului din incinta Casei de Cultură                  | comuna Tăura Veche     | 2014               | Mobilierul schimbat |
| Schimbarea mobilierului din incinta Casei de Cultură                  | comuna Cotiujeii Mici  | 2014               | Mobilierul schimbat |
| Schimbarea mobilierului din incinta Casei de Cultură                  | comuna Prepeleța       | 2014               | Mobilierul schimbat |
| Schimbarea mobilierului din incinta Casei de Cultură                  | comuna Heciul Nou      | 2014               | Mobilierul schimbat |
| Schimbarea mobilierului din incinta Casei de Cultură                  | comuna Ciuciuieni      | 2014               | Mobilierul schimbat |
| Schimbarea mobilierului din incinta Casei de Cultură                  | comuna Bilicenii Noi   | 2014               | Mobilierul schimbat |
| Schimbarea mobilierului din incinta Casei de Cultură                  | comuna Bilicenii Vechi | 2014               | Mobilierul schimbat |
| Schimbarea mobilierului din Casele de Cultură                         | comuna Țambula         | 2014               | Mobilierul schimbat |

|                                                                        |                        |      |                                       |
|------------------------------------------------------------------------|------------------------|------|---------------------------------------|
| Schimbarea mobilierului din Casa de Cultură Mărășești                  | comuna Cubolta         | 2014 | Mobilierul schimbat                   |
| Schimbarea mobilierului din Casa de Cultură din Slobozia Chișcăreni    | comuna Chișcăreni      | 2014 | Mobilierul schimbat                   |
| Schimbarea mobilierului din Casa de Cultură Cubolta                    | comuna Cubolta         | 2014 | Mobilierul schimbat                   |
| Schimbarea mobilierului din Casa de Cultură                            | sat Rădoaia            |      | Mobilierul schimbat                   |
| Schimbarea mobilierului din Casa de Cultură                            | comuna Grigorăuca      | 2014 | Mobilierul schimbat                   |
| Schimbarea mobilierului din Casa de Cultură                            | comuna Sîngerei Noi    | 2014 | Mobilierul schimbat                   |
| Schimbarea mobilierului din bibliotecă                                 | comuna Chișcăreni      | 2014 | Mobilierul schimbat                   |
| Schimbarea mobilierului din bibliotecă Vrancești                       | orașul Sîngerei        | 2014 | Mobilierul schimbat                   |
| Schimbarea mobilierului din bibliotecă                                 | comuna Cubolta         | 2014 | Mobilierul schimbat                   |
| Schimbarea mobilierului din bibliotecă                                 | comuna Grigorăuca      | 2014 | Mobilierul schimbat                   |
| Schimbarea mobilierului din bibliotecă                                 | comuna Tăura Veche     | 2014 | Mobilierul schimbat                   |
| Schimbarea mobilierului din bibliotecă                                 | comuna Copăcenii       |      | Mobilierul schimbat                   |
| Schimbarea mobilierului din bibliotecă                                 | comuna Cotiușenii Mici | 2014 | Mobilierul schimbat                   |
| Schimbarea mobilierului din bibliotecă                                 | comuna Dumbrăvița      | 2014 | Mobilierul schimbat                   |
| Schimbarea mobilierului din bibliotecă                                 | comuna Prepeleț        | 2014 | Mobilierul schimbat                   |
| Schimbarea mobilierului din bibliotecă                                 | comuna Iezărenii Vechi | 2014 | Mobilierul schimbat                   |
| Dotarea unei săli de lectură pentru biblioteca gimnaziului             | comuna Iezărenii Vechi | 2014 | Mobilierul schimbat                   |
| Dotarea cu mijloace tehnice specifice Casele de Cultură                | comuna Țambula         | 2019 | Numărul mijloacelor tehnice specifice |
| Dotarea cu mijloace tehnice specifice a Casei de Cultură din Sloveanca | comuna Bălășești       | 2019 | Numărul mijloacelor tehnice specifice |
| Dotarea cu mijloace tehnice specifice a Casei de Cultură din Mărășești | comuna Cubolta         | 2019 | Numărul mijloacelor tehnice specifice |
| Dotarea cu mijloace tehnice specifice a Casei de Cultură din Cubolta   | comuna Cubolta         | 2019 | Numărul mijloacelor tehnice specifice |

|                                                                                                    |                        |      |                                       |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|------|---------------------------------------|
| Dotarea cu mijloace tehnice specifice a Casei de Cultură din Bălășești                             | comuna Bălășești       | 2019 | Numărul mijloacelor tehnice specifice |
| Dotarea cu mijloace tehnice specifice a Casei de Cultură                                           | comuna Grigorăuca      | 2019 | Numărul mijloacelor tehnice specifice |
| Dotarea cu mijloace tehnice specifice a Casei de Cultură                                           | comuna Tăura Veche     | 2019 | Numărul mijloacelor tehnice specifice |
| Dotarea cu mijloace tehnice specifice a Casei de Cultură                                           | comuna Coșcodeni       | 2019 | Numărul mijloacelor tehnice specifice |
| Dotarea cu mijloace tehnice specifice a Casei de Cultură                                           | comuna Pepeni          | 2019 | Numărul mijloacelor tehnice specifice |
| Dotarea cu mijloace tehnice specifice a Casei de Cultură                                           | comuna Cotiujeii Mici  | 2019 | Numărul mijloacelor tehnice specifice |
| Dotarea cu mijloace tehnice specifice a Casei de Cultură                                           | comuna Dumbrăvița      | 2019 | Numărul mijloacelor tehnice specifice |
| Dotarea cu mijloace tehnice specifice a Casei de Cultură                                           | comuna Alexăndreni     | 2019 | Numărul mijloacelor tehnice specifice |
| Dotarea cu mijloace tehnice specifice a Casei de Cultură                                           | comuna Heciul Nou      | 2019 | Numărul mijloacelor tehnice specifice |
| Dotarea cu mijloace tehnice specifice a Casei de Cultură                                           | comuna Ciuciuieni      | 2019 | Numărul mijloacelor tehnice specifice |
| Dotarea cu mijloace tehnice specifice a Casei de Cultură                                           | comuna Bilicenii Noi   | 2019 | Numărul mijloacelor tehnice specifice |
| Dotarea cu mijloace tehnice specifice a Casei de Cultură                                           | comuna Bilicenii Vechi | 2019 | Numărul mijloacelor tehnice specifice |
| Dotarea cu mijloace tehnice specifice (culise, cortine) a Casei de Cultură din Slobozia Chișcăreni | comuna Chișcăreni      | 2019 | Numărul mijloacelor tehnice specifice |
| Dotarea cu instrumente muzicale a Caselor de Cultură                                               | comuna Drăgănești      | 2019 | Numărul instrumentelor muzicale       |
| Dotarea cu instrumente muzicale a Casei de Cultură din Slobozia Chișcăreni                         | comuna Chișcăreni      | 2019 | Numărul instrumentelor muzicale       |

|                                                          |                        |      |                                 |
|----------------------------------------------------------|------------------------|------|---------------------------------|
| Dotarea cu instrumente muzicale a Casei de Cultură       | comuna Grigorăuca      | 2019 | Numărul instrumentelor muzicale |
| Dotarea cu instrumente muzicale a Casei de Cultură       | comuna Bursuceni       | 2019 | Numărul instrumentelor muzicale |
| Dotarea cu instrumente muzicale a Casei de Cultură       | comuna Cotiujeii Mici  | 2019 | Numărul instrumentelor muzicale |
| Dotarea cu instrumente muzicale a Casei de Cultură       | comuna Dumbrăvița      | 2019 | Numărul instrumentelor muzicale |
| Dotarea cu instrumente muzicale a Casei de Cultură       | comuna Biliceni Noi    | 2019 | Numărul instrumentelor muzicale |
| Dotarea cu echipamente IT și TV a bibliotecilor          | comuna Prepeșița       | 2016 | Numărul de echipamente IT       |
| Dotarea cu echipamente IT și TV a bibliotecii Orășenești | orașul Sîngerei        | 2016 | Numărul de echipamente IT       |
| Dotarea cu echipamente IT a bibliotecilor                | comuna Alexăndreni     | 2016 | Numărul de echipamente IT       |
| Dotarea cu echipamente IT a bibliotecilor                | comuna Iezărenii Vechi | 2016 | Numărul de echipamente IT       |
| Dotarea cu echipamente IT a bibliotecii                  | comuna Bălășești       | 2016 | Numărul de echipamente IT       |
| Dotarea cu echipamente IT a bibliotecii                  | comuna Cubolta         | 2016 | Numărul de echipamente IT       |
| Dotarea cu echipamente IT a bibliotecii                  | comuna Grigorăuca      | 2016 | Numărul de echipamente IT       |
| Dotarea cu echipamente IT a bibliotecii                  | comuna Țambula         | 2016 | Numărul de echipamente IT       |
| Dotarea cu echipamente IT a bibliotecii                  | comuna Tăura Veche     | 2016 | Numărul de echipamente IT       |
| Dotarea cu echipamente IT a bibliotecii                  | comuna Bursuceni       | 2016 | Numărul de echipamente IT       |
| Dotarea cu echipamente IT a bibliotecii                  | comuna Coșcodeni       | 2016 | Numărul de echipamente IT       |
| Dotarea cu echipamente IT a bibliotecii                  | comuna Pepeni          | 2016 | Numărul de echipamente IT       |
| Dotarea cu echipamente IT a bibliotecii                  | sat Rădoia             | 2016 | Numărul de echipamente IT       |
| Dotarea cu echipamente IT a bibliotecii                  | comuna Copăceni        | 2016 | Numărul de echipamente IT       |
| Dotarea cu echipamente IT a bibliotecii                  | comuna Cotiujeii Mici  | 2016 | Numărul de echipamente IT       |
| Dotarea cu echipamente IT a bibliotecii                  | comuna Drăgănești      | 2016 | Numărul de echipamente IT       |
| Dotarea cu echipamente IT a bibliotecii                  | comuna Dumbrăvița      | 2016 | Numărul de echipamente IT       |
| Dotarea cu echipamente IT a bibliotecii                  | comuna Heciul Nou      | 2016 | Numărul de echipamente IT       |

|                                                                             |                        |      |                                                      |
|-----------------------------------------------------------------------------|------------------------|------|------------------------------------------------------|
| Dotarea cu echipamente IT a bibliotecii                                     | comuna Bilicenii Noi   | 2016 | Numărul de echipamente IT                            |
| Dotarea cu echipamente IT a bibliotecii                                     | comuna Bilicenii Vechi | 2016 | Numărul de echipamente IT                            |
| Dotarea cu aparate specifice și instrumente muzicale a Casei de Cultură     | comuna Chișcăreni      | 2019 | Numărul de aparate specifice și instrumente muzicale |
| Asigurarea unui sistem de supraveghere a instituțiilor de cultură din raion | orașul Sîngerei        | 2019 | Numărul de sisteme                                   |
| Asigurarea cu costume a Casele de Cultură                                   | comuna Țambula         | 2019 | Numărul de costume                                   |
| Asigurarea cu costume a Casele de Cultură                                   | comuna Copăcenii       | 2019 | Numărul de costume                                   |
| Asigurarea cu costume a Casele de Cultură                                   | comuna Cotiușenii Mici | 2019 | Numărul de costume                                   |
| Asigurarea cu costume a Casei de Cultură                                    | comuna Heciul Nou      | 2019 | Numărul de costume                                   |
| Amenajarea unui birou al responsabilului Casei de Cultură                   | comuna Heciul Nou      | 2014 | Suprafața amenajată                                  |





**Măsura 3.6. Dezvoltarea culturii****Submăsura 3.6.3. Identificarea și promovarea patrimoniului cultural****Obiectivul național:** Dezvoltarea culturii, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Culturii pentru perioada 2012-2014**Obiectiv regional:** Îmbunătățirea factorilor de mediu și a atractivității turistice, Strategia de Dezvoltare Regională Nord**Surse potențiale de finanțare:** Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, Consiliul Raional, Consiliul Local

| Proiect                                                                                                                                   | Locație         | Termen de inițiere | Indicatori                                                                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Înființarea unei audio – biblioteci (CD) pentru 26 de formații artistice                                                                  | orașul Sîngerei | 2014               | Numărul de beneficiari<br>Numărul de CD-uri                                                                            |
| Realizarea unui registru al patrimoniului imaterial al raionului (dansuri, cântece din folclor, tradiții, obiceiuri, bucate tradiționale) | orașul Sîngerei | 2012               | Registrul al patrimoniului imaterial al raionului<br>Numărul de elemente ale patrimoniului natural incluse în registru |
| Amenajarea și protejarea monumentelor de arheologie din raion                                                                             | orașul Sîngerei | 2012               | Numărul de monumente protejate<br>Numărul de monumente amenajate                                                       |

**Măsura 3.6. Dezvoltarea culturii****Submăsura 3.6.4. Dezvoltarea fondului de carte în grafie latină**

**Obiectivul național:** Dezvoltarea culturii, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Culturii pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional:** Susținerea dezvoltării sectorului privat și a pieței forței de muncă, Strategia de Dezvoltare Regională Nord

**Surse potențiale de finanțare:** Consiliul Raional, Consiliul Local

| Proiect                                                       | Locație                | Termen de inițiere | Indicatori      |
|---------------------------------------------------------------|------------------------|--------------------|-----------------|
| Dotarea cu cărți de literatură în grafie latină a bibliotecii | orașul Biruința        | 2014               | Fondul de carte |
| Dotarea cu cărți de literatură în grafie latină a bibliotecii | comuna Sîngerei Noi    | 2014               | Fondul de carte |
| Dotarea cu cărți de literatură în grafie latină a bibliotecii | comuna Țambula         | 2014               | Fondul de carte |
| Dotarea cu cărți de literatură în grafie latină a bibliotecii | comuna Tăura Veche     | 2014               | Fondul de carte |
| Dotarea cu cărți de literatură în grafie latină a bibliotecii | comuna Bursuceni       | 2014               | Fondul de carte |
| Dotarea cu cărți de literatură în grafie latină a bibliotecii | comuna Izvoare         | 2014               | Fondul de carte |
| Dotarea cu cărți de literatură în grafie latină a bibliotecii | sat Rădoaia            | 2014               | Fondul de carte |
| Dotarea cu cărți de literatură în grafie latină a bibliotecii | comuna Cotiujeii Mici  | 2014               | Fondul de carte |
| Dotarea cu cărți de literatură în grafie latină a bibliotecii | comuna Dumbrăvița      | 2014               | Fondul de carte |
| Dotarea cu cărți de literatură în grafie latină a bibliotecii | comuna Prepelița       | 2014               | Fondul de carte |
| Dotarea cu cărți de literatură în grafie latină a bibliotecii | comuna Ciuciuieni      | 2014               | Fondul de carte |
| Dotarea cu cărți de literatură în grafie latină a bibliotecii | comuna Iezărenii Vechi | 2014               | Fondul de carte |
| Dotarea cu cărți de literatură în grafie latină a bibliotecii | comuna Biliceni Noi    | 2014               | Fondul de carte |
| Dotarea cu cărți de literatură în grafie latină a bibliotecii | comuna Biliceni Vechi  | 2014               | Fondul de carte |
| Dotarea cu cărți de literatură în grafie latină a bibliotecii | comuna Bălășești       | 2014               | Fondul de carte |

|                                                                              |                     |      |                     |
|------------------------------------------------------------------------------|---------------------|------|---------------------|
| Dotarea cu cărți de literatură în grafie latină a bibliotecii din Flămânzeni | comuna Coșcodeni    | 2014 | Fondul de carte     |
| Dotarea cu cărți de literatură în grafie latină a bibliotecii orășenești     | orașul Sîngerei     | 2014 | Fondul de carte     |
| Dotarea cu cărți de literatură în grafie latină a bibliotecilor              | comuna Copăcenii    | 2014 | Fondul de carte     |
| Dotarea cu cărți de literatură în grafie latină a bibliotecilor              | comuna Drăgănești   | 2014 | Fondul de carte     |
| Dotarea cu cărți de literatură în grafie latină și rusă a bibliotecii        | comuna Chișcăreni   | 2014 | Fondul de carte     |
| Dotarea cu cărți de literatură în grafie latină și rusă a bibliotecii        | comuna Grigorăuca   | 2014 | Fondul de carte     |
| Realizarea de abonamente la ziare și reviste pentru bibliotecă               | comuna Dumbrăvița   | 2014 | Număr de abonamente |
| Realizarea de abonamente la ziare și reviste pentru bibliotecă               | comuna Biliceni Noi | 2014 | Număr de abonamente |
| Realizarea de abonamente la ziare și reviste pentru bibliotecă               | Biliceni Vechi      | 2014 | Număr de abonamente |

**Măsura 3.5. Dezvoltarea fondului locativ pentru tineri**

**Obiectivul național:** Crearea condițiilor pentru realizarea plinară a potențialului tinerilor în viața politică, socială, economică și culturală a țării, Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare 2011-2014

**Obiectiv regional:-**

**Surse potențiale de finanțare: Consiliul Raional**

| Proiect                                                                                                                                   | Locație          | Termen de inițiere | Indicatori                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|--------------------|------------------------------------------------------|
| Amenajarea de spații locative, în fiecare comună sau la nivel zonal, pentru tinerii specialiști angajați în comune                        | raionul Sîngerei | 2012               | Numărul de spații locative<br>Numărul de beneficiari |
| Programe de încurajare a tineretului pentru construirea caselor în comună ( acordarea de sprijin în momentul în care își cumpără terenul) | raionul Sîngerei | 2012               | Numărul de programe<br>Numărul de participanți       |

**Măsura 4.1. Modernizarea infrastructurii de transport****Submăsura 4.1.1. Reabilitarea drumurilor din raion** *luînd în considerație și caracterul schimbărilor climatice*

**Obiectivul național:** Asigurarea procesului de integrare europeană și implementarea standardelor UE în domeniul transporturilor și infrastructurii drumurilor, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional:** Reabilitarea infrastructurii fizice

**Surse potențiale de finanțare:** Fondul național pentru dezvoltare regională, Prioritatea 1 Măsura 1.2 Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri existente și a conexiunilor internaționale, Măsura 1.3 Dezvoltarea și diversificarea căilor de acces și a rețelelor de comunicații

| Proiect                                                               | Locație                                                       | Termen de inițiere | Indicatori                                        |
|-----------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|--------------------|---------------------------------------------------|
| Achiziția unui autogreder pentru nivelarea și întreținerea drumurilor | orașul Sîngerei                                               | 2012               | Autogreder-ul<br>Numărul de drumuri întreținute   |
| Înființarea unei unități pentru reparații drumuri                     | sat Rădoaia                                                   | 2012               | Numărul de utilaje<br>Numărul de drumuri reparate |
| Construcția drumului local comuna Drăgănești                          | Sector 2 TOC Sîngerei-<br>Nicolaevca, Fabrica de<br>procesare | 2015               | Lungimea drumurilor construite/reparate           |
| Proiectarea și reabilitarea drumurilor<br>(asfaltare, variantă albă)  | orașul Sîngerei                                               | 2012               | Lungimea drumurilor reparate                      |
| Reabilitare drumurilor                                                | oraș Biruința                                                 | 2012               | Lungimea drumurilor reparate                      |
| Reabilitarea drumului (asfaltarea)                                    | Izvoare - Rădoaia                                             | 2012               | Lungimea drumurilor reparate                      |
| Reabilitarea drumului (varianta albă pe<br>traseul)                   | Fabrica de Spirt<br>Drăgănești - Depozitul<br>de Produe       | 2012               | Lungimea drumurilor reparate                      |
| Reabilitarea drumurilor                                               | Agricole Drăgănești<br>comuna Chișcăreni                      | 2012               | Lungimea drumurilor reparate                      |

|                                                       |                                                   |      |                              |
|-------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|------|------------------------------|
| Reabilitarea drumurilor (asfaltarea intre localități) | Bălți-Soroca-Cubolta-Moara de Piatră-Drochia      | 2012 | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumurilor (asfaltarea intre localități) | Bălășești – Sloveanca Primărie Bălășești - Pepeni | 2012 | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumurilor (asfaltarea intre localități) | Slobozia Măgura - Coșcodeni                       | 2012 | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumurilor (asfaltarea intre localități) | Rădoaia – Sîngerei Noi                            | 2012 | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumurilor (asfaltarea pe traseul)       | Biruința - Sîngerei                               | 2012 | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumurilor (asfaltarea)                  | comuna Cubolta                                    | 2012 | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumurilor (asfaltarea)                  | comuna Grigorăuca                                 | 2012 | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumurilor (asfaltarea)                  | comuna Sîngerei Noi                               | 202  | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumurilor (asfaltarea)                  | comuna Tăura Veche                                | 2012 | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumurilor (asfaltarea)                  | comuna Bălășești                                  | 2012 | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumurilor (asfaltarea)                  | comuna Bursuceni                                  | 2012 | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumurilor (asfaltarea)                  | comuna Coșcodeni                                  | 2012 | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumurilor (asfaltarea)                  | comuna Izvoare                                    | 2012 | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumurilor (asfaltarea)                  | comuna Copăcenii                                  | 2012 | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumurilor (asfaltarea)                  | comuna Heciul Nou                                 | 2012 | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumurilor (asfaltarea, variantă albă)   | comuna Cotuienii Mici                             | 2012 | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumurilor (varianta albă)               | comuna Pepeni                                     | 2012 | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumurilor (varianta albă)               | sat Rădoaia                                       | 2012 | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumurilor (varianta albă)               | comuna Alexăndreni                                | 2012 | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumurilor (varianta albă)               | Brejeni-Ciuciuieni; Brejeni-Cozești               | 2012 | Lungimea drumurilor reparate |

|                                                                                             |                                                                                |      |                              |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|------|------------------------------|
| Reabilitarea drumurilor (varianta albă)                                                     | comuna Iezărenii Vechi                                                         | 2012 | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumurilor (varianta albă)                                                     | comuna Bilicenii Noi                                                           | 2012 | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumului central ce duce spre satul Coadă Iazului                              | comuna Bilicenii Vechi                                                         | 2012 | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumului de la Fasolă                                                          | comuna Bilicenii Vechi                                                         | 2013 | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumului Brejeni–Cozești-Cîșlea                                                | Brejeni–Cozești-Cîșlea                                                         |      | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumului de acces spre satul Flămînzei                                         | Flămînzei                                                                      |      | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumului L-266 Prepețița-Pepeni-Bălășești (km 0-4)                             | Prepețița-Pepeni-Bălășești                                                     |      | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumului central                                                               | oraș Sîngerei                                                                  |      | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumului R-40 Chetrosu-Moara de Piatră-Cubolta-R13 (km 25-30)                  | Chetrosu-Moara de Piatră-Cubolta                                               |      | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumului R18 Florești-Nicolaevca-Sîngerei                                      | Florești-Nicolaevca-Sîngerei                                                   |      | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumului R18 Florești-Nicolaevca-Sîngerei-Drăgănești (km 22-42)                | Florești-Nicolaevca-Sîngerei-Drăgănești                                        |      | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumului L-278.1 Drum de acces spre satul Iezărenii Noi                        | Iezărenii Noi                                                                  |      | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumului L-267 Sloveanca-Romanovca                                             | Sloveanca-Romanovca                                                            |      | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumului L-277 Bilicenii Vechi-Octeabriscoie                                   | Bilicenii Vechi-Octeabriscoie                                                  |      | Lungimea drumurilor reparate |
| Reabilitarea drumurilor (variantă albă între localități)                                    | DumbrăvițaCentru – Redi - Vlăsuiesti – Schinoasa – Lopatnica; Dumbrăvița - Băl | 2012 | Lungimea drumurilor reparate |
| Reparația podurilor (de trecere între comune)                                               | comuna Heciul Nou                                                              | 2012 | Lungimea reparată            |
| Utilizarea la construcția drumurilor a unor materiale mai rezistente la condiții adverse de | Raionul Sîngerei                                                               | 2016 | Număr achiziții publice      |

|                                                                                                                                                                                      |                  |      |                         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|------|-------------------------|
| climă prin încorporarea cerințelor în contractele de achiziții publice                                                                                                               |                  |      |                         |
| Îmbunătățirea protecției împotriva inundațiilor și modernizarea sistemelor de scurgere pentru drumuri și căi ferate prin încorporarea cerințelor în contractele de achiziții publice | Raionul Sîngerei | 2016 | Număr achiziții publice |
| Deplasarea orelor de efectuare a lucrărilor de construcție spre partea mai răcoroasă a zilei prin încorporarea cerințelor în contractele de achiziții publice                        | Raionul Sîngerei | 2016 | Număr achiziții publice |



**Măsura 4.1. Modernizarea infrastructurii de transport****Submăsura 4.1.2. Îmbunătățirea sistemului de semnalizare și control al traficului rutier**

**Obiectivul național:** Asigurarea procesului de integrare europeană și implementarea standardelor UE în domeniul transporturilor și infrastructurii drumurilor, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional:** Reabilitarea infrastructurii fizice

**Surse potențiale de finanțare:** Fondul național pentru dezvoltare regională, Prioritatea 1 Măsura 1.2 Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri existente și a conexiunilor internaționale

| Proiect                                 | Locație             | Termen de inițiere | Indicatori                       |
|-----------------------------------------|---------------------|--------------------|----------------------------------|
| Îmbunătățirea sistemului de semnalizare | oraș Biruința       | 2012               | Numărul indicatoarelor amplasate |
| Îmbunătățirea sistemului de semnalizare | comuna Chișcăreni   | 2012               | Numărul indicatoarelor amplasate |
| Îmbunătățirea sistemului de semnalizare | comuna Sîngerei Noi | 2012               | Numărul indicatoarelor amplasate |
| Îmbunătățirea sistemului de semnalizare | comuna Țambula      | 2012               | Numărul indicatoarelor amplasate |

**Măsura 4.1. Modernizarea infrastructurii de transport****Submăsura 4.1.3. Dezvoltarea și modernizarea rețelei de transport public**

**Obiectivul național:** Gestionarea responsabilă și eficientă a sistemului de transport, dezvoltarea și modernizarea transportului de mărfuri și pasageri conform standardelor europene, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional:** Reabilitarea infrastructurii fizice

**Surse potențiale de finanțare:** Fondul național pentru dezvoltare regională, Prioritatea 1 Măsura 1.2 Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri existente și a conexiunilor internaționale, Măsura 1.3 Dezvoltarea și diversificarea căilor de acces și a rețelelor de comunicații

| Proiect                                                          | Locație                   | Termen de inițiere | Indicatori                                              |
|------------------------------------------------------------------|---------------------------|--------------------|---------------------------------------------------------|
| Amenajarea stațiilor de autobuz                                  | Izvoare – Valea Norocului | 2012               | Număr de stații amenajate                               |
| Asigurarea cu transport public                                   | comuna Cubolta            | 2012               | Număr de mașini<br>Lungimea traselui<br>Numărul de rute |
| Asigurarea cu transport public                                   | comuna Chișcăreni         | 2012               | Număr de mașini<br>Lungimea traselui<br>Numărul de rute |
| Construirea unei Autogări                                        | orașul Sîngerei           | 2012               | Suprafața construită<br>Numărul peroanelor construite   |
| Extinderea rutei de transport Bălți-Octeabrescoe până în Pălăria | comuna Țambula            | 2012               | Numărul rutelor de transport                            |

**Măsura 4.1. Modernizarea infrastructurii de transport****Submăsura 4.1.4. Reabilitarea zonelor pietonale și a spațiilor de parcare**

**Obiectivul național:** Asigurarea procesului de integrare europeană și implementarea standardelor UE în domeniul transporturilor și infrastructurii drumurilor, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional:** Reabilitarea infrastructurii fizice

**Surse potențiale de finanțare:** Fondul național pentru dezvoltare regională, Prioritatea 1 Măsura 1.2 Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri existente și a conexiunilor internaționale, Măsura 1.3 Dezvoltarea și diversificarea căilor de acces și a rețelelor de comunicații

| Proiect                                                                                       | Locație               | Termen de inițiere | Indicatori                                                                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|--------------------|-------------------------------------------------------------------------------|
| Adaptarea căilor de acces a instituțiilor publice pentru persoane cu dizabilități locomotorii | oraș Sîngerei         | 2012               | Numărul de lucrări efectuate                                                  |
| Amenajarea spațiilor de parcare                                                               | comuna Cotiujeii Mici | 2012               | Numărul locurilor de parcare<br>Suprafața amenajată                           |
| Amenajarea spațiilor de parcare                                                               | orașul Sîngerei       | 2012               | Numărul locurilor de parcare<br>Suprafața amenajată                           |
| Amenajarea spațiilor de parcare                                                               | comuna Tăura Veche    | 2012               | Numărul locurilor de parcare<br>Suprafața amenajată                           |
| Amenajarea zonelor pietonale                                                                  | comuna Prepelița      | 2012               | Numărul zonelor pietonale reabilite<br>Lungimea zonelor pietonale             |
| Amenajarea zonelor pietonale                                                                  | comuna Biliceniei Noi | 2012               | Numărul zonelor pietonale reabilite<br>Lungimea zonelor pietonale<br>Sîngerei |

**Măsura 4.2. Asigurarea accesului la sistemul de utilități publice****Submăsura 4.2.1. Racordarea la sistemul de apă și canalizare**

**Obiectivul național:** Asigurarea accesului populației la surse sigure de apă și sisteme de canalizare îmbunătățite, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Mediului pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional:** Reabilitarea infrastructurii fizice

**Surse potențiale de finanțare:** Fondul național pentru dezvoltare regională, Prioritatea 1 Măsura 1.1 Reabilitarea și construcția rețelelor de apă, de canalizare și a stațiilor de epurare, RCC – Consiliul de Cooperare Regională

| Proiect                                                                  | Locație               | Termen de inițiere | Indicatori                                              |
|--------------------------------------------------------------------------|-----------------------|--------------------|---------------------------------------------------------|
| Construirea unei fântâni de mină                                         | comuna Țambula        | 2012               | Numărul de beneficiari                                  |
| Construirea a 2 fântâni arteziene                                        | comuna Bălășești      | 2012               | Numărul de beneficiari                                  |
| Construirea a 2 fântâni arteziene                                        | comuna Biliceni Vechi | 2012               | Numărul de beneficiari                                  |
| Construirea unei fântâni arteziene în satul Valea lui Vlad               | comuna Dumbrăvița     | 2014               | Numărul de beneficiari                                  |
| Construirea unui canal de scurgere a apelor pluviale în satul Chișcăreni | comuna Chișcăreni     | 2014               | Capacitatea canalului de scurgere<br>Lungimea canalului |
| Construirea unei stații de epurare                                       | comuna Bălășești      | 2012               | Numărul de beneficiari                                  |
| Construirea unei stații de epurare                                       | comuna Coșcodeni      | 2012               | Numărul de beneficiari                                  |
| Construirea unei stații de epurare                                       | comuna Pepeni         | 2012               | Numărul de beneficiari                                  |
| Construirea unei stații de epurare                                       | oraș Sîngerei         | 2012               | Numărul de beneficiari                                  |
| Construirea unei stații de epurare                                       | oraș Biruința         | 2012               | Numărul de beneficiari                                  |
| Construirea unei stații de epurare                                       | comuna Izvoare        | 2012               | Numărul de beneficiari                                  |
| Construirea unei stații de epurare                                       | comuna Chișcăreni     | 2012               | Numărul de beneficiari                                  |
| Construirea unei stații de epurare                                       | comuna Grigorăuca     | 2012               | Numărul de beneficiari                                  |
| Construirea unei stații de epurare                                       | comuna Izvoare        | 2012               | Numărul de beneficiari                                  |
| Construirea unei stații de epurare                                       | comuna Ciuciuieni     | 2012               | Numărul de beneficiari                                  |
| Construirea unei stații de epurare                                       | comuna Copăcenii      | 2012               | Numărul de beneficiari                                  |

|                                             |                          |      |                                                                       |
|---------------------------------------------|--------------------------|------|-----------------------------------------------------------------------|
| Construirea unui rezervor de apă            | comuna Bursuceni         | 2012 | Numărul de beneficiari<br>Capacitatea rezervorului                    |
| Apeduct Bălți-Sîngerei I tranșă             | raionul Sîngerei – Bălți | 2012 | Lungimea rețelei de aprovizionare<br>cu apă<br>Numărul de beneficiari |
| Apeduct Bălți-Sîngerei II tranșă            | raionul Sîngerei – Bălți | 2013 | Lungimea rețelei de aprovizionare<br>cu apă<br>Numărul de beneficiari |
| Apeduct Bălți-Sîngerei III tranșă           | raionul Sîngerei – Bălți | 2014 | Lungimea rețelei de aprovizionare<br>cu apă<br>Numărul de beneficiari |
| Apeduct Sîngerei Noi-Mărinești              | Sîngerei Noi-Mărinești   | 2014 | Lungimea rețelei de aprovizionare<br>cu apă<br>Numărul de beneficiari |
| Extinderea rețelei de canalizare            | comuna Tăura Veche       | 2012 | Lungimea rețelei de canalizare<br>Numărul de beneficiari              |
| Extinderea sistemul de aprovizionare cu apă | comuna Grigorăuca        | 2012 | Lungimea rețelei de aprovizionare<br>cu apă<br>Numărul de beneficiari |
| Proiectarea sistemului de canalizare        | orașul Sîngerei          | 2012 | Lungimea rețelei de canalizare<br>Numărul de beneficiari              |
| Realizarea sistemul de apă și canalizarea   | orașul Sîngerei          | 2012 | Lungimea rețelei de canalizare<br>Numărul de beneficiari              |
| Racordarea la sistemul canalizare           | comuna Cubolta           | 2012 | Lungimea rețelei de canalizare<br>Numărul de beneficiari              |
| Racordarea la sistemul canalizare           | comuna Grigorăuca        | 2012 | Lungimea rețelei de canalizare<br>Numărul de beneficiari              |
| Racordarea la sistemul canalizare           | comuna Sîngerei Noi      | 2012 | Lungimea rețelei de canalizare<br>Numărul de beneficiari              |
| Racordarea la sistemul canalizare           | comuna Țambula           | 2012 | Lungimea rețelei de canalizare<br>Numărul de beneficiari              |

|                                                |                        |      |                                                                       |
|------------------------------------------------|------------------------|------|-----------------------------------------------------------------------|
| Racordarea la sistemul canalizare              | comuna Coșcodeni       | 2012 | Lungimea rețelei de canalizare<br>Numărul de beneficiari              |
| Racordarea la sistemul canalizare              | sat Rădoaia            | 2012 | Lungimea rețelei de canalizare<br>Numărul de beneficiari              |
| Racordarea la sistemul canalizare              | comuna Copăcenii       | 2012 | Lungimea rețelei de canalizare<br>Numărul de beneficiari              |
| Racordarea la sistemul canalizare              | comuna Cotiușenii Mici | 2012 | Lungimea rețelei de canalizare<br>Numărul de beneficiari              |
| Racordarea la sistemul canalizare              | comuna Dumbrăvița      | 2012 | Lungimea rețelei de canalizare<br>Numărul de beneficiari              |
| Racordarea la sistemul canalizare              | comuna Prepelița       | 2012 | Lungimea rețelei de canalizare<br>Numărul de beneficiari              |
| Racordarea la sistemul canalizare              | comuna Alexăndrenii    | 2012 | Lungimea rețelei de canalizare<br>Numărul de beneficiari              |
| Racordarea la sistemul de apă și canalizare    | comuna Bilicenii Noi   | 2012 | Lungimea rețelei de canalizare<br>reabilitată                         |
| Racordarea la sistemul de aprovizionare cu apă | comuna Cubolta         | 2012 | Lungimea rețelei de aprovizionare<br>cu apă<br>Numărul de beneficiari |
| Racordarea la sistemul de aprovizionare cu apă | comuna Sîngerei Noi    | 2012 | Lungimea rețelei de aprovizionare<br>cu apă<br>Numărul de beneficiari |
| Racordarea la sistemul de aprovizionare cu apă | comuna Țambula         | 2012 | Lungimea rețelei de aprovizionare<br>cu apă<br>Numărul de beneficiari |
| Racordarea la sistemul de aprovizionare cu apă | comuna Bursuceni       | 2012 | Numărul de beneficiari                                                |
| Racordarea la sistemul de aprovizionare cu apă | comuna Coșcodeni       | 2012 | Numărul de beneficiari                                                |
| Racordarea la sistemul de aprovizionare cu apă | comuna Izvoare         | 2012 | Lungimea rețelei de aprovizionare<br>Numărul de beneficiari           |

|                                                                         |                        |      |                                                                                |
|-------------------------------------------------------------------------|------------------------|------|--------------------------------------------------------------------------------|
| Racordarea la sistemul de aprovizionare cu apă                          | comuna Pepeni          | 2012 | Numărul de beneficiari<br>Lungimea rețelei de aprovizionare                    |
| Racordarea la sistemul de aprovizionare cu apă                          | sat Rădoaia            | 2012 | Numărul de beneficiari<br>Lungimea rețelei de aprovizionare                    |
| Racordarea la sistemul de aprovizionare cu apă                          | comuna Cotiujeii Mici  | 2012 | Numărul de beneficiari<br>Lungimea rețelei de aprovizionare                    |
| Racordarea la sistemul de aprovizionare cu apă                          | comuna Biliceni Vechi  | 2014 | Numărul de beneficiari<br>Lungimea rețelei de aprovizionare                    |
| Racordarea la sistemul de aprovizionare cu apă în satul Bocancea Schit  | comuna Dumbrăvița      | 2013 | Numărul de beneficiari<br>Lungimea rețelei de aprovizionare                    |
| Racordarea la sistemul de aprovizionare cu apă a satului Tăura Nouă     | comuna Tăura Veche     | 2012 | Lungimea rețelei de aprovizionare<br>cu apă<br>Numărul de beneficiari          |
| Racordarea la sistemul de aprovizionare cu apă a satului Mîndreștii Noi | comuna Biliceni Noi    | 2014 | Lungimea rețelei de aprovizionare<br>cu apă<br>Numărul de beneficiari          |
| Renovarea/extinderea rețelei de aprovizionare cu apă                    | comuna Heciul Nou      | 2012 | Lungimea rețelei de aprovizionare<br>cu apă reparată<br>Numărul de beneficiari |
| Renovarea rețelei de aprovizionare cu apă                               | comuna Alexăndreni     | 2012 | Lungimea rețelei de aprovizionare<br>cu apă reparată<br>Numărul de beneficiari |
| Renovarea fântânii arteziene din zona Spitalului                        | comuna Drăgănești      | 2012 | Numărul de beneficiari                                                         |
| Renovarea rețelei de aprovizionare cu apă                               | comuna Prepețița       | 2012 | Numărul de beneficiari                                                         |
| Renovarea și extinderea sistemului de apă și canalizare                 | oraș Biruința          | 2012 | Lungimea rețelei de canalizare<br>reabilitată                                  |
| Renovarea sistemului de canalizare                                      | comuna Heciul Nou      | 2012 | Lungimea rețelei de canalizare<br>reabilitată                                  |
| Renovarea sistemului de canalizare                                      | comuna Iezărenii Vechi | 2012 | Lungimea rețelei de canalizare<br>reabilitată                                  |

|                                    |                  |      |                                                                                |
|------------------------------------|------------------|------|--------------------------------------------------------------------------------|
| Reparația sistemului de canalizare | comuna Pepeni    | 2012 | Lungimea rețelei de canalizare<br>Numărul de beneficiari                       |
| Reparația apeductului              | oraș Biruința    | 2012 | Lungimea rețelei de aprovizionare<br>cu apă reparată<br>Numărul de beneficiari |
| Reparația sistemului de canalizare | comuna Bălășești | 2012 | Lungimea rețelei de canalizare<br>Numărul de beneficiari                       |
| Reparația stației de epurare       | satRădoia        | 2012 | Numărul de beneficiari                                                         |



**Măsura 4.2. Asigurarea accesului la sistemul de utilități publice****Submăsura 4.2.2. Racordarea la rețeaua de gaze naturale**

**Obiectivul național:** Creșterea nivelului de trai al cetățenilor, Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare 2011-2014

**Obiectiv regional:** Reabilitarea infrastructurii fizice

**Surse potențiale de finanțare:** Consiliul Raional/Consiliul local

| Proiect                                                                                                | Locație                                                         | Termen de inițiere | Indicatori                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|--------------------|---------------------------------------------------|
| Gazoduct interrural de înaltă presiune Antonovca-Romanovca-Pepeni                                      | Antonovca-Romanovca-Pepeni                                      | 2013               | Numărul de beneficiari<br>Lungimea rețelei de gaz |
| Gazoduct interrural de înaltă presiune Antonovca-Copăceni-Petropavlovca-Mihailovca-Clișcăuți-Prepelița | Antonovca-Copăceni-Petropavlovca-Mihailovca-Clișcăuți-Prepelița | 2013               | Numărul de beneficiari<br>Lungimea rețelei de gaz |
| Gazoduct interrural de înaltă presiune Coșcodeni-Bursuceni                                             | Coșcodeni-Bursuceni                                             | 2013               | Numărul de beneficiari<br>Lungimea rețelei de gaz |
| Extinderea rețelei de gaze naturale                                                                    | comuna Drăgănești                                               | 2012               | Numărul de beneficiari<br>Lungimea rețelei de gaz |
| Extinderea rețelei de gaze naturale                                                                    | comuna Ciuciuieni                                               | 2012               | Numărul de beneficiari<br>Lungimea rețelei de gaz |
| Racordarea la rețeaua de gaze naturale                                                                 | oraș Biruința                                                   | 2012               | Numărul de beneficiari<br>Lungimea rețelei de gaz |
| Racordarea la rețeaua de gaze naturale                                                                 | comuna Bursuceni                                                | 2012               | Numărul de beneficiari<br>Lungimea rețelei de gaz |
| Racordarea la rețeaua de gaze naturale                                                                 | comuna Cubolta                                                  | 2012               | Numărul de beneficiari<br>Lungimea rețelei de gaz |

|                                                                       |                        |      |                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------|------------------------|------|---------------------------------------------------|
| Racordarea la rețeaua de gaze naturale                                | comuna Țambula         | 2012 | Numărul de beneficiari<br>Lungimea rețelei de gaz |
| Racordarea la rețeaua de gaze naturale                                | comuna Tăura Veche     | 2012 | Numărul de beneficiari<br>Lungimea rețelei de gaz |
| Racordarea la rețeaua de gaze naturale                                | comuna Pepeni          | 2012 | Numărul de beneficiari<br>Lungimea rețelei de gaz |
| Racordarea la rețeaua de gaze naturale                                | comuna Prepelița       | 2012 | Numărul de beneficiari<br>Lungimea rețelei de gaz |
| Racordarea la rețeaua de gaze naturale                                | comuna Iezărenii Vechi | 2012 | Numărul de beneficiari<br>Lungimea rețelei de gaz |
| Realizarea unui proiect pentru racordarea la rețeaua de gaze naturale | comuna Bălășești       | 2012 | Numărul de beneficiari<br>Lungimea rețelei de gaz |

**Măsura 4.2. Asigurarea accesului la sistemul de utilități publice****Submăsura 4.2.3. Extinderea rețelei de iluminat public**

**Obiectivul național:** Diminuarea consumului de energie prin sporirea eficienței energetice și utilizarea surselor regenerabile de energie, Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova 2020”

**Obiectiv regional:** Reabilitarea infrastructurii fizice

**Surse potențiale de finanțare:** Consiliul Raional/Consiliul local, RCC – Consiliul de Cooperare Regională

| Proiect                               | Locație               | Termen de inițiere | Indicatori                          |
|---------------------------------------|-----------------------|--------------------|-------------------------------------|
| Extinderea rețelei de iluminat public | oraș Birunța          | 2012               | Lungimea rețelei de iluminat public |
| Extinderea rețelei de iluminat public | comuna Chișcareni     | 2012               | Lungimea rețelei de iluminat public |
| Extinderea rețelei de iluminat public | comuna Cubolta        | 2012               | Lungimea rețelei de iluminat public |
| Extinderea rețelei de iluminat public | comuna Grigorăuca     | 2012               | Lungimea rețelei de iluminat public |
| Extinderea rețelei de iluminat public | comuna Sîngerei Noi   | 2012               | Lungimea rețelei de iluminat public |
| Extinderea rețelei de iluminat public | comuna Țambula        | 2012               | Lungimea rețelei de iluminat public |
| Extinderea rețelei de iluminat public | comuna Tăura Veche    | 2012               | Lungimea rețelei de iluminat public |
| Extinderea rețelei de iluminat public | comuna Bursuceni      | 2012               | Lungimea rețelei de iluminat public |
| Extinderea rețelei de iluminat public | comuna Izvoare        | 2012               | Lungimea rețelei de iluminat public |
| Extinderea rețelei de iluminat public | comuna Cotiujeii Mici | 2012               | Lungimea rețelei de iluminat public |
| Extinderea rețelei de iluminat public | comuna Dumbrăvița     | 2012               | Lungimea rețelei de iluminat public |

|                                         |                        |      |                                                 |
|-----------------------------------------|------------------------|------|-------------------------------------------------|
| Extinderea rețelei de iluminat public   | comuna Prepelița       | 2012 | public<br>Lungimea rețelei de iluminat public   |
| Extinderea rețelei de iluminat public   | orașul Sîngerei        | 2012 | Lungimea rețelei de iluminat public             |
| Extinderea rețelei de iluminat public   | comuna Heciul Nou      | 2012 | Lungimea rețelei de iluminat public             |
| Extinderea rețelei de iluminat public   | comuna Bilicenii Noi   | 2012 | Lungimea rețelei de iluminat public             |
| Extinderea rețelei de iluminat public   | comuna Bilicenii Vechi | 2012 | Lungimea rețelei de iluminat public             |
| Modernizare rețelei de iluminat public  | orașul Sîngerei        | 2012 | Lungimea rețelei de iluminat public             |
| Modernizarea rețelei de iluminat public | comuna Coșcodeni       | 2012 | Lungimea rețelei de iluminat public reabilitată |
| Reabilitarea rețelei de iluminat public | comuna Pepeni          | 2012 | Lungimea rețelei de iluminat public reabilitată |
| Reabilitarea rețelei de iluminat public | sat Rădoaia            | 2012 | Lungimea rețelei de iluminat public reabilitată |
| Reabilitarea rețelei de iluminat public | comuna Copăcenii       | 2012 | Lungimea rețelei de iluminat public reabilitată |
| Reabilitarea rețelei de iluminat public | comuna Drăgănești      | 2012 | Lungimea rețelei de iluminat public reabilitată |
| Reabilitarea rețelei de iluminat public | comuna Bălășești       | 2012 | Lungimea rețelei de iluminat public reabilitată |

**Măsura 4.2. Asigurarea accesului la sistemul de utilități publice****Submăsura 4.2.4. Reabilitarea rețelei de curent electric**

**Obiectivul național:** Diminuarea consumului de energie prin sporirea eficienței energetice și utilizarea surselor regenerabile de energie, Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova 2020”

**Obiectiv regional:** Reabilitarea infrastructurii fizice

**Surse potențiale de finanțare:** Consiliul Raional/Consiliul local, RCC – Consiliul de Cooperare Regională

| Proiect                                 | Locație                | Termen de inițiere | Indicatori                           |
|-----------------------------------------|------------------------|--------------------|--------------------------------------|
| Reabilitarea rețelei de curent electric | comuna Cotiujeții Mici | 2012               | Lungimea rețelei reabilitate         |
| Reabilitarea rețelei de curent electric | comuna Heciul Nou      | 2012               | Lungimea rețelei reabilitate         |
| Schimbarea stâlpilor de electricitate   | comuna Bilicenii Noi   | 2012               | Numărul de stâlpi schimbați          |
| Schimbarea transformatoarelor electrice | comuna Coșcodeni       | 2012               | Numărul transformatoarelor schimbate |

**Măsura 4.3. Serviciile de sănătate de calitate****Submăsura 4.3.1. Modernizarea infrastructurii de sănătate**

Direcție de acțiune 4.3.1.1. Reparații curente/capitale a clădirilor și amenajarea teritoriului

**Obiectivul național:** Servicii de sănătate de calitate, la cel mai bun raport cost-calitate, Strategia de Dezvoltare a Sistemului de Sănătate 2008-2017**Obiectiv regional:** -**Surse potențiale de finanțare:** Compania de Asigurări Medicale în Medicină, USAID - Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltarea Internațională

| Proiect                                                | Locație                | Termen de inițiere | Indicatori                                  |
|--------------------------------------------------------|------------------------|--------------------|---------------------------------------------|
| <i>Construcția edificiului</i>                         |                        |                    |                                             |
| Construcția edificiului pentru OS Gura Uituz           | comuna Cotiugeni Mici  | 2012               | Suprafața construită                        |
| Construcția edificiului pentru OMF Prepeleța           | comuna Prepeleța       | 2013               | Suprafața construită                        |
| Construcția edificiului pentru OMF Slobozia Chiscăreni | comuna Chișcăreni      | 2013               | Suprafața construită Numărul de beneficiari |
| Construcția edificiului pentru OS Petrovca             | comuna Copăcenii       | 2014               | Suprafața construită Numărul de beneficiari |
| Construcția edificiului pentru OS Trifănești           | comuna Heciul Nou      | 2014               | Suprafața construită                        |
| Construcția edificiului pentru OS Brejeni              | comuna Ciuciuieni      | 2014               | Suprafața construită                        |
| Construcția edificiului pentru OS Lipovanca            | comuna Lipovanca       | 2015               | Suprafața construită                        |
| Construcția edificiului pentru OS Valea Norocului      | comuna Izvoare         | 2015               | Suprafața construită                        |
| Extinderea edificiului OMF Ciuciuieni                  | comuna Ciuciuieni      | 2013               | Suprafața construită                        |
| <i>Reparația capitală</i>                              |                        |                    |                                             |
| Reparația capitală OMF Iezărenii Vechi                 | comuna Iezărenii Vechi | 2012               | Suprafața reparată                          |
| Reparația capitală OMF Țîplețești                      | Comuna Alexandreni     | 2012               | Suprafața reparată                          |
| Reparația capitală OMF Oceteabriscoe                   | comuna Țambula         | 2013               | Suprafața reparată                          |

|                                                        |                           |      |                                      |
|--------------------------------------------------------|---------------------------|------|--------------------------------------|
| Reparația capitală OS Romanovca                        | comuna Pepeni             | 2013 | Suprafața reparată                   |
| Reparația capitală OS Sloveanca                        | Comuna Bălășești          | 2013 | Suprafața reparată                   |
| Reparația capitală OS Alexeevca                        | comuna Cotuijenii<br>Mici | 2014 | Suprafața reparată                   |
| Reparația capitală OS Petropavlovca                    | comuna Grigorăuca         | 2014 | Suprafața reparată                   |
| <i>Reparația acoperișului</i>                          |                           |      |                                      |
| Reparația acoperișului CS Bilicenii Vechi              | comuna Bilicenii<br>Vechi | 2012 | Suprafața reparată                   |
| Reparația acoperișului OS Izvoare                      | comuna Izvoare            | 2012 | Suprafața reparată                   |
| Reparația acoperișului Bloc 2 CMF Sîngerei             | oraș Sîngerei             | 2013 | Suprafața reparată                   |
| Reparația acoperișului OMF Marinești                   | comuna Sîngerei<br>Noi    | 2013 | Suprafața reparată                   |
| Reparația acoperișului OS Grigorești                   | comuna<br>Alexăndreni     | 2013 | Suprafața reparată                   |
| Reparația acoperișului OS Cotovca                      | Comuna Dobruja            | 2014 | Suprafața reparată                   |
| Reparația acoperișului OS Clișcăuți                    | Comuna Prepelița          | 2014 | Suprafața reparată                   |
| Reparația acoperișului OS Bocancea                     | comuna<br>Dumbrăvița      | 2014 | Suprafața reparată                   |
| Reparația acoperișului OS Nicolaevca                   | comuna Chișcareni         | 2015 | Suprafața reparată                   |
| Reparația acoperișului OS Tăura Nouă                   | comuna Tăura<br>Veche     | 2015 | Suprafața reparată                   |
| Reparația acoperișului OS Tăura Veche                  | comuna Tăura<br>Veche     | 2015 | Suprafața reparată                   |
| <i>Schimbarea ușilor și ferestrelor</i>                |                           |      |                                      |
| Schimbarea ușilor și ferestrelor CS Rădoaia            | comuna Rădoaia            | 2012 | Numărul de uși și ferestre schimbate |
| Schimbarea ușilor și ferestrelor CS Bilicenii Vechi    | comuna Bilicenii<br>Vechi | 2012 | Numărul de uși și ferestre schimbate |
| Schimbarea ușilor și ferestrelor CS Pepeni             | comuna Pepeni             | 2012 | Numărul de uși și ferestre schimbate |
| Schimbarea ușilor și ferestrelor CS Drăgănești         | comuna Drăgănești         | 2012 | Numărul de uși și ferestre schimbate |
| Schimbarea ușilor și ferestrelor OS Izvoare            | comuna Izvoare            | 2012 | Numărul de uși și ferestre schimbate |
| Schimbarea ușilor și ferestrelor Blocul 2 CMF Sîngerei | oraș Sîngerei             | 2013 | Numărul de uși și ferestre schimbate |
| Schimbarea ușilor și ferestrelor Grigorești            | comuna                    | 2013 | Numărul de uși și ferestre schimbate |

|                                                      |                   |      |                                      |
|------------------------------------------------------|-------------------|------|--------------------------------------|
| Schimbarea ușilor și ferestrelor OS Vrancești        | Alexandreni       | 2013 | Numărul de uși și ferestre schimbate |
| Schimbarea ușilor și ferestrelor OS Grigorăuca       | oraș Sîngerei     | 2013 | Numărul de uși și ferestre schimbate |
| Schimbarea ușilor și ferestrelor OMF Ciuciuieni      | comuna Crigorăuca | 2013 | Numărul de uși și ferestre schimbate |
| Schimbarea ușilor și ferestrelor OS Mîndrești        | comuna Ciuciuieni | 2013 | Numărul de uși și ferestre schimbate |
| Schimbarea ușilor și ferestrelor OS Sîngerei Noi     | comuna Biliceni   | 2013 | Numărul de uși și ferestre schimbate |
| Schimbarea ușilor și ferestrelor CS Sîngerei Noi     | Noi               | 2013 | Numărul de uși și ferestre schimbate |
| Schimbarea ușilor și ferestrelor OS Bocancea         | comuna Sîngerei   | 2013 | Numărul de uși și ferestre schimbate |
| Schimbarea ușilor și ferestrelor OS Bobletici        | Noi               | 2013 | Numărul de uși și ferestre schimbate |
| Schimbarea ușilor și ferestrelor OS Clobozia Măgura  | comuna            | 2014 | Numărul de uși și ferestre schimbate |
| Schimbarea ușilor și ferestrelor OS Secarovca        | Dumbrăvița        | 2014 | Numărul de uși și ferestre schimbate |
| Schimbarea ușilor și ferestrelor OMF Cotiujeii       | comuna Coșcodeni  | 2014 | Numărul de uși și ferestre schimbate |
| Schimbarea ușilor și ferestrelor OS Nicolaevca       | comuna Bursuceni  | 2014 | Numărul de uși și ferestre schimbate |
| Schimbarea ușilor și ferestrelor OS Clișcăuți        | comuna Drăgănești | 2014 | Numărul de uși și ferestre schimbate |
| <i>Amenajarea teritoriului și Reparația gardului</i> | comuna Cotiujeii  | 2014 | Numărul de uși și ferestre schimbate |
| Reparația gardului în jurul OS Izvoare               | comuna Chișcăreni | 2015 | Numărul de uși și ferestre schimbate |
| Reparația gardului în jurul OS Petropavlovca         | comuna Prepețița  | 2013 | Numărul de uși și ferestre schimbate |
| Reparația gardului în jurul OMF Dunbrăvița           | comuna Izvoare    | 2012 | Lungimea gardului reparat            |
| Reparația gardului în jurul OMF Iezăreni             | comuna Grigorovca | 2012 | Lungimea gardului reparat            |
| Reparația gardului în jurul OMF Dobrogea             | comuna            | 2012 | Lungimea gardului reparat            |
| Reparația gardului în jurul OMF Octeabriscoe         | Dumbrăvița        | 2012 | Lungimea gardului reparat            |
| Reparația gardului în jurul OS Slobozia Măgura       | comuna Iezăreni   | 2012 | Lungimea gardului reparat            |
| Reparația gardului în jurul OMF Heciul Nou           | comuna Dobrogea   | 2013 | Lungimea gardului reparat            |
| Reparația gardului în jurul OS Clișcăuți             | comuna Țambula    | 2013 | Lungimea gardului reparat            |
| Reparația gardului în jurul OS Nicolaevca            | comuna Sl.Măgura  | 2013 | Lungimea gardului reparat            |
|                                                      | comuna Heciul Nou | 2013 | Lungimea gardului reparat            |
|                                                      | comuna Prepețița  | 2013 | Lungimea gardului reparat            |
|                                                      | comuna Chișcăreni | 2013 | Lungimea gardului reparat            |

## Măsura 4.3. Serviciile de sănătate de calitate



**Submăsura 4.3.1. Modernizarea infrastructurii de sănătate**

Direcție de acțiune 4.3.1.2. Racordarea la sistemul de servicii publice

**Obiectivul național:** Servicii de sănătate de calitate, la cel mai bun raport cost-calitate, Strategia de Dezvoltare a Sistemului de Sănătate 2008-2017

Asigurarea accesului populației la surse sigure de apă și sisteme de canalizare îmbunătățite, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Mediului pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional:-** Reabilitarea infrastructurii fizice**Surse potențiale de finanțare:** Compania de Asigurări Medicale în Medicină, USAID - Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltarea Internațională

| Proiect                                                       | Locație                | Termen de inițiere | Indicatori                               |
|---------------------------------------------------------------|------------------------|--------------------|------------------------------------------|
| <i>Reparația apeductului</i>                                  |                        |                    |                                          |
| Reparația apeductului CS Rădoaia                              | comuna Rădoaia         | 2012               | Lungimea apeductului reparat             |
| Reparația apeductului CS Biruința                             | comuna Biruința        | 2013               | Lungimea apeductului reparat             |
| Reparația apeductului CMF                                     | oraș. Sîngerei         | 2013               | Lungimea apeductului reparat             |
| Reparația apeductului CS Drăgănești                           | comuna Drăgănești      | 2014               | Lungimea apeductului reparat             |
| Reparația apeductului CS Pepeni                               | comuna Pepeni          | 2014               | Lungimea apeductului reparat             |
| <i>Reparația rețelei de canalizare</i>                        |                        |                    |                                          |
| Reparația rețelei de canalizare CMF Sîngerei                  | orașul Sîngerei        | 2013               | Lungimea rețelei de canalizare           |
| Reparația rețelei de canalizare CS Chișcăreni                 | Comuna Chișcăreni      | 2013               | Lungimea rețelei de canalizare           |
| Reparația rețelei de canalizare CS Biruința                   | Comuna Biruința        | 2013               | Lungimea rețelei de canalizare           |
| Reparația rețelei de canalizare CS Bilicenii Vechi            | Comuna Bilicenii Vechi | 2014               | Lungimea rețelei de canalizare           |
| Reparația rețelei de canalizare CS Drăgănești                 | Comuna Drăgănești      | 2014               | Lungimea rețelei de canalizare           |
| Reparația rețelei de canalizare CS Pepeni                     | Comuna Pepeni          | 2014               | Lungimea rețelei de canalizare           |
| <i>Racordarea la rețeaua de apă și canalizare</i>             |                        |                    |                                          |
| Racordarea la rețeaua de apă și canalizare a OMF Octeabriscoe | comuna Țambula         | 2012               | Lungimea rețelei de apă și de canalizare |
| Racordarea la rețeaua de apă și canalizare a OS Mihailovca    | comuna Prepelița       | 2012               | Lungimea rețelei de apă și de canalizare |
| Racordarea la rețeaua de apă și canalizare a OMF Iezărenii    | comuna Iezărenii       | 2012               | Lungimea rețelei de apă și de            |

|                                                                      |                        |      |                                                 |
|----------------------------------------------------------------------|------------------------|------|-------------------------------------------------|
| Noi                                                                  | Noi                    |      | canalizare                                      |
| Racordarea la rețeaua de apă și canalizare a OS Țîplețești           | comuna Alexandreni     | 2012 | Lungimea rețelei de apă și de canalizare        |
| Racordarea la rețeaua de apă și canalizare a OS Alexeuca             | comuna Cotuijenii Mici | 2013 | Lungimea rețelei de apă și de canalizare        |
| Racordarea la rețeaua de apă și canalizare a OS Vrănești             | Orașul Sîngerei        | 2013 | Lungimea rețelei de apă și de canalizare        |
| Racordarea la rețeaua de apă și canalizare a OMF Biliceni Noi        | comuna Biliceni Noi    | 2013 | Lungimea rețelei de apă și de canalizare        |
| Racordarea la rețeaua de apă și canalizare a OMF Mărinești           | comuna Sîngerei Noi    | 2013 | Lungimea rețelei de apă și de canalizare        |
| Racordarea la rețeaua de apă și canalizare a OMF Bursuceni           | comuna Bursuceni       | 2014 | Lungimea rețelei de apă și de canalizare        |
| Racordarea la rețeaua de apă și canalizare a OS Izvoare              | comuna Izvoare         | 2014 | Lungimea rețelei de apă și de canalizare        |
| Racordarea la rețeaua de apă și canalizare a OMF Heciul Vechi        | comuna Alexadreni      | 2014 | Lungimea rețelei de apă și de canalizare        |
| Racordarea la rețeaua de apă și canalizare a OMF Grigorești          | comuna Alexăndreni     | 2014 | Lungimea rețelei de apă și de canalizare        |
| <i>Racordarea la rețeaua de alimentare cu gaze naturale</i>          |                        |      |                                                 |
| Racordarea la rețeaua de alimentare cu gaze naturale a CS Rădoaia    | comuna Rădoaia         | 2012 | Lungimea rețelei de alimentare cu gaze naturale |
| Racordarea la rețeaua de alimentare cu gaze naturale a CS Biruința   | orașul Biruința        | 2012 | Lungimea rețelei de alimentare cu gaze naturale |
| Racordarea la rețeaua de alimentare cu gaze naturale a OMF Mărinești | comuna Sîngerei Noi    | 2013 | Lungimea rețelei de alimentare cu gaze naturale |
| Racordarea la rețeaua de alimentare cu gaze naturale a CS Drăgănești | comuna Drăgănești      | 2013 | Lungimea rețelei de alimentare cu gaze naturale |
| Racordarea la rețeaua de alimentare cu gaze naturale a CS Pepeni     | comuna Pepeni          | 2013 | Lungimea rețelei de alimentare cu gaze naturale |

|                                                                            |                        |      |                                                 |
|----------------------------------------------------------------------------|------------------------|------|-------------------------------------------------|
| Racordarea la rețeaua de alimentare cu gaze naturale a CS Chișcăreni       | comuna Chișcăreni      | 2013 | Lungimea rețelei de alimentare cu gaze naturale |
| Racordarea la rețeaua de alimentare cu gaze naturale a OMF Iezăreni Vechi  | comuna Iezărenii Vechi | 2013 | Lungimea rețelei de alimentare cu gaze naturale |
| Racordarea la rețeaua de alimentare cu gaze naturale a OMF Oteabriscoe     | comuna Țambula         | 2013 | Lungimea rețelei de alimentare cu gaze naturale |
| Racordarea la rețeaua de alimentare cu gaze naturale a OMF Grigorăuca      | comuna Grigorăuca      | 2014 | Lungimea rețelei de alimentare cu gaze naturale |
| Racordarea la rețeaua de alimentare cu gaze naturale a CS Copăcenii        | comuna Copăcenii       | 2014 | Lungimea rețelei de alimentare cu gaze naturale |
| Racordarea la rețeaua de alimentare cu gaze naturale a OMF Bilicenii Noi   | comuna Bilicenii Noi   | 2014 | Lungimea rețelei de alimentare cu gaze naturale |
| Racordarea la rețeaua de alimentare cu gaze naturale a OS Mîndrești        | comuna Bilicenii Noi   | 2014 | Lungimea rețelei de alimentare cu gaze naturale |
| Racordarea la rețeaua de alimentare cu gaze naturale a OMF Ciuciuieni      | comuna Ciuciuieni      | 2014 | Lungimea rețelei de alimentare cu gaze naturale |
| Racordarea la rețeaua de alimentare cu gaze naturale a OMF Heciul Nou      | comuna Heciul Nou      | 2014 | Lungimea rețelei de alimentare cu gaze naturale |
| Racordarea la rețeaua de alimentare cu gaze naturale a OMF Heciul Vechi    | comuna Alexandreni     | 2015 | Lungimea rețelei de alimentare cu gaze naturale |
| Racordarea la rețeaua de alimentare cu gaze naturale a OMF Prepelița       | comuna Prepelița       | 2015 | Lungimea rețelei de alimentare cu gaze naturale |
| Racordarea la rețeaua de alimentare cu gaze naturale a OMF Cubolța         | comuna Cubolța         | 2015 | Lungimea rețelei de alimentare cu gaze naturale |
| Racordarea la rețeaua de alimentare cu gaze naturale a OMF Sl. Chișcăreni  | comuna Chișcăreni      | 2015 | Lungimea rețelei de alimentare cu gaze naturale |
| Racordarea la rețeaua de alimentare cu gaze naturale a OMF Bursuceni       | comuna Bursuceni       | 2015 | Lungimea rețelei de alimentare cu gaze naturale |
| Racordarea la rețeaua de alimentare cu gaze naturale a OMF Cotiujezii Mici | comuna Cotiujezii Mici | 2012 | Lungimea rețelei de alimentare cu gaze naturale |

*Reparația sistemului de încălzire*

Reparația sistemului de încălzire CMF Sîngerei

orașul Sîngerei

2014

Suprafața reparată

**Măsura 4.3. Serviciile de sănătate de calitate****Submăsura 4.3.1. Modernizarea infrastructurii de sănătate**

Direcție de acțiune 4.3.1.3. Dotarea cu echipament, dispozitive medicale, informatic, tehnice și mobilier a instituțiilor

**Obiectivul național:** Servicii de sănătate de calitate, la cel mai bun raport cost-calitate, Strategia de Dezvoltare a Sistemului de Sănătate 2008-2017**Obiectiv regional:** -**Surse potențiale de finanțare:** Compania de Asigurări Medicale în Medicină, USAID - Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltarea Internațională

| Proiect                                                          | Locație                | Termen de inițiere | Indicatori                           |
|------------------------------------------------------------------|------------------------|--------------------|--------------------------------------|
| Achiziționarea unui generator electric pentru CS Bilicenii Vechi | comuna Bilicenii Vechi | 2013               | Numărul de echipamente achiziționate |
| <i>Dotarea cu dispozitive medicale</i>                           |                        |                    |                                      |
| Dotarea cu dispozitiv radiodiagnostic pentru CMF Sîngerei        | orașul Sîngerei        | 2012               | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu dispozitiv analizor imunologic pentru CMF Sîngerei    | orașul Sîngerei        | 2012               | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu dispozitive medicale pentru CS Rădoaia                | comuna Rădoaia         | 2012               | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu dispozitive medicale pentru CS Copăcenii              | comuna Copăcenii       | 2012               | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu dispozitive medicale pentru CS Bilicenii Vechi        | comuna Bilicenii Vechi | 2012               | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu dispozitive medicale pentru CS Pepeni                 | comuna Pepeni          | 2012               | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu dispozitive medicale pentru OMF Iezărenii Vechi       | comuna Iezărenii Vechi | 2012               | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu dispozitive medicale pentru OMF Țîplețești            | comuna Alexandrenii    | 2012               | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu dispozitive medicale pentru OS Mihailovca             | comuna Copăcenii       | 2012               | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu dispozitive medicale pentru OS Gura Oituz             | comuna Drăgănești      | 2012               | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu dispozitive medicale pentru OMF Ocetabriscoe          | comuna Țambula         | 2013               | Numărul de echipamente achiziționate |

|                                                          |                       |      |                                      |
|----------------------------------------------------------|-----------------------|------|--------------------------------------|
| Dotarea cu dispozitive medicale pentru OMF Ciuciueni     | comuna Ciuciueni      | 2013 | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu dispozitive medicale pentru OS Romanovca      | comuna Pepeni         | 2013 | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu dispozitive medicale pentru OMF Prepelița     | comuna Prepelița      | 2013 | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu dispozitive medicale pentru OS Alexeuca       | comuna Cotiujeii Mici | 2014 | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu dispozitive medicale pentru OS Petrovca       | comuna Copăcenii      | 2014 | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu dispozitive medicale pentru OS Sloveanca      | comuna Bălășești      | 2014 | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu dispozitive medicale pentru OMF SI.Chișcăreni | comuna Choșcăreni     | 2014 | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu dispozitive medicale pentru OS Petropavlovca  | comuna Grigorovca     | 2015 | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu dispozitive medicale pentru OS Izvoare        | comuna Izvoare        | 2015 | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu dispozitive medicale pentru OS Brejeni        | comuna Ciuciueni      | 2016 | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu dispozitive medicale pentru OS Lipovanca      | comuna Bilicenii Noi  | 2017 | Numărul de echipamente achiziționate |
| <i>Dotarea cu mobilier</i>                               |                       |      |                                      |
| Dotarea cu mobilier OMF Dumbrăvița                       | comuna Dumbrăvița     | 2012 | Mobilier achiziționat                |
| Dotarea cu mobilier a OS Gura Oituz                      | comuna Cotiujeii Mici | 2012 | Mobilier achiziționat                |
| Dotarea cu mobilier a OS Mihailovca                      | Comuna Prepelița      | 2012 | Mobilier achiziționat                |
| Dotarea cu mobilier a OMF Iezăreni                       | comuna Iezăreni       | 2012 | Mobilier achiziționat                |
| Dotarea cu mobilier a OMF Țîplețești                     | comuna Alexandreni    | 2012 | Mobilier achiziționat                |
| Dotarea cu mobilier a OS Izvoare                         | comuna Izvoare        | 2013 | Mobilier achiziționat                |
| Dotarea cu mobilier a OMF Oteabriscoe                    | comuna Țambula        | 2013 | Mobilier achiziționat                |
| Dotarea cu mobilier a OS Romanovca                       | comuna Pepeni         | 2013 | Mobilier achiziționat                |
| Dotarea cu mobilier a OMF Prepelița                      | comuna Prepelița      | 2013 | Mobilier achiziționat                |
| Dotarea cu mobilier a OMF Ciuciueni                      | comuna Ciuciueni      | 2013 | Mobilier achiziționat                |
| Dotarea cu mobilier a OS Bocancea                        | comuna Dumbrăvița     | 2013 | Mobilier achiziționat                |
| Dotarea cu mobilier a OMF SI.Chișcăreni                  | comuna.Chișcăreni     | 2014 | Mobilier achiziționat                |

|                                        |                          |      |                       |
|----------------------------------------|--------------------------|------|-----------------------|
| Dotarea cu mobilier a OS Petrovca      | comuna Copăceni          | 2014 | Mobilier achiziționat |
| Dotarea cu mobilier a OS Alexeevca     | comuna Cotiugeni<br>Mici | 2014 | Mobilier achiziționat |
| Dotarea cu mobilier a OMF Heciul Vechi | comuna<br>Alexandreni    | 2014 | Mobilier achiziționat |
| Dotarea cu mobilier a OS Petropavlovca | comuna<br>Petropavlovca  | 2014 | Mobilier achiziționat |
| Dotarea cu mobilier a OS Trifănești    | comuna Heciul Nou        | 2014 | Mobilier achiziționat |
| Dotarea cu mobilier a OS Tăura Nouă    | Comuna Tăura<br>Veche    | 2014 | Mobilier achiziționat |
| Dotarea cu mobilier a OS Tăura Veche   | Comuna Tăura<br>Veche    | 2014 | Mobilier achiziționat |
| Dotarea cu mobilier a OS Nicolaevca    | Comuna Chișcăreni        | 2014 | Mobilier achiziționat |
| Dotarea cu mobilier a OS Sl.Măgura     | Comuna Coșcodeni         | 2014 | Mobilier achiziționat |

## Măsura 4.3. Serviciile de sănătate de calitate

## Submăsura 4.3.1. Modernizarea infrastructurii de sănătate

## Direcție de acțiune 4.3.1.4. Dotarea cu transport sanitar

**Obiectivul național:** Servicii de sănătate de calitate, la cel mai bun raport cost-calitate, Strategia de Dezvoltare a Sistemului de Sănătate 2008-2017

**Obiectiv regional:** -

**Surse potențiale de finanțare:** Compania de Asigurări Medicale în Medicină, USAID - Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltarea Internațională

| Proiect                                                                     | Locație                | Termen de inițiere | Indicatori                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------|------------------------|--------------------|---------------------------------------------------|
| Dotarea cu transport sanitar CS Radoaia                                     | comuna Radoaia         | 2012               | Numărul de transport sanitar Număr de beneficiari |
| Dotarea cu transport sanitar OMF Octeabriscoe                               | comuna Țambula         | 2013               | Numărul de transport sanitar Număr de beneficiari |
| Dotarea cu transport sanitar CS Pepeni                                      | comuna Pepeni          | 2013               | Numărul de transport sanitar Număr de beneficiari |
| Dotarea cu transport sanitar CS Chișcăreni                                  | comuna Chișcăreni      | 2013               | Numărul de transport sanitar Număr de beneficiari |
| Dotarea cu transport sanitar OMF Iezăreni                                   | comuna Iezărenii Vechi | 2013               | Numărul de transport sanitar Număr de beneficiari |
| Dotarea cu transport sanitar a OMF Heciul Nou                               | comuna Heciul Nou      | 2013               | Numărul de transport sanitar Număr de beneficiari |
| Dotarea cu transport sanitar a OMF Marinești                                | comuna Sîngerei Noi    | 2013               | Numărul de transport sanitar Număr de beneficiari |
| Dotarea cu transport sanitar a OMF Prepelești                               | comuna Prepelești      | 2013               | Numărul de transport sanitar Număr de beneficiari |
| Dotarea cu transport sanitar a Secția Raională Medicină de Familie Sîngerei | orașul Sîngerei        | 2013               | Numărul de transport sanitar Număr de beneficiari |



|                                                           |                   |      |                                                   |
|-----------------------------------------------------------|-------------------|------|---------------------------------------------------|
| Dotarea cu transport sanitar specializat AMU or.Sîngerei  | oraşul Sîngerei   | 2013 | Numărul de transport sanitar Număr de beneficiari |
| Dotarea cu transport sanitar specializat AMU or. Biruinţa | oraşul Biruinţa   | 2013 | Numărul de transport sanitar Număr de beneficiari |
| Dotarea cu transport sanitar specializat AMU Coşcodeni    | comuna Coşcodeni  | 2013 | Numărul de transport sanitar Număr de beneficiari |
| Dotarea cu transport sanitar specializat AMU Pepeni       | comuna Pepeni     | 2013 | Numărul de transport sanitar Număr de beneficiari |
| Dotarea cu transport sanitar specializat AMU Draganeşti   | Comuna Drăgăneşti | 2013 | Numărul de transport sanitar Număr de beneficiari |

## Măsura 4.3. Serviciile de sănătate de calitate

## Submăsura 4.3.1. Modernizarea infrastructurii de sănătate

**Direcție de acțiune 4.3.1.5. Ocrotirea sănătății prin prisma luării măsurilor de adaptare către schimbările climatice**

**Obiectivul național:** Servicii de sănătate de calitate, la cel mai bun raport cost-calitate, Strategia de Dezvoltare a Sistemului de Sănătate 2008-2017

**Obiectiv regional:** -

**Surse potențiale de finanțare:** Compania de Asigurări Medicale în Medicină, USAID - Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltarea Internațională

| Proiect                                                                                                                                                                                                 | Locație          | Termen de inițiere | Indicatori         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|--------------------|--------------------|
| Identificarea, monitorizarea și ținerea în vizor a grupurilor de risc și a populației vulnerabile către riscurile climatice și schimbările bruște de vreme                                              | Raionul Sîngerei | 2016               | Rapoarte elaborate |
| Cunoașterea disconfortului termic în zilele caniculare record, cu scopul instalării punctelor mobile de acordare a primului ajutor medical persoanelor vulnerabile la caracterul schimbător al vremii   | Raionul Sîngerei | 2016               | Rapoarte elaborate |
| Promovarea programelor de sensibilizare și educație a specialiștilor medicali, a publicului și a grupurilor celor mai vulnerabile privind riscurile de sănătate cauzate de fenomenele extreme climatice | Raionul Sîngerei | 2016               | Numpr evenimente   |

## Măsura 4.3. Serviciile de sănătate de calitate

## Submăsura 4.3.2. Atragerea cadrelor medicale calificate în instituțiile de sănătate

**Obiectivul național:** Servicii de sănătate de calitate, la cel mai bun raport cost-calitate, Strategia de Dezvoltare a Sistemului de Sănătate 2008-2017

**Obiectiv regional: -**

**Surse potențiale de finanțare:** Compania de Asigurări Medicale în Medicină, USAID - Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltarea Internațională

| Proiect                                                                                | Locație               | Termen de inițiere | Indicatori                |
|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|--------------------|---------------------------|
| Atragerea cadrelor medicale calificate în cadrul CS Coșcodeni – medic de familie       | comuna Coșcodeni      | 2012               | Numărul de cadre medicale |
| Atragerea cadrelor medicale calificate în cadrul CMF Sîngerei – pediatru               | orașul Sîngerei       | 2012               | Numărul de cadre medicale |
| Atragerea cadrelor medicale calificate în cadrul OMF Bălășești – medic de familie      | comuna Bălășești      | 2012               | Numărul de cadre medicale |
| Atragerea cadrelor medicale calificate în cadrul OMF Bursuceni – medic de familie      | comuna Cotiușeni Mici | 2012               | Numărul de cadre medicale |
| Atragerea cadrelor medicale calificate în cadrul CS Pepeni – medic de familie          | comuna Pepeni         | 2012               | Numărul de cadre medicale |
| Atragerea cadrelor medicale calificate în cadrul CS Sîngerei Noi – medic de familie    | comuna Sîngerei Noi   | 2012               | Numărul de cadre medicale |
| Atragerea cadrelor medicale calificate în cadrul – OMF Heciul Nou medic de familie     | Comuna Heciul Nou     | 2012               | Numărul de cadre medicale |
| Atragerea cadrelor medicale calificate în cadrul OMF Heciul Vechi – medic de familie   | Comuna Alexandreni    | 2012               | Numărul de cadre medicale |
| Atragerea cadrelor medicale calificate în cadrul OMF Bilicenii Noi – medic de familie  | comuna Bilicenii Noi  | 2013               | Numărul de cadre medicale |
| Atragerea cadrelor medicale calificate în cadrul OMF Octebrișcoie – medic de familie   | comuna Țambula        | 2014               | Numărul de cadre medicale |
| Atragerea cadrelor medicale calificate în cadrul OMF Țiplețești – medic de familie     | comuna Alexandreni    | 2015               | Numărul de cadre medicale |
| Atragerea cadrelor medicale calificate în cadrul OMF SI. Chișcăreni – medic de familie | comuna Chișcăreni     | 2015               | Numărul de cadre medicale |

**Măsura 4.3. Serviciile de sănătate de calitate****Submăsura 4.3.3. Diversificare serviciilor medicale**

**Obiectivul național:** Servicii de sănătate de calitate, la cel mai bun raport cost-calitate, Strategia de Dezvoltare a Sistemului de Sănătate 2008-2017

**Obiectiv regional:** Susținerea dezvoltării sectorului privat și a pieței forței de muncă

**Surse potențiale de finanțare:** Compania de Asigurări Medicale în Medicină, USAID - Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltarea Internațională

| Proiect                                                            | Locație                | Termen de inițiere | Indicatori             |
|--------------------------------------------------------------------|------------------------|--------------------|------------------------|
| Susținerea deschiderii unei farmacii                               | comuna Grigorăuca      | 2013               | Numărul de beneficiari |
| Susținerea deschiderii unei farmacii                               | comuna Copăcenii       | 2013               | Numărul de beneficiari |
| Susținerea deschiderii unei farmacii                               | comuna Cotiușenii Mici | 2014               | Numărul de beneficiari |
| Susținerea deschiderii unei farmacii                               | comuna Dumbrăvița      | 2014               | Numărul de beneficiari |
| Susținerea deschiderii unei farmacii                               | comuna Heciul Nou      | 2014               | Numărul de beneficiari |
| Susținerea deschiderii unei farmacii                               | Comuna Octiabriscioe   | 2015               | Numărul de beneficiari |
| Susținerea deschiderii unei farmacii                               | Comuna Bursuceni       | 2015               | Numărul de beneficiari |
| Susținerea deschiderii unei farmacii                               | comuna Izvoare         | 2015               | Numărul de beneficiari |
| Susținerea deschiderii unei farmacii                               | comuna Iezărenii Noi   | 2014               | Numărul de beneficiari |
| Susținerea deschiderii unei farmacii                               | comuna Dobruja Veche   | 2013               | Numărul de beneficiari |
| Susținerea deschiderii unei farmacii                               | comuna Ciuciuieni      | 2013               | Numărul de beneficiari |
| Susținerea deschiderii unui cabinet stomatologic                   | comuna Bălășești       | 2013               | Numărul de beneficiari |
| Susținerea deschiderii unui cabinet stomatologic                   | comuna Copăcenii       | 2013               | Numărul de beneficiari |
| Susținerea deschiderii unui cabinet stomatologic                   | comuna Heciul Nou      | 2014               | Numărul de beneficiari |
| Susținerea deschiderii unui cabinet stomatologic în Mîndreștii Noi | comuna Biliceni Noi    | 2014               | Numărul de beneficiari |
| Deschiderea unui laborator pentru analize în cadrul OMF Prepești   | comuna Prepești        | 2013               | Numărul de beneficiari |
| Deschiderea unui punct medical în cadrul Gimnaziului din Țambula   | comuna Țambula         | 2012               | Numărul de beneficiari |

**Măsura 4.4. Serviciile de asistență socială de calitate**  
**Submăsura 4.4.1. Dezvoltarea serviciilor de asistență socială**

**Obiectivul național:** Susținerea adecvată a persoanelor vulnerabile prin direcționarea eficientă a asistenței sociale și prevenirea excluziunii sociale; Asigurarea accesului populației la servicii sociale de calitate; Crearea condițiilor pentru realizarea plenară a potențialului tinerilor în viața politică, socială, economică și culturală a țării și promovarea unui mod de viață sănătos; Sporirea accesului populației la măsurile promovate pe piața muncii prin implementarea politicilor active, eficiente și bine orientate, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional: -**

**Surse potențiale de finanțare:** Consiliul Raional/Consiliul local, USAID - Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltarea Internațională, Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), RCC – Consiliul de Cooperare Regională

| Proiect                                                                                       | Locație                | Termen de inițiere | Indicatori                                                                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|--------------------|-------------------------------------------------------------------------------|
| Crearea serviciilor de îngrijire pentru persoanele imobilizate la pat                         | oraș Sîngerei          | 2013               | Numărul de beneficiari                                                        |
| Crearea unei echipe mobile pentru persoanele cu dizabilități din raion                        | oraș Sîngerei          | 2013               | Numărul de beneficiari<br>Numărul de echipe                                   |
| Crearea unor instituții pentru plasarea persoanelor cu deficiențe mintale severe în raion     | oraș Sîngerei          | 2013               | Suprafața construită<br>Numărul de beneficiari                                |
| Deschiderea unui centru de zi pentru copii/tineri cu dizabilități                             | comuna Iezărenii Vechi | 2013               | Suprafața construită<br>Numărul de beneficiari                                |
| Deschiderea unui centru de zi pentru copii/tineri cu dizabilități                             | sat Rădoaia            | 2013               | Suprafața construită<br>Numărul de beneficiari                                |
| Dezvoltarea serviciilor de asistență parentală profesionistă și case de copii de tip familial | oraș Sîngerei          | 2013               | Numărul de beneficiari                                                        |
| Diversificarea serviciilor din centrul „Agape”                                                | oraș Sîngerei          | 2013               | Numărul de beneficiari                                                        |
| Diversificarea serviciilor din centrul „Credo”                                                | oraș Sîngerei          | 2013               | Numărul de beneficiari                                                        |
| Diversificarea serviciilor din centrul „Raza Soarelui”                                        | oraș Sîngerei          | 2013               | Numărul de beneficiari                                                        |
| Înființarea unui centru multifuncțional                                                       | comuna Bursuceni       | 2013               | Suprafața construită<br>Numărul serviciilor oferite<br>Numărul de beneficiari |
| Înființarea unui centru multifuncțional                                                       | oraș Biruința          | 2013               | Suprafața construită<br>Numărul serviciilor oferite<br>Numărul de beneficiari |
| Înființarea unui centru multifuncțional                                                       | comuna Chișcăreni      | 2013               | Suprafața construită                                                          |

|                                                                                         |                       |      |                                                                               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|------|-------------------------------------------------------------------------------|
| Înființarea unui centru multifuncțional                                                 | comuna Cubolta        | 2013 | Numărul serviciilor oferite<br>Numărul de beneficiari<br>Suprafața construită |
| Înființarea unui centru multifuncțional                                                 | sat Rădoaia           | 2013 | Numărul serviciilor oferite<br>Numărul de beneficiari<br>Suprafața construită |
| Înființarea unui centru multifuncțional                                                 | comuna Cotiujeii Mici | 2013 | Numărul serviciilor oferite<br>Numărul de beneficiari<br>Suprafața construită |
| Înființarea unui centru multifuncțional                                                 | comuna Dumbrăvița     | 2013 | Numărul serviciilor oferite<br>Numărul de beneficiari<br>Suprafața construită |
| Înființarea unui centru multifuncțional                                                 | comuna Prepelița      | 2013 | Numărul serviciilor oferite<br>Numărul de beneficiari<br>Suprafața construită |
| Înființarea unui centru multifuncțional                                                 | comuna Țambula        | 2013 | Numărul serviciilor oferite<br>Numărul de beneficiari<br>Suprafața construită |
| Înființarea unui centrul maternal pentru copii abandonați mai mici de 3 ani             | oraș Sîngerei         | 2013 | Numărul serviciilor oferite<br>Numărul de beneficiari                         |
| Organizarea clubului familiei pentru consilierea părinților                             | comuna Copăcenii      | 2013 | Numărul de beneficiari                                                        |
| Programe de incurajare a persoanelor care primesc ajutor social să se întoarcă la muncă | comuna Dumbrăvița     | 2012 | Numărul programelor<br>Numărul de beneficiari                                 |

**Măsura 4.4. Serviciile de asistență socială de calitate****Submăsura 4.4.2. Modernizarea infrastructurii de asistență socială**

Direcție de acțiune 4.4.2.1. Dotarea cu echipamente informatice și tehnice a instituțiilor

**Obiectivul național:** Susținerea adecvată a persoanelor vulnerabile prin direcționarea eficientă a asistenței sociale și prevenirea excluziunii sociale; Asigurarea accesului populației la servicii sociale de calitate, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional:** -

**Surse potențiale de finanțare:** Consiliul Raional/Consiliul local, USAID - Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltarea Internațională, Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), RCC – Consiliul de Cooperare Regională

| Proiect                                                                  | Locație       | Termen de inițiere | Indicatori                                       |
|--------------------------------------------------------------------------|---------------|--------------------|--------------------------------------------------|
| Dotarea cantinei cu mobilier                                             | sat Rădoaia   | 2012               | Numărul de beneficiari                           |
| Dotarea cu echipamente informatice și tehnice acentrului „Agape”         | oraș Sîngerei | 2012               | Numărul de echipamente<br>Numărul de beneficiari |
| Dotarea cu echipamente informatice și tehnice acentrului „Credo”         | oraș Sîngerei | 2012               | Numărul de echipamente<br>Numărul de beneficiari |
| Dotarea cu echipamente informatice și tehnice acentrului „Raza Soarelui” | oraș Sîngerei | 2012               | Numărul de echipamente<br>Numărul de beneficiari |

**Măsura 4.4. Serviciile de asistență socială de calitate****Submăsura 4.4.2. Modernizarea infrastructurii de asistență socială**

Direcție de acțiune 4.4.2.2. Dotarea cu transport

**Obiectivul național:** Susținerea adecvată a persoanelor vulnerabile prin direcționarea eficientă a asistenței sociale și prevenirea excluziunii sociale; Asigurarea accesului populației la servicii sociale de calitate, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional:** -

**Surse potențiale de finanțare:** Consiliul Raional/Consiliul local, USAID - Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltarea Internațională, Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), RCC – Consiliul de Cooperare Regională

| Proiect                                                                     | Locație       | Termen de inițiere | Indicatori                                                |
|-----------------------------------------------------------------------------|---------------|--------------------|-----------------------------------------------------------|
| Achiziționarea de mijloace de transport pentru centrele de copii și bătrâni | oraș Singerei | 2013               | Numărul de mașini achiziționate                           |
| Achiziționarea unui mijloc de transport                                     | sat Rădoia    | 2013               | Numărul de mașini achiziționate<br>Numărul de beneficiari |



**Măsura 4.5. Dezvoltarea serviciilor publice**

**Obiectivul național:** Creșterea nivelului de trai al cetățenilor, Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare 2011-2014

**Obiectiv regional:** -

**Surse potențiale de finanțare:** Consiliul Raional/Consiliul local, OECD – Organizația pentru Cooperare Economică și Dezvoltare

| Proiect                                             | Locație                | Termen de inițiere | Indicatori              |
|-----------------------------------------------------|------------------------|--------------------|-------------------------|
| Construirea unui WC public                          | oraș Sîngerei          | 2012               | Număr de beneficiari    |
| Deschiderea unei băi publice                        | comuna Izvoare         | 2013               | Suprafața construită    |
| Deschiderea unei băi publice                        | comuna Dumbrăvița      | 2013               | Suprafața construită    |
| Deschiderea unei băi publice                        | comuna Bilicenii Vechi | 2012               | Suprafața construită    |
| Deschiderea unui Oficiu Poștal                      | comuna Alexăndreni     | 2012               | Număr de beneficiari    |
| Schimbarea spațiului Oficiului Poștal din Mărinești | comuna Sîngerei Noi    | 2012               | Suprafața nou amenajată |

**Măsura 4.6. Dezvoltarea și diversificarea serviciilor de sport și agrement**

**Obiectivul național:** Crearea de condiții optime în vederea perfecționării, dezvoltării și funcționării sistemului național de cultură fizică și sport, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerul Tineretului și Sportului pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional:** -

**Surse potențiale de finanțare:** Consiliul Raional/Consiliul local, Programul operațional comun, PNUD,

| Proiect                                                                    | Locație                | Termen de inițiere | Indicatori                                   |
|----------------------------------------------------------------------------|------------------------|--------------------|----------------------------------------------|
| Achiziția de echipament sportiv pentru echipa de fotbal din Mîndreștii Noi | comuna Bilicenii Noi   | 2013               | Număr de echipamente achiziționate           |
| Achiziția de materiale didactice pentru Casei de Creație și Agrement       | comuna Chișcăreni      | 2012               | Numărul de materiale didactice achiziționate |
| Achiziția unui mijloc de transport pentru echipa de fotbal                 | comuna Bilicenii Vechi | 2013               | Numărul de beneficiari                       |
| Amenajare terenului sportiv                                                | comuna Copăcenii       | 2012               | Suprafața amenajată                          |
| Amenajare unei zone de odihnă care să includă lacul Consomoliștilor        | oraș Sîngerei          | 2013               | Suprafața amenajată                          |
| Amenajare unei zone de odihnă în apropierea unui lac/iaz                   | comuna Coșcodeni       | 2012               | Suprafața amenajată                          |
| Amenajare unei zone de odihnă în apropierea unui lac/iaz                   | comuna Bilicenii Vechi | 2012               | Suprafața amenajată                          |
| Amenajare unei zone de odihnă în apropierea unui lac/iaz                   | comuna Dumbrăvița      | 2012               | Suprafața amenajată                          |
| Amenajare unei zone de odihnă în apropierea unui lac/iaz                   | comuna Țambula         | 2012               | Suprafața amenajată                          |
| Amenajare unei zone de odihnă în jurul Casei de Cultură                    | oraș Sîngerei          | 2012               | Suprafața amenajată                          |
| Amenajare unui Hipodrom                                                    | oraș Sîngerei          | 2013               | Suprafața amenajată                          |

|                                                                                          |                        |      |                                                                |
|------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|------|----------------------------------------------------------------|
| Amenajarea terenurilor sportive                                                          | comuna Bursuceni       | 2013 | Suprafața amenajată                                            |
| Amenajarea stadionului                                                                   | comuna Bălășești       | 2013 | Suprafața amenajată                                            |
| Amenajarea stadionului                                                                   | comuna Chișcăreni      | 2013 | Suprafața amenajată                                            |
| Amenajarea stadionului                                                                   | comuna Heciul Nou      | 2013 | Suprafața amenajată<br>Numărul de echipamente<br>achiziționate |
| Amenajarea stadionului                                                                   | sat Rădoaia            | 2013 | Suprafața modernizată                                          |
| Amenajarea stadionului                                                                   | comuna Iezărenii Vechi | 2013 | Suprafața modernizată                                          |
| Amenajarea terenului sportiv a satului și a gimnaziului Bilicenii Vechi și Coadă Iazului | comuna Bilicenii Vechi | 2013 | Suprafața amenajată                                            |
| Amenajarea stadionului din satul Pălăria                                                 | comuna Țambula         | 2013 | Suprafața amenajată                                            |
| Amenajarea și dotarea unei discotece în Casele de Cultură din toate comunele/orașele     | comuna Sîngerei        | 2013 | Suprafața amenajată                                            |
| Amenajarea terenului sportiv                                                             | comuna Heciul Nou      | 2013 | Suprafața amenajată                                            |
| Amenajarea terenului sportiv                                                             | comuna Izvoare         | 2013 | Suprafața amenajată                                            |
| Amenajarea terenului sportiv                                                             | comuna Bilicenii Vechi | 2013 | Suprafața amenajată                                            |
| Amenajarea terenului sportiv                                                             | comuna Bilicenii Noi   | 2013 | Suprafața amenajată                                            |
| Amenajarea terenului sportiv                                                             | comuna Sîngerei Noi    | 2013 | Suprafața amenajată                                            |
| Amenajarea terenului sportiv                                                             | sat Rădoaia            | 2013 | Suprafața amenajată                                            |
| Amenajarea terenului sportiv                                                             | comuna Prepelița       | 2013 | Suprafața amenajată                                            |
| Amenajarea terenului sportiv                                                             | comuna Ciuciuieni      | 2013 | Suprafața amenajată                                            |
| Amenajarea terenului sportiv                                                             | comuna Iezărenii Vechi | 2013 | Suprafața amenajată                                            |

|                                                                                              |                     |      |                                                             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|------|-------------------------------------------------------------|
| Amenajarea terenului sportiv                                                                 | comuna Chișcăreni   | 2013 | Suprafața amenajată                                         |
| Amenajarea terenului sportiv                                                                 | comuna Sîngerei     | 2013 | Suprafața amenajată                                         |
| Amenajarea terenului sportiv                                                                 | comuna Tăura Veche  | 2013 | Suprafața amenajată                                         |
| Amenajarea terenului sportiv din Tăura Nouă                                                  | comuna Tăura Veche  | 2013 | Suprafața amenajată                                         |
| Amenajarea terenului sportiv din Cozești                                                     | comuna Grigorăuca   | 2013 | Suprafața amenajată                                         |
| Amenajarea terenurilor sportive                                                              | comuna Cubolta      | 2013 | Suprafața amenajată                                         |
| Amenajarea terenurilor sportive                                                              | comuna Alexăndreni  | 2013 | Suprafața amenajată                                         |
| Amenajarea terenurilor sportive                                                              | comuna Coșcodeni    | 2013 | Suprafața amenajată                                         |
| Amenajarea terenurilor sportive din satul Octeabreiscoe                                      | comuna Țambula      | 2013 | Suprafața amenajată                                         |
| Amenajarea unei săli pentru nunți/praznice în Casa de Cultură                                | comuna Copăcenii    | 2013 | Suprafața amenajată                                         |
| Amenajarea unei scene de vară                                                                | orașul Sîngerei     | 2013 | Suprafața amenajată                                         |
| Amenajarea unei scene de vară                                                                | comuna Sîngerei Noi | 2013 | Suprafața amenajată                                         |
| Amenajarea unei scene de vară                                                                | comuna Țambula      | 2013 | Suprafața amenajată                                         |
| Amenajarea unei zone de odihnă care să includă iazul de la Chimicate și iazul de la Petrovca | comuna Copăcenii    | 2012 | Suprafața amenajată                                         |
| Amenajarea unui grup sanitar în incinta Casei de Creație și Agrement                         | comuna Chișcăreni   | 2012 | Suprafața amenajată                                         |
| Construirea și dotarea cu inventar sportiv a stadionului din Sloveanca                       | comuna Bălășești    | 2013 | Suprafața amenajată<br>Numărul de echipamente achiziționate |
| Deschiderea unei tabere de copii                                                             | comuna Chișcăreni   | 2013 | Suprafața construită                                        |
| Deschiderea unei tabere pentru copii                                                         | comuna Cubolta      | 2013 | Suprafața construită                                        |
| Dotarea cu inventar specific a Casei de Creație și Agrement                                  | comuna Chișcăreni   | 2013 | Numărul de echipamente achiziționate                        |
| Dotarea cu inventar sportiv a stadioanelor                                                   | comuna Țambula      | 2013 | Numărul de echipamente                                      |

|                                                                          |                    |      |                                                                                                           |
|--------------------------------------------------------------------------|--------------------|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Înființarea unor săli de calculatoare și internet în fiecare comună/oraș | orașul Sîngerei    | 2013 | achiziționate<br>Numărul de beneficiari<br>Numărul de echipamente<br>achiziționate<br>Suprafața amenajată |
| Înființarea unei săli de fitness                                         | comuna Coșcodeni   | 2013 | Suprafața amenajată                                                                                       |
| Înființarea unui centru sportiv                                          | comuna Chișcăreni  | 2013 | Suprafața construită                                                                                      |
| Înființarea unui centru sportiv                                          | comuna Copăceni    | 2013 | Suprafața construită                                                                                      |
| Înființarea unui centru sportiv                                          | comuna Pepeni      | 2013 | Suprafața amenajată                                                                                       |
| Înființarea unui centru sportiv                                          | comuna Prepețița   | 2013 | Numărul de echipamente<br>achiziționate                                                                   |
| Înființarea unui centru sportiv                                          | comuna Grigorăuca  | 2013 | Suprafața construită                                                                                      |
| Organizarea unei echipe sportive                                         | comuna Tăura Veche | 2013 | Număr de beneficiari                                                                                      |
| Schimbarea sediului Centrului de Tineret Progres                         | orașul Sîngerei    | 2013 | Numărul de beneficiari                                                                                    |
| Schimbarea sistemul de încălzire a Casei de Creație și Agrement          | comuna Chișcăreni  | 2012 | Suprafața încălzită                                                                                       |
| Suplimentarea numărului de foi de tabără pentru copii                    | oraș Biruința      | 2012 | Numărul de beneficiari                                                                                    |

**Măsura 4.7. Servicii de ordine și siguranță publică de calitate****Submăsura 4.7.1. Modernizarea infrastructurii**

Direcție de acțiune 4.7.1.1. Înființarea de sedii separate pentru poliție/ reparația sediului central raional

**Obiectivul național:** Edificarea statului de drept prin reformarea structurală și procedurală a sistemului de drept pentru a garanta atragerea investițiilor, combaterea criminalității și corupției, protecția drepturilor omului, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Afacerilor Interne pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional:** -

**Surse potențiale de finanțare:** Consiliul Raional/Consiliul local

| Proiect                                   | Locație               | Termen de inițiere | Indicatori           |
|-------------------------------------------|-----------------------|--------------------|----------------------|
| Înființarea unui sediu de poliție separat | oraș Sîngerei         | 2013               | Suprafața construită |
| Înființarea unui sediu de poliție separat | oraș Biruința         | 2013               | Suprafața construită |
| Înființarea unui sediu de poliție separat | comuna Alexăndreni    | 2013               | Suprafața construită |
| Înființarea unui sediu de poliție separat | comuna Bălășești      | 2013               | Suprafața construită |
| Înființarea unui sediu de poliție separat | comuna Biliceni Noi   | 2013               | Suprafața construită |
| Înființarea unui sediu de poliție separat | comuna Biliceni Vechi | 2013               | Suprafața construită |
| Înființarea unui sediu de poliție separat | comuna Bursuceni      | 2013               | Suprafața construită |
| Înființarea unui sediu de poliție separat | comuna Chișcăreni     | 2013               | Suprafața construită |
| Înființarea unui sediu de poliție separat | comuna Ciuciuieni     | 2013               | Suprafața construită |
| Înființarea unui sediu de poliție separat | comuna Copăcenii      | 2013               | Suprafața construită |
| Înființarea unui sediu de poliție separat | comuna Coșcodeni      | 2013               | Suprafața construită |
| Înființarea unui sediu de poliție separat | comuna Cotiușeni Mici | 2013               | Suprafața construită |

|                                                              |                        |      |                      |
|--------------------------------------------------------------|------------------------|------|----------------------|
| Înființarea unui sediu de poliție separat                    | comuna Cubolta         | 2013 | Suprafața construită |
| Înființarea unui sediu de poliție separat                    | comuna Drăgănești      | 2013 | Suprafața construită |
| Înființarea unui sediu de poliție separat                    | comuna Dumbrăvița      | 2013 | Suprafața construită |
| Înființarea unui sediu de poliție separat                    | comuna Grigorăuca      | 2013 | Suprafața construită |
| Înființarea unui sediu de poliție separat                    | comuna Heciul Nou      | 2013 | Suprafața construită |
| Înființarea unui sediu de poliție separat                    | comuna Iezărenii Vechi | 2013 | Suprafața construită |
| Înființarea unui sediu de poliție separat                    | comuna Izvoare         | 2013 | Suprafața construită |
| Înființarea unui sediu de poliție separat                    | comuna Pepeni          | 2013 | Suprafața construită |
| Înființarea unui sediu de poliție separat                    | comuna Prepelița       | 2013 | Suprafața construită |
| Înființarea unui sediu de poliție separat                    | sat Rădoia             | 2013 | Suprafața construită |
| Înființarea unui sediu de poliție separat                    | comuna Tăura Veche     | 2013 | Suprafața construită |
| Înființarea unui sediu de poliție separat                    | comuna Țambula         | 2013 | Suprafața construită |
| Reparația capitală a sediului principal de poliție din raion | oraș Sîngerei          | 2013 | Suprafața reparată   |

**Măsura 4.7. Servicii de ordine și siguranță publică de calitate****Submăsura 4.7.1. Modernizarea infrastructurii**

## Direcție de acțiune 4.7.1.2. Dotarea cu echipamente IT

**Obiectivul național:** Edificarea statului de drept prin reformarea structurală și procedurală a sistemului de drept pentru a garanta atragerea investițiilor, combaterea criminalității și corupției, protecția drepturilor omului, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Afacerilor Interne pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional:** -

**Surse potențiale de finanțare:** Consiliul Raional/Consiliul local

| Proiect                                        | Locație                | Termen de inițiere | Indicatori                           |
|------------------------------------------------|------------------------|--------------------|--------------------------------------|
| Dotarea cu echipamente ITa sediilor de poliție | oraș Sîngerei          | 2012               | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu echipamente ITa sediilor de poliție | oraș Biruința          | 2012               | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu echipamente ITa sediilor de poliție | comuna Alexăndreni     | 2012               | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu echipamente ITa sediilor de poliție | comuna Bălășești       | 2012               | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu echipamente ITa sediilor de poliție | comuna Bilicenii Noi   | 2012               | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu echipamente ITa sediilor de poliție | comuna Bilicenii Vechi | 2012               | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu echipamente ITa sediilor de poliție | comuna Bursuceni       | 2012               | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu echipamente ITa sediilor de poliție | comuna Chișcăreni      | 2012               | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu echipamente ITa sediilor de poliție | comuna Ciuciuieni      | 2012               | Numărul de echipamente achiziționate |



|                                                |                        |      |                                      |
|------------------------------------------------|------------------------|------|--------------------------------------|
| Dotarea cu echipamente ITa sediilor de poliție | comuna Copăceni        | 2012 | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu echipamente ITa sediilor de poliție | comuna Coșcodeni       | 2012 | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu echipamente ITa sediilor de poliție | comuna Cotiujeii Mici  | 2012 | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu echipamente ITa sediilor de poliție | comuna Cubolta         | 2012 | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu echipamente ITa sediilor de poliție | comuna Drăgănești      | 2012 | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu echipamente ITa sediilor de poliție | comuna Dumbrăvița      | 2012 | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu echipamente ITa sediilor de poliție | comuna Grigorăuca      | 2012 | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu echipamente ITa sediilor de poliție | comuna Heciul Nou      | 2012 | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu echipamente ITa sediilor de poliție | comuna Iezărenii Vechi | 2012 | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu echipamente ITa sediilor de poliție | comuna Izvoare         | 2012 | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu echipamente ITa sediilor de poliție | comuna Pepeni          | 2012 | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu echipamente ITa sediilor de poliție | comuna Prepelița       | 2012 | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu echipamente ITa sediilor de poliție | sat Rădoaia            | 2012 | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu echipamente ITa sediilor de poliție | comuna Tăura Veche     | 2012 | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu echipamente ITa sediilor de poliție | comuna Țambula         | 2012 | Numărul de echipamente achiziționate |

|                                                                  |                     |      |                                      |
|------------------------------------------------------------------|---------------------|------|--------------------------------------|
| Dotarea cu echipamente ITa sediilor de poliție                   | comuna Sîngerei Noi | 2012 | Numărul de echipamente achiziționate |
| Dotarea cu echipamente ITa comisariatului de poliție             | oraș Sîngerei       | 2012 | Numărul de echipamente achiziționate |
| Instalarea unui sistem de supraveghere video în centrul orașului | oraș Sîngerei       | 2012 | Numărul de echipamente achiziționate |

**Măsura 4.7. Servicii de ordine și siguranță publică de calitate****Submăsura 4.7.1. Modernizarea infrastructurii**

Direcție de acțiune 4.7.1.3. Dotarea ofițerilor cu echipamente specifice

**Obiectivul național:** Edificarea statului de drept prin reformarea structurală și procedurală a sistemului de drept pentru a garanta atragerea investițiilor, combaterea criminalității și corupției, protecția drepturilor omului, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Afacerilor Interne pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional: -****Surse potențiale de finanțare:** Consiliul Raional/Consiliul local

| Proiect                                           | Locație               | Termen de inițiere | Indicatori                         |
|---------------------------------------------------|-----------------------|--------------------|------------------------------------|
| Completarea cu echipamente specifice a ofițerilor | oraș Sîngerei         | 2013               | Număr de echipamente achiziționate |
| Completarea cu echipamente specifice a ofițerilor | oraș Biruința         | 2013               | Număr de echipamente achiziționate |
| Completarea cu echipamente specifice a ofițerilor | comuna Alexăndreni    | 2013               | Număr de echipamente achiziționate |
| Completarea cu echipamente specifice a ofițerilor | comuna Bălășești      | 2013               | Număr de echipamente achiziționate |
| Completarea cu echipamente specifice a ofițerilor | comuna Biliceni Noi   | 2013               | Număr de echipamente achiziționate |
| Completarea cu echipamente specifice a ofițerilor | comuna Biliceni Vechi | 2013               | Număr de echipamente achiziționate |
| Completarea cu echipamente specifice a ofițerilor | comuna Bursuceni      | 2013               | Număr de echipamente achiziționate |
| Completarea cu echipamente specifice a ofițerilor | comuna Chișcăreni     | 2013               | Număr de echipamente achiziționate |
| Completarea cu echipamente specifice a ofițerilor | comuna Ciuciuieni     | 2013               | Număr de echipamente achiziționate |
| Completarea cu echipamente specifice a ofițerilor | comuna Copăceni       | 2013               | Număr de echipamente achiziționate |
| Completarea cu echipamente specifice a ofițerilor | comuna Coșcodeni      | 2013               | Număr de echipamente achiziționate |
| Completarea cu echipamente specifice a ofițerilor | comuna Cotiușeni Mici | 2013               | Număr de echipamente               |

|                                                   |                        |      |                                       |
|---------------------------------------------------|------------------------|------|---------------------------------------|
| Completarea cu echipamente specifice a ofițerilor | comuna Cubolta         | 2013 | achiziționate<br>Număr de echipamente |
| Completarea cu echipamente specifice a ofițerilor | comuna Drăgănești      | 2013 | achiziționate<br>Număr de echipamente |
| Completarea cu echipamente specifice a ofițerilor | comuna Dumbrăvița      | 2013 | achiziționate<br>Număr de echipamente |
| Completarea cu echipamente specifice a ofițerilor | comuna Grigorăuca      | 2013 | achiziționate<br>Număr de echipamente |
| Completarea cu echipamente specifice a ofițerilor | comuna Heciul Nou      | 2013 | achiziționate<br>Număr de echipamente |
| Completarea cu echipamente specifice a ofițerilor | comuna Iezărenii Vechi | 2013 | achiziționate<br>Număr de echipamente |
| Completarea cu echipamente specifice a ofițerilor | comuna Izvoare         | 2013 | achiziționate<br>Număr de echipamente |
| Completarea cu echipamente specifice a ofițerilor | comuna Pepeni          | 2013 | achiziționate<br>Număr de echipamente |
| Completarea cu echipamente specifice a ofițerilor | comuna Prepelețița     | 2013 | achiziționate<br>Număr de echipamente |
| Completarea cu echipamente specifice a ofițerilor | sat Rădoaia            | 2013 | achiziționate<br>Număr de echipamente |
| Completarea cu echipamente specifice a ofițerilor | comuna Tăura Veche     | 2013 | achiziționate<br>Număr de echipamente |
| Completarea cu echipamente specifice a ofițerilor | comuna Țambula         | 2013 | achiziționate<br>Număr de echipamente |
| Completarea cu echipamente specifice a ofițerilor | comuna Sîngerei Noi    | 2013 | achiziționate<br>Număr de echipamente |

#### Măsura 4.7. Servicii de ordine și siguranță publică de calitate

**Submăsura 4.7.1. Modernizarea infrastructurii**

Direcție de acțiune 4.7.1.4. Dotarea cu transport

**Obiectivul național:** Edificarea statului de drept prin reformarea structurală și procedurală a sistemului de drept pentru a garanta atragerea investițiilor, combaterea criminalității și corupției, protecția drepturilor omului, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Afacerilor Interne pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional:-****Surse potențiale de finanțare:** Consiliul Raional/Consiliul local

| Proiect                                                              | Locație                                                      | Termen de inițiere | Indicatori                       |
|----------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|--------------------|----------------------------------|
| Dotarea sediilor de poliție cu mijloc de transport                   | Prepețița, Grigorăuca, Copăcenii                             | 2013               | Numărul mijloacelor de transport |
| Dotarea sediilor de poliție cu mijloc de transport                   | Pepeni, Bălășești                                            | 2013               | Numărul mijloacelor de transport |
| Dotarea sediilor de poliție cu mijloc de transport                   | Rădoia, Cotiușeni Mici, Drăgănești, Izvoare                  | 2013               | Numărul mijloacelor de transport |
| Dotarea sediilor de poliție cu mijloc de transport                   | Biruința, Alexăndreni, Cubolta, Heciul Vechi, Dobrogea Veche | 2013               | Numărul mijloacelor de transport |
| Dotarea sediilor de poliție cu mijloc de transport                   | Bilicenii Vechi, Bilicenii Noi, Țambula, Sîngerei Noi        | 2013               | Numărul mijloacelor de transport |
| Dotarea sediilor de poliție cu mijloc de transport                   | Chișcăreni, Tăura Veche, Iezărenii Vechi, Ciuciuieni         | 2013               | Numărul mijloacelor de transport |
| Dotarea sediilor de poliție cu mijloc de transport                   | Coșcodeni, Bursuceni, Dumbrăvița                             | 2013               | Numărul mijloacelor de transport |
| Dotarea sediilor de poliție cu mijloc de transport                   | Orașul Sîngerei                                              | 2013               | Numărul mijloacelor de transport |
| Dotare cu 20 de motociclete a sediilor de poliție din raion Sîngerei | oraș Sîngerei                                                | 2013               | Numărul mijloacelor de transport |

**Măsura 4.8. Protecția mediului**

**Submăsura 4.8.1.Dezvoltarea sistemului de management integrat al deșeurilor**

**Obiectivul național:** Îmbunătățirea sistemului de gestionare a deșeurilor, substanțelor chimice toxice și a poluanților organici persistenți în scopul reducerii cantității și a impactului acestora asupra mediului înconjurător, inclusiv prin crearea infrastructurii de colectare depozitare și de prelucrare/distrugere a lor, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Mediului pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional:** Îmbunătățirea factorilor de mediu și a atractivității turistice

**Surse potențiale de finanțare:** Fondul național pentru dezvoltare regională Prioritatea 3 Măsura 3.2 Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor solide, inclusiv colectarea separată, reciclarea și crearea poligoanelor moderne de stocare a deșeurilor nereciclabile, Măsura 3.2 Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor solide, inclusiv colectarea separată, reciclarea și crearea poligoanelor moderne de stocare a deșeurilor nereciclabile, Măsura 3.3 Diminuarea impactului climei variabile, a degradării solurilor

| Proiect                                      | Locație                                                       | Termen de inițiere | Indicatori                                    |
|----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|--------------------|-----------------------------------------------|
| Amenajarea gunoiștilor                       | Cotiujenii Mici-<br>Drăgănești-izvoare-<br>Rădoaia            | 2013               | Suprafața amenajată<br>Numărul de beneficiari |
| Amenajarea gunoiștilor                       | Alexăndreni-Biruința-<br>Heciul Nou                           | 2012               | Suprafața amenajată<br>Numărul de beneficiari |
| Amenajarea gunoiștilor                       | Coscodeni-Dumbrăvița-<br>Chișcăreni-Bursuceni-<br>Tăura Veche | 2013               | Suprafața amenajată<br>Numărul de beneficiari |
| Amenajarea gunoiștilor                       | Pepeni- Bălășești-<br>Prepelița                               | 2013               | Suprafața amenajată<br>Numărul de beneficiari |
| Amenajarea unor rampe de acumulare           | Cotiujenii Mici-<br>Drăgănești-izvoare-<br>Rădoaia            | 2013               | Capacitatea rampei de<br>acumulare            |
| Amenajarea unor rampe de acumulare           | Alexăndreni-Biruința-<br>Heciul Nou                           | 2013               | Capacitatea rampei de<br>acumulare            |
| Amenajarea unor rampe de acumulare           | Coscodeni-Dumbrăvița-<br>Chișcăreni-Bursuceni-<br>Tăura Veche | 2013               | Capacitatea rampei de<br>acumulare            |
| Amenajarea unor rampe de acumulare           | Pepeni- Bălășești-<br>Prepelița                               | 2013               | Capacitatea rampei de<br>acumulare            |
| Achiziția mașinilor de colectare a gunoiului | Cotiujenii Mici-<br>Drăgănești-izvoare-<br>Rădoaia            | 2013               | Numărul de mașini<br>achiziționate            |

|                                                                                        |                                                        |      |                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|------|--------------------------------------------|
| Achiziția mașinilor de colectare a gunoiului                                           | Alexândreni-Biruința-Heciul Nou                        | 2013 | Numărul de mașini achiziționate            |
| Achiziția mașinilor de colectare a gunoiului                                           | Coscodenii-Dumbrăvița-Chișcăreni-Bursuceni-Tăura Veche | 2013 | Numărul de mașini achiziționate            |
| Achiziția mașinilor de colectare a gunoiului                                           | Coscodenii-Dumbrăvița-Chișcăreni-Bursuceni-Tăura Veche | 2013 | Numărul de mașini achiziționate            |
| Amplasarea pubelelor/coșurilor de gunoi în toate comunele/orașele din raionul Sîngerei | oraș Sîngerei                                          | 2012 | Numărul de pubele achiziționate            |
| Înființarea unei gospodării comunale                                                   | Cotiujenii Mici-Drăgănești-izvoare-Rădoia              | 2013 | Număr de beneficiari                       |
| Înființarea unei gospodării comunale                                                   | Alexândreni-Biruința-Heciul Nou                        | 2013 | Număr de beneficiari                       |
| Înființarea unei gospodării comunale                                                   | Coscodenii-Dumbrăvița-Chișcăreni-Bursuceni-Tăura Veche | 2013 | Număr de beneficiari                       |
| Înființarea unei gospodării comunale                                                   | Coscodenii-Dumbrăvița-Chișcăreni-Bursuceni-Tăura Veche | 2013 | Număr de beneficiari                       |
| Autorizarea unei gunoiște în satele Biliceni Vechi și Coada Iazului                    | comuna Biliceni Vechi                                  | 2014 | Suprafața autorizată, număr de beneficiari |
| Construcția unei unități pentru selectarea deșeurilor                                  | oraș Sîngerei                                          | 2014 | Numărul locurilor de muncă create          |

#### Măsura 4.8. Protecția mediului

##### Submăsura 4.8.2. Dezvoltarea infrastructurii tehnice pentru diminuarea efectelor poluării aerului

**Obiectivul național:** Îmbunătățirea sistemului de gestionare a deșeurilor, substanțelor chimice toxice și a poluanților organici persistenți în

scopul reducerii cantității și a impactului acestora asupra mediului înconjurător, inclusiv prin crearea infrastructurii de colectare depozitare și de prelucrare/distrugere a lor, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Mediului pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional:** Îmbunătățirea factorilor de mediu și a atractivității turistice

**Surse potențiale de finanțare:** Fondul național pentru dezvoltare regională

| Proiect                                                                                                                       | Locație                      | Termen de inițiere | Indicatori                     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|--------------------|--------------------------------|
| Construcția unei stații de captare a emisiilor (metanului) produse în urma descompunerii deșeurilor de la gunoiștea din Bălți | raion Sîngerei - raion Bălți | 2013               | Capacitatea stației de captare |

#### Măsura 4.8. Protecția mediului

##### Submăsura 4.8.3. Gestionarea și protejarea fondului acvatic

**Obiectivul național:** Asigurarea gestionării, asanării și protejării fondului acvatic, inclusiv a bazinelor râurilor Prut și Nistru prin intermediul



colaborării multilaterale în acest domeniu, Asigurarea accesului populației la surse sigure de apă și sisteme de canalizare îmbunătățite, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Mediului pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional:** Îmbunătățirea factorilor de mediu și a atractivității turistice

**Surse potențiale de finanțare:** Consiliul Raional/Consiliul local

| Proiect                                                                                                        | Locație                | Termen de inițiere | Indicatori                                         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|--------------------|----------------------------------------------------|
| Amenajarea bazinelor acvatice                                                                                  | oraș Biruința          | 2013               | Numărul de lucrări efectuate<br>Suprafața curățată |
| Amenajarea iazului din Mărinești și Sîngerei Noi                                                               | comuna Sîngerei Noi    | 2013               | Numărul de lucrări efectuate<br>Suprafața curățată |
| Consolidarea digurilor din comuna Izvoare - iazul lui Clipca (de la intrarea în comună și din centrul satului) | comuna Izvoare         | 2013               | Lungimea digului consolidat                        |
| Construirea unui bazin acvatic                                                                                 | comuna Tăura Veche     | 2013               | Suprafața construită                               |
| Curățare râului Cubolta                                                                                        | comuna Cubolta         | 2013               | Lungimea râului curățată                           |
| Curățarea râului                                                                                               | comuna Pepeni          | 2013               | Lungimea râului curățată                           |
| Curățarea râului Soloneț                                                                                       | comuna Drăgănești      | 2013               | Lungimea râului curățată                           |
| Proiectarea fâșiilor de protecție a bazinelor acvatice                                                         | comuna Iezărenii Vechi | 2013               | Lungimea fâșiilor de protecție                     |
| Realizarea lucrărilor de curățare a iazului                                                                    | comuna Alexăndreni     | 2013               | Suprafața curățată                                 |
| Realizarea lucrărilor de curățare a iazurilor                                                                  | comuna Bilicenii Noi   | 2013               | Suprafața curățată                                 |
| Realizarea lucrărilor de curățare a iazurilor                                                                  | comuna Pepeni          | 2013               | Suprafața curățată                                 |
| Realizarea lucrărilor de curățare și întreținere a bazinelor acvatice                                          | comuna Bilicenii Noi   | 2013               | Numărul de lucrări efectuate<br>Suprafața curățată |
| Realizarea lucrărilor de curățare și întreținere a                                                             | comuna Grigorăuca      | 2013               | Suprafața curățată                                 |

bazinelor acvatice

|                                                                                                                                                                               |                      |      |                                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|------|----------------------------------------|
| Realizarea lucrărilor de îndiguire a iazurilor                                                                                                                                | comuna Bilicenii Noi | 2013 | Suprafața îndiguită                    |
| Realizarea lucrărilor de reparație a barajului din Bursuceni                                                                                                                  | comuna Bursuceni     | 2013 | Suprafața reparată                     |
| Realizarea lucrărilor de reparație a barajului din Cozești                                                                                                                    | comuna Grigorăuca    | 2013 | Suprafața reparată                     |
| Inventarierea și pașaportizarea bazinelor acvatice și altor surse de apă din raion                                                                                            | Raionul Sîngerei     | 2016 | Număr de bazine pașaportizate          |
| Evaluarea și prognozarea necesităților de apă pe categorii de consumatori                                                                                                     | Raionul Sîngerei     | 2016 | Studiu efectuat                        |
| Modificarea infrastructurii de regularizare a scurgerii râurilor în scopul sporirii rezervelor de apă prin consolidarea barajelor existente, construirea unor noi baraje etc. | Raionul Sîngerei     | 2016 | Număr baraje consolidate și construite |
| Crearea unor noi lacuri de acumulare și sporirea rezervelor de apă                                                                                                            | Raionul Sîngerei     | 2016 | Număr lacuri de acumulare construite   |
| Reanimarea, amenajarea și crearea fîșiilor de protecție a obiectelor acvatice                                                                                                 | Raionul Sîngerei     | 2016 | Hectare fâșii de protecție amenajate   |

#### Măsura 4.8. Protecția mediului

**Submăsura 4.8.4. Extinderea lucrărilor de împădurire pe teritoriul raionului** *ținând cont de schimbările climatice accelerate*

**Obiectivul național:** Creșterea gradului de împădurire a teritoriului Republicii Moldova, inclusiv prin împădurirea terenurilor agricole degradate, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Mediului pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional:** Îmbunătățirea factorilor de mediu și a atractivității turistice

**Surse potențiale de finanțare:** Fondul național pentru dezvoltare regională

| Proiect                                                                                      | Locație           | Termen de inițiere | Indicatori           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------|----------------------|
| Amenajare unei fâșii forestiere între sat Rădoaia și Singerei Noi                            | sat Rădoaia       | 2013               | Suprafață împădurită |
| Construirea unei fâșii de susținere prin împădurire pentru unul dintre baraje                | sat Rădoaia       | 2013               | Suprafață împădurită |
| Crearea unor fâșii forestiere în jurul câmpurilor (zona la Malenco)                          | comuna Dumbrăvița | 2013               | Suprafață împădurită |
| Efectuarea lucrărilor de împădurire                                                          | comuna Copăceni   | 2013               | Suprafață împădurită |
| Efectuarea lucrărilor de împădurire în satul Bobletici pentru a preveni alunecările de teren | comuna Coșcodeni  | 2013               | Suprafață împădurită |
| Efectuarea lucrărilor de împădurire în satul Bocancea Schit                                  | comuna Dumbrăvița | 2013               | Suprafață împădurită |
| Efectuarea lucrărilor de împădurire în vecinătatea comunelor Coșcodeni și Chișcăreni         | comuna Dumbrăvița | 2013               | Suprafață împădurită |
| Efectuarea lucrărilor de împădurire în zona „Chetrărie”                                      | comuna Pepeni     | 2013               | Suprafață împădurită |
| Efectuarea lucrărilor de împădurire în zona Grăchina                                         | comuna Coșcodeni  | 2013               | Suprafață împădurită |
| Efectuarea lucrărilor de împădurire în zona Hîrtop (Nisipărie) și zona Chirileni             | comuna Drăgănești | 2013               | Suprafață împădurită |
| Efectuarea lucrărilor de împădurire în zona Valea Norocului                                  | comuna Izvoare    | 2013               | Suprafață împădurită |
| Efectuarea lucrărilor de împădurire în zonele supuse alunecărilor din Lipovanca              | comuna Grigorăuca | 2013               | Suprafață împădurită |

|                                                                                                                                                                                                |                   |      |                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|------|----------------------|
| Efectuarea lucrărilor de împădurire în zonele supuse erodării și alunecărilor                                                                                                                  | oraș Sîngerei     | 2013 | Suprafață împădurită |
| Efectuarea lucrărilor de împădurire pentru a preveni alunecările de teren                                                                                                                      | comuna Heciul Nou | 2013 | Suprafață împădurită |
| Extinderea suprafețelor acoperite cu păduri în scopul atenuării efectelor schimbării climei și conservării biodiversității cu un indicator prestabilit de pînă la 13 % din suprafața raionului | Raionul Sîngerei  | 2016 | Suprafață împădurită |
| Implementarea tehnologiilor de adaptare a ecosistemelor forestiere la schimbarea climei                                                                                                        | Raionul Sîngerei  | 2016 | Suprafață împădurită |
| Crearea plantațiilor forestiere energetice pentru satisfacerea nevoilor populației de lemn pentru încălzire, pregătirea hranei etc.                                                            | Raionul Sîngerei  | 2016 | Suprafață împădurită |

**Măsura 4.8. Protecția mediului****Submăsura 4.8.5.Promovarea și utilizarea surselor de energie alternativă**

**Obiectivul național:** Diminuarea consumului de energie prin sporirea eficienței energetice și utilizarea surselor regenerabile de energie, Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova 2020”

Promovarea energiei regenerabile în baza biomasei, energiei solare și eoliene, instalațiilor cu ciclu închis de utilizare a apelor și a producerii mai pure prin utilizarea tehnologii nonpoluante, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Mediului pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional:** Susținerea dezvoltării sectorului privat și a pieței forței de muncă

**Surse potențiale de finanțare:** Consiliul Raional/Consiliul local, RCC – Consiliul de Cooperare Regională

| Proiect                                                                                                                          | Locație            | Termen de inițiere | Indicatori                                                                                     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Deschiderea unei fabrici de producerea resurselor de materie primă pentru energia alternativă (paleți, biomasă)                  | comuna Alexăndreni | 2013               | Numărul locurilor de muncă create<br>Capacitatea de producție<br>Valoarea producției realizate |
| Înlocuirea sistemelor de răcire cu apă prin sisteme de răcire cu aer, răcire uscată sau sisteme de recirculare                   | Raionul Sîngerei   | 2016               | Număr de sisteme                                                                               |
| Instalarea sistemelor solare de încălzire a apei menajere prin plasarea bateriilor foto-voltaice în cadrul instituțiilor publice | Raionul Sîngerei   | 2016               | Număr de sisteme                                                                               |
| Stimularea producătorilor de brichete                                                                                            | Raionul Sîngerei   | 2016               | Număr de sisteme                                                                               |
| Crearea plantațiilor energetice prin valorificarea terenurilor degradate din raion                                               | Raionul Sîngerei   | 2016               | Număr de sisteme                                                                               |

**Măsura 4.9. Urbanism****Submăsura 4.9.1. Amenajarea parcurilor**

**Obiectivul național:** Asigurarea unui cadru adecvat (instituțional, administrativ, politic și legal) pentru protecția mediului și utilizarea durabilă a resurselor naturale, armonizat la legislația și standardele UE în domeniu, Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Mediului pentru perioada 2012-2014

**Obiectiv regional:** -

**Surse potențiale de finanțare:** Fondul național pentru dezvoltare regională Prioritatea 3 - Îmbunătățirea factorilor de mediu și a atractivității turistice Măsura 3.4 Reabilitarea edificiilor/obiectivelor turistice și integrarea lor în circuitele turistice internaționale

| Proiect                                                      | Locație            | Termen de inițiere | Indicatori          |
|--------------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|---------------------|
| Amenajarea parcului                                          | oraș Bîruița       | 2013               | Suprafața amenajată |
| Amenajarea parcului din apropierea Casei de Cultură          | comuna Prepelița   | 2013               | Suprafața amenajată |
| Amenajarea parcului                                          | orașul Sîngerei    | 2013               | Suprafața amenajată |
| Amenajarea parcului                                          | comuna Pepeni      | 2013               | Suprafața amenajată |
| Amenajarea parcului din fața Primăriei și a Casei de Cultură | comuna Copăceni    | 2013               | Suprafața amenajată |
| Amenajarea parcului                                          | comuna Grigorăuca  | 2013               | Suprafața amenajată |
| Amenajarea parcului                                          | comuna Chișcăreni  | 2013               | Suprafața amenajată |
| Amenajarea parcului                                          | comuna Tăura Veche | 2013               | Suprafața amenajată |
| Amenajarea parcului                                          | comuna Coșcodeni   | 2013               | Suprafața amenajată |
| Amenajarea parcului                                          | comuna Bursuceni   | 2013               | Suprafața amenajată |
| Amenajarea parcului                                          | sat Rădoia         | 2013               | Suprafața amenajată |
| Amenajarea parcului                                          | comuna Cotiușeni   | 2013               | Suprafața amenajată |
| Amenajarea parcului                                          | comuna Dumbrăvița  | 2013               | Suprafața amenajată |
| Amenajarea parcului                                          | comuna Ciuciuieni  | 2013               | Suprafața amenajată |

|                                                                                             |                        |      |                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|------|---------------------|
| Amenajarea parcului                                                                         | comuna Iezărenii Vechi | 2013 | Suprafața amenajată |
| Amenajarea parcului                                                                         | comuna Bilicenii Noi   | 2013 | Suprafața amenajată |
| Amenajarea parcului                                                                         | comuna Sîngerei Noi    | 2013 | Suprafața amenajată |
| Amenajarea parcului                                                                         | comuna Bălășești       | 2013 | Suprafața amenajată |
| Amenajarea parcului                                                                         | comuna Izvoare         | 2013 | Suprafața amenajată |
| Amenajarea unui spațiu de joacă pentru copii                                                | comuna Coșcodeni       | 2013 | Suprafața amenajată |
| Amenajarea unui spațiu de joacă pentru copii                                                | comuna Dumbrăvița      | 2013 | Suprafața amenajată |
| Amenajarea unui spațiu de joacă pentru copii                                                | comuna Cotiujeii Mici  | 2013 | Suprafața amenajată |
| Amenajarea unui spațiu de joacă pentru copii                                                | comuna Copăceni        | 2013 | Suprafața amenajată |
| Înființarea unei gospodării comunale care să fie responsabilă de îngrijirea spațiilor verzi | comuna Copăceni        | 2013 | Suprafața amenajată |
| Construirea unui gard în jurul parcului                                                     | comuna Izvoare         | 2013 | Suprafața amenajată |
| Construirea unui gard în jurul parcului                                                     | sat Rădoia             | 2013 | Suprafața amenajată |
| Construirea unui gard în jurul parcului                                                     | comuna Bilicenii Noi   | 2013 | Suprafața amenajată |
| Iluminarea parcului                                                                         | sat Rădoia             | 2013 | Suprafața amenajată |
| Amenajarea spațiilor verzi (stadion)                                                        | comuna Bălășești       | 2013 | Suprafața amenajată |
| Amenajarea spațiilor verzi (drumul central)                                                 | comuna Coșcodeni       | 2013 | Suprafața amenajată |
| Amenajarea spațiilor verzi (jurul stadionului)                                              | comuna Prepelița       | 2013 | Suprafața amenajată |
| Amenajarea spațiilor verzi (centrul comunei)                                                | comuna Chișcăreni      | 2013 | Suprafața amenajată |
| Construirea unui monument istoric                                                           | comuna Grigorăuca      | 2013 | Suprafața amenajată |
| Construirea unei troițe                                                                     | comuna Tăura Veche     | 2013 | Suprafața amenajată |
| Construirea unui monument istoric                                                           | comuna Izvoare         | 2013 | Suprafața amenajată |
| Reparația monumentului din parcul central                                                   | comuna Cotiujeii Mici  | 2013 | Suprafața amenajată |

**Măsura 4.9. Urbanism*****Submăsura 4.9.2.Reabilitarea termică a blocurilor***

**Obiectivul național:** Creșterea nivelului de trai al cetățenilor, Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare 2011-2014

**Obiectiv regional:** -

**Surse potențiale de finanțare:** Consiliul Raional/Consiliul local, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD)

| Proiect                  | Locație       | Termen de inițiere | Indicatori             |
|--------------------------|---------------|--------------------|------------------------|
| Termoizolarea blocurilor | oraș Sîngerei | 2012               | Suprafața termoizolată |
| Termoizolarea blocurilor | oraș Biruința | 2012               | Suprafața termoizolată |



**Măsura 4.10. Dezvoltarea unui sistem eficient pentru gestionarea situațiilor excepționale**

**Obiectivul național:** Asigurarea unui cadru instituțional-funcțional pentru coordonarea acțiunilor de răspuns în cazuri de dezastre. Implementarea unui set de măsuri orientate spre diminuarea riscurilor în cazul dezastrelor, Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare 2011-2014

**Obiectiv regional:** -

**Surse potențiale de finanțare:** Consiliul Raional/Consiliul local

| Proiect                                                                    | Locație                        | Termen de inițiere | Indicatori                                       |
|----------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|--------------------|--------------------------------------------------|
| Achiziția unei mașini de pompieri                                          | Coșcodeni-Bursuceni-Chișcăreni | 2012               | Numărul de beneficiari                           |
| Achiziția unei mașini de pompieri                                          | Iezărenii Vechi – Tăura Veche  | 2012               | Numărul de beneficiari                           |
| Achiziția unei mașini de pompieri                                          | Dumbrăvița- Ciuciuieni         | 2012               | Numărul de beneficiari                           |
| Achiziția unei mașini de pompieri pentru stația raională                   | orașul Sîngerei                | 2012               | Numărul de beneficiari                           |
| Achiziționarea unei mașini de pompieri                                     | Bălășești – Pepeni - Prepețița | 2013               | Numărul de beneficiari                           |
| Achiziționarea unei mașini de pompieri                                     | Rădoaia-Drăgănești-Izvoare     | 2012               | Numărul de beneficiari                           |
| Achiziționarea unei pompe pentru evacuarea apei din gospodărie             | orașul Sîngerei                | 2012               | Număr de beneficiari                             |
| Dotarea cu echipamente specifice a stației de pompieri                     | comuna Grigorăuca              | 2012               | Numărul de beneficiari<br>Numărul de echipamente |
| Dotarea cu echipamente specifice a stației de pompieri                     | comuna Bilicenii Vechi         | 2012               | Numărul de beneficiari<br>Numărul de echipamente |
| Dotarea instituțiilor cu echipamente necesare pentru stingerea incendiilor | orașul Sîngerei                | 2012               | Numărul de echipamente achiziționate             |
| Înființarea unei echipe de intervenții în cazul incendiilor                | comuna Bilicenii Vechi         | 2012               | Numărul de beneficiari                           |
| Înființarea unui punct zonal de pompieri                                   | comuna Drăgănești              | 2012               | Numărul de beneficiari                           |
| Înființarea unui punct zonal de pompieri                                   | comuna Pepeni                  | 2012               | Numărul de beneficiari                           |
| Înființarea unui punct zonal de pompieri                                   | comuna Coșcodeni               | 2012               | Numărul de beneficiari                           |
| Punerea în funcțiune a pompei de apă pentru pompieri                       | comuna Pepeni                  | 2012               | Numărul de beneficiari                           |

## 3. IERARHIZAREA DIRECȚIILOR DE ACȚIUNE/A PROIECTELOR

|                                                                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Economic                                                                                                    |
| 1. Centrul Agro-industrial                                                                                  |
| 2. Reabilitarea drumurilor                                                                                  |
| 3. Racordarea la apă/canalizare                                                                             |
| 4. Rețeaua electrică și iluminatul public                                                                   |
| 5. Racordarea la rețeaua de gaze naturale                                                                   |
| 6. Îmbunătățirea rețelei de telecomunicații                                                                 |
| Administrația publică locală                                                                                |
| 1. Introducerea în statele de personal de noi posturi în conformitate cu nevoile instituțiilor              |
| 2. Realizarea paginii web a primăriilor pentru a asigura transparența informațiilor                         |
| 3. Conectarea la rețeaua de internet a primăriilor și dotarea cu PC-uri, multifuncționale, videoproiectoare |
| 4. Reparația sediului primăriilor și asigurarea cazangeriilor cu agent termic, apă și canalizare            |
| 5. Înființarea posturilor de televiziune și radio locale                                                    |
| Învățământ                                                                                                  |
| 1. Schimbarea/reparația acoperișurilor                                                                      |
| 2. Racordarea/schimbarea sistemului de încălzire                                                            |
| 3. Schimbarea geamurilor și ușilor                                                                          |
| 4. Racordarea/schimbarea sistemului de canalizare                                                           |
| 5. Reparații capitale ale clădirilor                                                                        |
| 6. Renovarea cazangeriilor                                                                                  |
| 7. Asigurarea cu transport pentru deplasarea copiilor                                                       |
| 8. Construcția/reparația gardurilor                                                                         |
| 9. Dotarea atelierelor tehnologice                                                                          |
| 10. Dotare cu echipamente IT                                                                                |
| 11. Dotarea cabinetelor de chimie, biologie, fizică                                                         |
| 12. Dotarea cu materiale didactice                                                                          |
| Cultură                                                                                                     |
| <i>Case de Cultură</i>                                                                                      |
| 1. Angajarea specialiștilor (directori și directori artistici)                                              |
| 2. Racordarea la sisteme de încălzire a instituțiilor de cultură                                            |
| 3. Înființarea unui muzeu de etnografie la Chișcăreni                                                       |
| 4. Amenajarea și protejarea monumentelor de arheologie din raion                                            |
| 5. Dezvoltarea turismului cultural                                                                          |
| 6. Reparația instituțiilor de cultură                                                                       |
| 7. Înființarea unui cabinet metodic în Casa Raională de Cultură                                             |
| 8. Dotarea cu mijloace tehnice speciale                                                                     |
| 9. Înființarea unei audio – biblioteci                                                                      |
| 10. Achiziția de costume                                                                                    |
| <i>Biblioteci</i>                                                                                           |
| 1. Dezvoltarea fondului de carte în grafie latină                                                           |
| 2. Dotarea bibliotecilor cu mijloace tehnice                                                                |
| 3. Reparații ale bibliotecilor și schimbarea mobilierului pentru cărți                                      |
| <i>Instituțiilor de învățământ artistic</i>                                                                 |
| 1. Deschiderea unei școli de muzică                                                                         |

2. Dotarea cu instrumente muzicale

3. Dotarea cu mobilier

4. Creșterea numărului de pedagogi

5. Realizarea unui registru al patrimoniului imaterial al raionului

6. Asigurarea unui sistem de supraveghere a instituțiilor de cultură

#### Sport

1. Amenajarea terenurilor de fotbal

2. Amenajarea terenurilor sportive din cadrul liceelor și gimnaziilor

3. Dotarea cu inventar sportiv a sălilor sportive din cadrul liceelor și gimnaziilor

4. Amenajarea cabinelor de duș și a vestiarelor în licee

#### Tineret

1. Schimbarea sediului Centrului de Tineret Progres

2. Angajarea specialiștilor de tineret în cadrul primăriilor

3. Punerea la dispoziție, a unui spațiu pentru organizarea activităților/ evenimentelor pentru tineret

4. Amenajarea de spații locative, în fiecare comună sau la nivel zonal, pentru tinerii specialiști

5. Înființarea unor săli de calculatoare și internet

6. Dezvoltarea relațiilor cu organizațiile de tineret din România

#### Sănătate

1. Reparația capitală

2. Dispozitive medicale

3. Schimbarea/dotarea cu mobilier

#### Asistența Socială și Protecție a Familiei

1. Înființarea unor centre multifuncționale

2. Atragerea de voluntari și organizarea grupurilor de voluntari

3. Crearea unor instituții pentru plasarea persoanelor cu deficiențe mintale severe în raion

4. Deschiderea unor centre de zi pentru copii/tineri cu dizabilități

5. Înființarea unui centru maternal pentru copii abandonați mai mici de 3 ani în Sîngerei

6. Crearea unei echipe mobile pentru persoanele cu dizabilități din raion

7. Dotarea instituțiilor de menire socială existente în or. Sîngerei și diversificarea serviciilor din centrele „Raza Soarelui”, „Agape”, „Credo”

8. Crearea serviciilor de îngrijire pentru persoanele imobilizate

9. Dezvoltarea serviciilor de asistență parentală profesionistă și case de copii de tip familial în raion

10. Asigurarea cu mijloace de transport a centrelor pentru copii și bătrâni

#### Siguranța și ordinea publică

1. Înființarea unui sediu de poliția separat

2. Dotarea cu echipamente IT

3. Asigurarea raionului cu 9 unități de transport

4. Reparația capitală a sediului principal de poliție din raion

5. Completarea cu echipamente specifice a ofițerilor

6. Asigurarea cu 20 de motociclete a sediilor de poliție din raion

|                                      |                                                                                             |
|--------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|
| Recreere și spații verzi             |                                                                                             |
| 1.                                   | Amenajarea parcurilor                                                                       |
| 2.                                   | Instalarea unor scene de vară                                                               |
| 3.                                   | Dezvoltarea turismului rural                                                                |
| 4.                                   | Instalarea/construirea unor monumente istorice și troițe/răstigniri                         |
| 5.                                   | Crearea spațiilor de odihnă prin amenajarea unui iaz/lac                                    |
| 6.                                   | Amenajarea altor spații verzi din localități                                                |
| 7.                                   | Înființarea unei gospodării comunale care să fie responsabilă de îngrijirea spațiilor verzi |
| Ecologie                             |                                                                                             |
| 1.                                   | Amenajarea gunoiștilor                                                                      |
| 2.                                   | Amenajarea unor rampe de acumulare                                                          |
| 3.                                   | Asigurarea transportului                                                                    |
| 4.                                   | Amplasarea pubelelor                                                                        |
| 5.                                   | Înființarea de gospodării comunale pentru fiecare primărie                                  |
| 6.                                   | Construcția stațiilor de epurare / purificare                                               |
| 7.                                   | Construcția unei stații de captare a emisiilor                                              |
| 8.                                   | Construcția unei uzine pentru selectarea deșeurilor                                         |
| Gestionarea situațiilor excepționale |                                                                                             |
| 1.                                   | Achiziționarea unei mașini de pompieri                                                      |
| 2.                                   | Achiziționarea unei pompe pentru evacuarea apei din gospodării                              |
| 3.                                   | Dotarea cu echipamente specifice a stațiilor de pompieri                                    |

# ANEXE

2012-2020

2012-2020

## ANEXA 1. TEME DE CERCETARE

|                                                 |                                                                                                             |
|-------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>1. Descrierea generală a localității</b>     |                                                                                                             |
| ➤                                               | Data fondării                                                                                               |
| ➤                                               | Satele ce aparțin de comună                                                                                 |
| ➤                                               | Suprafața totală a comunei (ha)                                                                             |
| ➤                                               | Fond locativ (m <sup>2</sup> )                                                                              |
| ➤                                               | Comunele cu care se învecinează și distanța până la acestea:                                                |
| ○                                               | Distanța până la centrul raional Sîngerei (km)                                                              |
| ○                                               | Distanța până la Bălți (km)                                                                                 |
| ○                                               | Distanța până la Chișinău (km)                                                                              |
| <b>2. Cadrul natural</b>                        |                                                                                                             |
| ➤                                               | Lacuri naturale ale comunei, suprafață                                                                      |
| ➤                                               | Râuri ale comunei, suprafață                                                                                |
| ➤                                               | Debit de apă                                                                                                |
| ➤                                               | Utilizarea apelor de suprafață și de adâncime pe sectoare ale activităților socio-economice                 |
| ➤                                               | Fâșii verzi de protecție                                                                                    |
| ○                                               | Suprafață                                                                                                   |
| ○                                               | Proprietate                                                                                                 |
| ○                                               | altele, după caz                                                                                            |
| ➤                                               | Păduri                                                                                                      |
| ○                                               | Suprafață                                                                                                   |
| ○                                               | Proprietate                                                                                                 |
| ○                                               | altele, după caz                                                                                            |
| ➤                                               | Cariere                                                                                                     |
| ○                                               | Volumul anual de extracție                                                                                  |
| ○                                               | Volumul producției exportate,                                                                               |
| ○                                               | Destinația exporturilor                                                                                     |
| ○                                               | Rezerve,                                                                                                    |
| ○                                               | altele                                                                                                      |
| ➤                                               | Monumente ale naturii                                                                                       |
| ○                                               | Descrierea geografică și istorică a acestora                                                                |
| ○                                               | Parte componentă a unui traseu turistic                                                                     |
| <b>3. Caracteristici demografice și sociale</b> |                                                                                                             |
| <b>3.1. Caracteristici demografice</b>          |                                                                                                             |
| <b>3.1.1. Populație</b>                         |                                                                                                             |
| ➤                                               | Evoluția numărului populației în comună                                                                     |
| ➤                                               | Densitatea populație                                                                                        |
| ➤                                               | Structura populației după etnie, la începutul anului în ultimii 3-5 ani                                     |
| ➤                                               | Structura pe grupuri de vârstă a populației, persoane la începutul anului (evoluții pentru ultimii 3-5 ani) |
| ➤                                               | Mișcarea naturală a populației, la începutul anului (evoluții pentru ultimii 3-5 ani)                       |
| ➤                                               | Durata medie a speranței de viață la naștere (evoluții pentru ultimii 3-5 ani)                              |
| ➤                                               | Morbiditatea de diferite boli (evoluții pentru ultimii 3-5 ani)                                             |
| ➤                                               | Migrațiunea populației, persoane la începutul anului                                                        |
| <b>3.1.2. Forța de muncă</b>                    |                                                                                                             |

|                                                             |                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ➤                                                           | Ocupația populației, la începutul anului, persoane                                                                                              |
| ➤                                                           | Numărul populației angajată în muncă, la începutul anului (persoane)                                                                            |
| ➤                                                           | Mobilitatea salariaților, persoane, în 2011                                                                                                     |
| ➤                                                           | Numărul șomerilor, la începutul anului (persoane):                                                                                              |
| ➤                                                           | Repartizarea populației ocupate pe principalele tipuri de activități economice, persoane                                                        |
| ➤                                                           | Repartizarea populației ocupate pe forme de proprietate, persoane                                                                               |
| ➤                                                           | Nivelul educațional al populației economic active, persoane                                                                                     |
| ➤                                                           | Numărul locurilor de muncă vacante pe diferite sectoare ale economiei:                                                                          |
| ➤                                                           | Principalii furnizori de servicii de ocupare a forței de muncă în cadrul comunității                                                            |
| <b>3.2. Caracteristici sociale</b>                          |                                                                                                                                                 |
| <b>3.2.1. Educație</b>                                      |                                                                                                                                                 |
| ➤                                                           | Instituții de învățământ                                                                                                                        |
| ➤                                                           | Parametri principali ai instituțiilor de învățământ din localitate                                                                              |
| ➤                                                           | <u>Rata de frecvență a grădiniței; motivele posibile pentru nefrecvențarea grădiniței</u>                                                       |
| ➤                                                           | <u>Rata abandonului școlar; motivele posibile pentru rata înaltă de absență</u>                                                                 |
| ➤                                                           | Personal didactic, persoane                                                                                                                     |
| ➤                                                           | Instruire continuă (instituțiile și ONG-urile care prestează servicii de instruire continuă, persoane care au beneficiat de instruire continuă) |
| <b>3.2.2. Cultură, tineret și sport</b>                     |                                                                                                                                                 |
| ➤                                                           | Infrastructura culturii și sportului                                                                                                            |
| ➤                                                           | Indicatori privind bibliotecile din comună:                                                                                                     |
| ○                                                           | Numărul de utilizatori activi ai bibliotecilor                                                                                                  |
| ○                                                           | Număr de vizite la bibliotecă (frecvență)                                                                                                       |
| ○                                                           | Număr de documente consultate                                                                                                                   |
| ○                                                           | Fondul de carte al bibliotecii                                                                                                                  |
| ➤                                                           | Monumente de arhitectură existente în comună                                                                                                    |
| ➤                                                           | Activități extrașcolare                                                                                                                         |
| ➤                                                           | Rezultatele sportivilor din comună (dacă este cazul)                                                                                            |
| <b>3.2.3. Sănătate</b>                                      |                                                                                                                                                 |
| ➤                                                           | Instituții medicale (spitale, cabinete medicale de familie, cabinete stomatologice, farmacii, etc)                                              |
| ➤                                                           | Personal medical                                                                                                                                |
| ➤                                                           | Numărul bolnavilor internați pe secții                                                                                                          |
| ➤                                                           | Numărul de persoane cu asigurări de sănătate                                                                                                    |
| ➤                                                           | Numărul de persoane fără asigurări de sănătate; motivele pentru care aceste persoane nu au asigurare medicală                                   |
| <b>3.2.4. Asistența socială</b>                             |                                                                                                                                                 |
| ➤                                                           | Furnizorii de servicii sociale din cadrul comunității                                                                                           |
| ➤                                                           | Asistenții sociali din cadrul comunei                                                                                                           |
| ➤                                                           | Categorii de beneficiari ai asistenței sociale                                                                                                  |
| ➤                                                           | Servicii sociale oferite în cadrul comunității                                                                                                  |
| ➤                                                           | Prestații sociale acordate                                                                                                                      |
| <b>3.2.5. Recreere, spații verzi</b>                        |                                                                                                                                                 |
| ➤                                                           | Situația spațiilor verzi și a spațiilor de recreere în comună (situația pe ultimul an)                                                          |
| ➤                                                           | Locații de cazare turistică (hoteluri, pensiuni)                                                                                                |
| <b>3.2.6. Siguranța și ordinea publică</b>                  |                                                                                                                                                 |
| ➤                                                           | Instituția care se ocupă de asigurarea ordinii publice                                                                                          |
| ➤                                                           | Număr persoane care asigură ordinea publică în localitate                                                                                       |
| ➤                                                           | Evoluția accidentelor în perioada 2009-2011                                                                                                     |
| ➤                                                           | Cauzele accidentelor                                                                                                                            |
| ➤                                                           | Nivelul infracționalității                                                                                                                      |
| <b>3.2.7. Construcții civile și construcții industriale</b> |                                                                                                                                                 |

|                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|
| ➤ Fondul locativ                                                                          |
| ○ Suprafața totală a fondului locativ                                                     |
| ○ Numărul total de case (locuințe)                                                        |
| ○ Numărul caselor (apartamentelor) proprietate privată                                    |
| ○ Numărul total de gospodării (curți)                                                     |
| ➤ Caracteristica fondului locativ:                                                        |
| ○ Terenuri industriale, comerciale neutilizate. (suprafața, amplasamentul, proprietatea.) |
| <b>4. Dezvoltare economică</b>                                                            |
| <b>4.1. Cadrul general</b>                                                                |
| ➤ Primele 3 domenii economice care pot fi dezvoltate având în vedere potențialul local    |
| ➤ Repartizarea agenților economici după forma organizatorico-juridică                     |
| ➤ Repartizarea agenților economici după forma de proprietate                              |
| ➤ Repartizarea agenților economici pe tipuri de activități                                |
| ➤ Lista principalilor 10 agenți economici (după volumul de vânzări) la 1.01.2012          |
| ➤ Lista întreprinderilor cu capital străin la 01.01.2012                                  |
| ➤ Volumul vânzărilor agenților economici pe tipuri de activități, mii lei                 |
| ➤ Numărul mediu anual al angajaților, mii persoane                                        |
| ➤ Salariul nominal mediu lunar al unui salariat în economie, lei                          |
| ➤ Repartizarea agenților economici nou creați și lichidați pe tipuri de activități        |
| <b>4.2. Sectorul industrial</b>                                                           |
| ➤ Indicatorii generali                                                                    |
| ➤ Numărul întreprinderilor industriale pe tipuri de activitate                            |
| ➤ Indicatorii de activitate a principalilor agenți economici, 2010                        |
| ➤ Comerț intern și servicii, mii lei                                                      |
| ➤ Structura investițiilor                                                                 |
| ➤ Numele întreprinderilor care prestează servicii și numărul de angajați                  |
| ➤ Numele întreprinderilor de producere și prelucrare și numărul de angajați               |
| ➤ Numele întreprinderilor comerciale și numărul de angajați                               |
| <b>4.3. Agricultură</b>                                                                   |
| ➤ Fondul funciar la sfârșitul anului, ha                                                  |
| ➤ Structura intravilanului la începutul anului, ha                                        |
| ➤ Piața funciară                                                                          |
| ➤ Dotarea cu tehnică agricolă                                                             |
| ➤ Producția agricolă globală, mii q                                                       |
| <b>5. Amenajarea teritoriului</b>                                                         |
| <b>5.1. Alimentarea cu apă</b>                                                            |
| ➤ Surse de apă potabilă                                                                   |
| ➤ Gradul de extindere a rețelei de alimentare cu apă potabilă                             |
| ➤ Lucrări efectuate pentru reabilitarea sistemului de alimentare cu apă                   |
| <b>5.2. Canalizarea</b>                                                                   |
| ➤ Gradul de extindere a rețelei de canalizare                                             |
| ➤ Lucrări efectuate pentru reabilitarea sistemului de canalizare                          |
| <b>5.3. Alimentarea cu energie electrică</b>                                              |
| ➤ Gradul de extindere a rețelei de energie electrică                                      |
| ➤ Situația transformatoarelor                                                             |
| ➤ Lucrări efectuate pentru reabilitarea rețelei de energie electrică                      |
| <b>5.4. Iluminatul public</b>                                                             |
| ➤ Gradul de extindere a rețelei de iluminat public                                        |
| ➤ Numărul gospodăriilor amplasate pe străzile iluminate                                   |
| ➤ Lucrări efectuate pentru reabilitarea sistemului de canalizare                          |
| <b>5.5. Telecomunicații</b>                                                               |



|                                                                                                                                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ➤ Lungimea rețelei energetice(km)                                                                                                                         |
| ➤ Numărul gospodăriilor conectate la rețeaua electrică                                                                                                    |
| ➤ Acces la internet,(Numărul acestora, a computerelor, organizarea, timp de acces, preț abonament)                                                        |
| ➤ Posturi radio locale (Existența acestora, timp de emisie, acoperire)                                                                                    |
| ➤ Posturi TV locale (Existența acestora, timp de emisie, acoperire, abonați)                                                                              |
| ➤ Mass-media scrisă locală (Denumirea publicațiilor, organizare, nr. abonaților, preț abonament)                                                          |
| ➤ Accesul la surse info externe (nr. canalelor TV si radio recepționate, preț abonament)                                                                  |
| ➤ Acces la rețeaua de telefonie fixă (număr abonați, preț abonament)                                                                                      |
| <b>5.6. Alimentarea cu gaze naturale</b>                                                                                                                  |
| ➤ Gradul de extindere a rețelei de alimentare cu gaze naturale                                                                                            |
| ➤ Lucrări efectuate pentru reabilitarea sistemului de canalizare                                                                                          |
| <b>5.7. Infrastructura rutieră</b>                                                                                                                        |
| ➤ Tipul drumurilor și lungimea acestora                                                                                                                   |
| ➤ Starea drumurilor                                                                                                                                       |
| <b>5.8. Infrastructură - transport</b>                                                                                                                    |
| <b>5.9. Infrastructura – finanțe</b>                                                                                                                      |
| <b>6. Protecția mediului și gestionarea deșeurilor</b>                                                                                                    |
| ➤ Factori de poluare a mediului                                                                                                                           |
| ○ Starea calității atmosferei                                                                                                                             |
| ○ Starea apelor de suprafață și subterane                                                                                                                 |
| ○ Starea solurilor                                                                                                                                        |
| ➤ Gestionarea deșeurilor (există un sistem de colectare selectivă a deșeurilor in localitate? Sunt amenajate în cadrul comunei gunoiști autorizate? etc.) |
| ➤ Situații excepționale petrecute în localitate                                                                                                           |
| <b>MANAGEMENT PERFORMANT ȘI EFICIENȚĂ ADMINISTRATIVĂ</b>                                                                                                  |
| ➤ Informații generale despre primar                                                                                                                       |
| ➤ Cadrul normativ-organizațional, atribuții și responsabilități                                                                                           |
| ➤ Calitatea procesului decizional și capacitatea managerială                                                                                              |
| ➤ Managementul resurselor umane și politicile de personal                                                                                                 |
| ➤ Management financiar                                                                                                                                    |
| ➤ Capacitatea de relaționare                                                                                                                              |

## ANEXA 2. FORMULARE DE CULEGERE A DATELOR SECUNDARE

## CHESTIONAR ANALIZA CADRULUI SOCIO-ECONOMIC

## 1. Descrierea generală a localității

| Comuna                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |               |          |       |          |       |          |       |          |       |          |       |          |       |
|--------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|---------------|----------|-------|----------|-------|----------|-------|----------|-------|----------|-------|----------|-------|
| Data fondării                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |               |          |       |          |       |          |       |          |       |          |       |          |       |
| Satele ce aparțin de comună                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |               |          |       |          |       |          |       |          |       |          |       |          |       |
| Suprafața totală a comunei (ha)                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |               |          |       |          |       |          |       |          |       |          |       |          |       |
| Fond locativ (m <sup>2</sup> )                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |               |          |       |          |       |          |       |          |       |          |       |          |       |
| Comunele cu care se învecinează și distanța până la acestea: | <table border="1"> <thead> <tr> <th>Comuna</th> <th>Distanța (km)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. _____</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>2. _____</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>3. _____</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>4. _____</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>5. _____</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>6. _____</td> <td>_____</td> </tr> </tbody> </table> | Comuna | Distanța (km) | 1. _____ | _____ | 2. _____ | _____ | 3. _____ | _____ | 4. _____ | _____ | 5. _____ | _____ | 6. _____ | _____ |
| Comuna                                                       | Distanța (km)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |        |               |          |       |          |       |          |       |          |       |          |       |          |       |
| 1. _____                                                     | _____                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |               |          |       |          |       |          |       |          |       |          |       |          |       |
| 2. _____                                                     | _____                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |               |          |       |          |       |          |       |          |       |          |       |          |       |
| 3. _____                                                     | _____                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |               |          |       |          |       |          |       |          |       |          |       |          |       |
| 4. _____                                                     | _____                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |               |          |       |          |       |          |       |          |       |          |       |          |       |
| 5. _____                                                     | _____                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |               |          |       |          |       |          |       |          |       |          |       |          |       |
| 6. _____                                                     | _____                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |               |          |       |          |       |          |       |          |       |          |       |          |       |
| Distanța până la centrul raional Sîngerei (km)               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |               |          |       |          |       |          |       |          |       |          |       |          |       |
| Distanța până la Bălți (km)                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |               |          |       |          |       |          |       |          |       |          |       |          |       |
| Distanța până la Chișinău (km)                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |               |          |       |          |       |          |       |          |       |          |       |          |       |

## 2. Cadrul natural (Se vor solicita date conform situației la 01.01.2011)

|                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                      |                                       |                                      |                                       |                                     |                                       |                                         |                                       |                                                   |                                       |                           |                                       |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|---------------------------------------|--------------------------------------|---------------------------------------|-------------------------------------|---------------------------------------|-----------------------------------------|---------------------------------------|---------------------------------------------------|---------------------------------------|---------------------------|---------------------------------------|
| Lacuri naturale ale comunei, suprafață                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                      |                                       |                                      |                                       |                                     |                                       |                                         |                                       |                                                   |                                       |                           |                                       |
| Râuri ale comunei, suprafață                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                      |                                       |                                      |                                       |                                     |                                       |                                         |                                       |                                                   |                                       |                           |                                       |
| Debit de apă                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                      |                                       |                                      |                                       |                                     |                                       |                                         |                                       |                                                   |                                       |                           |                                       |
| Utilizarea apelor de suprafață și de adâncime pe sectoare ale activităților socio-economice: | <table border="1"> <tbody> <tr> <td>• alimentări cu apă pentru populație</td> <td><input type="checkbox"/> _____ mii mc</td> </tr> <tr> <td>• alimentări cu apă pentru industrie</td> <td><input type="checkbox"/> _____ mii mc</td> </tr> <tr> <td>• alimentări cu apă pentru irigații</td> <td><input type="checkbox"/> _____ mii mc</td> </tr> <tr> <td>• alimentări cu apă pentru piscicultură</td> <td><input type="checkbox"/> _____ mii mc</td> </tr> <tr> <td>• alimentări cu apă pentru unități agrozootehnice</td> <td><input type="checkbox"/> _____ mii mc</td> </tr> <tr> <td>• alte, specificați _____</td> <td><input type="checkbox"/> _____ mii mc</td> </tr> </tbody> </table> | • alimentări cu apă pentru populație | <input type="checkbox"/> _____ mii mc | • alimentări cu apă pentru industrie | <input type="checkbox"/> _____ mii mc | • alimentări cu apă pentru irigații | <input type="checkbox"/> _____ mii mc | • alimentări cu apă pentru piscicultură | <input type="checkbox"/> _____ mii mc | • alimentări cu apă pentru unități agrozootehnice | <input type="checkbox"/> _____ mii mc | • alte, specificați _____ | <input type="checkbox"/> _____ mii mc |
| • alimentări cu apă pentru populație                                                         | <input type="checkbox"/> _____ mii mc                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                      |                                       |                                      |                                       |                                     |                                       |                                         |                                       |                                                   |                                       |                           |                                       |
| • alimentări cu apă pentru industrie                                                         | <input type="checkbox"/> _____ mii mc                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                      |                                       |                                      |                                       |                                     |                                       |                                         |                                       |                                                   |                                       |                           |                                       |
| • alimentări cu apă pentru irigații                                                          | <input type="checkbox"/> _____ mii mc                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                      |                                       |                                      |                                       |                                     |                                       |                                         |                                       |                                                   |                                       |                           |                                       |
| • alimentări cu apă pentru piscicultură                                                      | <input type="checkbox"/> _____ mii mc                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                      |                                       |                                      |                                       |                                     |                                       |                                         |                                       |                                                   |                                       |                           |                                       |
| • alimentări cu apă pentru unități agrozootehnice                                            | <input type="checkbox"/> _____ mii mc                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                      |                                       |                                      |                                       |                                     |                                       |                                         |                                       |                                                   |                                       |                           |                                       |
| • alte, specificați _____                                                                    | <input type="checkbox"/> _____ mii mc                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                      |                                       |                                      |                                       |                                     |                                       |                                         |                                       |                                                   |                                       |                           |                                       |

|                                                                                                                                                                                                            |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <b>Fâșii verzi de protecție</b><br>Enumerați, indicând pentru fiecare informația care le descrie, inclusiv:<br>Suprafață<br>Proprietate<br>altele, după caz                                                |  |
| <b>Păduri</b><br>Enumerați, indicând pentru fiecare informația care le descrie, inclusiv:<br>Suprafață<br>Proprietate<br>altele, după caz                                                                  |  |
| <b>Cariere</b><br>Enumerați, indicând pentru fiecare informația care le descrie, inclusiv:<br>Volumul anual de extracție<br>Volumul producției exportate,<br>Destinația exporturilor<br>Rezerve,<br>altele |  |
| <b>Monumente ale naturii</b><br>Enumerați, indicând pentru fiecare informația care le descrie, inclusiv:<br>Descrierea geografică și istorică a acestora<br>Parte componentă a unui traseu turistic        |  |

### 3. Caracteristici demografice și sociale

#### 3.1. Caracteristici demografice

##### 3.1.1. Populație

##### Numărul populației în comună, persoane

|         | 01.01.2008 | 01.01.2009 | 01.01.2010 | 01.01.2011 | 01.01.2012 |
|---------|------------|------------|------------|------------|------------|
| Total   |            |            |            |            |            |
| Bărbați |            |            |            |            |            |
| Femei   |            |            |            |            |            |

Densitatea populației, la 01.01.2012 \_\_\_\_\_ locuitori/1 km<sup>2</sup>.

## Structura populației după etnie, la începutul anului, persoane

| Etnia                       | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 |
|-----------------------------|------|------|------|------|------|
| Moldoveni                   |      |      |      |      |      |
| Români                      |      |      |      |      |      |
| Ruși                        |      |      |      |      |      |
| Ucraineni                   |      |      |      |      |      |
| Bulgari                     |      |      |      |      |      |
| Găgăuzi                     |      |      |      |      |      |
| Țigani                      |      |      |      |      |      |
| Evrei                       |      |      |      |      |      |
| Nedeclarată                 |      |      |      |      |      |
| Altele,<br>specificați..... |      |      |      |      |      |

## Structura pe grupuri de vârstă a populației, persoane la începutul anului

| Anul  | 2008    |       | 2009    |       | 2010    |       | 2011    |       | 2012    |       |
|-------|---------|-------|---------|-------|---------|-------|---------|-------|---------|-------|
|       | Bărbați | femei | bărbați | femei | bărbați | femei | bărbați | femei | bărbați | femei |
| 0-4   |         |       |         |       |         |       |         |       |         |       |
| 5-9   |         |       |         |       |         |       |         |       |         |       |
| 10-14 |         |       |         |       |         |       |         |       |         |       |
| 15-19 |         |       |         |       |         |       |         |       |         |       |
| 20-24 |         |       |         |       |         |       |         |       |         |       |
| 25-29 |         |       |         |       |         |       |         |       |         |       |
| 30-34 |         |       |         |       |         |       |         |       |         |       |
| 35-39 |         |       |         |       |         |       |         |       |         |       |
| 40-44 |         |       |         |       |         |       |         |       |         |       |
| 45-49 |         |       |         |       |         |       |         |       |         |       |
| 50-54 |         |       |         |       |         |       |         |       |         |       |
| 55-59 |         |       |         |       |         |       |         |       |         |       |
| 60-64 |         |       |         |       |         |       |         |       |         |       |
| 65-69 |         |       |         |       |         |       |         |       |         |       |
| 70-74 |         |       |         |       |         |       |         |       |         |       |
| 75-79 |         |       |         |       |         |       |         |       |         |       |
| 80-84 |         |       |         |       |         |       |         |       |         |       |
| 85+   |         |       |         |       |         |       |         |       |         |       |

## Mișcarea naturală a populației, la începutul anului

| Perioada | Născuți<br>(persoane) | Decedați (persoane) |                                | Căsătorii<br>(număr) | Divorțuri<br>(număr) |
|----------|-----------------------|---------------------|--------------------------------|----------------------|----------------------|
|          |                       | Total               | inclusiv copii<br>până la 1 an |                      |                      |
| 2008     |                       |                     |                                |                      |                      |
| 2009     |                       |                     |                                |                      |                      |
| 2010     |                       |                     |                                |                      |                      |
| 2011     |                       |                     |                                |                      |                      |
| 2012     |                       |                     |                                |                      |                      |

## Durata medie a speranței de viață la naștere

|               | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 |
|---------------|------|------|------|------|------|
| Ambele genuri |      |      |      |      |      |
| Bărbați       |      |      |      |      |      |
| Femei         |      |      |      |      |      |

## Morbiditatea de diferite boli

|                                                          | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 |
|----------------------------------------------------------|------|------|------|------|------|
| Boli cardiovasculare                                     |      |      |      |      |      |
| Cancer                                                   |      |      |      |      |      |
| Boli ale aparatului respirator                           |      |      |      |      |      |
| Boli ale aparatului digestiv, inclusiv                   |      |      |      |      |      |
| Hepatice                                                 |      |      |      |      |      |
| Traume, otrăviri și alte consecințe ale cauzelor externe |      |      |      |      |      |
| Narcomani                                                |      |      |      |      |      |
| Alcoolici                                                |      |      |      |      |      |
| Tuberculoza                                              |      |      |      |      |      |
| SIDA                                                     |      |      |      |      |      |

|                                                                                          |                |                |                |                |
|------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Cîte persoane din localitate/raion sunt plecate temporar la lucru în perioada 2008-2011? | 2008           | 2009           | 2010           | 2011           |
|                                                                                          | <i>/</i> _____ | <i>/</i> _____ | <i>/</i> _____ | <i>/</i> _____ |
|                                                                                          |                |                |                |                |
|                                                                                          |                |                |                |                |

## Migrațiunea populației, persoane la începutul anului

| Perioada | Numărul persoanelor venite, oficial | Numărul persoanelor plecate, oficial | Numărul persoanelor plecate, neoficial |
|----------|-------------------------------------|--------------------------------------|----------------------------------------|
| 2008     |                                     |                                      |                                        |
| 2009     |                                     |                                      |                                        |
| 2010     |                                     |                                      |                                        |
| 2011     |                                     |                                      |                                        |

## 3.1.2. Forța de muncă

## Ocupația populației, la începutul anului, persoane

| Nr. | Indicatori                                                  | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 |
|-----|-------------------------------------------------------------|------|------|------|------|------|
| 1.  | Total populație din comună (r.2+r.5)                        |      |      |      |      |      |
| 2.  | Populația economic activă <sup>7</sup> , inclusiv (r.3+r.4) |      |      |      |      |      |
| 3.  | - Populație ocupată în economie <sup>8</sup> ,              |      |      |      |      |      |
| 4.  | - Șomeri <sup>9</sup>                                       |      |      |      |      |      |
| 5.  | Populație inactivă                                          |      |      |      |      |      |

## Numărul populației angajată în muncă, la începutul anului (persoane)

| Anul    | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 |
|---------|------|------|------|------|
| Total   |      |      |      |      |
| bărbați |      |      |      |      |
| femei   |      |      |      |      |

## Mobilitatea salariaților, persoane, în 2011

|                                      |  |
|--------------------------------------|--|
| Salariați angajați în cursul anului  |  |
| Salariați eliberați în cursul anului |  |

## Numărul șomerilor, la începutul anului (persoane):

| Anul    | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 |
|---------|------|------|------|------|
| Total   |      |      |      |      |
| bărbați |      |      |      |      |
| femei   |      |      |      |      |

<sup>7</sup> Populație economic activă – persoane care constituie forța de muncă disponibilă, capabilă de muncă, incluzând populația ocupată și șomerii.

<sup>8</sup> Populație ocupată în economie – persoane care desfășoară o activitate economică sau socială producătoare de bunuri și servicii în scopul obținerii unor venituri în formă de salarii sau alte beneficii.

<sup>9</sup> Șomer – persoană în vârstă de muncă, care nu lucrează și este în căutarea unui loc de muncă.

## Repartizarea populației ocupate pe principalele tipuri de activități economice, persoane

| Anul                          | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 |
|-------------------------------|------|------|------|------|------|
| <b>Total</b>                  |      |      |      |      |      |
| Agricultură                   |      |      |      |      |      |
| Industrie                     |      |      |      |      |      |
| Construcții                   |      |      |      |      |      |
| Comerț                        |      |      |      |      |      |
| Transport și comunicații      |      |      |      |      |      |
| Administrație publică         |      |      |      |      |      |
| Învățământ,                   |      |      |      |      |      |
| Sănătate și asistență socială |      |      |      |      |      |
| Alte tipuri de activități     |      |      |      |      |      |

## Repartizarea populației ocupate pe forme de proprietate, persoane

| Anul                      | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 |
|---------------------------|------|------|------|------|------|
| <b>Total, dintre care</b> |      |      |      |      |      |
| publică                   |      |      |      |      |      |
| privată                   |      |      |      |      |      |
| alte forme                |      |      |      |      |      |

## Nivelul educațional al populației economic active, persoane

|                                | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 |
|--------------------------------|------|------|------|------|------|
| <b>Total</b>                   |      |      |      |      |      |
| Studii superioare              |      |      |      |      |      |
| Studii medii de specialitate   |      |      |      |      |      |
| Studii secundare profesionale  |      |      |      |      |      |
| Studii liceale                 |      |      |      |      |      |
| Studii medii (9, 10, 11 clase) |      |      |      |      |      |
| Studii primare                 |      |      |      |      |      |
| Fără studii                    |      |      |      |      |      |

## Numărul locurilor de muncă vacante pe diferite sectoare ale economiei:

| Indicatori                                                         | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 |
|--------------------------------------------------------------------|------|------|------|------|------|
| <b>Total locuri</b>                                                |      |      |      |      |      |
| • Agricultură, economia vânatului, piscicultură                    |      |      |      |      |      |
| • Industrie                                                        |      |      |      |      |      |
| • Construcții                                                      |      |      |      |      |      |
| • Sănătate                                                         |      |      |      |      |      |
| • Comerț cu ridicata și amănuntul, Hoteluri și restaurante         |      |      |      |      |      |
| • Transporturi și comunicații                                      |      |      |      |      |      |
| • Administrație publică, Învățământ, Sănătate și asistență socială |      |      |      |      |      |
| • Alte activități                                                  |      |      |      |      |      |

## Principalii furnizori de servicii de ocupare a forței de muncă în cadrul comunității

| Furnizorii de servicii de ocupare a forței de muncă | Descrierea serviciului | Principalii beneficiari |
|-----------------------------------------------------|------------------------|-------------------------|
|                                                     |                        |                         |
|                                                     |                        |                         |
|                                                     |                        |                         |
|                                                     |                        |                         |

## 3.2. Caracteristici sociale

## 3.2.1. Educație

## Instituții de învățământ

| Denumirea instituției de învățământ | Câte persoane frecventează? | Accesibilitatea (localizarea în comună) |
|-------------------------------------|-----------------------------|-----------------------------------------|
|                                     |                             |                                         |
|                                     |                             |                                         |
|                                     |                             |                                         |
|                                     |                             |                                         |
|                                     |                             |                                         |



## Parametri principali ai instituțiilor de învățământ din localitate

| Tipul instituției               | Număr | Limba de predare | Capacitatea | Total elevi/ copii | Total clase/ grupe | Total săli de studii | Fond de carte |
|---------------------------------|-------|------------------|-------------|--------------------|--------------------|----------------------|---------------|
| Grădinițe                       |       |                  |             |                    |                    |                      |               |
| Școli de cultură medie generală |       |                  |             |                    |                    |                      |               |
| Gimnazii                        |       |                  |             |                    |                    |                      |               |
| Licee                           |       |                  |             |                    |                    |                      |               |
| Școli polivalente               |       |                  |             |                    |                    |                      |               |
| Biblioteci                      |       |                  |             |                    |                    |                      |               |
| Colegii                         |       |                  |             |                    |                    |                      |               |

|              | Numărul copiilor de vârstă preșcolară din comună (1-6 ani)? |      |      | Numărul copiilor care frecventează grădinița? |      |      | Numărul copiilor care lipsesc de la grădiniță (mai mult de 20% din zile eligibile pe an), adică sunt înscriși oficial în grădiniță, dar efectiv lipsesc zile întregi |      |      |
|--------------|-------------------------------------------------------------|------|------|-----------------------------------------------|------|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|
|              | 2009                                                        | 2010 | 2011 | 2009                                          | 2010 | 2011 | 2009                                                                                                                                                                 | 2010 | 2011 |
| <b>Total</b> |                                                             |      |      |                                               |      |      |                                                                                                                                                                      |      |      |
| Băieți       |                                                             |      |      |                                               |      |      |                                                                                                                                                                      |      |      |
| Fete         |                                                             |      |      |                                               |      |      |                                                                                                                                                                      |      |      |

Care sunt motivele posibile pentru nefrecventarea grădiniței?

---



---



---



---

|              | Numărul copiilor de vârstă școlară din comună (7-18 ani)? |      |      | Numărul copiilor care frecventează școala/liceul? |      |      | Numărul copiilor care au o rată mare de absență de la școală (mai mult de 20% din anul academic) |      |      |
|--------------|-----------------------------------------------------------|------|------|---------------------------------------------------|------|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|
|              | 2009                                                      | 2010 | 2011 | 2009                                              | 2010 | 2011 | 2009                                                                                             | 2010 | 2011 |
| <b>Total</b> |                                                           |      |      |                                                   |      |      |                                                                                                  |      |      |
| Băieți       |                                                           |      |      |                                                   |      |      |                                                                                                  |      |      |
| Fete         |                                                           |      |      |                                                   |      |      |                                                                                                  |      |      |

Care sunt motivele posibile pentru rata înaltă de absență?

---



---



---



---

## Personal didactic, persoane

| Indicatori (nr.)                                    | 2009 | 2010 | 2011 |
|-----------------------------------------------------|------|------|------|
| Personal didactic în învățământ preșcolar           |      |      |      |
| Personal didactic în învățământ primar și gimnazial |      |      |      |
| <i>Personal didactic în învățământ primar</i>       |      |      |      |
| <i>Personal didactic în învățământ gimnazial</i>    |      |      |      |
| Personal didactic în învățământ liceal              |      |      |      |
| Personal didactic în învățământ de arte și meserii  |      |      |      |
| Personal didactic în învățământ postliceal          |      |      |      |

## Instruire continuă

Instituțiile și ONG-urile care prestează servicii de instruire continuă:

| Instituția | Domeniile de instruire |
|------------|------------------------|
|            |                        |
|            |                        |
|            |                        |
|            |                        |
|            |                        |

Persoane care au beneficiat de instruire continuă:

| Domeniul de instruire | 2008 | 2009 | 2010 |
|-----------------------|------|------|------|
|                       |      |      |      |
|                       |      |      |      |
|                       |      |      |      |
|                       |      |      |      |
|                       |      |      |      |
|                       |      |      |      |

**Proiecte** în care au fost implicate unitățile școlare din comună (denumire proiect, perioada de derulare, descriere, etc.):

**Nevoi identificate** în cadrul comunei privind **sistemul educativ** (acțiuni/proiecte necesare a fi implementate pentru o mai bună desfășurare a sistemului de învățământ):

### 3.2.2. Cultură, tineret și sport

#### Infrastructura culturii și sportului

| Indicatori |                             | 2009 | 2010 | 2011 |
|------------|-----------------------------|------|------|------|
|            | Biblioteci, nr.             |      |      |      |
|            | Case de cultură, nr.        |      |      |      |
|            | Săli de sport, nr.          |      |      |      |
|            | Muzee, nr.                  |      |      |      |
|            | Stațiuni balneo climaterice |      |      |      |

Precizați următoarele date statistice, privind bibliotecile din comună, pentru ultimul an:

- Numărul de utilizatori activi ai bibliotecilor \_\_\_\_\_;
- Număr de vizite la bibliotecă (frecvență) \_\_\_\_\_;
- Număr de documente consultate \_\_\_\_\_;
- Fondul de carte al bibliotecii \_\_\_\_\_.

**Monumente de arhitectură** existente în comună:

## Activități extrașcolare

| Denumirea cercului |  | Descriere | Număr persoane care frecventează |
|--------------------|--|-----------|----------------------------------|
|                    |  |           |                                  |
|                    |  |           |                                  |
|                    |  |           |                                  |
|                    |  |           |                                  |
|                    |  |           |                                  |

Rezultatele sportivilor din comună (dacă este cazul):

---



---



---



---

**Proiecte** investiționale implementate/în derulare în ceea ce privește domeniul culturii (denumire proiect, perioada de derulare, descriere, buget, etc.):

---



---



---



---

**Nevoi identificate** în cadrul comunei privind **domeniul culturii, tineretului și sportului** (acțiuni/proiecte necesare a fi implementate):

---



---



---



---



---



---

## 3.2.3. Sănătate

Instituții medicale (spitale, cabinete medicale de familie, cabinete stomatologice, farmacii, etc)

| Nr. | Denumirea instituției medicale | Servicii prestate                            | Număr de beneficiari | Accesibilitatea (localizarea în comună) |
|-----|--------------------------------|----------------------------------------------|----------------------|-----------------------------------------|
| 1.  |                                | 1. _____<br>2. _____<br>3. _____<br>4. _____ |                      |                                         |
| 2.  |                                | 1. _____<br>2. _____<br>3. _____             |                      |                                         |
| 3.  |                                |                                              |                      |                                         |
| 4.  |                                |                                              |                      |                                         |

De cât timp are nevoie o ambulanță pentru a ajunge la această localitate? \_\_\_\_\_

## Personal medical, persoane

| Nr. |                           | 2009 | 2010 | 2011 |
|-----|---------------------------|------|------|------|
| 1.  | Medici                    |      |      |      |
| 2.  | Stomatologi               |      |      |      |
| 3.  | Farmacisti                |      |      |      |
| 4.  | Personal sanitar mediu    |      |      |      |
| 5.  | Personal sanitar auxiliar |      |      |      |

## Numărul bolnavilor internați pe secții, 2011

| Denumire secție                    | Nr. bolnavi internați | Denumire secție                      | Nr. bolnavi internați |
|------------------------------------|-----------------------|--------------------------------------|-----------------------|
| Medicină internă                   |                       | Chirurgie-ortopedie infantilă        |                       |
| Nefrologie                         |                       | Chirurgie plastică                   |                       |
| Diabet zaharat și boli de nutriție |                       | Chirurgie plastică arși              |                       |
| Cardiologie                        |                       | Terapie intensivă chirurgie plastică |                       |
| Terapie intensivă coronarieni      |                       | Ortopedie traumatologie              |                       |

|                                          |  |                               |  |
|------------------------------------------|--|-------------------------------|--|
| Neurologie                               |  | Urologie                      |  |
| Terapie intensivă neurologie             |  | ATI                           |  |
| Chirurgie generală                       |  | ATI toxicologie               |  |
| Chirurgie BMF                            |  | Pediatrică                    |  |
| Terapie intensivă pediatrie              |  | Terapie intensivă nou-născuți |  |
| ORL                                      |  | Prematuri                     |  |
| Oftalmologie                             |  | Dermato-venerice              |  |
| Terapie intensivă obstetrică-ginecologie |  | Oncologie                     |  |
| Obstetrică-ginecologie                   |  | Pneumologie                   |  |
| Gineco-oncologie                         |  | TBC                           |  |
| Neonatologie                             |  | Boli infecțioase              |  |
| Neuro-psihiatrie infantilă               |  | HIV / SIDA                    |  |
| Infecțioase copii                        |  | Terapie intensivă infecțioase |  |

Care este numărul de persoane cu asigurări de sănătate pentru anul 2011? \_\_\_\_\_

Care este numărul de persoane fără asigurări de sănătate pentru anul 2011? \_\_\_\_\_

Care sunt motivele pentru care aceste persoane nu au asigurare medicală?

\_\_\_\_\_

**Nevoi identificate** în cadrul comunei privind **sistemul de sănătate** (acțiuni/proiecte necesare a fi implementate):

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

## 3.2.4. Asistența socială

## Furnizorii de servicii sociale din cadrul comunității

| Furnizorul existent de servicii sociale | (numele, tipul de organizare) | Clienții serviciilor sociale | Care sunt criteriile de eligibilitate în selectarea clienților | Modelul de finanțare (cum este finanțat serviciul) |
|-----------------------------------------|-------------------------------|------------------------------|----------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|
|                                         |                               |                              |                                                                |                                                    |
|                                         |                               |                              |                                                                |                                                    |
|                                         |                               |                              |                                                                |                                                    |

Asistenții sociali din cadrul comunei:

1. \_\_\_\_\_
2. \_\_\_\_\_
3. \_\_\_\_\_

## Categorii de beneficiari ai asistenței sociale

| Nr. |                                            | 2009 | 2010 | 2011 |
|-----|--------------------------------------------|------|------|------|
| 1.  | Vârstnici                                  |      |      |      |
| 2.  | Persoane cu dizabilități fizice și mintale |      |      |      |
| 3.  | Persoane singure                           |      |      |      |
| 4.  | Persoane sărace                            |      |      |      |
| 5.  | Altele _____                               |      |      |      |
| 6.  | Altele _____                               |      |      |      |

## Servicii sociale oferite în cadrul comunității

| Servicii sociale:                                                                          | Au solicitat în ultimele 12 luni |       | Au primit servicii în ultimele 12 luni |       | Persoanele care beneficiază în prezent de servicii sociale |       | Estimările cu privire la numărul de persoane care au nevoie de servicii |       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|-------|----------------------------------------|-------|------------------------------------------------------------|-------|-------------------------------------------------------------------------|-------|
|                                                                                            | Bărbați                          | Femei | Bărbați                                | Femei | Bărbați                                                    | Femei | Bărbați                                                                 | Femei |
| Îngrijirea la domiciliu                                                                    |                                  |       |                                        |       |                                                            |       |                                                                         |       |
| Bucătărie socială                                                                          |                                  |       |                                        |       |                                                            |       |                                                                         |       |
| Servicii zilnice multifuncționale (igiena, consiliere terapeutică, activități recreative). |                                  |       |                                        |       |                                                            |       |                                                                         |       |
| Asistență psihologică                                                                      |                                  |       |                                        |       |                                                            |       |                                                                         |       |
| Adăpost temporar                                                                           |                                  |       |                                        |       |                                                            |       |                                                                         |       |
| Servicii informaționale, profesionale și de agrement                                       |                                  |       |                                        |       |                                                            |       |                                                                         |       |
| Alte servicii oferite în cadrul comunității, vă rugăm să specificați : _____               |                                  |       |                                        |       |                                                            |       |                                                                         |       |

S-au întâlnit în cadrul comunei persoane care solicită servicii sociale, dar nu sunt eligibile pentru a beneficia de acestea? ☐ - Da ☐ - Nu

Dacă da, care au fost motivele pentru care aceste persoane nu beneficiază de serviciile sociale necesare?

| Îngrijirea la domiciliu | Bucătărie socială | Servicii zilnice multifuncționale | Asistența psihologică | Adăpost temporar | Altele |
|-------------------------|-------------------|-----------------------------------|-----------------------|------------------|--------|
| (1)                     |                   |                                   |                       |                  |        |
| (2)                     |                   |                                   |                       |                  |        |
| (3)                     |                   |                                   |                       |                  |        |

#### Prestații sociale acordate

| Nr. |                                                                               | 2009 | 2010 | 2011 |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|
|     | <b>Total, lei</b>                                                             |      |      |      |
|     | Alocația de șomaj                                                             |      |      |      |
|     | Indemnizația pentru motive de sănătate/incapacitate de muncă                  |      |      |      |
|     | Indemnizații în scopuri de familie/îngrijirea copiilor                        |      |      |      |
|     | Compensații pentru perioada de iarnă                                          |      |      |      |
|     | Primesc plăți sau ajutor social de la APL. Vă rugăm să specificați_____:      |      |      |      |
|     | Primesc plăți sau ajutor social de la APL. Vă rugăm să specificați_____:      |      |      |      |
|     | Primesc ajutor social de la ONG, OBC, biserică. Vă rugăm să specificați_____: |      |      |      |
|     | Primesc ajutor social de la ONG, OBC, biserică. Vă rugăm să specificați_____: |      |      |      |

Vă rugăm să precizați numărul persoanelor care **nu** au fost eligibile pentru a primi următoarele prestații sociale:



|                                                    | Femei | Bărbați | Vârstnici | Persoane<br>cu<br>dizabilități<br>mentale și<br>fizice | Persoane<br>care<br>îngrijesc<br>de o<br>persoană<br>cu dizab. | Populația<br>săracă | Gospodării<br>conduse<br>de<br>persoane<br>singure | Gospodării<br>cu 3 și mai<br>mulți copii<br>de până la<br>18 de ani |
|----------------------------------------------------|-------|---------|-----------|--------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|---------------------|----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|
| Ajutor de șomaj                                    |       |         |           |                                                        |                                                                |                     |                                                    |                                                                     |
| Indemnizații pe motive de sănătate                 |       |         |           |                                                        |                                                                |                     |                                                    |                                                                     |
| Indemnizații în scopuri pe familie/copii           |       |         |           |                                                        |                                                                |                     |                                                    |                                                                     |
| Compensații pentru perioada de iarnă               |       |         |           |                                                        |                                                                |                     |                                                    |                                                                     |
| Alte forme de ajutor social sau material de la APL |       |         |           |                                                        |                                                                |                     |                                                    |                                                                     |

Care au fost principalele motive pentru care aceste persoane au fost considerate **neeligibile** pentru plăți/beneficii sociale?

| Alocația de șomaj | Indemnizația pentru motive de sănătate/incapacitate de muncă | Indemnizații în scopuri de familie/îngrijirea copiilor | Compensații pentru perioada de iarnă | Alte tipuri de asistență specială din partea APL |
|-------------------|--------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|--------------------------------------|--------------------------------------------------|
| (1)               | (1)                                                          | (1)                                                    | (1)                                  | (1)                                              |
| (2)               | (2)                                                          | (2)                                                    | (2)                                  | (2)                                              |

**Proiecte** investiționale implementate/în derulare în ceea ce privește domeniul asistenței sociale (denumire proiect, perioada de derulare, descriere, buget, etc.):

---



---



---

**Nevoi identificate** în cadrul comunei privind **domeniul asistenței sociale** (acțiuni/proiecte necesare a fi implementate):

---



---



---

### 3.2.5. Recreere, spații verzi

**Situația spațiilor verzi și a spațiilor de recreere în comună (situația pe ultimul an)**

*(exemplu: parcuri, plaje sau alte zone de agrement)*

| Tipul zonei | Descrierea | Suprafața | Amplasamentul | Funcționalitatea |
|-------------|------------|-----------|---------------|------------------|
|             |            |           |               |                  |
|             |            |           |               |                  |
|             |            |           |               |                  |

### Locații de cazare turistică (hoteluri, pensiuni)

| Tipul locației | Descrierea | Capacitatea | Gradul de utilizarea |
|----------------|------------|-------------|----------------------|
|                |            |             |                      |
|                |            |             |                      |
|                |            |             |                      |
|                |            |             |                      |
|                |            |             |                      |

## 3.2.6. Siguranța și ordinea publică

Instituția care se ocupă de asigurarea ordinii publice \_\_\_\_\_

Număr persoane care asigură ordinea publică în localitate \_\_\_\_\_

## Evoluția accidentelor în perioada 2009-2011

| Anul | Acc. grave | Morți | Răniți grav | Acc. ușoare | Răniți ușor |
|------|------------|-------|-------------|-------------|-------------|
| 2009 |            |       |             |             |             |
| 2010 |            |       |             |             |             |
| 2011 |            |       |             |             |             |

## Cauzele accidentelor

| Cauze               | 2009 | 2010 | 2011 |
|---------------------|------|------|------|
| traversare pietoni  |      |      |      |
| prioritate pietoni  |      |      |      |
| prioritate vehicule |      |      |      |
| semafor             |      |      |      |
| cond. imprudență    |      |      |      |
| viteză              |      |      |      |

## Nivelul infracționalității

| Cazuri sesizate poliției | 2009 | 2010 | 2011 |
|--------------------------|------|------|------|
| Furturi din locuință     |      |      |      |
| Furturi din buzunar      |      |      |      |
| Furturi din auto         |      |      |      |
| Tâlhării                 |      |      |      |
| Altele _____             |      |      |      |

**Nevoi identificate** în cadrul comunei privind **siguranța cetățeanului**(acțiuni/proiecte necesare a fi implementate):

---



---



---

## 3.2.7. Construcții civile și construcții industriale

## Fondul locativ

Suprafața totală a fondului locativ la 01.01.2012 \_\_\_\_\_ m<sup>2</sup>, inclusiv în blocuri cu apartamente \_\_\_\_\_ m<sup>2</sup>, în case particulare \_\_\_\_\_ m<sup>2</sup>.

Numărul total de case (locuințe) \_\_\_\_\_, inclusiv apartamente în case cu multe apartamente \_\_\_\_\_.

Numărul caselor (apartamentelor) proprietate privată \_\_\_\_\_.

Numărul total de gospodării (curți) \_\_\_\_\_ .

**Caracteristica fondului locativ:**

| Indicatori |                                        | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 |
|------------|----------------------------------------|------|------|------|------|
| I          | Nr. caselor                            |      |      |      |      |
|            | conectate la rețeaua de apeduct        |      |      |      |      |
|            | conectate la rețeaua de canalizare     |      |      |      |      |
|            | conectate la rețeaua de gaze naturale  |      |      |      |      |
|            | conectate la rețeaua telefonică        |      |      |      |      |
|            | conectate la rețeaua electrică         |      |      |      |      |
| II         | Nr. caselor noi date în exploatare     |      |      |      |      |
| III        | Locuințe nesigure, în condiții proaste |      |      |      |      |

**Terenuri industriale, comerciale neutilizate. (Descrierea, suprafața, amplasamentul, proprietatea.)**

| Tipul terenului | Descrierea | Suprafața | Amplasamentul | Proprietatea |
|-----------------|------------|-----------|---------------|--------------|
|                 |            |           |               |              |
|                 |            |           |               |              |
|                 |            |           |               |              |
|                 |            |           |               |              |

## 3. Dezvoltare economică

## 3.1 Cadrul general

|                                                                                                                          |                                                                                                                                 |                                                |                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|----------------------------------------|
| <b>Care sînt cele mai importante 3 sectoare economice în UAT?</b><br><i>(notați de la 1 la 3 în ordinea importanței)</i> | <input type="checkbox"/> - agricultura                                                                                          | <input type="checkbox"/> - industria ușoară    | <input type="checkbox"/> - servicii    |
|                                                                                                                          | <input type="checkbox"/> - industria de prelucrare                                                                              | <input type="checkbox"/> - prelucrarea pieilor | <input type="checkbox"/> - turism      |
|                                                                                                                          | <input type="checkbox"/> - industria lemnului                                                                                   | <input type="checkbox"/> - construcții         | <input type="checkbox"/> - vinificație |
|                                                                                                                          | <input type="checkbox"/> - altele, indicați  |                                                |                                        |

Precizați care sunt, în ordine, primele 3 domenii economice care pot fi dezvoltate având în vedere potențialul local?

- ☐ \_\_\_\_\_
- ☐ \_\_\_\_\_
- ☐ \_\_\_\_\_

## Repartizarea agenților economici după forma organizatorico-juridică

| Agenți economici                                       | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 |
|--------------------------------------------------------|------|------|------|------|
| <b>Total:</b>                                          |      |      |      |      |
| Întreprinderi cu drept de persoane fizice, inclusiv:   |      |      |      |      |
| - întreprinderi individuale                            |      |      |      |      |
| - gospodării țărănești                                 |      |      |      |      |
| - patentă                                              |      |      |      |      |
| Întreprinderi cu drept de persoane juridice, inclusiv: |      |      |      |      |
| - societăți pe acțiuni                                 |      |      |      |      |
| - societăți cu răspundere limitată                     |      |      |      |      |
| - cooperative                                          |      |      |      |      |
| - întreprinderi de stat                                |      |      |      |      |
| - întreprinderi municipale                             |      |      |      |      |
| - asociații de gospodării țărănești                    |      |      |      |      |
| Uniuni de întreprinderi (necomerciale)                 |      |      |      |      |
| Instituții și organizații neguvernamentale             |      |      |      |      |

## Repartizarea agenților economici după forma de proprietate

|                                                                | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 |
|----------------------------------------------------------------|------|------|------|------|
| <b>Total:</b>                                                  |      |      |      |      |
| Proprietate privată                                            |      |      |      |      |
| Proprietate publică                                            |      |      |      |      |
| Proprietate mixtă (publică, privată), fără participare străină |      |      |      |      |
| Proprietate mixtă cu participare străină                       |      |      |      |      |
| Proprietate străină                                            |      |      |      |      |

## Repartizarea agenților economici pe tipuri de activități

|                                                                                                                                  | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|------|
| <b>Total, inclusiv:</b>                                                                                                          |      |      |      |      |
| Agricultură, silvicultură, economia vânatului, pescuit                                                                           |      |      |      |      |
| Industrie extractivă                                                                                                             |      |      |      |      |
| Industrie prelucrătoare                                                                                                          |      |      |      |      |
| Energie electrică și termică, gaze și apă                                                                                        |      |      |      |      |
| Construcții                                                                                                                      |      |      |      |      |
| Comerț cu ridicata și amănuntul, repararea și întreținerea autovehiculelor și motocicletelor și a bunurilor personale și casnice |      |      |      |      |
| Hoteluri și restaurante                                                                                                          |      |      |      |      |
| Transport, depozitare și comunicații                                                                                             |      |      |      |      |
| Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor                               |      |      |      |      |
| Învățământ                                                                                                                       |      |      |      |      |
| Sănătate și asistență socială                                                                                                    |      |      |      |      |
| Alte activități de servicii colective, sociale și personale                                                                      |      |      |      |      |

Lista principalilor 10 agenți economici (după volumul de vânzări) la 1.01.2012

| Denumirea | Domeniul | Forma de proprietate | Volumul vânzărilor, Mii lei (2011) | Nr angajați | Profit/Pierderi, Mii lei(2011) | Total impozite mii lei | Impozite în bugetul local, mii lei |
|-----------|----------|----------------------|------------------------------------|-------------|--------------------------------|------------------------|------------------------------------|
|           |          |                      |                                    |             |                                |                        |                                    |
|           |          |                      |                                    |             |                                |                        |                                    |
|           |          |                      |                                    |             |                                |                        |                                    |
|           |          |                      |                                    |             |                                |                        |                                    |
|           |          |                      |                                    |             |                                |                        |                                    |
|           |          |                      |                                    |             |                                |                        |                                    |
|           |          |                      |                                    |             |                                |                        |                                    |
|           |          |                      |                                    |             |                                |                        |                                    |
|           |          |                      |                                    |             |                                |                        |                                    |
|           |          |                      |                                    |             |                                |                        |                                    |

Lista întreprinderilor cu capital străin la 01.01.2012

| Denumirea | Domeniul | Forma de proprietate | Volumul vânzărilor, Mii lei (2011) | Nr angajați | Profit/Pierderi, Mii lei (2011) | Total impozite mii lei | Impozite în bugetul local, mii lei |
|-----------|----------|----------------------|------------------------------------|-------------|---------------------------------|------------------------|------------------------------------|
|           |          |                      |                                    |             |                                 |                        |                                    |
|           |          |                      |                                    |             |                                 |                        |                                    |
|           |          |                      |                                    |             |                                 |                        |                                    |
|           |          |                      |                                    |             |                                 |                        |                                    |

Volumul vânzărilor agenților economici pe tipuri de activități, mii lei

|                                                        | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 |
|--------------------------------------------------------|------|------|------|------|
| <b>Total, inclusiv:</b>                                |      |      |      |      |
| Agricultură, silvicultură, economia vânatului, pescuit |      |      |      |      |
| Industrie extractivă                                   |      |      |      |      |
| Industrie prelucrătoare                                |      |      |      |      |
| Energie electrică și termică, gaze și apă              |      |      |      |      |
| Construcții                                            |      |      |      |      |

|                                                                                                                                  |  |  |  |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|
| Comerț cu ridicata și amănuntul, repararea și întreținerea autovehiculelor și motocicletelor și a bunurilor personale și casnice |  |  |  |  |
| Hoteluri și restaurante                                                                                                          |  |  |  |  |
| Transport, depozitare și comunicații                                                                                             |  |  |  |  |
| Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor                               |  |  |  |  |
| Învățământ                                                                                                                       |  |  |  |  |
| Sănătate și asistență socială                                                                                                    |  |  |  |  |
| Alte activități de servicii colective, sociale și personale                                                                      |  |  |  |  |

## Numărul mediu anual al angajaților, mii persoane

|                                                                                                                                  | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|------|
| <b>Total, inclusiv:</b>                                                                                                          |      |      |      |      |
| Agricultură, silvicultură, economia vânatului, pescuit                                                                           |      |      |      |      |
| Industrie extractivă                                                                                                             |      |      |      |      |
| Industrie prelucrătoare                                                                                                          |      |      |      |      |
| Energie electrică și termică, gaze și apă                                                                                        |      |      |      |      |
| Construcții                                                                                                                      |      |      |      |      |
| Comerț cu ridicata și amănuntul, repararea și întreținerea autovehiculelor și motocicletelor și a bunurilor personale și casnice |      |      |      |      |
| Hoteluri și restaurante                                                                                                          |      |      |      |      |
| Transport, depozitare și comunicații                                                                                             |      |      |      |      |
| Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor                               |      |      |      |      |
| Învățământ                                                                                                                       |      |      |      |      |
| Sănătate și asistență socială                                                                                                    |      |      |      |      |
| Alte activități de servicii colective, sociale și personale                                                                      |      |      |      |      |



## Salariul nominal mediu lunar al unui salariat în economie, lei

|                                                                                                                                  | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|------|
| <b>Total, inclusiv:</b>                                                                                                          |      |      |      |      |
| Agricultură, silvicultură, economia vânatului, pescuit                                                                           |      |      |      |      |
| Industrie extractivă                                                                                                             |      |      |      |      |
| Industrie prelucrătoare                                                                                                          |      |      |      |      |
| Energie electrică și termică, gaze și apă                                                                                        |      |      |      |      |
| Construcții                                                                                                                      |      |      |      |      |
| Comerț cu ridicata și amănuntul, repararea și întreținerea autovehiculelor și motocicletelor și a bunurilor personale și casnice |      |      |      |      |
| Hoteluri și restaurante                                                                                                          |      |      |      |      |
| Transport, depozitare și comunicații                                                                                             |      |      |      |      |
| Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor                               |      |      |      |      |
| Învățământ                                                                                                                       |      |      |      |      |
| Sănătate și asistență socială                                                                                                    |      |      |      |      |
| Alte activități de servicii colective, sociale și personale                                                                      |      |      |      |      |

## Repartizarea agenților economici nou creați și lichidați pe tipuri de activități

|                                                                                                                                  | 2008       |           | 2009       |           | 2010       |           | 2011       |           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-----------|------------|-----------|------------|-----------|------------|-----------|
|                                                                                                                                  | Nou creați | Lichidați | Nou creați | Lichidați | Nou creați | Lichidați | Nou creați | Lichidați |
| <b>Total, inclusiv:</b>                                                                                                          |            |           |            |           |            |           |            |           |
| Agricultură, silvicultură, economia vânatului, pescuit                                                                           |            |           |            |           |            |           |            |           |
| Industrie extractivă                                                                                                             |            |           |            |           |            |           |            |           |
| Industrie prelucrătoare                                                                                                          |            |           |            |           |            |           |            |           |
| Energie electrică și termică, gaze și apă                                                                                        |            |           |            |           |            |           |            |           |
| Construcții                                                                                                                      |            |           |            |           |            |           |            |           |
| Comerț cu ridicata și amănuntul, repararea și întreținerea autovehiculelor și motocicletelor și a bunurilor personale și casnice |            |           |            |           |            |           |            |           |

|                                                                                                    |  |  |  |  |  |  |  |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|--|--|--|--|
| Hoteluri și restaurante                                                                            |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Transport, depozitare și comunicații                                                               |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Învățământ                                                                                         |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Sănătate și asistență socială                                                                      |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Alte activități de servicii colective, sociale și personale                                        |  |  |  |  |  |  |  |  |

### 3.2 Sectorul industrial

#### Indicatorii generali

|                                                | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 |
|------------------------------------------------|------|------|------|------|
| Numărul întreprinderilor industriale           |      |      |      |      |
| Volumul producției în prețuri curente, mii lei |      |      |      |      |
| Numărul personalului                           |      |      |      |      |
| Numărul întreprinderilor cu profit             |      |      |      |      |
| Numărul întreprinderilor cu pierderi           |      |      |      |      |
| Profit (pierderi)                              |      |      |      |      |

#### Numărul întreprinderilor industriale pe tipuri de activitate

|                                                                      | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 |
|----------------------------------------------------------------------|------|------|------|------|
| Industria ușoară                                                     |      |      |      |      |
| Industria extractivă (mine, cariere)                                 |      |      |      |      |
| Industria de prelucrare                                              |      |      |      |      |
| - prelucrarea cărnii                                                 |      |      |      |      |
| - prelucrarea fructelor și legumelor                                 |      |      |      |      |
| - lactate                                                            |      |      |      |      |
| - Alte întreprinderi alimentare                                      |      |      |      |      |
| Fabricarea produselor de tutun                                       |      |      |      |      |
| Fabricarea produselor textile                                        |      |      |      |      |
| Fabricarea de articole de îmbrăcăminte                               |      |      |      |      |
| Producția de piei, de articole din piele și fabricarea încălțămintei |      |      |      |      |
| Prelucrarea lemnului și fabricarea articolelor din lemn              |      |      |      |      |
| Fabricarea hârtiei și cartonului                                     |      |      |      |      |
| Industria chimică                                                    |      |      |      |      |
| Producția de articole din cauciuc și din material plastic            |      |      |      |      |
| Producția altor produse din minerale nemetalifere                    |      |      |      |      |
| Industria metalurgică                                                |      |      |      |      |
| Fabricarea de mașini și echipamente                                  |      |      |      |      |
| Energie electrică, gaze, ape                                         |      |      |      |      |
| Alte întreprinderi                                                   |      |      |      |      |

## Indicatorii de activitate a principalilor agenți economici, 2010

| Denumirea companiei | Domeniul de activitate | Nr angajați | Valoarea exportului*, mii lei | Valoarea exportului*, % din total producției | Principalele piețe de desfacere, % |        |
|---------------------|------------------------|-------------|-------------------------------|----------------------------------------------|------------------------------------|--------|
|                     |                        |             |                               |                                              | RM                                 | Export |
|                     |                        |             |                               |                                              |                                    |        |
|                     |                        |             |                               |                                              |                                    |        |
|                     |                        |             |                               |                                              |                                    |        |
|                     |                        |             |                               |                                              |                                    |        |
|                     |                        |             |                               |                                              |                                    |        |

## Comerț intern și servicii, mii lei

|                                                           | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 |
|-----------------------------------------------------------|------|------|------|------|
| Volumul vânzărilor cu amănuntul                           |      |      |      |      |
| Produse alimentare                                        |      |      |      |      |
| Mărfuri nealimentare                                      |      |      |      |      |
| Numărul unităților de comerț cu amănuntul                 |      |      |      |      |
| Numărul de piețe                                          |      |      |      |      |
| Numărul unităților de alimentație publică                 |      |      |      |      |
| Unități de deservire socială, inclusiv                    |      |      |      |      |
| • case de deservire                                       |      |      |      |      |
| • frizerii                                                |      |      |      |      |
| • băi                                                     |      |      |      |      |
| • curățătorii                                             |      |      |      |      |
| • alte                                                    |      |      |      |      |
| Volumul de servicii cu plată oferite populației (mii lei) |      |      |      |      |

## Structura investițiilor

|                                   | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 |
|-----------------------------------|------|------|------|------|
| Investiții, Total (mii lei)       |      |      |      |      |
| Inclusiv pe surse de finanțare:   |      |      |      |      |
| - bugetul local                   |      |      |      |      |
| - bugetul de stat                 |      |      |      |      |
| - investiții străine              |      |      |      |      |
| - mijloace proprii                |      |      |      |      |
| Inclusiv pe forme de proprietate: |      |      |      |      |
| - publică                         |      |      |      |      |
| - privată                         |      |      |      |      |
| - mixtă, fără participare străină |      |      |      |      |
| - străină                         |      |      |      |      |
| - a întreprinderilor mixte        |      |      |      |      |



## Numele întreprinderilor care prestează servicii și numărul de angajați

| Nr. | Întreprinderi | Total: | Bărbați | Femei |
|-----|---------------|--------|---------|-------|
|     |               |        |         |       |
|     |               |        |         |       |
|     |               |        |         |       |
|     |               |        |         |       |

## Numele întreprinderilor de producere și prelucrare și numărul de angajați

| Nr. | Întreprinderi | Total: | Bărbați | Femei |
|-----|---------------|--------|---------|-------|
|     |               |        |         |       |
|     |               |        |         |       |
|     |               |        |         |       |
|     |               |        |         |       |

## Numele întreprinderilor comerciale și numărul de angajați

| Nr. | Întreprinderi | Total: | Bărbați | Femei |
|-----|---------------|--------|---------|-------|
|     |               |        |         |       |
|     |               |        |         |       |
|     |               |        |         |       |
|     |               |        |         |       |

## 3.3. Agricultură

## Fondul funciar la sfârșitul anului, ha

## Terenuri agricole, inclusiv:

| Anul | Total | Intra<br>vila<br>n | Tota<br>l | Teren<br>arabil | Plantații multianuale,<br>inclusiv: |     |        | Pășuni<br>/fânețe | Pâr<br>loa<br>gă | Păd<br>uri | Râuri,<br>lacuri,<br>bazine | Alte<br>tere<br>nuri |
|------|-------|--------------------|-----------|-----------------|-------------------------------------|-----|--------|-------------------|------------------|------------|-----------------------------|----------------------|
|      |       |                    |           |                 | Total                               | vii | Livezi |                   |                  |            |                             |                      |
| 2008 |       |                    |           |                 |                                     |     |        |                   |                  |            |                             |                      |
| 2009 |       |                    |           |                 |                                     |     |        |                   |                  |            |                             |                      |
| 2010 |       |                    |           |                 |                                     |     |        |                   |                  |            |                             |                      |
| 2011 |       |                    |           |                 |                                     |     |        |                   |                  |            |                             |                      |

## Structura intravilanului la începutul anului, ha

|                         | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 |
|-------------------------|------|------|------|------|------|
| Total                   |      |      |      |      |      |
| Rezerva                 |      |      |      |      |      |
| Terenuri valorificare   |      |      |      |      |      |
| Terenuri în construcție |      |      |      |      |      |

## Piața funciară

|                                        | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 |
|----------------------------------------|------|------|------|------|
| Numărul tranzacțiilor                  |      |      |      |      |
| Suprafața teren., ha                   |      |      |      |      |
| Val. totală, mii lei                   |      |      |      |      |
| Nr. Tranzacțiilor cu terenuri agricole |      |      |      |      |
| Suprafața terenurilor agricole, ha     |      |      |      |      |
| Valoarea terenurilor agricole, mii lei |      |      |      |      |

## Dotarea cu tehnică agricolă

| Tipul tehnicii agricole        | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 |
|--------------------------------|------|------|------|------|
| Combine                        |      |      |      |      |
| Tractoare                      |      |      |      |      |
| Camioane                       |      |      |      |      |
| Altă tehnică (menționați) plug |      |      |      |      |
| Semănătoare                    |      |      |      |      |
| boroane                        |      |      |      |      |

## Producția agricolă globală, mii q

|                              | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 |
|------------------------------|------|------|------|------|
| Cereale și leguminoase boabe |      |      |      |      |
| Grâu de toamnă               |      |      |      |      |
| Orz e toamnă                 |      |      |      |      |
| Porumb pentru boabe          |      |      |      |      |
| Floarea soarelui             |      |      |      |      |
| Cartofi                      |      |      |      |      |
| Legume de câmp               |      |      |      |      |
| Fructe și pomușoare          |      |      |      |      |
| Struguri                     |      |      |      |      |
| Carne                        |      |      |      |      |
| Lapte                        |      |      |      |      |
| Ouă                          |      |      |      |      |
| Lână                         |      |      |      |      |

## 3.4 Servicii publice

## 3.4.1 Alimentarea cu apă

Surse de apă potabilă:

1. \_\_\_\_\_
2. \_\_\_\_\_
3. \_\_\_\_\_

|                                                                                | 2009 | 2010 | 2011 |
|--------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|
| Lungimea rețelei de distribuție a apei potabile (km)                           |      |      |      |
| Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile (m <sup>3</sup> /zi)    |      |      |      |
| Consumul specific de apă (m <sup>3</sup> )                                     |      |      |      |
| Numărul gospodăriilor conectate la rețeaua de apeduct                          |      |      |      |
| Gradul de echipare al locuințelor cu rețele de distribuire a apei potabile (%) |      |      |      |

| Denumirea instituției | Este conectată la rețeaua de apeduct?                          | Starea rețelei | Rețeaua instituției a fost reabilitată prin intermediul proiectelor de finanțare nerambursabilă?                                                                                                        |
|-----------------------|----------------------------------------------------------------|----------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                       | <input type="checkbox"/> - da<br><input type="checkbox"/> - nu |                | <input type="checkbox"/> - da<br><input type="checkbox"/> - nu<br><b>Dacă da, precizați:</b><br>Numele finanțatorului _____<br>Valoarea proiectului (lei) _____<br>Perioada de implementare a pr. _____ |
|                       | <input type="checkbox"/> - da<br><input type="checkbox"/> - nu |                | <input type="checkbox"/> - da<br><input type="checkbox"/> - nu<br><b>Dacă da, precizați:</b><br>Numele finanțatorului _____<br>Valoarea proiectului (lei) _____<br>Perioada de implementare a pr. _____ |
|                       | <input type="checkbox"/> - da<br><input type="checkbox"/> - nu |                | <input type="checkbox"/> - da<br><input type="checkbox"/> - nu<br><b>Dacă da, precizați:</b><br>Numele finanțatorului _____<br>Valoarea proiectului (lei) _____<br>Perioada de implementare a pr. _____ |
|                       | <input type="checkbox"/> - da<br><input type="checkbox"/> - nu |                | <input type="checkbox"/> - da<br><input type="checkbox"/> - nu<br><b>Dacă da, precizați:</b><br>Numele finanțatorului _____<br>Valoarea proiectului (lei) _____<br>Perioada de implementare a pr. _____ |

Lucrări efectuate pentru reabilitarea sistemului de alimentare cu apă:

Descrieți inconveniențele existente în ceea ce privește alimentarea cu apă:

#### 3.4.2 Canalizarea

|                                                              | 2009 | 2010 | 2011 |
|--------------------------------------------------------------|------|------|------|
| Lungimea rețelei de canalizare (km)                          |      |      |      |
| Numărul gospodăriilor conectate la rețeaua de canalizare     |      |      |      |
| Gradul de echipare al locuințelor cu conducte canalizate (%) |      |      |      |

Lucrări efectuate pentru reabilitarea sistemului de canalizare:

Descrieți inconveniențele existente în ceea ce privește sistemul de canalizare:

#### 3.4.3 Alimentarea cu energia electrică

|                                                            | 2009 | 2010 | 2011 |
|------------------------------------------------------------|------|------|------|
| Lungimea rețelei energetice(km)                            |      |      |      |
| Numărul gospodăriilor conectate la rețeaua electrică       |      |      |      |
| Gradul de echipare al locuințelor cu energie electrică (%) |      |      |      |

Descrieți inconveniențele existente în ceea ce privește sistemul de energie electrică:



## 3.4.4 Iluminatul public

|                                                       | 2009 | 2010 | 2011 |
|-------------------------------------------------------|------|------|------|
| Lungimea străzilor iluminate(km)                      |      |      |      |
| Numărul gospodăriilor amplasate pe străzile iluminate |      |      |      |

## 3.4.5 Telecomunicații

Acces la internet, (Numărul acestora, a computerelor, organizarea, timp de acces, preț abonament)

---



---



---

Posturi radio locale (Existența acestora, timp de emisie, acoperire)

---



---



---

Posturi TV locale (Existența acestora, timp de emisie, acoperire, abonați)

---



---



---

Mass-media scrisă locală (Denumirea publicațiilor, organizare, nr. abonaților, preț abonament)

---



---



---

Accesul la surse info externe (nr. canalelor TV si radio recepționate, preț abonament)

---



---



---

Acces la rețeaua de telefonie fixă (număr abonați, preț abonament)

---



---



---

## 3.4.6 Alimentarea cu gaze naturale

|                                                                 | 2009 | 2010 | 2011 |
|-----------------------------------------------------------------|------|------|------|
| Lungimea rețelei de alimentare cu gaz (km)                      |      |      |      |
| Presiunea gazului în rețea                                      |      |      |      |
| Consumul specific de gaz (m <sup>3</sup> )                      |      |      |      |
| Numărul gospodăriilor conectate la rețeaua de alimentare cu gaz |      |      |      |

Lucrări/Proiecte efectuate pentru reabilitarea sistemului de alimentare cu gaz:

---



---



---

Descrieți inconveniențele existente în ceea ce privește sistemul de alimentare cu gaz:

---



---



---

#### 3.4.7 Infrastructura rutieră

#### Infrastructură - transport

| Indicatori                                                                    | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 |
|-------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|------|
| Drumuri publice, km                                                           |      |      |      |      |
| - de importanță națională,                                                    |      |      |      |      |
| - de importanță locală                                                        |      |      |      |      |
| Linii de cale ferată, km                                                      |      |      |      |      |
| Tipurile și starea drumurilor (asfalt, sol natural, cărare, etc.)             |      |      |      |      |
| - Până la centrul raional                                                     |      |      |      |      |
| - Între sate                                                                  |      |      |      |      |
| - În interiorul satului                                                       |      |      |      |      |
| Stații                                                                        |      |      |      |      |
| Mijloace de transport existente                                               |      |      |      |      |
| - autoturisme                                                                 |      |      |      |      |
| - autobuse                                                                    |      |      |      |      |
| - camioane                                                                    |      |      |      |      |
| - automobile cu destinație special                                            |      |      |      |      |
| Volumul încărcăturilor transportate –                                         |      |      |      |      |
| Parcursul mărfurilor, (milioane tone) total inclusiv pe mijloace de transport |      |      |      |      |
| - auto                                                                        |      |      |      |      |
| - feroviar                                                                    |      |      |      |      |
| Transportul de pasageri (milioane pasageri) inclusiv pe mijloace de transport |      |      |      |      |
| - auto                                                                        |      |      |      |      |
| - feroviar                                                                    |      |      |      |      |

|                                                                                                    |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| Distanța de la cele mai importante piețe (numiți destinația și precizați distanța până la aceasta) |  |
| Puncte de destinație în vânzarea produselor,                                                       |  |
| Puncte de trecere a frontierei,                                                                    |  |
| Noduri de comunicații                                                                              |  |

|                              |  |
|------------------------------|--|
| Rute interurbane             |  |
| Nr. de rute                  |  |
| Nr. de mijloace de transport |  |
| Intervalul de circulație     |  |
| Organizarea transportului,   |  |
| Rute locale                  |  |
| Nr. de rute                  |  |
| Nr. de mijloace de transport |  |
| Intervalul de circulație     |  |
| Organizarea transportului    |  |
| Servicii taxi                |  |
| Organizare                   |  |
| Accesibilitate               |  |
| Nr. de automobile            |  |

#### 3.4.8 Infrastructura – finanțe

Specificați câte bănci (filiale sau reprezentanțe) există în localitate?

---



---



---

Specificați câte Asociații de Economii și Împrumuturi există în localitate, precum și denumirea lor

---



---

#### 3.4.9 Protecția mediului și gestionarea deșeurilor

##### Factori de poluare a mediului

Starea calității atmosferei \_\_\_\_\_

---



---

Starea apelor de suprafață și subterane \_\_\_\_\_

---



---

Starea solurilor \_\_\_\_\_ - \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

Gestionarea deșeurilor (*există un sistem de colectare selectivă a deșeurilor în localitate? Sunt amenajate în cadrul comunei gunoiști autorizate? etc.*) \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

#### Situații excepționale petrecute în localitate

##### Fenomene excepționale care au avut loc în comună

| Fenomenul                     | Anul, Data | Cazuri, nr | Prejudicii, mii Lei |
|-------------------------------|------------|------------|---------------------|
| Alunecări de teren            |            |            |                     |
| Ploi torențiale cu vânt       |            |            |                     |
| Vânt puternic                 |            |            |                     |
| Ploaie torențială cu grindină |            |            |                     |
| Secetă                        |            |            |                     |
| Incendii                      |            |            |                     |
| Altele _____                  |            |            |                     |
| Altele _____                  |            |            |                     |

## MANAGEMENT PERFORMANT ȘI EFICIENȚĂ ADMINISTRATIVĂ

## 1. Informații generale despre primar/președintele raionului

Vă rugăm să ne oferiți următoarele informații generale despre primarul localității / președintele raionului. Ele vor fi utilizate doar în scopuri statistice!:

a. Genul: ☐ - Feminin ☐ - Masculin

b. Vîrsta: ☐ - 20-30 ani ☐ - 41- 50 ani ☐ - peste 60 de ani  
☐ - 31-40 ani ☐ - 51-60 ani

c. De cît timp activează în prezenta funcție?  ani

d. De cîți ani activează în administrația publică?  ani

e. Ce studii are? ☐ - școală generală ☐ - colegiu  
☐ - liceu ☐ - universitate  
☐ - școală profesională ☐ - altele

f. Ce specialitate are ?

## 2. Cadrul normativ-organizațional, atribuții și responsabilități

1. Enumerați, succint, aspectele principale (cu precizarea actelor normative) care nu permit manifestarea descentralizării/autonomiei locale.

2. Pe o scară de la 1-5, vă rugăm să precizați în ce măsură cadrul normativ al APL este adecvat îndeplinirii competențelor și atribuțiilor UAT a dvs. (încercuiți). 1 2 3 4 5  
1 – total insuficient 5 – total suficient

3. Precizați, punctual, care sînt, în opinia dvs., nevoile urgente de reglementare în domeniul APL.

4. Aveți un plan de dezvoltare instituțională? ☐ - Da ☐ - Nu ☐ - Nu știu

5. Pentru care dintre următoarele categorii de activități există registrul de evidență? ☐ corespondență ☐ cadastru  
☐ starea civilă ☐ fisc  
☐ patrimoniul ☐ notariat  
☐ altele (precizați)

6. Primăria locală/CR dispune de sediul propriu? ☐ - Da ☐ - Închiriere

7. Care este suprafața sediului Primăriei/CR în care activați?  m<sup>2</sup>

8. Este suficient acest spațiu pentru desfășurarea activității aleșilor și a funcționarilor (încercuțiți)? 1 2 3 4 5  
1 – total insuficient 5 – total suficient

9. Enumerați principalele structuri/posturi care considerați că trebuie constituite pentru a crește capacitatea administrativă a UAT.

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

10. Indicați numărul de unități din următoarele categorii de echipamente aflate în dotarea UAT (la CR pentru aparatul de lucru al președintelui raionului și pentru structurile subordonate acestuia).

|                                           |                            |
|-------------------------------------------|----------------------------|
| <input type="checkbox"/> Calculatoare     | _____ unități              |
| <input type="checkbox"/> Fax              | _____ unități              |
| <input type="checkbox"/> Scanner          | _____ unități              |
| <input type="checkbox"/> Telefon          | _____ posturi de telefoane |
| <input type="checkbox"/> Copiator         | _____ unități              |
| <input type="checkbox"/> Imprimantă       | _____ unități              |
| <input type="checkbox"/> Multifuncțională | _____ unități              |
| <input type="checkbox"/> Videoproiector   | _____ unități              |

11. Apreciați, pe o scară de la 1 la 5, dacă acest număr de echipamente este suficient?  
1 – total insuficient  
5 – total suficient

|                                           |   |   |   |   |   |
|-------------------------------------------|---|---|---|---|---|
| <input type="checkbox"/> Calculatoare     | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| <input type="checkbox"/> Faxuri           | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| <input type="checkbox"/> Scannere         | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| <input type="checkbox"/> Telefoane        | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| <input type="checkbox"/> Copiatoare       | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| <input type="checkbox"/> Imprimantă       | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| <input type="checkbox"/> Multifuncțională | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| <input type="checkbox"/> Videoproiector   | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |

12. Ce tip de acces la Internet aveți?

|                                                            |                                                     |
|------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|
| <input type="checkbox"/> modem (linie telefonică)          | <input type="checkbox"/> altele (specificați) _____ |
| <input type="checkbox"/> linie radio                       | <input type="checkbox"/> Nu avem acces Internet     |
| <input type="checkbox"/> conectare hard de tip (DSL, ISDN) |                                                     |

13. Dvs. personal, la serviciu, aveți o adresă e-mail pentru comunicare profesională? ☐ - Da ☐ - Nu

Indicați adresa \_\_\_\_\_

Frecvență utilizare \_\_\_\_\_

14. Localitatea dvs./CR are propria pagină WEB? ☐ - Da ☐ - Nu

Indicați adresa \_\_\_\_\_

15. Ce mijloace de comunicare în masă operează în localitatea dvs.?

|                                       |                                          |                                                                   |
|---------------------------------------|------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|
| <input type="checkbox"/> radio local  | <input type="checkbox"/> radio regional  | <input type="checkbox"/> Nu există mijloace de comunicare în masă |
| <input type="checkbox"/> TV locală    | <input type="checkbox"/> TV regională    |                                                                   |
| <input type="checkbox"/> presa locală | <input type="checkbox"/> presa regională |                                                                   |

16. Vă rugăm să specificați la ce publicații este abonată UAT în care activați?

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

☐ - Nusuntem abonați

17. Este populația informată cu privire la existența mecanismelor locale și naționale de petiționare? ☐ - Da (exemplificați modalitățile) \_\_\_\_\_ ☐ - Nu

18. Apreciați utilă introducerea în Republica ☐ - Da

Moldova, la nivel local și central, a unui sistem de tip „avocat al poporului” (persoană independentă către care populația să poată formula plîngerii privitoare la activitatea APL? ☐ - Nu

19. Vă rugăm să indicați numărul de petiții etc. primite de către UAT din partea comunității: în 2011

\_\_\_\_\_

20. Vă rugăm să indicați numărul de solicitări/sesizări/propuneri pentru realizarea atribuțiilor APL formulate către alte autorități sau instituții publice în 2011

\_\_\_\_\_

21. Precizați, pe o scară de la 1 (nu asigură îndeplinirea) -5 (asigură deplina îndeplinire), măsura în care apreciați că sistemul actual al atribuțiilor, competențelor și responsabilităților legale stabilite în sarcina UAT a dvs. asigură îndeplinirea intereselor comunității locale. (încercuțiți)

1 2 3 4 5

22. Enumerați, punctual, atribuțiile prevăzute de lege (indicați actul normativ) în sarcina APL a căror îndeplinire este foarte dificilă și precizați, succint, motivele:

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

23. Care atribuții dintre cele enumerate, exercitate de alte autorități sau instituții publice, considerați că trebuie să fie îndeplinite de către UAT a dvs.?

- |                                                   |                                              |
|---------------------------------------------------|----------------------------------------------|
| <input type="checkbox"/> asistența socială        | <input type="checkbox"/> eliberare buletine  |
| <input type="checkbox"/> instituții culturale     | <input type="checkbox"/> întreținere drumuri |
| <input type="checkbox"/> instituții de învățămînt | <input type="checkbox"/> gestionare păduri   |
| <input type="checkbox"/> finanțe publice          | <input type="checkbox"/> altele              |

24. Au existat la nivelul primăriei/CR, în perioada 2009-2011, atribuții delegate de către alte instituții/autorități?

- ☐ Da  
☐ Nu

25. Indicați domeniile în care v-au fost delegate (impuse) atribuții de către alte instituții/autorități către dvs. pentru anul 2011 (subliniați domeniile):

- |                                                                |                                                                                                                             |
|----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <input type="checkbox"/> finanțe publice (taxe și impozite)    | <input type="checkbox"/> sport                                                                                              |
| <input type="checkbox"/> apărare națională                     | <input type="checkbox"/> asistență socială                                                                                  |
| <input type="checkbox"/> poliție/ ordine publică               | <input type="checkbox"/> ocuparea forței de muncă                                                                           |
| <input type="checkbox"/> protecție civilă (calamități)         | <input type="checkbox"/> sistem educațional                                                                                 |
| <input type="checkbox"/> evidența populației/ Arhive Naționale | <input type="checkbox"/> cultură                                                                                            |
| <input type="checkbox"/> sănătate publică/ asistență medicală  | <input type="checkbox"/> supraveghere/întreținere infrastructură (telecomunicații, electricitate, drumuri, apă, canalizare) |
| <input type="checkbox"/> sanitar-veterinar                     | <input type="checkbox"/> altele: _____                                                                                      |
| <input type="checkbox"/> protecția mediului                    |                                                                                                                             |

26. La nivelul primăriei/CR au existat situații în care au trebuit exercitate atribuții care nu se află în competența sa și care au presupus cheltuieli în afara bugetului:

- ☐ Da  
☐ Nu

27. În situația de mai sus, efortul financiar anual a fost:
- ☐ foarte mare ☐ mic
- ☐ mare ☐ greu de spus

### 3. Calitatea procesului decizional și capacitatea managerială

28. Cîte proiecte de decizii au fost elaborate în perioada 2011?

/ \_\_\_\_\_

29. Cîte decizii au fost adoptate în 2011?

/ \_\_\_\_\_

30. Vă rugăm să indicați numărul proiectelor de decizie inițiate de următorii subiecți, în 2011:

2011

- Primar/președintele CR
- Consilieri
- Urmare a adresării persoanelor fizice
- Urmare a adresării persoanelor juridice
- Urmare a adresării autorităților publice raionale
- Urmare a adresării autorităților publice centrale

/ \_\_\_\_\_

/ \_\_\_\_\_

/ \_\_\_\_\_

/ \_\_\_\_\_

/ \_\_\_\_\_

/ \_\_\_\_\_

31. Cîte expertize au fost solicitate în 2011?

2011

/ \_\_\_\_\_

32. La cîte proiecte de decizie au fost consultate populația, structurile societății civile, sectorul privat etc. în 2011?

în 2011

/ \_\_\_\_\_

33. Ce forme de consultare a proiectelor de decizie au fost utilizate în 2011?

2011

(Număr de evenimente/număr de participanți)

- Audieri publice
- Dezbateri publice
- Adunări generale
- Mese rotunde
- Sondaje, focus grupuri
- Altele (specificați) /

/ \_\_\_\_\_

/ \_\_\_\_\_

/ \_\_\_\_\_

/ \_\_\_\_\_

/ \_\_\_\_\_

/ \_\_\_\_\_

34. De cîte ori s-au întrunit în ședințe comisiile consultative de specialitate ale CL/CR?

2011

/ \_\_\_\_\_

/ \_\_\_\_\_

/ \_\_\_\_\_

35. Cîte ședințe ale CL/CR s-au desfășurat în perioada 2011?

2011

/ \_\_\_\_\_

36. Cîte ședințe ale CL/CR au fost amânate din cauza lipsei de cvorum în 2011?

2011

/ \_\_\_\_\_

37. Câți consilieri au fost prezenți, în medie, la ședințele CL desfășurate în 2011?

2011

/ \_\_\_\_\_



**38. Cîte decizii ale CL au fost aprobate?**Cu caracter normativ  
în 2011

/ /

Cu caracter individual  
în 2011

/ /

**39. Cîte dispoziții ale primarului/președintelui CR au fost emise?**Cu caracter normativ  
în 2011

/ /

Cu caracter individual  
în 2011

/ /

**40. Ce mijloace, din cele ce urmează, utilizați pentru a asigura transparența deciziilor adoptate?**☐ Panou informativ☐ Ziar Local☐ TV local☐ Radio local☐ Altele (specificați) /☐ pagină WEB☐ Adunări Generale☐ Dezbateri / Audieri publice☐ Prin consilieri / Comitete de sector**41. Cîte situații din următoarele categorii au existat în anul 2011?**

- Contestări ale acțiunilor (inacțiunilor) APL din partea cetățenilor /
- Contestări ale acțiunilor/inacțiunilor APL din partea OT ale Cămarilor de Stat /
- Contestări ale acțiunilor (inacțiunilor) APL din partea Procuraturii /
- Contestări ale acțiunilor (inacțiunilor) APL au parvenit din partea altor instituții /
- Decizii modificate pe motiv de legalitate /
- Decizii abrogate pe motiv de legalitate /
- Decizii atacate în contencios administrativ /

**42. Ce tip de planuri de activitate folosiți la nivel de instituție?**☐ Anual☐ Lunar☐ Trimestrial☐ Săptămânal**43. Este monitorizată implementarea planului de activitate pe parcursul anului?**☐ - Da☐ - Nu☐ - Nu știu**44. Dacă Da, enumerați formele de evaluare:**☐ Internă☐ Externă, este efectuată la solicitare de către un evaluator/instituție/structură/ONG externe**45. Dacă evaluarea este internă, sub ce formă se prezintă rezultatele acesteia ?**☐ - Verbal☐ - Scris, se elaborează rapoarte☐ Alte forme**46. Există un sistem de circulație a documentelor, precum și procedurile aferente?**☐ - Nu☐ - Există unul bazat pe obicei☐ - Există unul reglementat**47. Descrieți sistemul de control asupra îndeplinirii sarcinilor stabilite în cadrul UAT a dvs. ?**

Tipul de control

Persoana care îl realizează

Frecvența controlului

Legalitate

/

/

Operațional

/

/

Financiar

/

/

**4. Managementul resurselor umane și politicile de personal**

|                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>48. Câte persoane sunt angajate permanent la UAT?</b> (la CR angajații aparatului de lucru al președintelui raionului și al structurilor subordonate acestuia)                                                                                                 | ✍ _____<br><i>persoane</i>                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>49. Câte persoane sunt angajate în afara organigramei tip a UAT?</b> (la CR angajații aparatului de lucru al președintelui raionului și al structurilor subordonate acestuia)                                                                                  | ✍ _____<br><i>persoane</i>                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>50. Indicați numărul de personal fluctuant în perioada 2009-2011 (angajat/eliberat)?</b> (la CR angajații aparatului de lucru al președintelui raionului și al structurilor subordonate acestuia)                                                              | ✍ _____<br><i>persoane</i>                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>51. Câte procente din buget au fost alocate în 2011 pentru instruirea funcționarilor publici și a consilierilor locali din UAT?</b> la CR angajații aparatului de lucru al președintelui raionului și al structurilor subordonate acestuia, și consilierii CR) | ✍ _____ % din buget <input type="checkbox"/> - Nu știu                                                                                                                                                                                        |
| <b>52. Care este numărul de angajați pe sexe?</b> (la CR angajații aparatului de lucru al președintelui raionului și al structurilor subordonate acestuia)                                                                                                        | a. Bărbați      ✍ _____<br>b. Femei      ✍ _____                                                                                                                                                                                              |
| <b>53. Precizați numărul de angajați pe grupe de vârstă:</b> (la CR angajații aparatului de lucru al președintelui raionului și al structurilor subordonate acestuia)                                                                                             | a. sub 35 ani      ✍ _____<br>b. 35-50 ani      ✍ _____<br>c. peste 50 ani      ✍ _____                                                                                                                                                       |
| <b>54. Care este numărul de angajați pe nivele de instruire</b>                                                                                                                                                                                                   | <input type="checkbox"/> studii superioare ✍ _____<br><input type="checkbox"/> colegiu ✍ _____<br><input type="checkbox"/> școală profesională ✍ _____<br><input type="checkbox"/> liceu ✍ _____<br><input type="checkbox"/> gimnaziu ✍ _____ |
| <b>55. Care este numărul de angajați care utilizează calculatorul</b>                                                                                                                                                                                             | ✍ _____                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>56. Care este numărul de angajați care utilizează Internetul</b>                                                                                                                                                                                               | ✍ _____                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>57. Care este numărul de angajați cu nevoi de pregătire în domeniul TIC (calculatorului)</b>                                                                                                                                                                   | ✍ _____                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>58. Care este numărul de personal cunoscător de limbi străine (engleză, franceză, germană)</b>                                                                                                                                                                 | ✍ _____                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>59. Dispuneți la primărie/CR de fișe de post (descrierea funcției)</b>                                                                                                                                                                                         | <input type="checkbox"/> - da, pentru toate funcțiile<br><input type="checkbox"/> - da, doar pentru funcționarii publici                                                                                                                      |

☐ - Nu**60. Desfășurați evaluarea angajaților? Cît de des?**
☐ da, mai des decît o dată pe an  
☐ da, o dată pe an

☐ da, mai rar decît o dată pe an  
☐ Nu
**61. Ce mijloace, din cele ce urmează, utilizați pentru publicitatea angajărilor?**
☐ mass-media  
☐ anunțuri  
☐ întruniri  
☐ pagina WEB

☐ adunări Generale  
☐ prin intermediul consilierilor  
☐ altele (*specificați*)
**62. În ceea ce privește condițiile de muncă, vă rugăm să precizați dacă în cadrul instituției există următoarele facilități.****Precizați gradul dvs. de mulțumire în raport cu modul de funcționare al acestora.**

|                                                             | Foarte mulțumit          | Mai degrabă mulțumit     | Medie                    | Mai degrabă nemulțumit   | Foarte nemulțumit        |
|-------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| Instalații de climatizare pe timp de vară (aer condiționat) | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| Încălzirea pe timp de iarnă                                 | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| Canalizare                                                  | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| Apă curentă                                                 | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| Toaletă                                                     | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

**63. Precizați domeniile în care se dorește instruirea personalului**

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

**5. Managementul financiar****64. Care a fost bugetul planificat/realizat al localității dvs?**

Planificat

Realizat

2010 \_\_\_\_\_ lei

2011 \_\_\_\_\_ lei

**65. Care este nivelul veniturilor proprii ale APL în 2011 realizate prin colectarea taxelor și impozitelor locale?**

\_\_\_\_\_ lei prevăzut  
in 2011

\_\_\_\_\_ lei prevăzut  
in 2011

și \_\_\_\_\_ lei efectiv  
realizat

**66. Care sunt costurile administrative anuale ale APL în anul 2011?** \_\_\_\_\_**67. Exprimați volumul defalcărilor/transferurilor bugetare pentru execuția bugetară în 2011:**

2011 \_\_\_\_\_

**68. Comunitatea locală a fost implicată în dezbaterile bugetului pentru anul 2011?**☐ - Da☐ - Nu☐ - Nu știu

69. Specificați modalitatea prin care comunitatea a fost implicată în dezbaterile bugetului pentru anii 2009-2011?

- ☐ prin participare la audieri publice  
☐ prin formularea de amendamente ale proiectului de buget  
☐ altele (specificați) \_\_\_\_\_  
☐ Nu a fost implicată  
☐ Nu știu

70. Indicați numărul de consultări publice referitoare la buget organizate de APL în 2011. \_\_\_\_\_

71. Care este valoarea creditelor contractate de către APL în 2011? (mii lei)

în 2011

\_\_\_\_\_

## 6. Capacitatea de planificare strategică și de atragere a investițiilor

72. Are localitatea Dvs. un plan strategic de dezvoltare locală?

☐ - Da

☐ - Nu

73. Ați elaborat acest plan strategic în cooperare cu vreun partener extern sau în mod unilateral?

- ☐ - în colaborare  
☐ - unilateral

☐ - nu știu/nu-mi amintesc

74. Pentru ce perioadă de timp a fost elaborat acest plan strategic?

- ☐ - mai puțin de 3 ani  
☐ - 3-5 ani

- ☐ - mai mult de 5 ani  
☐ - nu știu

75. Cum ați implicat cetățenii în procesul de elaborare a planului strategic?

- ☐ - chestionare  
☐ - mese rotunde  
☐ - audieri publice  
☐ - adunări generale

- ☐ - ateliere de planificare strategică  
☐ - focus grupuri  
☐ - altele (specificați) \_\_\_\_\_  
☐ - nu i-am implicat deloc

76. Cât de des are loc actualizarea planului strategic elaborat?

- ☐ - anual  
☐ - odată în 2 ani

- ☐ - odată în 3 ani  
☐ - odată în 4 ani

☐ - nu știu

77. Ce instrumente ale managementului strategic utilizați?

- ☐ elaborarea bugetului orientat pe sarcini  
☐ planificarea financiară multianuală  
☐ planificarea multianuală a investițiilor  
☐ alte (specificați) \_\_\_\_\_

78. Există în cadrul APL-ului dvs. specialiști formați în domeniul planificării dezvoltării socio-economice?

- ☐ Da, (menționați numărul acestora și funcția pe care o ocupă) \_\_\_\_\_  
☐ Nu

79. Există în cadrul APL-ului dvs. specialiști formați (cu training specializat sau experiență anterioară) în domeniul elaborării și administrării proiectelor?

- ☐ Da, (menționați numărul acestora și funcția pe care o ocupă) \_\_\_\_\_  
☐ Nu

80. În perioada 2009-2011, ați realizat/ participat la vreo acțiune de promovare a localității dvs. ca posibilă destinație pentru investitori?

- ☐ Da, (menționați acțiunile) \_\_\_\_\_  
☐ Nu

81. Câți potențiali investitori v-au contactat în perioada 2009-2011, pentru a vă cere informații sau sprijin? nr: \_\_\_\_\_  
☐ Niciunul

82. Cîte unități economice și-au început activitatea pe teritoriul UAT-ului dvs în perioada 2009-2011, pe categorii: nr. unități de producție: \_\_\_\_\_  
nr. unități de servire: \_\_\_\_\_  
nr. unități de vînzare: \_\_\_\_\_

83. Cum puteți sprijini investițiile pe teritoriul UAT-ului dvs?

☐ Alocare terenuri pentru construcții economice  
☐ Alocare construcții deja existente  
☐ scutiri/reduceri de taxe locale  
☐ extinderea infrastructurii (drumuri, apă, electricitate, gaz)  
☐ altele (menționați) \_\_\_\_\_

|                                                                                                                                                           |                                       | TOTAL | coordonator |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|-------|-------------|
| 84. Indicați numărul proiectelor de finanțare la care ați lucrat și în cîte dintre ele ați fost coordonator, în perioada 2009-2011, pe faze de realizare: | <input type="checkbox"/> elaborate    | _____ | _____       |
|                                                                                                                                                           | <input type="checkbox"/> depuse       | _____ | _____       |
|                                                                                                                                                           | <input type="checkbox"/> aprobate     | _____ | _____       |
|                                                                                                                                                           | <input type="checkbox"/> în derulare  | _____ | _____       |
|                                                                                                                                                           | <input type="checkbox"/> implementate | _____ | _____       |

85. Defalcați numărul proiectelor aprobate în perioada 2009-2011, în funcție de bugetul aferent UAT-ului dvs în cadrul proiectului, pe următoarele categorii valorice:

☐ sub 10.000 euro \_\_\_\_\_  
☐ 10.001 – 50.000 euro \_\_\_\_\_  
☐ 50.001 – 100.000 euro \_\_\_\_\_  
☐ peste 100.000 euro \_\_\_\_\_

86. Pentru fiecare dintre proiectele aflate în derulare sau implementate în perioada 2009-2011, precizați numărul estimat de beneficiari direcți de pe teritoriul UAT-ului dvs:

proiect:

nr. pers. benef: \_\_\_\_\_

proiect:

nr. pers. benef: \_\_\_\_\_

proiect:

nr. pers. benef: \_\_\_\_\_

proiect:

nr. pers. benef: \_\_\_\_\_

proiect:

nr. pers. benef: \_\_\_\_\_

87. În cadrul proiectelor aflate în derulare sau implementate, ați fost nevoiți să rezolvați probleme privind resursele umane implicate în proiect?

- ☐ Nu  
☐ Da, am specializat suplimentar personalul propriu  
☐ Da, am angajat personal suplimentar specializat  
☐ Da, am apelat la persoane externe specializate

**88. La care dintre proiectele aflate în derulare sau deja implementate nu ați reușit să respectați termenele de finalizare (ale etapelor sau final)**

proiect: \_\_\_\_\_

proiect: \_\_\_\_\_

proiect: \_\_\_\_\_

proiect: \_\_\_\_\_

proiect: \_\_\_\_\_

motivul: \_\_\_\_\_

motivul: \_\_\_\_\_

motivul: \_\_\_\_\_

motivul: \_\_\_\_\_

motivul: \_\_\_\_\_

**89. Pentru elaborarea proiectelor anterioare, a reușit APL-ul dvs. să acceseze modele de proiecte sau ghiduri de bune practici?**

☐ Da (indicați sursa) \_\_\_\_\_

☐ Nu

**90. În cazul în care ați implementat proiecte, cu care dintre următoarele probleme v-ați confruntat?**

- ☐ a trebuit să rezolvați probleme legate de **spațiul de lucru** (construit, închiriat, parteneriat)
- ☐ la implementare ați constatat că există erori în **planificarea bugetară** inițială
- ☐ la implementare ați constatat că **planificarea activităților** a fost eronată
- ☐ ați constatat că **obiectivele** stabilite nu erau realizabile în termen
- ☐ **partenerii** din proiect nu și-au realizat sarcinile sau s-au retras din proiect
- ☐ **furnizorii** nu și-au respectat responsabilitățile (termenele de livrare sau prețurile din proiectul inițial)
- ☐ **partenerii străini** au refuzat să se conformeze legislației
- ☐ **finanțatorul** a schimbat regulile pe parcursul derulării proiectului

## 8. Capacitatea de relaționare

**91. Ați colaborat cu alte instituții la nivel local în perioada 2009-2011?**

☐ - Nu

☐ - Da (vă rugăm să indicați cu cine)

☐ altă instituție publică

☐ ONG-uri

☐ agenți economici

☐ alte (specificați): \_\_\_\_\_

**Specificați domeniile/ proiectele realizate**

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

**92. Ați colaborat cu alte instituții la nivel național în perioada 2009-2011?**

☐ - Nu

☐ - Da (vă rugăm să indicați cu cine):

☐ altă localitate

☐ agenți economici

☐ altă instituție publică

☐ ONG-uri

☐ G alte (specificați): \_\_\_\_\_

**Specificați domeniile/ proiectele realizate**

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

**93. Ați colaborat cu alte instituții la nivel transfrontalier în perioada 2009-2011?**

☐ - Nu

☐ - Da (vă rugăm să indicați cu cine):

☐ altă localitate

☐ agenți economici

☐ altă instituție publică

☐ ONG-uri

☐ alte (specificați): \_\_\_\_\_

Specificați domeniile/  
proiectele realizate

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

94. Ați colaborat cu alte instituții la nivel  
internațional în perioada 2009-2011?

☐ - Nu

☐ - Da (vă rugăm să indicați cu cine):

☐ altă localitate

☐ altă instituție publică

☐ agenți economici

☐ ONG-uri

☐ alte (specificați): \_\_\_\_\_

Specificați domeniile/  
proiectele realizate

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

95. Indicați numărul de proiecte în care ați  
cooperat cu APL de nivelul I, II și central  
pentru perioada 2009-2011, pe domenii:

☐ infrastructură, inclusiv mediu

☐ dezvoltare economică

☐ resurse umane, inclusiv educație

☐ social

☐ cultură

☐ altele \_\_\_\_\_

nr. \_\_\_\_\_

nr. \_\_\_\_\_

nr. \_\_\_\_\_

nr. \_\_\_\_\_

nr. \_\_\_\_\_

nr. \_\_\_\_\_

96. La nivelul administrației publice locale există forme de ingerință (amestec) în  
procesul decizional din partea altor autorități (raionale, centrale, servicii  
deconcentrate) în anul 2011:

☐ Da

☐ Nu

97. Specificați numărul de ingerințe (amestec) în procesul decizional din partea altor autorități  
(raionale, centrale, servicii deconcentrate) în anul 2011:

|                                                                         |   |     |     |     |         |
|-------------------------------------------------------------------------|---|-----|-----|-----|---------|
| <input type="checkbox"/> prin ordine/ indicații transmise               | 0 | 1-2 | 3-4 | 5-7 | peste 7 |
| <input type="checkbox"/> prin recomandări adresate                      | 0 | 1-2 | 3-4 | 5-7 | peste 7 |
| <input type="checkbox"/> prin nepromovarea bugetului preconizat         | 0 | 1-2 | 3-4 | 5-7 | peste 7 |
| <input type="checkbox"/> prin alocarea cu întârziere a sumelor aprobate | 0 | 1-2 | 3-4 | 5-7 | peste 7 |
| <input type="checkbox"/> altele _____                                   | 0 | 1-2 | 3-4 | 5-7 | peste 7 |

98. La nivelul administrației publice locale există situații în care s-a manifestat sprijinul  
din partea altor autorități (raionale, centrale, servicii deconcentrate) pentru anul  
2011:

☐ Da

☐ Nu

99. Specificați situațiile în care ați fost sprijiniți de alte autorități (raionale, centrale) în anul 2011:

|                  |                   |
|------------------|-------------------|
| situație : _____ | instituție: _____ |
| situație : _____ | instituție: _____ |
| situație : _____ | instituție: _____ |
| situație : _____ | instituție: _____ |
| situație : _____ | instituție: _____ |
| situație : _____ | instituție: _____ |

100. Indicați instituțiile deconcentrate care v-au sprijinit în derularea activităților APL-ului în  
anul 2011:

- |                                                               |                                                                |
|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|
| <input type="checkbox"/> finanțe publice (taxe și impozite)   | <input type="checkbox"/> sport                                 |
| <input type="checkbox"/> apărare națională                    | <input type="checkbox"/> asistență socială                     |
| <input type="checkbox"/> poliție/ ordine publică              | <input type="checkbox"/> ocuparea forței de muncă              |
| <input type="checkbox"/> protecție civilă (calamități)        | <input type="checkbox"/> sistem educațional                    |
| <input type="checkbox"/> sănătate publică/ asistență medicală | <input type="checkbox"/> cultură                               |
| <input type="checkbox"/> sanitar-veterinar                    | <input type="checkbox"/> protecția mediului                    |
| <input type="checkbox"/> alta: _____                          | <input type="checkbox"/> evidența populației/ Arhive Naționale |

|                                                                                                                                                           |                                                   |           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|-----------|
| 101. Indicați numărul de litigii (dosare) supuse judecătii în care instituția Dvs. a fost parte pentru perioada 2009-2011 și specificați natura acestora: | <input type="checkbox"/> civil                    | nr. _____ |
|                                                                                                                                                           | <input type="checkbox"/> penal                    | nr. _____ |
|                                                                                                                                                           | <input type="checkbox"/> contencios administrativ | nr. _____ |
|                                                                                                                                                           | <input type="checkbox"/> Altele                   | nr. _____ |
|                                                                                                                                                           | _____                                             |           |

|                                                                                                                                     |                                                           |           |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|-----------|------------|
| 102. Indicați numărul de persoane asistate social și totalul persoanelor din categoriile descrise, în cadrul UAT, pentru anul 2011: | <input type="checkbox"/> șomeri și persoane fără venituri | nr: _____ | din: _____ |
|                                                                                                                                     | <input type="checkbox"/> pensionari                       | nr: _____ | din: _____ |
|                                                                                                                                     | <input type="checkbox"/> copii aflați în îngrijire        | nr: _____ | din: _____ |
|                                                                                                                                     | <input type="checkbox"/> copii orfani                     | nr: _____ | din: _____ |
|                                                                                                                                     | <input type="checkbox"/> familii monoparentale            | nr: _____ | din: _____ |
|                                                                                                                                     | <input type="checkbox"/> persoane cu probleme de sănătate | nr: _____ | din: _____ |
|                                                                                                                                     | <input type="checkbox"/> altă categ. _____                | nr: _____ | din: _____ |

|                                                                                                     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 103. Indicați valoarea alocată asistenței sociale din bugetul anual pentru perioada 2011: _____ LEI |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                        |                             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|
| 104. La nivelul administrației publice locale există măsuri proactive care vizează incluziunea socială, referindu-ne pentru anul 2011: | <input type="checkbox"/> Da |
|                                                                                                                                        | <input type="checkbox"/> Nu |

|                                                                                                             |                             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|
| 105. În cadrul planului strategic local, există obiective și strategii cu referire la incluziunea socială?: | <input type="checkbox"/> Da |
|                                                                                                             | <input type="checkbox"/> Nu |

|                                                                                                                                         |                                                                              |           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 106. Indicați numărul de persoane beneficiare ale programelor de incluziune socială, realizate de către APL în anul 2011, pe categorii: | <input type="checkbox"/> victime ale traficului de ființe umane              | nr: _____ |
|                                                                                                                                         | <input type="checkbox"/> victime ale violenței domestice                     | nr: _____ |
|                                                                                                                                         | <input type="checkbox"/> copii aflați în situație de eșec sau abandon școlar | nr: _____ |
|                                                                                                                                         | <input type="checkbox"/> victime ale discriminării de gen                    | nr: _____ |
|                                                                                                                                         | <input type="checkbox"/> persoane infestate HIV/SIDA                         | nr: _____ |
|                                                                                                                                         | <input type="checkbox"/> persoane diagnosticate cu tuberculoză               | nr: _____ |
|                                                                                                                                         | <input type="checkbox"/> persoane aparținând minorităților                   | nr: _____ |
|                                                                                                                                         | <input type="checkbox"/> persoane cu dizabilități fizice                     | nr: _____ |
|                                                                                                                                         | <input type="checkbox"/> altă categorie. _____                               | nr: _____ |

|                                                                                                                                                                                                |                             |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|
| 107. La nivelul administrației publice locale există comisii privind prevenirea traficului de ființe umane, combaterea violenței în familie și incluziunea socială, referindu-ne la anul 2011: | <input type="checkbox"/> Da |
|                                                                                                                                                                                                | <input type="checkbox"/> Nu |

|                                                                                                                  |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 108. Indicați numărul programelor de incluziune socială, derulate cu scop preventiv, în anul 2011, pe categorii: |           |
| <input type="checkbox"/> informarea populației cu privire la implicațiile traficului de ființe umane             | nr: _____ |
| <input type="checkbox"/> informarea populației cu privire la implicațiile violenței în familie                   | nr: _____ |
| <input type="checkbox"/> informare cu privire la cauzele eșecului și abandonului școlar                          | nr: _____ |
| <input type="checkbox"/> informare privitoare la efectele discriminării de gen                                   | nr: _____ |
| <input type="checkbox"/> informarea populației cu privire la cauzele și efectele infestării HIV/SIDA             | nr: _____ |
| <input type="checkbox"/> informarea populației cu privire la cauzele și efectele tuberculozei                    | nr: _____ |
| <input type="checkbox"/> informarea populației cu privire la probleme specifice minorităților                    | nr: _____ |
| <input type="checkbox"/> informarea populației cu privire la problemele persoanelor cu dizabilități fizice       | nr: _____ |
| <input type="checkbox"/> altele (specificați) _____                                                              | nr: _____ |

|                                                                                                                                                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 109. Indicați programele/ proiectele dezvoltate cu ONG-uri (inclusiv parteneriate) în perioada 2009-2011 și numărul beneficiarilor fiecărui proiect: |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                  |          |                    |
|------------------|----------|--------------------|
| denumire program | nume ONG | nr. benef direcți: |
|------------------|----------|--------------------|



|                                                                                   |                                                                                   |                                                                                     |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  |  |
|  |  |  |
|  |  |  |
|  |  |  |
|  |  |  |
|  |  |  |

## ANEXA 3. FORMULARUL DE CULEGERE A DATELOR PRIMARE

Operator..... Data..... Număr chestionar..... Tel resp.....  
 Strada..... Nr..... Bl..... SC..... Ap.....

Bună ziua, suntem aici pentru a afla mai multe despre modul în care trăiți, părerile pe care le aveți despre orașul/comuna în care locuiți, conducerea comunei, conducerea raionului...

Pornind de la rezultatele acestui studiu vom identifica direcțiile de dezvoltare ale comunei și ale raionului.

**Filtru 1:** Aveți domiciliul stabil în orașul/comuna.....?

☐ Da

☐ Nu

Dacă „da” se continuă cu filtru 2; Dacă „nu”, STOP interviu.

**Filtru 2:** Căutăm persoane cu vârsta peste 18 ani. În cazul dvs. am nimerit bine?

☐ Da

☐ Nu

Dacă „da” se continuă cu întrebarea 1; Dacă „nu”, STOP interviu.

## Secțiunea 1

## „ORAȘUL/COMUNA - CONȚINUT DE IMAGINE”

1. Pentru fiecare din propozițiile de mai jos, vă rugăm să exprimați gradul dvs. de mulțumire, pe o scală de la 1 la 5, încercuind varianta de răspuns corespunzătoare.

(1 = foarte nemulțumit, 2 = nemulțumit, 3 = nici mulțumit / nici nemulțumit, 4 = mulțumit, 5 = foarte mulțumit, 6 = nu mă pot pronunța) Acolo unde respondentul este „foarte nemulțumit” sau „nemulțumit”, se vor solicita detalii.

*Cu privire la curățenia orașului/comunei...*

a. Curățenia străzilor

1 2 3 4 5 6

....

b. Numărul de coșuri de gunoi/pubele pe stradă

1 2 3 4 5 6

....

c. Frecvența de colectare a gunoiului

1 2 3 4 5 6

....

*Cu privire la nivelul de poluare...*

d. Amplasamentul gropii de gunoi a orașului/comunei

1 2 3 4 5 6

....

e. Modul de gestionare a gropii de gunoi

1 2 3 4 5 6

...

f. Nivelul de noxe datorat autovehiculelor

1 2 3 4 5 6

...

g. Zgomotul din oraș/comună

1 2 3 4 5 6

...

*Cu privire la infrastructura rutieră/pietonală a orașului/comunei...*

h. Modul în care sunt asfaltate/întreținute străzile/drumurile

1 2 3 4 5 6

...

i. Vizibilitatea marcajelor pietonale, semnelor de circulație

1 2 3 4 5 6

...

j. Numărul spațiilor de parcare

1 2 3 4 5 6

...

*Cu privire la spațiile verzi...*

k. Numărul de parcuri din oraș/comună

1 2 3 4 5 6

...

l. Modul în care sunt întreținute parcurile din oraș/comună

...

*Cu privire la viața culturală și recreere...*

m. Diversitatea vieții culturale din oraș/comună

1 2 3 4 5 6

...

n. Numărul de monumente istorice din oraș/comună

1 2 3 4 5 6

...

o. Numărul de muzee din oraș/comună

1 2 3 4 5 6

...

p. Numărul de cinematografe din oraș/comună

1 2 3 4 5 6

...

q. Numărul de cărți puse la dispoziție de Biblioteca publică din oraș/comună

1 2 3 4 5 6

...

r. Numărul de cărți în limba română puse la dispoziție de Biblioteca publică din oraș/comună

1 2 3 4 5 6

...

s. Numărul de restaurante/cluburi din oraș/comună

1 2 3 4 5 6

...

t. Numărul de magazine, supermarketuri, mall-uri din oraș/comună

1 2 3 4 5 6

...

u. Numărul de locuri de joacă amenajate din oraș/comună

1 2 3 4 5 6

...

v. Numărul de terenuri și săli de sport din oraș/comună

1 2 3 4 5 6

...

w. Performanțele sportive ale orașului/comunei

1 2 3 4 5 6

...

*Cu privire la servicii de sănătate și educație...*

x. Numărul de spitale, policlinici din oraș/comună

1 2 3 4 5 6

...

|                                                                         |   |   |   |   |   |   |
|-------------------------------------------------------------------------|---|---|---|---|---|---|
| y. Dotările spitalelor/policlinicilor din oraș/comună                   | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| ...                                                                     |   |   |   |   |   |   |
| z. Numărul de cadre medicale din oraș/comună                            | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| ...                                                                     |   |   |   |   |   |   |
| aa. Profesionalismul cadrelor medicale din oraș/comună                  | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| ...                                                                     |   |   |   |   |   |   |
| bb. Numărul de școli din oraș/comună                                    | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| ...                                                                     |   |   |   |   |   |   |
| cc. Dotările școlilor din oraș/comună                                   | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| ...                                                                     |   |   |   |   |   |   |
| dd. Numărul de licee din oraș/comună                                    | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| ...                                                                     |   |   |   |   |   |   |
| ee. Dotările liceelor din oraș/comună                                   | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| ...                                                                     |   |   |   |   |   |   |
| ff. Numărul de grădinițe din oraș/comună                                | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| ...                                                                     |   |   |   |   |   |   |
| gg. Dotările grădinițelor din oraș/comună                               |   |   |   |   |   |   |
| ...                                                                     |   |   |   |   |   |   |
| hh. Numărul de cadre didactice din oraș/comună                          | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| ...                                                                     |   |   |   |   |   |   |
| ii. Profesionalismul cadrelor didactice din oraș/comună                 | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| ...                                                                     |   |   |   |   |   |   |
| <i>Cu privire la siguranța publică...</i>                               |   |   |   |   |   |   |
| jj. Activitatea poliției din oraș/comună                                | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| ...                                                                     |   |   |   |   |   |   |
| <i>Cu privire la aspecte de natură socială...</i>                       |   |   |   |   |   |   |
| kk. Activitatea instituțiilor de asistență socială                      | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| ...                                                                     |   |   |   |   |   |   |
| ll. Numărul de câini fără stăpân din oraș/comună                        | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| ...                                                                     |   |   |   |   |   |   |
| mm. Numărul de copii ai străzii/ceșetori din oraș/comună                | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| ...                                                                     |   |   |   |   |   |   |
| nn. Numărul cazurilor de trafic de persoane                             | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| ...                                                                     |   |   |   |   |   |   |
| oo. Ușurința în găsirea unui loc de muncă în oraș/comună                | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| ...                                                                     |   |   |   |   |   |   |
| pp. Nivelul salariilor oferite de către angajatorii din oraș/comună     | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| ...                                                                     | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| <i>Cu privire la utilități...</i>                                       |   |   |   |   |   |   |
| qq. Gradul de extindere al rețelei de alimentare cu apă din oraș/comună | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| ...                                                                     |   |   |   |   |   |   |

|                                                                         |   |   |   |   |   |   |
|-------------------------------------------------------------------------|---|---|---|---|---|---|
| rr. Calitatea apei din rețeaua publică                                  | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| ...                                                                     |   |   |   |   |   |   |
| ss. Modul de funcționare a rețelei de apeduct (întreruperi, pierderi)   | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| ...                                                                     |   |   |   |   |   |   |
| tt. Gradul de extindere al rețelei de alimentare cu gaz din oraș/comună | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| ...                                                                     |   |   |   |   |   |   |
| uu. Presiunea gazului în rețea                                          | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| ...                                                                     |   |   |   |   |   |   |
| vv. Modul de funcționare a rețelei de alimentare cu gaz (întreruperi,   | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| ...                                                                     |   |   |   |   |   |   |
| ww. Gradul de extindere al rețelei de canalizare din oraș/comună        | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| ...                                                                     |   |   |   |   |   |   |
| xx. Modul de funcționare a rețelei de canalizare                        | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| ...                                                                     |   |   |   |   |   |   |
| yy. Gradul de extindere al rețelei electrice din oraș/comună            | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| ...                                                                     |   |   |   |   |   |   |
| zz. Modul de funcționare a rețelei electrice                            | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| ...                                                                     |   |   |   |   |   |   |
| aaa. Iluminatul public                                                  | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| ...                                                                     |   |   |   |   |   |   |
| <i>Cu privire la aspectul exterior al clădirilor...</i>                 |   |   |   |   |   |   |
| bbb. Gradul de izolare termică al blocurilor din oraș/comună (dacă este | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| ...                                                                     |   |   |   |   |   |   |
| ccc. Aspectul exterior al clădirilor publice din oraș/comună            | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| ...                                                                     |   |   |   |   |   |   |

2. Care considerați că este cea mai urgentă problemă care ar trebui rezolvată în orașul/comuna dumneavoastră? .....

3. A doua? .....

4. Un exemplu de oraș/comună care v-a impresionat în mod deosebit prin performanța administrației publice locale .....

5. Ce anume vă place în mod special la acest oraș/comună?

.....

6. Ce ar trebui făcut în orașul/comuna dumneavoastră pentru a crea locuri de muncă?.....



## Secțiunea 2

## „STIL DE VIAȚĂ”

|                                 | 6. La nivelul ultimei luni, cum ați cheltuit bugetul gospodăriei? | 7. Cât de frecvent achiziționați următoarele categorii de produse/servicii? | 8. De unde le achiziționați de obicei/unde le plătiți de obicei/unde se află prestatorul acelui serviciu? (în localitate, în afara localității) | 9. Cât de frecvent vă deplasați în afara localității pentru achiziția acestor produse/servicii?, unde anume vă deplasați |
|---------------------------------|-------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| a. produse alimentare/băuturi   | ..... %                                                           |                                                                             |                                                                                                                                                 |                                                                                                                          |
| b. îmbrăcăminte și încălțăminte | ..... %                                                           |                                                                             |                                                                                                                                                 |                                                                                                                          |
| c. utilități                    | ..... %                                                           | -                                                                           | -                                                                                                                                               | -                                                                                                                        |
| d. dotare locuință              | ..... %                                                           |                                                                             |                                                                                                                                                 |                                                                                                                          |
| e. sănătate                     | ..... %                                                           |                                                                             |                                                                                                                                                 |                                                                                                                          |
| f. produse de igienă personală  | ..... %                                                           |                                                                             |                                                                                                                                                 |                                                                                                                          |
| g. transport                    | ..... %                                                           |                                                                             |                                                                                                                                                 |                                                                                                                          |
| h. recreere                     | ..... %                                                           |                                                                             |                                                                                                                                                 |                                                                                                                          |
| i. copii-școală                 | ..... %                                                           |                                                                             |                                                                                                                                                 |                                                                                                                          |
| j. alte                         | ..... %                                                           | -                                                                           | -                                                                                                                                               | -                                                                                                                        |

## Secțiunea 3

## ”Date de identificare”

## 10. Sex

- ☐ Masculin
- ☐ Feminin

## 11. Mărimea gospodăriei (număr de persoane):.....

## 12. Copii sub 14 ani aflați în întreținere:.....

## 13. Venitul lunar al gospodăriei:

- ☐ până în 1500 lei
- ☐ 1501 – 3000 lei
- ☐ 3001 – 5000 lei
- ☐ 5001 – 7000 lei
- ☐ peste 7000 lei

## 14. Vârsta persoanei cu cele mai mari venituri din gospodărie:

- ☐ 18 – 24 ani
- ☐ 25 – 34 ani
- ☐ 35 – 44 ani
- ☐ 45 – 54 ani
- ☐ peste 54 ani

## 15. Ultima școală absolvită de persoana cu cele mai mari venituri din gospodărie:

- ☐ gimnaziu
- ☐ 11 clase
- ☐ liceu
- ☐ școală profesională



- ☐ colegiu
- ☐ facultate / postuniversitară

**16. Ocupația:**

- ☐ elev/student
- ☐ salariat – firmă de stat
- ☐ salariat – firmă privată
- ☐ întreprinzător
- ☐ șomer
- ☐ pensionar
- ☐ casnic
- ☐ agricultor
- ☐ alta.....

**17. Rude de gradul 1 (părinți, copii, soț/soție) plecate la muncă în străinătate:**

- ☐ Da
- ☐ Nu

**FINAL. VĂ MULȚUMIM FRUMOS!**

**FINAL. VĂ MULȚUMIM FRUMOS!**